

Prijevod specifikacije s engleskog na hrvatski jezik

Središnji državni ured za e-Hrvatsku
i
Hrvatski državni arhiv

(neverificirana verzija, ver. 0.1, 08.12.2011.)

MoReq2010®
Modularni zahtjevi za dokumentacijske sustave

Svezak 1 Osnovne usluge i priključni moduli

Verzija 1.0

Tablica sadržaja

TABLICA SADRŽAJA.....	2
TABLICA ILUSTRACIJA	6
DIO PRVI – OSNOVNE USLUGE	10
1. OSNOVE	11
1.1 Važne informacije	11
1.2 Svrha	12
1.3 Pozadina	14
1.4 Osnove	19
2. SISTEMSKE USLUGE	31
2.1 Informacije o usluzi	31
2.2 Ključni koncepti	31
2.4 Funkcionalni zahtjevi	39
3. USLUGA KORISNIKA I GRUPA	51
3.1 Informacije o usluzi	51
3.2 Ključni koncepti	51
3.4 Funkcionalni zahtjevi	53
4. OGLEDNA USLUGA ULOGA.....	57
4.1 Informacije o usluzi	57
4.2 Sukladnost s oglednom uslugom uloga	57
4.3 Ključni koncepti	59
4.5 Funkcionalni zahtjevi	64
5. USLUGA KLASIFIKACIJE	70
5.1 Informacije o usluzi	70
5.2 Ključni koncepti	70
5.4 Funkcionalni zahtjevi	74
6. USLUGA UPRAVLJANJA DOKUMENTIMA	77
6.1 Informacije o usluzi	77

6.2 Ključni koncepti	77
6.3 Primjeri združivanja i klasifikacije	89
6.5 Funkcionalni zahtjevi	90
7. OGLEDNA USLUGA METAPODATAKA.....	100
7.1 Informacije o usluzi	100
7.2 Sukladnost s oglednom uslugom metapodataka	100
7.3 Ključni koncepti	103
7.5 Funkcionalni zahtjevi	107
8. USLUGA PLANIRANJA RASPOLAGANJA	117
8.1 Informacije o usluzi	117
8.2 Ključni koncepti	117
8.4 Funkcionalni zahtjevi	129
9. USLUGA OBUSTAVE RASPOLAGANJA.....	141
9.1 Informacije o usluzi	141
9.2 Ključni koncepti	141
9.4 Funkcionalni zahtjevi	142
10. USLUGA PRETRAŽIVANJA I IZVJEŠĆIVANJA.....	145
10.1 Informacije o usluzi	145
10.2 Ključni koncepti	145
10.4 Funkcionalni zahtjevi	148
11. USLUGA IZVOZA.....	156
11.1 Informacije o usluzi	156
11.2 Ključni koncepti	156
11.4 Funkcionalni zahtjevi	170
12. NEFUNKCIONALNI ZAHTJEVI.....	174
12.1 Ključni koncepti	174
12.2 Nefunkcionalni aspekti dokumentacijskog sustava	178
12.3 Nefunkcionalni zahtjevi za izvedbu	185
12.4 Nefunkcionalni zahtjevi za skalabilnost	187
12.5 Nefunkcionalni zahtjevi za upravljivost	188
12.6 Nefunkcionalni zahtjevi za prenosivost	190

12.7 Nefunkcionalni zahtjevi za sigurnost	191
12.8 Nefunkcionalni zahtjevi za privatnost	192
12.9 Nefunkcionalni zahtjevi za iskoristivost	193
12.10 Nefunkcionalni zahtjevi za pristupačnost	193
12.11 Nefunkcionalni zahtjevi za dostupnost	193
12.12 Nefunkcionalni zahtjevi za pouzdanost	194
12.13 Nefunkcionalni zahtjevi za oporavljivost	195
12.14 Nefunkcionalni zahtjevi za lakoću održavanja	197
12.15 Nefunkcionalni zahtjevi za podržanost	198
12.16 Nefunkcionalni zahtjevi za pokrivenost jamstvom	199
12.17 Nefunkcionalni zahtjevi za sukladnost	200
13. RJEČNIK POJMOVA	202
14. INFORMACIJSKI MODEL	252
14.1 Kazalo uz informacijski model	252
14.2 Vrste entiteta	262
14.3 Strukture podataka	275
14.4 Definicije elemenata sistemskih metapodataka	277
14.5 Definicije funkcija	336
15. ZAHVALE	461
15.1 Projektni tim	461
15.2 Stručna skupina za pregled	461
15.3 Savjetnici	462
DIO DRUGI – PRIKLJUČNI MODULI	464
100. SUČELJE	465
101.1 Informacije o modulu	465
101.2 Ključni koncepti	465
101.4 Funkcionalni zahtjevi	468
101.5 Nefunkcionalni zahtjevi	474
101.6 Rječnik pojmove	476
102. APLIKATIVNO PROGRAMSKO SUČELJE (API).....	481

102.1 Informacije o modulu	481
102.2 Ključni koncepti	481
102.4 Funkcionalni zahtjevi	482
102.5 Nefunkcionalni zahtjevi	484
102.6 Rječnik	485
200. SERIJA KLASIFIKACIJE	487
201. HIJERARHIJSKA KLASIFIKACIJA.....	487
201.1 Informacije o modulu	487
201.2 Ključni koncepti	487
201.4 Funkcionalni zahtjevi	492
201.5 Nefunkcionalni zahtjevi	496
201.6 Rječnik	496
201.7 Informacijski model	497
300. SERIJA SASTAVNICA	502
301. ELEKTRONIČKE SASTAVNICE	502
301.1 Informacije o modulu	502
301.2 Ključni koncepti	502
301.4 Funkcionalni zahtjevi	509
301.5 Nefunkcionalni zahtjevi	512
301.6 Rječnik	515
301.7 Informacijski model	516

Tablica ilustracija

Ilustracija 1a – Smjernice Upravnog odbora MoReq za razvoj (oko 2009.)	16
Ilustracija 1b – „Tradicionalna“ arhitektura dokumentacijskog sustava uključuje prihvaćanje dokumenata iz drugih poslovnih sustava i centralizirano upravljanje u spremištu pod nadzorom dokumentacijskog sustava.....	16
Ilustracija 1c – Alternativna arhitektura jest upravljati dokumentima na licu mjesta gdje se nalaze omogućujući dokumentacijskom sustavu da kontrole i procese primjeni na dokumentima koji su kao takvi deklarirani „in situ“.	17
Ilustracija 1d – Kada kontrole i procesi u upravljanju dokumentima postanu jednostavni, prilagodljivi i razumljiviji, tada je u sve većoj mjeri moguće da poslovni sustavi „postanu“ dokumentacijski sustavi, barem za dokumente koje sami stvaraju.	17
Ilustracija 1e – Jedan od ovih vjerojatno nije dokument... drugi bi mogao biti?	20
Ilustracija 1f – Dokumenti su podskup svih informacija koje posjeduje neka osoba ili organizacija.....	20
Ilustracija 1g – Dokumente se može tijekom njihova života više puta prenosići iz jednog dokumentacijskog sustava u drugi.....	22
Ilustracija 1h – U budućnosti bi dokumentacijski sustavi mogli biti u stanju dijeliti jednu središnju uslugu klasifikacije.....	24
Ilustracija 1i – Tradicionalni hijerarhijski model klasifikacije i združivanja u kojem se i klase i jedinice združivanja udružuju zajedno u jednu strukturu (taj se pristup može primijeniti u MSDS-u, ali MoReq2010® dopušta i veću prilagodljivost)	25
Ilustracija 1j – Struktura specifikacije MoReq2010	28
Ilustracija 2a – MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav (MSDS) promatran kao grupiranje međusobno povezanih usluga s uslužno utemeljenom arhitekturom (svaka osnovna usluga ima svoje poglavje u specifikaciji označeno brojem).....	32
Ilustracija 2b – Korisnik u neposrednoj interakciji s dokumentacijskim sustavom kroz GUI	33
Ilustracija 2c – Korisnik u posrednoj interakciji s dokumentacijskim sustavom kroz API.....	33
Ilustracija 2d – Svakom su entitetu pridruženi metapodaci, povijest događaja i popis prava pristupa.....	35
Ilustracija 2e – Usluga sadrži entitete s njihovim metapodacima, povijesti događaja i PPP, ali se i sama smatra entitetom s metapodacima, poviješću događaja i PPP	36
Ilustracija 2f – Isti se događaj može pojaviti u više no jednoj povijesti događaja.....	38
Ilustracija 2g – Svaki entitet u MSDS-u slijedi sličan životni ciklus	39
Ilustracija 3a – U MSDS-u korisnici i grupe su u odnosu mnogi-prema-mnogima.....	52
Ilustracija 4a – Funkcije su pridružene ulogama (sve se funkcije trebaju naći u barem jednoj ulozi).....	60

Ilustracija 4b – Popis prava pristupa sačinjavaju upisi prava pristupa koji korisnika ili grupu povezuju s ulogom	61
Ilustracija 4c – Administrativne uloge nadjačavaju izvršenje zastavice za uključivanje naslijedenih uloga i uvijek se nasljeđuju od roditeljskih entiteta	62
Ilustracija 4d – Popis prava pristupa ponekad se nasljeđuje iz više izvora	63
Ilustracija 5a – Objasnjenje – radi ilustrativnosti svaka se klasa koja se pojavljuje u dijagramima u ovom modulu oslikava različitim oblikom i bojom (sve su naslovljene s "Klasa"); u dijagramima koji prate druge module, kao u Ilustraciji 1i, svi entiteti iste vrste, kao što su klase, imaju isti oblik i boju	71
Ilustracija 5b – U pravilu, sve niže jedinice združivanja i dokumenti naslijedit će svoju klasu od svoje roditeljske jedinice združivanja	71
Ilustracija 5c – Klasifikacija jedinice združivanja djeteta nadjačava predodređenu klasu koju ona nasljeđuje od svoje roditeljske jedinice združivanja	72
Ilustracija 5d – Zasebno klasificiranje dokumenta nadjačava predodređenu klasu koju on nasljeđuje od svoje roditeljske jedinice združivanja	72
Ilustracija 5e – Primjer usluge klasifikacije koja primjenjuje hijerarhijski klasifikacijski plan	73
Ilustracija 6a – Pokazuje različite razine združivanja u usluzi upravljanja dokumentima u kojoj nema samo jedne korijenske jedinice združivanja	78
Ilustracija 6b – Dokument se ne može pohraniti na istoj razini kao i jedinica združivanja	79
Ilustracija 6c – Redanjem prema izvornom datumu i vremenu nastanka može se dokumente u nekoj jedinici združivanja pregledavati u logičnom povijesnom nizu	80
Ilustracija 6d – Jedinica združivanja ne može zadržati svoj linearни tijek događaja ako sadrži i dokumente i jedinice združivanja na različitim razinama	81
Ilustracija 6e – Kada se izradi kopija dokumenta, ona gubi dio njegove povijesti događaja i nije identična izvorniku	81
Ilustracija 6f – Kada se dokument duplicira, ishod je isti kao da imamo dva izvorna dokumenta s istom povješću do trenutka dupliciranja	82
Ilustracija 6g – Svaki dokument ima jednu ili više sastavnica, a svaka od njih upućuje na pojedinačnu jedinicu sadržaja određene vrste	83
Ilustracija 6h – Načelo diskretnosti označava da svaka sastavnica mora pripadati samo jednom dokumentu i da njezin sadržaj mora biti odvojen i različit	85
Ilustracija 6i – Načelo cjelovitosti označava da svaki dokument mora biti potpuno samostalan i upravljati svim pripadajućim sadržajem unutar svojih vlastitih sastavnica	86
Ilustracija 6j – Slijedeći načelo nepromjenljivosti sadržaj sastavnice ne smije biti moguće mijenjati nakon nastanka dokumenta	87
Ilustracija 6k – Slijedeći načelo uništivosti, prije no što se dokument uništi, pripadajući sadržaj sastavnica mora se brisati sa svih mesta pohrane	88
Ilustracija 7a – Entiteti-odnosi u modelu usluge metapodataka	105
Ilustracija 7b – Svaki entitet ima vrstu entiteta	105

Ilustracija 7c – Svaki entitet ima elemente sistemskih metapodataka, a može imati i elemente kontekstualnih metapodataka	106
Ilustracija 7d – Svi su elementi metapodataka pridruženi definiciji elementa metapodataka	106
Ilustracija 7e – Definicije elemenata sistemskih metapodataka pridružene su vrsti entiteta	107
Ilustracija 7f – Definicije elemenata kontekstualnih metapodataka pridružene su predlošcima, koji su pak pridruženi vrsti entiteta.....	107
Ilustracija 8a – Jednostavni pogled na životni ciklus dokumenta	118
Ilustracija 8b – Ako njegov plan raspolaganja određuje trajno čuvanje, tada se za dokument neće postaviti početni datum čuvanja te će ostati aktivan za života MSDS-a, ako mu se ne promijeni plan raspolaganja	121
Ilustracija 8c – Ako plan raspolaganja određuje da se dokument provjeri, tada se na dokument mora primijeniti novi plan raspolaganja kao dio okončanja i primjene odluke nakon provjere	122
Ilustracija 8d – Ako plan raspolaganja određuje predaju dokumenta, tada ga se uništava u MSDS-u, ali samo nakon potvrde da je predaja završena	123
Ilustracija 8e – Ako plan raspolaganja određuje da će se dokument uništiti, tada obično postoji razdoblje za potvrdu koje slijedi rok za raspolaganje	124
Ilustracija 8f – Prema načelu uništavanja odozdo prema gore, kada se uništi zadnji dokument u jedinici združivanja, automatski se uništava i ta jedinica, ali samo ako je zatvorena	125
Ilustracija 8g – Zatvorena jedinica združivanja će se automatski uništiti ako su uništeni svi njezini entiteti djeca, bilo dokumenti ili druge jedinice združivanja. To može pokrenuti uništenje njezine roditeljske jedinice združivanja i tako dalje	126
Ilustracija 8h – Integrirani proces raspolaganja koji prikazuje sve izvore u raspolaganju koje omogućuje MoReq2010®	128
Ilustracija 10a – Kakogod bili prikazani, niz rezultata pretraživanja može se konceptualno prikazati kao popis entiteta i njihovih odabralih metapodataka u poretku koji odredi korisnik	147
Ilustracija 11a – Značajne entitete kao što su klasa, plan raspolaganja i jedinice združivanja preci za dokument mora se izvesti u obliku zamjenskih oznaka	162
Ilustracija 11b – Jeden primjer uključenih entiteta su sastavnice dokumenta; kada se dokument izvozi u cijelosti, u cjelini se izvoze i njegove sastavnice	163
Ilustracija 11c – Drugi primjer uključenih entiteta su djeca jedinica združivanja; svi se uključeni entiteti izvoze u cijelosti tako da će se u cijelosti izvesti entiteti uključeni u uključene entitete	164
Ilustracija 11d – Pokazuje i uključene entitete koji se izvoze u cijelosti i značajne entitete koji se izvoze u obliku zamjenskih oznaka	165
Ilustracija 11e – Tipičan popis prava pristupa; svaki upis prava pristupa povezuje korisnika ili grupu s jednom ili više uloga	166

Ilustracija 11f – Sve entitete na koje upućuje popis prava pristupa mora se izvesti kao zamjenske oznake.....	166
Ilustracija 201a – Osnovna obilježja hijerarhijske klasifikacije su: klase vršne razine, roditeljske klase i niže klase djeca. Hijerarhija se može protegnuti do bilo koje dubine, no većina tradicionalnih hijerarhijskih klasifikacijskih planova primjenjuje hijerarhiju na tri razine.....	488
Ilustracija 201b – Kada se primjenjuje na korijensku jedinicu združivanja, hijerarhijska se klasifikacija nasljeđuje kao predodređena klasifikacija za sve potomke te jedinice združivanja. Ovo odražava tradicionalni pristup kombinirane hijerarhije prema klasifikaciji i združivanju.	489
Ilustracija 201c – Hijerarhijsku je klasifikaciju moguće koristiti i na načine koji nisu tradicionalni, da se nadjača predodređena klasifikacija na bilo kojoj razini primjenjujući je na jedinice združivanja djecu ili izravno na dokumente	490
Ilustracija 201d – Sve klase potomci hijerarhijskih klasa koje se izvoze moraju se izvesti u cijelosti dok se sve klase preci hijerarhijskih klasa koje se izvoze moraju izvesti kao zamjenske oznake.....	491
Ilustracija 201e – Zamjenske se oznake moraju izvesti za sve hijerarhijske klase, sve do razine vršne klase, koje su preci klase koja se koristi za klasifikaciju jedinica združivanja i dokumenata koji se izvoze u cijelosti	492
Ilustracija 301a – Dok su dokumenti i sastavnice entiteti u MSDS-u, sadržaj elektroničkih sastavnica može se pohraniti, prema dizajnu, u bilo kojem broju različitih spremišta podataka na različitim mjestima	503
Ilustracija 301b – Elektronički sadržaj mora biti prenosiv; izvorišni sustav mora biti sposoban isporučiti ga u formatu koji omogućuje da ga se proslijedi odredišnom sustavu koji ga može zaprimiti i razumjeti (niti jedan sustav ne mora nužno biti MSDS).....	504
Ilustracija 301c – Primjer dokumenta (crveno) računa br. "09356" koji je pohranjen u relacijskoj bazi podataka; pojedinačni redovi iz tri različite tablice zajedno čine cjelovit dokument.....	507

DIO PRVI - OSNOVNE USLUGE

1. Osnove

1.1 Važne informacije

1.1.1 Prava intelektualnog vlasništva

Specifikacija MoReq2010® je autorsko pravo © DLM Forum Foundation, 2010 i 2011, sva prava pridržana, uključujući sav tekst i izvorne ilustracije koje djelo sadrži.

Neke ilustracije koriste crteže za koje se ne plaća naknada, preuzete od Microsoft Corporation na <http://www.microsoft.com/>.

Umnažanje ovog djela je dopušteno, osim u komercijalne svrhe, pod uvjetom da se navede izvor. Svi ovakvi navodi trebaju se odnositi na DLM Forum Foundation na <http://www.dlmforum.eu/>.

1.1.2 Autentičnost

Zadnja ažurirana verzija ovog dokumenta dostupna je na <http://moreq2010.eu/> i <http://www.dlmforum.eu/>.

DLM Forum® ne ažurira, ne podržava i ne odobrava specifikaciju MoReq2010® na bilo kojoj drugoj web adresi, usluzi ili mehanizmu raspačavanja.

1.1.3 Navođenje

Ovu publikaciju treba formalno navoditi kao:

DLM Forum Foundation, MoReq2010®: Modularni zahtjevi za dokumentacijske sustave – Svezak 1: Osnovne usluge i priključni moduli, 2011, objavljeno na <http://moreq2010.eu/>.

1.1.4 Prijevodi

Prije no što se objavi prijevod specifikacije MoReq2010® ili se raspačava na drugi način u bilo koju svrhu mora se ishoditi odobrenje. Prevoditelji se za odobrenje trebaju obratiti tajništvu DLM Foruma tako da pošalju poruku elektroničke pošte na secretariat@dlmforum.eu.

Dopuštenje za izradu prijevoda specifikacije MoReq2010® uvjetovano je dopuštenjem DLM Forumu® i njegovim članovima da prijevod slobodno umnažaju, koriste i raspačavaju u neprofitne svrhe i da ga postave na web adresi MoReq2010®.

1.1.5 Zaštitni znak i robna marka

Zaštitni znakovi DLM Forum Foundation, Upravnog odbora za MoReq i MoReq2010® autorsko su pravo © DLM Forum Foundation, 1996. do danas.

Izrazi "DLM Forum", "MoReq", "MoReq2" i "MoReq2010" registrirane su robne marke DLM Forum Foundation.

Simbol Europske komisije koristi se s dopuštenjem.

1.1.6 Konvencije koje se koriste u ovoj publikaciji

Svi formalni zahtjevi i sve definicije vrsta podataka u ovoj su specifikaciji radi lakše identifikacije označeni prefiksom, kako slijedi:

- **D** – Struktura podataka;
- **E** – Vrsta entiteta;
- **F** – definicija funkcije;
- **M** – definicija elementa metapodataka;
- **N** – Nefunkcionalni zahtjev; i
- **R** – Zahtjev (funkcionalni).

Zapazite da svi referentni brojevi s ovim prefiksima služe samo preglednosti dokumenta, da se odnose na određene manje verzije specifikacije MoReq2010® i da su podložni promjenama u bilo kojoj budućoj većoj ili manjoj verziji, kako se budu dodavali ili mijenjali zahtjevi i definicije.

Dokumentacijski sustavi i druge aplikacije koje primjenjuju MoReq2010® trebaju uvijek koristiti univerzalne jedinstvene identifikatore koje donosi informacijski model.

I funkcionalne i nefunkcionalne zahtjeve u ovoj specifikaciji može pratiti objašnjenje u *kurzivu*. Gdje je dano, svrha je objašnjenja da zahtjevu dade jasnoću i da ga proširi.

1.2 Svrha

1.2.1 Cilj

MoReq2010® ima za cilj dati cjelovit, no jednostavan i lako razumljiv skup zahtjeva za dokumentacijski sustav koji treba biti prilagodljiv i primjenljiv na različite informacije i poslovne aktivnosti, gospodarske grane i vrste organizacija. On izbjegava pristup u implementaciji rješenja za upravljanje dokumentima tipa „jedna mjera odgovara svima“ uspostavljajući umjesto toga definiciju općeg skupa osnovnih usluga koje dijele mnoge različite vrste dokumentacijskih sustava, no koje su ujedno modularne i prilagodljive tako da dopuštaju da ih se ugradi u visoko specijalizirane i namjenske aplikacije koje se ranije možda i nije smatralo dokumentacijskim sustavima.

Svrha je ovog dokumenta da opiše minimum funkcionalnosti koja se traži od dokumentacijskih sustava sukladnih sa specifikacijom MoReq2010®, da opiše opće procese, kao što su izvoz i raspolaganje, te da uspostavi i normira osnovni informacijski model koji uključuje vrste entiteta, strukture podataka, definicije elemenata metapodataka i definicije funkcija. Gdje ih se implementira u potpunosti, pouzdano će podržavati i podupirati interoperabilnost dokumentacijskih sustava, uključujući i uspješan prijenos i migraciju dokumenata usred životnog ciklusa između različito implementiranih, ali sukladnih rješenja istoga ili različitih dobavljača.

Funkcionalnosti koje su opisane u specifikaciji MoReq2010® namjerno su i svrhovito takve da budu nadograđivane i proširene nizom modula koji pokrivaju i opća i posebna pitanja, koje ćemo razviti u narednim mjesecima i godinama pod nadzorom Upravnog odbora za MoReq DLM Foruma, kako bismo odgovorili na potrebe i zahtjeve različitih tržišta, gospodarskih grana, zemalja i regija.

Za one koji žele nadogradnju s MoReq2® na MoReq2010®, Upravni odbor za MoReq izdat će posebne smjernice o kompatibilnosti unazad.

1.2.2 Publika

Ova se specifikacija može koristiti na mnogo različitim načina, uključujući:

Poslovni subjekti:

- kao pomoć u nabavi dokumentacijskog sustava;
- kao praktično sredstvo koje organizacijama pomaže podesiti dokumentacijski sustav tako da udovolji njihovim poslovnim i pravnim obvezama; i
- kao vodič za reviziju postojeće implementacije dokumentacijskog sustava.

Stručnjaci:

- kao referentni dokument za tečajeve osposobljavanja i pripremu materijala za tečaj;
- kao nastavni resurs za visokoškolske ustanove; i
- kao primjer kako se tradicionalni pristupi u upravljanju dokumentima i arhivistika mogu primjeniti na zahtjeve suvremenih sustava.

Industrija:

- da dobavljače vodi u razvoju dokumentacijskih sustava;
- za integraciju dokumentacijskih sustava s drugim poslovnim sustavima; i
- kao autoritativen izvor u postupku testiranja i certificiranja sukladnih rješenja od strane ispitnih centara.

Korisnici:

- kao na korisnike usmjeren i lako razumljiv resurs i pomagalo pri implementaciji dokumentacijskih sustava;
- kao izvornik za prevođenje; i
- kao referentni rječnik pojmove u upravljanju dokumentima i njihovih značenja.

1.2.3 Dobra praksa

MoReq2010® najbolje se koristi kao dio sveobuhvatne politike upravljanja dokumentima unutar dobro razvijenog strateškog okvira. Obrazovanje korisnika, poticanje na usvajanje specifikacije, njegovanje korporativne kulture dobre prakse u svezi s dokumentacijom i informacijama, podizanje svijesti o zahtjevima u upravljanju informacijama, isticanje važnih pitanja kao što su sigurnost, privatnost, osjetljivost podataka, pravo na pristup informacijama i inicijative za otvorene podatke te izvješćivanje osoblja na svim razinama, jednako kao i uspostava jasnih, praktičnih procedura, praćenih provjerama osiguranja kvalitete, nisu ništa manje važni nego automatizacija dokumentacijskog sustava i njegova integracija u poslovno okruženje.

Implementacija dobrog upravljanja dokumentima traži planiranje unaprijed, predviđanje stvari koje će se pojaviti te razvoj i implementaciju organizacijskih politika i procedura koje obuhvaćaju pitanja kao što su: koje dokumente treba čuvati, kako ih se stvara i prihvaca, kako ih se čuva, kako se njima upravlja i pristupa tijekom njihova aktivnog životnog ciklusa i svi aspekti možebitnog raspolaganja njima. Ovo planiranje unaprijed treba dosegnuti iza ograničenog vijeka trajanja bilo koje tehnologije ili sistemskog rješenja te pitanju, kako će se dokumenti migrirati u sljedeći korporativni dokumentacijski sustav, dati u razmatranju

jednaku težinu kao i pitanju kako osigurati njihovo prihvaćanje u postojeći dokumentacijski sustav.

U takvom okruženju prihvaćanje i korištenje dokumentacijskih i poslovnih sustava sukladnih sa specifikacijom MoReq2010® može biti pametno ulaganje u organizaciju.

1.3 Pozadina

1.3.1 MoReq®

Prva MoReq® specifikacija objavljena je 2001. godine kao rezultat bliske suradnje između DLM Foruma i Europske komisije. MoReq® je dao novu sveeuropsku specifikaciju za računalne sustave koji upravljaju elektroničkim dokumentima. Prije njegove objave bilo je svega nekoliko zemalja u Europi koje su imale svoje nacionalne norme za upravljanje dokumentima.

Od svoje prve objave MoReq® je uvijek imao sljedeća obilježja:

- **Univerzalan u obuhvatu i primjeni** – MoReq® je međunarodna specifikacija te je korišten i prihvaćen u velikom broju zemalja, uključujući i mnoge izvan Europe;
- **Dostupan na mnogim jezicima** – MoReq® i njegov nasljednik MoReq2® prevedeni su u cijelosti na više od dvanaest europskih i na neke neeuropske jezike; i
- **De facto normizacija** – iako je izvorno zamišljen kao specifikacija, a ne kao *de jure* norma, MoReq® je danas naširoko priznat kao *de facto* industrijska norma zbog njegova univerzalnog pristupa, dostupnosti i prihvaćanja.

“MoReq” se najprije koristio kao kratica za “Model Requirements”. Izvorno je predviđeno da specifikacija donese predložak zahtjeva koji bi se potom moglo modificirati da odgovori na lokalne potrebe. Stoga je prvo izdanje sadržavalo upute kako dodavati, uređivati i brisati poglavљa i zahtjeve te pri tome upravljati stvarima kao što je unakrsno upućivanje unutar specifikacije.

1.3.2 MoReq2®

2005. godine DLM Forum® završio je scoping studiju s ciljem da se izvorna MoReq® specifikacija osvježi i proširi. Rezultat ovog pregleda bio je razvoj specifikacije MoReq2® i njezino objavljivanje početkom 2008.

Jedna od ključnih osobina specifikacije MoReq2® bilo je uvođenje, po prvi put, režima ispitivanja i testiranja. Dobavljači su sada mogli dati ispitati svoja rješenja u MoReq2® ispitnom centru i dobiti neovisan certifikat da su njihovu proizvodi sukladni sa specifikacijom. Radi podrške ispitivanju i certificiranju MoReq2® uvrstio je u specifikaciju model metapodataka i XML shemu čija je svrha bilo definirati opći format za uvoz i izvoz među različitim proizvodima i implementacijama.

Uvođenje programa ispitivanja i certificiranja u okviru specifikacije MoReq2® bio je iznimno važan korak naprijed koji je u primjenu specifikacije uveo neophodni element strogosti i kvalitete. Dobavljači koji su nudili proizvode visoke kvalitete mogli su sada dobiti neovisnu verifikaciju dokaz o sukladnosti, a kupci su mogli birati među proizvodima koji su udovoljili priznatim normama kvalitete.

Režim ispitivanja donio je, međutim, i jednu nehotičnu posljedicu povezani sa samim konceptom „modela“ zahtjeva. Ako je proizvode trebalo unaprijed ispitati i certificirati prema specifikaciji, kupcima je postalo teže preuzeti je i prilagoditi na lokalnoj razini. Kako bi dobavljač konfekcijskog softverskog proizvoda, koji je već ispitana i certificirana kao sukladan, mogao u aplikaciji predvidjeti kasnije dodatke, izmjene ili brisanje pojedinih zahtjeva u ovoj ili onoj organizaciji? Kako je složenost specifikacije rasla, drugo s time povezano pitanje bilo je kako organizacije mogu biti sigurne u suptilne posljedice dodavanja, mijenjanja i brisanja zahtjeva u njihovu ukupnom utjecaju na integritet specifikacije u cjelini?

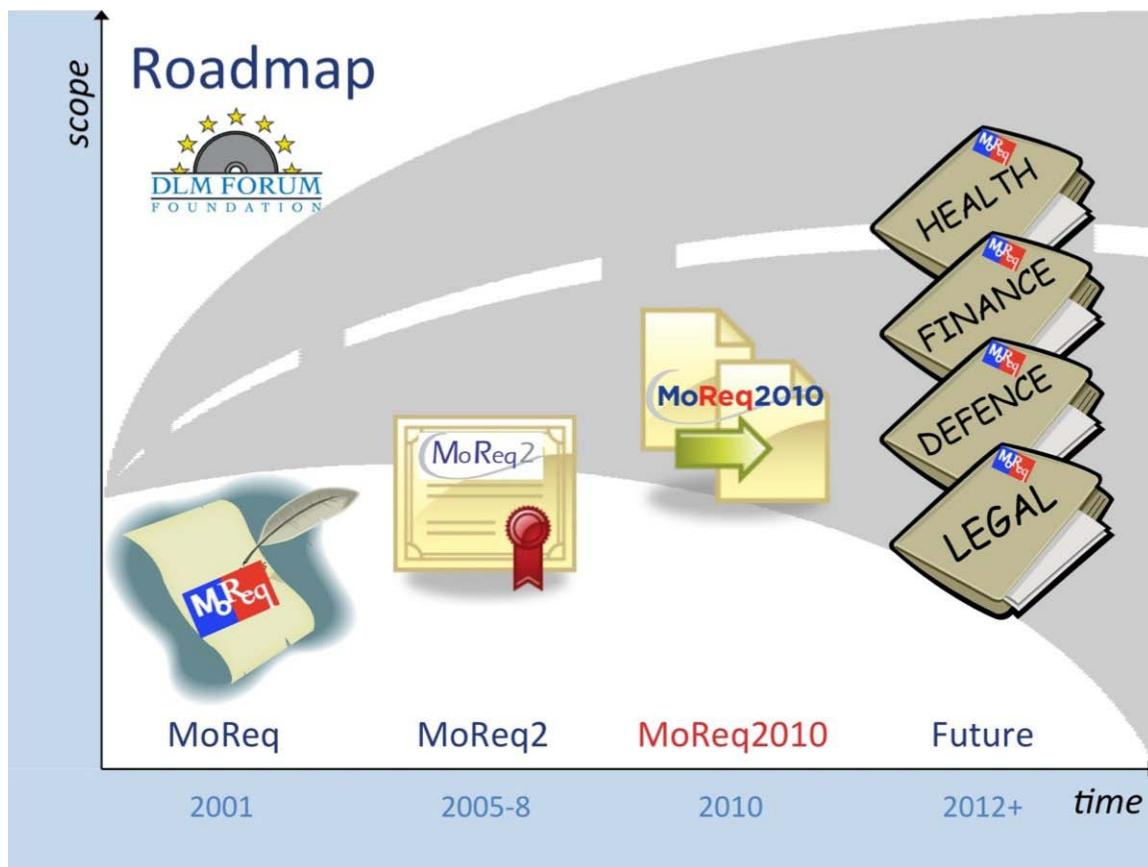
Na svojoj trogodišnjoj konferenciji u Toulouseu u prosincu 2008. godine DLM Forum® je imenovao stalni pododbor nazvan Upravni odbor za MoReq. Uloga ovog upravnog odbora bilo je i ostaje upravljati svim aspektima specifikacije MoReq®, uključujući i:

- osigurati njezino tekuće održavanje, objaviti smjernice za razvoj i plan za buduće nadogradnje specifikacije;
- upravljati programom prevodenja, organizirati validaciju prihvaćenih prijevoda i davati upute prevoditeljima specifikacije MoReq®;
- akreditirati priznate ispitne centre da provode testiranje softvera prema specifikaciji;
- nadgledati ispitivanje i certificiranje softverskih proizvoda prema specifikaciji od strane akreditiranih ispitnih centara;
- voditi usporedni obrazovni program, osigurati radionice i osposobljavanje, izdavati dodatne smjernice i obrazovne materijale; i
- aktivno tržišno promicati specifikaciju, prikupljati studije slučaja i poticati njenovo usvajanje istovremeno štiteći MoReq® marku.

1.3.3 MoReq® smjernice za razvoj

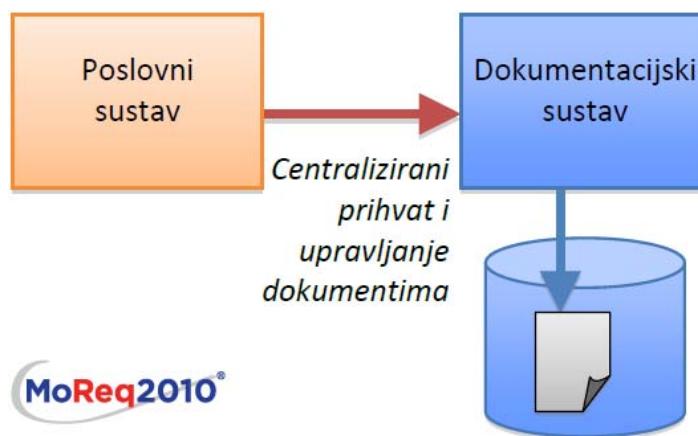
Upravni odbor za MoReq predstavio je 2009. godine smjernice za razvoj specifikacije MoReq®. DLM Forum je potom rezolucijom prihvatio smjernice na sastanku članova u Härnösandu (Švedska) u studenome iste godine.

Smjernice za razvoj, čija je slika prikazana na **ilustraciji 1a**, prepoznale su da proizvođači općenito smatraju da specifikacija MoReq® odgovara zahtjevima glavne struje upravljanja dokumentima u tradicionalnim područjima, obično u uredskom i službeničkom okruženju, kao što su sustavi za upravljanje elektroničkim zapisima i dokumentima (EDRMS) i upravljanje korporativnim sadržajem (ECM), no da im se ne čine toliko primjenljivom u područjima kao što su medicinske, ljekarničke, pravne i finansijske usluge, gdje normu predstavljaju specijalizirane aplikacije koje rješavaju probleme specifične za određeno područje. Ova su industrijska područja obično uređena specifičnim zakonodavstvom i propisima te stoga nastoje pronaći i usvojiti svoje vlastite kriterije za upravljanje dokumentima.

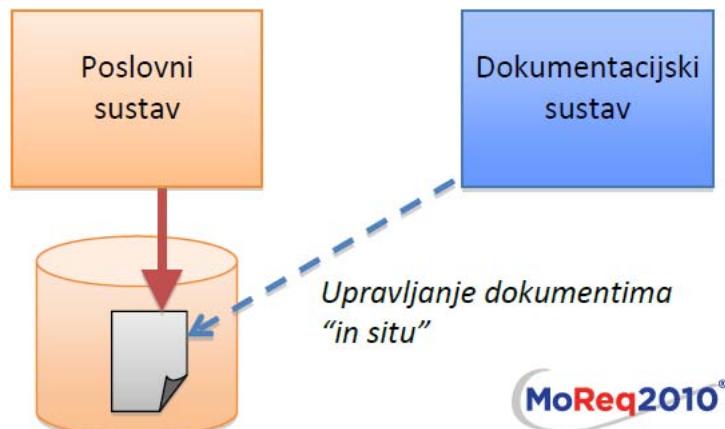
Ilustracija 1a - Smjernice Upravnog odbora MoReq za razvoj (oko 2009.)

Drugi trend koji je uočio Upravni odbor za MoReq jest sve veća raznovrsnost u dizajnu dokumentacijskih sustava. MoReq® je izvorno zasnovan na konceptu jednog središnjeg repozitorija pri čemu samostalni dokumentacijski sustav u organizaciji prihvata dokumente i mnoštva vanjskih izvora, uključujući korisnike i druge poslovne sustave, u svoje vlastito spremište podataka. Tu tradicionalnu arhitekturu prikazuje **ilustracija 1b**.

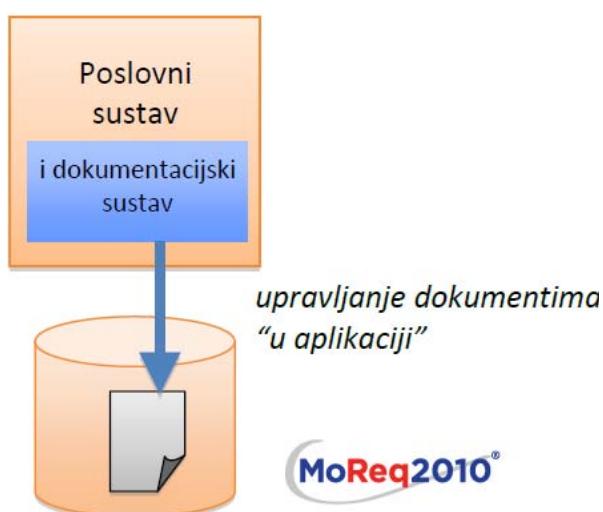
Ilustracija 1b - „Tradicionalna“ arhitektura dokumentacijskog sustava uključuje prihvatanje dokumenata iz drugih poslovnih sustava i centralizirano upravljanje u spremištu pod nadzorom dokumentacijskog sustava

Smjernice upravnog odbora za razvoj prepoznale su rastuće usvajanje alternativnih arhitektura. **Ilustracija 1c** prikazuje jedan od modela koji se pojavljuje: model dokumentacijskog sustava bez prostora za pohranu koji upravlja dokumentima *in situ*, u poslovnim sustavima u kojima su nastali, umjesto da ih udvaja u svome vlastitom centraliziranom rezervoriju.

Ilustracija 1c - Alternativna arhitektura jest upravljati dokumentima na licu mesta gdje se nalaze omogućujući dokumentacijskom sustavu da kontrole i procese primjeni na dokumentima koji su kao takvi deklarirani „in situ”.

Sljedeća moguća arhitektura jest da sami poslovni sustavi usvoje kontrole nad dokumentima. U stvari, takav je poslovni sustav ujedno i dokumentacijski sustav, iako takav koji upravlja samo jednim specifičnim skupom dokumenata koje prihvata ili generira sam taj poslovni sustav. Model poslovnog sustava kao dokumentacijskog sustava prikazan je na **ilustraciji 1d**.

Ilustracija 1d - Kada kontrole i procesi u upravljanju dokumentima postanu jednostavniji, prilagodljivi i razumljiviji, tada je u sve većoj mjeri moguće da poslovni sustavi „postanu“ dokumentacijski sustavi, barem za dokumente koje sami stvaraju.

MoReq® smjernice za razvoj identificirale su i potrebu za prilagodljivim i proširivim zahtjevima koji se mogu podjednako primijeniti na velika i na mala rješenja za upravljanje dokumentima. MoReq2® je više no udvostručio broj funkcionalnih zahtjeva i gotovo utrostručio broj stranica u odnosu na prethodnika. Bilo je jasno da svako sljedeće izdanje specifikacije MoReq® ne može tako rasti u veličini i složenosti i ostati prvenstveno jedan skup

zahtjeva: u suprotnom pokazalo bi se nepremostivom zaprekom usvajaju specifikacije, osobito od strane malih i lokalnih dobavljača te onih koji isporučuju za specifična ograničena tržišta. Stoga su smjernice za razvoj iz 2009. predvidjele dvije buduće faze evolucije specifikacije MoReq®:

- u kratkom roku, počevši od 2010. godine, pokrenuti projekt prerade specifikacije koji će je reorganizirati na modularan način, pojednostaviti gdje je to moguće te uvesti podršku za alternativne arhitekture dokumentacijskih sustava; i
- u duljem razdoblju, počevši od 2012. godine, uz pomoć stručnjaka specijaliziranih za pojedine djelatnosti i na temelju prilagodljivosti koju pruža modularni pristup, proširiti primjenljivost specifikacije u svim područjima ljudskog djelovanja u kojima je jedan od bitnih preduvjeta dobro upravljanje dokumentima.

Prvi od ovih ciljeva postignut je na godišnjoj skupštini DLM Foruma u Madridu u svibnju 2010. gdje je službeno pokrenut radni program MoReq2010®.

1.3.4 MoReq2010®

Uz novosti unutar same specifikacije DLM Forum® je odlučio da u razvoj nove specifikacije uključi dvije faze javne rasprave, dok je Europska komisija imenovala Grupu stručnjaka za pregled – reprezentativni odabir priznatih stručnjaka iz industrije – u svojstvu savjetnika u projektu. Otvaranjem javne rasprave javnosti u program razvoja uveden je sve naglašeniji aspekt stručnog i društvenog umrežavanja. Specifikacija koja je nastala tako je profitirala od činjenice da je razvijena i raspravlјena na otvoren način, s neočekivano velikom količinom i kvalitetom doprinosa zajednice. Upravljanje dokumentima danas može biti složen pothvat i MoReq2010®, sa svojom prilagodljivom i proširivom arhitekturom, donosi jedan od mogućih pristupa u suočavanju s izazovima koji su vezani uz specificiranje implementacije dokumentacijskog sustava koji je podjednako privlačan i prikladan za dobavljače, praktičare i kupce.

Sa specifikacijom MoReq2010® koncept „modularnih“ zahtjeva zamjenjuje koncept „oglednih“ zahtjeva. Uspostavljeni program prethodnog ispitivanja i certificiranja softverskih proizvoda i povećani naglasak na interoperabilnosti oduzimaju vrijednost modificiranju i prilagodbi pojedinih zahtjeva. Za time zapravo više i nema potrebe jer novi modularni pristup omogućuje kupcima da lako specificiraju prilagodljiv te ujedno i cjelovit i dobro povezan skup zahtjeva za pojedinu organizaciju jednostavno odabirući prikladnu kombinaciju odabirom modula koji odgovaraju potrebama njihove organizacije. S vremenom će broj i raznolikost modula izgrađenih na platformi osnovnih usluga specifikacije MoReq2010® stalno rasti i protegnuti se u sve više industrijskih grana, sektora i jurisdikcija.

I dobavljači će imati koristi od prerade specifikacije MoReq2010®. Dok će niz dodatnih modula rasti i obuhvaćati sve više specijaliziranih aplikacija, osnovni je skup zahtjeva odgovarajuće reducirati. Osnovne su usluge jedini zahtjevi koji će morati imati svi dokumentacijski sustavi i pokazati da su sukladni s njima. Implementacija drugih modula i certificiranje prema njima ovise o specifičnom fokusu određenog proizvoda, području za koje je namijenjen i o stupnju specijalizacije ili općenitosti. Dobavljači tako mogu slobodno odabrati koje će funkcionalnosti implementirati kako bi odgovorili na zahtjeve svoga tržišta, na isti način na koji kupci mogu odabrati modularne zahtjeve koji su im važni.

Treću grupu koja će imati izravne koristi od pristupa koji je odabrao MoReq2010® čine praktičari i stručnjaci u upravljanju dokumentima. MoReq2010® nastoji u svakom aspektu u specifikaciju izravno ugraditi vodeću teoriju i najbolju praksu upravljanja dokumentima. Stručnjaci će uočiti da su koncepti, pojmovi i modeli koje usvaja MoReq2010® blisko povezani s onima koje koriste druge međunarodne norme i zagovaraju ih vodeći stručnjaci. Stoga ova specifikacija, uz svoju praktičnu primjenu, predstavlja i dobру platformu za učenje i obrazovanje.

2011. godina označava petnaestu godišnjicu DLM Foruma® i desetu godišnjicu specifikacije MoReq®. Objavljena uz te značajne obljetnice, specifikacija MoReq2010®, nova generacija „oglednih zahtjeva“, pokazuje izravno u budućnost kao katalizator i odskočna daska za izraženije priznanje, razumijevanje i prihvatanje dobrog upravljanja dokumentima u Europi i na međunarodnoj razini.

1.4 Osnove

1.4.1 Dokumenti i informacije

Svaka organizacija i svaka osoba ima i koristi dokumente.

Dokumenti su one jedinice informacija koje imaju određenu unutarnju vrijednost zbog koje su dovoljno važni da ih se spremi i čuva na sigurnome zbog njihove evidencijske vrijednosti.

Na primjer, većina ljudi posjeduje neke dokumente koje čuvaju kao dokaz o svome identitetu. To mogu biti:

- potvrda o rođenju,
- putovnica,
- vozačka dozvola, i/ili
- osobna iskaznica.

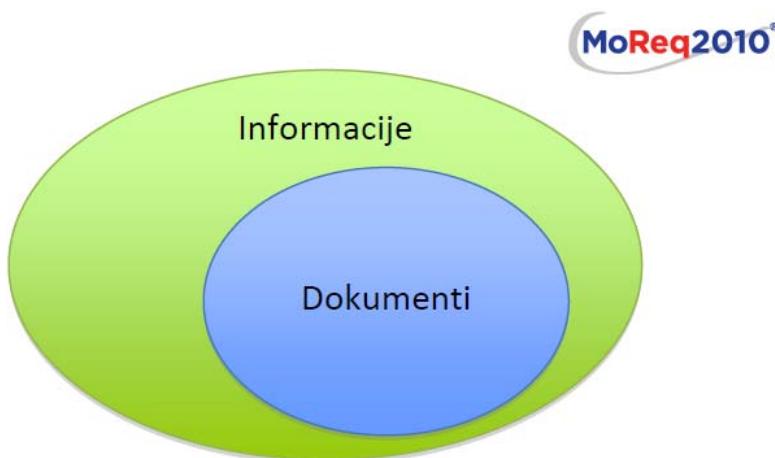
U svim gore navedenim primjerima važnost dokumenta i njegova evidencijska vrijednost su očiti. To, međutim, ne mora uvijek biti slučaj. Ljudi obično ne smatraju sve jedinice informacija koje posjeduju dokumentima.

Na primjer, popis za kupovinu ne mora se smatrati dokumentom, no, za usporedbu, račun iz radnje u kojoj su kupljena dobra s popisa daje dokaz o kupnji i može se smatrati dokumentom ako je važan pojedincu ili tvrtci. Takav se račun može iskoristiti tako da zaposlenik zatraži povrat troškova ili za povrat novca pri povratu oštećene ili pokvarene robe. Primjer je prikazan **ilustracijom 1e**.

Ilustracija 1e - Jedan od ovih vjerojatno nije dokument... drugi bi mogao biti?

Razlika između informacija i dokumenata ista je i za organizacije i za pojedince, tako da se i za svaku organizaciju može tvrditi da je skup svih njezinih dokumenata podskup skupa svih njezinih informacijskih resursa, kako je konceptualno prikazano na **ilustraciji 1f** u obliku Vennova dijagrama.

Ilustracija 1f - Dokumenti su podskup svih informacija koje posjeduje neka osoba ili organizacija

Da bismo odlučili je li neka jedinica informacija dokument ili nije, moramo razumjeti njezin poslovni kontekst te relevantnost i značaj koji ima za organizaciju. Stoga je važan zadatak svake organizacije razumjeti svoje poslovanje i biti u stanju koristiti to razumijevanje za procjenu o tome koje informacije treba zadržati i upravljati njima kao dokumentima.

Informacijske resurse koji pripadaju organizaciji, ali se ne smatraju dokumentima – kao što su rani nacrty dokumenta ili nepotpune transakcije – treba smatrati prolaznim rutinskim uklanjati. Na primjer, verzije nacrta mogu se brisati kada se dokument objavi, kao što se mogu brisati djelomični transakcijski podaci kada se transakcija završi ili obustavi.

Propusti li ukloniti prolazne informacije, organizacija će u najboljem slučaju potrošiti kapacitet pohrane podataka na redundantne i nepotpune kopije i nepotrebno trošiti radno vrijeme svoga osoblja na odvajanje potpunih od djelomičnih informacija. U najgorem slučaju može doći do povrede privatnosti ili drugih propisa, ili dovesti do skupoga prikupljanja informacija ako se to traži kao dio pravne radnje, zahtjeva za pristup informacijama ili iz sličnog razloga.

1.4.2 Procesi i sustavi u upravljanju dokumentima

Vjerojatno najutjecajnija međunarodna norma u upravljanju dokumentima jest ISO 15489, objavljena 2001. godine. Određivanje informacija kojima se mora upravljati kao dokumentima tek je prvi među procesima u upravljanju dokumentima koje ova norma identificira. Puni popis procesa u upravljanju dokumentima koje identificira ISO 15489 uključuje još i:

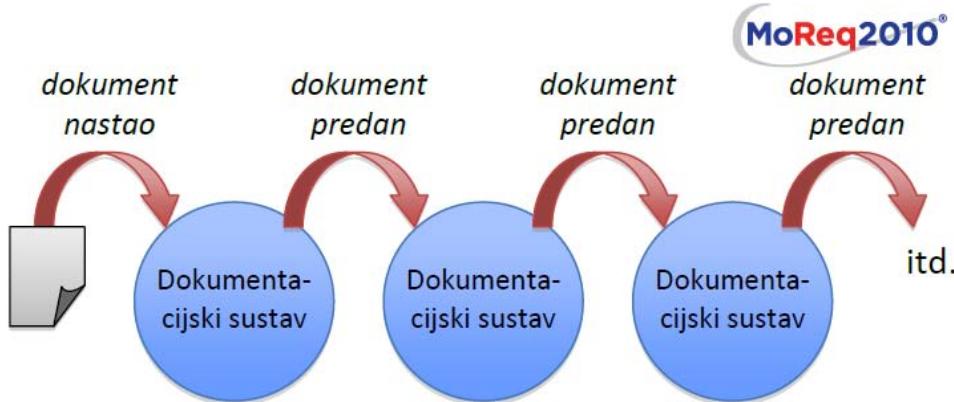
- odrediti koliko dugo čuvati dokumente;
- stvaranje i registriranje dokumenata;
- klasifikaciju dokumenata;
- pohranu i rukovanje dokumentima;
- nadzor pristupa dokumentima;
- praćenje dokumenata;
- raspolaganje dokumentima; i
- dokumentiranje procesa u upravljanju dokumentima.

ISO 15489 predlaže organizacijama da za implementiranje ovih procesa koriste dokumentacijski sustav. Dokumentacijski sustav definira kao „informacijski sustav koji prihvaca dokumente, upravlja njima i omogućuje da im se pristupi tijekom vremena“ (ISO 15489-1:2001, 3.17).

MoReq2010® je specifikacija koja definira dokumentacijski sustav izražen kao modularni skup zahtjeva. Ona ide dalje od širokog opisa koji nudi ISO 15489 i znatno podrobnije opisuje kako te procese treba obaviti. Za sukladnost sa specifikacijom MoReq2010® potreban je znatno veći stupanj strogosti no što je to potrebno za izgradnju dokumentacijskog sustava koji procese u upravljanju dokumentima opisane u ISO 15489 obavlja na svoj vlastiti, vlasnički način.

Jedna od prednosti ovog pristupa, a ujedno i jedan od ciljeva dizajna specifikacije MoReq2010®, jest mogućnost interoperabilnosti među MoReq2010® sukladnim dokumentacijskim sustavima (MSDS). MSDS ne samo da razumije svoje vlastite entitete i procese: može ih i izvesti u standardiziranom formatu koji može razumjeti drugi MSDS.

Interoperabilnost je iznimno važna za upravljanje dokumentima pomoću dokumentacijskog sustava. Današnje organizacije obnavljaju svoju tehnologiju obično svakih tri do pet godina. Dokumente često čuvamo znatno dulje. Ako je organizacija dužna čuvati neki dokument 75 godina, do kraja tog razdoblja vjerojatno će ga prebaciti iz jednog dokumentacijskog sustava u drugi između 15 i 25 puta. Ovo prikazuje **ilustracija 1g**. Ako se u svakoj predaji izgubi nešto kontekstualnih podataka o dokumentu, tada će ovaj broj predaja ozbiljno utjecati na integritet dokumenta.

Ilustracija 1g - Dokumente se može tijekom njihova života više puta prenositi iz jednog dokumentacijskog sustava u drugi

Treba napomenuti da uvoz nije dio osnovnih usluga MSDS-a, ali svaki MSDS mora biti u stanju izvesti svoje informacije u općem XML formatu za izvoz specifikacije MoReq2010®. Uvoz traži znatno veću razinu sofisticiranosti aplikacije nego izvoz. Ako bi uvoz postao obveznim zahtjevom za sve dokumentacijske sustave, to bi sprječilo mnoge namjenske poslovne sustave da prihvate MoReq2010®.

1.4.3 Priroda dokumenata

Gotovo svime što ima informacijsku ili dokaznu vrijednost može se upravljati kao dokumentima. ISO 15489 formalno definira dokument kao „informacije koje, kao dokazno sredstvo i informaciju, stvara, zaprima i čuva neka organizacija ili osoba u izvršenju svojih pravnih zadaća ili u obavljanju posla“ (ISO 15489-1:2001, 3.15).

Dokumenti su u prošlosti bili uglavnom na papiru, no tijekom 21. stoljeća neumoljivo ih zamjenjuju elektroničke informacije u eksponencijalnom rastu. Uvijek će, ipak, biti potrebni sustavi koji upravljaju fizičkim dokumentima, kako za dokumente na papiru, tako i za druge fizičke dokumente, primjerice za praćenje biomedicinskih ili forenzičkih uzoraka.

Svi dokumenti, i fizički i elektronički, imaju određena obilježja. Kao bitna obilježja dokumenta ISO 15489 navodi:

- autentičnost – dokument je ono za što se izdaje i stvorila ga je osoba za koju se navodi da ga je stvorila;
- pouzdanost – informacije u dokumentu su točne i možemo se pouzdati u njih;
- cjelovitost – dokument je potpun i nije mijenjan; i
- iskoristivost – dokument možemo pronaći, dohvatiti, prikazati i tumačiti.

MSDS može osigurati ova obilježja samo od trenutka u kojem je dokument u njemu nastao. Kako se navodi u ISO 15489 „Dokumenti trebaju nastati u vrijeme transakcije ili događaja na koji se odnose ili kratko nakon toga, stvoriti ih trebaju pojedinci koji izravno poznaju činjenice ili uređaji koji se u poslovanju rutinski koriste za obavljanje transakcija.“ (ISO 15489-1:2001, 7.2.3)

Ovaj navod upućuje na dva načina na koje dokumenti mogu nastati:

- stvara ih pojedinac; ili
- stvara ih uređaj.

U specifikaciji MoReq2010® i ljudi i poslovni sustavi smatraju se mogućim „korisnicima“ dokumentacijskog sustava i mogu biti ovlašteni da stvaraju dokumente. Može se razviti MSDS samo sa sučeljem za ljude, samo sa sučeljem za poslovne sustave ili s oba ova sučelja.

Uz ranije navedena obilježja svi dokumenti u dokumentacijskom sustavu moraju imati i metapodatke koji su im pridruženi. ISO 15489 definira metapodatke kao „podatke koji opisuju kontekst, sadržaj i strukturu dokumenata te upravljanje njima tijekom vremena“ (ISO 15489-1:2001, 3.12).

1.4.4 Entiteti i usluge

MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav upravlja dokumentima kao entitetima. Dokumenti su samo jedna od vrsta entiteta koje specifikacija definira. Uz dokumente MoReq2010® definira i više drugih entiteta različitih vrsta. Na primjer, MoReq2010® definira vrstu entiteta korisnik koja predstavlja korisnike koji pristupaju dokumentacijskom sustavu, te vrstu entiteta klase za svaki upis u klasifikacijskom planu dokumentacijskog sustava, itd. Cjelovit popis vrsta entiteta nalazi se u **14.2 Vrste entiteta**.

Iako MSDS upravlja entitetima različitih vrsta, MoReq2010® nastoji učiniti ih što ujednačenijima u načinu na koji su predstavljeni njihovi metapodaci i na koji se upravlja njihovim povijestima događaja, u prvima pristupa i čitavom životnom ciklusu njihovih entiteta. Za razliku od entiteta u drugim poslovnim sustavima, entiteti u MSDS-u se uništavaju, a ne brišu, tako da ostavljaju rezidualni entitet koji se čuva u MSDS-u. Rezidualni entiteti su važan koncept u dokumentacijskim sustavima jer pokazuju entitete koji su nekoć bili u sustavu. Bez njih ne bi bilo moguće rekonstruirati cjelovit kontekst povijesnog dokumenta.

Entiteti različitih vrsta u MSDS-u nominalno se opisuju tako da njima upravljaju različite usluge, u skladu s „uslužno utemeljenom arhitekturom“ (vidi **2. Sistemske usluge**):

- usluga korisnika i grupa upravlja entitetima korisnika i entitetima grupa (vidi **3. Usluga korisnika i grupa**);
- usluga uloga upravlja ulogama (vidi **4. Ogledna usluga uloga**);
- usluga klasifikacije upravlja klasama (vidi **5. Usluga klasifikacije**);
- usluga upravljanja dokumentima upravlja dokumentima i jedinicama združivanja dokumenata (vidi **6. Usluga upravljanja dokumentima**);
- usluga metapodataka upravlja metapodacima i predlošcima metapodataka (vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**);
- usluga planiranja raspolaganja upravlja planovima raspolaganja (vidi **8. Usluga planiranja raspolaganja**); i

- usluga obustave raspolaganja upravlja obustavama raspolaganja (vidi **9. Usluga obustave raspolaganja**).

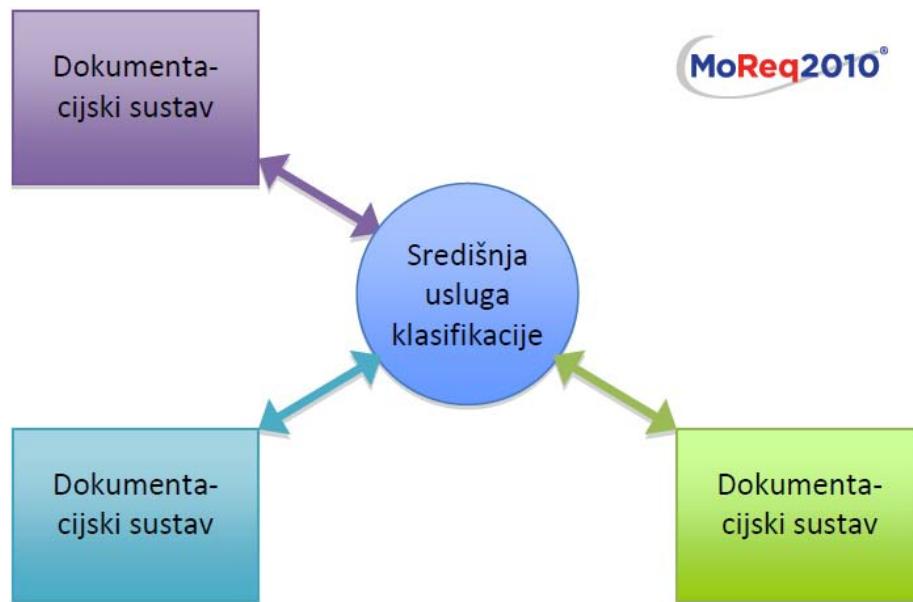
Ostale se uloge zasnivaju samo na procesima i ne upravljanju entitetima:

- usluga pretraživanja i izvješćivanja (vidi **10. Usluga pretraživanja i izvješćivanja**); i
- usluga izvoza (vidi **11. Usluga izvoza**).

MoReq2010® koristi jezik uslužno utemeljene arhitekture i promiče njeno usvajanje, no priznaje da dokumentacijski sustavi u prošlosti nisu nužno ostvarivali svoju funkcionalnost koristeći model odvojenih usluga. Stoga MoReq2010® samo uvezuje svoje funkcionalne zahtjeve u logičke usluge te pojedinačno ispituje sukladnost sa svakom „uslugom“ (paketom) funkcionalnih zahtjeva. MSDS koji u svojoj implementaciji ne pruža odvojene usluge svejedno će se certificirati kao sukladan specifikaciji MoReq2010®.

Unatoč tomu, pristup koji je odabrala specifikacija MoReq2010® hotimičan je i predviđa budućnost u kojoj interoperabilnost nije ograničena na predaju dokumenata iz jednog MSDS-a u drugi, nego u kojoj različiti dokumentacijski sustavi mogu zajednički dijeliti iste usluge. U nekoj organizaciji u budućnosti moglo bi biti moguće da svi dokumentacijski sustavi koriste jednu uslugu korisnika i grupe, jednu uslugu uloga, jednu uslugu klasifikacije, jednu uslugu metapodataka, jednu uslugu planiranja raspolaganja, jednu uslugu obustave raspolaganja i/ili jednu uslugu pretraživanja i izvješćivanja.

Takov bi pristup dopustio da se, primjerice, poslovni klasifikacijski plan definira jedanput za čitavu organizaciju i da se njime upravlja centralizirano, koristeći dijeljenu uslugu klasifikacije, kako je prikazano na **ilustraciji 1h**. Isto se jednako odnosi i na druge uloge.

Ilustracija 1h - U budućnosti bi dokumentacijski sustavi mogli biti u stanju dijeliti jednu središnju uslugu klasifikacije

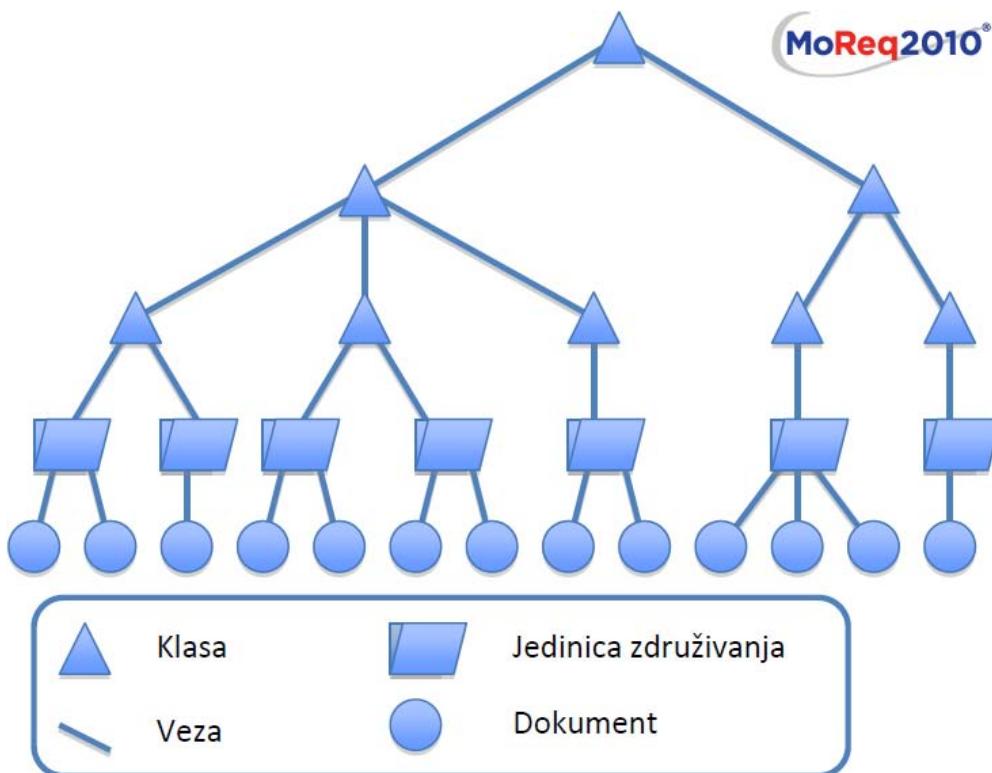
Uporaba dijeljenih usluga ne mora se nužno svesti u granice jedne organizacije. Na primjer, regulatorno tijelo može izdati i održavati normirani skup planova raspolaganja koji trebaju koristiti sve organizacije u određenom sektoru, tako da ga postavi kao široko dostupnu uslugu planiranja raspolaganja. Isto tako, usluga obustave raspolaganja koju dijele stranke u sporu može upravljati obustavama raspolaganja koje izda određeni sud.

1.4.5 Klasifikacija i združivanje

U specifikaciji MoReq2010® ima još nekoliko novih koncepata. Jedan od njih jest razlika između klasifikacije i združivanja. ISO 15489 definira klasifikaciju kao „sustavno identificiranje i razvrstavanje poslovnih aktivnosti i/ili dokumenata u kategorije prema logički strukturiranim konvencijama, postupcima i proceduralnim pravilima koji su predstavljeni u klasifikacijskom sustavu“ (ISO 15489-1:2001, 3.5).

Dok klasifikacija daje poslovni kontekst dokumenta te uspostavlja vezu između dokumenta i transakcijske aktivnosti koja ga je stvorila, združivanje opisuje aktivnost okupljanja povezanih dokumenata. Za razliku od klasifikacije združivanje se može temeljiti na bilo kojem kriteriju ili zahtjevu organizacije, a ne samo na poslovnom kontekstu. Združivanje je višerazinsko pri čemu skupovi jedinica niže razine čine jedinice više razine. Čitava usluga upravljanja dokumentima može se dosita smatrati jedinicom združivanja visoke razine.

Povjesno gledano, neke specifikacije u upravljanju dokumentima pripajaju hijerarhijski klasifikacijski plan iznad razine združivanja tako dokumenti svoju klasu uvijek nasleđuju od svoje jedinice združivanja. Takav pristup, prikazan na **ilustraciji 1i**, koristi klase umjesto jedinica združivanja visoke razine. Takav je raspored poželjan zbog svoje jednostavnosti ako ga se može postići, no ujedno je i krut i ne odgovara uvijek potrebama stvarnoga svijeta. Ograničenja koja postavlja ovaj pristup u mnogim slučajevima dovodi do toga da se organizacijski i predmetno zasnovani elementi miješaju s funkcionalnim poslovnim klasifikacijskim planom i tako nastaje lokalno specifičan hibrid.

Ilustracija 1i - Tradicionalni hijerarhijski model klasifikacije i združivanja u kojem se i klase i jedinice združivanja udružuju zajedno u jednu strukturu (taj se pristup može primijeniti u MSDS-u, ali MoReq2010® dopušta i veću prilagodljivost)

U novim se organizacijama odvija timski rad, obavljaju predmetni postupci ili projektno zasnovan rad. Prirodna je sklonost organizacija da kod takvih aktivnosti združe dokumente

na temelju glavne teme, kao što je određeni projekt, a ne čisto na temelju poslovne aktivnosti ili procesa koji stvara dokument.

Na primjer, mala udruga može čuvati dokumente o svakom od svojih članova u zasebnoj jedinici združivanja za svakog člana. U svakoj jedinici združivanja mogli bi se naći:

- izvorna prijavnica člana, procjena i odobrenje,
- identifikacija, pojedinosti o računu i podaci za kontakt, uključujući i razne obavijesti o promjenama,
- godišnja članarina i obnove članstva,
- prijave, imenovanja i dužnosti koje je imao u udruzi,
- prepiska i druge informacije o raznim aktivnostima u udruzi koje je član obavljao,
- troškovi i zahtjevi za povratom troškova,
- ugovori, certifikati, pravni dokumenti i izjave o odricanju,
- i tako dalje.

U ovom se primjeru dokumenti u združenoj jedinici odnose na različite funkcije, aktivnosti i transakcije i stoga bi ih trebalo različito klasificirati prema poslovnoj klasifikaciji. Mogli bi postojati pravni, regulatorni ili praktični razlozi zasnovani na takvoj klasifikaciji uslijed kojih bi se neki članovi jedinice združivanja morali čuvati u razmјerno duljem propisanom razdoblju, dok bi druge dokumente u jedinici združivanja trebalo čuvati u kraćem razdoblju i potom uništiti.

Iako organizacije često primjenjuju ovakvo uređenje, teško ga je stisnuti u strukturu utemeljenu na tradicionalnoj hijerarhijskoj klasifikaciji kakvu prikazuje ilustracija 1i. To je zbog toga što u tradicionalnom sređivanju čitava jedinica združivanja mora stati pod jednu klasu u klasifikacijskom planu.

Posljedica toga je neizbjеžna napetost koja nastaje između praktične i operativne učinkovitosti i potreba upravljanja dokumentima. Ili će klasifikacija postati hibridna – primjerice tako da se uvedu općenite klase kao što su „predmetni spisi“, „stranke“, „projekti“, „osoblje“ i „događaji“ – ili će se rascijepiti jedinice združivanja koje nastaju prirodno tako da se, na primjer, svi dokumenti o zahtjevu za članstvo za sve članove nađu zajedno u istoj klasifikaciji/jedinici združivanja kao što je „zahtjevi za članstvo“, dok će se dokumenti o godišnjoj članarini za sve članove skupiti u sasvim drugoj klasi/jedinici združivanja, kao što je „obnova članstva u 2011.“. Niti jedan se kompromis vjerojatno neće smatrati zadovoljavajućim.

Jasnim razlikovanjem između međusobno povezanih koncepata klasifikacije i združivanja MoReq2010® pruža veću prilagodljivost u donošenju odluka o tome koje dokumente držati zajedno, koji klasifikacijski plan koristiti i kako ga primijeniti. Tako je MoReq2010® prilagodljiviji situacijama iz stvarnoga svijeta. Specifikacija dopušta da se združivanje temelji na operativnim kriterijima dok se klasifikacija može primijeniti na bilo kojoj razini združivanja, uključujući i pridruživanje klase pojedinačnim dokumentima ako je to potrebno (ovo pokazuje **ilustracija 5d**, a razrađeno je dalje u **5. Usluga klasifikacije**). Istodobno se zadržava povratna kompatibilnost s tradicionalnim pristupom prikazanim na **ilustraciji 1i**.

1.4.6 Čuvanje i raspolaganje

MoReq2010® čvrsto povezuje poslovnu klasifikaciju sa čuvanjem i raspolaganjem dokumentima, tako da je svakoj klasi pridružen plan raspolaganja i da svaki dokument po pravilu svoj plan raspolaganja nasljeđuje od svoje klase. Time se usvaja načelo da „klasifikacija određuje sudbinu“. Ovaj se pristup razlikuje od nekih drugih u kojima se plan raspolaganja nasljeđuje od jedinice združivanja kojoj dokument pripada, a tek posredno od njegove klase.

Važna osobina planiranja raspolaganja jest i to da MoReq2010® ne dopušta da dokument istodobno potпадa pod više od jednog plana raspolaganja. Specifikacija dopušta da se nadjača predodređeni plan raspolaganja, što ga dokument nasljeđuje od svoje klase, no u svakom trenutku na pojedini dokument može se primijeniti samo jedan plan raspolaganja. Stoga u raspolaganju ne može doći do konflikta koji traži da korisnik neposredno intervenira kako bi ga razriješio.

Kako svaki dokument u jedinici združivanja može imati različitu klasu u odnosu na ostale dokumente, a svaki dokument isto tako nasljeđuje svoj plan raspolaganja od svoje klase, moguće je da pojedinačni dokumenti u jedinici združivanja dospiju na raspolaganje u različito vrijeme. To ovisi o planovima raspolaganja koje organizacija koristi i o tome kako su specificirani okidači raspolaganja.

MoReq2010® primjenjuje načelo uništavanja odozdo prema gore, tako da nekom jedinicom združivanja raspolaže tek kada se uništi sav njezin sadržaj i ako je zatvorena. Uništavanje odozdo prema gore podrobnije se opisuje u poglavljju 8.2.9. Jedna od prednosti uništavanja odozdo prema gore jest to da jedinice združivanja ne moraju imati planove raspolaganja. U specifikaciji MoReq2010® postoji samo jedna vrsta plana raspolaganja i ona se odnosi na dokument.

Iako MoReq2010® raspolaganje primjenjuje pojedinačno na svaki dokument, ista radnja raspolaganja može se istovremeno primijeniti na veći broj dokumenata. Na primjer, MoReq2010® omogućuje korisniku da u jednom koraku odobri radnju raspolaganja za jedinicu združivanja kao cjelinu. Time se postiže jednostavnost korištenja zadržavajući istodobno jednostavan i prilagodljiv pristup čuvanju i raspolaganju.

1.4.7 Povijesti događaja i revizija

ISO 15489 traži čuvanje bilo metapodataka bilo revizijskih tragova kao „potpunih i točnih prikaza svih transakcija koje su izvršene s obzirom na određeni dokument“ (ISO 15489-1:2001, 8.3.2). MoReq2010® prihvata taj pristup, ali ga i proširuje prihvaćajući iz norme ISO 23081 koncept povijesti događaja za svaki dokument.

Međunarodna norma za metapodatke za dokumente ISO 23081 ovako opisuje povijest događaja: „Skupina metapodataka za povijest događaja dokumentira prošle događaje, kojima je dokument bio izložen, i druge događaje u upravljanju koji se odnose bilo na entitet, bilo na njegove metapodatke. Za svaki događaj specificira vrstu događaja, što se i kada desilo, zašto je do toga došlo i tko je to izvršio. Metapodaci u ovom elementu su niz koji dokumentira određeni događaj.“

U specifikaciji MoReq2010® svakom je entitetu pridružena jedna povijest događaja. Ovo je osobito važno kao podrška interoperabilnosti, kada se entiteti prenose iz jednog dokumentacijskog sustava u drugi. Svaki se entitet prenosi u cjelini, sa svojim

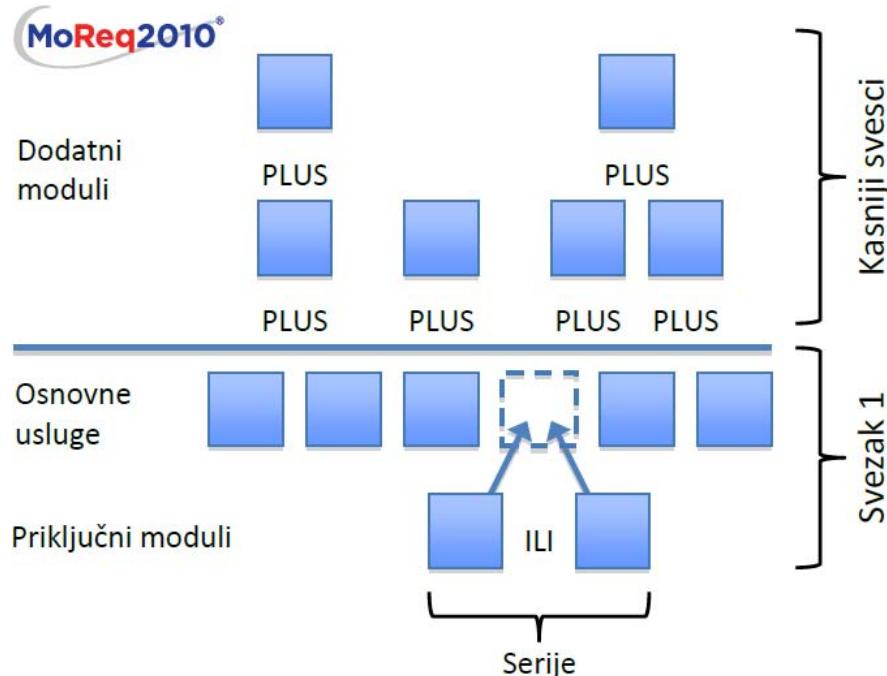
metapodacima, povijesti događaja, pravima pristupa i tako dalje. Povijest događaja je sastavni dio entiteta što svakom MSDS-u omogućuje da uveze i u potpunosti razumije događaje koji su se dogodili nekom entitetu dok je bio dio prethodnog dokumentacijskog sustava.

Iako su povijesti događaja vezane uz entitete, MoReq2010® ipak dopušta pogled poput "sistemske revizijske traga" u MSDS-u tako da korisnicima omogućuje da pretražuju sve događaje za sve entitete i da ih poredaju prema vremenu nastanka. Tako događaji iz svih povijesti događaja kumulativno čine revizijski trag za MSDS.

Prema specifikaciji MoReq2010® povijesti događaja i metapodaci za entitete „krešu“ se kada se entiteti unište, u skladu s ISO 15489 prema kojem revizijski trag treba čuvati barem onoliko dugo koliko i zapis [tj. sadržaj dokumenta] na koji se odnosi" (ISO 15489-1:2001, 8.3.2).

1.4.8 Modularna arhitektura

Ilustracija 1j prikazuje modularnu arhitekturu specifikacije MoReq2010®. Svaki kvadrat u dijagramu predstavlja skup zahtjeva koji predstavlja bilo uslugu bilo modul. Osnovne su usluge specificirane u Svesku 1 specifikacije te donose minimalni skup funkcionalnosti za sukladnost sa specifikacijom MoReq2010® ili, drugim riječima, opisuju najjednostavniji mogući MSDS.

Ilustracija 1j - Struktura specifikacije MoReq2010

Neke funkcionalnosti koje opisuju osnovne usluge mogu se implementirati na alternativne, no jednak valjane načine. U takvim slučajevima MoReq2010® koristi priključne module. Svaki priključni modul predstavlja potpuno jednakovrijednu funkcionalnost kao i drugi priključni moduli u istoj seriji. MSDS mora implementirati funkcionalnost koju opisuje najmanje jedan od dodatno uključivog modula u seriji, a može implementirati više od jednog dodatno uključivog modula.

Osnovne usluge koriste priključne module da bi omogućile prilagodljivost u sljedećim područjima funkcionalnosti:

- vrsta sučelja – uključujući i to upravljaju li MSDS-om izravno korisnici ljudskog računalnog sučelja, ili potporni poslovni sustav putem strojnog sučelja;
- vrsta klasifikacije – omogućujući MSDS-u da primjeni različite pristupe klasifikaciji, na primjer hijerarhijski klasifikacijski plan, i
- vrsta sastavnica dokumenta – omogućujući MSDS-u da podržava različite vrste dokumenata, kao što su elektroničke sastavnice, a ne fizičke.

Osnovne usluge i priključni moduli koje opisuje Svezak 1 specifikacije MoReq2010® čine ključnu platformu na koju se mogu dograditi razni dodatni moduli. Raspon i raznolikost dodatnih modula specifikaciji MoReq2010® bit će opsežni i pokrit će:

- dodatne usluge – kao što je uvoz;
- daljnje koncepte – kao što su vitalni dokumenti;
- specifične tehnologije – kao što je elektronička pošta; i
- zahtjeve za dokumentacijske sustave za određene gospodarske grane i upravna područja.

Kao što je prikazano na **ilustraciji 1j**, mogu graditi jedan na drugom, a isto tako i proširivati osnovne usluge. Predgovor svakom modulu sadrži popis njegovih preuvjeta i usporednih uvjeta.

Preuvjeti opisuju takvu ovisnost pri kojoj MSDS mora implementirati modul koji je preuvjet jednako kao i dodatni modul. Usporedno uvjetovani moduli su oni koji donose dodatne funkcionalne zahtjeve ako se implementiraju istovremeno s dodatnim modulom.

1.4.9 Ogledne usluge

Razvoj specifikacije MoReq2010® tražio je kompromis između današnjeg stanja industrije rješenja za upravljanje dokumentima i vizije budućnosti koju promiču specifikacija i Upravni odbor za MoReq. Taj je kompromis osobito vidljiv u dvije usluge: uloge i metapodaci.

Radi interoperabilnosti MoReq2010® nastoji kodificirati i prava pristupa entitetu i njegove elemente metapodataka tako da se mogu prenijeti u novi dokumentacijski sustav koji će ih uspješno uvesti, razumjeti i koristiti. Metapodaci mogu opisivati vrijedne kontekstualne informacije o izvornom entitetu, dok prava pristupa donose važne informacije tko je imao pristupa određenim dokumentima u izvornom dokumentacijskom sustavu. Čak i kada je odredišni sustav zamijenio ta prava.

Kako niti jedna ranija specifikacija nije nastojala urediti ova pitanja normiranjem, dobavljači su morali implementirati svoje vlastite pojedinačne i vlasničke metode za primjenu metapodataka i prava pristupa u svom softveru za dokumentacijski sustav. Za to bi bila nužna jedna neopravdano opsežna prerada tih postojećih dokumentacijskih sustava kako bi primijenili model metapodataka ili model prava pristupa koji bi bio zajednički za sve MSDSe.

Stoga MoReq2010® ove dvije usluge specificira kao ogledne usluge. Ogledna usluga jest usluga koja služi kao primjer. Treba se koristiti kao primjerena način za razvoj novog softvera za upravljanje dokumentima u budućnosti, ali tako da ne sprečava postojeće proizvode da teže sukladnosti sa specifikacijom MoReq2010® i certificiranju prema njoj.

MoReq2010® prihvata bilo koju od dvije različite metode za dokazivanje sukladnosti s oglednom uslugom. Metoda A jest implementirati funkcionalne zahtjeve za oglednu uslugu i ispitati rješenje prema njima. Metoda B namijenjena je prvenstveno softveru koji već postoji, a sastoji se u tome da se pokaže da je vlasničko rješenje jednako bogato funkcionalnošću kao i ogledna usluga i da se strukture i podaci mogu konvertirati i izvesti kao da potječu iz dokumentacijskog sustava koji implementira ogledni modul.

Ovo je bitan zahtjev za sukladnost s bilo kojim oglednim modulom: da se njihovi entiteti, njihovi metapodaci i prava pristupa smisleno izvoze u standardni XML format za izvoz specifikacije MoReq2010®.

1.4.10. Ispitivanje i certificiranje

DLM Forum® pokrenuo je program ispitivanja i certificiranja za MoReq2®. Program omogućuje da se konfekcijski (COTS) dokumentacijski sustavi i oni razvijeni za pojedine organizacije ispitaju u MoReq2010® ispitnim centrima koje je akreditirao DLM Forum®.

Dobavljači moraju svoje proizvode dati ispitati u odnosu na osnovne usluge, a mogu, ako hoće, dati ispitati i bilo koji dodatni modul. Po uspješnom završetku ispitivanja u ispitnom okruženju specifikacije MoReq2010®, DLM Forum® može certificirati proizvod ili instalaciju kao sukladnu specifikaciju MoReq2010®.

Dobavljači će moći pokazati da su njihovi proizvodi u potpunosti certificirani kao sukladni sa specifikacijom MoReq2010®. Članovi DLM Foruma® imat će koristi od pristupa izvješćima o ispitivanju što će im omogućiti da izvrše preliminarnu analizu različitih dokumentacijskih sustava sukladnih sa specifikacijom MoReq2010®.

DLM Forum® će objaviti popis ispitnih centara akreditiranih za MoReq2010® i popis certificiranih dokumentacijskih sustava sukladnih sa specifikacijom MoReq2010® na svojim web stranicama www.dlmforum.eu.

2. Sistemske usluge

2.1 Informacije o usluzi

Svaka osnovna usluga specifikacije MoReq2010® definirana je svojim nazivom usluge (na primjer, „Usluga korisnika i grupa“), svojom verzijom usluge (na primjer, „1.0“) i svojim Identifikatorom implementirane usluge (na primjer, „5e69596d-5fac-4017-b204-1aeb85b004b0“), ili Identifikatorom implementiranog modula za priključne i dodatne module.

Te se pojedinosti mogu naći u bloku informacija o usluzi (vidi, na primjer **3.1**). Identifikator implementirane usluge je univerzalno jedinstveni identifikator koji MSDS koristi interna da pokaže koje usluge implementira.

Poglavlje **2. Sistemske usluge** sadrži funkcionalnosti koje su zajedničke svim osnovnim uslugama specifikacije MoReq2010® i kao takvo nema zasebne informacije o usluzi. Umjesto toga upućuje na blok informacija o usluzi za svaku uslugu pojedinačno.

2.2 Ključni koncepti

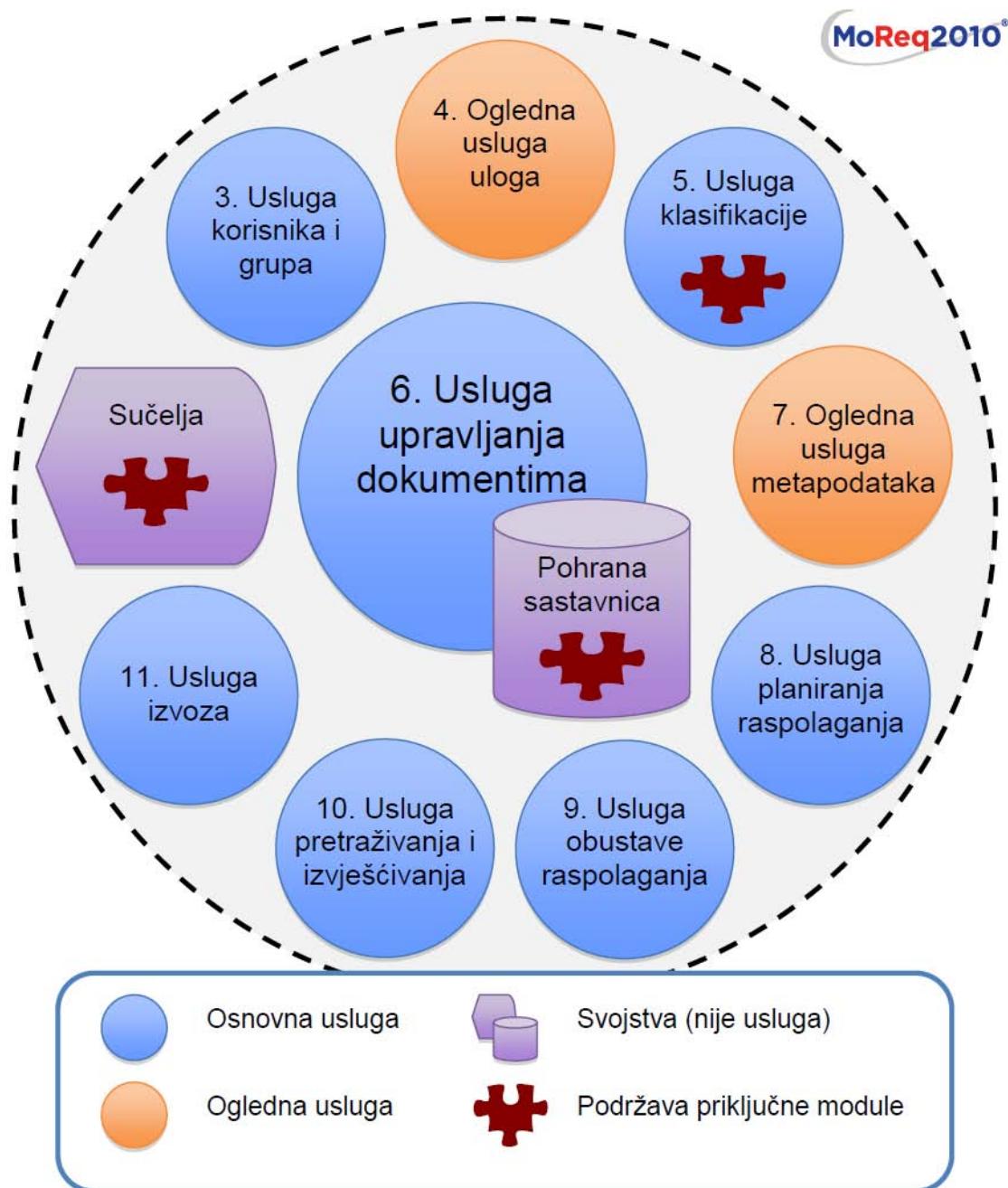
Funkcionalni zahtjevi jezgre specifikacije MoReq2010® povezani su u definicije devet usluga koje su prikazane na **ilustraciji 2a**. Ove usluge zajedno opisuju funkcionalnost koja se traži od MSDS-a. Ovaj početni modul, nazvan **2. Sistemske usluge**, opisuje zajedničke funkcionalnosti koje traži svaka osnovna usluga specifikacije MoReq2010®.

Uslužno utemeljena arhitektura specifikacije MoReq2010® ne želi sprječiti dobavljače softvera da razvijaju potpuno sukladna rješenja koja kombiniraju funkcionalnosti većeg broja ili čak svih osnovnih usluga i isporuče ih u jednoj aplikaciji. Ipak, uslijed podjele arhitekture specifikacije MoReq2010® u zasebne usluge dobavljači bi u budućnosti mogli imati u vidu razvoj dokumentacijskih sustava u kojima je svaka usluga odvojena od drugih, a može je dijeliti više MSDS-a.

Na primjer, u budućnosti bi svaki dokumentacijski sustav u organizaciji mogao dijeliti istu uslugu klasifikacije ili istu uslugu obustave raspolaganja. U budućnosti će možda biti moguće izgraditi MSDS uzimajući različite usluge od različitih dobavljača i integrirajući ih u cjelinu.

Bilo da se nude kao pojedinačna aplikacija ili čvršće ili labavije integrirana zbirka usluga, sva MSDS rješenja morat će se ispitati u odnosu na iste kriterije sukladnosti.

U srcu uslužno utemeljene arhitekture MSDS-a stoji usluga upravljanja dokumentima. To je jedina usluga koja se ne može dijeliti s drugim MSDS-om. Usluga upravljanja dokumentima u stvari je jedina koja razgraničava jedan MSDS od drugog. Sve druge usluge koje podupiru uslugu upravljanja dokumentima mogu istovremeno podržavati i druge usluge upravljanja dokumentima te stoga mogu istovremeno biti dio više MSDS rješenja.

Ilustracija 2a - MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav (MSDS) promatran kao grupiranje međusobno povezanih usluga s uslužno utemeljenom arhitekturom (svaka osnovna usluga ima svoje poglavlje u specifikaciji označeno brojem)

2.2.2 Ogledne usluge i priključni moduli

Dvije su osnovne usluge specifikacije MoReq2010® ogledne usluge (to su 4. **Ogledna usluga uloga** i 7. **Ogledna usluga metapodataka**). To znači da specifikacija za svaku od ovih usluga donosi predodređeni skup funkcionalnih zahtjeva, ali ne traži od dobavljača da ih implementiraju točno tako kako su specificirani, osim ako dobavljač želi podržati napredne module, kao što je modul za uvoz.

U okviru osnovnih usluga postoje i tri područja u kojima su specificirane priključne funkcionalnosti. Priključni moduli predstavljaju alternativne, no jednako valjane skupove funkcionalnosti koji postižu isti cilj na različite načine. Dobavljači mogu odabratkojicē

pristup primjeniti. Svaki MSDS mora podržavati i biti certificiran za najmanje jednu implementaciju funkcionalnosti. Može podržavati i biti certificiran i za druge, alternativne priključne module iz iste serije. Primjer područja u kojem se specificira dodatno uključiva funkcionalnost jest sučelje prema MSDS-u.

2.2.3 Sučelje prema korisnicima

MoReq2010® ne traži da su korisnici u interakciji s dokumentacijskim sustavom uvijek neposredno.

U tradicionalnim implementacijama dokumentacijskog sustava korisnik je u interakciji s dokumentacijskim sustavom neposredno putem grafičkog korisničkog sučelja (GUI), kao što je konceptualno prikazano na **ilustraciji 2b**.

Ilustracija 2b - Korisnik u neposrednoj interakciji s dokumentacijskim sustavom kroz GUI

Sve se više razvijaju dokumentacijski sustavi koji podržavaju jedan ili nekoliko različitih poslovnih sustava. Ovi dokumentacijski sustavi nemaju grafičko korisničko sučelje, nego su u interakciji neposredno s poslovnim sustavima koristeći aplikativno programsko sučelje (API). U ovom scenaruju, koji je prikazan na **ilustraciji 2c**, korisnik izvršava funkcije u dokumentacijskom sustavu samo posredno, kao rezultat korisnikovih radnji u poslovnom sustavu. Korisnik čak ne mora niti biti svjestan da postoji zaseban dokumentacijski sustav.

Ilustracija 2c - Korisnik u posrednoj interakciji s dokumentacijskim sustavom kroz API

MoReq2010® podržava obje ove vrste dokumentacijskih sustava dopuštajući MSDS-u da specificira koju vrstu sučelja podržava. MSDS može istovremeno podržavati i više od jedne vrste sučelja. Isto tako, svaka osnovna usluga u specifikaciji MoReq2010® može podržavati različito sučelje. Na primjer, sustav za korisnike i grupe može imati API dok sustav za pretraživanje i izvješćivanje nudi GUI.

U čitavoj specifikaciji MoReq2010® važno je imati u vidu da korisnik MSDS-a nije nužno osoba. Ovlašteni korisnik može biti i poslovni sustav.

2.2.4 Vrste i podvrste entiteta

Svaka osnovna usluga specifikacije MoReq2010® upravlja entitetima koji pripadaju određenom broju vrsta entiteta. Osnovne usluge specifikacije odnose se na sljedeće vrste entiteta:

- Popisi prava pristupa, definirani u **4. Ogledna usluga uloga**;
- Jedinice združivanja, definirane u **6. Usluga upravljanja dokumentima**;
- Klase, definirane u **5. Usluga klasifikacije**;
- Sastavnice, definirane u **6. Usluga upravljanja dokumentima**;
- Obustave raspolaganja, definirane u **9. Usluga obustave raspolaganja**;
- Planovi raspolaganja, definirani u **8. Usluga planiranja raspolaganja**;
- Vrste entiteta, definirane u **2. Sistemske usluge**;
- Događaji, definirani u **2. Sistemske usluge**;
- Definicije funkcija, definirane u **2. Sistemske usluge**;
- Grupe, definirane u **3. Usluga korisnika i grupe**;
- Definicije elemenata metapodataka, definirane u **7. Ogledna usluga metapodataka**;
- Dokumenti, definirani u **6. Usluga upravljanja dokumentima**;
- Uloge, definirane u **4. Ogledna usluga uloga**;
- Usluge, definirane u **2. Sistemske usluge**; i
- Korisnici, definirani u **3. Usluga korisnika i grupe**.

Tablice s atributima svakog od ovih tipova funkcija mogu se naći u **14.2 Vrste entiteta**.

Popisi prava pristupa i događaji gore su navedeni zajedno s ostalim vrstama entiteta, no oni nisu neovisni entiteti. Svim entitetima, osim popisa prava pristupa i događaja, pridružit će se povijest događaja, koja se sastoji od niza događaja, i popis prava pristupa koji se sastoji od niza upisa prava pristupa.

Vrste entiteta kojima upravlja pojedina usluga navedene su u **1.4.4 Entiteti i usluge** i u opisu zahtjeva **R2.4.9**. Na primjer, usluga upravljanja dokumentima upravlja jedinicama združivanja, dokumentima i sastavnicama, dok usluga planiranja raspolaganja upravlja planovima raspolaganja. Ako usluge u MSDS-u nisu logički odvojene, on mora skupno upravljati entitetima koji pripadaju svim vrstama entiteta specifikacije MoReq2010®.

Za svaku vrstu entiteta MoReq2010® dopušta posebne podvrste. Na primjer, Definicije elemenata metapodataka podijeljene su na:

- Definicije elemenata sistemskih metapodataka, i
- Definicije elemenata kontekstualnih metapodataka.

Svaka od navedenih je podvrsta osnovne vrste entiteta Definicija elementa metapodataka. Uobičajeno je obilježje podvrsta da imaju dodatne elemente sistemskih metapodataka u odnosu na osnovnu vrstu entiteta te dodatna pravila ponašanja koja su specificirana u zahtjevima.

Neke vrste entiteta u osnovnim uslugama specifikacije MoReq2010® namjerno su dizajnirane tako da budu osnovne vrste za podvrste entiteta. Osim definicija elemenata metapodataka to su:

- **Klase** – podvrste klase definirane su različitim modulima u specifikaciji MoReq2010®, **200. Serija klasifikacija**; i
- **Sastavnice** – podvrste sastavnica definirane su u specifikaciji MoReq2010® različitim plug-in modulima, **300. Serija sastavnica**.

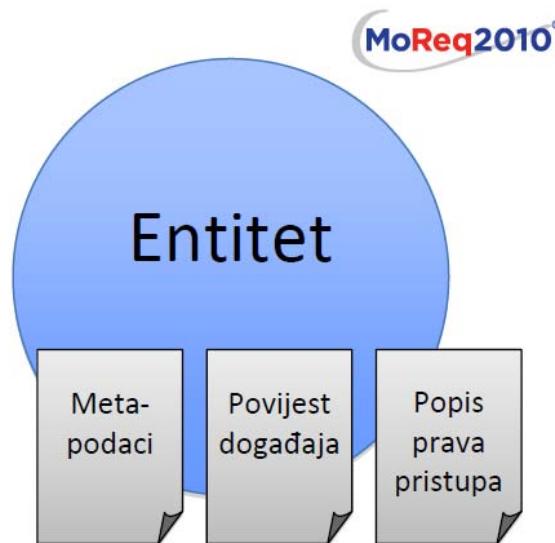
Hijerarhijska klasa definirana u dodatno uključivom modulu u **201. Hijerarhijska klasifikacija** primjer je podvrste vrste entiteta Klasa. Elektronička sastavnica definirana u dodatno uključivom modulu u **301. Elektroničke sastavnice**, primjer je podvrste vrste entiteta Sastavnica.

Dodatni moduli specifikacije MoReq2010® mogu dodati nove vrste i podvrste entiteta.

2.2.5 Anatomija entiteta

Većini entiteta pridružena su tri skupa informacija, kako je prikazano na **ilustraciji 2d**:

- **Metapodaci** – informacije koje opisuju entitet, sadržane u definicijama elemenata metapodataka i podijeljene na sistemske metapodatke (definira ih MoReq2010®) i kontekstualne metapodatke (definira ih dobavljač i/ili korisnik);
- **Povijest događaja** – niz događaja pridružen entitetu koji pohranjuje informacije o različitim funkcijama koje su izvršene na entitetu; i
- **Popis prava pristupa** – popis upisa prava pristupa koji specificira koji korisnici i grupe mogu izvršiti funkcije na entitetu pri čemu se određen skup funkcionalnosti zajedno definira kao uloga.

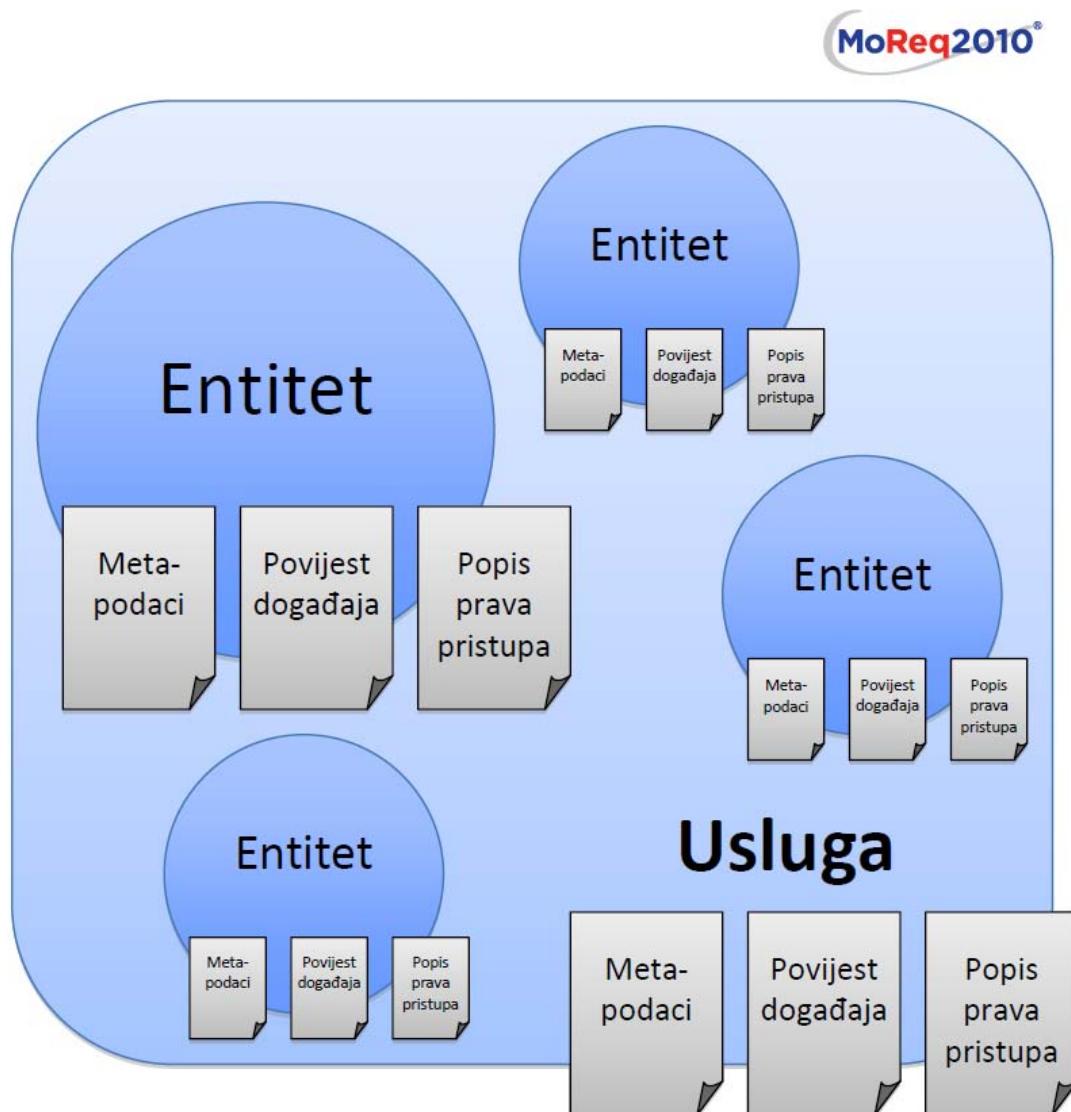

Ilustracija 2d - Svakom su entitetu pridruženi metapodaci, povijest događaja i popis prava pristupa

Više informacija o upravljanju metapodacima u specifikaciji MoReq2010® može se naći u **7. Ogledna usluga metapodataka**, a o povijestima događaja raspravlja se niže. Informacije o pravima pristupa mogu se naći u **4. Ogledna usluga uloga**.

Događaji i upisi prava pristupa dijele povijesti događaja i popis prava pristupa entiteta kojem pripadaju. Sastavnice dijele popis prava pristupa dokumenta kojem pripadaju.

Osnovne usluge specifikacije MoReq2010® nisu tek sadržači entiteta određene vrste, nego se i sami smatraju entitetima s vlastitim metapodacima, poviješću događaja i popisom prava pristupa koje nasljeđuju svi entiteti pojedine usluge. **Ilustracija 2e** prikazuje sastav entiteta i njihove veze s uslugama.

Ilustracija 2e - Usluga sadrži entitete s njihovim metapodacima, povijesti događaja i PPP, ali se i sama smatra entitetom s metapodacima, poviješću događaja i PPP

2.2.6 Identificiranje entiteta

Vjerojatno je najvažniji element metapodataka za svaki entitet njegov Sistemski identifikator. MoReq2010® zahtijeva univerzalno jedinstvene identifikatore (UUID) za svaki entitet i svaku uslugu u MSDS-u. Uporaba UUID-a obvezna je za sukladnost sa specifikacijom. To znači da se bilo koji entitet može izvesti iz jednog MSDS-a i uvesti u drugi tako da i dalje bude jednoznačno identificiran. Odredišni MSDS može čak i otkriti različite kopije izvornog entiteta koje su izvezene u različito vrijeme ili su proslijedene preko posredničkog MSDS-a. Svi se entiteti mogu pratiti unatrag sve do posebne instance izvorne usluge u kojoj su nastali.

2.2.7 Izvršavanje funkcija

Korisnici rukuju entitetima u MSDS-u izvršavajući funkcije na njima. Ponekad i sam MSDS izvršava funkcije, kao što je generiranje sistemskog identifikatora za uslugu prilikom instalacije.

MoReq2010® je specifikacija zahtjeva te se svaku funkciju koja se može izvršiti na nekom entitetu u MSDS-u može povezati s jednim ili više funkcionalnih zahtjeva.

Korisnici mogu izvršavati funkcije na entitetima samo ako imaju dovoljno ovlasti da to čine.

U skladu s 4. **Ogledna usluga uloga** ovlast za izvršavanje funkcije daje se pridruživanjem uloge korisniku ili grupi kojoj korisnik pripada. Uloge se dodjeljuju korisniku ili grupi koristeći upis prava pristupa koji postaje dijelom popisa prava pristupa usluge ili entiteta.

Kao što je navedeno gore u poglavlju 2.2.2, neka MSDS rješenja mogu odstupati od posebnih zahtjeva ogledne usluge uloga, no sva MSDS rješenja moraju pružiti sličan i usporediv stupanj funkcionalnosti. Značenje ogledne usluge uloga dalje se raspravlja u 4. **Ogledna usluga uloga**.

2.2.8 Povijesti događaja

Svaki entitet u MSDS-u ima povijest događaja koju čini niz događaja koji su se dogodili tom entitetu. Kad god se izvrši funkcija u kojoj entitet sudjeluje – bilo da je izvrši korisnik ili sustav – generira se događaj koji se dodaje u povijest događaja tog entiteta. Svaki se događaj u povijesti događaja stoga odnosi na jednu funkciju koja je izvršena u MSDS-u.

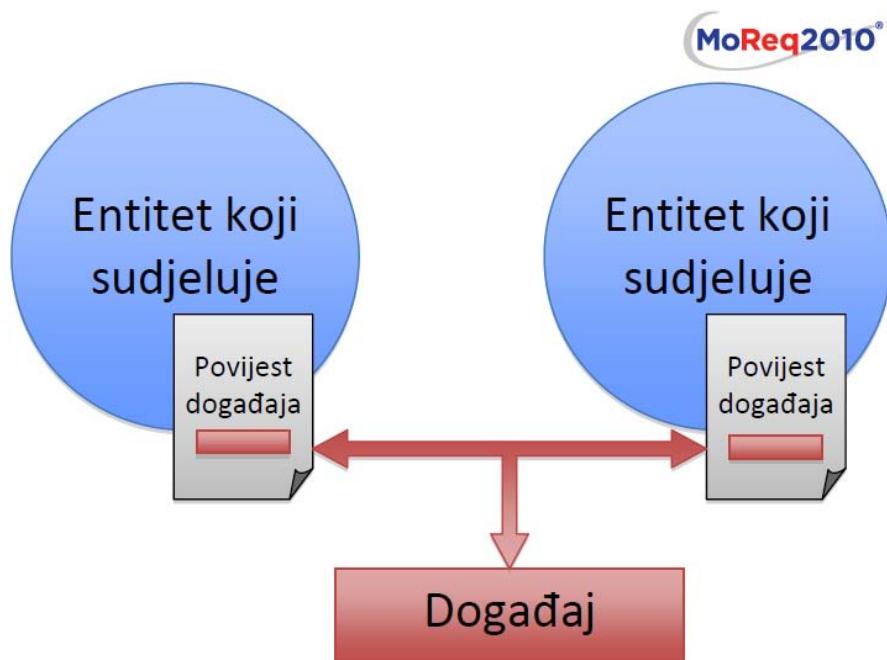
Da bi se izbjeglo da povijesti događaja suviše narastu ili ispune trivijalnim događajima, MoReq2010® sadrži mogućnost da ovlašteni korisnik isključi generiranje događaja za odabранe funkcije.

Metapodatke za događaj uvijek postavlja MSDS te se ne smije dopustiti da ih mijenja korisnik. Događaji nemaju povijest događaja.

Različiti će događaji imati različite metapodatke ovisno o funkciji koja je izvršena i koja je generirala događaj. Tako je moguće da se neki događaj pojavi u povijesti događaja više entiteta koji sudjeluju u događaju. Na primjer,

- Ako ovlašteni korisnik promijeni naziv jedinice združivanja, prema R6.5.3, tu je samo jedan entitet koji sudjeluje (jedinica združivanja). Događaj (**F14.5.17 Jedinica združivanja – Promijeni metapodatke**); će se pojaviti samo u povijesti događaja jedinice združivanja.
- Ako ovlašteni korisnik stvoriti dokument u jedinici združivanja, prema R6.5.10, tu su dva entiteta koji sudjeluju (jedinica združivanja i dokument). Isti će se događaj (**F14.5.121 Dokument – Stvor**) pojaviti u povijesti događaja oba entiteta.
- Ako ovlašteni korisnik premjesti dokument iz jedne jedinice združivanja u drugu, prema R6.5.13, tu su tri entiteta koji sudjeluju (prethodna roditeljska jedinica združivanja, nova roditeljska jedinica združivanja i dokument). Događaj (**F14.5.3 Jedinica združivanja – Dodaj dokument**) će imati tri jedinice koje sudjeluju te će se isti događaj pojaviti istovremeno u tri povijesti događaja.
- Prema R6.5.21 dokument je uvijek entitet koji sudjeluje u funkcijama koje se izvršavaju na njegovim sastavnicama tako da će se generirani događaji uvijek pojaviti u povijesti događaja i same sastavnice i dokumenta kojem pripada.

Ilustracija 2f pokazuje kako jedan događaj može pripadati više no jednoj povijesti događaja entiteta.

Ilustracija 2f - Isti se događaj može pojaviti u više no jednoj povijesti događaja

Tradicionalni revizijski trag može se konceptualizirati kao pogled na sve događaje iz svih povijesti događaja svih entiteta u čitavom MSDS-u (prema redu vremenskog žiga).

2.2.9 Vremenski žigovi

MoReq2010® ima osobine koje dokumentacijskim sustavima omogućuju interoperabilnost na univerzalnoj razini. Jedna od tih osobina je i korištenje vremenskih žigova.

Specifikacija traži da MSDS primjenjuje vremenske žigove kao metapodatke za svaki događaj koji generira. Na primjer, svaki entitet ima vremenski žig nastanka koji pokazuje kada je nastao.

Vremenski žigovi moraju sadržavati cjelovite i točne podatke o datumu i vremenu, uključujući i informaciju o vremenskoj zoni, koje omogućuju da se događaji poredaju u nizu kako su se dogodili. Ako MSDS može izvršiti više događaja u sekundi, tada mora osigurati točnost od jedne milisekunde ili bolju, tako da događaji ostanu u ispravnom poretku kada se poredaju prema vremenskom žigu.

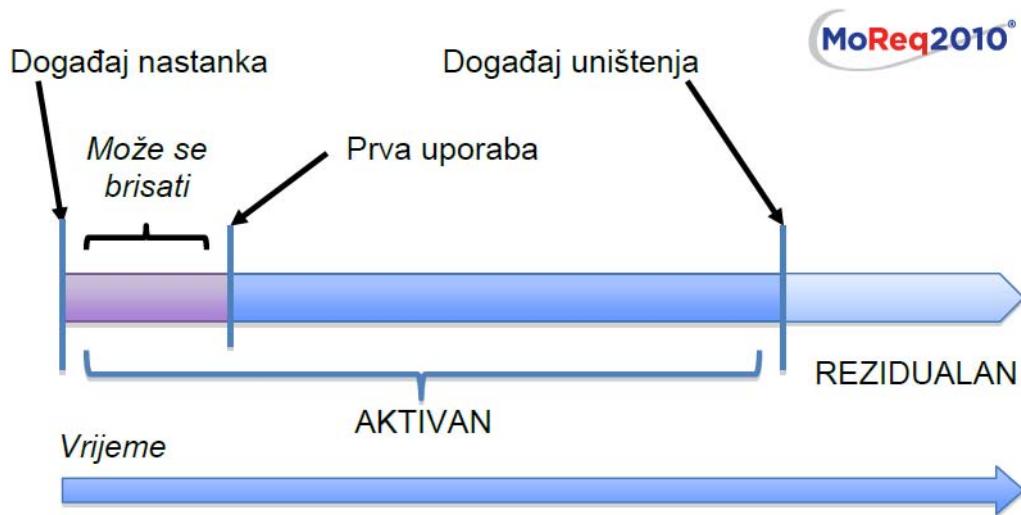
Vremenski žigovi podržavaju interoperabilnost time što omogućuju da se entiteti uspješno prenose u MSDS u drugoj vremenskoj zoni.

2.2.10 Univerzalna podrška za jezike

Još jedna univerzalna osobina specifikacije MoReq2010® je podrška za Unicode. Svi elementi tekstualnih metapodataka moraju biti u formatu Unicode i mora ih pratiti identifikator jezika. Pojedini MSDS može podržavati samo jedan jezik ili ograničen broj jezika. Bez obzira na to, radi interoperabilnosti mora se zabilježiti identifikator jezika za sve tekstualne metapodatke.

2.2.11 Životni ciklus entiteta

Bez obzira na vrstu, svi entiteti u MSDS-u imaju sličan životni ciklus. Skicu životnog ciklusa entiteta, koristeći vremensku crtu, prikazuje **ilustracija 2g**.

Ilustracija 2g - Svaki entitet u MSDS-u slijedi sličan životni ciklus

Svaki će entitet nastati u MSDS-u tako da će prvi događaj uvijek biti stvaranje entiteta. Entitet će potom ostati aktivan sve dok ne bude unište, što će generirati događaj uništenja. Nakon uništenja MSDS će zadržati rezidualni entitet kako bi pokazao da je entitet nekoć postojao u njemu.

Svaki MSDS mora čuvati rezidualne entitete. Uništenje se razlikuje od brišanja nakon kojeg se briše svaki trag entiteta. Entitete u MSDS-u nije moguće brisati kao da nikad nisu nastali, osim ako ih se briše prije nego što su korišteni. Entiteti koji su korišteni ne mogu se brisati.

Neki entiteti nemaju vremenski žig prve uporabe i nikada ih se ne može brisati. Najvažniji među njima su dokumenti i njihove sastavnice, no tu su i entiteti kao što su događaji, upisi prava pristupa, definicije elemenata sistemskih metapodataka o tako dalje. Jednom kada su nastali, entiteti ovih vrsta ne mogu se nikada brisati iz MSDS-a bez traga. Životni ciklus dokumenta podrobnije se objašnjava u **6. Usluga upravljanja dokumentima** i **8. Usluga planiranja raspolaganja**.

2.4 Funkcionalni zahtjevi

R2.4.1

MSDS mora implementirati funkcionalnosti:

- Usluge korisnika i grupa,
- Usluge uloga,
- Usluge klasifikacije,
- Usluge upravljanja dokumentima,
- Usluge metapodataka,
- Usluge planiranja raspolaganja,
- Usluge obustave raspolaganja,
- Usluge pretraživanja i izvješćivanja, i
- Usluge izvoza.

Svaka se usluga može implementirati individualno ili se više njih može povezati zajedno.

Funkcionalni zahtjevi za svaku od ovih usluga mogu se naći u osnovnim uslugama specifikacije MoReq2010®. MSDS može implementirati i dodatne funkcionalnosti kako su definirane u dodatnim modulima uz MoReq2010®.

Bilo koju od ovih usluga, osim usluge upravljanja dokumentima, MSDS može dijeliti s drugim dokumentacijskim sustavima. MoReq2010® ne određuje kako dokumentacijski sustavi dijele usluge.

MSDS mora implementirati funkcionalnosti koje opisuju ove usluge, no nema zahtjeva da ih implementiraju kao zasebne usluge. MSDS može uspostaviti svaku uslugu odvojeno ili funkcionalnosti više usluga kombinirati tako da ih poveže u skup paket. I čitav MSDS može biti jedan paket usluga.

R2.4.2

Pri instalaciji MSDS mora inicijalizirati sljedeće metapodatke za svaku uslugu (E14.2.4) ili paket usluga prema R2.4.1:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Identifikator implementirane usluge (**M14.4.42**),
- Identifikator implementiranog modula (**M14.4.41**),
- Identifikator certificiranja MSDS-a (**M14.4.54**),
- Informacije o dobavljaču (**M14.4.99**),
- Predodređeni identifikator jezika (**M14.4.12**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**), i
- Informacije o vlasniku (**M14.4.62**).

Svaka usluga ili paket usluga ima i:

- Vrste entiteta za sve entitete kojima upravlja usluga ili paket,
- Entitete kojima usluga ili paket upravlja,
- Povijest događaja za uslugu ili paket,
- Popis prava pristupa (*ili jednakovrijedno*, vidi 4. Ogledna usluga uloga),

a može imati i:

- Kontekstualne metapodatke (*ili jednakovrijedno*, vidi 7. Ogledna usluga metapodataka).

Svaka usluga ili paket usluga ima svoje metapodatke, povijest događaja i popis prava pristupa. Svaka vrijednost elementa metapodataka Identifikator implementirane usluge mora odgovarati usluzi koja je objavljena u specifikaciji MoReq2010® (vrijednost identifikatora donosi se u informacijskom bloku na početku svakog poglavљa počevši od 3. Usluga korisnika i grupa nadalje). Svaki Identifikator implementiranog modula mora odgovarati modulu koji je objavila specifikacija MoReq2010®. Svaki identifikator certificiranja MSDS-a mora odgovarati certifikatu koji je DLM Forum® izdao MSDS-u koji je prošao ispit kompatibilnosti u akreditiranom ispitnom centru te je certificiran.

Informacije o dobavljaču trebaju opisati dobavljača, proizvod i verziju proizvoda koja je instalirana. Može sadržavati i druge korisne informacije o dobavljaču, kao što su informacije za kontakt i URI centra podrške za proizvod.

Ovisno o pristupu koji MSDS odabere u implementaciji 4. Ogledne usluge uloga, popis prava pristupa specifikacije MoReq2010® ne mora postojati tijekom rada sustava te se može samo dodati usluzi pri izvozu.

Ovisno o pristupu koji MSDS odabere u implementaciji 7. Ogledne usluge metapodataka, mogući su različiti mehanizmi kojima se usluzi dodaju kontekstualni metapodaci.

R2.4.3

MSDS mora dopustiti ovlaštenom korisniku da pretražuje njegove usluge, ili paket usluga prema **R2.4.1**, te da pogleda metapodatke za svaku od njih kako su navedeni u **R2.4.2**.

*Pojmovi „pretraživati“ i „pogledati“ definirani su u **13. Rječnik pojmljiva**.*

Korisnik može pretraživati svaku uslugu ili paket usluga. Ako MSDS sve funkcionalnosti spaja u jedan paket, za čitav sustav postojat će samo jedan skup metapodataka koji se može pogledati.

*Uputnica na funkciju: **F14.5.158***

R2.4.4

MSDS mora dopustiti ovlaštenom korisniku da promijeni metapodatke za svaku uslugu, ili paket usluga prema **R2.4.1**, uključujući:

- Naziv,
- Opis,
- Informacije vlasnika, i
- Kontekstualne informacije (ako ih ima).

Informacije o vlasniku daju informacije o organizaciji ili organizacijama koje koriste MSDS, a mogu sadržavati i informacije o stolu pomoći ili informacije za kontakt. Naziv i Opis trebaju dati lokalno ime MSDS-a i dodatne opisne informacije.

*Uputnica na funkciju: **F14.5.162***

R2.4.5

MSDS mora dopustiti ovlaštenom korisniku da generira izvješće o sukladnosti sa specifikacijom MoReq2010® koje pokazuje svaku od njegovih aktivnih usluga, ili paketa usluga prema **R2.4.1**, te za svaku uslugu ili paket usluga metapodatke za tu uslugu ili paket prema **R2.4.2**.

Izvješće treba pokazati koje su usluge implementirane pojedinačno, a gdje je više usluga povezano zajedno.

Svrha je ovog zahtjeva da ovlaštenim korisnicima dade sigurnost da je neki instalirani MSDS sukladan sa specifikacijom MoReq2010® kada se implementira na određenom sjedištu određene organizacije. Stoga vrijednosti elemenata metapodataka Identifikatora implementirane usluge, Identifikatora implementiranog modula i Identifikatora certificiranja MSDS-a, koji su navedeni za svaku uslugu, moraju točno izvijestiti o statusu sukladnosti određene instalacije MSDS-a.

Izvješće mora dati više no što je navod je li MSDS u prošlosti prošao ispitivanje sukladnosti sa specifikacijom MoReq2010®: mora pokazati je li MSDS ispravno instaliran i podešen i je li sukladan s tim uslugama i modulima u vrijeme izrade izvješća. MoReq2010® ne određuje kako svaki pojedini MSDS treba provjeriti svoju unutarnju konzistentnost i podešenost nakon instalacije, no to je ipak važan zahtjev za rad MSDS-a u okruženju u kojem je propisana sukladnost.

*Uputnica na funkciju: **F14.5.163***

R2.4.6

MSDS mora osigurati da svaka usluga, ili paket usluga prema **R2.4.1**, ima sučelje koje implementira jedan od modula specifikacije MoReq2010®, **100. Serija sučelja**.

MSDS ili različite usluge unutar njega mogu implementirati više od jednog modula iz serije 100 Serija sučelja, no svaka usluga ili paket usluga mora biti u potpunosti sukladni i ispitati najmanje prema jednom modulu sučelja iz serije 100.

R2.4.7

Kadgod MSDS ne uspije završiti funkciju koju je tražio on sam ili ovlašteni korisnik, mora u vanjski dnevnik zapisati barem sljedeće informacije o grašci:

- Datum i vrijeme zatajenja,
- Sistemski identifikator funkcije koju se pokušalo izvršiti,
- Sistemski identifikator ovlaštenog korisnika koji je pokrenuo funkciju,
- Sistemske identifikatore svih entiteta koji su uključeni, i
- Dodatne informacije o grašci koje objašnjavaju zatajenje.

Ovaj se zahtjev odnosi na dnevnik grešaka koji se ne vodi unutar samoga MSDS-a. Dnevnik se vodi izvan sustava kako bi mu se moglo pristupiti i kada MSDS nije dostupan.

Dodatne informacije o grešci općenito se definiraju kao dijagnostičke informacije, uključujući kod greške, pojedinosti o stanju sustava u vrijeme kada je došlo do greške i softverska izuzeća na koja se naišlo. MoReq2010® ne određuje koje dodatne informacije o grešci MSDS treba dati.

Zapazite da se funkcije moraju izvršiti atomično. MoReq2010® ne dopušta da funkcija bude djelomično uspješna jer bi to ostavilo MSDS u neodređenom stanju. Ako funkcija zakaže u bilo kojoj točki, MSDS mora vratiti nazad sve promjene do unutarnjeg stanja proizведенog funkcijom prije tih promjena. MoReq2010® ne određuje kako se to čini.

R2.4.8

Nakon zakazivanja funkcije koju je tražio korisnik, prema **R2.4.7**, MSDS mora osigurati način na koji korisnik može dohvatiti dodatne informacije o grešci za funkciju koja je zakazala, tako da ne pristupa vanjskom dnevniku.

*MoReq2010® ne određuje mehanizam kojim MSDS treba dati dodatne informacije o grešci nakon zakazivanja funkcije koju je korisnik pokrenuo. (Ova funkcionalnost nije uvrštena u **14.5 Definicije funkcija**.)*

*Način na koji MSDS izvješćuje korisnika o zakazivanju funkcije ovisit će o vrsti sučelja koje MSDS ima, vidi **R2.4.6**.*

R2.4.9

MSDS mora dopustiti ovlaštenom korisniku da pregledava vrste entiteta koje su pridružene svakoj usluzi, ili paketu usluga prema **R2.4.1**, te da pogleda njihove metapodatke.

S pojedinim uslugama povezane su sljedeće vrste entiteta:

- Usluga korisnika i grupa upravlja entitetima korisnika i grupama,
- Usluga uloga upravlja ulogama,
- Usluga klasifikacije upravlja klasama,

- Usluga upravljanja dokumentima upravlja jedinicama združivanja, dokumentima i sastavnicama,
- Usluga metapodataka upravlja definicijama elemenata metapodataka i predlošcima,
- Usluga planiranja raspolaganja upravlja planovima raspolaganja, i
- Usluga obustave raspolaganja upravlja obustavama raspolaganja.

Definicije funkcija i događaji mogu se naći u svakoj gore navedenoj usluzi koja upravlja jednom ili više vrsta entiteta.

Za više informacija o svakoj od ovih vrsta entiteta vidi 14.2 Vrste entiteta.

Uputnica na funkciju: F14.5.83

R2.4.10

Svaka vrsta entiteta (E14.2.7) prema R2.4.9, mora imati sljedeće metapodatke:

- Sistemski identifikator (M14.4.100),
- Naziv (M14.4.104), i,
- Opis (M14.4.16).

Svaka vrsta entiteta ima i:

- Definicije elemenata sistemskih metapodataka za tu vrstu entiteta,
- Definicije funkcija za tu vrstu entiteta),
- Povijest događaja i,
- Popis prava pristupa (ili *jednakovrijedno*, vidi 4. Ogledna usluga uloga).

Sistemski identifikatori za svaku vrstu entiteta u specifikaciji MoReq2010®, s predodređenim nazivima i opisom, mogu se naći u 14.2 Vrste entiteta. MSDS mora uvijek koristiti sistemske identifikatore koje daje MoReq2010® i ne smije generirati vlastite sistemske identifikatore za vrste entiteta. Predodređeni naziv i opis može zamijeniti lokalnim vrijednostima.

R2.4.11

Za svaku vrstu entiteta, prema R2.4.10, MSDS mora omogućiti ovlaštenom korisniku da pregledava entitete definicija funkcija pridružene toj vrsti entiteta i da pogleda njihove metapodatke.

Za cjelovit popis definicija funkcija koje su pridružene pojedinoj vrsti entiteta vidi 14.5 Definicije funkcija.

Uputnica na funkciju: F14.5.87

R2.4.12

Svaka definicija funkcija (E14.2.9) prema R2.4.11, mora imati sljedeće metapodatke:

- Sistemski identifikator (M14.4.100),
- Naziv (M14.4.104),
- Opis (M14.4.16),
- Zastavica za generiranje događaja (M14.4.34), i
- Zastavica za čuvanje pri uništenju (M14.4.88).

Svaka definicija funkcija ima i:

- Elemente sistemskih metapodataka koji se dodaju događajima,

- Povijest događaja i,
- Popis prava pristupa (ili *jednakovrijedno*, vidi **4. Ogledna usluga uloga**).

*Sistemski identifikatori za svaku definiciju funkcije u specifikaciji MoReq2010®, s predodređenim nazivima, opisom i vrstama entiteta na koje se odnose, mogu se naći u **14.5 Vrste entiteta**.*

MSDS mora uvijek koristiti sistemske identifikatore koje daje MoReq2010® i ne smije generirati vlastite sistemske identifikatore za definicije funkcija. Predodređeni naziv i opis definicija funkcija može zamijeniti lokalnim vrijednostima.

R2.4.13

Za svaku definiciju funkcije, prema **R2.4.11**, MSDS mora omogućiti ovlaštenom korisniku da odredi hoće li MSDS generirati događaj kada se funkcija izvrši.

*Vrijednost se pohranjuje u zastavicu za generiranje događaja, vidi **R2.4.12**.*

*Kada se izvrši funkcija opisana u ovom zahtjevu i promijeni vrijednost zastavice za generiranje događaja, time se uvijek mora generirati događaj, kako je objašnjeno niže u **R2.4.14**. Događaji se generiraju i dodaju povijesti događaja prema **R2.4.15**.*

*Pored toga, izvršenje funkcija opisanih u **R2.4.21**, **R3.4.4** i **R7.5.7** uvijek će imati za posljedicu generiranje događaja, bez obzira na vrijednost zastavice za generiranje događaja.*

*Uputnica na funkciju: **F14.5.91***

R2.4.14

MSDS mora generirati događaj kada se izvrši funkcija opisana u **R2.4.13**.

*Ovaj je zahtjev izuzeće za **R2.4.13** jer se generiranje događaja za ovu funkciju ne smije moći spriječiti.*

Svrha je ovog zahtjeva da se osigura da MSDS čuva povijest svih promjena postavki o tome da li se određene funkcije bilježe kao događaji te da se evidentiraju ovlašteni korisnici koji su učinili te promjene.

R2.4.15

Kad god se izvrši funkcija opisana u specifikaciji MoReq2010® na bilo kojem entitetu u MSDS-u, a nalazi se pod zastavicom za generiranje događaja prema **R2.4.13**, MSDS mora automatski generirati novi događaj koji opisuje izvršenu funkciju i uključuje je u povijest događaja svih entiteta koji su sudjelovali u događaju.

MSDS mora održavati povijest događaja kao dio metapodataka za svaki entitet u MSDS-u.

R2.4.16

Za svaki događaj (**E14.2.8**) stvoren prema **R2.4.15** izvršenjem funkcije MSDS mora uključiti sljedeće metapodatke:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Vremenski žig događaja (**M14.4.27**), i
- Identifikator funkcije događaja (**M14.4.26**).

Kada funkciju izvršava korisnik, a ne sam MSDS, događaj će sadržavati i:

- Identifikator korisnika izvršitelja (**M14.4.83**),

a prema **R2.4.18** može sadržavati:

- Komentar događaja (**M14.4.25**).

Kada se događaj duplicira prema **R6.5.16** uključit će i:

- Identifikator duplikata (**M14.4.23**).

Kada događaj mijenja metapodatke entiteta prema **R2.4.17** uključit će i:

- Upis promjene metapodataka (**D14.3.3**).

Događaji moraju imati i jedan ili više od sljedećih dodatnih elemenata sistemskih metapodataka, ovisno o funkciju koju predstavljaju, kako je određeno opisom svake funkcije u 14.5 Definicije funkcija:

- Identifikator primijenjenog predloška (**M14.4.2**),
- Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (**M14.4.14**),
- Identifikator definicije funkcije brisanih metapodataka (**M14.4.15**),
- Vremenski žig početka izvoza (**M14.4.28**),
- Vremenski žig završetka izvoza (**M14.4.29**),
- Identifikator izvoza (**M14.4.30**),
- Zastavica za izvezen u cijelosti (**M14.4.31**),
- Identifikator dodijeljene uloge (**M14.4.35**),
- Povijesni datum/vrijeme (**M14.4.40**),
- Kod zakašnjele radnje raspolaganja (**M14.4.58**),
- Rok zakašnjele radnje raspolaganja (**M14.4.59**),
- Rok za potvrdu zakašnjelog raspolaganja (**M14.4.60**),
- Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (**M14.4.64**),
- Identifikator klase koja sudjeluje (**M14.4.65**),
- Identifikator sastavnice koja sudjeluje (**M14.4.66**),
- Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (**M14.4.67**),
- Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (**M14.4.68**),
- Identifikator duplikata koji sudjeluje (**M14.4.69**),
- Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje (**M14.4.70**),
- Identifikator događaja koji sudjeluje (**M14.4.71**),
- Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (**M14.4.72**),
- Identifikator grupe koja sudjeluje (**M14.4.73**),
- Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (**M14.4.74**),
- Identifikator novog roditelja koji sudjeluje (**M14.4.75**),
- Identifikator prethodnog roditelja koji sudjeluje (**M14.4.76**),
- Identifikator dokumenta koji sudjeluje (**M14.4.77**),
- Identifikator uloge koja sudjeluje (**M14.4.78**),
- Identifikator usluge koja sudjeluje (**M14.4.79**),
- Identifikator predloška koji sudjeluje (**M14.4.80**),
- Identifikator korisnika koji sudjeluje (**M14.4.81**),
- Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (**M14.4.82**),

- Identifikator oduzete uloge (**M14.4.87**),
- Upit za pretraživanje (**M14.4.98**), i
- Ukupno entiteta (**M14.4.105**).

Identifikator funkcije događaja mora biti uputnica na definiciju funkcije one funkcije koju je izvršio korisnik na kojeg upućuje Identifikator korisnika izvršitelja. Vremenski žig događaja odražava vrijeme izvršenja funkcije; postavit će ga MSDS i obično će biti jednak Vremenskom žigu nastanka, osim ako je događaj uvezen iz drugog MSDS-a.

*Dodatni elementi metapodataka koji se dodaju događaju ovise o funkciji koja je izvršena te su navedeni kao dio definicije funkcije (vidi **R2.4.12**), a u cijelosti se donose u **14.5 Definicije funkcija**. Ovisno o tome koja je funkcija izvršena, događaj može tražiti dodatne metapodatke. Na primjer, ako je funkcija izvezla entitet, MSDS mora uključiti u događaj Identifikator izvoza i Zastavicu za izvezen u cijelosti, prema **R11.4.8**.*

Svi entiteti na koje upućuje identifikator oblika „Identifikator ... sudjeluje“ jesu entiteti koji sudjeluju u događaju. Svaka funkcija ima barem jedan entitet koji sudjeluje, a neke ih imaju i po nekoliko. Događaj se mora pojaviti u povijesti svih entiteta koji sudjeluju.

R2.4.17

Kad god se izvršenjem funkcije promijene metapodaci nekog entiteta te generira događaj za tu funkciju, prema **R2.4.15**, MSDS mora u događaj uvrstiti upis promjene metapodataka (**D14.3.3**) za svaku vrijednost metapodataka koja je promijenjena, sa sljedećim metapodacima:

- Identifikator definicije elementa metapodataka (**M14.4.55**),
- Prethodna vrijednost (**M14.4.85**), i
- Nova vrijednost (**M14.4.57**).

*Upis promjene metapodataka je struktura podataka definirana u **D14.3.3** koja bilježi prethodno i naredno stanje elementa metapodataka koji pripadaju entitetu. Identifikator definicije elementa metapodataka sadrži uputnicu na element metapodataka koji je izmijenjen. Prethodna vrijednost sadrži vrijednost elementa metapodataka prije izvršenja funkcije. Nova vrijednost sadrži vrijednost elementa metapodataka po izvršenju funkcije. Nema Prethodne vrijednosti ako se vrijednost prvi put primjenjuje na entitet niti će biti Nove vrijednosti ako je prethodna brisana.*

*Na primjer, ako korisnik promijeni naziv entiteta, pripadajući događaj imat će upis promjene metapodataka koji upućuje na definiciju elementa metapodataka Naziv (**M14.4.104**), njegovu staru vrijednost prije izvršenja funkcije i novu vrijednost koju mu je korisnik dao.*

Kad god neka funkcija promijeni element metapodataka, u događaj će se uključiti upis promjene metapodataka. Ako se jednom funkcijom istovremeno mijenja više elemenata metapodataka, događaj će sadržavati upis promjene metapodataka za svaki element metapodataka koji je promijenjen.

R2.4.18

Kad god MSDS izvrši funkciju na zahtjev korisnika, a ne sam, i ta funkcija promijeni metapodatke nekog entiteta, MSDS mora omogućiti korisniku da upiše komentar s obrazloženjem zašto je funkcija izvršena. Ako je upisa, komentar se mora uključiti u događaj kao Komentar događaja, prema **R2.4.16**.

MSDS ne mora korisniku omogućiti da upiše Komentar događaja za funkcije koje ne mijenjaju metapodatke entiteta, kao što su pregledavanje entiteta i gledanje njegovih metapodataka. Zapazite da će promjena metapodataka entiteta imati za posljedicu generiranje jednog ili više upisa promjene metapodataka, prema R2.4.17.

Upisivanje komentara u većini je slučajeva proizvoljno. Neke funkcije, ipak, traže korisnikov komentar (za primjer vidi R2.4.21, R.2.4.26, R8.4.17, R8.4.18, R7.5.7 i R11.4.10).

Za funkcije koje izvršava sam MSDS ne mora upisati Komentar događaja, no prema R2.4.16 može se implementirati tako da automatski generira Komentar događaja dok izvršava takve funkcije i da ih uključi u događaj.

R2.4.19

MSDS mora omogućiti ovlaštenom korisniku da pregledava povijest događaja entiteta prema redu Vremenskog žiga događaja i da pogleda metapodatke svakog događaja.

Izrazi „pregledavati“ i „pogledati“ definirani su u **13. Rječnik pojmove**. Povijesti događaja najčešće se pregledavaju od najnovijih događaja prema starijima padajućim redom Vremenskog žiga događaja. MSDS može omogućiti i druge načine pregledavanja povijesti događaja.

Uputnice na funkcije: F14.5.14, F14.5.32, F14.5.45, F14.5.65, F14.5.79, F14.5.85, F14.5.89, F14.5.103, F14.5.111, F14.5.133, F14.5.151, F14.5.160, F14.5.173, F14.5.189

R2.4.20

Za svaku definiciju funkcije prema R2.4.11 MSDS mora omogućiti ovlaštenom korisniku da odredi hoće li se događaj, koji je MSDS generirao izvršenjem funkcije, zadržati kada entitet kojem pripada bude uništen.

Vrijednost je pohranjena u Zastavici za čuvanje pri uništenju, vidi R2.4.12.

Događaji za funkcije kod kojih nije postavljena Zastavica za čuvanje pri uništenju bit će okresani iz povijesti događaja kada se njihov entitet uništi. Oni neće biti dio povijesti događaja rezidualnog entiteta.

Automatsko okresivanje događaja za rezidualne entitete može se provoditi iz više razloga, uključujući među ostalima i sljedeće:

- osigurati da dođe do uništenja – ukloniti entitete čiji metapodaci, osobito uslijed informacija koje su pohranjene u upisima o promjeni metapodataka, prema R2.4.17, mogu omogućiti da se potpuno ili djelomično rekonstruira entitet,
- privatnost – ukloniti događaje u kojima bi mogli biti pohranjeni osobni podaci, i
- pohrana – smanjiti otisak rezidualnog entiteta.

Primjetite da ne smije biti moguće aktivirati rezidualni entitet nakon što je uništen.

Događaji se okresuju automatski samo prilikom uništavanja entiteta koji sudjeluje na kojem je funkcija za događaj izvorno izvedena (vidi objašnjenje uz R2.4.21). Ovo je primjenljivo samo na događaje u kojima je sudjelovalo više od jednog entiteta. Vidi **14.5 Definicije funkcija**.

Uputnica na funkciju: F14.5.92

R2.4.21

MSDS mora omogućiti ovlaštenom korisniku da briše događaj iz povijesti događaja rezidualnog entiteta, pod uvjetom da korisnik navede razlog za brisanje i da se generira događaj.

Ovaj zahtjev opisuje posebne prilike u kojima je nužno iz pojedinih entiteta ukloniti metapodatke ili događaje, na primjer kada to naredi sud. Ne bi trebalo biti nužno koristiti ovaj zahtjev u okviru rutinskih procesa u upravljanju dokumentima.

Ovaj se zahtjev može primijeniti samo na rezidualni entitet koji je već uništen kao dodatak automatskom okresivanju metapodataka i događaja pri uništenju.

*Primijetite da se za ovu funkciju **uvijek** mora generirati novi događaj, što zamjenjuje zahtjev R2.4.13. Ovlašteni korisnik mora navesti razlog zašto je brisan brisani događaj u obliku komentara u novom događaju.*

Novi događaj mora sadržavati Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (vidi M14.4.14) koji pokazuje identifikator funkcije brisanog događaja. To daje naznaku o tome koja je vrsta događaja brisana tako da nije sačuvan niti jedan metapodatak brisanog entiteta.

Ima li događaj koji treba brisati više od jednog entiteta koji sudjeluje, događaj se mora brisati iz entiteta na kojem je funkcija izvorno izvršena. To je ujedno entitet koji sudjeluje i za događaj koji bilježi brisanje. Na primjer, da bismo brisali događaj u kojem je dokument premješten iz jedne jedinice zdrživanja u drugu, moramo ga brisati iz nove roditeljske jedinice zdrživanja dokumenta jer je to entitet na kojem je funkcija izvršena, a događaj generiran, vidi F14.4.3 Jedinica zdrživanja – Novi dokument.

Vidi i R7.5.7.

Uputnice na funkcije: F14.5.7, F14.5.26, F14.5.39, F14.5.50, F14.5.59, F14.5.73, F14.5.97, F14.5.122, F14.5.145, F14.5.167, F14.5.181

R2.4.22

Kada korisnik pregledava skup entiteta, MSDS mora unaprijed ograničiti skup samo na aktivne entitete, sve dok korisnik ne odabere da pregledava i aktivne i rezidualne entitete.

Pojam „pregledavati“ definiran je u 13. Rječnik pojmove.

Prema zadanim postavkama, uništeni entiteti se ne pregledavaju. Vidi i R10.4.17 i R11.4.2.

R2.4.23

MSDS mora uvijek koristiti sistemske identifikatore specifikacije MoReq2010®, kada ih ona donosi.

MoReq2010®

Donosi sistemske identifikatore koji su prethodno generirani za:

- *usluge i module (vidi 2.1 Informacije o usluzi),*
- *vrste entiteta (vidi R2.4.10 i 14.2 Vrste entiteta);*
- *definicije funkcija (vidi R2.4.12 i 14.5 Definicije funkcija); i*
- *definicije elemenata sistemskih metapodataka (vidi R7.5.1 i 14.4 Definicije elemenata sistemskih metapodataka).*

Sistemski identifikatori koje donosi MoReq2010® moraju se koristiti kako bi se osigurala interoperabilnost s drugim dokumentacijskim sustavima.

R2.4.24

MSDS mora generirati sistemske identifikatore za nove entitete kao univerzalno jedinstvene identifikatore (UUID) i ne smije dopustiti da ih se mijenja.

MoReq2010® ne određuje koji algoritam MSDS treba koristiti za generiranje Sistemskih identifikatora. Preporučuju se pristupi navedeni u RFC4122 koji podržavaju „visoku brzinu dodjeljivanja do deset milijuna u sekundi“ (RFC4122:2005,2.).

R2.4.25

MSDS mora automatski postaviti za sve nove entitete, kada ih stvara, Vremenski žig nastanka i, gdje se pojavljuje, Izvorni datum/vrijeme nastanka.

Prema zadanim postavkama, i Vremenski žig nastanka i Izvorni datum/vrijeme nastanka odražavat će vrijeme nastanka entiteta.

Vidi i R7.5.7.

Uputnice na funkcije: F14.5.5, F14.5.24, F14.5.38, F14.5.48, F14.5.57, F14.5.71, F14.5.95, F14.5.121, F14.5.143, F14.5.165, F14.5.179

R2.4.26

Gdje postoji Izvorni datum/vrijeme nastanka, MSDS mora dopustiti ovlaštenom korisniku da ga, ako je riječ o aktivnom entitetu, promijeni u raniji datum i vrijeme u odnosu na Vremenski žig nastanka, pod uvjetom da korisnik navede razlog za promjenu.

Prema zadanim postavkama, Izvorni datum/vrijeme nastanka postavljen je na isti datum i vrijeme kao i Vremenski žig nastanka, prema R2.4.25. Ako je entitet aktivan, ovlašteni korisnik može potom promijeniti tu vrijednost tako da odražava raniji datum i vrijeme, ali nikada kasniji datum i vrijeme. Kad god korisnik promijeni Izvorni datum/vrijeme nastanka na raniji datum i vrijeme, mora upisati komentar koji se pohranjuje u događaj koji generira funkcija.

Zapazite da je Izvorni datum/vrijeme nastanka mogući okidač čuvanja, prema R8.4.4; ako ga promijenimo kod jedinice zdrživanja ili dokumenta, to može utjecati na računanje jednog ili više početnih datuma čuvanja.

Uputnice na funkcije: F14.5.18, F14.5.36, F14.5.47, F14.5.54, F14.5.68, F14.5.82, F14.5.106, F14.5.136, F14.5.154, F14.5.176, F14.5.192

R2.4.27

MSDS mora generirati vremenske žigove koji su kompatibilni s W3C XML dateTimeStamp formatima te u vremenski žig uvijek mora uključiti vremensku zonu.

Format koji se zahtijeva definiran je u W3C XML Schema Definition Language (XSD) 1.1 Part 2: Datatypes. Format dateTimeStamp je inačica XML date/time formata koji je pak podskup norme ISO 8601 koja ne dopušta skraćene ili reducirane formate.

Informaciju o vremenskoj zoni nužno je uključiti u sve vremenske žigove da bi se utvrdilo kada su se događaji dogodili u odnosu na druge događaje i da bi se osigurala interoperabilnost s dokumentacijskim sustavima u različitim vremenskim zonama.

R2.4.28

MSDS mora pohraniti sve tekstualne elemente metapodataka u Unicode-u i dodati identifikator jezika koji je sukladan s RFC5646 i IANA Language Subtag Registry.

Element metapodataka smatra se tekstualnim ako je postavljena Zastavica tekstualnog podatka u definiciji odgovarajućeg elementa metapodataka, vidi R7.5.1.

MoReq2010® ne određuje kako će MSDS identificirati jezik koji se koristi za tekstualne metapodatke. Među mogućnostima su i sljedeće:

- *U jednojezičnim kontekstima može se izvesti iz predodređenog identifikatora jezika za uslugu ili paket usluga (vidi R2.4.2),*
- *Može se specificirati u operativnim procedurama ili prema prirodi metapodataka,*
- *Može se izvesti iz operativnog sustava klijenta kojim se služi korisnik, ili*
- *Podatak može dati korisnik kao dodatnu informaciju.*

Unicode osigurava da se mogu prikazati sve kodne tablice znakova i nužan je za interoperabilnost. Zadnja verzija norme Unicode je 6.0.

3. Usluga korisnika i grupa

3.1 Informacije o usluzi

Naziv usluge	Usluga korisnika i grupa
Verzija usluge	1.0
Identifikator implementirane usluge (<i>vidi M.14.442</i>)	cd532472-85b0-4c1c-82b4-5c8370b7d0e6

3.2 Ključni koncepti

3.2.1 Pristup specifikacije MoReq2010® upravljanju korisnicima i grupama

Dobro upravljanje korisnicima i grupama od presudne je važnosti za uspješan rad dokumentacijskog sustava. To je zajedničko svim poslovnim sustavima. Slijedom toga postoji i mnoštvo dostupnih sistemskih alata koji upravljaju korisnicima i grupama te je ova funkcionalnost često ugrađena izravno u računalni operativni sustav. Postoje i dobro utvrđene norme za upravljanje korisnicima i grupama i pripadajući imenički servisi, kao što je X.500, te servisi za autentikaciju korisnika, kao što je OpenID.

Iz navedenog razloga MoReq2010® ne propisuje protokole koje MSDS rješenje treba koristiti za autentikaciju korisnika i za upravljanje korisnicima i grupama. Usluga korisnika i grupa u specifikaciji MoReq2010® skup je zahtjeva poput omotnice koja dopušta da se koristi bilo vanjski korporativni imenički servis, bilo prilagođeni imenički servis ugrađen u MSDS. Osim osnovnih koncepata korisnika i grupa koji su opisani niže, MoReq2010® nema obvezujućih odredbi o tome kako se upravlja korisnicima i grupama.

3.2.2 Zahtjevi za upravljanje dokumentima

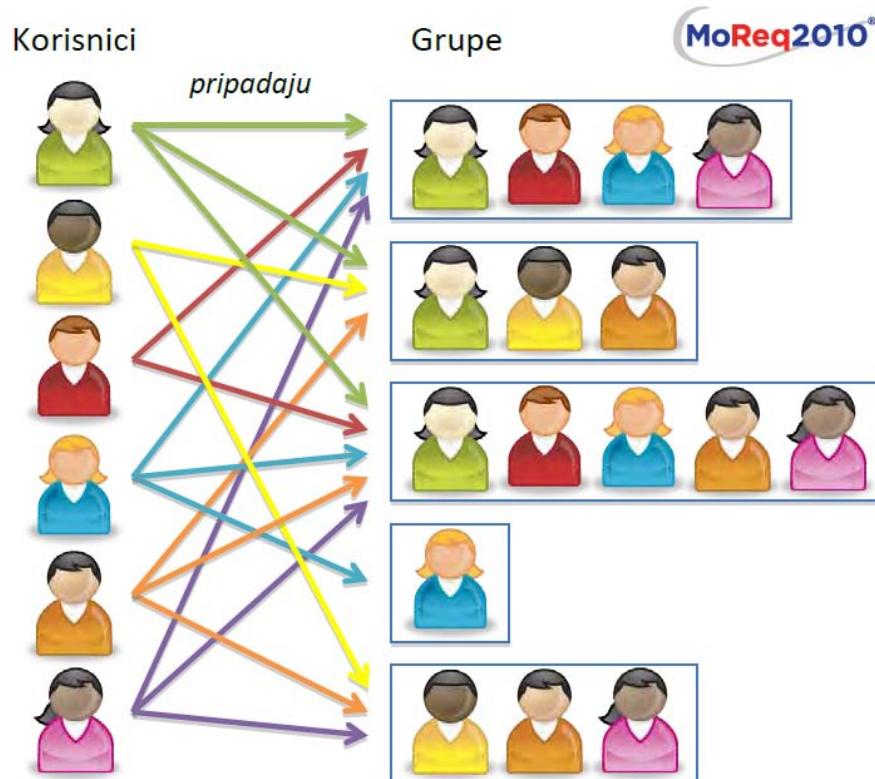
Tradicionalni imenički servisi sami za sebe ne pružaju sve funkcionalnosti koje su potrebne u režimu upravljanja dokumentima. Podaci koji se nalaze u imeničkom servisu često su po prirodi prolazni. Obično nema mogućnosti da se uđe u trag prošlim korisnicima sustava, ili je ta mogućnost vrlo ograničena. Sistemski identifikatori korisnika i grupa možda nisu univerzalni, a možda se i mijenjaju, primjerice kada se vanjski imenički servis udvaja ili se iznova gradi. Važno je i to što podaci u vlasničkom imeničkom servisu možda i nisu u općem formatu koji će drugi dokumentacijski sustav lako razumjeti kada se dokumenti predaju. Gledano iz povijesne perspektive, ovi čimbenici mogu otežati utvrđivanje koji su korisnici izvršili određene radnje, tko su oni bili i kojim su grupama pripadali.

MoReq2010® stoga traži da MSDS čuva dodatne postojane podatke o korisnicima i grupama koji sadrže i povijesne podatke. Ovo uključuje stvaranje entiteta koji predstavljaju sve korisnike i grupe u MSDS-u, korištenje univerzalnih sistemskih identifikatora specifikacije MoReq2010®, praćenje promjena metapodataka entiteta, čuvanje informacija tako da se korisnici i grupe uništavaju na način da ostavljaju rezidualne entitete umjesto da se potpuno brišu iz sustava kada više nisu aktivni.

Ako MSDS koristi varjiski imenik za upravljanje korisnicima i grupama, morat će se sinkronizirati s njim ili na drugi način integrirati kako bi se osiguralo da se informacije zabilježe, redovito ažuriraju i zadrže nakon njihova uklanjanja iz sustava. MoReq2010® ne određuje kako se to treba učiniti.

3.2.3 Kako djeluju korisnici i grupe

Ilustracija 3a pokazuje veze mnogi-prema-mnogima između korisnika i grupa u MSDS-u. Svaki korisnik može pripadati većem broju grupa i više korisnika može pripadati istoj grupi.

Ilustracija 3a - U MSDS-u korisnici i grupe su u odnosu mnogi-prema-mnogima

Ova spljoštena struktura predstavlja opseg informacija o vezama između korisnika i grupa koji traži specifikacija MoReq2010®. Nema zahtjeva da se prate veze između grupa, iako, na primjer, neke grupe prikazane na **ilustraciji 3a** mogu u stvarnosti biti podgrupe druge grupe.

3.2.4 Uništavanje korisnika i grupa

Usluga korisnika i grupa mora usvojiti pristup koji je zajednički svim dijelovima specifikacije MoReq2010®, da se entiteti uništavaju tako da ostave rezidualni entitet. To je zato da se sačuva zapis o tim entitetima i onda kad oni više ne budu djelatno prisutni. MoReq2010® traži da se entiteti korisnika i grupe ne smiju brisati iz MSDS-a ako su bili korišteni te da se moraju sačuvati kao dio konteksta dokumenata kojima sustav upravlja. Vidi prethodnu raspravu u poglavljju **2.2.10 Životni ciklus entiteta**.

Rezidualni entitet nema iste funkcionalnosti koje ima aktivni entitet. Što se tiče entiteta korisnika koji je uništen, rezidualnom korisniku ne smije se dopustiti da pristupi MSDS-u.

U slučaju entiteta rezidualnih grupa, niti jedna uloga koja je dodijeljena takvoj grupi više se ne primjenjuje na članove te grupe. Prema tome, aktivni korisnik koji je član rezidualne grupe više neće moći naslijediti ulogu koja je dodijeljena toj grupi. Za pojedinosti vidi **4. Ogledna usluga uloga**.

3.4 Funkcionalni zahtjevi

R3.4.1

MSDS-u mogu pristupiti samo oni korisnici koji su autenticirani i za koje postoji aktivni entitet korisnik (**E.14.2.16**) s barem sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (**M14.4.61**),
- Vremenski žig prve uporabe (**M14.4.32**),
- Identifikator grupe (**M14.4.36**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**), i
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaki entitet korisnik ima i:

- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa (ili **jednakovrijedno**, vidi **4. Ogledna usluga uloga**),

a može imati i:

- Kontekstualne metapodatke (ili **jednakovrijedno**, vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**).

Autentikacija opisuje postupak kojim se uspostavlja identitet korisnika, tako da MSDS može dopustiti odgovarajuću razinu pristupa izvršenju funkcija i da svaku funkciju koja je izvršena pridruži određenom entitetu korisniku. MoReq2010® ne određuje kako treba obaviti autentikaciju. Jednostavan oblik autentikacije jest tražiti od korisnika da upiše svoje ime i lozinku; to može biti prihvativljiv mehanizam u mnogim dokumentacijskim sustavima. Drugi složeniji postupci uključuju dva čimbenika autentikacije, pri čemu se traži više od jednog elementa identifikacije.

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, popis prava pristupa specifikacije MoReq2010® ne mora postojati u vrijeme djelovanja sustava te se može samo dodati entitetu korisnik pri izvozu.*

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **7. Oglednu uslugu metapodataka**, mogući su razni mehanizmi kojima se entitetu korisnik dodaju kontekstualni metapodaci.*

R3.4.2

MSDS mora podržavati postupak stvaranja novih entiteta korisnika u MSDS-u, s metapodacima i drugim obilježjima koja su navedena u **R3.4.1**.

MoReq2010® ne određuje kako se treba odvijati ovaj postupak. Ovisno o specifičnosti implementacije, nove entitete korisnike ne moraju dodavati korisnici MSDS-a. Organizacije moraju procijeniti udovoljava li dobavljačev postupak njihovim sigurnosnim i operativnim potrebama.

*Uputnica na funkciju: **F14.5.179***

R3.4.3

MSDS mora podržavati postupak kojim se ažuriraju Naziv i Opis aktivnog entiteta korisnika i bilo koji kontekstualni metapodaci, kao posljedica promjene pojedinosti o korisniku.

MoReq2010® ne određuje kako se treba odvijati ovaj postupak. Može se izvršiti izvan MSDS-a i poslije sinkronizirati s njim. U svakom slučaju, promjene metapodataka o korisniku moraju generirati događaj u povijesti događaja korisnika, prema R2.4.15, podložno R2.4.13.

Uputnica na funkciju: F14.5.191

R3.4.4

MSDS mora podržavati postupak kojim se aktivni korisnik dodaje u aktivnu grupu i uklanja iz aktivne grupe te generirati događaj svaki put kada se to dogodi.

MoReq2010® ne određuje kako se treba odvijati ovaj postupak. Može se izvršiti izvan MSDS-a i poslije sinkronizirati s njim. Članstvo u grupi može se mijenjati samo aktivnim korisnicima, a njih se može ukloniti samo iz aktivne grupe, odnosno dodati samo aktivnoj grupi. Tako će rezidualni korisnik zadržati svoje članstvo u grupi kakvo je bilo u vrijeme uništenja, dok će rezidualna grupa zadržati svoje članove korisnike koji su to bili u trenutku uništenja grupe.

Zapazite da se za ovu funkciju uvijek mora generirati novi događaj, što nadjačava zahtjev R2.4.13. Događaji se generiraju uvijek zato da bi se osigurali točni podaci za izvješća prema R3.4.7 i R3.4.13.

Uputnice na funkcije: F14.5.94, F14.5.107

R3.4.5

MSDS mora podržavati postupak kojim se briše korisnik koji nikada nije koristio MSDS da izvrši bilo koju funkciju.

MoReq2010® ne određuje kako se treba odvijati ovaj postupak. Može se izvršiti izvan MSDS-a i poslije sinkronizirati s njim. Kada korisnik prvi put koristi MSDS i izvrši neku funkciju, MSDS mora postaviti Vremenski žig prve uporabe.

Uputnica na funkciju: F14.5.180

R3.4.6

MSDS mora podržavati postupak kojim se uništava korisnik koji je koristio MSDS da izvršava funkcije.

MoReq2010® ne određuje kako se treba odvijati ovaj postupak. Može se izvršiti izvan MSDS-a i poslije sinkronizirati s njim. Nakon što korisnik počne koristiti MSDS, pripadajući entitet korisnik može se samo uništiti, ali ne i brisati. Uništenje korisnika postavit će Vremenski žig uništenja i ostaviti rezidualni entitet korisnika.

R3.4.7

MSDS mora biti u stanju za ovlaštenog korisnika izraditi izvješće koje navodi aktivne grupe kojima je nominirani entitet korisnik pripadao određenog povijesnog datuma i vremena.

Izvješće ne smije sadržavati grupe koje korisnik, koji traži izvješće, nije ovlašten pogledati.

Izvoješće mora naznačiti prethode li navedeni datum i vrijeme stvaranju entiteta korisnika ili slijede njegovo uništenje.

Uputnica na funkciju: **F14.5.194**

R3.4.8

MSDS-u mora biti u stanju održavati grupe (**E.14.2.10**) s barem sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (**M14.4.61**),
- Vremenski žig prve uporabe (**M14.4.32**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**), i
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaka grupa ima i:

- Korisnike koji joj pripadaju,
- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa (ili **jednakovrijedno**, vidi **4. Ogledna usluga uloga**),

a može imati i:

- Kontekstualne metapodatke (ili **jednakovrijedno**, vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**).

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, popis prava pristupa specifikacije MoReq2010® ne mora postojati tijekom rada sustava te se može samo dodati entitetu grupa pri izvozu.

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **7. Oglednu uslugu metapodataka**, mogući su različiti mehanizmi kojima se entitetu grupa dodaju kontekstualni metapodaci.

R3.4.9

MSDS mora podržavati postupak stvaranja novih entiteta grupa u MSDS-u, s metapodacima i drugim obilježjima koja su navedena u **R3.4.8**.

MoReq2010® ne određuje kako se treba odvijati ovaj postupak. Ovisno o specifičnosti implementacije, nove entitete grupe ne moraju dodavati korisnici MSDS-a.

Uputnica na funkciju: **F14.5.95**

R3.4.10

MSDS mora podržavati postupak kojim se ažuriraju Naziv i Opis aktivne grupe i bilo koji kontekstualni metapodaci, kao posljedica promjene pojedinosti o grupi.

MoReq2010® ne određuje kako se treba odvijati ovaj postupak. Može se izvršiti izvan MSDS-a i poslije sinkronizirati s njim. U svakom slučaju, promjene metapodataka o grupi moraju generirati događaj u povijesti događaja grupe, prema **R2.4.15**, podložno **R2.4.13**.

Uputnica na funkciju: **F14.5.105**

R3.4.11

MSDS mora podržavati postupak kojim se briše grupa kojoj nikada nisu dodani korisnici.

MoReq2010® ne određuje kako se treba odvijati ovaj postupak. Može se izvršiti izvan MSDS-a i poslije sinkronizirati s njim. Korisnici se dodaju grupama prema R3.4.4.

Uputnica na funkciju: F14.5.96

R3.4.12

MSDS mora podržavati postupak kojim se uništava grupa koja je imala članove - korisnike.

MoReq2010® ne određuje kako se treba odvijati ovaj postupak. Može se izvršiti izvan MSDS-a i poslije sinkronizirati s njim. Grupa kojoj pripadaju korisnici ili su joj nekada pripadali može se samo uništiti, ali ne i brisati. Uništenje grupe ostavit će rezidualni entitet grupe.

Prema oglednoj usluzi uloga korisnik ne može naslijediti uloge koje su dodijeljene rezidualnoj grupi kojoj korisnik pripada, čak i ako je korisnik aktivan, vidi R4.5.10.

Uputnica na funkciju: F14.5.99

R3.4.13

MSDS mora biti u stanju za ovlaštenog korisnika izraditi izvješće koje navodi korisnike koji su bili aktivni i pripadali nominiranoj grupi određenog povjesnog datuma i vremena.

Izvješće ne smije sadržavati entitete korisnike koje korisnik koji traži izvješće nije ovlašten pogledati. Korisnici moraju biti aktivni naznačenoga datuma i vremena, no ne moraju biti aktivni u vrijeme izrade izvješća.

Izvješće mora naznačiti prethode li navedeni datum i vrijeme stvaranju entiteta grupe ili slijede njegovo uništenje.

Uputnica na funkciju: F14.5.108

R3.4.14

Podložno zahtjevu R2.4.22 MSDS mora omogućiti ovlaštenom korisniku da pregledava i ostvaruje uvid u korisnike i grupe barem na sljedeće načine:

- Pregledavati korisnike u usluzi korisnika i grupa i pogledati njihove metapodatke,
- Pregledavati grupe u usluzi korisnika i grupa i pogledati njihove metapodatke
- U pregledu prelaziti s korisnika na grupu kojoj on pripada i pogledati njezine metapodatke,
- U pregledu prelaziti s grupe na korisnike koji joj pripadaju i pogledati njihove metapodatke.

Pojmovi „pregledavati“ i „pogledati“ definirani su u 13. Rječnik pojmoveva.

Uputnice na funkcije: F14.5.101, F14.5.187

4. Ogledna usluga uloga

4.1 Informacije o usluzi

Naziv usluge	Ogledna usluga uloga
Verzija usluge	1.0
Identifikator implementirane usluge (vidi M.14.442)	<p><i>Za MSDS koji implementira oglednu uslugu uloga specifikacije MoReq2010® koristi:</i></p> <p>2f6d05c6-51e6-4a32-a7fc-c0a6883eb85b</p> <p><i>Za MSDS koji implementira svoj samorodni model dopuštenja koristi:</i></p> <p>d945dcd9-dc2d-491d-965a-11ce936d044b</p>

4.2 Sukladnost s oglednom uslugom uloga

4.2.1 Nedostatak industrijske norme za uloge i dopuštenja

Ovaj modul specifikacije MoReq2010® sadrži definiciju ogledne usluge uloga s funkcionalnim zahtjevima koji pokrivaju način na koji se korisnici ovlašćuju za izvršavanje funkcija u MSDS-u.

U vrijeme objave specifikacije MoReq2010® nije bilo raširene industrijske norme za primjenu modela dopuštenja na entitete u informacijskom sustavu. Osnovni modeli dopuštenja zasnovani na stvori (create), čitaj (read), ažuriraj (update) i briši (delete) (CRUD) suviše su jednostavni da bi se izravno primijenili u dokumentacijskom sustavu. CRUD primjerice ne razlikuje brisanje od uništenja i ne dopušta zadržati rezidualne entitete što je nužno u dokumentacijskom sustavu.

Budući da nema industrijske norme, dobavljači su, razumljivo, razvili svoje vlastite pristupe u nadzoru pristupa korisnika dokumentacijskim sustavima. Ove često iznimno učinkovite vlasničke metode gotovo uvijek su specifične za aplikaciju i nisu podesne za interoperabilnost među dokumentacijskim sustavima jer se model dopuštenja jednog dobavljača ne mapira lako prema modelu drugog dobavljača.

4.2.2 Ogledna usluga uloga

Ogledna usluga uloga specifikacije MoReq2010® jednostavan je normirani model koji se odnosi na posebne zahtjeve dokumentacijskih sustava u kontekstu ove specifikacije. Pazilo se da ovdje opisani ogledni model usluga bude i neutralan i zasnovan na općim konceptima koji se mogu naći u mnogim suvremenim informacijskim sustavima, kao što su popisi prava pristupa i definicije uloga.

Unatoč tomu, ogledna usluga uloga specifikacije MoReq2010® predstavlja samo jedan mogući pristup nadzoru pristupa. Jasno je da se on može razlikovati od pristupa nekih otprilike postojećih dokumentacijskih sustava u mjeri koja onemogućuje da se njihova sukladnost sa specifikacijom MoReq2010® ispita bez znatnijih izmjena njihovih vlastitih metoda za nadzor pristupa.

Tu se javlja dvojnost: novi dokumentacijski sustavi u prilici su usvojiti oglednu uslugu uloga, dok to može biti neisplativo kod proizvoda koji već imaju svoje mjesto na tržištu.

4.2.3 Pristupi u ispitivanju i certificiranju prema oglednoj usluzi uloga

Iz navedenih razloga DLM Forum® dopušta dva pristupa u ispitivanju i certificiranju sukladnosti dokumentacijskih sustava s oglednom uslugom uloga specifikacije MoReq2010®.

ILI

- A. Dokumentacijski sustav implementira oglednu uslugu uloga specifikacije MoReq2010® u cjelini, ispitan je i certificiran prema zahtjevima u ovom modulu.

ILI

- B. Dokumentacijski sustav implementira svoj vlastiti samorodni model dopuštenja, u kojem slučaju aplikacija mora udovoljiti sljedećim kriterijima:

- Mora pokazati da je njezin samorodni model dopuštenja po funkcionalnosti i prilagodljivosti jednakovrijedan oglednoj usluzi uloga specifikacije MoReq2010®, i
- Mora podržavati interoperabilnost tako da je pri izvozu sposobna svoja samorodna dopuštenja konvertirati u XML format koji koristi ogledna usluga uloga, tako da korisnici i grupe nakon prijenosa podataka u drugi MSDS zadrže istu razinu pristupa entitetima i iste ovlasti za izvršenje funkcija.

4.2.4 Kako udovoljiti alternativnim (tip B) zahtjevima

Da bi pokazao da je po funkcionalnosti i prilagodljivosti jednakovrijedan oglednoj usluzi uloga specifikacije MoReq2010®, dokumentacijski sustav sa samorodnim modelom dopuštenja mora pokazati sve sljedeće osobine:

- da korisnik ne može pristupiti entitetu u MSDS-u sve dok ne dobije ovlast da mu pristupi, bilo pojedinačno, bilo kao član grupe;
- da ima više razina pristupa entitetima koje korisnik može prilagođavati, uključujući i diskrecijsko pravo da postavlja dopuštenja za korisnike tako da oni mogu:
 - pronaći neke entitete, ali ne i druge, i
 - izvršiti neke funkcije, ali ne i druge.
- da se ovlaštenje za pristup entitetima i izvršenje funkcija može postaviti na razini pojedinačnog entiteta ili jednom radnjom za čitavu zbirku entiteta, kao što je jedinica združivanja dokumenata;
- da se ovlaštenje za pristup entitetima i izvršenje funkcija može postaviti različito u različitim dijelovima MSDS-a, na primjer tako da se ovlaštenje korisnika da izvršava funkcije na nekim klasama može tako da se razlikuje od ovlaštenja istog korisnika nad drugim klasama u okviru iste usluge klasifikacije;
- da se novom entitetu, kada nastane, pridruži odgovarajući skup predodređenih vrijednosti, na primjer, dokument koji je prihvaćen u jedinicu združivanja treba automatski dobiti sličnu razinu dopuštenja kao i drugi dokumenti u toj jedinici združivanja; i

- da postoje vrste uloga ili dopuštenja koja ne mogu blokirati vlasnici pojedinih entiteta, tako da korisnici s ovakvim dopuštenjima mogu na odgovarajući način upravljati čitavim MSDS-om ili nekim njegovim dijelom.

Kada se radi izvoza metapodaci konvertiraju iz samorodnog modela dopuštenja dokumentacijskog sustava u format metapodataka koji koristi ogledna usluga uloga specifikacije MoReq2010®, treba se poštivati sljedeće:

- Niti jednom korisniku ne smije se dodijeliti ovlast da pristupi većem broju entiteta, no što je korisnik to mogao u izvornom okruženju,
- Niti jednom korisniku ne smije se dodijeliti ovlast da nad entitetima izvrši funkcije koje nije mogao izvršiti nad istim entitetima u izvorišnom sustavu,
- Ovlasti koje su dodijeljene putem članstva u grupi ne smiju se konvertirati u višestrukе instance ovlasti dodijeljene pojedinačnom korisniku,
- Dokumentacijski sustav mora koristiti svojstvo nasljeđivanja ogledne usluge uloga specifikacije MoReq2010® gdje god je to moguće te izbjegći dodavanje istih skupova upisa prava pristupa u popis prava pristupa svakog entiteta djeteta koji izvozi, ako je umjesto toga moguće dodijeliti jedan skup upisa prava pristupa roditeljskom entitetu,
- Dobavljač mora opisati algoritam konverzije koji se koristi u dokumentacijskom sustavu te dati informacije i primjere kako su izvezeni podaci za uloge i popise prava pristupa oblikovani tako da oponašaju oglednu uslugu uloga što je točnije moguće, i
- Dobavljač mora svoju shemu mapiranja dopuštenja učiniti dostupnom za uključivanje u cjelovito izvješće o ispitivanju njegova proizvoda.

Dodatni savjeti i upute za dobavljače mogu se zatražiti od Upravnog odbora za MoReq putem tajništva DLM Forum®.

Ostatak ovog modula opisuje koncepte i zahtjeve ogledne usluge uloga specifikacije MoReq2010®.

4.3 Ključni koncepti

4.3.1 Definiranje uloga

Prije no što izvrši bilo koju funkciju nad bilo kojim entitetom, MSDS uvijek mora prethodno provjeriti ima li korisnik koji traži tu funkciju ovlast da je izvrši. Ovlast za izvršavanje funkcija korisnicima se daje kada im se dodijele uloge.

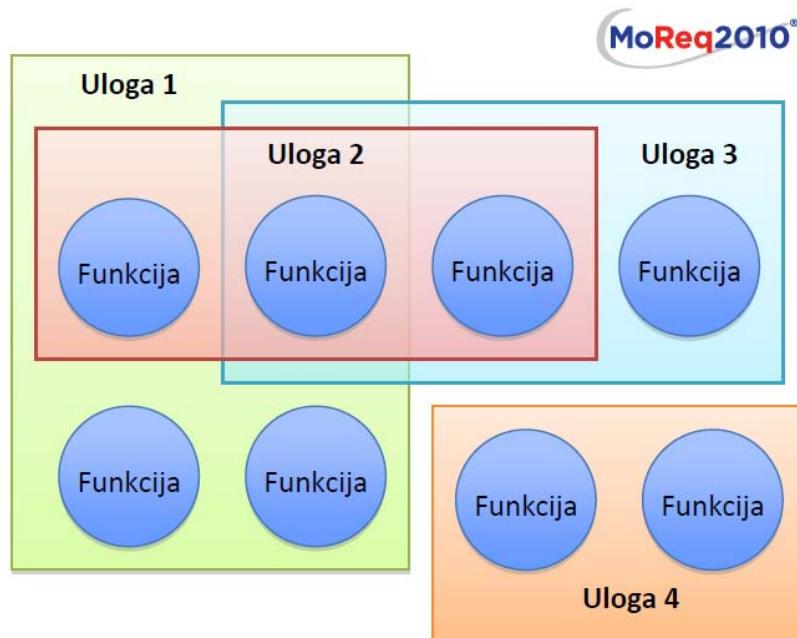
Odgovarajuće autenticirani korisnik (vidi R3.4.1) koji pristupa MSDS-u s ovlasti da izvrši neku funkciju u ovoj se specifikaciji definira kao „ovlašteni korisnik“.

Budući da se ista uloga može dodijeliti za bilo koji entitet u MSDS-u ili koristiti u više dokumentacijskih sustava, svim definicijama uloga upravlja usluga uloga. Definicija uloge predstavlja skup definicija funkcija, kao što pokazuje **ilustracija 4a**.

Definicije uloga i definicije funkcija su u odnosu mnogi-prema-mnogima: bilo kojoj ulozi može se pridružiti više definicija funkcija, a ista se funkcija može pridružiti više no jednoj ulozi.

Izraz „uloga“ upućuje na to da je skup funkcija koji ona određuje odabran logično tako da u cjelini opisuje ovlasti koje su potrebne određenom zaposleniku ili položaju u organizaciji, kao što je, na primjer „mjesni službenik za dokumentaciju“.

Ovakvo oblikovanje uloga, zasnovano na koherentnom skupu funkcionalnosti, sastavni je dio upravljanja dokumentacijskim sustavom. Specifikacija MoReq2010® definira mnogo funkcija i bilo bi nepraktično dodjeljivati ih korisnicima i grupama pojedinačno.

Ilustracija 4a - Funkcije su pridružene ulogama (sve se funkcije trebaju naći u barem jednoj ulozi)

4.3.2 Dodjeljivanje uloga

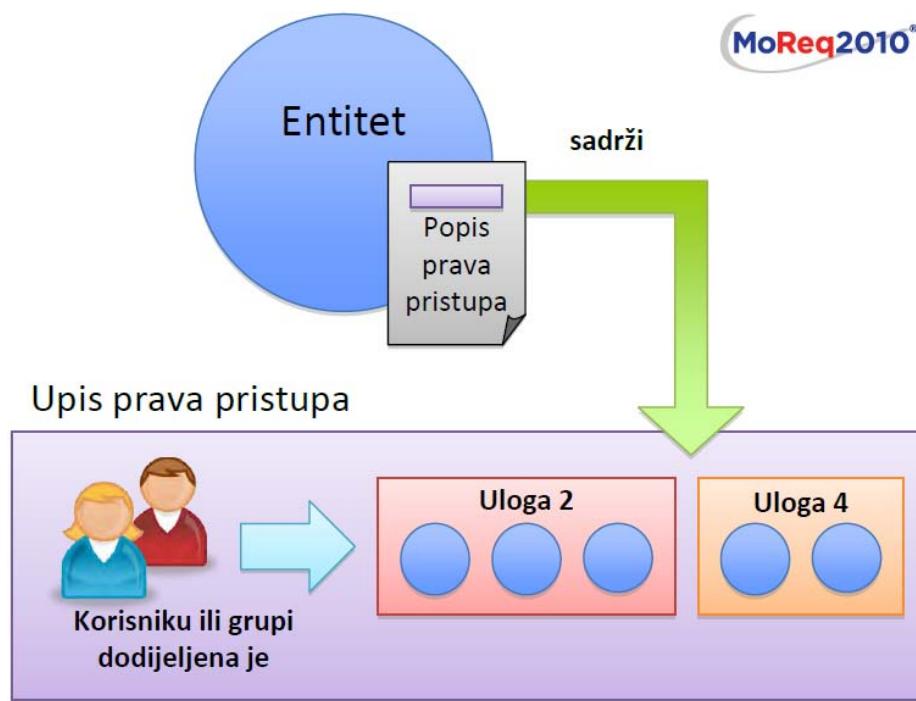
Uloga se može dodijeliti bilo korisniku bilo grupi, u odnosu na bilo koji entitet u MSDS-u, uključujući i uslugu. Kada se uloga dodjeli, nastaje upis prava pristupa koji navodi korisnika ili grupu te popis uloga koje treba dodijeliti. Taj se upis dodaje popisu prava pristupa entiteta o kojem je riječ.

Kada se korisniku dodjeli uloga u odnosu na neki entitet, to mu omogućuje da izvrši bilo koje funkcije navedene u definiciji uloge koje se mogu primjeniti na taj entitet.

Kada se grupi dodjeli uloga u odnosu na neki entitet, time se ta uloga dodjeljuje svakom korisniku koji je njezin član (vidi 3. **Usluga korisnika i grupa**). Novi korisnici koji se pridružuju grupi automatski nasleđuju ulogu, dok korisnici koji napuštaju ulogu automatski gube pristup toj ulozi, tako da se uloga ne mora dodjeljivati ili oduzimati pojedinačno svakom korisniku.

Kao dobra praksa preporučuje se dodjeljivati uloge prije grupama negoli pojedinačnim korisnicima jer to olakšava upravljanje pristupom korisnika entitetima kada se pridruže organizaciji, napustiće ili promijene posao budući da se ne moraju ažurirati popisi prava pristupa za entitete u MSDS-u. Upravljanje grupama uvijek je jednostavnije i otpornije na greške u odnosu na upravljanje stalnim dodjeljivanjem i oduzimanjem uloga pojedinačnih korisnika.

Ilustracija 4b pokazuje kako se korisniku dodjeljuje jedna ili više uloga u odnosu na entitet dodavanjem novog upisa prava pristupa u popis prava pristupa tog entiteta. Svi entiteti u MSDS-u, uključujući i usluge, imaju popis prava pristupa.

Ilustracija 4b - Popis prava pristupa sačinjavaju upisi prava pristupa koji korisniku ili grupu povezuju s ulogom

4.3.3 Nasljeđivanje uloga

Uz upise prava pristupa na svom vlastitom popisu prava pristupa, entitet može i od drugih entiteta naslijediti uloge koje su dodijeljene korisnicima i grupama. MoReq2010® posebno označava u kojim se funkcionalnim zahtjevima primjenjuje ovakvo nasljeđivanje. Ako su entiteti povezani vezom roditelj/dijete, opće je pravilo u čitavoj specifikaciji da entitet dijete nasljeđuje popis prava pristupa svoga roditelja. Na primjer, jedinica združivanja dijete nasljeđuje svoju roditeljsku jedinicu združivanja, jednakoj kao i dokument. Ima okolnosti u kojima entiteti mogu nasljeđivati iz više izvora, kao što se opisuje niže.

Nasljeđivanje je vrlo važan mehanizam u upravljanju velikim dokumentacijskim sustavima u kojima nije praktično dodjeljivati uloge pojedinačnim entitetima.

Uobičajeni obrazac nasljeđivanja upisa prava pristupa može se za pojedine uloge prekinuti, ako je to potrebno. U svakom popisu prava pristupa MoReq2010® donosi Zastavicu za uključivanje naslijedenih uloga koja određuje nasljeđuje li entitet dijete uloge pridijeljene roditeljskom entitetu.

Ako se na nekom popisu prava pristupa isključi Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga, tada se od roditeljskog entiteta automatski nasljeđuju samo administrativne uloge.

4.3.4 Administrativne uloge

U specifikaciji MoReq2010® postoje dvije različite vrste uloga:

- Administrativne uloge, i
- Neadministrativne uloge.

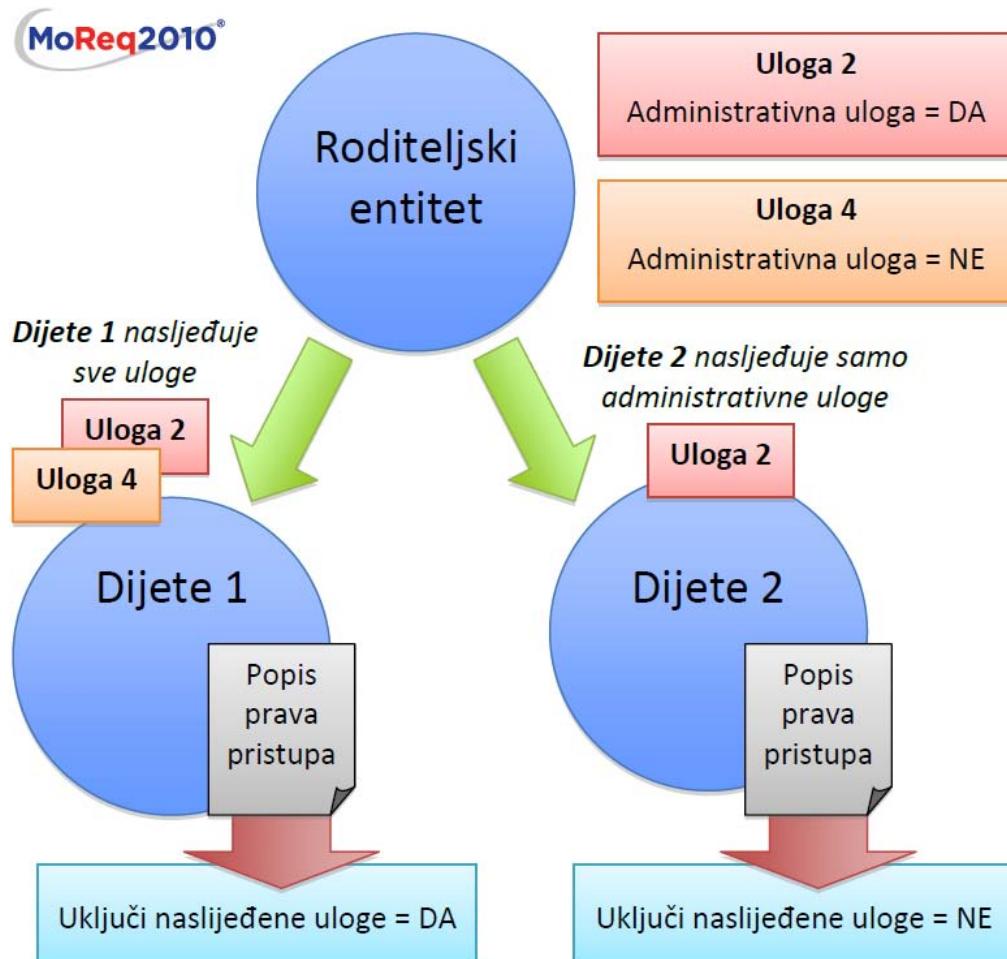
Vrsta uloge određuje se kao dio definicije uloge.

Jednom kada se dodijeli na razini usluge u cjelini ili za neki roditeljski entitet, administrativna se uloga primjenjuje na sve entitete koji nasljeđuju od te usluge ili tog

entiteta. Administrativna uloga tako nadjačava postavku Zastavice za uključivanje naslijednih uloga entiteta djece.

Za razliku od toga, entitet dijete nasljeđuje neadministrativne uloge samo ako je njegov popis prava pristupa postavljen tako da uključuje naslijedene uloge.

Ilustracija 4c prikazuje primjer za to. Uloga 2 u ovom je primjeru administrativna uloga, dok je Uloga 4 postavljena kao neadministrativna uloga. Entitet Dijete 1 postavljen je tako da nasljeđuje uloge i propisno nasljeđuje i Ulogu 2 i Ulogu 4. Entitet Dijete 2, međutim, ne nasljeđuje uloge i stoga će naslijediti samo administrativnu Ulogu 2.

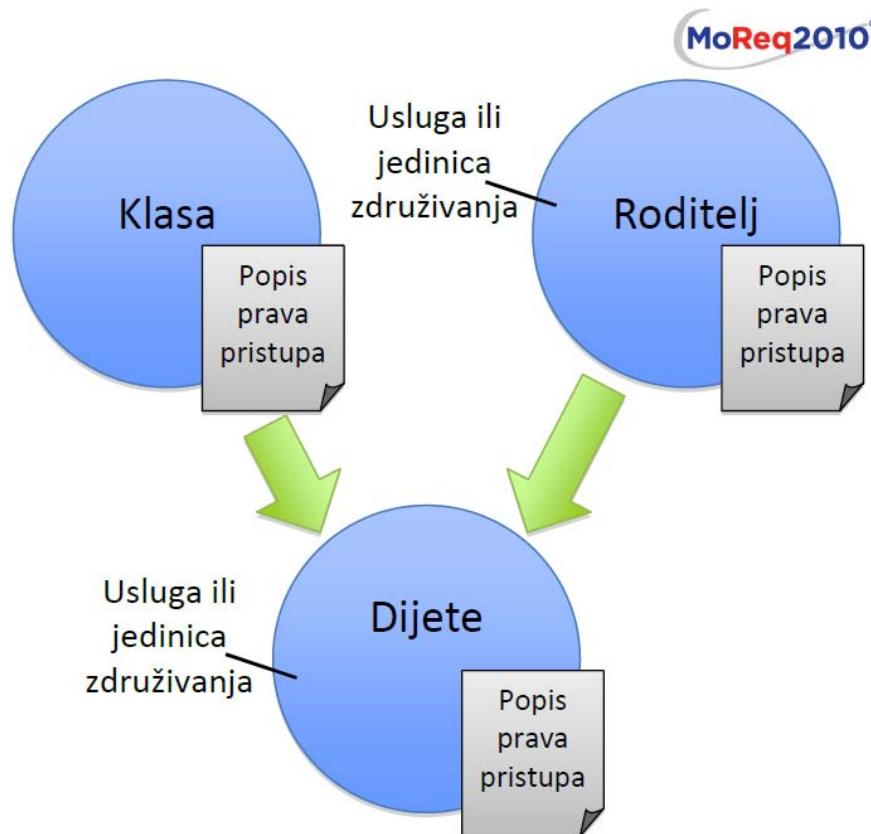

Ilustracija 4c - Administrativne uloge nadjačavaju izvršenje zastavice za uključivanje naslijednih uloga i uvijek se nasljeđuju od roditeljskih entiteta

4.3.5 Višestruko nasljeđivanje

Kao što je već spomenuto, u specifikaciji MoReq2010® ima dijelova u kojima neki entitet može nasljeđivati uloge od više entiteta.

Na primjer, jedinice združivanja i dokumenti kojima upravlja usluga upravljanja dokumentima nasljeđuju postavke prava pristupa i od svojih roditeljskih jedinica združivanja i od svoje klasifikacije. Ovo pokazuje **ilustracija 4d**. U ovakvim će slučajevima entitet naslijediti uloge i od roditelja i od klase. Naravno, ako je zastavica za nasljeđivanje svih uloga isključena, entitet dijete će naslijediti samo administrativne uloge tih entiteta.

Ilustracija 4d - Popis prava pristupa ponekad se nasljeđuje iz više izvora

Ovo rješenje omogućuje različitim organizacijama da pristup dokumentima konfiguriraju i na razini klasifikacije i na razini združivanja.

4.3.6 Prethodno konfiguirirane uloge

Uobičajeno je da se dokumentacijski sustavi instaliraju s predodređenim skupom uloga koje je dobavljač prethodno konfigurirao kao pogodnost kupcu i da bi se sustav mogao odmah koristiti. U ovakvim slučajevima, ovlašteni će korisnik neke od prethodno konfiguiriranih uloga moći mijenjati, možda čak i brisati ako nisu bile korištene, ili uništiti, dok će druge prethodno podešene uloge dobavljač možda postaviti kao stalne i nepromjenljive u određenom rješenju MSDS-a.

MoReq2010® dopušta dobavljačima da u svojim proizvodima postave jednu ili više prethodno konfiguiriranih uloga, uključujući i nepromjenljive uloge, pod uvjetom da su dokumentirane u okviru izvješća o verifikaciji ispitivanja ta d MSDS sadrži i funkcionalnosti koje korisnicima omogućuju da stvaraju, mijenjaju i uništavaju svoje vlastite definicije uloga, u skladu s niže navedenim zahtjevima i politikama u upravljanju dokumentima organizacije koja je kupila proizvod.

Zapazite da neke prethodno konfiguirirane uloge dobavljač može u svom rješenju MSDS-a učiniti nepromjenljivima, no one ne moraju ostati nepromjenljive kada se entiteti i njima pridružene uloge prenesu u drugo rješenje MSDS-a.

4.5 Funkcionalni zahtjevi

R4.5.1

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da stvara uloge (E.14.2.13) sa sljedećim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (**M14.4.61**),
- Vremenski žig prve uporabe (**M14.4.32**),
- Zastavica administrativne uloge (**M14.4.44**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**),
- Bilješke o području primjene (**M.14.4.97**),
- Identifikator definicije funkcije (**M14.4.3**), i
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaka uloga ima i:

- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa za tu ulogu,

a može imati i:

- Kontekstualne metapodatke (ili **jednakovrijedno**, vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**).

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **7. Oglednu uslugu metapodataka**, mogući su razni mehanizmi kojima se kontekstualni metapodaci dodaju entitetima korisnicima.*

*Zapazite da se nepromjenljive uloge osiguravaju kao dio rješenja MSDS-a i da ih ne stvaraju korisnici, no imaju iste metapodatke koje imaju stvorene uloge (vidi **4.3.6 Prethodno konfiguirirane uloge**).*

Uputnica na funkciju: F14.5.143

R4.5.2

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da mijenja Naziv, Opis i Bilješke o području primjene aktivne uloge te bilo koji njezin kontekstualni metapodatak.

*Zapazite da se ova funkcija ne odnosi na nepromjenljive uloge koje osigurava rješenje MSDS-a (vidi **4.3.6 Prethodno konfiguirirane uloge**).*

Uputnica na funkciju: F14.5.153

R4.5.3

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da ulogu učini administrativnom ili neadministrativnom, ali samo ako ona nikada nije bila uključena u bilo koji upis prava pristupa.

Jednom kada se uloga iskoristi, više se ne može mijenjati iz administrativne u neadministrativnu i obrnuto jer to može imati nehotične posljedice za entitete, za koje je uloga dodijeljena, i za njihove potomke.

*Vrijednost se pohranjuje u Zastavicu administrativne uloge, vidi **R4.5.1**.*

*Zapazite da se ova funkcija ne primjenjuje na nepromjenljive uloge koje donosi rješenje MSDS-a (vidi **4.3.6 Prethodno konfiguirirane uloge**).*

Uputnica na funkciju: F14.5.153

R4.5.4

MSDS mora dopustiti da se definicije funkcija dodaju aktivnim ulogama i uklanjaju iz njih, osiguravajući da je svaka definicija funkcije u svako doba pridružena barem jednoj aktivnoj ulozi.

U protivnom, bilo bi funkcija koje se nikada ne mogu izvršiti. Definicije funkcija mogu se dodavati i uklanjati dok se aktivne funkcije koriste.

Definicije funkcija ne mogu se dodavati rezidualnim ulogama niti uklanjati iz njih. Rezidualne uloge zadržavaju svoje uputnice na definicije funkcija koje su im pripadale u trenutku kada su uništene.

Zapazite da se ova funkcija ne primjenjuje na nepromjenljive uloge koje donosi rješenje MSDS-a gdje su definicije funkcija već pridijeljene (vidi 4.3.6. Prethodno konfiguirirane uloge).

Uputnice na funkcije: F14.5.142, F14.5.155

R4.5.5

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da izbriše ulogu koja nikada nije bila uključena u bilo koji upis prava pristupa, pod uvjetom da je svaka definicija funkcije u svako doba pridružena barem jednoj aktivnoj ulozi.

Kada se uloga prvi put uključi u upis prava pristupa, MSDS mora postaviti Vremenski žig prve uporabe.

Zapazite da se ova funkcija ne primjenjuje na nepromjenljive uloge koje donosi rješenje MSDS-a (vidi 4.3.6. Prethodno konfiguirirane uloge).

Uputnica na funkciju: F14.5.144

R4.5.6

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da uništi ulogu koja je prethodno uključena u neki upis prava pristupa, pod uvjetom da je svaka definicija funkcije u svako doba pridružena barem jednoj aktivnoj ulozi.

Jednom kada se uloga iskoristi, više se ne može uništiti prema R4.5.5: može se samo uništiti. Uništenje uloge ostavit će rezidualnu ulogu. Rezidualna uloga nikada ne smije korisnicima MSDS-a dati ovlast da izvršavaju funkcije.

Zapazite da se ova funkcija ne primjenjuje na nepromjenljive uloge koje donosi rješenje MSDS-a (vidi 4.3.6. Prethodno konfiguirirane uloge).

Uputnica na funkciju: F14.5.147

R4.5.7

Slijedom zahtjeva R2.4.22 i kao dodatak zahtjevu R2.4.11 MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da pregledava i pogleda uloge i definicije funkcija barem na sljedeće načine:

- Pregledavati uloge u usluzi uloga i pogledati njihove metapodatke,
- Pregledavati definicije funkcija u usluzi uloga i pogledati njihove metapodatke,
- U pregledu prijeći s uloge na definicije funkcija koje su uključene u nju i pogledati njihove metapodatke,

- U pregledu prijeći s definicije funkcije na sve uloge koje uključuju tu definiciju funkcije i pogledati njihove metapodatke.

*Pojmovi „pregledavati“ i „pogledati“ definirani su u **13. Rječnik pojmoveva**.*

Uputnice na funkcije: F14.5.87, F14.5.131

R4.5.8

MSDS mora automatski stvoriti popis prava pristupa (**D14.3.2**) za svaku uslugu, ili paket usluga prema **R2.4.1**, te za svaki entitet u MSDS-u, gdje je to određeno, sa sljedećim metapodacima:

- Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (**M14.4.43**).

Svaki popis prava pristupa ima i:

- Upise prava pristupa za taj entitet.

Popis prava pristupa je struktura podataka definirana u D14.3.2 koja sadrži entitete prava pristupa koji određuju koji korisnici i grupe mogu pristupiti nekom entitetu i pomoći kojih uloga. Svaki popis prava pristupa sastavni je dio entiteta kojem pripada, a svaki entitet ima jedan popis prava pristupa.

Popisi prava pristupa primjenjuju se na kako na entitete, tako i na usluge u specifikaciji MoReq2010®, tako da ih mogu naslijediti svi entiteti u usluzi. Popis prava pristupa usluge upravljanja dokumentima nasljeđuje samo korijenska jedinica združivanja. To omogućuje da se, na primjer, grupi da upravljački pristup klasifikacijskom planu u usluzi klasifikacije. Ako organizacija koristi dvoje različite usluge klasifikacije, različite grupe mogu neovisno upravljati pojedinom uslugom jer će svaka usluga imati svoj vlastiti popis prava pristupa.

*Popisi prava pristupa obvezni su za većinu vrsta entitete i prema drugim zahtjevima: u okviru modula sistemskih usluga, na primjer, prema zahtjevima **R2.4.2** (za usluge), **R2.4.10** (za vrste entiteta) i **R2.4.12** (za definicije funkcija), a na sličan način unutar usluge korisnika i grupa prema **R3.4.1** (za korisnike) i **R3.4.8** (za grupe), itd.*

U osnovnim uslugama specifikacije MoReq2010® samo popisi prava pristupa, upisi prava pristupa, događaji i sastavnice nemaju popis prava pristupa. Zapazite da metapodaci popisa prava pristupa ne sadrže zaseban sistemski identifikator jer popis prava pristupa pripada entitetu i neodvojiv je od njega. Stoga je Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga uključena u metapodatke svakog entiteta s popisom prava pristupa.

Vrijednost Zastavice za uključivanje naslijedenih uloga nije relevantna za uslugu jer usluge ne nasljeđuju svoje popise prava pristupa.

R4.5.9

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da pregledava popis prava pristupa entiteta i pogleda upise prava pristupa koje sadrži.

Ovo je zasebna funkcija u odnosu na uvid u opće metapodatke entiteta.

Uputnice na funkcije: F14.5.13, F14.5.31, F14.5.64, F14.5.78, F14.5.84, F14.5.88, F14.5.102, F14.5.110, F14.5.132, F14.5.150, F14.5.159, F14.5.172, F14.5.188

R4.5.10

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da mijenja popis prava pristupa entiteta, da promijeni vrijednost Zastavice za uključivanje naslijedenih uloga i da dodaje, briše i mijenja upise prava pristupa (**D14.3.1**) sa sljedećim metapodacima:

- Identifikator korisnika ili grupe (**M14.4.107**), i
- Identifikator uloge (**M14.4.96**).

*Upis prava pristupa je struktura podataka definirana u **D14.3.1** koja se nalazi na popisu prava pristupa. Upisi prav pristupa uvijek su dio popisa prava pristupa.*

Svaki entitet može imati samo jedan upis prava pristupa za svakog identificiranog korisnika ili grupu. Svaki upis prava pristupa mora imati Identifikator korisnika ili grupe i najmanje jedan Identifikator uloge. Dodavanjem upisa prava pristupa popisu prava pristupa nekog entiteta ovlašteni korisnik navedenom korisniku ili grupi dodjeljuje ovlast da izvršava funkcije na entitetu i njegovim potomcima. Uklanjajući upis prava pristupa s popisa prava pristupa entiteta, ovlašteni korisnik oduzima korisniku ili grupi tu ovlast. Mijenjajući upis prava pristupa, ovlašteni korisnik može povećati ili smanjiti broj uloga i slijedom toga opseg funkcionalnosti koju korisnik ili grupa može izvesti na entitetu i njegovim potomcima.

*Kad god se doda, izmjeni ili briše upis prava pristupa, prema **R2.4.15** i podložno **R2.4.13** generirat će se događaj u povijesti događaja entiteta.*

Ako se postavi Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga, to će značiti da entitet nasljeđuje cjelokupni popis prava pristupa svog roditeljskog entiteta ili usluge, koji se dodaje upisima prava pristupa u njegovom vlastitom popisu prava pristupa. Ako se Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga makne, to će značiti da entitet nasljeđuje samo upise prava pristupa za administrativne uloge. Nije moguće blokirati nasljeđivanje administrativnih uloga.

*Uputnice na funkcije: **F14.5.15, F14.5.33, F14.5.66, F14.5.80, F14.5.86, F14.5.90, F14.5.104, F14.5.112, F14.5.134, F14.5.152, F14.5.161, F14.5.174, F14.5.190***

R4.5.11

MSDS mora ovlastiti svakog aktivnog korisnika da izvrši bilo koju funkciju na bilo kojem entitetu pod uvjetom da je funkcija koju treba izvršiti uključena u aktivnu ulogu koja je dodijeljena tom korisniku ili bilo kojoj aktivnoj grupi kojoj on pripada, posebno u odnosu na taj entitet, uključujući i uloge koje on nasljeđuje od svoje usluge, roditeljskog entiteta ili klase (ako je ima).

Ovo su posebna pravila nasljeđivanja koja koristi ogledna usluga uloga:

- Korijenske jedinice združivanja nasljeđuju od usluge upravljanja dokumentima i svoje klase,
- Jedinice združivanja djeca nasljeđuju od svojih roditeljskih jedinica združivanja i od svojih klasa,
- Sastavnice koriste popis prava pristupa dokumenta kojem pripadaju (nemaju svoj vlastiti popis prava pristupa),
- Obustave raspolaganja nasljeđuju od usluge obustave raspolaganja,
- Planovi raspolaganja nasljeđuju od usluge planiranja raspolaganja,
- Vrste entiteta nasljeđuju od svoje odgovarajuće usluge,
- Definicije funkcija nasljeđuju od usluge svoje vrste entiteta,
- Grupe nasljeđuju od usluge korisnika i grupe,

- *Definicije elemenata metapodataka nasljeđuju od usluge metapodataka,*
- *Dokumenti nasljeđuju od svojih roditeljskih jedinica združivanja i od svojih klasa,*
- *Uloge nasljeđuju od svoje usluge uloga,*
- *Predlošci nasljeđuju do usluge metapodataka, i*
- *Korisnici nasljeđuju od usluge korisnika i grupa.*

*Na uloge koje će entitet naslijediti od svoje usluge, roditeljskog entiteta ili klase utjecat će Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga prema **R4.5.10**. Uvijek se nasljeđuju administrativne uloge, a neadministrativne samo ako je postavljena Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga.*

Kada se uloga dodijeli grupi, tada će svi aktivni korisnici koji su njezini članovi nasljeđivati tu ulogu dok god su članovi grupe, pod uvjetom da je to aktivna grupa. Korisnici ne nasljeđuju uloge koje su dodijeljene rezidualnim grupama.

Ovaj zahtjev objašnjava značenje pojma „ovlašteni korisnik“. Nije važno kojim je putem korisnik ovlašten niti na koliko alternativnih načina može biti ovlašten.

R4.5.12

MSDS mora aktivnom korisniku omogućiti da otkrije koje je funkcije ovlašten izvršiti u odnosu na bilo koji entitet.

*Način na koji će MSDS dati ovu povratnu informaciju ovisit će o vrsti sučelja koje je implementirano u MSDS-u, vidi **R2.4.6**.*

R4.5.13

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da generira izvješće koje pokazuje funkcije koje je nominirani korisnik ovlašten izvršiti na bilo kojem entitetu i čime su te funkcije određene.

Uz ovlast da izvrši ovu funkciju u odnosu na nominirani entitet korisnika, korisnik koji generira izvješće mora biti ovlašten i da pogleda entitet i njegov popis prava pristupa.

Izvješće treba sadržavati:

- *Sve funkcije koje je korisnik ovlašten izvršiti na entitetu;*
- *Za svaku funkciju aktivne uloge koje sadrže tu funkciju, a koje korisnik može imati; i*
- *Za svaku aktivnu ulogu različite putove kojima je uloga dodijeljena korisniku, uključujući i članstvo u aktivnoj ulozi i uloge koje su naslijedene od roditelja entiteta.*

*Uputnica na funkciju: **F14.5.193***

R4.5.14

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da generira izvješće koje navodi definicije funkcija koje su pripadale nominiranoj ulozi na određeni povijesni datum i vrijeme.

Izvješće mora naznačiti jesu li navedeni datum i vrijeme prethodili stvaranju entiteta uloge ili slijedili njegovu uništenju.

*Uputnica na funkciju: **F14.5.156***

R4.5.15

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da pretražuje i nađe:

- *Entitete za koje upis prava pristupa sadrži nominiranu ulogu, i*
- *Entitete za koje upis prava pristupa sadrži nominiranog korisnika ili grupu.*

*Korisnici mogu pretraživati i naći samo one entitete za koje su ovlašteni pregledavati i pogledati popis prava pristupa prema **R4.5.9**. Korisnik može pretraživati entitete u MSDS-u kojima je pridijeljena određena uloga ili, alternativno, entitete u MSDS-u gdje je određenom korisniku ili grupi pridijeljena uloga. Iako se eksplicitno specificiraju ovdje, mogućnosti pretraživanja trebaju biti dio općeg pretraživanja i izvješćivanja u **10. Usluga pretraživanja i izvješćivanja**.*

*Uputnica na funkciju: **F14.5.195***

5. Usluga klasifikacije

5.1 Informacije o usluzi

Naziv usluge	Usluga klasifikacije
Verzija usluge	1.0
Identifikator implementirane usluge (<i>vidi M. 14.442</i>)	10fea10e-9c2f-4760-9095-f4f9295f4b19

5.2 Ključni koncepti

5.2.1 Klasificiranje dokumenata

Svaki dokument u MSDS-u mora biti klasificiran. U specifikaciji MoReq2010® to znači da svaki dokument od svog nastanka uvijek mora biti povezan s entitetom klasom. Klase predstavljaju poslovne funkcije, aktivnosti i transakcije te povezivanje klasa s dokumentima daje im definitivni poslovni kontekst koji dokument povezuje s poslovnim procesom koji ga je generirao.

U specifikaciji MoReq2010® dokumenti se smještaju i u jedinice združivanja. Za razliku od klasa jedinice združivanja mogu nastati u različite svrhe. Na primjer, jedinica združivanja može predstavljati tradicionalni „spis“ ili mapu dokumenata. Može predstavljati i „mrežnu zbirku“ dokumenata koja je dostupna za gledanje na određenoj web adresi. Dokumenti se mogu složiti u jedinice združivanja jer je tako operativno prikladno, da se njima može upravljati kao pojedinačnim entitetom ili da dijele isti skup prava pristupa. Jedinice združivanja su opisane u **6. Usluga upravljanja dokumentima**.

Kada dokumenti u nekoj jedinici združivanja dijele isti poslovni kontekst, mogu naslijediti svoju klasu izravno od svoje roditeljske jedinice združivanja. Da bi se to olakšalo, MoReq2010® traži da se klasificiraju i jedinice združivanja, jednako kao i dokumenti. Ovaj pristup klasifikaciji nasljeđivanjem preporučuje se za upravljanje velikom količinom dokumenata jer se time izbjegava pojedinačna klasifikacija svakog dokumenta. Ipak, to je moguće samo ako su dokumenti u određenoj jedinici združivanja homogeni.

MoReq2010® dopušta i heterogene jedinice združivanja koje sadrže dokumente koji potpadaju pod različite poslovne klasifikacije. Takvi dokumenti mogu biti združeni iz operativnih razloga, na primjer zato jer se odnose na određenu osobu, mjesto, projekt, događaj, predmet, stranku ili incident (vidi **6.2.1 Svrhovite jedinice združivanja**). U primjeru koji smo naveli, dokumenti u mrežnoj zbirci ne moraju nastati u istom poslovnom procesu. U tom slučaju svaki će se od združenih dokumenata klasificirati pojedinačno, nadjačavajući predodređenu klasu koju dokumenti nasleđuju od roditeljskih jedinica združivanja.

Klasificiranje dokumentima daje poslovni kontekst koji im potom daje predodređeni plan raspolaganja. Planovi raspolaganja upravljaju čuvanjem i možebitnim raspolaganjem dokumentom. Plan raspolaganja početno uvijek dolazi od njegove klase. Više informacija o planovima raspolaganja dostupno je u **8. Usluga planiranja raspolaganja**.

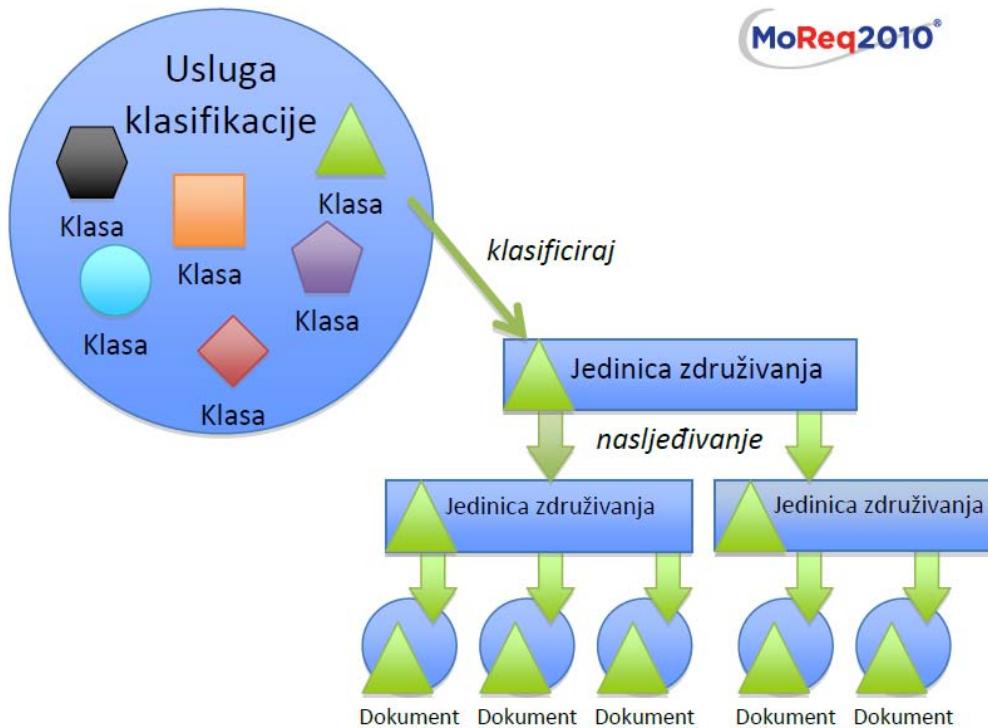
5.2.2 Nasljeđivanje klasifikacije

Moraju se klasificirati sve korijenske jedinice združivanja (vidi **6.2.2 Korijenske jedinice združivanja**). Prema zadanim postavkama svaka jedinica združivanja dijete i svaki dokument nasljeđuju klasu svoje roditeljske jedinice združivanja. Naslijedena klasifikacija može se nadjačati izravnim pridjeljivanjem klase jedinici združivanja ili dokumentu.

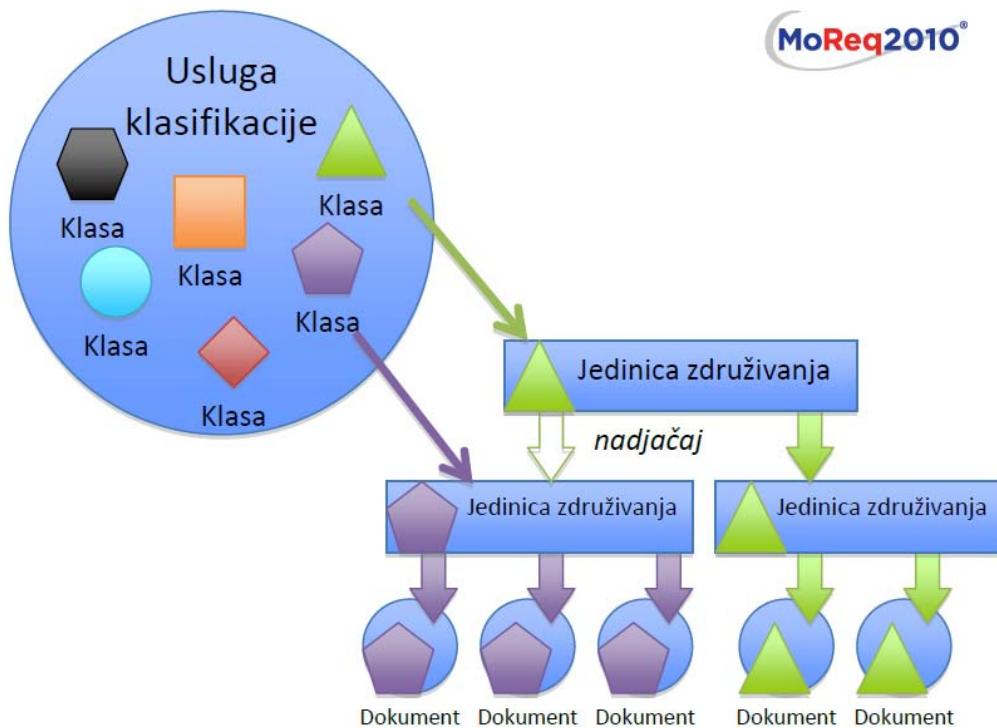
Ilustracija 5a - Objašnjenje - radi ilustrativnosti svaka se klasa koja se pojavljuje u dijagramima u ovom modulu oslikava različitim oblikom i bojom (sve su naslovljene s "Klasa"); u dijagramima koji prate druge module, kao u Ilustraciji 1i, svi entiteti iste vrste, kao što su klase, imaju isti oblik i boju

Ilustracija 5b pokazuje kako se klasa iz klasifikacijske usluge koristi za klasificiranje jedinice združivanja. Istu klasu potom automatski nasljeđuju svi potomci jedinice združivanja, uključujući i jedinice združivanja djecu i dokumente.

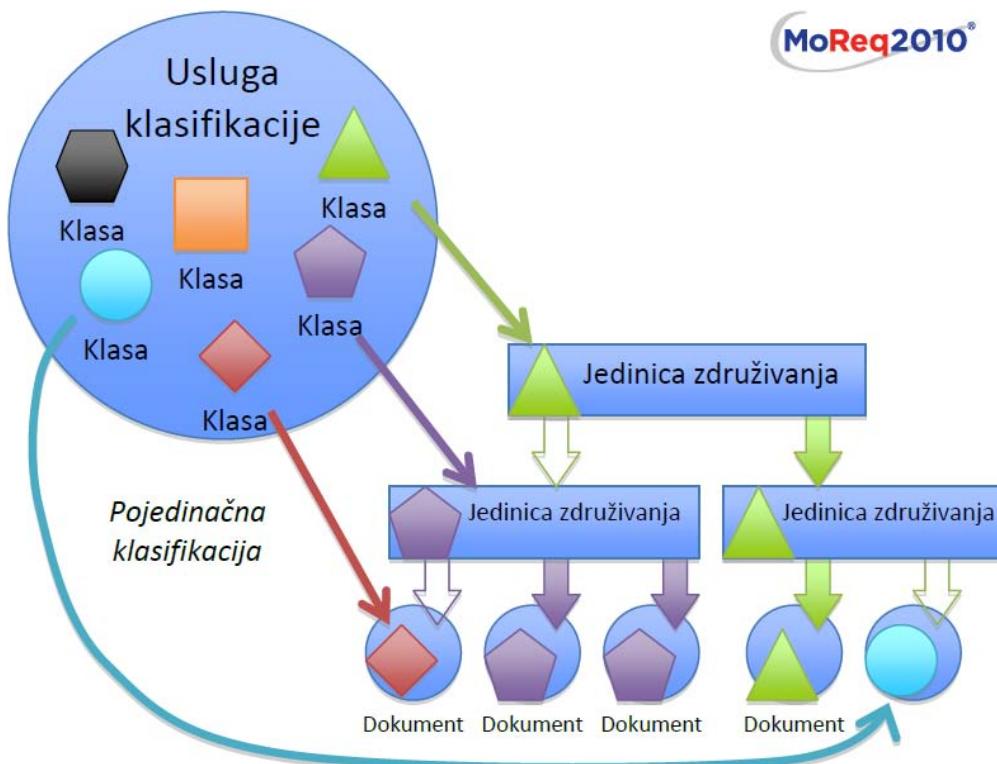

Ilustracija 5b - U pravilu, sve niže jedinice združivanja i dokumenti naslijedit će svoju klasu od svoje roditeljske jedinice združivanja

Ilustracija 5c pokazuje kako se nasljeđivanje klase može nadjačati klasificiranjem jedinice združivanja djeteta. U ovom slučaju klasu koja se nasljeđuje od roditeljske jedinice združivanja zamjenjuje klasa koja je izravno pridijeljena jedinici združivanja djetetu. Ova će zamjenska klasa potom biti klasa koju nasljeđuju potomci jedinice združivanja djeteta.

Ilustracija 5c - Klasifikacija jedinice združivanja djeteta nadjačava predodređenu klasu koju ona nasleđuje od svoje roditeljske jedinice združivanja

Ilustracija 5d - Zasebno klasificiranje dokumenta nadjačava predodređenu klasu koju on nasleđuje od svoje roditeljske jedinice združivanja

Ilustracija 5d pokazuje kako se nasljeđivanje od roditeljske jedinice združivanja dokumenta može nadjačati izravnim klasificiranjem pojedinačnih dokumenata.

5.2.3 Reklasifikacija

Povremeno je nužno reklasificirati dokumente u dokumentacijskom sustavu. Do toga može doći u svakom dokumentacijskom sustavu jer se poslovna klasifikacija s vremenom mijenja i ažurira. Ipak, to se posebno događa kada se objedinjuju dokumenti iz različitih izvora, kao kada se spoje dvije poslovne jedinice.

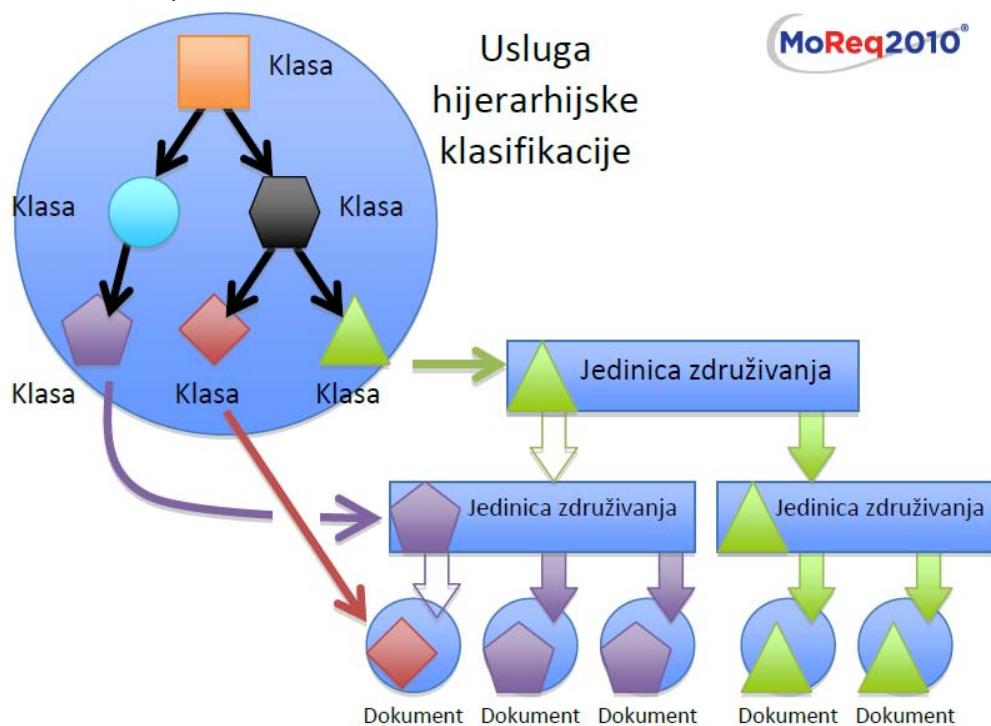
MoReq2010® traži da svaki MSDS pruži barem minimalnu podršku reklasifikaciji tako da ovlaštenom korisniku omogući da nominiranu klasu zamijeni drugom, gdje god da se primjenjuje u MSDS-u.

5.2.4 Usluge klasifikacije i klasifikacijski planovi

Mnoge organizacije stvaraju vlastite klasifikacijske planove, ili koriste one koji su rašireni u području djelatnosti, koji se mogu primjeniti u cijelini njihova poslovanja. Servisno utemeljena arhitektura specifikacije MoReq2010® da različiti dokumentacijski sustavi u organizaciji dijele zajedničku središnju uslugu klasifikacije. Pojedini MSDS može imati i više od jedne usluge klasifikacije.

Bilo da je centralizirana ili ugrađena u MSDS, svaka usluga klasifikacije mora podržavati određeni klasifikacijski plan. Klasifikacijski planovi predstavljaju različite načine uređivanja klasa unutar usluge klasifikacije.

Na primjer, jedan od najjednostavnijih i najpopularnijih klasifikacijskih planova je hijerarhijska klasifikacija u kojoj su klase raspoređene u jednostavnoj strukturi stabla, kako je prikazano u **ilustraciji 5e**.

Ilustracija 5e - Primjer usluge klasifikacije koja primjenjuje hijerarhijski klasifikacijski plan

Ilustracija 5e primjer je usluge klasifikacije koja primjenjuje hijerarhijsku klasifikaciju. U ovoj vrsti klasifikacijskog plana samo se klase na dnu hijerarhijske strukture mogu koristiti za klasificiranje jedinica združivanja i dokumenata.

Moguće su i druge vrste poslovne klasifikacije, kao što su Ključne riječi AAA, naširoko korišten funkcionalni klasifikacijski plan izražen u više hijerarhijskoj strukturi izvedenoj iz jednojezičnih tezaurusa sukladnih s ISO 2788. Ključne riječi AAA koristi dodatne veze među klasama, kao što su povezani pojmovi.

Da bi olakšao prihvaćanje različitih klasifikacijskih planova u različitim područjima djelatnosti i organizacijama u različitim segmentima tržišta, MoReq2010® dopušta dobavljačima da odaberu određeni klasifikacijski plan, ili planove, koje će implementirati njihovo rješenje NMSDS-a. Zahtjevi koji su specifični za pojedinu vrstu klasifikacijskog plana definiraju se u različitim klasifikacijskim modulima. Stoga svaki MSDS mora implementirati sljedeće zahtjeve i najmanje jedan od priključnih modula specifikacije MoReq2010®, **200. Serija klasifikacije**.

5.4 Funkcionalni zahtjevi

R5.4.1

MSDS-u mora sadržavati funkcionalnosti usluge klasifikacije koja upravlja klasama u klasifikacijskom planu u skladu s jednim od modula specifikacije MoReq2010®, **200. Serija klasifikacije**.

MSDS može implementirati i biti ispitati u odnosu na više modula iz 200. Serije klasifikacije, no svaki zasebni modul klasifikacije mora se implementirati u svojoj zasebnoj usluzi klasifikacije.

R5.4.2

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da stvara nove klase (**E.14.2.2**) s barem sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (**M14.4.61**),
- Vremenski žig prve uporabe (**M14.4.32**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**),
- Bilješke o području primjene (**M.14.4.97**),
- Identifikator predodređenog plana raspolaganja (**M14.4.11**), i
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaka klasa ima i:

- Obustave raspolaganja pridružene klasi (vidi **9. Usluga obustave raspolaganja**),
- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa (ili **jednakovrijedno**, vidi **4. Ogledna usluga uloga**).

A može imati i:

- Kontekstualne metapodatke (ili **jednakovrijedno**, vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**).

Zapazite da modul klasifikacije iz serije 200 koji MSDS implementira može specificirati dodatne metapodatke klase.

Obvezni plan raspolaganja koji se mora pridružiti novoj klasi pri stvaranju mora biti aktivni plan raspolaganja.

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, popis prava pristupa prema specifikaciji MoReq2010® ne mora postojati za vrijeme rada sustava i može se dodati klasi tek pri izvozu.

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **7. Oglednu uslugu metapodataka**, mogući su razni mehanizmi kojima se kontekstualni metapodaci dodaju entitetima korisnicima.

Uputnica na funkciju: **F14.5.24**

R5.4.3

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da mijenja Naziv, Opis i Bilješke o području primjene aktivne klase i bilo koji njezin kontekstualni metapodatak.

Uputnica na funkciju: **F14.5.35**

R5.4.4

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da mijenja predodređeni plan raspolaganja za aktivnu klasu, pod uvjetom da je novi plan raspolaganja aktivan i sukladno zahtjevu **R8.4.4**. Kad god se to desi, MSDS mora prethodni plan raspolaganja zamijeniti novim za sve aktivne dokumente koji su klasificirani tom klasom.

Plan raspolaganja mora biti promijenjen samo za aktivne dokumente koji svoj plan raspolaganja nasleđuju od svoje klase. Ako je predodređeni plan raspolaganja nadjačan, , na primjer prema R6.5.15, ova funkcija ne utječe na dokument. Zapazite da se nikada ne mijenja plan raspolaganja za rezidualne entitete jer su oni već uništeni prema prethodnom planu raspolaganja.

Uputnica na funkciju: **F14.5.34**

R5.4.5

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da izbriše bilo koju klasu koja nikada nije bila korištena za klasifikaciju.

Kada se klasa iskoristi za klasificiranje jedinice združivanja ili dokumenta, MSDS mora automatski ažurirati Vremenski žig zadnje uporabe. Klasa se ne može brisati ako je već korištena jer je postala dio povijesti jedinica združivanja i dokumenata u MSDS-u. Klasa se ipak može uništiti i učiniti rezidualnom, prema R5.4.6, da bi se spriječilo da se opet koristi.

Uputnica na funkciju: **F14.5.25**

R5.4.6

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da uništi bilo koju aktivnu klasu, pod uvjetom da nije pridružena aktivnoj jedinici združivanja ili dokumentu.

Svim aktivnim klasama mora biti pridružen aktivni plan raspolaganja i ne može ih se uništiti ako ih se koristi za klasificiranje aktivnih jedinica združivanja i dokumenata.

Zapazite da se ova funkcija ne primjenjuje na nepromjenljive uloge koje donosi rješenje MSDS-a (vidi 4.3.6. Prethodno konfigurirane uloge).

Uputnica na funkciju: F14.5.28

R5.4.7

Slijedom zahtjeva **R2.4.22** MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da pregledava klase i pridružene im entitete na sljedeće načine:

- Pregledavati klase u usluzi klasifikacije i pogledati njihove metapodatke,
- U pregledu prijeći s klase na njezin predodređeni plan raspolaganja i pogledati njegove metapodatke, i
- U pregledu prijeći s klase na bilo koju pridruženu obustavu raspolaganja i pogledati njezine metapodatke.

Pojmovi „pregledavati“ i „pogledati“ definirani su u 13. Rječnik pojmoveva.

Uputnice na funkcije: F14.5.30, F14.5.63, F14.5.77

R5.4.8

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da nominiranu klasu zamijeni drugom aktivnom klasom, za sve jedinice združivanja i dokumenti koji su njome klasificirani.

Sve jedinice združivanja i dokumenti klasificirani izvornom klasom bit će sada klasificirani zamjenskom klasom. Predodređeni plan raspolaganja povezan s izvornom klasom zamijenit će se predodređenim planom raspolaganja povezanim sa zamjenskom klasom, slično zahtjevu R5.4.4, za sve reklassificirane dokumente prema ovom zahtjevu.

Ova funkcija može imati za posljedicu obilnu obradu, ovisno o broju dokumenata koji se reklassificiraju. Stoga je treba koristiti štedljivo i samo kao podršku nužnim promjenama u poslovnom klasifikacijskom planu.

Uputnice na funkcije: F14.5.20, F14.5.137

6. Usluga upravljanja dokumentima

6.1 Informacije o usluzi

Naziv usluge	Usluga upravljanja dokumentima
Verzija usluge	1.0
Identifikator implementirane usluge (vidi M.14.442)	ced3d0df-3f9f-4807-9e96-b5b790adad4

6.2 Ključni koncepti

6.2.1 Svrhovita jedinica združivanja

Usluga upravljanja dokumentima upravlja dokumentima u MSDS-u na različitim razinama združivanja. Svaka jedinica združivanja predstavlja grupiranje dokumenata ili grupiranje jedinica združivanja. Dokumenti se stavljaju u jedinice združivanja iz sljedećih razloga (svih ili samo nekih):

- jer se odnose na istu poslovnu transakciju ili proces,
- jer imaju istu poslovnu klasifikaciju,
- jer se odnose na isti predmet ili temu,
- jer se odnose na istu osobu, mjesto, projekt, predmet, stranku, događaj ili incident,
- jer imaju zajedničke metapodatke,
- jer imaju isti izvor ili format,
- jer njima upravlja ista poslovna jedinica,
- jer su namijenjeni istoj publici,
- jer imaju istu razinu sigurnosne provjere pristupa, ili
- jer se drže u istim uvjetima čuvanja i raspolaganja.

Združivanje često povećava razumijevanje značenja dokumenata tako da ih svrhovito smješta u smisleni kontekst zajedno s drugim sličnim dokumentima. Jedinica združivanja kao cjelina može tako dati živ opis svog predmeta.

Jedinice združivanja mogu se okupiti u više razine združivanja, iz razloga poput onih koji su gore navedeni. Jedinica združivanja koja sadrži dokumente može pripadati roditeljskoj jedinici združivanja koja predstavlja grupiranje sličnih jedinica združivanja.

Najviša razina združivanja u MSDS-u je sama usluga upravljanja dokumentima koja kao cjelina predstavlja jednu jedinicu združivanja svih dokumenata koje sadrži. ISO 23081 ima u vidu slojeviti model agregiranja koji prelazi granice jednog dokumentacijskog sustava ili arhiva, tako da se svi dokumentacijski sustavi u organizaciji kao cjelina mogu smatrati daljnjom razinom združivanja, pa i iznad toga.

Postoji i praktična strana združivanja. Jedinice združivanja mogu biti određene i operativnim razlozima ili tehničkim ograničenjima dokumenata kojima se upravlja. Ovo vrijedi osobito ako se dokumentima upravlja na licu mjesta, u drugom poslovnom sustavu. U takvim slučajevima prirodu jedinice združivanja može određivati priroda poslovnog sustava. Ako poslovni sustav, na primjer, nudi radni prostor za kolaborativni timski rad, tada će takvi radni prostori nužno tvoriti osnovu za jedinice združivanja kojima

dokumentacijski sustav treba upravljati. Slično tomu, ako je dokumentacijski sustav dizajniran tako da se koristi na mobilnom uređaju za osobnu uporabu, mogao bi imati ravniju strukturu nego dokumentacijski sustav zasnovan na računarstvu u oblaku kojeg dijeli više ministarstava. Na to kako će se jedinice združivanja implementirati i dimenzionirati te kako će se njima upravljati mogu utjecati specijalizacija sustava, mjesto pohrane, kapacitet i opseg, sigurnosna ograničenja pristupa i neki drugi razlozi.

6.2.2 Korijenske jedinice združivanja

U usluzi upravljanja dokumentima korijenskim jedinicama združivanja nazivaju se one jedinice združivanja koje nisu djeca drugih jedinica združivanja. Broj korijenskih jedinica združivanja u usluzi upravljanja dokumentima nije ograničen. To MSDS-u omogućuje da bude „sustanarski“, ako je to potrebno, tako da različite organizacije ili različiti dijelovi iste organizacije upravljaju različitim jedinicama združivanja i dokumentima nevezano s drugim jedinicama združivanja i dokumentima u istoj usluzi upravljanja dokumentima.

Ilustracija 6a pokazuje tipičan poredak jedinica združivanja i dokumenata u usluzi upravljanja dokumentima u kojoj se više jedinica združivanja može nalaziti na korijenskoj razini.

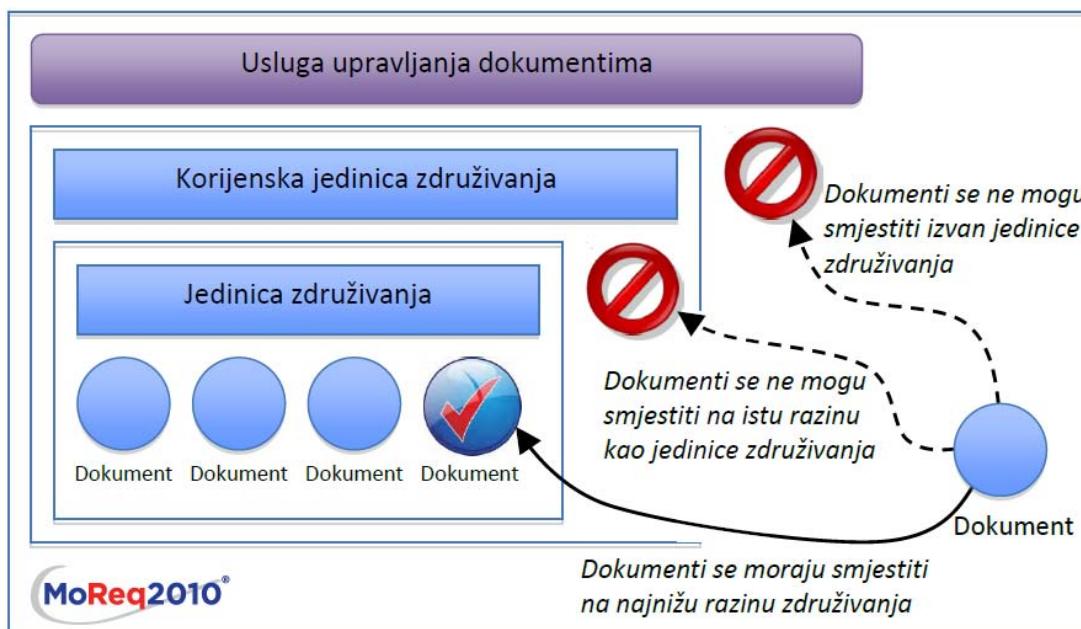
MoReq2010®

Ilustracija 6a - Pokazuje različite razine združivanja u usluzi upravljanja dokumentima u kojoj nema samo jedne korijenske jedinice združivanja

6.2.3 Ograničenja združivanja

Dokumenti i jedinice združivanja ne mogu se u MSDS-u staviti zajedno na istu razinu združivanja. Ovo prikazuje **ilustracija 6b**. Ova odredba čuva integritet i zaseban identitet svake razine združivanja, omogućuje da se na svakoj razini združivanja ujednačeno primjenjuju konzistentne politike upravljanja te uklanja dvojbu oko toga gdje dokumenti trebaju nastajati.

Nužna posljedica ovog ograničenja jest to da dokumenti ne mogu nastajati izvan jedinice združivanja. I to prikazuje **ilustracija 6b**. Ako bi dokumenti nastajali izravno u usluzi upravljanja dokumentima, to bi ih postavilo na istu razinu združivanja na kojoj su postojeće korijenske jedinice združivanja ili bi onemogućilo stvaranje bilo koje buduće korijenske jedinice združivanja u MSDS-u.

Ilustracija 6b - Dokument se ne može pohraniti na istoj razini kao i jedinica združivanja

6.2.4 Jedinice združivanja i nasljeđivanje

Jedna od glavnih prednosti združivanja je podrška nasljeđivanju. Neke od osobina koje entiteti djeca mogu naslijediti od svojih roditeljskih jedinica združivanja su:

1. **Klasifikacija** – jedinica združivanja ili dokument može od svoje roditeljske jedinice združivanja naslijediti klasu;
2. **Prava pristupa** – jedinica združivanja ili dokument može od svoje roditeljske jedinice združivanja naslijediti popis prava pristupa (ili jednakovrijedno, vidi **4. Ogledna usluga uloga**); i
3. **Metapodaci** – korisnik može pretraživati jedinice združivanja i dokumente na temelju metapodataka koji su pridijeljeni njihovim roditeljskim jedinicama združivanja.

6.2.5 Združivanje i klasifikacija

Klasifikacija se može primijeniti na različitim razinama združivanja. Prema prethodno zadanim postavkama svaka jedinica združivanja dijete ili dokument nasljeđuje svoju klasu od svoje roditeljske jedinice združivanja. Tu klasu se ipak može nadjačati tako da se zasebna klasifikacija primjeni na svaku razinu združivanja, čak i izravno na pojedinačne dokumente, kako je opisano u **5.2.2. Nasljeđivanje klasifikacije**.

Združivanje i klasifikacija mogu uzajamno djelovati na različite načine. Radi uvida u to kako do toga može doći, u poglavlu **6.3 Primjeri združivanja i klasifikacije** opisuju se različiti scenariji. Zapazite da ti scenariji ne predstavljaju nužno preporučljivu dobru praksu u upravljanju dokumentima: namjera im je predstaviti situacije koje su uobičajene u realnom svijetu.

6.2.6 Ograničavanje širenja

Sposobnost združivanja u specifikaciji MoReq2010® je moćna i dopušta mnogo razina združivanja unutar usluge upravljanja dokumentima. U određenim prilikama to može biti

iznimno korisna osobina, no važno je da se ne koristi prekomjerno. Osobito je poželjno izbjegavati duboke strukture koje se sastaje od velikog broja razina.

Opće je pravilo da prednost treba dati ravnijim strukturama od jedne ili ponekad dviju razina združivanja: njima se lakše upravlja, a sposobnost združivanja ne bi se smjelo koristiti za stvaranje pseudoklasifikacijskih hijerarhija.

Zato MoReq2010® dopušta korisnicima da za svaku korijensku jedinicu združivanja postave najveći broj razina združivanja koje im se mogu dodati. Postavljajući ovu vrijednost korisnici mogu ograničiti dubinu do koje bilo koja jedinica združivanja može rasti.

Planirani dodaci specifikaciji MoReq2010® uvest će i posebne vrste združivanja koje imaju nepromjenljiv broj razina združivanja.

6.2.7 Izvorni red

Jedna od važnih koristi od združivanja dokumenata jest to da ih proces dodavanja tijekom vremena smješta u linearni niz koji podržava pregledavanje. Ovaj prirodni niz daje vremensku crtu te združivanju dodaje jednu važnu narativnu dimenziju, kako je prikazano na **ilustraciji 6c**.

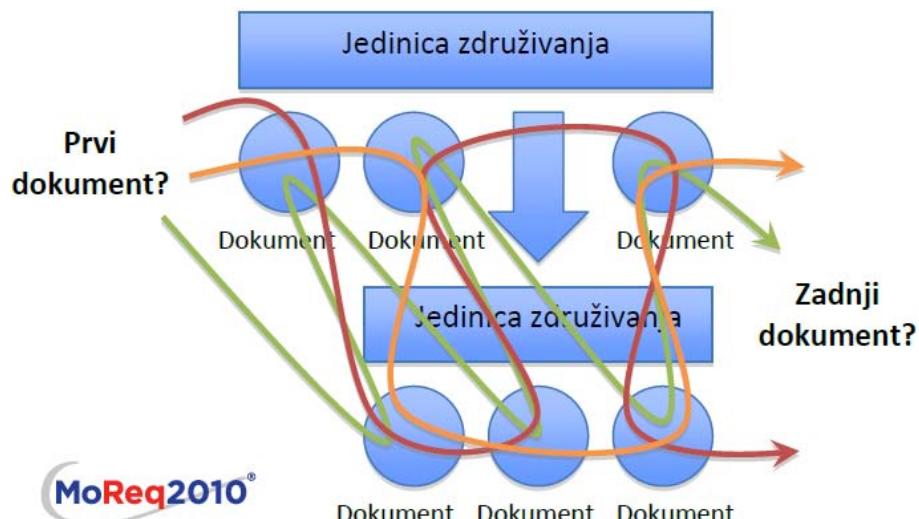

Ilustracija 6c - Redanjem prema izvornom datumu i vremenu nastanka može se dokumente u nekoj jedinici združivanja pregledavati u logičnom povijesnom nizu

Prema prethodno zadanim postavkama izvorni datum i vrijeme nastanka podudarat će se s vremenskim žigom koji je dokument dobio kada je nastao u MSDS-u. Ipak, ako dokumenti ne nastaj uredom ili ako dokument nije odmah dodan u MSDS, specifikacija omogućuje da se redoslijed promijeni tako da korisnik promijeni izvorni datum i vrijeme nastanka označavajući raniji trenutak podrijetla.

Redanje u jedinicama združivanja prema vremenu osobito je korisno kada se prihvataju dokumenti koje generiraju dinamični procesi kao što je tijek radnog procesa. Kako radni tijek napreduje, svaki značajniji korak ili prijelaz može proizvesti prikaz trenutnog statusa tijeka radnog procesa koji se potom može u nizu prihvati u jedinicu združivanja. Jedinica združivanja tada može pokazati kako se proces dovijao od početka do kraja.

Čuvanje izvornog reda u jedinici združivanja drugi je razlog zašto MoReq2010® ne dopušta da ista razina združivanja sadrži i dokumente i jedinice združivanja djecu (vidi **6.2.3 Ograničenja združivanja**). Smještaj dokumenata na različite razine u jedinici združivanja prekida prirodni linearni niz dokumenata u jedinici združivanja i time prekida njezinu priču. Ovu zagonetnu zbruku prikazuje **ilustracija 6d**.

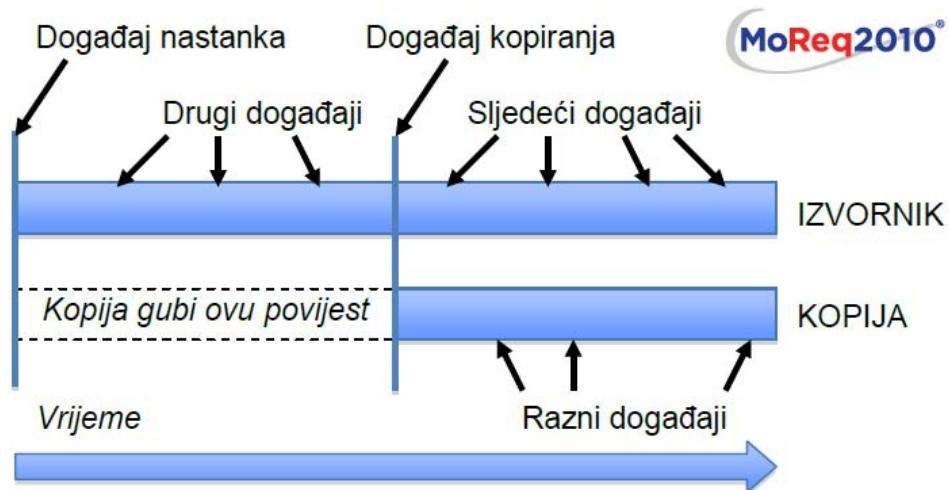

Ilustracija 6d - Jedinica združivanja ne može zadržati svoj linearni tijek događaja ako sadrži i dokumente i jedinice združivanja na različitim razinama

6.2.8 Atomičnost dokumenata i duplicitiranje

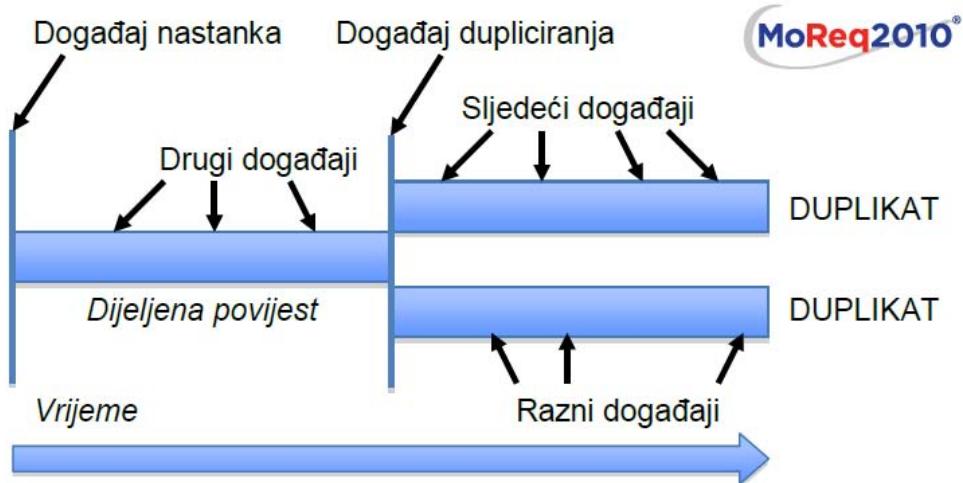
Svaki se entitet u specifikaciji MoReq2010® smatra samostalnim ili atomičnim. Ovo obilježje podržava interoperabilnost i dopušta da različiti dokumentacijski sustavi predaju entitete jedan drugome. Ovo je osobito točno za dokumente. Svaki dokument čine njegovi metapodaci, njegova povijest događaja, njegove sastavnice i njegov popis prava pristupa (ili jednakovrijedno). Osobito povijest događaja dokumenta potvrđuje ključne događaje koji su se dogodili od samog nastanka dokumenta u MSDS-u. To daje provenijenciju dokumenta – važan sastojak za utvrđivanje njegove autentičnosti.

Ako se u MSDS-u jedan dokument kopira iz drugoga, ali tako da se ne duplicira povijest događaja prvog dokumenta, tada drugi dokument ne može predstavljati cijelovit dokument. Iako su jedan drugome identične kopije, postojat će praznina u povijesti događaja drugog dokumenta do trenutka u kojem je nastala kopija. Ovo pokazuje *ilustracija 6e*.

Ilustracija 6e - Kada se izradi kopija dokumenta, ona gubi dio njegove povijesti događaja i nije identična izvorniku

Stoga specifikacija MoReq2010® nema odredbi o kopiranju dokumenata i umjesto toga traži dupliciranje. Dupliciranje ne stvara jednostavno novi dokument sa istim metapodacima koje ima i izvor, već dodaje i kopiju povijesti događaja izvornog dokumenta. Nakon postupka dupliciranja niti jedan dokument ne smije se i ne treba promatrati kao izvornik, a drugi kao kopija. Oba su dokumenta izvornici, kako pokazuje **ilustracija 6f**.

Ilustracija 6f - Kada se dokument duplicira, ishod je isti kao da imamo dva izvorna dokumenta s istom poviješću do trenutka dupliciranja

Glavna svrha dupliciranja dokumenta u MSDS-u jest omogućiti da se isti dokument pojavi u više no jednoj jedinici združivanja. Gdje dođe do toga, svaka pojedina pojava dokumenta mora se predstaviti duplikatom, od kojih je svaki za sebe pravi dokument sa svojom vlastitom klasifikacijom, planom raspolažanja, roditeljskom jedinicom združivanja, entitetima sastavnica, pravima pristupa, povijesti događaja, nazivom, opisom i drugim metapodacima.

Kada se duplicira dokument, MSDS može odabrati hoće li duplicirati i sadržaj dokumenta ili će održavati sustav pokazivača koji koriste isti sadržaj za sve duplike. Ako MSDS izradi dva odvojena primjerka sadržaja dokumenta, tada se za sadržaj kaže da je „fizički diskretan“. Ako MSDS koristi pokazivače, kaže se da je sadržaj „logički diskretan“ (vidi načelo diskretnosti objašnjeno u **6.2.10 Načela upravljanja sadržajem sastavnica**).

U svakom slučaju i bez obzira na to je li sadržaj diskretan fizički ili logički, uništenje jednog dokumenta ne smije ni na koji način utjecati na ostale duplike i njihov sadržaj. Ako MSDS sadržaj odvaja samo logički, koristeći pokazivače, tada treba brisati pokazivače koji uništeni dokument povezuju sa sadržajem, a sam sadržaj ne smije se brisati dok se ne uništi posljednji dokument duplikat.

6.2.9 Sastavnice dokumenta

Ono što specifikacija MoReq2010® navodi kao „dokument“ u stvari je „entitet“: znači skup metapodataka pohranjen u MSDS-u koji opisuje sadržaj dokumenta. Izraz „dokument“ stoga je apstraktan. Stvarni sadržaj dokumenta ili njegovi podaci odvojeni su od entiteta dokumenta u MSDS-u te se mogu pohraniti i u različitoj bazi podataka ili na drugoj lokaciji.

Sadržaj svakog dokumenta može imati različit oblik te MoReq2010® predviđa priključne module koji opisuju različite vrste sadržaja dokumenata. Ovi će oblici obično pripadati

jednoj od dviju kategorija. Bit će ili elektronički – što se odnosi na digitalni resurs kao što je datoteka – ili fizički, objekt u stvarnome svijetu.

Sljedeći popis sadrži različite primjere vrsta sadržaja koje mogu tvoriti dokument kojim se upravlja u MSDS-u. To nipošto nije konačan popis.

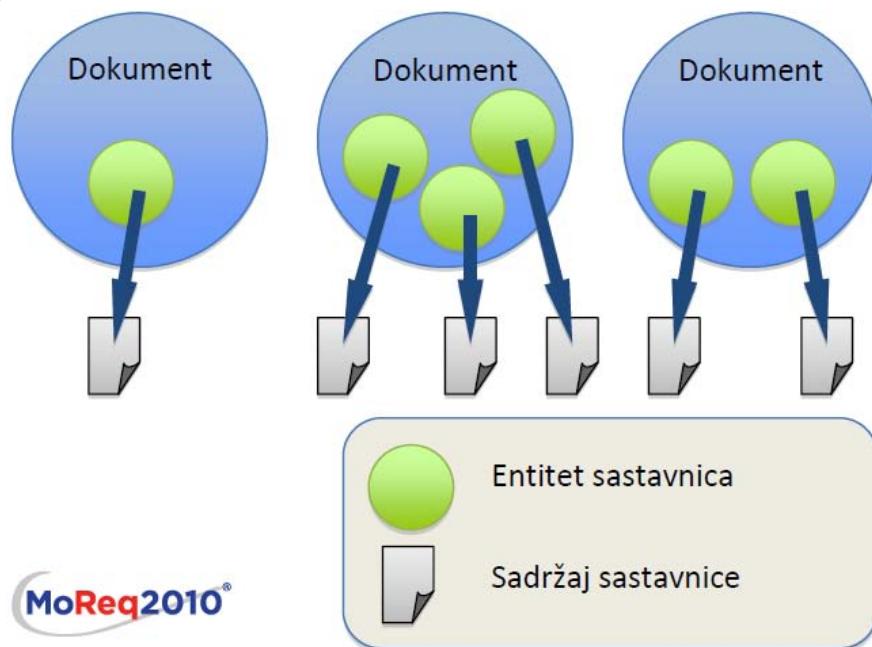
Elektronički primjeri

- digitalna datoteka kao što je elektronički dokument nastao u aplikaciji za obradu teksta;
- nekoliko digitalnih datoteka zajedno, kao što su različite vrste datoteka koje su potrebne da se prikaže web stranica u web pregledniku (na primjer HTML, CSS, JavaScript, JPEG/GIF/PNG itd);
- redak u tablici baze podatka ili, vjerojatnije, skup međusobno povezanih redaka u različitim tablicama u bazi podataka; ili
- uputnica na entitet u poslovnom sustavu (na primjer uputnica na entitet kupca u CRM sustavu).

Fizički primjeri

- papirnati dokument;
- fizički objekt (na primjer CD, DVD, mikrofilm itd); ili
- biomedicinski uzorak.

U specifikaciji MoReq2010® dokument može imati više od jednog diskretnog izvora koji čini njegov sadržaj. Ti različiti izvori mogu biti pohranjeni na različitim lokacijama. Vezu između dokumenta i njegova sadržaja osiguravaju entiteti sastavnica. Svaki dokument može imati jedno ili više sastavnica. Svaka je sastavnica uputnica na jedan element sadržaja. To pokazuje ilustracija 6g.

Ilustracija 6g - Svaki dokument ima jednu ili više sastavnica, a svaka od njih upućuje na pojedinačnu jedinicu sadržaja određene vrste

Primijetite da se na **ilustraciji 6g** svaki dokument prikazuje tako da sadrži svoje sastavnice. Sastavnice su sastavni dio dokumenta kojem pripadaju. One, na primjer, nemaju odvojena prava pristupa, već imaju istu razinu pristupa kao dokument i njegovi metapodaci.

Koje vrste sastavnica dokumenata MSDS može podržati, određuje to koji od priključnih modula sadržaja iz **300. Serije sastavnica** specifikacije MoReq2010® implementira. Svaki se od ovih modula odnosi na različitu vrstu sastavnica, kao što su „elektroničke sastavnice“.

MSDS može podržavati više od jedne vrste sastavnica. Ako je to slučaj, dokumenti s različitim vrstama sadržaja mogu se slobodno miješati, na primjer, unutar iste jedinice združivanja.

6.2.10 Načela upravljanja sadržajem sastavnica

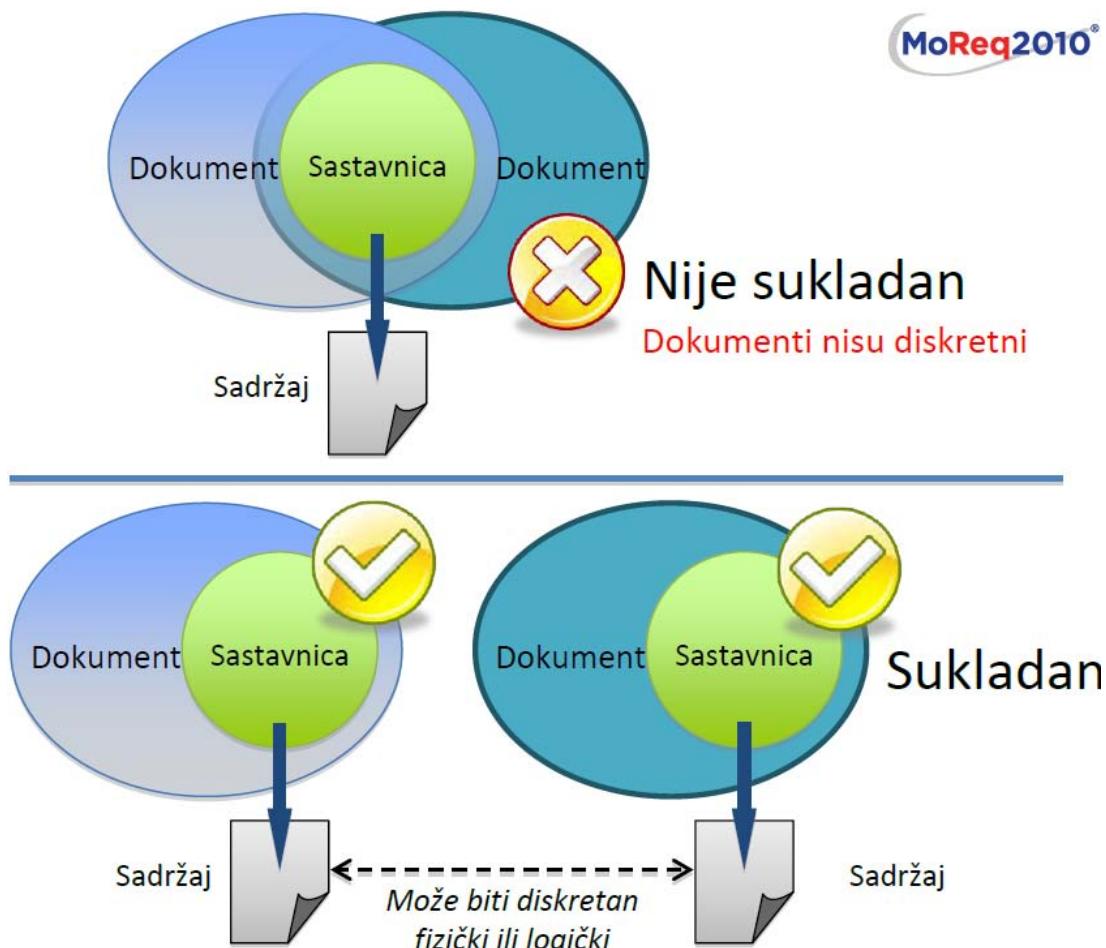
Nije svaki resurs nužno prikladan da se uzme kao sadržaj sastavnice. MoReq2010® definira posebna obilježja koja sadržaj sastavnica razlikuju od drugih općih informacija. Ova obilježja vrijede bez obzira na to je li sadržaj elektronički ili fizički, ili u kakvom je osobitom obliku.

Da bi se smatrao sukladnim sa specifikacijom, sadržaj na koji upućuju sastavnice kojima upravlja dokumentacijski sustav mora imati sljedeća obilježja:

- diskretnost;
- cjelovitost;
- nepromjenljivost; i
- uništivost.

Načelo diskretnosti tvrdi da sadržaj svake sastavnice mora biti odvojen i razdvojiv od sadržaja drugih sastavnica. Dokumenti ne mogu imati zajedničke sastavnice niti sastavnice mogu dijeliti svoj sadržaj.

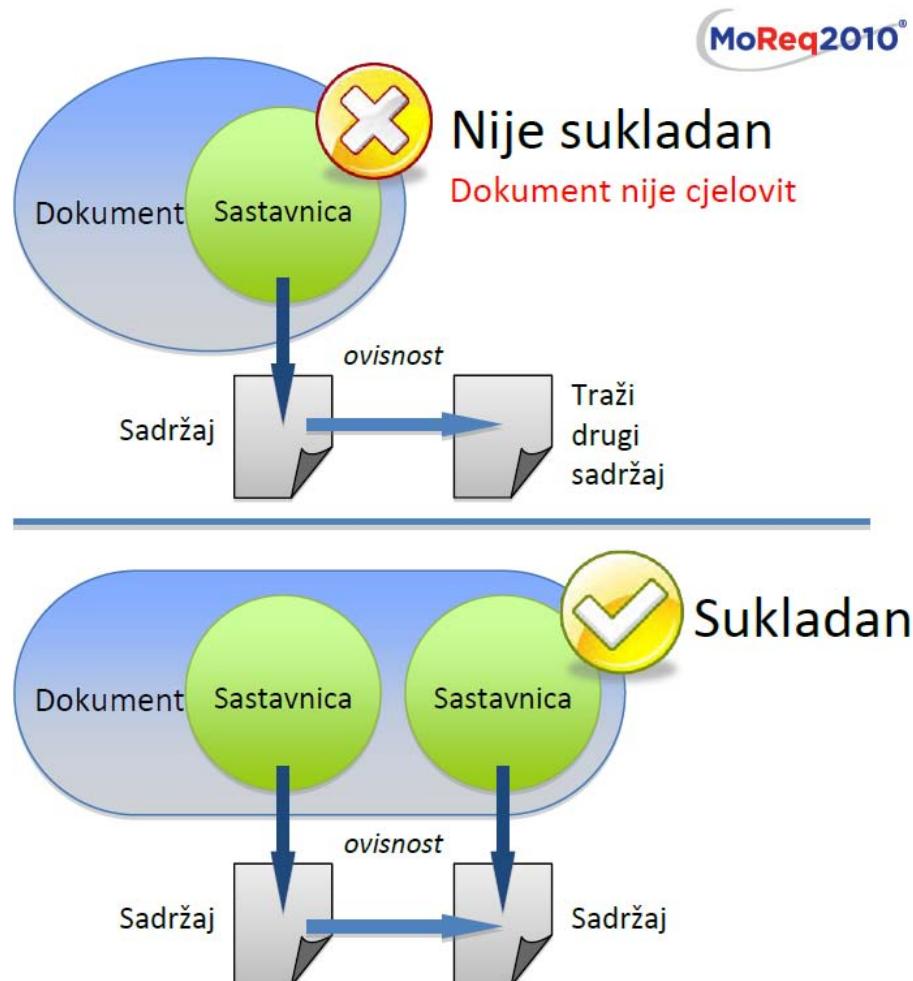
Kada nastane sastavnica koja se odnosi na dijeljeni resurs, dokumentacijski sustav mora osigurati da se resursom upravlja kao diskretnim sadržajem koji pripada samo toj sastavni. MoReq2010® ne određuje kako se to postiže, no sadržaj se može odijeliti fizički – na primjer tako da se izradi i čuva zasebna kopija resursa – ili logički, na primjer tako da se koriste pokazivači. Načelo diskretnosti prikazuje **ilustracija 6h**.

Ilustracija 6h - Načelo diskretnosti označava da svaka sastavnica mora pripadati samo jednom dokumentu i da njezin sadržaj mora biti odvojen i različit

Za rješenje MSDS-a važno je da može upravljati procesom dupliciranja dokumenta, opisanim u **6.2.8 Atomičnost dokumenta i dupliciranje**, i ujedno se pridržavati načela diskretnosti. Kada se duplicira dokument, duplicira se entitet dokument i svi njegovi metapodaci i prava pristupa, događaji u njegovoj povijesti događaja, njegove sastavnice i, najvažnije, mora se duplicirati i sadržaj njegovih sastavnica (bilo fizički ili logički, kako je objašnjeno gore).

Načelo cjelovitosti tvrdi da sadržaj na koji upućuju sastavnice dokumenta, uzet kao cjelina, sačinjava čitav dokument i da nema ovisnosti o bilo kojem drugom resursu. Sastavnice i njihov sadržaj ne smiju ovisiti o sastavnicama i sadržaju koji su pohranjeni izvan dokumenta i nisu sadržani u dokumentu i njegovim sastavnicama. Sastavnice unutar istog dokumenta mogu ovisiti jedna o drugoj, ali ne smiju ovisiti o nečemu vanjskom. Načelo cjelovitosti prikazuje **ilustracija 6i**.

Ilustracija 6i - Načelo cjelevitosti označava da svaki dokument mora biti potpuno samostalan i upravljati svim pripadajućim sadržajem unutar svojih vlastitih sastavnica

Načelo nepromjenljivosti tvrdi da se sadržaj dokumenta ne može mijenjati nakon nastanka dokumenta. Mogu se mijenjati metapodaci dokumenta ili njegovih sastavnica, ali ne i njihov sadržaj. Sadržaj mora biti osiguran od mijenjanja, zamjene i brisanja.

Postizanje sukladnosti s načelom nepromjenljivosti razlog je zašto mnogi dokumentacijski sustavi upravljaju sadržajem unutar vlastitog spremišta sadržaja. Ipak, ponekad neće biti niti moguće niti praktično prihvatiti sve dokumente neke organizacije u jedno jedino spremište sadržaja. Stoga je prema specifikaciji MoReq2010® moguće da sukladan dokumentacijski sustav upravlja sadržajem u vanjskom spremištu sadržaja, uz uvjet da se poduzmu primjerene mjere za osiguranje nepromjenljivosti. Načelo nepromjenljivosti prikazuje **ilustracija 6j**.

Ilustracija 6j - Slijedeći načelo nepromjenljivosti sadržaj sastavnice ne smije biti moguće mijenjati nakon nastanka dokumenta

Načelo uništivosti tvrdi da se dokument u dokumentacijskom sustavu ne može uništiti sve dok se sadržaj njegovih sastavnica ne izbriše, istovremeno ili ranije, iz spremišta sadržaja u kojem se njime upravljalio. U sigurnim okruženjima načelo uništivosti proširuje se i na aktivnosti kao što su, na primjer, usitnjavanje ili paljenje papirnatih dokumenata i, u elektroničkom okruženju, ponovno ispisivanje magnetnih ili drugih medija za pohranu da bi se osigurala nečitljivost. Načelo uništivosti prikazuje **ilustracija 6k**.

Primjena načela uništivosti i primjero planirano uništenje dokumenata vrlo su važni za dobru praksu upravljanja dokumentima te osiguravaju da se dokumenti doista uništavaju u skladu s njihovim planom raspolažanja i u primjero vrijeme.

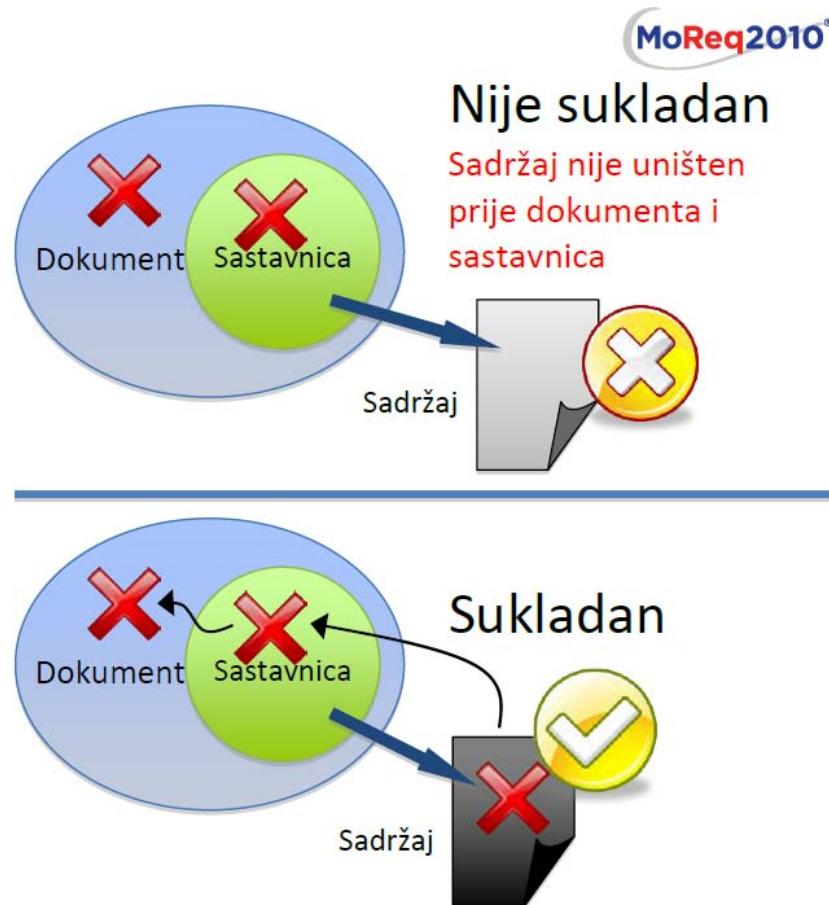
Ovisno o vrsti sadržaja koji pripada sastavni, MSDS možda neće biti u stanju automatski pokrenuti njegovo uništenje. Određena fizička intervencija traži se osobito pri uništenju fizičkih sastavnica, no u pojedinim slučajevima i pri uništenju elektroničkih sastavnica.

Iz tog razloga MoReq2010® dopušta sastavnice kod kojih:

- dokumentacijski sustav može automatski uništiti sadržaj sastavnica; ili
- korisnik mora potvrditi da je sadržaj sastavnica brisan prije no što se nastavi uništenje dokumenta i njegovih sastavnica.

Ovu informaciju treba čuvati kao dio metapodataka pojedinačno za svaku sastavnicu.

8. Usluga planiranja raspolaganja opisuje kako usluga planiranja raspolaganja mora odgovoriti na svaku od ovih vrsta sadržaja kada je planirano uništenje dokumenata.

Ilustracija 6k - Slijedeći načelo uništivosti, prije no što se dokument uništi, pripadajući sadržaj sastavnica mora se brisati sa svih mesta pohrane

6.2.11 Pristupi u oblikovanju upravljanja sadržajem sastavnica

Način na koji se upravlja sadržajem i razlike vrste sadržaja kojima MSDS može upravljati mogu se razlikovati ovisno o svrsi dokumentacijskog sustava i njegovoj namjeni. U razvoju dokumentacijskog sustava dobavljači moraju uzeti u obzir sljedeće čimbenike:

- broj sastavnica koje će imati svaki dokument – jednu, nekoliko ili promjenljiv broj;
- vrstu sadržaja koja pripada svakoj sastavnici;
- gdje će se pohraniti sadržaj – u internom ili u vanjskom spremištu sadržaja ili u više spremišta sadržaja;
- kako će dokumentacijski sustav osigurati nepromjenljivost sadržaja kojim upravlja – osobito ako se dokumentima upravlja na licu mjesta ili u vanjskom spremištu sadržaja;
- kako će dokumentacijski sustav omogućiti korisnicima da pristupaju sadržaju sastavnica;
- hoće li dokumentacijski sustav automatski brisati sadržaj kada se unište dokumenti ili će se tražiti potvrda brisanja, i za koje vrste sadržaja sastavnica.

MoReq2010® sukladni dokumentacijski sustavi mogu biti specijalizirani i posvećeni sustavi te se od njih ne traži nužno da mogu upravljati svim oblicima sadržaja sastavnica. Ipak, neovisno o njegovim drugim ciljevima dizajna, svaki MSDS mora biti sposoban upravljati barem jednom vrstom sadržaja sastavnica, bila ona elektronička ili fizička, bilo u vlastitom ili vanjskom spremištu sadržaja, kao sastavni dio usluge upravljanja dokumentima koju pruža.

6.3 Primjeri združivanja i klasifikacije

6.3.1 Predmetni postupak

Predmetni postupak i druge slične aktivnosti, kao što je projektni rad, opće su mjesto i osobito pretež u uslužnim djelatnostima kao što su zdravstvo, osiguranje, bankarstvo i pravni poslovi. (Prethodni primjer koji se odnosi na predmetni postupak objašnjen je u raspravi u [1.4.5 Klasifikacija i združivanje](#).)

Jedinice združivanja koje se koriste za predmetni postupak usredotočene su na to da zajedno čuvaju sve dokumente koji se odnose na glavni predmet postupka. Na primjer, medicinski će se dokumenti uvijek organizirati prema pacijentima, pri čemu će se dokumenti svakog sljedećeg posjeta istog pacijenta smjestiti u istu jedinicu združivanja za pacijenta, iako se to dešavalo u različito vrijeme, zbog različitih oboljenja, pregleda i obrada koje je obavilo razno medicinsko osoblje iz različitih bolničkih odjela.

U takvim će se prilikama u istoj jedinici združivanja za predmetni postupak obično naći dokumenti koji su nastali u različitim poslovnim funkcijama, aktivnostima i transakcijama pa bi trebali imati i različite klase. Ponekad će se jedinice združivanja za predmetni postupak razdijeliti u nekoliko sekundarnih jedinica združivanja koje će omogućiti da se različite predodređene klasifikacije primijene na razini ovih sekundarnih jedinica združivanja. Na primjer, u jedinici združivanja za pacijenta, njegovi zahtjevi u svezi sa zdravstvenim osiguranjem mogu se razdvojiti od dokumenata o njegovoj obradi tako da ih se smjesti u različite jedinice združivanja na drugoj razini združivanja. U drugim slučajevima možda neće biti poželjno razdijeliti jedinice združivanja za predmetni postupak te će se dokumenti u istoj jedinici združivanja morati klasificirati pojedinačno da bi se prikazali različiti konteksti.

6.3.2 Usporedne poslovne aktivnosti

Mnoge velike organizacije imaju različite odjele ili poslovne jedinice koje rade usporedno obavljajući iste poslovne funkcije. Na primjer, velika korporacija može svoje prodajne aktivnosti podijeliti na tri regionalna prodajna tima: Amerika, Azija i EMEA (Europa, Srednji Istok i Afrika). Svaki od ova tri prodajna tima obavlja iste funkcije i aktivnosti, no unutar sebi određenog područja djelovanja.

Kada dođe do toga, organizacije će često stvoriti korijensku jedinicu združivanja za svaki tim. U gore navedenom primjeru bit će tri korijenske jedinice združivanja. Svaki će tim potom stvarati svoje dokumente u svojoj zasebnoj korijenskoj jedinici združivanja. Raspored jedinica združivanja u ovim korijenskim jedinicama združivanja će se preslikavati. U svakoj će se na isti način primijeniti klasifikacija dokumenata, koristeći istu uslugu klasifikacije.

Primijetite da u ovom primjeru klasifikacijski plan nije mijenjan da bi se prilagodio organizacijskom ustroju. Razlika između EMEA, Azije i Amerike nije uvedena kao element strukture klasifikacije ili upotrijebljena za razlikovanje klasa: umjesto toga uvedena je neovisno o usluzi klasifikacije koristeći odvojene jedinice združivanja.

6.3.3 Sigurnosni obziri

Primjer izložen u prethodnom odjeljku **6.3.2 Usporedne poslovne aktivnosti** govorio je o tri poslovne jedinice koje neovisno upravljaju svojim dokumentima u okviru različitih korijenskih jedinica združivanja. Organizacija bi mogla tražiti da korisnicima iz jedne poslovne jedinice ograniči pristup dokumentima druge poslovne jedinice. Na primjer, korisnici bi mogli stvarati dokumente samo u okviru jedinice združivanja za svoj tim, dok bi im bilo dodijeljeno pravo da jedinice združivanja i dokumente u korijenskim jedinicama združivanja drugih timova samo pregledavaju i ostvare uvid u njih. Moglo bi se tražiti i da korisnici uopće ne mogu pristupiti jedinicama združivanja drugih poslovnih jedinica. To je više kao sustanarsko uređenje u kojem različite poslovne jedinice dijele isti dokumentacijski sustav, ali njihovi korisnici nisu u doticaju.

Budući da se jedinicama združivanja upravlja odvojeno od klasifikacijske strukture, MoReq2010® omogućuje da se nadzor pristupa lakše primjenjuje na osjetljive jedinice združivanja. Svaka poslovna jedinica može postaviti razinu pristupa korisnika svojim dokumentima koristeći i dalje zajedničku klasifikaciju zajedno s drugim poslovnim jedinicama. Mnoge organizacije imaju tajne ili osjetljive jedinice združivanja koje traže različite razine prava pristupa. MoReq2010® pruža mogućnost da se te jedinice združivanja osiguraju unutar jednog ili više sigurnih područja koja čine jedinice združivanja više razine i s pravima pristupa koja su postavljena na toj razini združivanja, bez kompromitiranja klasifikacijskog plana.

6.3.4 Upravljanje dokumentima na licu mjesta

MSDS može upravljati dokumentima koji su nastali i pohranjeni u drugim poslovnim sustavima. Ovaj je pristup poznat i kao upravljanje dokumentima na licu mjesta. Gdje dođe do ovoga, MSDS će vjerojatno oblikovati jedinice združivanja koje preslikavaju prirodno nastale jedinice združivanja u drugom poslovnom sustavu.

Poslovni će sustav obično stvoriti svoj vlastiti oblik združivanja koji odgovara njegovoj posebnoj svrsi. Na primjer, poslovni se sustav može organizirati kao Wiki, može imati oblik baze podataka ili sustava za upravljanje sadržajem, može biti sustav za arhiviranje elektroničke pošte, a može podržavati uspostavu područja za kolaborativni timski rad na dokumentima.

Poslovni će sustav rijetko biti organiziran tako da izravno podržava poslovni klasifikacijski plan. Ipak bi moglo biti moguće – ovisno o posebnoj prirodi poslovnog sustava i razini integracije s MSDS-om – automatski klasificirati dokumente na temelju njihove vrste i drugih atributa koji se drže u poslovnom sustavu.

U ovom će se scenariju vjerojatno morati klasificirati svaki dokument pojedinačno dok se odlaže u jedinicu združivanja koja preslikava njegovo odgovarajuće mjesto u poslovnom sustavu. Drugi dokumenti u istoj jedinici združivanja mogli bi imati različitu klasifikaciju, ovisno o tome kako je određeno atributima koji se drže u poslovnom sustavu.

6.5 Funkcionalni zahtjevi

R6.5.1

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da stvara aktivne jedinice združivanja (**E14.2.1**) sa sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (**M14.4.61**),
- Vremenski žig prve uporabe (**M14.4.32**),
- Vremenski žig zadnjeg dodavanja (**M14.4.48**),
- Identifikator klase (**M14.4.4**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**),
- Bilješke o području primjene (**M14.4.97**),
- Vremenski žig zatvaranja (**M14.4.5**), i
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaka korijenska jedinica združivanja ima i sljedeći sistemske metapodatci:

- Najveći broj razina združivanja (**M14.4.52**).

Svaka jedinica združivanja dijete ima i sljedeće sistemske metapodatke:

- Identifikator roditeljske jedinice združivanja (**M14.4.63**),
- Vremenski žig združivanja (**M14.4.1**).

Sve jedinice združivanja imaju i:

- Entitete djecu (bilo jedinice združivanja, bilo dokumente),
- Obustave raspolaganja pridružene jedinici združivanja (vidi **9. Usluga obustave raspolaganja**),
- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa (ili **jednakovrijedno**, vidi **4. Ogledna usluga uloga**),

a mogu imati i:

- Kontekstualne metapodatke (s predloška ili **jednakovrijedno**, vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**).

Jedinice združivanja uvijek moraju nastati kao aktivne jedinice združivanja, no mogu nastati u otvorenom ili u zatvorenom stanju.

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, popis prava pristupa prema specifikaciji MoReq2010® ne mora postojati za vrijeme rada sustava i može se dodati jedinici združivanja tek pri izvozu.*

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **7. Oglednu uslugu metapodataka**, mogući su razni mehanizmi kojima se kontekstualni metapodaci dodaju jedinicama združivanja i ne moraju koristiti predloške.*

*Uputnica na funkciju: **F14.5.5***

R6.5.2

MSDS mora omogućiti da jedinice združivanja koje trebaju nastati prema R6.5.1 budu ili:

- Korijenske jedinice združivanja, bez roditeljske jedinice združivanja, pod uvjetom da im je pri nastanku pridijeljena aktivna klasa; ili
- Jedinice združivanja djeca, pod roditeljskom jedinicom združivanja, pod uvjetom da su smještene u otvorenu jedinicu združivanja koja ne sadrži dokumente, bilo aktivne ili rezidualne, da im je pridijeljena aktivna klasa ili da nasleđuju klasu svoje

roditeljske jedinice združivanja, te da ne prelaze Najveći broj razina združivanja postavljen za korijensku jedinicu združivanja pod koju su smještene.

Jedinica združivanja bez roditelja je korijenska jedinica združivanja. Usluga upravljanja dokumentima može upravljati većim brojem korijenskih jedinica združivanja. Svaka korijenska jedinica združivanja mora se izravno klasificirati aktivnom klasom. Svaka korijenska jedinica združivanja ima i najveći broj razina združivanja koji ograničava dubinu stabla jedinica združivanja djece koje se mogu smjestiti pod korijensku jedinicu združivanja.

Jedinice združivanja djeca mogu se smjestiti samo u roditeljske jedinice združivanja koje ne sadrže dokumente bilo koje vrste. Jedinice združivanja djeca mogu se izravno klasificirati aktivnom klasom ili naslijediti klasifikaciju svoga roditelja. Jedinice združivanja djeca ne mogu se stvarati protivno ograničenju dubine koje postavlja Najveći broj razina združivanja za korijensku jedinicu združivanja koja im je predak.

Uputnica na funkciju: F14.5.5

R6.5.3

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da mijenja Naziv, Opis i Bilješke o području primjene aktivne jedinice združivanja i bilo koji njezin kontekstualni metapodatak.

Uputnica na funkciju: F14.5.17

R6.5.4

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da reklassificira jedinicu združivanja tako da:

- Ukloni klasu koja je izravno pridijeljena bilo kojoj jedinici združivanja djetetu i postavi da umjesto toga nasleđuje klasu pridijeljenu njezinu roditelju; ili
- Aktivnu klasu pridijeli izravno jedinici združivanja, zamjenjujući njezinu raniju klasifikaciju ili nadjačavajući bilo koju naslijedenu klasu.

Kad god se jedinica združivanja reklassificira, MSDS mora osigurati da se reklassificiraju i njezina djeca i potomci ako svoju klasu nasleđuju od svog roditelja. Mora se ažurirati i plan raspolaganja dokumentima u skladu s **R6.5.15**.

Reklassificiranje jedinice združivanja ima rekurzivni kaskadni učinak na svako dijete te jedinice združivanja koje nasleđuje klasu svoga roditelja, na njihove potomke i tako dalje.

Uputnice na funkcije: F14.5.11, F14.5.20

R6.5.5

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da dodaje, mijenja i uklanja vrijednost za Najveći broj razina združivanja koji je dopušten pod korijenskom jedinicom združivanja, pod uvjetom da se ne postavlja niža vrijednost no što je broj razina združivanja koje već postoji pod korijenskom jedinicom združivanja.

Najveći broj razina združivanja dopušten pod korijenskom jedinicom združivanja nije obvezan element metapodataka. Ako vrijednost nije postavljena, to označava da korijenska jedinica združivanja može imati neograničen broj razina združivanja ispod sebe.

Gdje je Najveći broj razina združivanja postavljen, mora sadržavati pozitivan cijeli broj ili nulu. Ako korijenska jedinica združivanja već ima ispod sebe jednu ili više razina združivanja, kada korisnik mijenja Najveći broj razina združivanja, MSDS mora osigurati da je postavljena vrijednost jednakala ili veća od broja postojećih razina združivanja.

Uputnica na funkciju: F14.5.16

R6.5.6

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da zatvori i otvori aktivnu jedinicu združivanja, osiguravajući da se jedinica združivanja ne može zatvoriti dok se ne zatvore sve njezine jedinice združivanja djeca, te da se zatvorene jedinice združivanja smjesta uniše pod sljedećim uvjetima:

- Jedinica združivanja je korištena za združivanje dokumenata ili jedinica združivanja; i
- Svi su entiteti djeca jedinice združivanja (bile to jedinice združivanja djeca ili dokumenti) već uništeni.

Zatvaranje jedinice združivanja sprečava korisnika da u nju smjesti i jedan dodatni entitet. Ne sprečava ga da iz zatvorene jedinice združivanja uklanja entitete.

Zatvaranje jedinice združivanja koja sadrži jedinice združivanja ne smije biti moguće dok se ne zatvore sve jedinice združivanja djeca, prethodno ili istodobno kao dio iste radnje.

Zatvorene jedinice združivanja mogu se iznova otvoriti da prime nove entitete, uz uvjet da su još uvijek aktivne.

Jedinica združivanja koja ima samo rezidualne entitete djecu, uništava se automatski kada se zatvori, vidi R8.4.22.

Zapazite da će zatvaranje jedinice združivanja ažurirati Vremenski žig zatvaranja, a otvaranje će ga maknuti.

Uputnice na funkcije: F14.5.4, F14.5.9, F14.5.19

R6.5.7

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da briše bilo koju jedinicu združivanja koja se nikad nije koristila za združivanje entiteta.

Ovo je svrha Vremenskog žiga prve uporabe, navedenog u R6.5.1.

Uputnica na funkciju: F14.5.6

R6.5.8

Za svaku jedinicu združivanja, uključujući i korijensku jedinicu združivanja, MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da je premjesti, ili:

- U novu roditeljsku jedinicu združivanja tako da zadrži svoju izvornu klasifikaciju, pod uvjetom da je roditeljska jedinica združivanja aktivna i otvorena, da ne sadrži dokumente, bilo aktivne ili rezidualne, i da dodavanje jedinice združivanja neće prijeći najveći broj razina združivanja postavljen za korijensku jedinicu združivanja pod koju se smješta;
- U novu roditeljsku jedinicu združivanja tako da preuzme klasu svog novog roditelja, pod uvjetom da je roditeljska jedinica združivanja aktivna i otvorena, da ne sadrži dokumente, bilo aktivne ili rezidualne, i da dodavanje jedinice združivanja neće prijeći najveći broj razina združivanja postavljen za korijensku jedinicu združivanja pod koju se smješta; ili
- Tako da postane korijenska jedinica združivanja zadržavajući svoju izvornu klasifikaciju.

Da bi zadržao klasifikaciju jedinice združivanja, MSDS mora tijekom radnje premještanja promijeniti metapodatke jedinice združivanja da označi da ne nasljeđuje klasu svoga roditelja.

Da bi prihvatio klasifikaciju novog roditelja, MSDS mora tijekom radnje premještanja promijeniti metapodatke jedinice združivanja da označi da nasljeđuje klasu svoga roditelja. To će imati rekurzivni kaskadni učinak na potomke klase, slično učinku koji je opisa u R6.5.4.

Kada se jedinica združivanja premjesti u novog roditelja, primijetite da će se ažurirati njezin Vremenski žig združivanja i Vremenski žig zadnjeg dodavanja novog roditelja. Kada se korijenska jedinica združivanja premjesti u roditelja, brisat će se element metapodataka Najveći broj razina združivanja ako je postavljen za tu jedinicu združivanja.

Da bi premjestio jedinicu združivanja dijete, korisniku su potrebna dva oblika ovlasti. Mora biti ovlašten ukloniti jedinicu združivanje dijete iz njezina prethodnog roditelja, a isto tako biti ovlašten novom roditelju dodati jedinicu združivanja dijete. Iako postoje dvije funkcije, F14.5.21 Združivanje – Ukloni jedinicu združivanja za uklanjanje jedinice združivanja djeteta iz njezina prethodnog roditelja, te F14.5.1 Združivanje – Dodaj jedinicu združivanja za dodavanje jedinice združivanje djeteta njezinoj novoj jedinici združivanja, ove se funkcije moraju izvršiti zajedno te generirati jedan događaj, prema R2.5.15, podložno R2.5.13.

Kada premješta jedinicu združivanja dijete tako da postane korijenska jedinica združivanja, ili kada premješta korijensku jedinicu združivanja da postane jedinica združivanja dijete, korisnik mora imati ovlast da dodaje ili uklanja jedinice združivanja na razini usluge upravljanja dokumentima.

Uputnice na funkcije: F14.5.1, F14.5.21

R6.5.9

Slijedom R2.4.22 MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da pregledava i pogleda jedinice združivanja barem na sljedeće načine:

- Pregledati sve korijenske jedinice združivanja u usluzi upravljanja dokumentima i pogledati njihove metapodatke,
- U pregledu prijeći s roditeljske jedinice združivanja na njezinu djecu i pogledati njihove metapodatke,
- U pregledu prijeći s jedinice združivanja djeteta na roditeljsku jedinicu združivanja i pogledati njezine metapodatke,
- U pregledu prijeći s jedinice združivanja na njezinu klasu u usluzi klasifikacije i pogledati njezine metapodatke, i
- U pregledu prijeći s jedinice združivanja na bilo koju pridruženu obustavu raspolaganja i pogledati njezine metapodatke.

Pojmovi „pregledati“ i „pogledati“ definirani su u 13. Rječnik pojmoveva.

Uputnice na funkcije: F14.5.12, F14.5.39, F14.5.63, F14.5.131

R6.5.10

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da stvara aktivne dokumente (E14.2.12) u aktivnoj i otvorenoj jedinici združivanja koja ne sadrži niti jednu jedinicu združivanja, bilo aktivnu ili rezidualnu) sa sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (M14.4.100),
- Vremenski žig nastanka (M14.4.9),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61),
- Naziv (M14.4.104),
- Opis (M14.4.16),
- Identifikator duplikata (M14.4.23),

- Identifikator roditeljske jedinice združivanja (**M14.4.63**),
- Vremenski žig združivanja (**M14.4.1**),
- Identifikator klase (**M14.4.4**),
- Identifikator plana raspolaganja (**M14.4.22**),
- Početni datum čuvanja (**M14.4.93**),
- Kod radnje raspolaganja (**M14.4.18**),
- Rok za radnju raspolaganja (**M14.4.19**),
- Rok za potvrdu raspolaganja (**M14.4.20**),
- Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje (**M14.4.21**),
- Komentar zadnje provjere (**M14.4.49**),
- Vremenski žig zadnje provjere (**M14.4.50**),
- Vremenski žig prijenosa (**M14.4.106**), i
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaki dokument ima i:

- Jednu ili više sastavnica (vidi **7. Pohrana sastavnica**),¹
- Obustave raspolaganja pridružene dokumentu (vidi **9. Usluga obustave raspolaganja**),
- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa (ili **jednakovrijedno**, vidi **4. Ogledna usluga uloga**).

a može imati i:

- Kontekstualne metapodatke (s predloška ili **jednakovrijedno**, vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**).

Dokumenti se mogu smjestiti samo u takvu u jedinicu združivanja koja ne sadrži jedinice združivanja djecu bilo koje vrste.

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, popis prava pristupa prema specifikaciji MoReq2010® ne mora postojati za vrijeme rada sustava i može se dodati dokumentu tek pri izvozu.*

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **7. Oglednu uslugu metapodataka**, mogući su razni mehanizmi kojima se kontekstualni metapodaci dodaju dokumentima i ne moraju koristiti predloške.*

Uputnica na funkciju: F14.5.121

R6.5.11

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da mijenja Naziv i Opis aktivnog dokumenta i bilo koji njegov kontekstualni metapodatak.

Uputnica na funkciju: F14.5.135

R6.5.12

MSDS mora osigurati da svaki dokument koji je nastao prema R6.5.10 nasleđuje klasu svoje roditeljske jedinice združivanja te dopustiti ovlaštenom korisniku da reklassificira dokument pri nastanku ili u bilo koje vrijeme tako da:

- Dokumentu izravno pridijeli aktivnu klasu zamjenjujući njegovu prethodnu klasifikaciju i nadjača nasleđivanje od njegove roditeljske jedinice združivanja, ili
- Ukloni klasu koja je izravno pridijeljena dokumentu tako da dokument umjesto toga nasleđuje klasu svoje roditeljske jedinice združivanja.

¹ Pogrešna uputnica

Svi dokumenti moraju biti klasificirani. Dokumente koji nasleđuju klasifikaciju svojih roditeljskih jedinica združivanja može se reklassificirati i posredno prema R6.5.4 i R6.5.8.

Uputnice na funkcije: F14.5.129, F14.5.137

R6.5.13

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da premjesti dokument iz njegove roditeljske jedinice združivanja u bilo koju aktivnu i otvorenu jedinicu združivanja koja ne sadrži niti jednu jedinicu združivanja, bilo aktivnu ili rezidualnu, tako da:

- Zadrži prethodnu klasifikaciju dokumenta primjenjujući njegovu klasu izravno na dokument, ili
- Prethodnu klasifikaciju dokumenta zamijeni klasifikacijom njegove nove roditeljske jedinice združivanja uklanjajući bilo koju klasu koja je izravno pridijeljena dokumentu.

Dokumenti se mogu premještati iz jedne jedinice združivanja u drugu tako da zadrže svoju prethodnu klasifikaciju ili tako da se prethodna klasifikacija zamijeni klasifikacijom nove roditeljske jedinice združivanja. MSDS mora podržavati obje vrste premještanja.

Dokumenti se ne smiju premjestiti u jedinicu združivanja koja sadrži bilo koju jedinicu združivanja dijete, čak i ako je to rezidualna jedinica združivanja.

Zapazite da će se ažurirati Vremenski žig združivanja dokumenta i Vremenski žig zadnjeg dodavanja nove roditeljske jedinice združivanja.

Uputnice na funkcije: F14.5.3, F14.5.22

R6.5.14

Kad god nastane aktivni dokument i klasificira se po prvi put, ili se reklassificira prema R6.5.4, R6.5.8, R6.5.12 ili R6.5.13, MSDS mora osigurati da dokument uvijek nasleđuje plan raspolaganja pridružen njegovoj klasi, osim ako je plan raspolaganja nadjačan prema R6.5.15.

Prema prethodno zadanim postavkama svaki će aktivni dokument uvijek nasleđivati plan raspolaganja klase koja mu je pridružena.

Uputnice na funkcije: F14.5.1, F14.5.3, F14.5.11, F14.5.20, F14.5.121, F14.5.129, F14.5.137

R6.5.15

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da promijeni plan raspolaganja aktivnog dokumenta, tako da ili:

- Na dokument izravno primjeni aktivni plan raspolaganja i nadjača predodređeni plan raspolaganja koji nasleđuje od svoje klase, ili
- Ukloni plan raspolaganja koji je izravno pridružen dokumentu i umjesto toga postavi nasleđivanje predodređenog plana raspolaganja klase.

Ako plan raspolaganja nije pridružen dokumentu izravno, tada uvijek mora koristiti predodređeni plan raspolaganja koji nasleđuje od svoje klase.

Zapazite da se plan raspolaganja rezidualnog dokumenta ne može mijenjati jer predstavlja plan raspolaganja prema kojem je dokument uništen.

Uputnice na funkcije: F14.5.130, F14.5.138

R6.5.16

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da izradi duplikat dokumenta, uključujući njegove:

- sistemske metapodatke,
- kontekstualne metapodatke (ili jednakovrijedno, vidi **R6.5.10**),
- popis prava pristupa (ili jednakovrijedno, vidi **R6.5.10**),
- povijest događaja,
- sastavnice, i
- sadržaj sastavnica.

*Kad god se duplicira događaj, MSDS mora ažurirati Identifikator duplikata za svaki zapis događaja (vidi **R2.4.16**), da omogući da ih se vidi kao jedan dijeljeni događaj.*

*Kad god se dupliciraju sastavnice, MSDS mora ažurirati Identifikator duplikata za svaku sastavnicu (vidi **R6.5.19**). Ovisno o prirodi sastavnica dokumenta, MSDS može duplicirati čitav sadržaj sastavnica ili koristeći pokazivače pokazivati kao da je duplicirao sadržaj sastavnica.*

Uputnice na funkcije: **F14.5.42, F14.5.126**

R6.5.17

Slijedom R2.4.22 MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da pregledava i pogleda dokumente barem na sljedeće načine:

- Pregledati sve dokumente u jedinici združivanja redom njihova Izvornog datuma/vremena nastanka,
- U pregledu prijeći s dokumenta na njegovu roditeljsku jedinicu združivanja i pogledati njezine metapodatke,
- U pregledu prijeći s dokumenta na klasu, bilo da je naslijeđena ili izravno primijenjena, i pogledati njezine metapodatke,
- U pregledu prijeći s dokumenta na njegov plan raspolaganja, bilo da je naslijeđen ili izravno primijenjen, i pogledati njegove metapodatke,
- U pregledu prijeći s dokumenta na bilo koju pridruženu obustavu raspolaganja i pogledati njezine metapodatke,
- U pregledu prijeći s dokumenta na njegove sastavnice i pogledati njihove metapodatke, i
- U pregledu prijeći sa sastavnice na dokument kojem pripada i pogledati njegove metapodatke.

Pojmovi „pregledati“ i „pogledati“ definirani su u **13. Rječnik pojmoveva**.

Uputnice na funkcije: **F14.5.12, F14.5.30, F14.5.44, F14.5.63, F14.5.77, F14.5.131**

R6.5.18

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da pretražuje i nađe:

- Jedinice združivanja i/ili dokumente koji su klasificirani nominiranom klasom, i
- Dokumente s nominiranim planom raspolaganja.

MSDS mora pronaći jedinicu združivanja ili dokument s nominiranom klasom bez obzira na to je li ona naslijeđena od roditeljske jedinice združivanja ili primijenjena izravno na entitet. Isto tako, MSDS mora pronaći dokument s nominiranim planom raspolaganja bez obzira na to je li plan raspolaganja naslijeđen od klase dokumenta ili-ili je izravno primijenjen na dokument. Iako se eksplicitno navode ovdje, ove opcije pretraživanja trebaju biti dio pretraživanja i izvješćivanja u 10 Usluga pretraživanja i izvješćivanja.

Uputnica na funkciju: F14.5.195

R6.5.19

MSDS mora osigurati da svi dokumenti nastaju, prema R6.5.10, s jednom ili više sastavnica (E14.2.3) koje moraju implementirati funkcionalnosti jednog od modula 300. Serija sastavnica specifikacije MoReq2010® i da su nastali barem sa sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (**M14.4.61**),
- Identifikator dokumenta (**M14.4.86**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**),
- Identifikator duplikata (**M14.4.23**),
- Zastavica za automatsko brisanje (**M14.4.3**), i
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaka sastavnica ima i:

- Sadržaj (drži se u spremištu sadržaja),
- Povijest događaja,

a može imati i:

- Kontekstualne metapodatke (ili **jednakovrijedno**, vidi 7. Ogledna usluga metapodataka).

Sastavnice se uvijek moraju stvarati kao aktivne sastavnice unutar aktivnog dokumenta koji je određen identifikatorom dokumenta. Uništavaju se kao dio uništenja dokumenta kojem pripadaju, vidi 8. Usluga planiranja raspolaganja.

Izvorni datum/vrijeme nastanka sastavnice može se koristiti da označi kada je određena sastavnica nastala u nekom vanjskom sustavu; na primjer, datum/vrijeme operativnog sustava za datoteku.

Identifikator duplikata koristi se da označi druge sastavnice čiji je sadržaj duplikat sadržaja sastavnice. Ova se vrijednost popunjava automatski pri dupliciranju dokumenata i njihovih sastavnica, kako je opisano u R6.5.16.

Zastavica za automatsko brisanje hoće li MSDS automatski uništiti sastavnice ili se uništenje mora tražiti i potom potvrditi, vidi 8.2.8 Životni ciklus uništenja.

Zapazite da prema specifikaciji MoReq2010® sastavnice nemaju svoje vlastite popise prava pristupa: pristupa im se preko popisa prava pristupa dokumenta. Važno je da se pojedinačne sastavnice ne konceptualiziraju kao neovisni entiteti koji se mogu odvojiti od cjeline dokumenta kojem pripadaju.

Moguće je da sastavnice imaju svoje vlastite kontekstualne metapodatke. U takvim slučajevima metapodatke često MSDS izvlači iz sadržaja sastavnica prilikom prihvata. Na primjer, ako je upravljeni sadržaj digitalna fotografija, MSDS može izvući Exif (Exchange image file format) metapodatke iz fotografije i pohraniti ih s entitetom sastavnicom kao kontekstualne metapodatke koji poboljšavaju pretraživanje i pronalaženje dokumenta. MoReq2010® u osnovnoj specifikaciji ne uključuje zahtjeve za to.

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira 7. Oglednu uslugu metapodataka, mogući su razni mehanizmi kojima se kontekstualni metapodaci dodaju dokumentima.

Uputnica na funkciju: F14.5.38

R6.5.20

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da mijenja naziv i opis aktivne sastavnice i bilo koji njezin kontekstualni metapodatak.

Uputnica na funkciju: F14.5.46

R6.5.21

Kad god MSDS generira događaj za sastavnicu prema **R2.4.15**, u metapodatke događaja mora uključiti identifikator dokumenta tako da se događaj pojavljuje i u povijesti događaja dokumenta sastavnice, jednako kao i u povijesti događaja same sastavnice.

Svaka sastavnica ima svoju povijest događaja, no svi će se događaji za sastavnicu pojaviti i u povijesti događaja dokumenta kojem sastavnica pripada. Na taj način korisnik može pregledavati povijest događaja dokumenta i vidjeti sve događaje koji su se dogodili svakoj od njegovih sastavnica.

Uputnice na funkcije: F14.5.37, F14.5.38, F14.5.39, F14.5.40, F14.5.41, F14.5.42, F14.5.43, F14.5.44, F14.5.45, F14.5.46, F14.5.47

7. Ogledna usluga metapodataka

7.1 Informacije o usluzi

Naziv usluge	Ogledna usluga metapodataka
Verzija usluge	1.0
Identifikator implementirane usluge (vidi M.14.442)	<p><i>Za MSDS koji implementira oglednu uslugu metapodataka specifikacije MoReq2010® koristi:</i></p> <p>a600f8d0-2d58-418e-bb41-211d1fd42350</p> <p><i>Za MSDS koji implementira svoj samorodni model kontekstualnih metapodataka koristi:</i></p> <p>66bf4419-d92f-4358-8506-7ee9c06abcd</p>

7.2 Sukladnost s oglednom uslugom metapodataka

7.2.1 Interoperabilnost i metapodaci

Važan cilj specifikacije MoReq2010® jest olakšati interoperabilnost među sukladnim dokumentacijskim sustavima. Interoperabilnost znači da se entiteti mogu izvesti iz jednog MSDS-a i izravno uvesti u drugi. Prijenos podataka između dva dokumentacijska sustava mora očuvati integritet i kontekst entiteta koji se prenose.

Cilj interoperabilnosti može se postići samo ako je svaki entitet i svaki element metapodataka koji pripada nekom entitetu univerzalno prepoznatljiv i može se univerzalno interpretirati. Svugdje mora značiti isto. World Wide Web dobar je primjer interoperabilnosti između različitih aplikacija i sustava. Danas se koristi više različitih softverskih proizvoda za pretraživače weba, od različitih dobavljača. Svaki ima svoje vlastite osobine i prednosti. Ipak, web stranice koje sadrže podatke koje web pretraživači interpretiraju i vizualno prikazuju, oblikovane su prema dobro poznatoj industrijskoj normi koja se zove HTML. Svi sukladni web pretraživači mogu čitati, interpretirati i prikazati normirani HTML.

Na isti način u budućnosti bi moglo biti mnogo različitih rješenja MSDS-a, s različitim osobinama i od različitih dobavljača, ali će biti u stanju razmjenjivati dokumente i ostale entitete povezane s upravljanjem dokumentima koristeći normirani model ili shemu metapodataka specifikacije MoReq2010®.

Da bi se to postiglo, specifikacija MoReq2010® je naglašenije normativna no što su to bile prethodne specifikacije, osobito u svezi s elementima metapodataka koje svaki sukladni dokumentacijski sustav mora držati, kao i u svezi s načinom na koji se moraju implementirati neki procesi, kao što je raspolaganje. Ovo normiranje omogućuje specifikaciji MoReq2010® da odredi univerzalno razumljivu shemu metapodataka koju će koristiti sva MSDS rješenja.

7.2.2 Ogledna usluga metapodataka

U MoReq2010® metapodaci koji se traže za svaki entitet i za svaku uslugu određeni su kao dio funkcionalnih zahtjeva i prošireni u pojedinostima u **14. Informacijski model**.

Ovi traženi metapodaci nazivaju se „sistemske metapodacima“. MoReq2010® koristi istu tehniku za definiranje sistemskih metapodataka i omogućuje da se koristi za stvaranje dodatnih elemenata metapodataka koji su specifični za određenu implementaciju. Ovi se nazivaju „kontekstualnim metapodacima“. Da bi omogućila da se entitetu istodobno doda unaprijed definirani skup elemenata kontekstualnih metapodataka, MoReq2010® dopušta definiciju predložaka metapodataka koji sadrže popis definicija elemenata metapodataka. Predloške metapodataka može se primijeniti na entitete pri nastanku, kao rezultat njihova nastanka u okviru određene usluge ili klasifikacije.

Stoga je pristup specifikacije MoReq2010® upravljanju metapodacima jednostavan, lako razumljiv i može se izraziti s pregrštom različitih vrsta entiteta. Zasniva se na istom pristupu koji se koristi za definiranje sistemskih metapodataka i trebao bi dobro odgovarati većini postojećih dokumentacijskih sustava; mnogi od njih primjenjuju znatno sofisticirane pristupe upravljanju metapodacima no što to traži MoReq2010®.

Istovremeno specifikacija MoReq2010® prihvata da neki postojeći dokumentacijski sustavi možda upravljaju metapodacima koristeći tehnike koje po svojoj unutarnjoj strukturi nisu kompatibilne s oglednom uslugom metapodataka kako je specificirana. Možda ne koriste predloške metapodataka da omoguće dodavanje kontekstualnih metapodataka entitetima, na primjer, nego neku drugu metodu. Radi povećanja interoperabilnosti vrlo je važno da su ovi dokumentacijski sustavi ipak sposobni predati entitete drugom dokumentacijskom sustavu koji primjenjuje oglednu uslugu metapodataka i da se stoga mogu certificirati kao MoReq2010® sukladni dokumentacijski sustavi.

U budućnosti bi novi dokumentacijski sustavi mogli podržavati oglednu uslugu metapodataka specifikacije MoReq2010® u cjelini, dok bi dobavljači postojećih dokumentacijskih sustava mogli u novim verzijama svog softvera postupno ugraditi i sve više podržavati pojedine aspekte ogledne usluge metapodataka.

7.2.3 Pristupi u ispitivanju i certificiranju prema oglednoj usluzi metapodataka

DLM Forum® dopušta dva pristupa u ispitivanju i certificiranju sukladnosti dokumentacijskih sustava s oglednom uslugom metapodataka specifikacije MoReq2010®.

ILI

- A. Dokumentacijski sustav implementira oglednu uslugu uloga specifikacije MoReq2010® u cjelini, ispitan je i certificiran prema zahtjevima u ovom modulu.

ILI

- B. Dokumentacijski sustav implementira svoj vlastiti samorodni model metapodataka, u kojem slučaju aplikacija mora udovoljiti sljedećim kriterijima:
 - Mora pokazati da je njezin samorodni model metapodataka po funkcionalnosti i prilagodljivosti i konzistentnosti informacija koje prihvata jednakovrijedan oglednoj usluzi metapodataka specifikacije MoReq2010®, i
 - Mora podržavati interoperabilnost tako da je pri izvozu sposoban svoje samorodne metapodatke konvertirati u XML format koji koristi ogledna usluga metapodataka, tako da su elementi metapodataka popunjeni istim podacima, s istim semantičkim značenjem i koristeći iste normirane identifikatore i kodove kada se podaci potom predaju drugom MSDS-u.

7.2.4 Kako udovoljiti alternativnim (tip B) zahtjevima

Da bi pokazao da je po funkcionalnosti, prilagodljivosti i informacijama koje prihvaca jednakovrijedan oglednoj usluzi metapodataka specifikacije MoReq2010®, dokumentacijski sustav mora pokazati sve sljedeće osobine:

- da ima ekvivalent za svaku vrstu entiteta definiranu specifikacijom MoReq2010®; one trebaju biti predstavljene u dokumentacijskom sustavu s istom svrhom kao u specifikaciji;
- da za svaku vrstu entiteta ima ekvivalent elementima sistemskih metapodataka koji su utvrđeni specifikacijom MoReq2010®; oni moraju imati istu vrstu podataka, značenje i raspon vrijednosti kao što su definirani u specifikaciji;
- treba biti moguće stvoriti elemente metapodataka specifične za slučaj ili elemente kontekstualnih metapodataka, uključujući elemente kontekstualnih metapodataka koji pohranjuju vrijednosti podataka i one koji pohranjuju uputnice na entitete;
- različite vrste entiteta, a osobito jedinice združivanja i dokumenti, moraju biti sposobni da u svoje definicije uključe kontekstualne metapodatke, uz sistemske metapodatke koji su određeni specifikacijom MoReq2010®;
- da se ovlaštenje za pristup entitetima i izvršenje funkcija može postaviti na razini pojedinačnog entiteta ili jednom radnjom za čitavu zbirku entiteta, kao što je jedinica združivanja dokumenata;
- dobavljač mora moći pokazati kako su elementi kontekstualnih metapodataka definirani i primjenjeni;
- dobavljač mora moći pokazati kako se upisuju, mijenjaju i brišu vrijednosti elemenata kontekstualnih metapodataka;
- usluga metapodataka mora podržavati teoretski neograničen broj dodatnih definicija elemenata kontekstualnih metapodataka;
- mora biti moguće elemente kontekstualnih metapodataka primijeniti skupno (prije no pojedinačno) na entitete, u uređenim skupovima (MoReq2010® definira ih kao predloške) kada ti entiteti nastaju, a moguće i kasnije;
- dokumentacijski sustav mora dopustiti da se ovi skupovi elemenata kontekstualnih metapodataka selektivno primjenjuju na entitete u različite poslovne svrhe, no barem jedan razlog za primjenu skupa kontekstualnih metapodataka na jedinicu združivanja ili dokument mora biti posljedica njegove klasifikacije (drugim riječima, različiti dokumenti ili jedinice združivanja nastali s različitom klasifikacijom moraju moći imati različit skup metapodataka koji im je pridružen ovisno o njihovoj klasi);
- svaki element metapodatka treba se primijeniti na entitet samo jednom;
- kada se element metapodataka primjenjuje na entitet i traži da se upiše obvezna vrijednost, entitet ne smije nastati u MSDS-u prije no što se da valjana vrijednost na jedan od sljedećih načina ili kombinacijom više njih: predodređena vrijednost za element, vrijednost koju je sustav izračunao automatski, i/ili vrijednost koju je dao korisnik;
- elemente tekstualnih metapodataka uvijek treba pratiti identifikator jezika koji pokazuje jezik elementa metapodataka; i
- usluga upravljanja dokumentima mora imati način na koji se elementi metapodataka entiteta selektivno brišu kada ga se uništi; to treba biti određeno općenito za svaki element metapodataka, ali tako da to ovlašteni korisnik može iznova podešiti.

Kada se radi izvoza metapodaci konvertiraju iz samorodnog modela metapodataka u format metapodataka koji koristi ogledna usluga metapodataka specifikacije MoReq2010®, treba se poštovati sljedeće:

- dokumentacijski sustav mora koristiti UUID za sistemske identifikatore svih entiteta i usluga;
- dokumentacijski sustav mora uvijek koristiti normirane identifikatore i kodove specifikacije MoReq2010® gdje su dani;
- dokumentacijski sustav ne smije dodavati dodatne vrste entiteta i usluga koje nisu definirane specifikacijom MoReq2010®;
- elementi sistemskih metapodataka specifikacije MoReq2010® ne smiju se koristiti za pohranu vrijednosti podataka koje nisu u skladu s navedenom svrhom elementa metapodataka;
- dobavljač ne smije proširivati sistemske metapodatke specifikacije MoReq2010®, ali može, kada se to traži, entitetima i uslugama dodati dodatne informacije koristeći elemente kontekstualnih metapodataka specifikacije MoReq2010®;
- ove elemente kontekstualnih metapodataka može se dodati pri izvozu radi davanja dodatnih informacija o unutarnjem stanju dokumentacijskog sustava (na primjer, ako dokumentacijski sustav ima vlastite interne identifikatore za svaki entitet);
- svim elementima kontekstualnih metapodataka koji su dodani entitetima i uslugama moraju biti pridružene definicije elementa metapodataka sukladne specifikaciji MoReq2010® koje su uključene u isti izvoz, tako da se entiteti s kontekstualnim metapodacima mogu uvesti u odredišni sustav i interpretirati u njemu;
- dokumentacijski sustav ne smije u izvozu promjeniti niti značenje niti vrijednost sadržaja elementa metapodataka;
- dobavljač mora opisati mapiranje metapodataka i predložaka koje koristi njegov proizvod te dati cjelovitu tablicu mapiranja koja pokazuje koji interni elementi odgovaraju pojedinim elementima specifikacije MoReq2010® i kako su izvezeni podaci oblikovani da bi oponašali oglednu uslugu metapodataka koliko je god moguće točno; i
- dobavljač mora omogućiti da se njegova shema mapiranja metapodataka uključi u cjelovito izješće o ispitivanju njegova proizvoda.

Dodatni savjeti i upute za dobavljače mogu se zatražiti od Upravnog odbora za MoReq putem tajništva DLM Foruma®.

Ostatak ovog modula opisuje koncepte i zahtjeve ogledne usluge metapodataka specifikacije MoReq2010®.

7.3 Ključni koncepti

7.3.1 Sistemski metapodaci i kontekstualni metapodaci

Osnovni zahtjevi specifikacije MoReq2010® određuju jednostavan, doista minimalan skup elemenata metapodataka koji su nužni da bi se u MSDS-u uspješno upravljalo dokumentima i da bi ih se predalo drugim dokumentacijskim sustavima koristeći format za izvoz specifikacije MoReq2010®. Ovaj bitni radni skup metapodataka određen specifikacijom MoReq2010® u njoj se označava kao „sistemski metapodaci“ i mora ga podržavati svaki dokumentacijski sustav sukladan s ovom specifikacijom. Sistemski metapodaci obuhvaćaju

samo one elemente metapodataka koji su nužni za izvršenje funkcionalnih zahtjeva specifikacije MoReq2010®.

Uz primjenu obveznih funkcionalnosti u upravljanju dokumentima, opisanih u specifikaciji MoReq2010®, koristeći sistemske metapodatke, dokumentacijski sustavi mogu dokumentima i povezanim entitetima dodati elemente metapodataka da obogate njihov povijesni i operativni kontekst.

Metapodaci koji donose ove dodatne koristi u upravljanju dokumentima uključuju, ali nisu ograničeni na:

- dodatne opisne informacije koje ne pokrivanu Naziv i Opis entiteta – na primjer, GPS odrednice za dokumente koji se odnose na određeno zemljopisno područje ili lokaciju;;
- vanjske identifikatore ili referentne brojeve – na primjer, broj akvizicije u arhivu ili sudski referentni broj za pravne pozive;
- kodirane informacije koje su izvučene iz sadržaja dokumenta – na primjer, ime i adresa dobavljača za narudžbenicu oblikovanu tako da je može koristiti aplikacija za provjeru adresa;
- oznake koje organizacija koristi za svoje potrebe ili u određenom pravnom ili regulatornom kontekstu – na primjer, oznake o tome je li dokument pregledan za objavu prema Europskoj direktivi 2003/4/CE (Informacije o okolišu);
- status tijeka radnog procesa – na primjer, je li dokument pregleda, tko ga je pregledao, ishod i datum pregleda;
- metapodaci prihvaćeni iz drugih poslovnih sustava- na primjer, za dokumente u obliku elektroničke pošte sadržaj elemenata Od, Za, Kopija, Predmet i drugi metapodaci u zaglavljima elektroničke pošte;
- metapodaci izvučeni iz sastavnica dokumenta – na primjer, za slike pojedinosti kao što su njihove dimenzije, razlučljivost, broj korištenih boja i format kompresije; i
- za korisnike i grupe – dodatne informacije izvučene iz korporativnog imenika, kao što su položaj osobe u organizaciji, lokacija ureda, elektronička adresa i broj telefona.

Navedeni dodatni metapodaci u specifikaciji MoReq2010® nazivaju se „kontekstualnim metapodacima“ jer se koriste u određenom mjesnom kontekstu i u pojedinom dokumentacijskom sustavu, a ne univerzalno u svim dokumentacijskim sustavima.

7.3.2 Ogledna usluga metapodataka specifikacije MoReq2010®

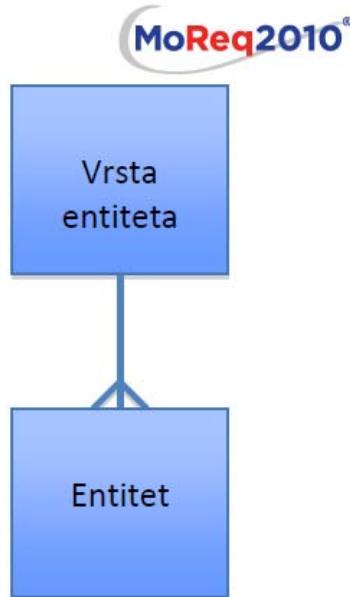
MoReq2010® donosi uslugu metapodataka koja upravlja vrstama entiteta i definicijama njihovih elemenata metapodataka. Ovu uslugu metapodataka može dijeliti i koristiti više dokumentacijskih sustava, a isto tako i poslovnih sustava. Može biti i potpuno ugrađena u određeni dokumentacijski sustav tako da se ne može odvojiti od MSDS-a kao cjeline.

7.3.3 Veze između entiteta metapodataka

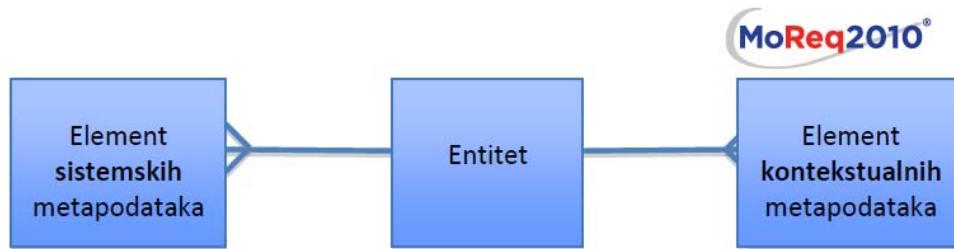
Veze između glavnih entiteta u oglednoj usluzi metapodataka prikazane su na **ilustraciji 7a**. Ova ilustracija prikazuje sve veze između entiteta. Ovo se dalje dijeli na pojedine veze između entiteta koje se objašnjavaju uputom na jednostavnije dijagrame niže.

Ilustracija 7a - Entiteti-odnosi u modelu usluge metapodataka

U sredini ovog dijagrama je veza između entiteta i vrsta entiteta. Svaki entitet mora pripadati jednoj i samo jednoj vrsti entiteta koju specificira MoReq2010®. Ovo pokazuje **ilustracija 7b**. Entitetima i vrstama entiteta upravlja njihova odgovarajuća usluga (vidi R2.4.9).

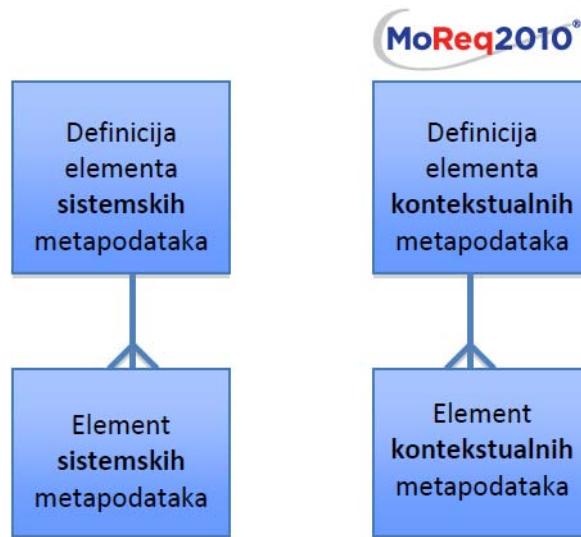
Ilustracija 7b - Svaki entitet ima vrstu entiteta

Svaki se entitet sastoji od elemenata metapodataka. Elementi metapodataka koje MoReq2010® zahtijeva jesu sistemski metapodaci entiteta. Entitetu se mogu dodati i druge elementi opisnih metapodataka koje MoReq2010® ne navodi, bilo u vrijeme nastanka ili kasnije. Vezu između entiteta i elemenata metapodataka pokazuje ilustracija 7c. Entitet ima više elemenata metapodataka i svi oni pripadaju isključivo tom entitetu.

Ilustracija 7c - Svaki entitet ima elemente sistemskih metapodataka, a može imati i elemente kontekstualnih metapodataka

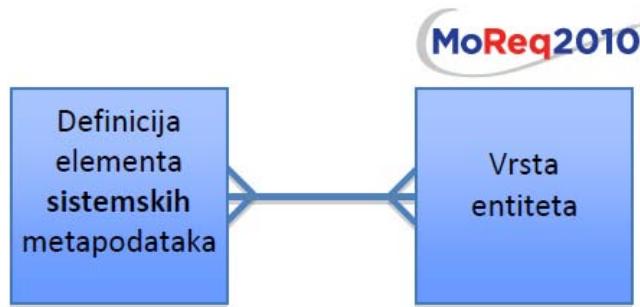
Kao što definicija vrste entiteta definira entitete, tako su i elementi metapodataka uvijek povezani s definicijom elementa metapodataka. Mora postojati bilo definicija elementa sistemskih metapodataka, bilo definicija elementa kontekstualnih metapodataka koja odgovara svakom pojedinom elementu koji je uključen u entitet. Ovo pokazuje **ilustracija 7d**.

Ilustracija 7d - Svi su elementi metapodataka pridruženi definiciji elementa metapodataka

Definicije sistemskih elemenata metapodataka definira i donosi MoReq2010®, a navedene su u **14.4. Definicije elemenata sistemskih metapodataka**. One su povezane s različitim vrstama entiteta, kako prikazuje **ilustracija 7e**, strogo u skladu s funkcionalnim zahtjevima specifikacije MoReq2010®. Dokumentacijski sustavi ne mogu definirati dodatne elemente sistemskih metapodataka niti dodatne vrste entiteta.

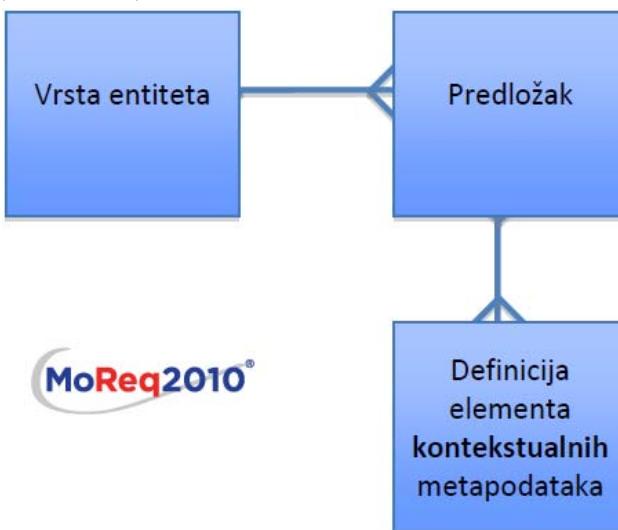
Definicije elemenata kontekstualnih metapodataka stvaraju ovlašteni korisnici da izidu ususret lokalnim potrebama. Ove lokalno utvrđene definicije elemenata kontekstualnih metapodataka dodaju se entitetima tako da se uključe u predloške koji se potom primjenjuju na entitete određene vrste entiteta.

Ilustracija 7e - Definicije elemenata sistemskih metapodataka pridružene su vrsti entiteta

Svaki predložak sadrži zbirku definicija elemenata kontekstualnih metapodataka i može se primjeniti na jednu ili više vrsta entiteta. Ako je predložak u usluzi određen kao predložak za neku vrstu entiteta, MSDS će ga automatski primjeniti kad god u toj usluzi nastane entitet te vrste. U ostalim slučajevima predloške na entitete selektivno primjenjuju ovlašteni korisnici ili se primjenjuju, samo kod dokumenata i jedinica združivanja, klasifikacijom određenom klasom koja je povezana s vrstom dokumenta.

Veze između predložaka i vrsta entiteta te predložaka i definicija elemenata kontekstualnih metapodataka prikazuje ilustracija 7f.

Ilustracija 7f - Definicije elemenata kontekstualnih metapodataka pridružene su predlošcima, koji su pak pridruženi vrsti entiteta

Zapazite da ilustracije od 7b do 7f zajedno oblikuju dijagram entiteti-veze u **ilustraciji 7a**.

7.5 Funkcionalni zahtjevi

R7.5.1

Svaka usluga metapodataka mora upravljati definicijama elemenata metapodataka (E.14.2.11) sa sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**),

- Bilješke o području primjene (**M.14.4.97**),
- Redoslijed prikazivanja (**M14.4.84**),
- Najmanji broj pojavljivanja (**M14.4.56**),
- Najveći broj pojavljivanja (**M14.4.53**),
- Zastavica promjenljivosti (**M14.4.46**),
- Zastavica uputnice na entitet (**M14.4.45**),
- Identifikator vrste uputnice na entitet (**M14.4.24**),
- Tip podatka (**M14.4.10**),
- Zastavica tekstualnog podatka (**M14.4.47**),
- Predodređena vrijednost (**M14.4.13**),
- Identifikator predodređenog jezika (**M14.4.12**), i
- Zastavica za čuvanje pri uništenju (**M14.4.88**).

Definicije elemenata metapodataka imaju i:

- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa (ili jednakovrijedno, vidi **4. Ogledna uloga usluga**),

Ovi se metapodaci primjenjuju i na definicije elemenata sistemskih metapodataka i na definicije elemenata kontekstualnih metapodataka.

*Sistemski identifikatori za svaku definiciju elementa sistemskih metapodataka u specifikaciji MoReq2010®, zajedno s predodređenim nazivom, opisom i vrstama entiteta na koje se primjenjuje, mogu se naći u **14.4. Definicije elemenata sistemskih metapodataka**. MSDS uvijek mora koristiti sistemski identifikatore specifikacije MoReq2010® te za definicije elemenata sistemskih metapodataka ne smije generirati svoje vlastite sistemske metapodatke.*

Definicije elemenata sistemskih metapodataka odredila je specifikacija MoReq2010®, ne stvaraju ih korisnici i nikada ne mogu biti uništene. MSDS ipak može predodređeni Naziv, Opis i Bilješke o području primjene zamijeniti lokaliziranim vrijednostima.

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, popis prava pristupa prema specifikaciji MoReq2010® ne mora postojati za vrijeme rada sustava i može se dodati definiciji elementa metapodataka tek pri izvozu.*

R7.5.2

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da stvara definicije elemenata kontekstualnih metapodataka (**E14.2.4**) s metapodacima koji su navedeni u **R7.5.1** i sa sljedećim dodatnim sistemskim metapodacima:

- Najveći broj pojavljivanja Vremenski žig prve uporabe (**M14.4.32**), i
- Vremenski žig uništenja (**M.14.4.17**).

*Definicije elemenata sistemskih metapodataka koriste samo osnovne definicije elemenata metapodataka navedene u **R7.5.1**. Definicije elemenata kontekstualnih metapodataka imaju dodatne metapodatke i na njima se može izvršiti više funkcija. Za razliku od definicija elemenata sistemskih metapodataka, definicije elemenata kontekstualnih metapodataka mogu se stvarati, izvoziti i uništiti. One su uključene i u predloške.*

*Uputnica na funkciju: **F14.5.48***

R7.5.3

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da za svaku definiciju elementa kontekstualnih metapodataka koja je nastala prema R7.5.2 naznači je li svrha metapodataka da:

- drži uputnicu na entitet pohranjujući njegov Sistemski identifikator, ili
- drži valjanu vrijednost podatka određenu u W3C XML datatype.

Hoće li definicija elementa kontekstualnih metapodataka sadržavati Sistemski identifikator ili vrijednost podatka, ovisi o tome je li postavljena Zastavica uputnice na entitet

Ako se radi o definiciji elementa kontekstualnih metapodataka za element koji će sadržavati uputnicu na entitet, tada se u element Identifikator vrste uputnice na entitet mora uključiti dopuštene vrste entiteta za uputnicu.

Ako se radi o definiciji elementa kontekstualnih metapodataka za element koji će sadržavati vrijednost podatka, tada element Tip podatka mora sadržavati vrijednost sukladnu s W3C XML Schema Definition Language (XSD) 1.1 Part 2: Datatypes. Definicija tipa podatka mora biti samodostatna u okviru definicije elementa u MSDS-u, ili se neće moći jamčiti dugoročno očuvanje metapodataka. MoReq2010® ne dopušta XML definicije za tipove podataka koji sadrže URI vanjske XSD sheme.

Također se mora postaviti Zastavica tekstualnog podatka, gdje je to relevantno, da se pokaže da će element metapodataka sadržavati tekstualne informacije. Mora se poznavati svrha polja da bi se postavila ova vrijednost. Neke vrste podataka mogu sadržavati tekst, ali same nisu tekstualni elementi; metapodaci s tim tipovima podataka ne traže indikator jezika kojim su napisani. Kada se elementu tekstualnih metapodataka dodaje vrijednost, mora je pratiti identifikator jezika prema R2.4.28. Na primjer, definicija tipa podatka za UUID zasnovana je na tekstu, ali nije napisana niti jednim posebnim jezikom.

Ove se vrijednosti mogu mijenjati sve dok se definicija elementa metapodataka ne koristi, prema R7.5.9.

Uputnica na funkciju: F14.5.48

R7.5.4

MSDS mora osigurati da za svaku novu definiciju elementa kontekstualnih metapodataka koja nastaje prema R7.5.2 ovlašteni korisnik odredi najmanji i najveći broj pojavljivanja tog elementa metapodataka, ako je potrebno.

Ove se vrijednosti pohranjuju u elemente metapodataka Najmanji broj pojavljivanja i Najveći broj pojavljivanja, navedene u R7.5.1. Ove se postavke mogu odrediti samo za nove definicije elemenata kontekstualnih metapodataka. Definicijama elemenata sistemskih metapodataka i definicijama elemenata kontekstualnih metapodataka koje suv korištenje ne mogu se mijenjati vrijednosti elemenata Najmanji broj pojavljivanja i Najveći broj pojavljivanja (vidi R7.5.9).

Najmanji broj pojavljivanja može biti nula, što znači da vrijednost nije obvezna, a može se postaviti na jedan, što znači da je obvezna, ili više.

Najveći broj pojavljivanja ne može se postaviti na broj koji je manji od najmanjeg broja vrijednosti. Može se postaviti na jedan, što znači da se entitetu može pridružiti samo jedna vrijednost, i na bilo koji broj veći od jedan, što označava popis vrijednosti.

Ako najveći broj pojavljivanja nije postavljen, u elementu se može pohraniti neograničen broj vrijednosti, što predstavlja popis bilo koje duljine.

Uputnica na funkciju: F14.5.48

R7.5.5

MSDS mora osigurati da svaka definicija elementa metapodataka ima jedinstven redoslijed prikazivanja, prema R7.5.1.

Vrijednost elementa Redoslijed prikazivanja pruža jednostavan način za redanje elemenata metapodataka za bilo koji entitet u odabranom poretku koji nije slučajan niti poredan prema nekom posebnom atributu, kao što je naslov. Metapodaci se često prikazuju na popisu na kojem su najvažniji elementi pri vrhu, a međusobno povezani elementi su grupirani.

Na primjer, poželjan poredak metapodataka u adresi može biti:

- Naslovnik,
- Ulica i broj1,
- Ulica i broj 2,
- Grad,
- Regija,
- Poštanski broj,
- Država.

Ovaj će se poredak sačuvati ako definicija elementa kontekstualnog metapodataka „Naslovnik“ ima najmanju, a „Država“ najveću vrijednost za Redoslijed prikazivanja, a ostali su elementi metapodataka poredani u nizu. Stvarna vrijednost elementa Redoslijed prikazivanja nije važna – važnija je razmijerna udaljenost od vrijednosti drugih elemenata.

Ovlašteni korisnik može mijenjati Redoslijed prikazivanja definicije elementa metapodataka i za elemente sistemskih metapodataka i za elemente kontekstualnih metapodataka, prema R7.5.8, uz uvjet da je jedinstven.

Iako dokumentacijski sustavi mogu primjenjivati sofisticirane pristupe u predstavljanju metapodataka u okviru svojih sučelja, Redoslijed prikazivanja je vrijedan jer podržava interoperabilnost te dokumentacijskom sustavu koji uvozi entitete daje važne naznake o načinu na koji su entiteti bili predstavljeni u izvornom okruženju.

R7.5.6

Za svaku aktivnu definiciju elementa metapodataka prema R7.5.1, osim za elemente sistemskih metapodataka koji sadrže sistemske identifikatore ili vremenske žigove, MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da odredi hoće li se elementi metapodataka s tom definicijom elementa metapodataka zadržati kada bude uništen entitet kojem pripadaju.

Ova je vrijednost pohranjena u Zastavici za čuvanje pri uništenju i može se promijeniti jedino dok je definicija elementa metapodataka aktivna.

Ako zastavica nije postavljena, pripadajući elementi metapodataka bit će okresani s entiteta kada bude uništen i neće činiti dio rezidualnog entiteta koji će nastati. Jednom kada se okreše s rezidualnog entiteta, vrijednost ovog elementa više se ne može vratiti. Zapazite da promjena vrijednosti ove zastavice neće okresati elemente entiteta koji su već uništeni, već samo onih koji će biti uništeni u budućnosti.

Kresanje nekih metapodataka pri uništenju nužno je kako bi se osiguralo da je rezidualni entitet doista uništen i da se preostali metapodaci ne mogu iskoristiti za obnovu izvornog entiteta. Vrijednosti metapodataka također mogu sadržavati osobne ili osjetljive informacije koje se ne bi smjelo čuvati nakon uništenja entiteta.

Elementi sistemskih metapodataka koji sadrže sistemske identifikatore (uputnice na predmetni i druge entitete) i vremenske žigove nužni su za integritet entiteta i ne smiju se uništiti. Na primjer, prisutnost Vremenskog žiga uništenja pokazuje da se radi o rezidualnom entitetu.

Uputnica na funkciju: F14.5.114

R7.5.7

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da briše bilo koji element metapodataka rezidualnog entiteta, osim elemenata sistemskih metapodataka koji sadrže sistemski identifikator ili vremenski žig, pod uvjetom da korisnik navede razlog brisanja i da se generira događaj.

Ovaj zahtjev opisuje posebne prilike u kojima je nužno ukloniti metapodatke ili događaje pojedinih entiteta, na primjer, kada to naredi sud. Ne bi smjelo biti nužno primjenjivati ovaj zahtjev u rutinskim procesima u upravljanju dokumentima.

Ovaj se zahtjev može primijeniti samo na rezidualni entitet koji je već uništen i predstavlja dodatak automatskom kresanju metapodataka i događaja pri uništenju.

Zapazite da se za ovu funkciju uvijek mora generirati događaj, čime se nadjačava zahtjev R2.4.13. Ovlašteni korisnik mora navesti razlog za brisanje brisanih elemenata metapodataka, što treba pohraniti kao Komentar u novom događaju.

Novi događaj mora sadržavati i Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (vidi M14.4.15) koji pokazuje sistemske identifikatore definicija brisanih elemenata metapodataka. On pokazuje da su elementi metapodataka entiteta brisani i da nisu sačuvane njihove vrijednosti.

Vidi i R2.4.21.

Uputnice na funkcije: F14.5.8, F14.5.27, F14.5.40, F14.5.60, F14.5.74, F14.4.98, F14.4.123, F14.5.146, F14.5.168, F14.5.182

R7.5.8

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da svakoj aktivnoj definiciji elementa metapodataka, uključujući i definicije elemenata sistemskih metapodataka, mijenja sljedeće metapodatke:

- Naziv,
- Opis,
- Bilješke o području primjene,
- Redoslijed prikazivanja,
- Predodređena vrijednost, i
- Identifikator predodređenog jezika.

MSDS mora osigurati da predodređena vrijednost, ako se promijeni, uvijek bude sukladna s tipom podatka definicije elementa metapodataka.

Ove se vrijednosti mogu promijeniti za bilo koju definiciju elementa sistemskih metapodataka, uključujući i zamjenu naziva i opisa definicija sistemskih metapodataka na engleskom jeziku, koje donosi specifikacija MoReq2010®, alternativnim oblicima na bilo kojem jeziku, u skladu s operativnim i poslovnim potrebama organizacije.

Kao što je opisano u zahtjevu R7.5.5, značenje Redoslijeda prikazivanja različita rješenja MSDS-a mogu tumačiti različito. Svaki MSDS može imati vlastito rješenje načina na koji se Redoslijed prikazivanja određuje i održava. Ovlaštenim korisnicima moglo bi biti onemogućeno da izravno mijenjaju brojčanu vrijednost Redoslijeda prikazivanja ako im, na primjer, MSDS omogućuje da

raspored elemenata uređuju na prikazu, što ima isti učinak kao i promjena redoslijeda prikazivanja koji je u podlozi.

Uputnica na funkciju: F14.5.113

R7.5.9

Dodatno uz zahtjev R7.5.8, MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da svakoj aktivnoj definiciji elementa kontekstualnih metapodataka, koji nikada nije bio primijenjen na neki entitet, promjeni sljedeće metapodatke:

- Najmanji broj pojavljivanja,
- Najveći broj pojavljivanja,
- Zastavicu promjenljivosti,
- Zastavicu uputnice na entitet,
- Identifikator vrste uputnice na entitet,
- Tip podatka, i
- Zastavicu tekstualnog podatka.

Kada se definicija elementa kontekstualnih metapodataka prvi put iskoristi, ove se vrijednosti više ne mogu mijenjati, vidi R7.5.3 i R7.5.4.

Uputnica na funkciju: F14.5.53

R7.5.10

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da briše definiciju elementa kontekstualnih metapodataka koja nikada nije primijenjena na neki entitet.

Kada se definicija elementa kontekstualnih metapodataka prvi put primjeni na neki entitet, MSDS mora postaviti Vremenski žig prve uporabe.

Zapazite da se ova funkcija ne primjenjuje na definicije elemenata sistemskih metapodataka koje se nikada ne mogu brisati ili uništiti.

Uputnica na funkciju: F14.5.49

R7.5.11

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da uništi definiciju elementa kontekstualnih metapodataka nakon što je primijenjena na neki entitet. Kada se uništi definicija elementa kontekstualnih metapodataka, MSDS mora osigurati da:

- više ne nastaju novi elementi metapodataka s tom definicijom elementa kontekstualnih metapodataka i da se ne primjenjuju na entitete, i,
- postojeći elementi metapodataka s tom definicijom elementa kontekstualnih metapodataka ostanu pridruženi entitetima, ali se njihove vrijednosti više ne mogu mijenjati.

Nakon što se definicija elementa kontekstualnih metapodataka prvi put iskoristi, više se ne može brisati prema R7.5.10; može se samo uništiti. Uništenje definicije elementa kontekstualnih metapodataka ostavlja rezidualni entitet. Od rezidualnih elemenata kontekstualnih metapodataka ne mogu se stvarati novi elementi metapodataka, no postojeći elementi metapodataka ostaju kao elementi „samo za čitanje“ (zapazite da ovo ima isti učinak kao micanje Zastavice promjenljivosti u definiciji elementa metapodataka).

Zapazite da se ova funkcija ne primjenjuje na nepromjenljive uloge u rješenju MSDS-a (vidi 4.3.6 Prethodno konfiguirirane uloge).

*Uputnica na funkciju: F14.5.51***R7.5.12**

U skladu s **R2.4.22**, MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da pregledava definicije elemenata metapodataka i predloške u usluzi metapodataka, vrste entiteta u njihovim uslugama prema **R2.4.9**, te pogledati njihove metapodatke na sljedeće načine:

- pregledavati sve definicije elemenata metapodataka u usluzi metapodataka redom prikazivanja i pogledati njihove metapodatke,
- pregledavati sve predloške u usluzi metapodataka i pogledati njihove metapodatke,
- u pregledu prijeći s definicije elementa sistemskih metapodataka na bilo koju vrstu entiteta koji sadrži tu definiciju elementa sistemskih metapodataka i pogledati njezine metapodatke,
- za svaku vrstu entiteta prema **R2.4.10** u pregledu prijeći s vrste entiteta na definicije elemenata sistemskih metapodataka koji su povezani s tom vrstom entiteta,
- u pregledu prijeći s definicije elementa kontekstualnih metapodataka na bilo koji predložak koji sadrži tu definiciju elementa kontekstualnih metapodataka,
- u pregledu prijeći s predloška na bilo koju definiciju elementa kontekstualnih metapodataka koja je pridružena tom predlošku
- u pregledu prijeći s predloška na bilo koju vrstu entiteta koja je povezana s predloškom, i
- za svaku vrstu entiteta prema **R2.4.10** u pregledu prijeći s vrste entiteta na predloške koji su povezani s tom vrstom entiteta.

*Pojmovi „pregledati“ i „pogledati“ definirani su u **13. Rječnik pojmljiva**. Više informacija o vrstama entiteta i definicijama elemenata sistemskih metapodataka specifikacije MoReq2010® donosi **14. Informacijski model**.*

Uputnice na funkcije: F14.5.83, F14.5.109, F14.5.171

R7.5.13

Kad god se entitetima dodaju definicije metapodataka, prilikom njihova nastanka ili kada se predložak primjeni na postojeći entitet, ili u bilo koje drugo vrijeme, te potom kad god se promijeni vrijednost elementa metapodataka, MSDS mora osigurati da se poštuju sljedeća pravila:

- element metapodataka mora se inicijalizirati s Predodređenom vrijednošću u svojoj definiciji elementa metapodataka, ako je takva predviđena;
- elementu metapodataka nikada se ne smije dati vrijednost koja nije sukladna s Tipom podatka njegove definicije elementa metapodataka;
- ako element metapodataka sadrži uputnicu na entitet, što je označeno Zastavicom uputnice na entitet u njegovoj definiciji elementa metapodataka, njegova vrijednost mora predstavljati valjan Sistemski identifikator koji pripada entitetu vrste naznačene u Identifikatoru vrste uputnice na entitet;
- ako je element metapodataka tekstualan, što je označeno Zastavicom tekstualnog podatka u njegovoj definiciji elementa metapodataka, uvijek ga mora pratiti identifikator jezika koji će se prema prethodno zadanim postavkama izvoditi iz Identifikatora predodređenog jezika za definiciju elementa metapodataka, ako je takav predviđen;

- element podataka nikada ne smije imati manje vrijednosti no što je dopušteno vrijednošću Najmanjeg broja pojavljivanja u njegovoj definiciji elementa metapodataka;
- element podataka nikada ne smije imati više vrijednosti no što je dopušteno vrijednošću Najvećeg broja pojavljivanja u njegovoj definiciji elementa metapodataka;
- jednom kada je element metapodataka nastao i ima vrijednost, MSDS mora onemogućiti da korisnik mijenja vrijednost elementa metapodataka ako nije promjenljiv u skladu sa svojom definicijom elementa metapodataka kako je označeno Zastavicom promjenljivosti; i
- ako je definicija elementa metapodataka za element metapodataka uništena, MSDS mora onemogućiti da korisnik mijenja vrijednost elementa metapodataka.

R7.5.14

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da stvara aktivne predloške (**E14.2.15**) s barem sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (**M14.4.61**),
- Vremenski žig prve uporabe (**M14.4.32**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**),
- Identifikator vrste entiteta za predložak (**M.14.4.102**),
- Identifikator usluge predloška (**M14.4.103**),
- Identifikator klase predloška (**M14.4.101**),
- Identifikator definicije elementa kontekstualnih metapodataka (**M14.4.8**), i
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaki predložak mora imati i:

- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa (ili **jednakovrijedno**, vidi **4. Ogledna usluga uloga**).

a može imati i:

- Kontekstualne metapodatke.

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, popis prava pristupa prema specifikaciji MoReq2010® ne mora postojati za vrijeme rada sustava i može se dodati predlošku tek pri izvozu.

Uputnica na funkciju: **F14.5.165**

R7.5.15

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da mijenja sljedeće metapodatke bilo kojeg aktivnog predloška:

- Naziv,
- Opis,
- Identifikator vrste entiteta za predložak,
- Identifikator usluge predloška,
- Identifikator klase predloška,
- Identifikator definicije elementa kontekstualnih metapodataka, i

- Bilo koje elemente kontekstualnih metapodataka.

Zapazite da ove promjene metapodataka neće utjecati niti poništiti bilo koju raniju primjenu predloška.

Identifikator vrste entiteta za predložak pokazuje na koje se vrste entiteta predložak može primijeniti. Ako se radi o predlošku usluge, što pokazuje prisutnost Identifikatora usluge predloška, primijenit će se automatski na sve nove entitete onih vrsta koje stvara usluga, ili paket usluga prema **R2.4.1**, čiji se sistemski identifikator podudara s Identifikatorom usluge predloška prema **R7.5.18**.

Identifikator klase predloška pokazuje je li predložak povezan s jednom ili više klasa u usluzi klasifikacije. Ako je tako, predložak će se automatski primijeniti na sve nove dokumente ili jedinice združivanja (ovisno o Identifikatoru vrste entiteta za predložak) koje nastaju s tom klasifikacijom ili svoju prethodnu klasifikaciju mijenjaju u tu klasifikaciju.

Identifikator definicije elementa kontekstualnih metapodataka koristi se za uključivanje definicija elementa kontekstualnih metapodataka u predložak. Svaki predložak može uključivati više definicija elementa kontekstualnih metapodataka od kojih svaki određuje element kontekstualnih metapodataka koji se dodaje metapodacima ciljanog entiteta kad god se primjeni predložak. Definicije elemenata sistemskih metapodataka ne mogu se uključiti u predloške.

Uputnica na funkciju: **F14.5.175**

R7.5.16

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da briše predložak koja nikada nije primijenjen na neki entitet.

To je svrha Vremenskog žiga prve uporabe navedenog u **R7.5.15**.²

Uputnica na funkciju: **F14.5.166**

R7.5.17

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da uništi aktivni predložak, tako da se više ne može primijeniti na entitete, pod uvjetom da je predložak prethodno primijenjen na neki entitet.

To će ostaviti rezidualni predložak. Ako predložak nije nikada korišten, treba ga brisati prema **R7.5.16**.

Uputnica na funkciju: **F14.5.169**

R7.5.18

MSDS mora automatski primijeniti aktivni predložak na entitet pri njegovu nastanku u svim slučajevima kada:

- u usluzi ili paketu usluga prema **R2.4.1** nastaje entitet za koji postoji jedan ili više predložaka usluge za istu vrstu entiteta, što je označeno kombinacijom Identifikatora usluge predloška i Identifikatora vrste entiteta za predložak;
- je entitet jedinica združivanja koja nastaje i klasificirana je klasom za koju postoji jedan ili više predložaka za jedinice združivanja, što pokazuje kombinacija Identifikatora klase predloška i Identifikatora vrste entiteta za predložak; ili

² Pogrešna uputnica, misli se na R7.5.14.

- je entitet dokument koji nastaje i klasificira se klasom za koju postoji jedan ili više predložaka za dokumente, što pokazuje kombinacija Identifikatora klase predloška i Identifikatora vrste entiteta za predložak.

Primjena predloška na entitet znači da MSDS entitetu dodaje elemente kontekstualnih metapodataka za sve aktivne definicije elemenata metapodataka koje su uključene u predložak, a koje nisu prethodno primijenjene na entitet.

Novi se elementi metapodataka dodaju entitetu samo ako već nema element metapodataka koji odgovara određenoj definiciji elementa kontekstualnih metapodataka (iako jedan element metapodataka može imati više vrijednosti prema R7.5.4).

Uputnice na funkcije: F14.5.5, F14.5.24, F14.5.38, F14.5.57, F14.5.71, F14.5.95, F14.5.121, F14.5.143, F14.5.165, F14.5.179

R7.5.19

- MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da u svako vrijeme primjeni aktivni predložak na aktivni entitet, pod uvjetom da se vrsta entiteta podudara s Identifikatorom vrste entiteta za predložak.

Vidi obrazloženje uz R7.5.18. MSDS može na entitet u bilo koje vrijeme automatski primijeniti dodatne definicije elemenata kontekstualnih metapodataka i vrijednosti, uključujući i prilikom izvoza, u skladu sa svojom svrhom dizajna i unutarnjom logikom. Na primjer, MSDS može biti sposoban automatski izvlačiti dodatne metapodatke iz određenih vrsta elektroničkog sadržaja, kao što su osobine Microsoft Word dokumenta. Kada nastaju novi dokumenti sa sadržajem takve vrste, MSDS može analizirati sadržaj svake sastavnice, automatski izvući bilo koje osobine koje identificira i potom ih dodati kao dodatne elemente metapodataka za sastavnicu

Uputnice na funkcije: F14.5.2, F14.5.23, F14.5.37, F14.5.55, F14.5.70, F14.5.93, F14.5.115, F14.5.141, F14.5.157, F14.5.164, F14.5.177

R7.5.20

MSDS mora osigurati da se elementi metapodataka nikada ne izbrišu dok je entitet aktivan, nakon što su mu dodani bilo prema R7.5.18 ili R7.5.19.

Zapazite da se elementi metapodataka mogu automatski okresati s entiteta pri njegovu uništenju ovisno o postavkama Zastavice za čuvanje pri uništenju u definiciji elementa metapodataka prema R7.5.6, ili brisani iz rezidualnog entiteta prema R7.5.7.

8. Usluga planiranja raspolaganja

8.1 Informacije o usluzi

Naziv usluge	Usluga planiranja raspolaganja
Verzija usluge	1.0
Identifikator implementirane usluge (<i>vidi M.14.442</i>)	fd05e284-181f-4f5d-bd8c-4bed835c8931

8.2 Ključni koncepti

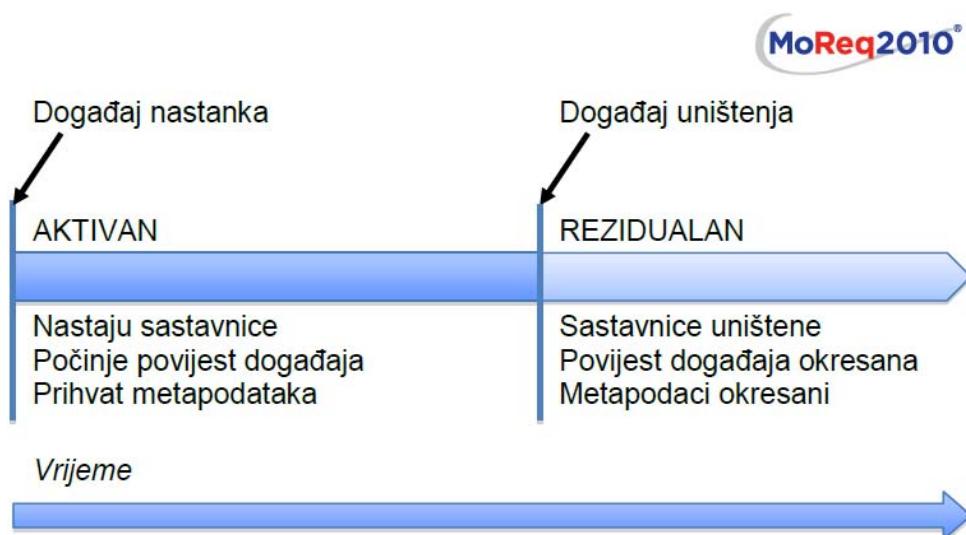
8.2.1 Životni ciklus dokumenta prema specifikaciji MoReq2010®

Planovi raspolaganja koriste se za upravljanje životnim ciklusom dokumenata u svim rješenjima MSDS-a.

Jednom kada nastane u MSDS-u, dokument se nikada ne briše u cjelini, kao da ga nikada nije bilo. Ovaj koncept odgovornosti važan je za dobro upravljanje dokumentima: iako više nema cjelovitog dokumenta i njegova sadržaja, ostao je rezidualni dokument koji pokazuje da je jednom postojao u MSDS-u. Rezidualni dokument, koji ostaje s MSDS-om dok god sustav postoji, ne dokazuje samo da je dokument jednom bio aktivan, nego i da se njime prikladno raspolažalo u skladu s odgovarajućim planom raspolaganja, što je vjerojatno još važnije.

Prelazak od aktivnog entiteta, s cjelovitim metapodacima, poviješću događaja i sadržajem, u rezidualni entitet naziva se „uništenjem“, za razliku od „brisanja“ (pri kojem se uklanjuju svi tragovi entiteta). MoReq2010® primjenjuje ovaj koncept i na druge entitete, ne samo na dokumente, kao što su jedinice združivanja, klase, planovi raspolaganja itd. Uništenje je nepovratan proces jer su dijelovi entiteta izbrisani tako da se entitet ne može vratiti u aktivno stanje. **Ilustracija 8a** daje jednostavan pregled životnog ciklusa dokumenta prema specifikaciji MoReq2010® koji se odnosi samo na dva događaja: nastanak dokumenta u MSDS-u kao aktivnog entiteta i potom njegovo uništenje.

Zapazite da za razliku od općeg modela životnog ciklusa entiteta, kako je ranije prikazan u **ilustraciji 2g**, kod dokumenata nema koncepta „prve uporabe“ niti razdoblja neposredno nakon nastanka u kojem se dokument može uništiti. Jednostavni pogled prikazan u ilustraciji 8a potom će se proširiti te će podrobnije prikazane pojedinosti životnog ciklusa dokumenta pokazati kako svaka radnja raspolaganja utječe na promjene u životnom ciklusu dokumenta.

Ilustracija 8a - Jednostavni pogled na životni ciklus dokumenta

Kao što pokazuje **ilustracija 8a**, kada nastane dokument, istodobno nastaju njegove sastavnice i njihov sadržaj, prihvataju se metapodaci za dokument i njegove sastavnice te događajem nastanka počinje povijest događaja dokumenta. Kada se kasnije uništi aktivni dokument, njegovi se metapodaci i povijest događaja okresuju, zajedno s metapodacima i povijestima događaja njegovih sastavnica, i, što je najvažnije, briše se sadržaj sastavnica dokumenta.

Ovlašteni korisnik može podesiti koji će se elementi metapodataka i događaji automatski okresati pri uništenju entiteta (vidi **R2.4.20** i **R7.5.6**). Preostali metapodaci dokumenta, zajedno sa svojim preostalim povijestima događaja, činit će rezidualni entitet i njegove rezidualne sastavnice.

Okresivanje je važan proces u osiguranju pravilnog uništenja sadržaja dokumenta, osobito u osjetljivim okruženjima u kojima ti događaji i metapodaci mogu otkriti informacije o izvornom sadržaju dokumenta i mogli bi se iskoristiti da se djelomično ili potpuno obnovi uništeni sadržaj. Na primjer, metapodaci u povijesti događaja bolničkog dokumenta mogu sadržavati ime pacijenta ili poseban događaj u medicinskoj povijesti tog pacijenta, i čuvati ga trajno kršeći privatnost.

Ovlašteni korisnik može izvršiti i okresivanje događaja i metapodataka rezidualnih dokumenata koji su već ranije uništeni, obično kao odgovor na naredbu suda ili presudu (vidi **R2.4.21** i **R7.5.7**). Ponekad se mora ukloniti neki dokument, zajedno sa svojim metapodacima i događajima, jer sud smatra da je njegovo daljnje postojanje problematično ili protivno pravu.

Drugi razlog za okresivanje metapodataka i povijesti događaja prilikom uništenja jest kapacitet pohrane: rezidualni se entiteti, naime, čuvaju dok god živi MSDS.

8.2.2 Planovi raspolaganja i radnje raspolaganja

Planovi raspolaganja imaju iznimno važnu ulogu u upravljanju dokumentima jer MoReq2010® određuje da se u MSDS-u dokument može uništiti samo u okviru procesa raspolaganja kojim upravlja plan raspolaganja koji je pridijeljen tom dokumentu. Plan raspolaganja dokumenta određuje koliko će se dugo on čuvati i kako će se potom njime raspolažati na kraju razdoblja čuvanja. Zato svi dokumenti moraju imati plan raspolaganja.

Svi planovi raspolaganja moraju biti usklađeni s procesom raspolaganja kako ga određuje specifikacija MoReq2010®, no mogu specificirati vrlo različita ponašanja. Plan raspolaganja za neki dokument može odrediti da se čuva trajno i da se nikada ne može uništiti. Drugi plan raspolaganja može odrediti da se dokument smjesta uništi. Neki drugi plan raspolaganja može odrediti da dokument treba provjeriti na kraju razdoblja čuvanja i tako dalje.

Svaki od ovih primjera uzrokuje različitu radnju raspolaganja. MoReq2010® traži da svi planovi raspolaganja moraju odrediti jedan od četiri moguća ishoda:

- čuvaj trajno
- provjeri na kraju razdoblja čuvanja
- predaj na kraju razdoblja čuvanja
- uništi na kraju razdoblja čuvanja.

8.2.3 Računanje razdoblja čuvanja

Svaki će plan raspolaganja imati razdoblje čuvanja određeno kao broj dana, tjedana, mjeseci ili godina. Razdoblje čuvanja počinje određenog početnog datuma čuvanja koji počinje događajem okidača čuvanja. Događaj okidač čuvanja može se odnositi na pojedini dokument ili na njegovu roditeljski jedinicu združivanja.

Organizacije koje su sklonije upravljati čitavim jedinicama združivanja i raspolažati njima skupno trebaju u svojim planovima raspolaganja odrediti okidače čuvanja koji se odnose na jedinice združivanja. Trebaju izbjegavati pojedinačno klasificiranje dokumenata u jedinicama združivanja. Sljedeći okidači čuvanja odnose se na roditeljske jedinice združivanja dokumenata:

- od izvornog datuma nastanka jedinice združivanja,
- od datuma zadnjeg dodavanja u jedinicu združivanja
- od datuma zatvaranja jedinice združivanja, i
- od datuma koji je određen elementom kontekstualnih metapodataka koji je pridružen jedinici združivanja.

Za razliku od toga, niže navedeni okidači čuvanja odnose se na pojedinačne dokumente. Kada se koriste ovi okidači čuvanja, dokumentima se raspolaže selektivno iz njihovih roditeljskih jedinica združivanja, u različito vrijeme, dok drugi dokumenti u istoj jedinici združivanja ostaju aktivni:

- od Izvornog datuma/vremena nastanka,
- od datuma kada je dokument dodan u roditeljsku jedinicu združivanja, i
- od datuma koji je određen elementom kontekstualnih metapodataka koji je pridružen dokumentu.

Sljedeći okidači čuvanja mogu se primijeniti podjednako na pojedinačne dokumente ili na jedinice združivanja:

- čuvaj trajno (nema okidača čuvanja),
- od sada (s neposrednim učinkom), i
- od datuma zadnje provjere.

Ako se plan raspolaganja dokumentom promijeni ili se ažurira vrijednost na koju se odnosi okidač čuvanja, MSDS mora iznova izračunati početni datum čuvanja, na primjer, uvihek:

- kada se zamijeni predodređeni plan raspolaganja dokumentom promjenom (vidi **R5.4.4**) ili reklassifikacijom dokumenta (vidi **R5.4.8, R6.5.4** i **R6.5.12**),
- kada se zamijeni predodređeni plan raspolaganja dokumentom premještanjem njega ili njegova roditelja u novu jedinicu združivanja (vidi **R6.5.8** i **R6.5.13**), i
- kada predodređeni plan raspolaganja nadjača plan raspolaganja koji je izravno primijenjen na dokument (vidi **R6.5.15**).

Uz prethodno navedene, sljedeći su svi mogući okidači čuvanja i njihove promjene koje mogu izazvati preračunavanje početnog datuma čuvanja:

- promijenjen je Izvorni datum/vrijeme nastanka dokumenta (vidi **R2.4.26**),
- zatvorena je roditeljska jedinica združivanja dokumenta (vidi **R6.3.7**), i
- promijenjen je element kontekstualnih metapodataka povezan s jedinicom združivanja (vidi **R8.4.4**).

Treba zapaziti da MoReq2010® gleda na raspolaganje kao na aktivnost koja će najvjerojatnije biti planirana i stoga ne traži da se okidači čuvanja provjeravaju a početni datumi čuvanja ponovno izračunavaju više no jednom dnevno. Prepostavlja se da će nove grupe dokumenata dospijevati za raspolaganje na dnevnoj osnovi i da će se rutinske radnje u upravljanju dokumentima planirati otplikite tako. Ipak, prema **R8.4.14** ovlašteni korisnik može pojedinačno zatražiti da MSDS smjesta ažurira status raspolaganja dokumenta.

Treba zapaziti i da MoReq2010® traži da se za računanje početnog datuma čuvanja koristi Izvorni datum/vrijeme nastanka dokumenata i jedinica združivanja, a ne Vremenski žig nastanka tih entiteta. To omogućuje interoperabilnost među dokumentacijskim sustavima zadržavajući istodobno kontinuitet životnog ciklusa dokumenta. Kad god se dokument ili jedinica združivanja uveze u novi dokumentacijski sustav, iznova će nastati u tom sustavu. Imat će različit Vremenski žig nastanka koji će pokazivati kada je uvezen u novi MSDS, ali se, za razliku od toga, pri uvozu dokumenta ili jedinice združivanja neće ažurirati vrijednost za Izvorni datum/vrijeme nastanka koju je postavio prethodni MSDS.

Slijedom toga početni datum čuvanja dokumenta može prethoditi događaju nastanka dokumenta. Na primjer, ako se u jedinici združivanja stvori novi dokument i da mu se plan raspolaganja s okidačem raspolaganja zasnovanim na Izvornom datumu/vremenu nastanka roditeljske jedinice združivanja, razdoblje čuvanja dokumenta već je stvarno započelo prije njegova nastanka. Ove okolnosti ne prikazuje niti jedna prateća ilustracija, kao što su **ilustracije 8c, 8d i 8e**, koje radi lakše razumljivosti uvijek prikazuju da početni datum čuvanja nastupa nakon datuma nastanka dokumenta.

8.2.4 Potvrđivanje raspolaganja dokumentom

Uz radnju raspolaganja, okidač i razdoblje raspolaganja, plan raspolaganja mora odrediti i razdoblje za potvrdu. Razdoblje za potvrdu je vremensko razdoblje za izvođenje radnje raspolaganja. Trajanje ovog razdoblja razlikovat će se od organizacije do organizacije, a može se razlikovati i u različitim planovima raspolaganja.

Točno značenje razdoblja raspolaganja ovisi o radnji raspolaganja koja se odabere. Razdoblje raspolaganja za radnju provjere predstavlja vrijeme određeno za izvršenje provjere i primjenu odluke nakon provjere. Razdoblje za potvrdu za radnju uništenja predstavlja vrijeme određeno za brisanje sadržaja dokumenta i za potvrdu da je brisan.

Radnje predaje imaju dva razdoblja za potvrdu. Dokumente najprije treba prenijeti na njihovu novu lokaciju izvan onoga čime upravlja MSDS. To će obično uključivati izvoz dokumenata iz MSDS-a. Nakon što se potvrdi završetak prijenosa, radnja raspolaganja mijenja se iz predaje u uništenje te procesa raspolaganja ulazi u drugo razdoblje za potvrdu da bi se osiguralo da je sadržaj dokumenta u MSDS-u uništen.

Ako bilo koje razdoblje za potvrdu istekne, a da MSDS ne zaprimi potrebnu potvrdu da je radnja raspolaganja završena, MSDS daje upozorenje koje se šalje ovlaštenim korisnicima, a označava da je istekao rok za raspolaganje odgovarajućim dokumentima. Svrha je ove mjere osigurati da se dokumentima raspolaže na vrijeme u najkraćem mogućem razdoblju nakon roka za raspolaganje.

8.2.5 Životni ciklus trajnog čuvanja

Važan aspekt upravljanja dokumentima je čuvanje važnih dokumenata u vrlo dugom razdoblju, uključujući mogućnost da se neki dokumenti označe tako da se njima nikada ne raspolaže. U specifikaciji MoReq2010® to se radi primjenom plana raspolaganja s okidačem čuvanja koji određuje trajno čuvanje. Ova vrsta plana raspolaganja bez okidača čuvanja sprečava računanje početnog datuma čuvanja i razdoblja čuvanja koje slijedi. Učinak trajnog čuvanja prikazuje **ilustracija 8b**, a može se usporediti s jednostavnim životnim ciklusom koji je prikazan na **ilustracijski 8a**.

Ilustracija 8b - Ako njegov plan raspolaganja određuje trajno čuvanje, tada se za dokument neće postaviti početni datum čuvanja te će ostati aktivan za života MSDS-a, ako mu se ne promijeni plan raspolaganja

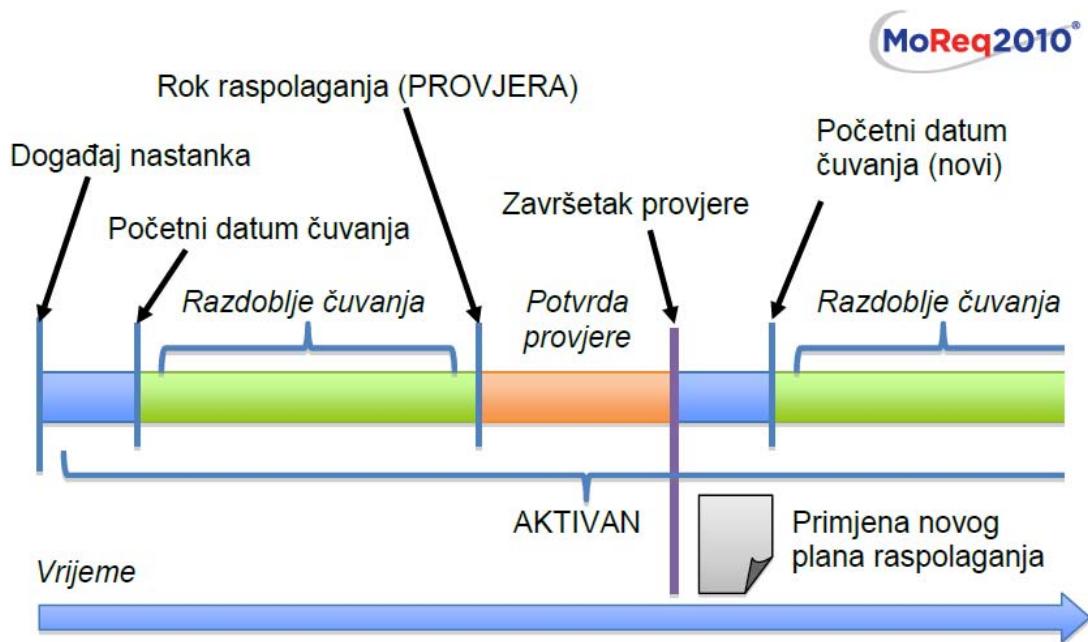
8.2.6 Životni ciklus provjere

MoReq2010® potiče da raspolaganje slijedi i bude određeno klasifikacijom, kad god je to moguće. To znači da razdoblje čuvanja dokumenta i postupak raspolaganja njime slijedi njegovu poslovnu klasifikaciju. Ovo načelo dobre prakse u upravljanju dokumentima ponekad se naziva „presudom pri nastanku“.

U nekim se slučajevima ipak dešava da važnost dokumenta i razdoblje u kojem ga treba čuvati nisu poznati u vrijeme nastanka dokumenta i da se ovo razdoblje ne može izračunati jednostavno iz sljedećih događaja, kao što je zatvaranje jedinice združivanja u koju je dokument smješten. U nekim nadleštivima razdoblje čuvanja može biti toliko dugo da se čini da se smjernice za čuvanje mogu promijeniti u narednom razdoblju. Na primjer, ako se traži da se određena klasa dokumenata uništi nakon 40 godina, voditelj dokumentacije može prosuditi da postoji određena razina vjerojatnosti da bi se tijekom 40 godina pravilo o raspolaganju nakon 40 godina moglo ažurirati. U ovakvim slučajevima, kada postoji razumna dvojba o njihovoj konačnoj sudbini, može se planirati naknadna provjera dokumenata umjesto trajnog čuvanja, predaje ili uništenja.

Kada je radnja raspolaganja dokumentom postavljena na provjерu, on ne podliježe neposredno predaji ili uništenju. Umjesto toga, ishod provjere mora uključiti primjenu plana raspolaganja na dokument, na temelju odluke nakon provjere. Novi plan raspolaganja zamijenit će prethodni koji je bio pridružen dokumentu i tada će odrediti konačnu sudbinu dokumenta, a može se koristiti i za planiranje još jedne provjere ili da se dokument zadrži trajno.

Ilustracija 8c pokazuje kako završetak provjere ima za posljedicu primjenu novog plana raspolaganja dokumentom, koji će sa svoje strane pokrenuti računanje novog početnog datuma čuvanja, radnje raspolaganja i razdoblja za potvrdu. Proces raspolaganja stoga će se nastaviti i može imati za posljedicu daljnja razdoblja za provjeru. Zapazite da obustave raspolaganja ne prekidaju proces provjere: one samo sprečavaju možebitno uništenje dokumenta.

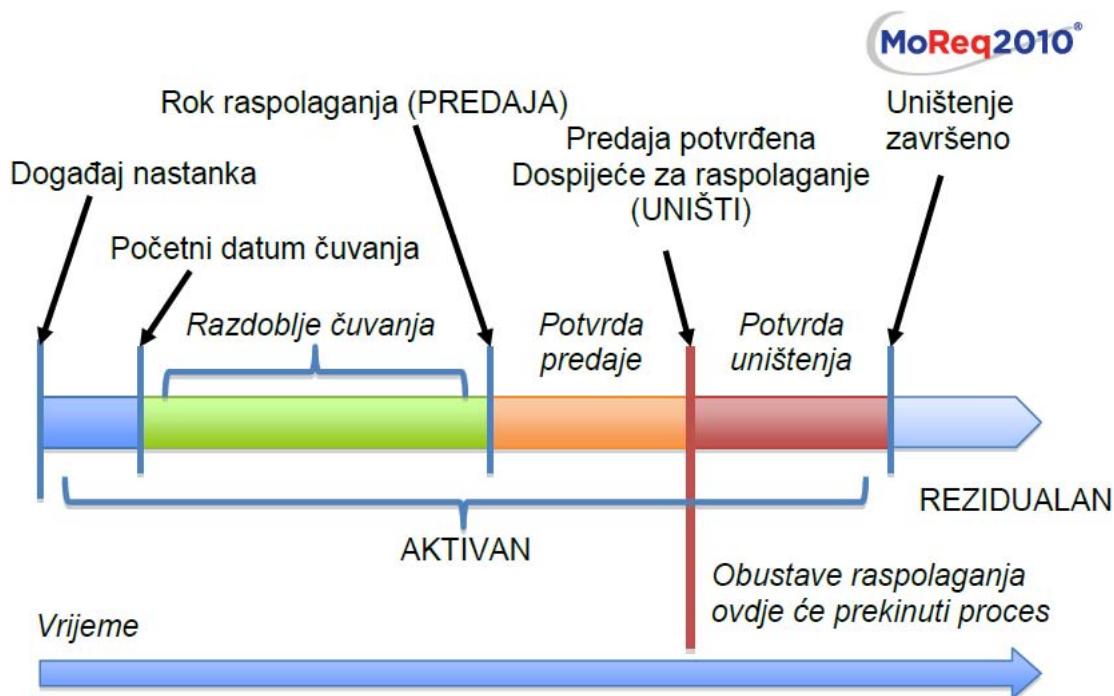
Ilustracija 8c - Ako plan raspolaganja određuje da se dokument provjeri, tada se na dokument mora primijeniti novi plan raspolaganja kao dio okončanja i primjene odluke nakon provjere

8.2.7 Životni ciklus predaje

Plan raspolaganja može odrediti da se dokument treba predati pod nadzor drugog dokumentacijskog sustava, na primjer središnjeg dokumentacijskog sustava organizacije,

sekundarnog spremišta ili arhiva. Predaja se odvija u dvije faze. Dokumente najprije treba izvesti iz MSDS-a i uvesti u drugi dokumentacijski sustav. Nakon potvrde da je prijenos obavljen i da je odredišni sustav uspješno zaprimio ono što je predano, MSDS mijenja radnju raspolaganja dokumentom iz predaje u uništenje, te se dokumenti potom uništavaju.

Ilustracija 8d prikazuje životni ciklus dokumenta kako se primjenjuje na radnju raspolaganja predaja. Dokument se ne uništava dok ovlašteni korisnik ne potvrdi da je predaja bila uspješna. Ako je dokument pod obustavom raspolaganja, prva faza predaje može se nastaviti, ali će se procesa zaustaviti prije druge faze uništenja dokumenta.

Ilustracija 8d - Ako plan raspolaganja određuje predaju dokumenta, tada ga se uništava u MSDS-u, ali samo nakon potvrde da je predaja završena

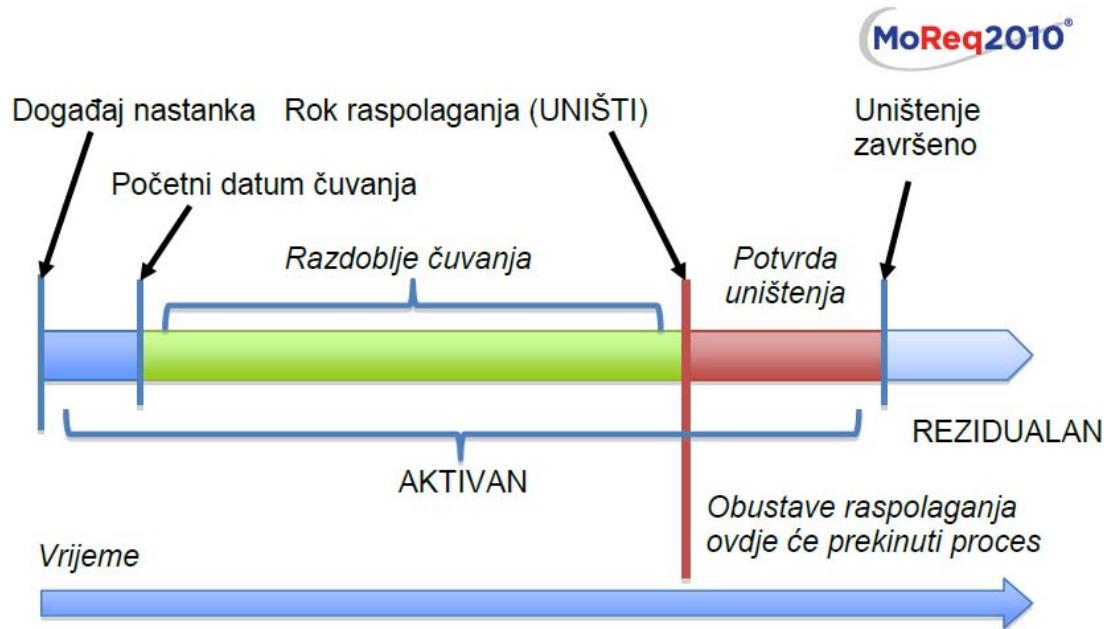
MoReq2010® dopušta da se predaja opozove. Ako se predaja opozove, dokumentu treba dati novi plan raspolaganja: ishod će stoga biti sličan provjeri, kako je prikazano na **ilustraciji 8c**.

8.2.8 Životni ciklus uništenja

Ilustracija 8e prikazuje životni ciklus dokumenta kako se primjenjuje na radnju raspolaganja uništenje. Uništenje dokumenata podložno je određenim ograničenjima, bilo da se provodi kao odgovor na radnju raspolaganja uništenje ili kao druga faza predaje. Ako je dokument pod obustavom raspolaganja, MSDS mora označiti da ga se zadržava i spriječiti njegovo uništenje. U ovom slučaju razdoblje za potvrdu uništenja ne smije početi dok se obustava raspolaganja ne digne. Više informacija o obustavama raspolaganja može se naći u **10. Usluga obustave raspolaganja**.

Važno je zapaziti da, kada proces raspolaganja uđe u razdoblje za potvrdu, više nije moguće postaviti obustavu raspolaganja i tako spriječiti uništenje dokumenta. Naime, smatra se da je naredba za uništenje već izdana i samo se čeka potvrda da je do toga došlo. Jednom kada je

naredba izdana, MoReq2010® više se ne brine za opoziv i stoga je sprečavanje uništenja dokumenta izvan nadzora MSDS-a.

Ilustracija 8e - Ako plan raspolaganja određuje da će se dokument uništiti, tada obično postoji razdoblje za potvrdu koje slijedi rok za raspolaganje

O prirodi sadržaja njegovih sastavnica ovisi kako će se uništiti dokument u MSDS-u. To pak može ovisiti o dizajnu i svrsi MSDS-a. Kada dokumenti nastaju u MSDS-u, njihove će sastavnice nastati ili sa sadržajem koji MSDS može brisati automatski ili sa sadržajem koji traži potvrdu uništenja. Ovo određuje Zastavica za automatsko brisanje koja je uključena u metapodatke sastavnice prema R6.5.19.

Vjerojatnije je da će pri uništenju dokumenata sadržaj sastavnica moći automatski brisati MSDS koji izravno upravlja svojim spremištem sadržaja. MSDS koji dokumentima upravlja na licu mesta, u drugim poslovnim sustavima, ili upravlja dokumentima s fizičkim, a ne digitalnim sadržajem, vjerojatno će tražiti da primi zasebnu potvrdu da je uništen sadržaj dokumenata čije je uništenje planirano.

MoReq2010® ne ograničava arhitekturu rješenja MSDS-a tako da moraju biti u stanju automatski uništiti sadržaj dokumenta. MoReq2010® ne određuje niti da sva rješenja MSDS-a moraju podržavati sastavnice dokumenta koje traže potvrdu. Mnoga će rješenja MSDS-a podržavati obje vrste sadržaja ili omogućavati da se konfiguriraju različite vrste sadržaja. Dobavljači mogu u svojim rješenjima ugraditi i podržavati bilo koji od ovih opcija.

Stoga proces raspolaganja specifikacije MoReq2010® određuje da, kada dokument dospije za uništenje, MSDS mora provjeriti njegove sastavnice i odrediti mogu li se uništiti automatski ili samo nakon potvrde. MSDS će tada čekati potvrdu uništenja sadržaja svih sastavnica koje se ne mogu uništiti automatski prije no što uništi preostale sastavnice i sami dokument.

Zapazite da se ovaj pristup razlikuju od prethodnih verzija specifikacije MoReq2010®: automatsko uništenje ne određuje se kao atribut plana raspolaganja, već, umjesto toga, kao funkcija prirode sadržaja dokumenta te dizajna i implementacije MSDS-a.

8.2.9 Uništenje odozdo prema gore

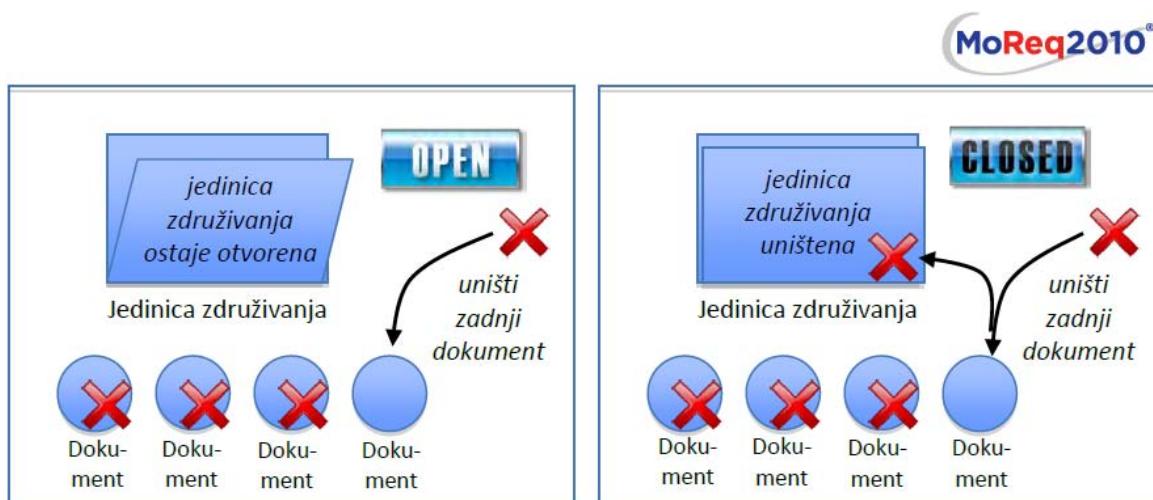
Prema specifikaciji MoReq2010® planovi raspolaganja primjenjuju se samo na dokumente, ne i na jedinice združivanja. U tome se razlikuje od prethodnih verzija specifikacije. Jedinice združivanja imaju klase, ali ne i planove raspolaganja. Uništenjem jedinica združivanja automatski upravlja MSDS koristeći načelo uništenja „odozdo prema gore“.

Prema ovom načelu pojedinačni dokumenti u jedinici združivanja mogu se uništiti u različito vrijeme. Tada uništeni dokument postaje rezidualni dokument, ali to ne utječe na druge dokumente u istoj jedinici združivanja, bili oni aktivni ili rezidualni. Ovo ne utječe niti na samu jedinicu združivanja sve dok se ne uništi zadnji dokument u njoj.

Uništenje odozdo prema gore znači da će MSDS automatski uništiti jedinicu združivanja kada se uništi zadnji aktivni dokument u njoj. Do automatskog uništenja jedinice združivanja dolazi, ipak, samo ako je zatvorena. Otvorenou jedinicu združivanje ne može se uništiti. Ako je u vrijeme uništenja zadnjeg aktivnog dokumenta jedinica združivanja već zatvorena, ili se zatvori kasnije, bit će uništena automatski, uz uvjet da joj nisu dodani aktivni dokumenti.

Vrijedno je zapaziti i da se jedinica združivanja, bila ona otvorena ili zatvorena, ne može automatski uništiti ako nikada nije bila korištena: jedinica združivanja koja nikad nije bila uništena može se umjesto toga brisati.

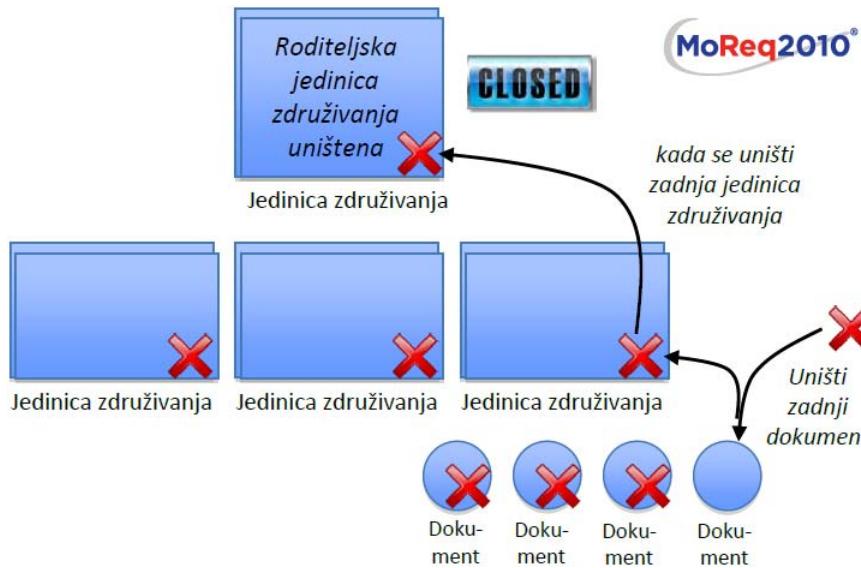
Ilustracija 8f pokazuje kako se uništavanje odozdo prema gore primjenjuje na otvorene i zatvorene jedinice združivanja, kada se uništi zadnji dokument u jedinici združivanja.

Ilustracija 8f - Prema načelu uništavanja odozdo prema gore, kada se uništi zadnji dokument u jedinici združivanja, automatski se uništava i ta jedinica, ali samo ako je zatvorena

Uništavanje odozdo prema gore ne utječe samo na jedinice združivanja koje sadrže dokumente, nego i na jedinice združivanja koje sadrže druge jedinice združivanja. MSDS će automatski uništiti roditeljsku jedinicu združivanja kada se unište sve njezine jedinice združivanja djeca. Vrijedi isto pravilo da roditeljske jedinice združivanja moraju biti zatvorene.

Kumulativni učinak uništavanja jedinica združivanja kaskadno prema gore pokazuje **ilustracija 8g**.

Ilustracija 8g - Zatvorena jedinica združivanja će se automatski uništiti ako su uništeni svi njezini entiteti djeca, bilo dokumenti ili druge jedinice združivanja. To može pokrenuti uništenje njezine roditeljske jedinice združivanja i tako dalje

8.2.10 Konflikti u raspolaganju

Neke specifikacije dokumentacijskih sustava, uključujući i prethodne specifikacije MoReq®, dopuštaju da dođe do konflikta u raspolaganju kada se dva ili više planova raspolaganja istodobno primjenjuju na isti dokument. Tada treba upravljati konfliktom u raspolaganju do kojeg je došlo, bilo osobnom intervencijom korisnika koji razrješuje konflikt, bilo uporabom algoritma koji određuje koji je među planovima raspolaganja u konfliktu važniji i stoga treba imati prvenstvo.

MoReq2010® namjerno je dizajniran tako da izbjegava ovakve konflikte u raspolaganju osiguravajući da se u bilo koje vrijeme na pojedini dokument primjenjuje jedan i samo jedan plan raspolaganja. Plan raspolaganja koji se prvotno primjenjuje na svaki dokument jest predodređeni plan raspolaganja povezan s njegovom klasom. Ovaj predodređeni plan raspolaganja ovlašteni korisnik može potom nadjačati primjenjujući drugi plan raspolaganja izravno na sam dokument. Novi plan raspolaganja i sam može biti nadjačan, i tako dalje, što osigurava da dokument uvijek ima samo jedan plan raspolaganja.

Najčešći razlog za nadjačavanje predodređenog plana raspolaganja dokumentom jest primjena novog plana raspolaganja kao posljedica odluke nakon provjere.

Slijedi primjer životnog ciklusa dokumenta:

- Dokument je nastao s predodređenim planom raspolaganja koji je naslijedio od svoje klase, „Provjeri dvije godine nakon zatvaranja jedinice združivanja“;
- Jedinica združivanja dokumenta nakon toga je zatvorena;
- Nakon dvije godine dokument je provjeren i slijedom toga primijenjen je novi plan raspolaganja, „Pregledaj jednu godinu nakon zadnjeg pregleda“;
- Godinu dana kasnije dokument je ponovo pregledan te je primijenjen treći plan raspolaganja, „Uništi za šest mjeseci“;
- Šest mjeseci kasnije, odnosno tri i pol godine nakon što je zatvorena jedinica združivanja dokumenta, MSDS je uništio dokument.

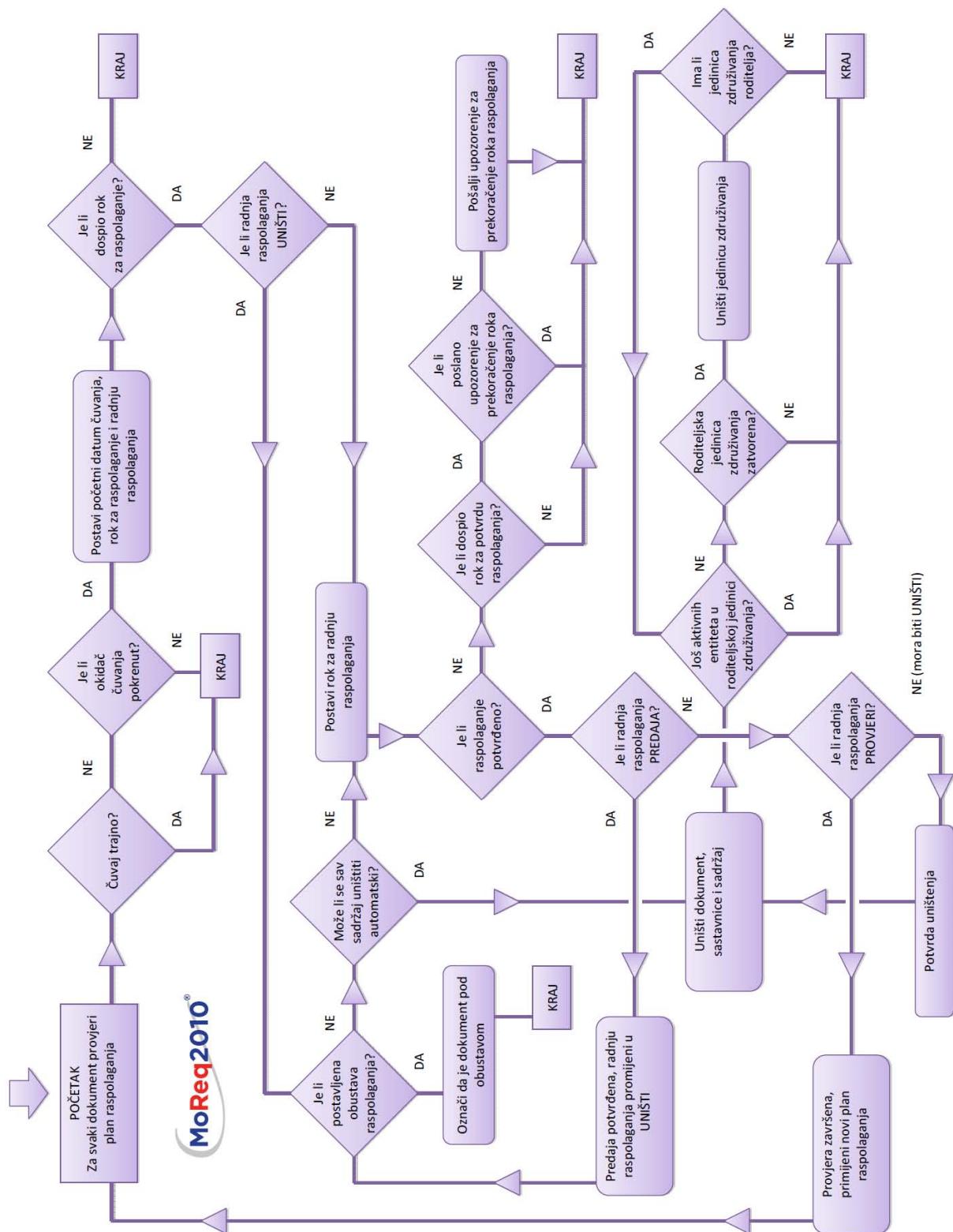
U ovom je primjeru dokument nastao s predodređenim planom raspolaganja, koji je potom tijekom njegova aktivnog života nadjačan dva puta. U svakom trenutku dokument će podlijetati samo jednom planu raspolaganja i slijedit će samo jedan odgovarajući procesa raspolaganja. Na ovaj način MoReq2010® osigurava da MSDS nikada ne mora upravljati konfliktima ili dvojbama u raspolaganju.

8.2.11 Proces raspolaganja

MSDS mora osigurati da se proces raspolaganja odvija redovno za sve svoje aktivne dokumente. To se može činiti u realnom vremenu ili kao planirana aktivnost, no MoReq2010® određuje da se to treba činiti na dnevnoj osnovi tako da ovlašteni korisnik svakoga dana može obavljati aktivnosti u upravljanju dokumentima koji su dospjeli za raspolaganje.

Dijagram toka na ilustraciji 8g pruža logički pogled na proces raspolaganja za svaki dokument, pokazujući različita mjesta odlučivanja i obradu koja se traži.

Ovim se dijagrom želi vizualno predstaviti funkcionalne zahtjeve u ovom poglavljiju i smatra se logičkim pogledom. On nije ni na koji način optimiziran i nije mu svrha da ga se reproducira u kodu, sve dok rješenja MSDS-a daju iste logičke ishode kako ih proces opisuje, za iste ulazne podatke.

Ilustracija 8h - Integrirani proces raspolaganja koji prikazuje sve izbore u raspolaganju koje omogućuje MoReq2010®

8.2.12 Planiranje raspolaganja kao usluga

MoReq2010® opisuje planiranje raspolaganja kao uslugu koju koristi MSDS. Mnogi MSDS softver imat će ugrađenu uslugu planiranja raspolaganja, no moguće je da će u budućnosti nastati i samostalne usluge planiranja raspolaganja koje omogućuju centralizirano

upravljanje planovima raspolaganja organizacije u većem broju rješenja MSDS-a. Jedno od mogućih rješenja ovakve usluge bilo bi da nadležno tijelo izda i održava široko korišten skup planova raspolaganja u obliku usluge planiranja raspolaganja koja je dostupna na Internetu i može je koristiti određeni sektor.

8.4 Funkcionalni zahtjevi

R8.4.1

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da stvara nove planove raspolaganja (**E14.2.6**) sa sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (**M14.4.61**),
- Vremenski žig prve uporabe (**M14.4.32**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**),
- Mandat (**M14.4.51**),
- Bilješke o području primjene (**M14.4.97**),
- Rok za radnju raspolaganja (**M14.4.18**),
- Kod okidača čuvanja (**M14.4.94**),
- Identifikator elementa s okidačem čuvanja (**M14.4.15**, ili **jednakovrijedno**),
- Kod intervala za razdoblje čuvanja (**M14.4.90**),
- Trajanje razdoblja čuvanja (**M14.4.89**),
- Kod podešavanja razdoblja čuvanja (**M14.4.91**),
- Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja (**M14.4.92**),
- Kod intervala za razdoblje potvrde (**M14.4.7**),
- Trajanje razdoblja potvrde (**M14.4.6**), i
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaki plan raspolaganja ima i:

- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa (ili **jednakovrijedno**, vidi **4. Ogledna usluga uloga**),

a može imati i:

- Kontekstualne metapodatke (ili **jednakovrijedno**, vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**).

*Zapazite da se mnogi gore navedeni elementi sistemskih metapodataka odnose na kocene, intervale, podešavanje i trajanje. To nisu osobito poznati izrazi. Svrha ovih kontrola raspolaganja podrobније se objašnjava u **14.4 Definicije elemenata sistemskih metapodataka** i niže u zahtjevima od **R8.4.2** do **R8.4.7**.*

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, popis prava pristupa prema specifikaciji MoReq2010® ne mora postojati za vrijeme rada sustava i može se dodati planu raspolaganja tek pri izvozu.*

*Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **7. Oglednu uslugu metapodataka**, mogući su razni mehanizmi kojima se kontekstualni metapodaci dodaju planovima raspolaganja.*

Uputnica na funkciju: F14.5.71

R8.4.2

MSDS mora omogućiti da se Kod radnje raspolaganja prema **R8.4.1** postavi na jednu od sljedećih vrijednosti:

- ZADRŽATI TRAJNO,
- PROVJERITI,
- PREDATI, ili
- UNIŠТИTI.

Kad god je Kod radnje raspolaganja postavljen na ZADRŽATI TRAJNO, MSDS mora osigurati da u plan raspolaganja nije uključen niti jedan od sljedećih elemenata metapodataka:

- Kod okidača čuvanja,
- Identifikator elementa s okidačem čuvanja,
- Kod intervala za razdoblje čuvanja,
- Trajanje razdoblja čuvanja,
- Kod podešavanja razdoblja čuvanja,
- Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja,
- Kod intervala za razdoblje potvrde, ili
- Trajanje razdoblja potvrde.

Kad god Kod radnje raspolaganja nije postavljen na ZADRŽATI TRAJNO, MSDS mora osigurati da su u plan raspolaganja uključeni barem sljedeći elementi sistemskih metapodataka:

- Kod okidača čuvanja,
- Kod intervala za razdoblje čuvanja,
- Kod intervala za razdoblje potvrde, ili
- Trajanje razdoblja potvrde.

Kod radnje raspolaganja ZADRŽATI TRAJNO koristi se za to da se dokumenti nikada ne unište. Navedeni elementi metapodataka ne mogu se primijeniti na dokumente koji će se čuvati trajno.

Drugi dodatni Kod radnje raspolaganja, ZADRŽATI U OBUSTAVI, MSDS primjenjuje automatski prema R8.4.21, no ne može se koristiti u planovima raspolaganja.

R8.4.3

MSDS mora dopustiti da se, prema **R8.4.1** Kod okidača čuvanja, kada je uključen u plan raspolaganja prema **R8.4.2**, postavi na jednu od sljedećih vrijednosti:

- OD SADA
- OD DATUMA ZADNJE PROVJERE
- OD IZVORNOG DATUMA NASTANKA DOKUMENTA
- OD IZVORNOG DATUMA NASTANKA JEDINICE ZDRAŽIVANJA
- OD DATUMA DODAVANJA U JEDINICU ZDRAŽIVANJA
- OD DATUMA ZADNJEG DODAVANJA U JEDINICU ZDRAŽIVANJA
- OD DATUMA ZATVARANJA JEDINICE ZDRAŽIVANJA
- OD DATUMA METAPODATKA ZA DOKUMENT

- OD DATUMA METAPODATKA ZA JEDINICU ZDRUŽIVANJA

Kad god je Kod okidača čuvanja postavljen na OD DATUMA METAPODATKA ZA DOKUMENT ili OD DATUMA METAPODATKA ZA JEDINICU ZDRUŽIVANJA, MSDS mora osigurati da je Identifikator elementa s okidačem čuvanja uvijek uključen u metapodatke plana raspolaganja. Identifikator elementa s okidačem čuvanja ne smije biti uključen u metapodatke plana raspolaganja z bilo koju drugu vrijednost Koda okidača čuvanja.

Identifikator elementa s okidačem čuvanja označava koji element metapodataka pridružen dokumentu ili jedinici združivanja dokumenata treba koristiti da se dobije Početni datum čuvanja.

Vrijednost Koda okidača čuvanja OD SADA koristi se kao sredstvo uza pokretanje razdoblja čuvanja dokumenta odmah, bez čekanja na poseban okidač.

Ostali se okidači čuvanja odnose na posebne elemente metapodataka određene za dokumente u R6.5.10 ili za jedinice združivanja u R6.5.1, kao što slijedi:

- *OD DATUMA ZADNJE PROVJERE koristi Vremenski žig zadnje provjere dokumenta,*
- *OD IZVORNOG DATUMA NASTANKA DOKUMENTA koristi Izvorni datum/vrijeme nastanka dokumenta,*
- *OD IZVORNOG DATUMA NASTANKA JEDINICE ZDRUŽIVANJA koristi Izvorni datum/vrijeme nastanka roditeljske jedinice združivanja dokumenta,*
- *OD DATUMA DODAVANJA U JEDINICU ZDRUŽIVANJA koristi Vremenski žig združivanja dokumenta,*
- *OD DATUMA ZADNJEG DODAVANJA U JEDINICU ZDRUŽIVANJA koristi Vremenski žig zadnjeg dodavanja roditeljske jedinice združivanja dokumenta, i*
- *OD DATUMA ZATVARANJA JEDINICE ZDRUŽIVANJA koristi Vremenski žig zatvaranja roditeljske jedinice združivanja dokumenta.*

Okidači čuvanja OD DATUMA METAPODATKA ZA DOKUMENT i OD DATUMA METAPODATKA ZA JEDINICU ZDRUŽIVANJA koriste element kontekstualnih metapodataka pridružen dokumentu ili njegovoj jedinici združivanja. Ovisno o pristupu MSDS-a u implementiranju 7. Ogledna usluga metapodataka, kao nadomjestak se može koristiti jednakovrijedan način za identificiranje odgovarajućeg elementa kontekstualnih metapodataka koji će se koristiti.

Ipak, bez obzira na to koristi li se ogledna usluga metapodataka ili jednakovrijedan način, MSDS mora osigurati da označeni element metapodataka uvijek:

- *ima kao Tip podatka (R7.5.3) datum, datum/vrijeme ili vremenski žig;*
- *ima Najveći broj pojavljivanja postavljen na jedan (R7.5.4) da osigura da element metapodataka uvijek ima jednu nedvojbenu vrijednost;*
- *bude pridružen dokumentu ili njegovoj jedinici združivanja (na primjer, uključivanjem u predložak ili jednakovrijedno prema R7.5.17 i R7.5.18); i*
- *može biti smisleno konvertiran i izvezen kao dio plana raspolaganja sukladnog sa specifikacijom MoReq2010® bez obzira na to kako se primjenjuje u MSDS-u (vidi 7.2 Sukladnost s Oglednom uslugom metapodataka).*

R8.4.4

MSDS ne smije dopustiti da plan raspolaganja s Kodom okidača čuvanja OD DATUMA ZADNJE PROVJERE, prema R8.4.3, bude pridružen klasi kao predodređeni plan raspolaganja za klasu. Isto tako, MSDS ne smije dopustiti da se takav plan raspolaganja primjeni izravno

na bilo koji dokument koji nije prethodno provjeren, osim za vrijeme potvrde odluke nakon provjere prema R 8.4.16.

Predodređeni plan raspolaganja pridružuje se svakoj klasi prema R5.4.2 i R5.4.4. Prema R6.5.14 svi dokumenti naslijeduju i primjenjuju predodređeni plan raspolaganja, ako on nije nadjačan prema R6.5.15.

Planovi raspolaganja s Kodom okidača raspolaganja OD DATUMA ZADNJE PROVJERE mogu se primijeniti u svezi s tekućom ili prethodnom provjerom dokumenta. MSDS mora spriječiti da se pridruže dokumentima koji nikada nisu bili provjereni. Stoga ih se ne može pridružiti klasi jer ne mogu postati predodređeni plan raspolaganja za novonastale dokumente.

R8.4.5

Kad god je u plan raspolaganja uključen prema R8.4.2 MSDS mora osigurati da Kod intervala za razdoblje čuvanja, prema R8.4.1, bude postavljen na jednu od sljedećih vrijednosti:

- BEZ RAZDOBLJA ČUVANJA,
- DANI,
- TJEDNI,
- MJESECI, ili
- GODINE.

Kad god je Kod intervala za razdoblje čuvanja postavljen na BEZ RAZDOBLJA ČUVANJA, MSDS mora osigurati da se u plan raspolaganja uključe barem sljedeći elementi sistemskih metapodataka:

- Trajanje razdoblja čuvanja,
- Kod podešavanja razdoblja čuvanja, i
- Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja.

Kad god Kod intervala za razdoblje čuvanja nije postavljen na BEZ RAZDOBLJA ČUVANJA, MSDS mora osigurati da se u plan raspolaganja uključe i sljedeći elementi sistemskih metapodataka:

- Trajanje razdoblja čuvanja, i
- Kod podešavanja razdoblja čuvanja.

Ako je Kod intervala za razdoblje čuvanja postavljen na BEZ RAZDOBLJA ČUVANJA, tada će Rok za radnju raspolaganja dokumentom biti postavljen na istu vrijednost kao i Rok za radnju raspolaganja. Drugim riječima, razdoblje čuvanja traje nula dana te radnja raspolaganja dospijeva odmah kada se okine razdoblje čuvanja.

Kada je Trajanje intervala za razdoblje čuvanja uključeno u plan raspolaganja, mora biti cijeli broj veći od nule. Tada se tumači zajedno s Kodom intervala za razdoblje čuvanja kao broj dana, tjedana, mjeseci ili godina. Stoga je najkraće razdoblje čuvanja nakon BEZ RAZDOBLJA ČUVANJA jedan dan.

R8.4.6

Gdje je prema R8.4.2 u plan raspolaganja uključen Kod podešavanja razdoblja čuvanja, prema R8.4.1, MSDS mora omogućiti da se postavi na jednu od sljedećih vrijednosti:

- BEZ PODEŠAVANJA
- POČETAK SLJEDEĆI MJESEC
- POČETAK SLJEDEĆI KVARTAL

- POČETAK U ODREĐENI MJESEC.

Kada je Kod podešavanja razdoblja čuvanja postavljen na BEZ PODEŠAVANJA ili POČETAK SLJEDEĆI MJESEC, MSDS mora osigurati da Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja ne bude uključen u plan raspolaganja. Ako je pak Kod podešavanja razdoblja čuvanja postavljen na POČETAK SLJEDEĆI KVARTAL ili POČETAK U ODREĐENI MJESEC, Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja mora biti uključen i mora mu se dati vrijednost koja odgovara mjesecu u godini.

Razdoblje podešavanja BEZ PODEŠAVANJA znači da će razdoblje čuvanja završiti točno na izračunati Rok za radnju raspolaganja. Razdoblje podešavanja POČETAK SLJEDEĆI MJESEC znači da MSDS mora razdoblje čuvanja produljiti do kraja mjeseca u kojem taj rok pada.

Razdoblje podešavanja POČETAK SLJEDEĆI KVARTAL produljiti će razdoblje čuvanja do kraja kvartala u godini u kojem taj rok pada. Stoga se Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja tumači tako da se odnosi na prvi mjesec u prvom kvartalu u godini. Na primjer, ako je mjesec postavljen na TRAVANJ, kvartali će teći od travnja do lipnja, od srpnja do rujna, od listopada do prosinca i od siječnja do ožujka.

Razdoblje podešavanja POČETAK U ODREĐENI MJESEC produljiti će razdoblje čuvanja do kraja mjeseca prije početka mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja. Na primjer, da bi razdoblje čuvanja produljio do kraja kalendarske godine u kojoj istječe, ovlašteni bi korisnik Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja podesio na SIJEČANJ.

R8.4.7

Ako je prema **R8.4.2** u plan raspolaganja uključen Kod intervala za razdoblje potvrde, prema **R8.4.1**, MSDS mora dopustiti da ga se postavi na jednu od sljedećih vrijednosti:

- DANI, ili
- TJEDNI.

Mora se postaviti i Kod intervala za razdoblje čuvanja kao cijeli broj veći od nule.

Razdoblje za potvrdu odnosi se na najdulje vrijeme predviđeno za završetak radnje raspolaganja nominirane prema R8.4.2. Najkraće moguće razdoblje za potvrdu za plan raspolaganja je jedan dan.

Ako se razdoblje za potvrdu prekorači, MSDS će poslati upozorenje prema R8.4.14.

Zapazite da dokumenti s Kodom radnje raspolaganja PREDAJA, prema R8.4.2, imaju dva razdoblja za potvrdu. Prvo razdoblje za potvrdu pokriva predaju dokumenata drugom dokumentacijskom sustavu ili na drugo mjesto. Drugo razdoblje za potvrdu pokriva uništenje dokumenata. Radi jednostavnosti ta se dva razdoblja za potvrdu računaju prema istim vrijednostima Koda intervala razdoblja za potvrdu i Trajanja razdoblja potvrde. Drugim riječima, oba će razdoblja za potvrdu uvijek biti jednakog duga.

R8.4.8

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da mijenja sljedeće metapodatke aktivnih planova raspolaganja:

- Naziv,
- Opis,
- Mandat,

- Bilješke o području primjene, i
- Bilo koji element kontekstualnih metapodataka.

Mandat opisuje izvor ovlasti za plan raspolaganja. Različita razdoblja čuvanja i pravila raspolaganja dokumentima koji pripadaju pojedinim poslovnim klasifikacijama mogu biti određeni zakonodavstvom, propisa u gospodarskim djelatnostima, nacionalnim i međunarodnim normama itd.

Uputnica na funkciju: F14.5.81

R8.4.9

Osim zahtjeva R8.4.8 MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da mijenja sljedeće metapodatke plana raspolaganja koji nikada nije bio primijenjen na dokument:

- Kod radnje raspolaganja,
- Kod okidača čuvanja,
- Identifikator elementa s okidačem čuvanja,
- Kod intervala za razdoblje čuvanja,
- Trajanje razdoblja čuvanja,
- Kod podešavanja razdoblja čuvanja,
- Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja,
- Kod intervala za razdoblje potvrde, i
- Trajanje razdoblja potvrde.

Jednom kada se plan raspolaganja iskoristi tako da se primijeni na dokument, vrijednosti metapodataka koji se koriste za računanje razdoblja čuvanja i za proces raspolaganja postaju nepromjenljive i više se ne mogu mijenjati. Zapazite da ih se u obrazloženju uz R8.4.13 naziva „kontrolama raspolaganja“.

Uputnice na funkcije: F14.5.81

R8.4.10

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da briše plan raspolaganja koji nikada nije bio primijenjen na dokument, pod uvjetom da nije pridružen niti jednoj aktivnoj klasi kao predodređeni plan raspolaganja.

Plan raspolaganja ne može se brisati ako je bio korišten, ali ga se može uništiti prema R8.4.11. Prije no što se plan raspolaganja briše, mora ga se zamijeniti u svojstvu predodređenog plana raspolaganja za svaku aktivnu klasu kojoj je pridružen, vidi R5.4.4.

Uputnica na funkciju: F14.5.72

R8.4.11

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da uništi bilo koji aktivni plan raspolaganja, pod uvjetom da se ne primjenjuje niti na jedan aktivni dokument i da nije predodređeni plan raspolaganja niti za jednu aktivnu klasu kojoj je pridružen.

Kada se plan raspolaganja uništi, MSDS ga zadržava kao rezidualni plan raspolaganja. Plan raspolaganja ne može se uništiti dok god se koristi kao plan raspolaganja za bilo koji aktivni dokument, ali se može uništiti ako je pridružen samo rezidualnim dokumentima. Prije no što se plan raspolaganja uništi, mora ga se zamijeniti u svojstvu predodređenog plana raspolaganja za svaku aktivnu klasu kojoj je pridružen, vidi R5.4.4, budući da samo aktivni planovi raspolaganja mogu biti pridruženi aktivnim klasama.

Uputnica na funkciju: **F14.5.75**

R8.4.12

U skladu s **R2.4.22** MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da pregledava planove raspolaganja u usluzi planiranja raspolaganja i da pogleda njihove metapodatke.

- Dokumentu izravno pridijeli aktivnu klasu zamjenjujući njegovu prethodnu klasifikaciju i nadjača nasljeđivanje od njegove roditeljske jedinice združivanja, ili
- Ukloni klasu koja je izravno pridijeljena dokumentu tako da dokument umjesto toga nasljeđuje klasu svoje roditeljske jedinice združivanja.

Pojmovi „pregledati“ i „pogledati“ definirani su u 13. Rječnik pojmove.

Uputnica na funkciju: **F14.5.77**

R8.4.13

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da aktivni plan raspolaganja zamjeni drugim aktivnim planom raspolaganja za sve aktivne dokumente na koje se primjenjuje i za sve aktivne klase kojima je pridružen kao predodređeni plan raspolaganja.

Ova funkcija omogućuje ovlaštenom korisniku da u čitavom MSDS-u jedan aktivni plan raspolaganja zamjeni drugim.

Zapazite da se prema **R8.4.9** kontrole u planu raspolaganja – kao što su one koje određuju trajanje razdoblja čuvanja – ne mogu mijenjati nakon što se primijene na dokumente. Da bi promijenio ove kontrole raspolaganja, ovlašteni korisnik mora stvoriti novi plan raspolaganja koji određuje druge kontrole raspolaganja te zamijeniti prethodni plan raspolaganja ondje gdje se pojavljuje.

Uputnice na funkcije: **F14.5.34, F14.5.138**

R8.4.14

MSDS mora ažurirati status raspolaganja bilo kojim dokumentom kada to traži ovlašteni korisnik te mora, odmah ili periodički, a najmanje jednom dnevno, ažurirati status raspolaganja svim aktivnim dokumentima.

Status raspolaganja svih dokumenata mora se ažurirati u stvarnom vremenu ili kao planirana aktivnost najmanje jednom dnevno. MSDS mora biti u stanju i ažurirati status raspolaganja pojedinim dokumentima na zahtjev.

Ažuriranje statusa raspolaganja aktivnim dokumentom uključuje:

- provjeru je li plan raspolaganja dokumentom promijenjen – vidi **R6.5.14** i **R6.5.15** – te, ako je došlo do toga, uklanjanje prethodnih metapodataka o raspolaganju;
- provjeru je li promijenjena vrijednost elementa metapodataka okidača čuvanja određena planom raspolaganja i jesu li ostvareni uvjeti za okidač raspolaganja, vidi **R8.4.3**;
- računanje i postavljanje Početnog datuma čuvanja, Koda radnje raspolaganja, Roka za radnju raspolaganja i Roka za potvrdu raspolaganja dokumentom na temelju kontrola raspolaganja u planu raspolaganja;
- provjeru je li dokument pod obustavom raspolaganja i, gdje je nužno, generiranje događaja i primjenu Koda radnje raspolaganja ZADRŽATI U OBUSTAVI, vidi **R8.4.21**;
- provjeru je li radnja raspolaganja otkazana, vidi **R8.4.18**, ili potvrđena, vidi **R8.4.17, R8.4.19** i **R8.4.20**;

- slanje upozorenja na prekoračenje roka za raspolaganje ako se radnja raspolaganja ne potvrdi Rokom za potvrdu raspolaganja, vidi **R8.4.15**;
- primjenu ishoda pregleda, uključujući i primjenu novog plana raspolaganja na dokument, vidi **R8.4.17**;
- promjenu Koda radnje raspolaganja u UNIŠTITI nakon potvrde predaje, vidi **R8.4.19**;
- uništenje sadržaja dokumenta za sastavnice kod kojih je MSDS u stanju to učiniti, vidi **R8.4.20**;
- uništenje dokumenata i njihovih sastavnica okresivanjem njihovih metapodataka i povijesti događaja tako da ostane rezidualni entitet, vidi **R8.4.20**; i
- uništenje zatvorenih roditeljskih jedinica združivanja kada se uništi njihovo posljednje dijete, vidi **R8.4.22** i **R8.4.23**.

Za daljnja objašnjenja vidi dijagram toka procesa na *ilustraciji 8h* u poglavljiju **8.2.11 Proces raspolaganja**.

Zapazite da MoReq2010® određuje što MSDS mora činiti da bi bio sukladan sa specifikacijom, ali ne određuje kako on treba implementirati ovu funkcionalnost ili treba li to raditi u stvarnom vremenu ili kao planirani proces. Ovdje zadana razina određenosti nužna je radi podrške interoperabilnosti.

Uputnica na funkciju: **F14.5.140**

R8.4.15

MSDS mora upozoriti sve korisnike ovlaštene primiti upozorenje za određenu jedinicu združivanja ili dokument da je istekao Rok za potvrdu raspolaganja, a da radnja raspolaganja nije izvršena ili potvrđena.

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, mehanizmi kojima se korisnici ovlašćuju primiti upozorenje mogu se razlikovati. Kada se implementira ogledna usluga uloga, primanje upozorenja pridružit će se ulozi, kao i svaka druga funkcija. Korisnici su stoga ovlašteni primiti upozorenja ako im je dana takva uloga u popisu prava pristupa.

Na primjer, neka organizacija odredi novu ulogu pod nazivom „mjesni službenik za dokumentaciju“ (MSD). Funkcija „primi upozorenja“ uključena je u ulogu MSD. Korisniku se tada dodijeli uloga MSD za određenu jedinicu združivanja. MSD će sada tom korisniku slati upozorenja za sve dokumente u toj jedinici združivanja čiji je rok za potvrdu istekao.

MoReq2010® ne određuje koji bi mehanizam upozoravanja MSDS morao implementirati. Dostupno je mnogo različitih tehnologija koje se mogu podržavati. Pravilo je da mehanizam upozoravanja mora biti proaktiv i ostaviti trag da bi se pokazalo da je upozorenje poslano i primljeno.

Među prihvatljivim mehanizma upozoravanja su:

- elektronička pošta;
- odašiljanje obavijesti, na primjer slanje jednostavne SMS poruke;
- objavljivanje putem RSS/Atom feed;
- pretplatnička usluga, na primjer „twitter.com“.

Među mehanizmima koji nisu prihvatljivi bez dodatne potporne infrastrukture su:

- pisanje upozorenja u dnevnik grešaka (to nije proaktivni način za distribuciju upozorenja ovlaštenim korisnicima); i
- instant poruke (one ne ostavljaju trag o komunikaciji koji se može lako pratiti da bi se pokazalo da je poruka poslana i primljena).

Kada se pošalje upozorenje, MSDS mora dokumentu dodati Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje. To, među ostalim, osigurava da se dalje ne šalju upozorenja za isti dokument.

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira proces raspolaganja prema R8.4.14, MSDS može konsolidirati upozorenja za više dokumenata kojima je istekao rok u jedno upozorenje svakom ovlaštenom korisniku, ako je upozorenja trebalo poslati u isto vrijeme. MoReq2010® ne određuje kako treba konsolidirati različita upozorenja.

Uputnica na funkciju: F14.5.125

R8.4.16

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da pregledava i pogleda sve aktivne dokumente koji su dospjeli za raspolaganje te da ih poreda i grupira na različite načine sljedećim nijihovim obilježjima:

- Klasa;
- Jedinica združivanja, uključujući roditeljski+u i više jedinice združivanja;
- Plan raspolaganja;
- Kod radnje raspolaganja;
- Rok za radnu raspolaganja; i
- Rok za potvrdu raspolaganja.

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da izvrši ovu funkciju tako da ne oblikuje pojedinačne upite za pretraživanje prema 12. Usluga pretraživanja i izvješćivanja, i to tako da to olakšava otkazivanje ili potvrdu radnji raspolaganja istodobno za grupe dokumenata, prema R8.4.17, R8.4.18, R8.4.19 i R8.4.19.

Zapazite da MSDS ne smije niti jednom korisniku dopustiti da u okviru ovog zahtjeva pregledava i pogleda entitete koje inače ne može pogledati, ili da pronađe dokumente koji su dospjeli za uništenje, ali su pod obustavom raspolaganja, vidi R8.4.21.

Uputnice na funkcije: F14.5.131, F14.5.178

R8.4.17

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da završi provjeru bilo kojeg dokumenta ili dokumenata s Kodom radnje raspolaganja PROVJERITI kojima je dospio rok za raspolaganje primjenjujući novi plan raspolaganja i dajući komentar o provjeri koji opisuje ishod provjere bilo na:

- pojedini dokument dospio za provjeru, pojedinačno;
- bilo koji nominirani skup dokumenata koji su dospjeli za provjeru;
- sve dokumente koji su dospjeli na provjeru prema nominiranom planu raspolaganja;
- sve dokumente dospjele za provjeru u nominiranoj jedinici združivanja, uključujući i roditeljske i više jedinice združivanja; ili
- sve dokumente s nominiranom klasom koji su dospjeli za provjeru.

Komentar provjere mora se pohraniti kao Komentar događaja u odgovarajući događaj koji je generiran za provjeru. MSDS mora na svaki dokument primijeniti i Komentar zadnje provjere i Vremenski žig zadnje provjere, vidi R6.5.10.

Funkcionalnost provjere dokumenata unutar nominiranih jedinica združivanja i klase ima za svrhu osigurati da se dokumente može provjeravati u kontekstu i da se ovlaštenom korisniku omogući da isti ishod jednoznačno i istovremeno primijeni na čitavu jedinicu združivanja ili na klasu.

*Uputnica na funkciju: F14.5.118***R8.4.18**

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da otkaže predaju bilo kojeg dokumenta ili dokumenata s Kodom radnje raspolaganja PREDATI, kojima je dospio njihov Rok za radnju raspolaganja, ili da otkaže uništenje bilo kojeg dokumenta ili dokumenata s Kodom radnje raspolaganja UNIŠТИТИ, koja traži potvrdu, za bilo što od sljedećega:

- pojedini dokument dospio za predaju ili uništenje, pojedinačno;
- bilo koji nominirani skup dokumenata koji su svi dospjeli za predaju;
- bilo koji nominirani skup dokumenata koji su svi dospjeli za uništenje;
- sve dokumente koji su dospjeli za predaju prema nominiranom planu raspolaganja;
- sve dokumente koji su dospjeli za uništenje prema nominiranom planu raspolaganja;
- sve dokumente dospjele za predaju u nominiranoj jedinici združivanja, uključujući i roditeljske i više jedinice združivanja;
- sve dokumente dospjele za uništenje u nominiranoj jedinici združivanja, uključujući i roditeljske i više jedinice združivanja;
- sve dokumente s nominiranom klasom koji su dospjeli za predaju; i
- sve dokumente s nominiranom klasom koji su dospjeli za uništenje.

MSDS mora dopustiti da se predaja ili uništenje, koji traže potvrdu, otkažu u bilo koje vrijeme nakon Roka za radnju raspolaganja i prije potvrde ovih radnji prema **R8.4.19** i **R8.4.20**.

*Da bi otkazao predaju ili uništenje, ovlašteni korisnik mora primijeniti novi plan raspolaganja i dati obvezni komentar otkazivanja, slično kao i za provjeru prema **R8.4.17**. MSDS ne smije nastaviti s prethodnom radnjom raspolaganja, a novi se plan raspolaganja mora primijeniti odmah.*

*Uputnice na funkcije: F14.5.116, F14.5.117***R8.4.19**

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da za svaki dokument ili dokumente s radnjom raspolaganja PREDATI, kojima je dospio rok za raspolaganje, potvrdi da je predaja završena, za bilo što od sljedećega::

- pojedini dokument dospio za predaju, pojedinačno;
- bilo koji nominirani skup dokumenata koji su dospjeli za predaju;
- sve dokumente koji su dospjeli za predaju prema nominiranom planu raspolaganja;
- sve dokumente dospjele za predaju u nominiranoj jedinici združivanja, uključujući i roditeljske i više jedinice združivanja; ili
- sve dokumente s nominiranom klasom koji su dospjeli za predaju.

Kao odgovor na potvrdu da je predaja završena MSDS mora postaviti Vremenski žig prijenosa, promijeniti njegov Kod radnje raspolaganja u UNIŠТИТИ, postaviti njegov Rok za radnju raspolaganja na datum potvrde, maknuti njegov Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje (ako postoji) te izračunati novi Rok za potvrdu raspolaganja. Zapazite da plan raspolaganja dokumentom nije promijenjen.

Funkcionalnost potvrde predaje dokumenata prema nominiranim jedinicama združivanja i klasama ima za svrhu olakšati potvrdu te izvoz učiniti učinkovitijim u kontekstu u kojem se izvoze čitave jedinice združivanja i klase.

Uputnica na funkciju: F14.5.120**R8.4.20**

U skladu s **R8.4.21**, kad god aktivni dokument ima radnju raspolaganja UNIŠTITI i kada dospije njegov rok, prema **R8.4.14**, MSDS mora provjeriti hoće li se sve njegove sastavnice uništiti automatski. Ako jedna ili više sastavnica nisu označene za automatsko uništenje, MSDS mora postaviti razdoblje za potvrdu te ovlaštenom korisniku omogućiti da potvrdi da je uništenje završeno. MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da potvrdi brisanje sastavnica za bilo što od sljedećega:

- pojedini dokument dospio za uništenje, pojedinačno;
- bilo koji nominirani skup dokumenata koji su dospjeli za uništenje;
- sve dokumente koji su dospjeli za uništenje prema nominiranom planu raspolaganja;
- sve dokumente dospjele za uništenje u nominiranoj jedinici združivanja, uključujući i roditeljske i više jedinice združivanja; ili
- sve dokumente s nominiranom klasom koji su dospjeli za uništenje.

Ako je MSDS u stanju automatski uništiti sav sadržaj sastavnica dokumenta ili učiniti to nakon potvrde brisanja svih sastavnica dokumenta, mora osigurati i uništenje aktivnih dokumenata i njihovih sastavnica u cjelini, ostavljajući rezidualni dokument s rezidualnim sastavnicama.

Uništenje dokumenta uključuje okresivanje elemenata metapodataka i njihovih vrijednosti iz metapodataka dokumenta i njegovih sastavnica, okresivanje događaja iz povijesti događaja dokumenta i njegovih sastavnica te brisanje sadržaja sastavnica dokumenta, kada je MSDS odgovoran za to.

Sposobnost potvrde uništenja dokumenata u njihovim nominiranim jedinicama združivanja i klasama ima za svrhu osigurati da se uništenje izvede u kontekstu.

Uputnice na funkcije: F14.5.41, F14.5.119, F14.5.124**R8.4.21**

U okviru procesa raspolaganja prema **R8.4.14** MSDS mora odrediti primjenjuje li se obustava raspolaganja na bilo koji aktivni dokument s Kodom radnje raspolaganja UNIŠTITI, kojem još nije dospio Rok za radnju raspolaganja. U ovom slučaju MSDS mora promijeniti Kod radnje raspolaganja dokumentom u ZADRŽATI U OBUSTAVI i brisati Rok za radnju raspolaganja i Rok za potvrdu raspolaganja, sve dok dokument više ne bude pod ikakvom obustavom raspolaganja ili mu se zamijeni plan raspolaganja.

*U skladu s **R9.4.4** MSDS ne smije nikada dopustiti uništenje i jednog dokumenta prema **R8.4.20** koji je pod aktivnom obustavom raspolaganja; štoviše, MSDS nikada ne smije naznačiti da je i koji dokument dospio za uništenje ako je pod aktivnom obustavom raspolaganja, uključujući ga primjerice u ishod prema zahtjevu **R8.4.16**.*

Kada je rok za radnju raspolaganja već dospio prije no što je primjenjena obustava raspolaganja te još samo čeka potvrdu, MSDS mora dopustiti potvrdu. Zapazite da obustava raspolaganja sprečava uništenje dokumenta, uključujući i njegovo uništenje nakon uspješne predaje, ali ne sprečava ovlaštenog korisnika da provjeri dokument ili da završi njegovu predaju u drugi dokumentacijski sustav prije uništenja dokumenta.

Kad god MSDS promijeni Kod radnje raspolaganja dokumentom u **ZADRŽATI U OBUSTAVI**, ili kada su sve obustave raspolaganja dignute s dokumenta, kako je određeno ovim zahtjevom, MSDS mora generirati odgovarajuće događaje, vidi **F14.5.128 Dokument – Pod obustavom** i **F14.5.139 Dokument – Otpušten**.

Za više informacija o obustavama raspolaganja vidi ključne koncepte u **9.Usluga obustave raspolaganja**.

Uputnice na funkcije: **F14.5.128, F14.5.139**

R8.4.22

Nakon uništenja dokumenata prema **R8.4.20** MSDS mora automatski uništiti sve jedinice združivanja koje više ne sadrže aktivne dokumente, pod uvjetom da su zatvorene.

Otvorene jedinice združivanja ne uništavaju se prije no što se zatvore prema **R6.5.6**. Jedinice združivanja mogu se zatvoriti potvrdom uništenja dokumenata koje sadrže, prema **R8.4.23**.

Zapazite da se uništenje jedinica združivanja prema ovom zahtjevu širi kaskadno prema gore tako da će se uništiti svaka roditeljska jedinica združivanja koja sadrži jedinice združivanja djecu, kada se uništi zadnja preostala aktivna jedinica združivanja dijete, pod uvjetom da roditeljska jedinica združivanja nije otvorena.

Uputnica na funkciju: **F14.5.9**

R8.4.23

Kad god ovlašteni korisnik potvrdi uništenje dokumenta koji je dospio za uništenje unutar jedne ili više nominiranih jedinica združivanja, prema **R8.4.20**, MSDS mora korisniku omogućiti da istom radnjom zatvoriti jedinicu združivanja, uključujući i sve jedinice združivanja njezine potomke.

Zatvaranje jedinice združivanja osigurava da će ona biti uništena prema **R8.4.22** ako više ne sadrži aktivne dokumente. Prema ovom zahtjevu korisnik ovlašten da zatvoriti jedinicu združivanja (vidi **R6.5.6**) može odabrati da je zatvoriti potvrđujući uništenje dokumenata u toj jedinici združivanja, čime se osigurava i istodobno uništenje jedinice združivanja prema **R8.4.22**.

Uputnica na funkciju: **F14.5.119**

R8.4.24

MSDS ne smije dopustiti nikakvu izmjenu plana raspolaganja koji je primjenjen na rezidualni entitet.

Planovi raspolaganja mogu se primijeniti pojedinačno na aktivne dokumente ili naslijediti od njihove klasifikacije. Međutim, jednom kada je dokument uništen, MSDS mora sačuvati njegovu vezu s onim planom raspolaganja prema kojem je uništen i ne smije dopustiti da se taj plan raspolaganja zamijeni drugim.

Za očuvanje povjerenja u MSDS od presudne je važnosti da revizor u neko kasnije vrijeme može pouzdano potvrditi kada je dokument uništen, pravila i kontrole raspolaganja koje su korištene u to doba i sve druge relevantne kontekstualne metapodatke u svezi s raspolaganjem.

Uputnica na funkciju: **F14.5.124**

9. Usluga obustave raspolaganja

9.1 Informacije o usluzi

Naziv usluge	Usluga obustave raspolaganja
Verzija usluge	1.0
Identifikator implementirane usluge (<i>vidi M.14.442</i>)	2e4a8618-c4b3-470f-8ccb-03e2d5e07026

9.2 Ključni koncepti

9.2.1 Postavljanje obustava raspolaganja

Obustave raspolaganja važan su i nužan dio suvremenog upravljanja dokumentima. Obustava raspolaganja je pravna ili druga administrativna naredba koja prekida normalni proces raspolaganja i sprečava uništenje nekih dokumenata organizacije sve dok je obustava raspolaganja na snazi.

Prema specifikaciji MoReq2010® obustava raspolaganja nastaje u MSDS-u kao dio usluge obustave raspolaganja. Aktivna obustava raspolaganja potom se pridružuje entitetima kao što su dokumenti, jedinice združivanja i klase.

Kada se obustava raspolaganja pridruži dokumentu pojedinačno, sprečava uništenje tog dokumenta sve dok je aktivna. Kada se obustava raspolaganja uništi, nastavlja se proces raspolaganja dokumentom.

Kada se obustava raspolaganja pridruži jedinici združivanja kao cjelini, sprečava uništenje bilo kojeg dokumenta u toj jedinici združivanja ili u jedinici združivanja koja joj je potomak. Ovo vrijedi i za nove dokumente koji se jedinici združivanja dodaju nakon što joj je pridružena obustava raspolaganja. Dokumenti koji se uklone iz jedinice združivanja pod obustavom neće ostati pod obustavom raspolaganja, ukoliko se ona ne primjeni na njih pojedinačno.

Kada se obustava raspolaganja pridruži klasi, sprečava uništenje bilo kojeg dokumenta koji je klasificiran tom klasom. Obustava raspolaganja ne sprečava reklassificiranje dokumenta pod obustavom u drugu klasu koja nije pod obustavom raspolaganja.

9.2.2 Utjecaj obustava raspolaganja

Utjecaj obustave raspolaganja na uslugu planiranja raspolaganja podrobno je opisan u **8. Usluga planiranja raspolaganja**. Obustava raspolaganja spriječit će uništenje dokumenta tako da proces raspolaganja zadrži u točci neposredno prije uništenja. Obustava raspolaganja ne sprečava provedbu odluka nakon provjere, promjenu plana raspolaganja dokumentom ili predaju dokumenta sve do točke u kojoj se dokument uništava u MSDS-u.

Dokument ili jedinica združivanja mogu istodobno biti pod više obustava raspolaganja. Sve obustave raspolaganja moraju biti dignute da bi se dokument ili jedinica združivanja mogli uništiti.

9.2.3 Dizanje obustava raspolaganja

Obustava raspolaganja ostati će na snazi i blokirati uništenje bilo kojeg dokumenta ili jedinice združivanja kojima je pridružena sve dok se ne uništi. Ovo se ponekad opisuje kao „dizanje“ obustave raspolaganja.

Ovlašteni korisnik može i razdružiti dokumente, jedinice združivanja i klase od obustave raspolaganja pod kojom se nalaze. Međutim, svrha je ove radnje samo u tome da ispravi veze između entiteta i obustava raspolaganja koje su primijenjene greškom, ili ako se strane u prijeporu slože da suze područje na koje se obustava raspolaganja primjenjuje. Uobičajeni postupak za dizanje obustave raspolaganja s entiteta na koje utječe jest uništenje obustave raspolaganja. Gdje dođe do toga, nije potrebno entitete pojedinačno razdruživati od obustave raspolaganja, kada se ona digne: dapače, kontinuirana povezanost dat će korisnu povjesnu informaciju.

Kada se digne, obustava raspolaganja se uništava te postaje rezidualna obustava raspolaganja. Ovaj se proces ne može vratiti unazad. Ako se obustava raspolaganja digne greškom, mora se stvoriti nova koja se potom mora pridružiti istim entitetima kojima je prethodno bila pridružena rezidualna obustava raspolaganja. Zapazite da će do tada biti moguće u procesu raspolaganja uništiti dokumente koji su prethodno bili pod obustavom u starom planu raspolaganja.

9.2.4 Usluga obustave raspolaganja

Obustave raspolaganja obično se odnose na čitavu instituciju i često nose sa sobom pravnu i finansijsku odgovornost i kazne. Mogu se odnositi na informacije koje su pohranjene u više različitim poslovnih sustava u organizaciji.

Servisno utemeljena arhitektura specifikacije MoReq2010® omogućuje implementaciju središnje usluge obustave raspolaganja koju dijeli više dokumentacijskih sustava u organizaciji. To omogućuje da obustave raspolaganja stvaraju, da se njima upravlja i da se dižu centralno, a da se istodobno primjenjuju u više MoReq2010® sukladnih sustava.

9.4 Funkcionalni zahtjevi

R9.4.1

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da stvara aktivne obustave raspolaganja (**E14.2.5**) sa sljedećim sistemskim metapodacima:

- Sistemski identifikator (**M14.4.100**),
- Vremenski žig nastanka (**M14.4.9**),
- Izvorni datum/vrijeme nastanka (**M14.4.61**),
- Vremenski žig prve uporabe (**M14.4.32**),
- Identifikator dokumenta pod obustavom (**M14.4.39**),
- Identifikator jedinice združivanja pod obustavom (**M14.4.37**),
- Identifikator klase pod obustavom (**M14.4.38**),
- Naziv (**M14.4.104**),
- Opis (**M14.4.16**),
- Mandat (**M14.4.51**),
- Bilješke o području primjene (**M14.4.97**),
- Vremenski žig uništenja (**M14.4.17**).

Svaka obustava raspolaganja ima i:

- Povijest događaja (vidi **2. Sistemske usluge**),
- Popis prava pristupa (ili **jednakovrijedno**, vidi **4. Ogledna usluga uloga**),

a može imati i:

- Kontekstualne metapodatke (ili **jednakovrijedno**, vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**).

Izvorni datum/vrijeme nastanka može se koristiti za bilježenje datuma izdavanja pravne ili administrativne naredbe, prije nego vremenski žig koji označava kada je obustava raspolaganja nastala u MSDS-u, vidi **R2.4.26**.

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **4. Oglednu uslugu uloga**, popis prava pristupa prema specifikaciji MoReq2010® ne mora postojati za vrijeme rada sustava i može se dodati obustavi raspolaganja tek pri izvozu.

Ovisno o načinu na koji MSDS implementira **7. Oglednu uslugu metapodataka**, mogući su razni mehanizmi kojima se kontekstualni metapodaci dodaju obustavama raspolaganja.

Uputnica na funkciju: **F14.5.57**

R9.4.2

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da mijenja metapodatke aktivne obustave raspolaganja, uključujući njezin: Naslov, Opis, Mandat, Bilješke o području primjene i bilo koje kontekstualne metapodatke.

Planovi raspolaganja obično predstavljaju pravnu ili administrativnu zabranu. Mandat opisuje autoritet ili nadleštvo na temelju kojeg obustava raspolaganja djeluje. Bilješke o području primjene korisnicima pružaju dodatne informacije o tome kako obustavu raspolaganja treba tumačiti i primijeniti.

Uputnica na funkciju: **F14.5.67**

R9.4.3

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da aktivne obustave raspolaganja pridružuje aktivnim dokumentima, jedinicama združivanja i klasama te da ih razdružuje.

Na primjer, trebalo bi biti moguće tražiti dokumente, jedinice združivanja i klase na koje se odnosi pravna ili administrativna naredba koju predstavlja obustava raspolaganja te tu obustavu raspolaganja pridružiti entitetima u rezultatu pretraživanja.

Razdruživanje obustava raspolaganja i dokumenata, jedinica združivanja ili klasa namijenjeno je samo ispravljanju grešaka u pridruživanju dokumenata, jedinica združivanja i klasa obustavama raspolaganja. Dokumenti, jedinice združivanja i klase koji su valjano uključeni u obustavu raspolaganja otpustit će se za uništenje kada se obustava raspolaganja digne prema **R9.4.6**. Ne treba ih pojedinačno razdruživati od obustave raspolaganja.

Uputnice na funkcije: **F14.5.56, F14.5.69**

R9.4.4

MSDS mora spriječiti uništenje bilo kojeg dokumenta, prema **R8.4.21**, koji je:

- izravno povezan s obustavom raspolaganja;
- dijete ili potomak bilo koje jedinice združivanja koja je povezana s obustavom raspolaganja; ili

- klasificiran klasom koja je povezana s obustavom raspolaganja.

Za daljnje pojedinosti o tome kako obustave raspolaganja prekidaju proces raspolaganja i sprečavaju uništenje jedinica združivanja i dokumenata vidi 8. Usluga planiranja raspolaganja.

R9.4.5

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da briše obustavu raspolaganja, pod uvjetom da nikada nije bila pridružena niti jednom dokumentu, jedinici združivanja ili klasi.

Jednom kada se iskoristi, obustava raspolaganja postaje važan dio povijesti dokumenata, jedinica združivanja i klase kojima je bila pridružena i više se ne može brisati u MSDS-u; može se, međutim, uništiti prema R9.4.6.

Uputnica na funkciju: F14.5.58

R9.4.6

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da digne obustavu raspolaganja tako da je uništi, omogućujući time uništenje svakog dokumenta na koji se obustava raspolaganja odnosi, posredno ili neposredno.

Kada se obustava raspolaganja ukloni, za sve će se dokumente na koje se ona odnosi nastaviti proces raspolaganja, opisan u 8. Usluga planiranja raspolaganja, te će se moći uništiti pod uvjetom da ne podliježu nekoj drugoj obustavi raspolaganja.

Zapazite da se dokumenti prema R9.4.4 mogu držati pod obustavom raspolaganja na više načina. Obustava raspolaganja može im se pridružiti izravno, mogu biti dio jedinice združivanja kojoj je pridružena obustava raspolaganja, a obustava raspolaganja može biti pridružena i klasi dokumenta. Slijedom toga moguće je da dokumenti koji su razdruženi od obustave raspolaganja, pod obustavom raspolaganja ostanu na drugi način, na primjer zato jer je njihova roditeljska jedinica združivanja ili klasa ostala pridružena obustavi raspolaganja.

Uputnica na funkciju: F14.5.61

R9.4.7

Slijedom zahtjeva R2.4.22 MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da pregledava obustave raspolaganja u usluzi obustave raspolaganja i pridružene entitete u drugim uslugama te da pogleda njihove metapodatke na sljedeće načine:

- pregledavati sve obustave raspolaganja u usluzi obustave raspolaganja i pogledati njihove metapodatke; i
- u pregledu prijeći s obustave raspolaganja na bilo koji pridruženi dokument, jedinicu združivanja ili klasi i pogledati njihove metapodatke.
- Mandat,
- Bilješke o području primjene, i
- Bilo koji element kontekstualnih metapodataka.

Pojmovi „pregledati“ i „pogledati“ definirani su u 13. Rječnik pojmoveva.

Uputnice na funkcije: F14.5.12, F14.5.30, F14.5.63, F14.5.131

10. Usluga pretraživanja i izvješćivanja

10.1 Informacije o usluzi

Naziv usluge	Usluga pretraživanja i izvješćivanja
Verzija usluge	1.0
Identifikator implementirane usluge (<i>vidi M.14.442</i>)	f09984a5-dd31-44d8-9607-22521667c78a

10.2 Ključni koncepti

10.2.1 Pronalaženje

Postoje dva načina na koje korisnici mogu pronaći entitete u MSDS-u: korisnik može pregledom prelaziti s jednog entiteta na entitete koji su povezani s njim (na primjer, s roditeljskih entiteta na njihovu djecu, s jedinica združivanja na njihove klase, s korisnika na njihove grupe, s dokumenata na njihove sastavnice i tako dalje) ili pretraživati entitete koji odgovaraju određenom upitu za pretraživanje.

Iskustvo pokazuje da je pretraživanje daleko skalabilnija opcija pronalaženja u dokumentacijskim sustavima s velikim brojem entiteta. U nekim dokumentacijskim sustavima pretraživanjem je moguće pronaći entitete kojima korisnik pregledavanjem ne bi mogao pristupiti zbog postavki nadzora pristupa. Do toga dolazi, na primjer, kada korisnik može pogledati entitet dijete, ali ne i njegovog roditelja. U ovom slučaju nedostupan roditelj može blokirati sposobnost korisnika da entitet dijete pronađe pregledavanjem.

Korisnici će često kombinirati ova dva postupka tako da najprije pretražuju za one entitete koji odgovaraju njihovim općim kriterijima pretraživanja, a potom to pročiste pregledavanjem rezultata pretraživanja, kada je broj entiteta u rezultatu pretraživanja sveden na upravlјiv broj.

MoReq2010® traži da svi dokumentacijski sustavi imaju tražilicu za pronalaženje entiteta na temelju vrijednosti njihovih metapodataka. Osnovni zahtjevi ne određuju da MSDS mora omogućiti korisnicima da pretražuju i u sadržaju dokumenata, no mnogi će dobavljači pružiti tu mogućnost za određene vrste sadržaja dokumenata.

Važan nefunkcionalni zahtjev za pretraživanje u MSDS-u jesu cjelovitost i konzistentnost rezultata. Ovo je osobito važno u okruženju upravljanja dokumentima. Ako isti korisnik više puta izvrši isto pretraživanje, pod uvjetom da nije bilo promjene podataka MSDS treba korisniku pouzdano vratiti isti skup rezultata pretraživanja u istom poretku.

10.2.2 Načini pretraživanja

MoReq2010® ne određuje kako bi dobavljači trebali implementirati pretraživanja u svojim rješenjima, no specifikacija zahtjeva najmanju razinu podrške različitim načinima pretraživanja. Među njima su:

- MSDS mora biti u stanju tražiti bilo koju vrstu entiteta prema njezinim sistemskim ili kontekstualnim metapodacima, uključujući i događaje;

- MSDS mora omogućiti da se odrede kriteriji pretraživanja koji odgovaraju tipu podatka bilo koje definicije elementa metapodataka, uključujući i sistemske i kontekstualne metapodatke;
- MSDS mora podržavati pretraživanje punog teksta istovremeno u svim elementima tekstualnih metapodataka, koristeći isti pojam za pretraživanje upisan jedanput;
- MSDS mora biti u stanju pretraživati prema kombinaciji pojedinih kriterija pretraživanja za nominirane elemente metapodataka; i
- MSDS mora biti u stanju kombinirati rezultate više pretraživanja da bi izvodio složena pretraživanja.

10.2.3 Pretraživanje teksta

MoReq2010® razlikuje dvije vrste elemenata metapodataka koji su zasnovani na tekstu. Elementi „tekstualnih“ metapodataka su oni koji su namijenjeni informativnom tekstu ili objašnjenjima izraženima prirodnim jezikom, kao što su Naziv, Opis i Komentar. Prema R2.4.28 element tekstualnih metapodataka uvijek mora pratiti identifikator jezika.

I drugi elementi metapodataka mogu se zasnovati na tekstu, ali ne služe tomu da sadrže riječi ili rečenice u kontekstu određenog jezika. Umjesto toga, mogu biti identifikatori, kodovi itd.

MoReq2010® traži da se elemente tekstualnih metapodataka može pretraživati pretraživanjem punog teksta. Pretraživanje punog teksta znači da se pretražuju čitave riječi, a ne tek nizovi znakova u vrijednosti elementa metapodataka. Primjere pretraživanja punog teksta pružaju moderne Internet tražilice kao što je Google.

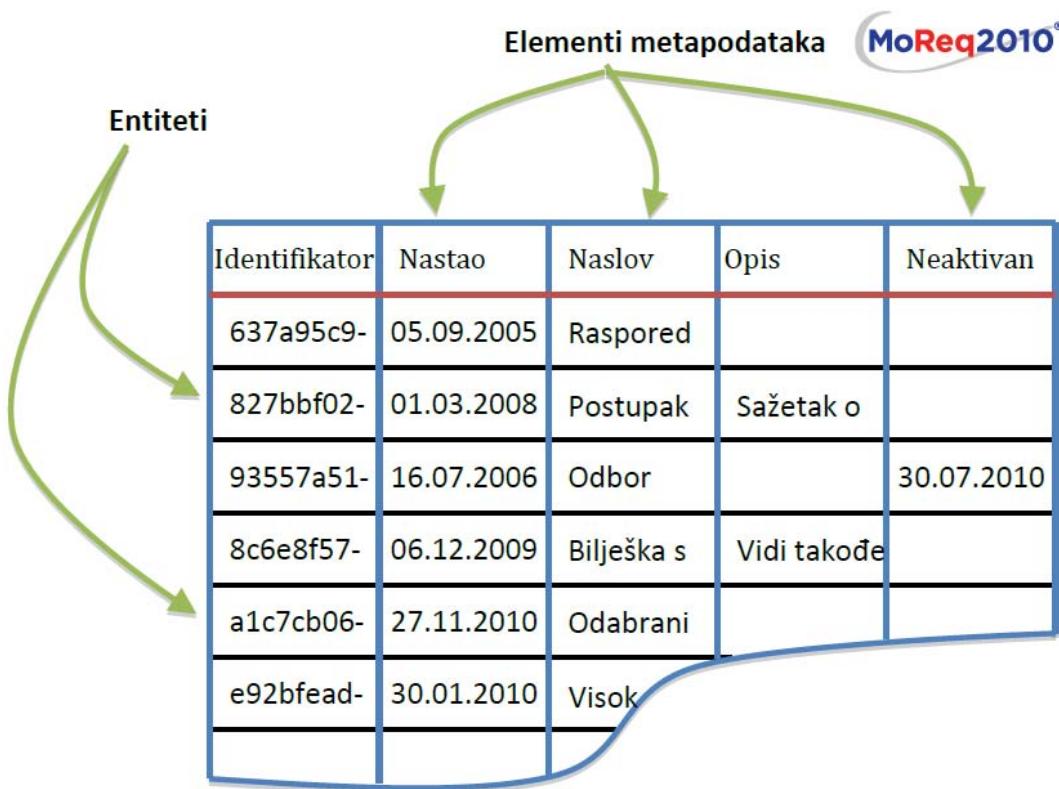
Tehnike pretraživanja punog teksta mogu biti vrlo složene, na primjer, pronalaženje riječi pisanih različitim pravopisom, u različitim glagolskim vremenima ili s raznim sufiksima i prefiksima, na temelju poznavanja jezika kojim je tekst pisan. MoReq2010® ne određuje razinu sofisticiranosti koja se traži za pretraživanje punog teksta, ali traži da se jezik elementa metapodataka pohrani s njegovim sadržajem da bi odgovarajuće opremljene tražilice mogle koristiti takve tehnike.

MSDS mora omogućiti i da se pretražuju elementi metapodataka koji nisu tekstualni. Oni mogu biti zasnovani na tekstu ili brojevi, vremenski žigovi, uputnice na druge entitete i tako dalje.

10.2.4 Rezultati pretraživanja

Korisnici pretražuju MSDS kako bi našli entitete koji odgovaraju njihovu upitu za pretraživanje. Stoga se rezultati pretraživanja uvijek izražavaju kao popis entiteta. MoReq2010® određuje da rezultati pretraživanja moraju biti takvi da ih korisnik može oblikovati, tako da korisnik može odrediti kako će se poredati entiteti na popisu rezultata pretraživanja te koji će se elementi metapodataka, koji pripadaju entitetima na popisu, pojaviti.

Ikako MoReq2010® ne određuje neki poseban oblik za rezultate pretraživanja, oni se mogu logički konceptualizirati tako da se drže tabličnog formata u kojem pojedini entitet zauzima redak u tablici, dok stupci predstavljaju vrijednosti različitih elemenata metapodataka koji pripadaju pojedinim entitetima. Ovaj konceptualni oblik prikazuje ilustracija 10a, no mora se ponovit da MoReq2010® ne određuje da MSDS treba koristiti ovaj oblik za isporuku rezultata pretraživanja korisniku.

Ilustracija 10a - Kakogod bili prikazani, niz rezultata pretraživanja može se konceptualno prikazati kao popis entiteta i njihovih odabranih metapodataka u poretku koji odredi korisnik

Kada se pretražuje MSDS ukupan broj rezultata pretraživanja koji odgovaraju izvornom upitu može biti vrlo velik. Stoga MoReq2010® određuje da MSDS mora osigurati paginaciju ili drugi način podjele velikih skupova rezultata pretraživanja, tako da se korisniku u jednom trenutku prikazuje samo podskup ukupnog broja rezultata te da on može od MSDS-a može zatražiti sljedeću stranicu s rezultatima.

10.2.5 Sigurnost

Rezultati koje pretraživanja vrate bit će specifični za korisnika i odnosit će se na postavke njegovih prava pristupa. MoReq2010® ne dopušta da MSDS da rezultati pretraživanja uključuju entitete za koje korisnik nema pravo da ih pogleda.

U pretraživanju i pregledavanju ponekad entitet, za koji korisnik ima puno pravo pristupa, pri uvidu ima identifikator drugog entiteta za koji korisnik nema pravo pristupa. To može biti roditelj, dijete ili bilo koji drugi povezani entitet, kao što je obustava raspolaganja povezana s dokumentom. Kada dođe do toga, MSDS mora sprječiti pristup korisnika drugom entitetu ili njegovim metapodacima prelazeći u pregledu na nj, pretražujući ga ili ostvarujući uvid u nj.

Gdje je moguće, entitet se jednostavno ne bi trebao pojaviti među rezultatima pretraživanja ili na popisu za pregledavanje. Ako se nedostupni entitet ipak pojavljuje, recimo u stupcu tablice metapodataka kao što je ona prikazana na **ilustraciji 10a**, ili među metapodacima entiteta u koji se ostvaruje uvid, MSDS mora anonimizirati njegovu prisutnost ostavivši prazno mjesto ili zamjenivši njegov naslov prikladnim znakom kao što je „Nepoznati entitet“.

10.2.6 Pohranjena pretraživanja

Korisnici mogu pohraniti svoje upite za pretraživanje tako da ih kasnije mogu iznova koristiti. Ovo omogućuje korisniku da ponovi isto pretraživanje ili da prijašnje kriterije za pretraživanje koristi kao ishodište za izradu novog skupa kriterija za pretraživanje.

MoReq2010® ne gleda na pohranjeno pretraživanje kao na entitet kojim se upravlja. Ono je specifično za pojedini MSDS. Pohranjenom pretraživanja ne pridružuje se definicija vrste entiteta ili popis elemenata metapodataka, a ne traži se niti da se pohranjena pretraživanja izvoze ili predaju drugom dokumentacijskom sustavu.

10.2.7 Izvješća

MoReq2010® traži da MSDS podržava dvije vrste izvješća: podrobno i sumarno izvješće. Obje vrste izvješća povezane su s pretraživanjem, kako je opisano naprijed.

Podrobna izvješća oponašaju uobičajena pretraživanja. Zasnivaju se na pojedinačnom upitu za pretraživanje koje daje podskup metapodataka za svaki entitet na popisu rezultata. Podrobna će izvješća obično biti u obliku tablice, poput **ilustracije 10a**. Od pretraživanja razlikuju se po tome što daju sve rezultate zajedno, kao pojedinačni dokument u općem formatu izvješća. MoReq2010® ne određuje u kojem bi formatu izvješća trebala biti.

Za usporedbu, sumarna se izvješća temelje na više upita za pretraživanje, no ne daju skup rezultata za svaki upit, nego ukupan broj pronađenih entiteta koji udovoljavaju svakom upitu za pretraživanje. Kao i kod podrobnih izvješća MoReq2010® ne određuje nikakav poseban format za sumarna izvješća.

10.2.8 Pohranjena izvješća

Kao i kod pohranjenih pretraživanja, i jednom izrađene definicije izvješća mogu se pohraniti tako da se kasnije mogu iznova pokrenuti ili koristiti kao osnova za izradu sljedećeg izvješća. Jednako tako, niti pohranjena izvješća ne moraju odgovarati nekoj definiciji vrste entiteta niti biti prenosivi u druge dokumentacijske sustave.

10.4 Funkcionalni zahtjevi

R10.4.1

MSDS mora dopustiti korisnicima da pronađu svaki entitet koji su ovlašteni pregledavati i pogledati, koristeći upit za pretraživanje.

Da bi pronašao entitete pretraživanjem, korisnik izrađuje upite za pretraživanje. MSDS tada pronalazi entitete koji odgovaraju upitu, pod uvjetom da su to entiteti koje korisnik ima pravo pogledati (vidi 4. Ogleđna usluga uloga). Popis svih entiteta koji odgovaraju upitu za pretraživanja sadrži skup rezultata pretraživanja.

MoReq2010® ne određuje nikakav poseban format za upite za pretraživanje: mogu biti u obliku skripta, kao što su SQL izrazi, ili vizualni, kao što su obrasci za pretraživanje, ili u drugom obliku.

Uputnica na funkciju: F14.5.195

R10.4.2

MSDS mora dopustiti korisnicima da ograniče rezultate pretraživanja prema **R10.4.1** na entitete određene vrste ili više vrsta entiteta.

Na primjer, korisnik može tražiti samo među događajima, ili samo korisnike, grupe i uloge koje odgovaraju upitu za pretraživanje.

R10.4.3

MSDS mora dopustiti korisniku da odredi upit za pretraživanje prema **R10.4.1** koji sadrži jedno pretraživanje punog teksta izvršeno na svim elementima tekstualnih metapodataka.

Pretraživanje punog teksta uključuje traženje jedne ili više čitavih riječi ili izraza. Mora obuhvatiti sve elemente tekstualnih metapodataka.

R10.4.4

Kada pretražuje puni tekst prema **R10.4.3** MSDS mora izračunati bodove relevantnosti za svaki pronađeni entitet.

Prema bodovima relevantnosti rangiraju se rezultati pretraživanja u nizu od onog koji najbolje odgovara upitu za pretraživanje do onog koji mu najmanje odgovara. MoReq2010® ne određuje algoritam koji bi tražilica MSDS-a trebala koristit za računanje bodova relevantnosti.

R10.4.5

MSDS mora dopustiti korisniku da odredi upit za pretraživanje prema **R10.4.1** koji se sastoji od jednog ili više kriterija za pretraživanje, pri čemu svaki kriterij uspoređuje određeni element sistemskih ili kontekstualnih metapodataka s vrijednošću koju je dao korisnik.

Na primjer, korisnik može pretraživati entitete grupa na temelju vrijednosti njihova Naziva.

R10.4.6

MSDS mora dopustiti korisniku da odredi kriterij za pretraživanje prema **R10.4.5** koji vraća pogotke za bilo koju vrijednost specificiranog elementa metapodataka.

Na primjer, korisnik mora biti u stanju pronaći samo zatvorene jedinice združivanja na temelju kriterija upita koji određuje da Vremenski žig zatvaranja postoji i da ima vrijednost, ili, u obrnutom slučaju, pronaći samo otvorene jedinice združivanja pretražujući jedinice združivanja čiji Vremenski žig zatvaranja nema vrijednost.

R10.4.7

MSDS mora dopustiti korisniku da odredi kriterij za pretraživanje prema **R10.4.5** koji vraća pogotke za tekstualne metapodatke na temelju pretraživanja teksta.

*Ovo je slično kao u **R10.4.3**, osim što ovaj zahtjev ograničava pretraživanje punog teksta na pojedini element tekstualnih metapodataka, odnosno ne pretražuje sve elemente tekstualnih metapodataka istodobno.*

R10.4.8

MSDS mora dopustiti korisniku da odredi kriterij za pretraživanje prema **R10.4.5** koji vraća pogotke za metapodatke s datumom, datumom i vremenom i s vremenskim žigom, na temelju bilo čega od sljedećeg:

- vrijednosti koje padaju prije određenog datuma, datuma i vremena ili vremenskog žiga;
- vrijednosti koje padaju poslije određenog datuma, datuma i vremena ili vremenskog žiga;
- vrijednosti koje padaju na određeni datum;
- vrijednosti koje padaju danas;
- vrijednosti koje padaju jučer;

- vrijednosti koje padaju sutra;
- vrijednosti koje padaju ovog tjedna;
- vrijednosti koje padaju prošlog tjedna;
- vrijednosti koje padaju sljedećeg tjedna;
- vrijednosti koje padaju ovog kalendarskog mjeseca;
- vrijednosti koje padaju prošlog kalendarskog mjeseca;
- vrijednosti koje padaju sljedećeg kalendarskog mjeseca;
- vrijednosti koje padaju ovog poslovnog kvartala;
- vrijednosti koje padaju prošlog poslovnog kvartala;
- vrijednosti koje padaju sljedećeg poslovnog kvartala;
- vrijednosti koje padaju ove poslovne godine;
- vrijednosti koje padaju prošle poslovne godine;
- vrijednosti koje padaju sljedeće poslovne godine;
- vrijednosti koje padaju ove kalendarske godine;
- vrijednosti koje padaju prošle kalendarske godine; ili
- vrijednosti koje padaju sljedeće kalendarske godine.

Vidi primjer u objašnjenju uz R10.4.5. Mogućnost da se raspon datuma i vremena definira relativno, na primjer „ovog kalendarskog mjeseca“, važna je osobito za pohranjena pretraživanja i izvješća.

R10.4.9

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da za uslugu pretraživanja i izvješćivanja postavi prvi dan u tjednu i prvi mjesec prvom kvartalu u poslovnoj godini.

Ove su vrijednosti potrebne kod pretraživanja prema R10.4.8 da se odrede kriteriji kao što su „prošlog tjedna“, „ove poslovne godine“ i „sljedeće poslovne godine“.

U mnogim organizacijama poslovna se godina ne podudara s kalendarskom koja teče od siječnja do prosinca. Poslovna godina može, na primjer, teći od travnja do ožujka.

R10.4.10

Kada pretražuje koristeći kriterije na temelju vremenskog žiga prema R10.4.8, MSDS mora biti u stanju računati prema korisnikovoj lokalnoj vremenskoj zoni kako bi točno pronašao vrijednosti metapodataka koje padaju u određeno razdoblje ili na određeni dan.

Na primjer, svi sljedeći podaci mogu predstavljati isto vrijeme u razdoblju ljetnih mjeseci na sjeverno polutci:

- 0030, srijeda, srednjeeuropsko ljetno vrijeme (UTC + 0300);
- 0130, srijeda, istočnoeuropsko ljetno vrijeme (UTC + 0200);
- 2330, utorak, zapadnoeuropsko ljetno vrijeme (UTC + 0100);
- 2230, utorak, univerzalno usklađeno vrijeme (UTC)

Zapazite da se ovaj zahtjev odnosi samo na vremenske žigove (koji uključuju informaciju o vremenskoj zoni), a ne i na elemente metapodataka zasnovane na datumu i datumu i vremenu.

Na primjer, ne bi bilo primjereno preračunavati relativnu razliku u vremenskoj zoni kada se pretražuje za jedinicu zdrživanja o osoblju koristeći zaposlenikov datum rođenja kao kriterij.

R10.4.11

MSDS mora dopustiti korisniku da odredi kriterij za pretraživanje prema R10.4.5 za numeričke metapodatke koji odgovaraju vrijednost koju je dao korisnik za svako od sljedećeg:

- jednakost;
- više od; ili
- manje od.

Zapazite da je kombinacijom kriterija pretraživanja prema R19.4.15 moguće postići i druge brojčane usporedbe, a ne samo one koje su gore navedene. Na primjer, „više od ILI jednak“, „manje od ILI jednak“ „više od [min] I manje od [max]“ i tako dalje.

R10.4.12

MSDS mora dopustiti korisniku da odredi kriterij za pretraživanje prema **R10.4.5** za zastavice Booleovih metapodataka koji provjerava je li vrijednost elementa „istinito“ (postavljena) ili „lažno“ (sklonjena).

Elemente Booleovih metapodataka MoReq2010® naziva zastavicama.

R10.4.13

MSDS mora dopustiti korisniku da odredi kriterij za pretraživanje prema **R10.4.5** za elemente metapodataka koji sadržavaju sistemske identifikatore, zasnovan na podudaranju s entitetom koji je korisnik naveo.

provjerava je li vrijednost elementa „istinito“ (postavljena) ili „lažno“ (sklonjena).

Na primjer, naći sve entitete koji su klasificirani određenom klasom.

R10.4.14

MSDS mora dopustiti korisniku da odredi kriterij za pretraživanje prema **R10.4.5** za dokumente, jedinice združivanja i sastavnice koji su potomci bilo koje jedinice združivanja.

Potomci ne moraju biti neposredna djeca jedinice združivanja.

R10.4.15

MSDS mora dopustiti korisniku da kombinira različite kriterije za pretraživanje prema **R10.4.5** koristeći Booleove operatore I, ILI i NE u bilo kojoj kombinaciji, te da mijenja red prvenstva kojim se kriteriji pretraživanja vrednuju, koristeći zagrade ili jednakovrijedan postupak.

Ovi operatori dolaze iz Booleove algebre. Operator I odnosi se na presjek skupova, operator ILI na uniju dvaju skupova, a operator NE na komplement skupa. Prema konvencijama Booleove logike NE ima najveći red prvenstva, slijedi ga I, dok ILI ima najniži red prvenstva. Zgrade se koriste za promjenu reda prvenstva operatora (operatori unutar zagrada uvijek se izvršavaju prvi).

Zapazite da MoReq2010® ne određuje da MSDS mora izričito koristiti izraze „I“, „ILI“ i „NE“, niti pak zagrade da promijeni redoslijed operacija. MSDS može umjesto toga koristiti bilo koje logički jednakovrijedno sredstvo koje predstavlja iste operatore i koncepte.

R10.4.16

MSDS mora dopustiti korisniku da kombinira, ulanča ili poveže rezultate nekoliko upita za pretraživanje tako da odgovori na složena istraživanja.

MoReq2010® ne određuje kako MSDS treba kombinirati različite skupove rezultata pretraživanja da bi omogućio složeno pretraživanje To može biti, na primjer, ekvivalent SQL veze između dvije tablice u bazi podataka, a može se koristiti i druga tehnika.

Ovo su tipični primjeri vrsta rezultata složenog pretraživanja koje će korisnici očekivati od MSDS-a:

- pronađi sve otvorene jedinice združivanja koje ne sadrže aktivne dokumente;
- izradi „povijest aktivnosti“ jedinice združivanja pronalazeći i kombinirajući sve događaje za jedinicu združivanja i za sve entitete njezine potomke;
- pronađi sve jedinice združivanja, ili sve dokumente, koji imaju određenu klasu, bez obzira na to nasleđuju li svoju klasu od roditeljske jedinice združivanja ili je izravno primjenjena na njih;
- pronađi sve dokumente koji imaju određeni plan raspolaganja, bez obzira na to nasleđuju li ga od svoje klase ili je izravno primjenjena na njih;
- pronađi sve dokumente koji su pod obustavom raspolaganja, bez obzira na to jesu li joj pridruženi pojedinačno ili zato što pripadaju određenoj klasi ili jedinici združivanja koja je pridružena obustavi raspolaganja;
- nadziri aktivnost određene grupe pronalazeći sve događaje koje su generirali članovi te grupe u određenom vremenskom razdoblju;
- pronađi sve entitete kojima je pridružena određena definicija elementa kontekstualnih metapodataka kod kojih element metapodataka sadrži određenu vrijednost ili raspon vrijednosti;
- pronađi sve entitete koje je stvorio određeni korisnik tijekom prethodnog tjedna, prateći funkciju stvaranja u događaju stvaranja;
- pronađi sve dokumente koje su prošlog mjeseca predali članovi određene grupe.

R10.4.17

MSDS mora prema prethodno zadanim postavkama u rezultatima pretraživanja prema **R10.4.1** vratiti samo aktivne entitete, sve dok korisnik koji izvodi pretraživanje ne odredi da se u rezultate uključe i aktivni i rezidualni entiteti.

Prema prethodno zadanim postavkama rezidualni entiteti ne uključuju se u rezultate pretraživanja. Kada korisnik odredi i aktivne i rezidualne entitete, njihov status treba biti jasno označen u rezultatima pretraživanja.

R10.4.18

Korisniku koji pokrene pretraživanje prema **R10.4.1**, MSDS mora omogućiti da odredi:

- koje metapodatke uključiti u rezultate pretraživanja;
- treba li u rezultate pretraživanja za svaki entitet uključiti vrstu entiteta;
- treba li uključiti bodove relevantnosti izračunate prema **R10.4.4**;
- treba li uključiti i aktivne i rezidualne entitete prema **R10.4.17**;
- treba li rezultate pretraživanja poredati prema bodovima relevantnosti (ako su uključeni; i ako nisu
- koji element metapodataka koristiti za redanje rezultata pretraživanja.

Korisnik može odabratи da u rezultate pretraživanja uključi, na primjer, naziv i opis svakog entiteta, njegovu vrstu entiteta i njegov Vremenski žig nastanka te da ih poreda prema Vremenskom žigu nastanka.

*Zapazite da kod redanja rezultata pretraživanja prema vremenskom žigu MSDS treba preračunati vrijeme u odgovarajuću vremensku zonu, kada određuje poredak entiteta, vidi i **R10.4.10**.*

R10.4.19

Za velike skupove rezultata pretraživanja MSDS mora primijeniti metodu paginacije, ili drugi alternativni postupak kojim se korisniku isporučuje samo podskup cjeline rezultata pretraživanja, a dodatni podskupovi na zahtjev.

MoReq2010® ne definira „veliki“ skup rezultata pretraživanja niti kako MSDS treba primijeniti paginaciju ili bilo koji drugi postupak koji korisniku daje susjedne podskupove cjeline rezultata pretraživanja. Ipak, za vrijeme ispitivanja MSDS treba pokazati paginaciju ili alternativni postupak. Veličina stranica u različitim implementacijama obično je od 10 do 100 jedinica po stranici.

R10.4.20

Kao dio rezultata pretraživanja MSDS mora dati ukupan broj entiteta koji odgovaraju upitu pretraživanja; taj zbroj ne smije uključivati entitete koji su isključeni iz rezultata pretraživanja prema **R10.4.21**.

Kada su veliki skupovi rezultata pretraživanja podijeljeni na stranice prema R10.4.19, ukupan broj rezultata pretraživanja treba dati s prvim i svakim sljedećim podskupom.

Ukupan broj rezultata pretraživanja vrijedan je pokazatelj aktivnosti pretraživanja i obrazaca korištenja u MSDS-u, kako neposredno za korisnika, tako i kasnije za statistiku kada se pohrani u odgovarajući događaj. Ovisno o tražilici koju koristi MSDS, broj može biti i približan.

R10.4.21

MSDS korisniku nikada ne smije dopustiti da pretraživanjem, pregledavanjem ili na drugi način pristupi entitetima koje nije ovlašten pogledati, ili njihovim metapodacima. Sve takve entitete treba isključiti iz rezultata pretraživanja.

Vidi i R10.4.1. Rezultati pretraživanja ne smiju uključivati nikoje nedostupne entitete kojima korisnik nije ovlašten pristupiti. Nedostupni entiteti moraju biti isključeni i iz zbirnih podataka u rezultatima pretraživanja prema R10.4.20.

R10.4.22

Kad god korisnik izvrši pretraživanje prema **R10.4.1**, MSDS mora generirati događaj i uključiti ga u povijest događaja entiteta korisnika. Događaj mora uključivati opis upita za pretraživanje koje je izvršeno i ukupan broj pronađenih entiteta, vidi **R10.4.20**.

MoReq2010® ne određuje kako u Upitu za pretraživanje treba opisati upite za pretraživanje. To se može učiniti strukturiranim jezikom izraza ili prirodnim jezikom.

Zapazite da MoReq2010® ne traži da se generirani događaj pretraživanja poveže sa svakim od rezultata pretraživanja kao entitetima koji sudjeluju, no događaj treba sadržavati ukupan broj vraćenih rezultata pretraživanja.

Uputnica na funkciju: F14.5.195

R10.4.23

MSDS mora ovlaštenim korisnicima omogućiti da spreme, mijenjaju, brišu i dijele upite za pretraživanje.

Zapazite da se oni općenito nazivaju „pohranjena pretraživanja“ iako se pohranjuje samo upit za pretraživanje, a ne i rezultati pretraživanja.

MoReq2010® ne određuje kako i u kojem formatu treba pohraniti upite za pretraživanje. Ova je pojedinost specifična za pojedini MSDS i njegovu tražilicu. Stoga se pohranjena pretraživanje ne mogu izvoziti iz MSDS-a i uvoziti u drugi dokumentacijski sustav prema 11. Usluga izvoza. Ova funkcionalnost nije uključena u definicije funkcija u 14.5. Definicije funkcija.

R10.4.24

MSDS mora ovlaštenim korisnicima dopustiti da generiraju podrobna izvješća na temelju bilo kojeg upita za pretraživanje, u općem formatu za izvješćivanje i sa sljedećim podesivim jedinicama:

- zagлавje izvješća koje daje korisnik;
- datum i vrijeme generiranja izvješća;
- paginacija;
- podaci o MSDS-u i o usluzi pretraživanja i izvješćivanja koja generira izvješće, vidi R2.4.2;
- pojedinosti o korisniku koji generira izvješće, vidi R3.4.1;
- opis upita za pretraživanje koji je korišten za izvješće, vidi R10.4.22;
- ukupan broj rezultata pretraživanja u izvješću, vidi R10.4.20; i
- stupci i zaglavla stupaca na temelju elemenata metapodataka koji su odabrani za izvješće, vidi R10.4.18.

Dobavljači moraju dostaviti popis formata izvješća koje podržavaju, kada se njihov proizvod certificira. Opći formati izvješća uključuju

- vrijednosti odijeljene zarezom ili tabulatorom;
- formati proračunskih tablica, kao što su OOXML i ODF;
- formati zasnovani na XML i HTML; i
- PDF i drugi formati dokumenata.

Uputnica na funkciju: F14.5.184

R10.4.25

MSDS mora ovlaštenim korisnicima dopustiti da generiraju sumarna izvješća na temelju višestrukih upita za pretraživanje, u općem formatu za izvješćivanje i sa sljedećim podesivim jedinicama:

- zagлавje izvješća koje daje korisnik;
- datum i vrijeme generiranja izvješća;
- paginacija;
- podaci o MSDS-u i o usluzi pretraživanja i izvješćivanja koja generira izvješće, vidi R2.4.2;
- pojedinosti o korisniku koji generira izvješće, vidi R3.4.1;
- opis svakog od upita za pretraživanje koji je korišten za izvješće, vidi R10.4.22; i
- ukupan broj rezultata pretraživanja za svaki upit za pretraživanje, vidi R10.4.20.

Sumarno izvješće daje samo ukupan broj entiteta koji odgovaraju svakom od specificiranih skupova upita za pretraživanje. Daje se samo ukupan broj entiteta koji odgovaraju. Za razliku od podrobnog izvješća, nema tijela izvješća koje navodi entitete i njihove metapodatke.

Opći formati izvješća navedeni su u objašnjenuju uz R10.4.24.

Uputnica na funkciju: F14.5.196

R10.4.26

Kad god korisnik generira podrobno izvješće prema R10.4.24 ili sumarno izvješće prema R10.4.25, MSDS mora generirati događaj i uključiti ga u povijest događaja entiteta korisnika.

Komentar događaja mora sadržavati opis pretraživanja koja su izvršena u generiranju izvješća i ukupan broj pronađenih entiteta.

Vidi i R10.4.22.

Uputnice na funkcije: F14.5.184, F14.5.196

R10.4.27

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da pohrani, mijenja, briše i dijeli definicije izvješća, i za podrobna i za sumarna izvješća.

Vidi i R10.4.23.

11. Usluga izvoza

11.1 Informacije o usluzi

Naziv usluge	Usluga izvoza
Verzija usluge	1.0
Identifikator implementirane usluge (<i>vidi M.14.442</i>)	2777ab81-057e-4aa4-9595-69459ec2dc1e

11.2 Ključni koncepti

11.2.1 Svrha izvoza

Izvoz u specifikaciji MoReq2010® je radnja kojom se entiteti u jednom MSDS-u mogu dovoljno podrobno opisati u općem XML formatu podataka, koji pripada specifikaciji, tako da se njihove vrijednosti metapodataka, povijesti događaja, prava pristupa i sadržaj mogu sačuvati i predati drugom MSDS-u.

Komplementarna radnja izvozu je uvoz. Svrha je uvoza uzeti XML podatke formatirane prema specifikaciji MoReq2010®, koji su izvezeni iz jednog MSDS-a, i koristiti ih za stvaranje novih entiteta u drugom MSDS-u, tako da im se može pristupati i upravljati njima na isti način kao i ranije.

Bilo bi idealno da su i izvoz i uvoz radnje „bez gubitka“: ne bi smjeli lišiti entitet niti jednog dijela njegova značenja, sadržaja ili konteksta. Sposobnost izvoza entiteta iz jednog MSDS-a i iskoristivog uvoza u drugi, bez gubitka poslovnog konteksta, u specifikaciji MoReq2010® označava se kao postizanje „interoperabilnosti“.

Opći razlozi za izvoz entiteta iz MSDS-a uključuju:

- **Predaju** – kojom se entiteti premještaju pod upravljanje drugog sustava, organizacije ili arhiva. Do predaje najčešće dolazi slijedom plana raspolaganja, u okviru procesa raspolaganja koji je opisan u **8. Usluga planiranja raspolaganja**.
- **Migraciju** – kojom se entiteti premještaju iz nadzora jednog MSDS-a pod upravljanje drugog MSDS-a u organizaciji. Do ovoga može doći u okviru zamjene, nadogradnje ili prestanka korištenja izvornog MSDS-a.
- **Sekundarno udomljivanje** – kojim se entiteti redovito kopiraju u jedan ili više sekundarnih sustava, koji mogu biti i „samo za čitanje“. Ak ose sekundarni domaćin redovito osvježava na ovaj način, treba uvoziti samo razlike između entiteta koje on čuva i onih u izvornom sustavu.
- **Replikacija** – tako da se izradi kopija za korištenje ili sigurnosna kopija sadržaja MSDS-a u nevlasničkom i lako razumljivom formatu koji se može prenositi u druge sukladne dokumentacijske sustave. Zapazite da usluga izvoza specifikacije MoReq2010® nema za svrhu podržati rutinsko operativno zalihosno kopiranje u okviru općih mjera usluga za oporavak nakon nesreće, niti je optimizirana za to. Ipak, za razliku od sistemskih zalihosnih kopija koje se rade u dobavljačevu vlasničkom formatu te se mogu koristiti samo za obnovu sustava iz kojeg su nastale, usluga

izvoza omogućuje da se kopija čitavog ili dijela MSDS-a izradi u naširoko razumljivom XML formatu specifikacije MoReq2010®.

11.2.2 Djelomični izvoz

Usluga izvoza specifikacije MoReq2010® namijenjena je tomu da izvozi cjelovite entitete s njihovim metapodacima, povijestima događaja, pravima pristupa i sadržajem, potpuno neoštećenima. Kada se entiteti izvoze iz usluge izvoza specifikacije MoReq2010®, s njima treba izvesti i druge povezane entitete koji im daju kontekst, neke od njih kao zamjenske oznake kako je opisano niže. To osigurava da se iz sustava u sustav prenosi puni kontekst entiteta. To, međutim, traži i izvoz podataka koji su dovoljni da to i osiguraju.

Neki dokumentacijski sustavi mogu uz to dopustiti i druge razlike u izvozu ako podržavaju samo neke od zahtjeva usluge izvoza specifikacije MoReq2010®. Ove razlike mogu uključivati sljedeće:

- samo metapodatke,
- samo neke događaje u povijesti događaja,
- samo neke informacije o pravima pristupa, i
- samo neke povezane entitete.

MoReq2010® opisuje ove pristupe kao one koji primjenjuju „djelomični izvoz“ zbog nepotpunog integriteta podataka koji se izvoze. Djelomični izvoz je po definiciji „s gubitkom“, a ne bez gubitka.

Djelomični izvoz može biti prikladan u nekim poslovnim situacijama, na primjer kao sredstvo za davanje privremene kopije ili sumarnog niza dokumenata nekom vanjskom nadleštvu, no općenito nije primjereno praksi dobrog upravljanja dokumentima. Predaje entiteta s gubitkom mogu imati za posljedicu nepredviđeno gubljenje važnih atributa i poslovnog konteksta koji kasnije mogu biti potrebni. Ne može se jamčiti unutarnja konzistentnost u dokumentacijskom sustavu, osobito na dulji rok.

To je razlog zašto MoReq2010® ne traži djelomični izvoz niti se ispituje sukladnost djelomičnog izvoza, iako dobavljači mogu ponuditi neki oblik ili oblike djelomičnog izvoza kao dodatnu osobinu proizvoda. Zapazite da je zbog toga što je format podataka za izvoz specifikacije MoReq2010® zasnovan na XML-u, jednako moguće da organizacija generira djelomični izvoz iz cjelovitog izvoza primjenjujući na nj XML transformaciju.

Implementacija cjelovite usluge izvoza specifikacije MoReq2010®, kako je definirana ovim zahtjevima, bitno je svojstvo koje je nužno za sukladnost s osnovnim uslugama.

11.2.3 Korištenje XML-a

Specifikaciju MoReq2010® prati XML shema koju objavljuje i održava DLM Forum®. Ona određuje kako podaci trebaju biti opisani, kao posljedica izvoza i preduvjet za uvoz. Svaki MSDS mora implementirati ovu shemu u potpunosti. Ona je proširiva i dopušta definiranje i prihvaćanje elemenata kontekstualnih metapodataka i varijacija koje uvode dodatni i priključni moduli specifikacije MoReq2010®.

MoReq2010® trenutno opisuje uslugu izvoza kao ispisivanje izvezenih entiteta u XML datoteku. Uviđa, međutim, da se ispisivanje podataka u XML datoteku, iako praktično za

male količine podataka, ne može smatrati skalabilnim rješenjem za srednja i velika MSDS okruženja. To je stoga što:

- operativni sustavi ograničavaju veličinu datoteka, a postoje i praktična ograničenja koja zadaju mediji za pohranu. Stoga se velika količina podataka ne može zapisati u jednu datoteku, već se mora podijeliti u više njih. Za ovo nema industrijske norme.
- XML datoteke često se komprimiraju radi učinkovitije pohrane. Dok je sam XML normiran, to nisu i različiti algoritmi za kompresiju.
- XML datoteke moraju se negdje pohraniti, makar i privremeno, što ih izlaže sigurnosnim rizicima kao što su neovlašten pristup, slučajno brisanje pa čak i manipuliranje.

Velika rješenja MSDS-a u budućnosti će imati potrebu za predajom tisuća, desetaka tisuća, stotina tisuća, pa čak i milijuna dokumenata i povezanih entiteta, u okviru iste, sigurne radnje izvoza i uvoza.

11.2.4 Streaming XML podataka

Iz navedenih razloga izvoz u XML datoteke smatra se privremenim rješenjem problema izvoza i uvoza podataka iz MSDS-a. DLM Forum Foundation i Upravni odbor za MoReq namjeravaju ispitati i istražiti mogućnosti za podršku streamingu izvezenih podataka u budućoj verziji specifikacije MoReq2010®.

Streamovi XML podataka imaju sljedeće prednosti u odnosu na XML datoteke:

- Streamovi nisu ograničeni utvrđenim granicama veličine datoteke ili kapacitetom pohrane fizičkog medija, iako se po potrebi mogu prihvati u jednoj ili više datoteka.
- Stream se može prekinuti u bilo kojoj točki tijekom prijenosa i nastaviti kasnije; streamovi su stoga robusna sredstva za prijenos.
- Streamovi se mogu slati kriptiranim kanalima koji omogućuju sigurnu komunikaciju između dva sustava.
- Streamovi u prijenosu ne traže nikakvu posrednu fizičku pohranu, kao što je DVD koji se može izgubiti, ošteti ili neovlašteno kopirati u prijenosu.
- Streaming omogućuje izravan prijenos podatka u realnom vremenu.

To ima za posljedicu da je podatke u streamu teže presresti i umiješati se u njim; zajedno s trenutačnošću komunikacije u realnom vremenu ovo će doprinijeti povećanju autentičnosti predanih dokumenata. Jedna moguća norma koja bi se u budućnosti mogla uključiti u uslugu izvoza specifikacije MoReq2010® jest norma W3C EXI (Efficient XML Interchange). U vrijeme objave specifikacije MoReq2010® EXI nije „preporuka“ World Wide Web konzorcija (W3C), ali je kandidat za preporuku od prosinca 2009. godine.

11.2.5 Uvoz entiteta

MoReq2010® želi biti prikladan i za velike višenamjenske implementacije dokumentacijskih sustava i za male implementacije s jednom namjenom. I dok je izvoz nužan dio osnovnih usluga koje pruža MSDS, komplementarna radnja uvoza nije među osnovnim zahtjevima specifikacije. Ovo odražava složenost procesa uvoza. Implementacija usluge uvoza, koja bi mogla uspješno uvoziti podatke iz svakog drugog MSDS-a, nužno traži sofisticiranije

rješenje, no što je ono od kojeg se traži samo izvoz podataka. Posljedice izgradnje sofisticiranih rješenja su produljenje razvoja, moguće veći troškovi za krajnjeg korisnika, barem dok ovakvi sustavi ne postanu uobičajeni, te odgovarajuće smanjenje broja sukladnih dokumentacijskih sustava.

Stoga MoReq2010® ne određuje da svaki MSDS nužno mora imati uslugu uvoza, ali zato određuje da svaki mora podržavati izvoz, tako da dokumentacijski sustav ne postane zamka za podatke koji se, jednom kada uđu u sustav, više ne mogu pokupiti iz njega. Neki posvećeni poslovni sustavi prednje linije možda nikada neće podržavati uvoz, dok će drugi dobavljači MSDS-a uključiti izvoz tek u drugu generaciju svojih proizvoda sukladnih sa specifikacijom MoReq2010®. Općenito, funkcionalnost uvoza prije će zahtijevati veći i općenitiji dokumentacijski sustavi, implementirani kao middleware u organizaciji sa sposobnošću da se integrira s više poslovnih sustava prednje linije i da ih podržava.

Usluga uvoza definirat će se kao dodatni modul specifikacije MoReq2010® te kupci mogu specificirati ovu funkcionalnost, ako im je potrebna.

11.2.6 Izvoz iz sustava koji nisu sukladni

Kako MoReq2010® sukladni sustavi budu postajali sve rašireniji, može se pretpostaviti da će dobavljači htjeti izraditi prilagodnike koji omogućuju da se dokumenti i drugi entiteti iz naslijedećih informacijskih sustava izvezu u XML formatu specifikacije MoReq2010®. Ovi stariji nesukladni sustavi možda nikada neće biti izrađeni u novim verzijama koje bi bile sukladne specifikaciji MoReq2010®. Organizacije će, međutim, htjeti da bilo izvorni dobavljač, bilo neki drugi, osigura rješenje za migraciju, tako da se sadržaj ovih dokumentacijskih sustava može predati u MSDS.

Kada se dokumenti i entiteti jednom uspješno migriraju ili iznova nastanu u MSDS-u, može ih se čuvati neograničeno jer sva rješenja MSDS-a podržavaju uslugu izvoza te ih stoga mogu predati sljedećem dokumentacijskom sustavu.

Osim što daje XML format podataka, MoReq2010® ne određuje nikakve zahtjeve za izvoz dokumenata i entiteta iz nesukladnih dokumentacijskih sustava. Mora se zasebno odgovoriti potrebama svakog kupca u pogledu cjelovitosti i ispravnosti bilo kojeg alata za migraciju koji licencira ili razvije za izdvajanje dokumenata i entiteta iz naslijedećih sustava.

11.2.7 Kontekst izvoza i zamjenske oznake

Entiteti u MSDS-u međusobno su izrazito povezani te MoReq2010® traži da se svaki entitet izveze u kontekstu. To znači da se s entitetom izvoze i informacije o njemu i drugi povezani entiteti.

Za potrebe izvoza puni kontekst svakog entiteta čine:

1. elementi sistemskih metapodatka i njihove vrijednosti;
2. elementi kontekstualnih metapodatka i njihove vrijednosti;
3. povezani entiteti na koje upućuju sistemske identifikatori koji se nalaze u navedenim elementima metapodataka;
4. značajni entiteti, kao što je plan raspolaganja dokumentom, bez obzira na to upućuje li na njih sistemske identifikator u elementu metapodataka izravno;

5. uključeni entiteti kao što su sastavnice dokumenta, korisnici u grupi ili dokumenti u jedinici združivanja;
6. popis prava pristupa entiteta i njegovi upisi prava pristupa;
7. popisi prava pristupa povezanih i značajnih entiteta i njihovi upisi prava pristupa;
8. korisnici, grupe i uloge na koje upućuju ovi upisi prava pristupa;
9. događaji u povijesti događaja entiteta; i
10. entiteti na koje upućuju sistemski identifikatori u elementima metapodataka koji pripadaju događajima.

Da bi se entitet izvezao iz MSDS-a u cjelini sa svojim kontekstom, s njime se mora izvesti sve jedinice na prethodnom popisu. Zapazite da neke jedinice na popisu, osobito 3, 4, 6, 7 i 8, traže da se izvezu i dodatni entiteti. Ako i te entitete treba izvesti na isti način i prema istim pravilima, to bi moglo imati za posljedicu stalno rastući skup entiteta za izvoz.

Umjesto toga, svi povezani entiteti koji nisu izravno uključeni u skup entiteta za izvoz, izvoze se sa smanjenim kontekstom. Ovi entiteti imaju samo sljedeće jedinice s prethodnog popisa:

1. elementi sistemskih metapodataka i njihove vrijednosti;
4. značajni entiteti, kao što je plan raspolaganja dokumentom, bez obzira na to upućuje li na njih sistemski identifikator u elementu metapodataka izravno;
6. popis prava pristupa entiteta i njegovi upisi prava pristupa;
7. popisi prava pristupa povezanih i značajnih entiteta i njihovi upisi prava pristupa;
8. korisnici, grupe i uloge na koje upućuju ovi upisi prava pristupa.

Entiteti koji se izvoze sa svojim punim kontekstom nazivaju se „izvezeni u cijelosti“. Entiteti koji se izvoze sa smanjenim kontekstom nazivaju se „izvezenima kao zamjenske oznake“. Zamjenske oznake ne sadrže kontekstualne metapodatke, povezane entitetu osim značajnih ili bilo koju povijest događaja.

Zamjenske su označke korisna sredstva za davanje konteksta drugim entitetima, ali se ne smatraju cijelovitim entitetima jer nedostaje dio njihova vlastitog konteksta. One predstavljaju prije dvodimenzionalni snimak nastao u određenom trenutku, nego „živi“ entitet.

Entiteti koji su izvezeni u cijelosti mogu se uvesti u drugi MSDS i n+ondje se njima može upravljati kao aktivnim entitetima. Za razliku od toga, kada MSDS uveze zamjensku označku, od nje stvara „neaktivni“ entitet koji nije niti aktivan niti rezidualan. Neaktivni entiteti imaju značenje samo u okviru **501. Usluge uvoza** specifikacije MoReq2010®: nisu dio osnovnih usluga niti ih je nužno implementirati da bi se postigla sukladnost s osnovnim uslugama.

11.2.8 Izvoz podataka

Svakom je entitetu pridružen skup elemenata metapodataka, od kojih su neki elementi sistemskih, a neki elementi kontekstualnih metapodataka. Svaki element metapodataka ima dva važna dijela:

- svoju pripadajuću definiciju elementa metapodataka, i

- svoju vrijednost (ili vrijednosti).

U izvoz elemenata metapodataka nisu uključene definicije elemenata sistemskih metapodataka. Može se sa sigurnošću pretpostaviti da MSDS koji uvozi već poznaje te definicije jer ih određuje MoReq2010®. Elementi sistemskih metapodataka stoga se izvoze samo kao vrijednosti.

U izvoz elemenata kontekstualnih metapodataka nužno je uključiti, zajedno s vrijednošću, i pripadajuću definiciju elementa kontekstualnih metapodataka. Tome se omogućuje da MSDS koji uvozi „prepozna“ element metapodataka. Relevantne definicije elemenata kontekstualnih metapodataka mora se, gdje je nužno, izvoziti kao zamjenske oznake.

Kada se entitet izvozi u cijelini, s njim se izvoze i njegove vrijednosti sistemskih metapodataka i vrijednosti kontekstualnih elemenata metapodataka i sve odgovarajuće definicije elemenata kontekstualnih metapodataka. Kada se entitet izvozi kao zamjenska oznaka, izvoze se samo vrijednosti njegovih sistemskih metapodataka.

Svaki element metapodataka, uključujući i sistemske i kontekstualne, jedno je od sljedećeg:

- vrijednost određenog tipa podatka, kao što je tekstualna vrijednost, broj ili zastavica; ili
- sistemski identifikator koji upućuje na drugi entitet u MSDS-u.

Ako element metapodataka sadrži tip podatka, njegova se vrijednost jednostavno izvozi. Ako pak sadrži sistemski identifikator, entitet na koji upućuje opisuje se kao „povezani entitet“. Veza između entiteta daje im kontekst.

Kada se entitet izvozi u cijelosti, izvoze se, kao zamjenske oznake, i svi povezani entiteti na koje upućuju njegovi sistemske ili kontekstualne metapodaci. Kada se entitet izvozi kao zamjenska oznaka, izvoze se samo vrijednosti sistemskih metapodataka, ali ne i bilo koji povezani entiteti na koje bi te vrijednosti mogle upućivati.

11.2.9 Izvoz značajnih entiteta

Neki su entiteti važniji u pružanju konteksta nego drugi. U specifikaciji MoReq2010® nisu svi povezani entiteti ujedno i značajni, niti su svi značajni entiteti ujedno i povezani. Na primjer, plan raspolaganja dokumentom vrlo je važan. Međutim, dokument može naslijediti svoju klasu od roditeljske jedinice združivanja, a svoj plan raspolaganja od klase. Plan raspolaganja stoga nije entitet neposredno povezan s dokumentom, iako je iznimno značajan.

Za klase su značajni sljedeći entiteti:

- plan raspolaganja klase, i
- svaka obustava raspolaganja povezana s klasom.

Za jedinice združivanja značajni su sljedeći entiteti:

- klasa jedinice združivanja, bilo da je naslijeđena ili izravno primijenjena na jedinicu združivanja;
- roditeljska jedinica združivanja i svaka jedinica združivanja predak, uključujući i korijensku jedinicu združivanja; i
- svaka obustava raspolaganja povezana s jedinicom združivanja.

Za dokumente su značajni sljedeći entiteti:

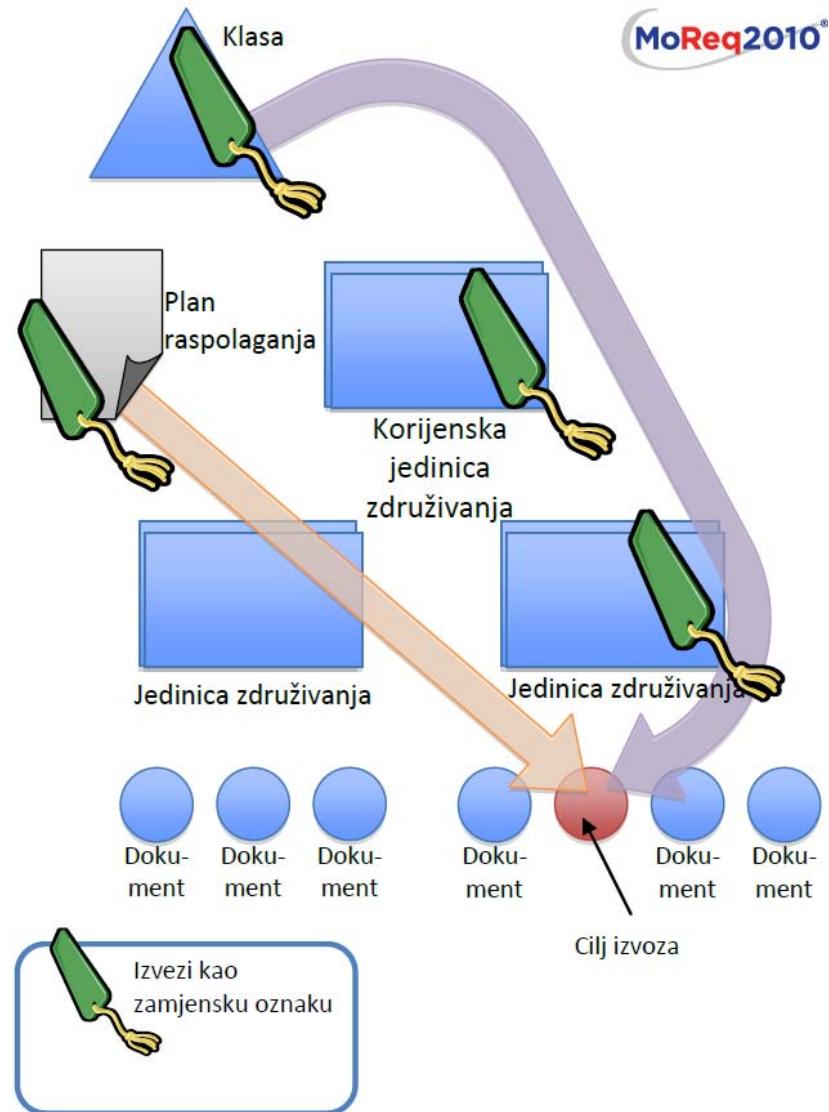
- klasa dokumenta, bilo da je naslijeđena ili izravno primijenjena na dokument;

- plan raspolaganja dokumentom, bilo da je naslijeđen od klase ili izravno primijenjen na dokument;
- roditeljska jedinica združivanja dokumenta i svaka jedinica združivanja predak, uključujući i korijensku jedinicu združivanja; i.
- svaka obustava raspolaganja povezana s dokumentom.

Za korisnike su značajni sljedeći entiteti:

- grupa kojoj korisnik pripada.

Ilustracija 11a pokazuje neke od značajnih entiteta za dokument.

Ilustracija 11a - Značajne entitete kao što su klasa, plan raspolaganja i jedinice združivanja preci za dokument mora se izvesti u obliku zamjenskih oznaka

Značajni entiteti toliko su značajni da ih se mora izvesti kao zamjenske oznake i onda kada se entiteti izvoze kao zamjenske oznake.

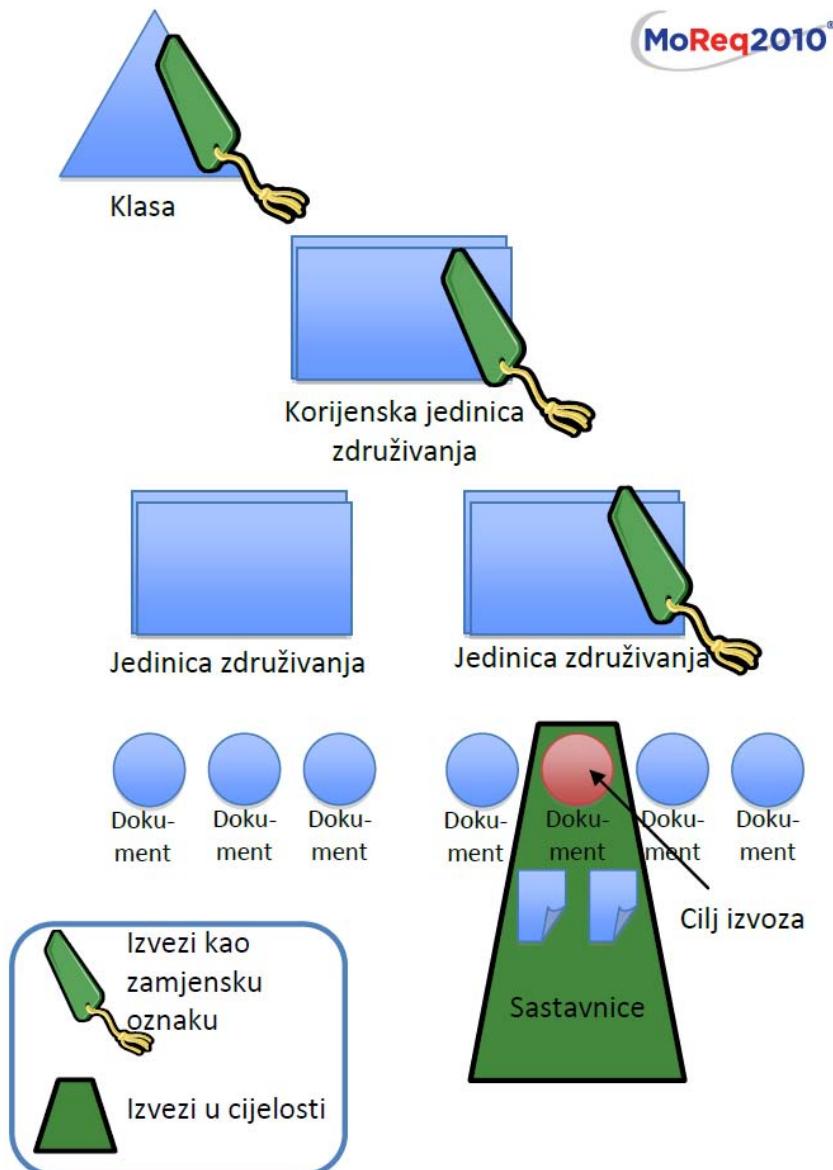
11.2.10 Izvoz uključenih entiteta

Neki entiteti sadrže druge, koji se mogu smatrati njihovim „uključenim“ entitetima. Ovo je popis uključenih entiteta:

- uključeni entiteti dokumenata su sastavnice;
- uključeni entiteti jedinica združivanja su jedinice združivanja djeca i dokumenti;
- uključeni entiteti grupa su korisnici; i
- uključeni entiteti predložaka su definicije elemenata kontekstualnih metapodataka.

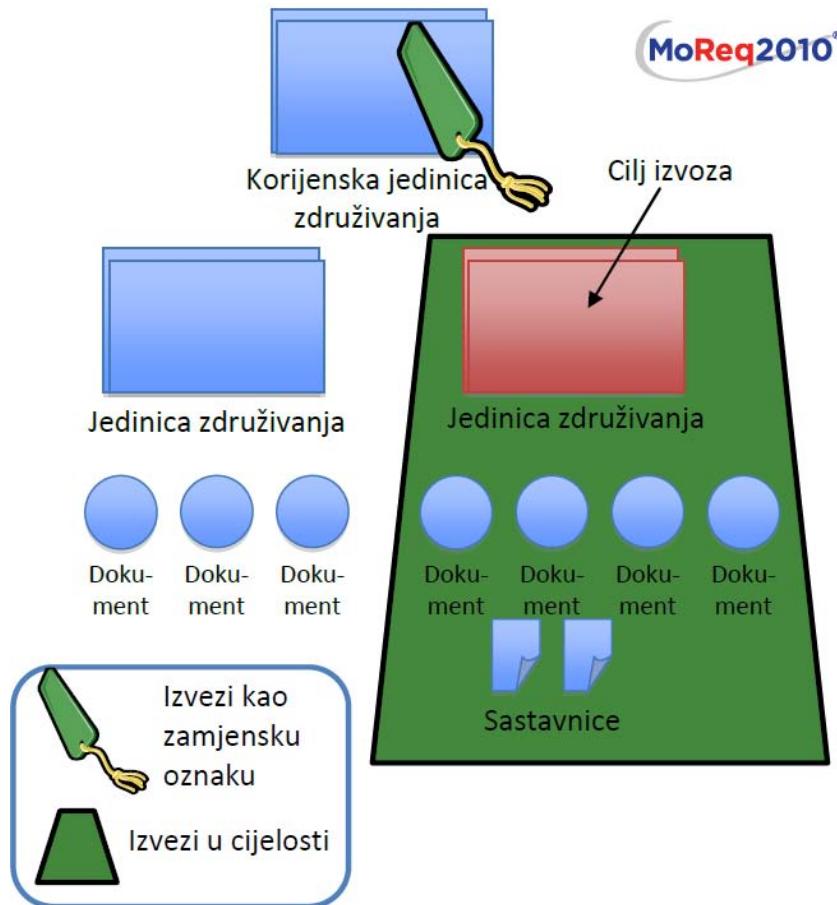
Kada se entiteti koji sadrže druge entitete izvoze u cijelosti, u cijelosti se izvoze i njihovi uključeni entiteti. Ovo pokazuju ilustracije **11b** i **11c**. Uključeni entiteti nikada se ne izvoze kao zamjenske oznake.

Uključeni entiteti se ne izvoze ako se entiteti izvoze kao zamjenske oznake.

Ilustracija 11b - Jedan primjer uključenih entiteta su sastavnice dokumenta; kada se dokument izvozi u cijelosti, u cjelini se izvoze i njegove sastavnice

U cjelini se trebaju izvesti svi uključeni entiteti, kaskadno prema dolje do bilo koje dubine. Na primjer, ako se u cijelosti izvozi korijenska jedinica združivanja, u cijelosti se izvoze sve jedinice združivanja djeca, svi dokumenti u tim jedinicama združivanja, sastavnice tih dokumenata i tako dalje.

Ilustracija 11c - Drugi primjer uključenih entiteta su djeca jedinica združivanja; svi se uključeni entiteti izvoze u cijelosti tako da će se u cijelosti izvesti entiteti uključeni u uključene entitete

Kada se entitet izveze u cijelosti zato što je uključeni entitet, to ima isti učinak kao da je uključeni entitet bio jedan od entiteta koji su izvorno nominirani za izvoz. Svi se entiteti izvoze u cijelosti, dok se značajni entiteti povezani s uključenim entitetima izvoze kao zamjenske oznake, kako je prikazano na **ilustraciji 11d**.

Ilustracija 11d - Pokazuje i uključene entitete koji se izvoze u cijelosti i značajne entitete koji se izvoze u obliku zamjenskih oznaka

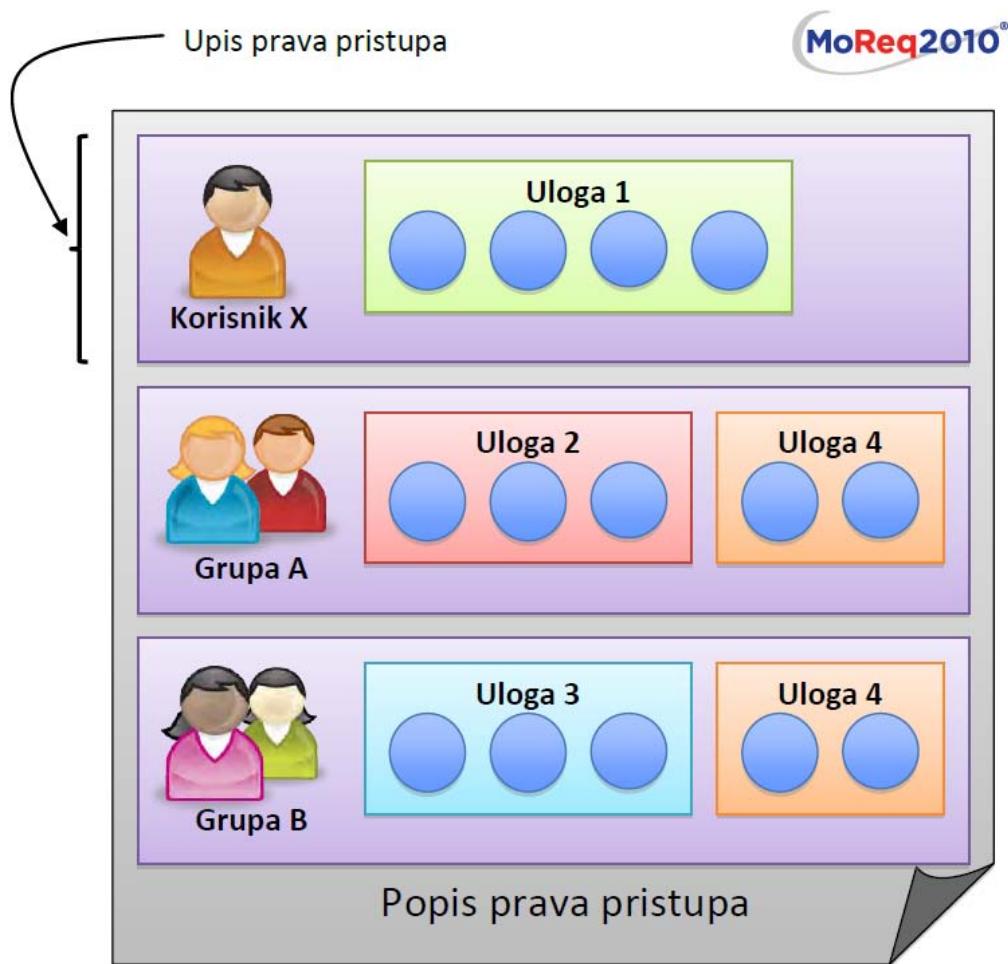
11.2.11 Izvoz popisa prava pristupa

Popisi prava pristupa sadrže upise prava pristupa koji određenog korisnika ili grupu povezuju s jednom ili više uloga. **Ilustracija 11e** pokazuje tipičan popis prava pristupa za entitet.

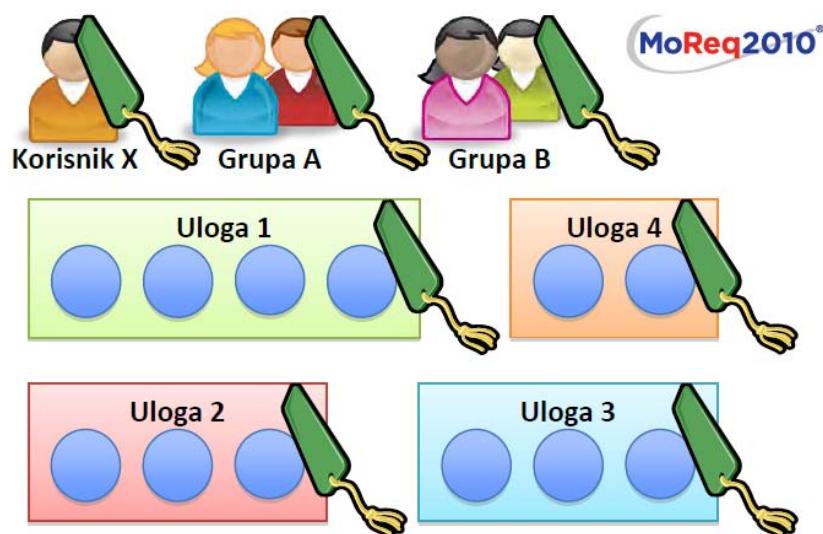
Kada se entiteti izvezu kao zamjenske oznake, još uvijek je važno da je pristup informacijama koje sadrže pod nadzorom. Stoga MSDS mora izvoziti popise prava pristupa i za entitete koji se izvoze u cijelosti i za one koji se izvoze kao zamjenske oznake.

Budući da ogledna usluga uloga podržava nasljeđivanje popisa prava pristupa od usluga, roditelja i klase, prema **R4.5.11**, MSDS mora izvesti i popise prava pristupa usluga koje su relevantne za entitete i zamjenske oznake koje se izvoze. Na ovaj se način pri uvozu može sastaviti cjelovit popis prava pristupa za entitet kombinacijom onih koji pripadaju usluzi, značajnim entitetima kao što su roditelji i klase izvezene kao zamjenske oznake, i samome entitetu.

Kada se izvozi popis prav pristupa, bilo za entitet koji se izvozi u cijelosti ili za entitet zamjenske oznake, mora se izvesti i svaki entitet na koji upućuje popis prava pristupa, kao zamjenska oznaka uključujući korisnike, grupe i uloge. Ovo pokazuje **ilustracija 11f**.

Ilustracija 11e - Tipičan popis prava pristupa; svaki upis prava pristupa povezuje korisnika ili grupu s jednom ili više uloga

Ilustracija 11f - Sve entitete na koje upućuje popis prava pristupa mora se izvesti kao zamjenske oznake

11.2.12 Izvoz događaja

Povijest događaja svakog entiteta sastoji se od niza događaja u kojima je entitet sudjelovao. U svakom od tih događaja mogli su sudjelovati i drugi entiteti te će se metapodaci povezani s događajem odnositi na različite povezane entitete.

Kada se entitet izvozi u cijelosti, s njim se izvozi i njegova povijest događaja. To se odnosi na sve događaje u kojima je entitet bio entitet koji sudjeluje. Uz metapodatke događaja izvoze se, kao zamjenske oznake, i svi entiteti povezani s događajima.

Kada se entitet izvozi kao zamjenska oznaka, njegova se povijest događaja ne izvozi. Niti jedan događaj u kojem je entitet sudjelovao ne izvozi se s entitetom zamjenske oznake.

11.2.13 Tablica sažetka o izvozu

Opis u točkama od 11.2.7 do 11.2.12 (gore) označava što MSDS mora učiniti da bi sastavio skup podataka za izvoz. Počevši od entiteta koje je nominirao korisnik MSDS mora pratiti sve njegove povezane entitete i odlučiti koje će izvesti u cijelosti, a koje kao zamjenske oznake. Potom mora sastaviti te podatke prema usluzi, deduplicirati ih i izvesti kao dosljedan skup podataka.

Sljedeća tablica sažima ove odluke o izvozu koje donosi MSDS:

Što izvesti	Za entitete izvezene u cijelosti	Za zamjenske oznake
Elementi sistemskih metapodataka	Izvesti vrijednosti	Izvesti vrijednosti
Elementi kontekstualnih metapodataka	Izvesti vrijednosti	Ne izvoziti
Definicije elemenata kontekstualnih metapodataka	Izvesti kao zamjenske oznake	Ne izvoziti
Povezani entiteti (označeni elementima metapodataka)	Izvesti kao zamjenske oznake	Ne izvoziti
Značajni entiteti (na primjer, klasa dokumenta)	Izvesti kao zamjenske oznake	Izvesti kao zamjenske oznake
Uključeni entiteti (na primjer, entiteti djeca jedinice združivanja)	Izvesti u cijelosti	Ne izvoziti
Popisi prava pristupa	Izvesti vrijednosti	Izvesti vrijednosti
Entiteti na koje upućuju upisi prava pristupa	Izvesti kao zamjenske oznake	Izvesti kao zamjenske oznake
Događaji i njihovi metapodaci	Izvesti vrijednosti	Ne izvoziti
Entiteti povezani s događajima (označeni metapodacima)	Izvesti kao zamjenske oznake	Ne izvoziti

11.2.14 Entiteti koji se ne izvoze

U pravilu se iz MSDS-a izvoze samo aktivni entiteti. Rezidualni se entiteti obično ne izvoze, no korisnik koji obavlja izvoz može ih po izboru uključiti.

Zapazite da se pohranjena pretraživanja i izvješća, obrađena u **10. Usluga pretraživanja i izvješćivanja**, smatraju objektima koji su specifični za aplikaciju, a ne entitetima specifikacije MoReq2010®, te da specifikacija nema odredbi o njihovu izvozu.

11.2.15 Sigurnost izvoza

Korisnik ne može izvesti, u cijelosti ili kao zamjensku oznaku, bilo koji entitet koji nije ovlašten pogledati; MSDS ne smije dopustiti da taj korisnik izveze entitete ako su redovno nedostupni.

MSDS ne smije obaviti izvoz ako korisnik nema puno pravo pristupa izvozu traženih entiteta i njihovih zamjenskih oznaka.

11.2.16 Cjelovitost izvoza

Rješenja MNSDS-a mogu se izgraditi na različitim arhitekturama. Specifikacija dopušta različitim proizvodima da implementiraju svoj vlastiti nadzor pristupa (vidi **4. Ogledna usluga uloga**) i svoje vlastite definicije kontekstualnih metapodataka (vidi **7. Ogledna usluga metapodatka**). MoReq2010® također predstavlja uslužno utemeljen pristup u kojem entitetima različitih vrsta upravljaju zasebne usluge, no ne nameće korištenje ovog pristupa, već dopušta svakom dobavljaču odabrati svoj vlastiti način implementacije MSDS-a, uključujući i jednu aplikaciju koja nije modularna.

Ove slobode treba uskladiti s time da je nužno izvesti sve podatke u općim formatima koji mogu razumjeti i koristiti svi MSDS-i koji implementiraju zahtjeve usluge uvoza. To znači da mora biti istinito nakon izvoza bilo kojih podataka:

- MSDS rješenja moraju izvesti prava pristupa u obliku popisa prava pristupa, upisa prava pristupa i uloga prema specifikaciji MoReq2010® barem u podacima koji su izvezeni;
- MSDS rješenja moraju izvesti sistemske i kontekstualne metapodatke kao definicije elemenata metapodataka i predloške prema specifikaciji MoReq2010® barem u podacima koji su izvezeni;
- MSDS rješenja ne smiju izvesti bilo kakve prilagođene ili vlasničke entitete ili metapodatke koji nisu opisani definicijom elemenata kontekstualnih metapodataka, koja je i sama izvezena, barem u podacima koji su izvezeni;
- MSDS rješenja moraju izvesti entitete grupirane prema vrstu, u njihovim zasebnim uslugama, barem u podacima koji su izvezeni.

Zadnji među ovom zahtjevima – da se entiteti iste vrste grupiraju i izvoze kao usluga – nužan je jer MSDS rješenja koja podržavaju uslugu uvoza moraju biti u stanju podržati više usluga iste vrste. Na primjer, MSDS sa svojom vlastitom uslugom klasifikacije tada može uvesti uslugu klasifikacije drugog MSDS-a. Uvezena usluga klasifikacije čak može predstavljati različitu strukturu klasifikacijskog plana (vidi moduli **200. Serije klasifikacije**).

Kada MSDS iz drugog dokumentacijskog sustava uvozi uslugu kao što je klasifikacija, klase u toj usluzi klasifikacije mogu se mapirati prema klasama u njegovoj vlastitoj usluzi klasifikacije, a mogu se uvesti i obrađivati kao neaktivne klase koje odražavaju strukturu u

kojoj su se nalazile u izvorišnom dokumentacijskom sustavu. Mogućnost odabira jednog od ovih postupaka podrazumijeva da podaci koji se uvoze identificiraju entitete kao takve koji pripadaju različitim uslugama, čak i ako u izvornom dokumentacijskom sustavu nisu uređeni na taj način.

11.2.17 Proces izvoza

Kad god izvrši izvoz, MSDS mora stvoriti Identifikator izvoza za taj izvoz. Identifikator izvoza uključuje se u XML podatke, jednako kao i događaj izvoza koji se generira za svaki entitet (vidi R2.4.16). Isti se identifikator izvoza koristi za sve entitete i zamjenske oznake koji su izvezeni zajedno u istoj radnji izvoza. Identifikator izvoza omogućuje korisniku da za svaki događaj izvoza pretraživanjem pronađe koji su entiteti izvezeni. Usluzi uvoza omogućuje i da prati koji su entiteti došli iz pojedinog MSDS-a kao izvora, kao snimak u određenom trenutku.

Sva MSDS rješenja moraju pri izvozu entiteta pratiti isti proces izvoza. Sljedeći popis daje pregled procesa izvoza:

1. Stvori identifikator izvoza, kako je opisano gore;
2. Za svaki entitet koji treba izvesti u cijelosti izradi popis povezanih entiteta koje treba izvesti u cijelosti i povezanih zamjenskih oznaka koje treba izvesti kao zamjenske oznake;
3. Pokreni izvoz i upiši informacije zaglavlja, uključujući i informacije o MSDS-u, s kojim je uslugama sukladan, Identifikator izvoza i tako dalje;
4. Redom izvezi svaku relevantnu uslugu, unutar svake usluge redom izvrši izvoz svih entiteta, izvozeći najprije blok zamjenskih oznaka, a zatim blok entiteta u cijelosti, za svaku vrstu entiteta;
5. Za svaki pojedini entitet, kada se izveze, generiraj događaj izvoza i dodaj ga u povijest događaja tog entiteta;
6. Završi izvoz; ili
7. U slučaju bilo kakve greške ili prekida izvoza sve greške zabilježi u vanjski dnevnik grešaka (vidi R2.4.7).

Format podataka u koji treba izvesti i poredak u kojem treba izvesti entitete i njihove metapodatke određeni su shemom XML formata specifikacije MoReq2010®.

11.2.18 Deduplikacija

Pri izvozu entiteta MSDS mora osigurati da je svaki relevantni entitet u svakom izvozu uključen jedanput. Ako je entitet izvezen u cijelosti, ne treba ga u istom izvozu izvoziti i kao zamjensku oznaku. Ako više entiteta upućuje na isti entitet, treba ga izvesti samo jednom bez obzira na to koliko se puta upućuje na nj.

11.2.19 Ograničenje pristupa podacima nakon izvoza

Kada se izvoze iz MSDS-a, entiteti se prevode u stream XML podataka bez ikakvih uobičajenih kontrola koje MSDS implementira. To otvara niz sigurnosnih pitanja o kojima treba voditi računa svaka organizacija koja koristi uslugu izvoza:

- Treba paziti da korisnik koji obavlja izvoz ima pristup svim entitetima koje treba uključiti u izvoz – korisnici ne mogu izvoziti entitete kojima sami ne mogu pristupiti i pogledati ih u MSDS-u;
- Treba primijeniti operativne postupke za zaštitu izvoza i njegova informacijskog sadržaja – nakon izvoza iz MSDS-a sustav više ne štiti podatke opisane u izvozu, a oni su u jednostavnom XML formatu; organizacije trebaju razmotriti hoće li ih kriptirati ili zaštititi na drugi način;
- Ako su XML podaci u čitljivom obliku, mora ih se pohraniti sigurno, a pristup treba ograničiti na one korisnike koji su ovlašteni da im pristupe u MSDS-u;
- Ako su podaci osjetljivi, mora ih se uvesti u odredišni dokumentacijski sustav na način da ih MSDS koji uvozi istodobno učini sigurnima, tako da im ne mogu automatski pristupiti drugi korisnici odredišnog sustava. Ovo je osobito važno zbog toga što odredišni dokumentacijski sustav ne mora uvažavati popise prava pristupa izvorišnog dokumentacijskog sustava s njegovim korisnicima, grupama i ulogama.

Ako se podaci pohranjuju izvan MSDS-a na dulje razdoblje, mogu biti potrebne dodatne mjere. Poželjno je da se XML izvoz sačuva samo privremeno, osobito za osjetljive podatke, te da se uništi čim je moguće nakon što se potvrди uspjeh predaje.

11.4 Funkcionalni zahtjevi

R11.4.1

MSDS mora ovlaštenom korisniku dopustiti da izvozi entitete u XML datoteku koja se može validirati prema XML shemi specifikacije MoReq2010®.

MSDS mora korisniku dopustiti da izveze bilo što od sljedećega:

- sve korisnike i grupe iz usluge korisnika i grupa zajedno;
- bilo koje nominirane grupe pojedinačno, s entitetima korisnicima koji pripadaju tim grupama;
- svakog nominiranog korisnika pojedinačno;
- sve uloge iz usluge uloga zajedno;
- bilo koje nominirane uloge pojedinačno;
- sve klase iz usluge klasifikacije zajedno;
- bilo koje nominirane klase pojedinačno;
- sve jedinice združivanja i dokumente iz usluge upravljanja dokumentima, s njihovim sastavnicama;
- bilo koje nominirane jedinice združivanja pojedinačno i dokumente koje sadrže, s njihovim sastavnicama;
- bilo koje dokumente individualno, s njihovim sastavnicama;
- sve definicije elemenata i predloške iz usluge metapodataka zajedno;
- bilo koje nominirane predloške pojedinačno, s definicijama elemenata kontekstualnih metapodataka koje čine dio predloška;
- bilo koje nominirane definicije elemenata kontekstualnih metapodataka pojedinačno;
- sve planove raspolaganja iz usluge planiranja raspolaganja zajedno;
- bilo koje nominirane planove raspolaganja pojedinačno;
- sve obustave raspolaganja iz usluge obustave raspolaganja zajedno; ili
- bilo koje nominirane obustave raspolaganja pojedinačno.

Vidi 11.2.4 Streaming XML podataka: Upravni odbor za MoReq istražuje mogućnost da se izvoz entiteta u datoteku zamijeni izvozom entiteta u normirani stream podataka.

Svrha je budućih inicijativa riješiti trenutna tehnička i vlasnička ograničenja izvoza kao što su kako osigurati normirani mehanizam za dijeljenje velikih izvoza u više datoteka i koje bi tehnike kompresije MSDS morao podržavati.

Uputnica na funkciju: F14.5.185

R11.4.2

Kad god MSDS iz veze entitete prema R11.4.1 ili R11.4.3, MSDS prema predodređenim vrijednostima ne smije izvesti rezidualne entitete ako ih ovlašteni korisnik izričito ne uključi. Ako korisnik to odabere, MSDS mora izvesti sve entitete, i aktivne i rezidualne.

Na primjer, ako korisnik izvozi jedinicu združivanja, u izvoz će biti u pravilu uključeni samo aktivni dokumenti u jedinici združivanja. Međutim, MSDS mora korisniku pružiti mogućnost da u izvoz jedinice združivanja uključi i aktivne i rezidualne entitete.

R11.4.3

Kada se priprema za izvoz prema R11.4.1, MSDS mora najprije odrediti koje će entitete izvesti u cijelosti, a to će biti sljedeći:

- entiteti koje je nominirao ovlašteni korisnik prema R11.4.1;
- uključeni entiteti svih entiteta koje treba izvesti u cijelosti (za definiciju uključivanja vidi 11.2.10); i
- događaji svih entiteta koje treba izvesti u cijelosti.

MSDS potom mora odrediti koje će entitete izvesti kao zamjenske oznake, a to će biti sljedeće:

- svi entiteti na koje upućuju elementi metapodataka entiteta koje treba izvesti u cijelosti, uključujući i njihove događaje;
- definicije elemenata kontekstualnih metapodataka za sve elemente kontekstualnih metapodataka entiteta koje treba izvesti u cijelosti;
- sve entitete koji su značajni za entitete koje treba izvesti u cijelosti ili kao zamjenske oznake (za definiciju značaja vidi 11.2.9); i
- sve entitete na koje upućuju popisi prava pristupa entiteta koje treba izvesti u cijelosti ili kao zamjenske oznake.

Ova pravila treba primjenjivati iterativno dok se ne identificiraju svi entiteti koje treba izvesti u cijelosti i svi entiteti koje treba izvesti kao zamjenske oznake. Prema R11.4.2 u pravilu se uključuju samo aktivni entiteti ukoliko korisnik ne uključi i rezidualne. Niti jedan entitet ne treba uključivati dva puta, niti kao zamjensku oznaku ako je istodobno izvezen u cijelosti.

R11.4.4

Kada ovlašteni korisnik izveze jedan ili više entiteta prema R11.4.1, MSDS mora generirati univerzalno jedinstven identifikator izvoza.

Vidi R2.4.24. Svaki pojedini izvoz iz MSDS-a predstavlja snimak dijela MSDS-a u određenom trenutku. Identificirajući jasno i jednoznačno izvoz kako je učinjen omogućuje drugom MSDS-u da uveze niz izvoza tijekom vremena te lakše i točnije opet sastavi informacije.

Identifikator izvoza pohranjuje se kao dio događaja izvoza za svaki entitet uključen u izvoz, vidi R11.4.7.

R11.4.5

Kada ovlašteni korisnik izvozi entitete prema R11.4.1, MSDS mu mora omogućiti da dade tekstualni komentar koji će se uključiti u podatke izvoza prema R11.4.6 i u događaj izvoza prema R11.4.9.

Komentar izvoza je objašnjenje zašto je izvoz obavljen, a daje ga korisnik koji je pokrenuo izvoz.

R11.4.6

Kada se izvoz pokrene prema R11.4.1, MSDS mora izvesti sljedeće:

- Vremenski žig početka izvoza;
- Identifikator izvoza generiran prema R11.4.4;
- komentar izvoza uključen prema R11.4.5;
- zaglavlje izvoza koje sadrži potpunu identifikaciju i informacije o uslugama koje MSDS podržava, vidi R2.4.5;
- metapodatke i popise prava pristupa za svaku uslugu, vidi 11.2.11 Izvoz popisa prava pristupa;
- za svaku uslugu entitete koje treba izvesti, grupirane u zamjenske oznake ili entitete izvezene u cijelosti, vidi R11.4.3; i
- Vremenski žig završetka izvoza.

XML schema specifikacije MoReq2010® određuje potpun i podroban format izvoza s kojim se mora uskladiti.

R11.4.7

Za svaki entitet koji treba izvesti u cijelosti prema R11.4.3 MSDS mora izvesti vrijednosti svih njegovih elemenata metapodataka, uključujući i elemente sistemskih i elemente kontekstualnih metapodataka, te njegov popis prava pristupa.

Za entitete koje treba izvesti u cijelosti, MSDS mora izvesti i elemente sistemskih metapodataka i elemente kontekstualnih metapodataka, uključujući i događaje. Izvesti treba i sve metapodatke u popisu prava pristupa entiteta i njegove upise prava pristupa.

R11.4.8

Za svaku sastavnicu koju treba izvesti u cijelosti prema R11.4.7, MSDS mora izvesti sadržaj sastavnice, što je podložno posebnim pravilima koja za podvrstu sastavnice entiteta određuje modul 300. Serije sastavnica specifikacije MoReq2010® koji se primjenjuje.

Sadržaj različitih vrsta sastavnica izvest će se na različite načine, kako je određeno u dodatno uključivom modulu za odgovarajuću vrstu sastavnice. Općenito, ili će sadržaj sastavnica biti uključen u XML izvoz, ili će se izvesti odvojeno, ali s uputnicom u XML izvozu, ili će se izvesti odvojeno bez uputnice u XML izvozu.

R11.4.9

Za svaki entitet koji se izvozi kao zamjenska oznaka prema **R11.4.3** MSDS mora izvesti vrijednosti svih njegovih sistemskih metapodataka i njegov popis prava pristupa.

Vrijednosti kontekstualnih metapodataka ne izvoze se s entitetima zamjenskim oznakama. Mora se izvesti sve metapodatke u popisu prava pristupa zamjenske oznake i njezinim upisima prava pristupa.

R11.4.10

Za svaki entitet koji se izvozi u cijelosti prema **R11.4.7** i za svaki entitet koji se izvozi kao zamjenska oznaka prema **R11.4.9**, MSDS mora u povijest događaja entiteta dodati događaj koji uključuje:

- Identifikator izvoza, Vidi **R11.4.4**;
- Zastavicu za izvezen u cijelosti; i
- komentar izvoza u vidu Komentara događaja, vidi **R11.4.5**.

Ako je izvoz završen samo djelomično, bilo zato što je opozvan ili je propao ili iz bilo kojeg razloga, događaje treba generirati samo za one entitete koji su uspješno izvezeni prije okončanja procesa izvoza.

Zastavica za izvezen u cijelosti označava je li entitet izvezen u cijelosti ili kao zamjenska oznaka.

*Zapazite da se događaj o izvozu ne generira kada se izveze usluga budući da se informacije o usluzi izvoze sa svakim izvozom prema **R11.4.6**, a usluge se ne izvoze kao entiteti.*

*Uputnice na funkcije: **F14.5.10, F14.5.29, F14.5.43, F14.5.52, F14.5.62, F14.5.76, F14.5.100, F14.5.127, F14.5.148, F14.5.170, F14.5.185, F14.5.186***

12. Nefunkcionalni zahtjevi

12.1 Ključni koncepti

12.1.1 Nefunkcionalni zahtjevi u specifikaciji MoReq®

Nefunkcionalni zahtjevi uvijek su bili važan dio specifikacije MoReq® još od objave izvorne specifikacije MoReq® u 2001. godini. Oni određuju one kvalitativne aspekte dokumentacijskog sustava koje sami funkcionalni zahtjevi ne čine nužno eksplisitnim. Funkcionalni se zahtjevi nastoje usredotočiti na specifična ponašanja koja se traže od sustava, a ne i na blisko povezane čimbenike kao što su okruženje, operativni razlozi, infrastruktura i udobnost.

Po svojoj prirodi nefunkcionalni su zahtjevi slabije određeni i subjektivniji od funkcionalnih zahtjeva. Teže ih je odrediti na univerzalno primjenljiv način, podložniji su tumačenjima i teže ih je kvantificirati, mjeriti i ispitati.

Bez obzira na to, iskustvo s prethodnim verzijama specifikacije MoReq® pokazuje da i dobavljači i kupci često iz nefunkcionalnih zahtjeva izvlače važne i praktične informacije. Dobavljačima je to pomoglo da povećaju kvalitetu svojih proizvoda, a kupcima da odaberu dokumentacijske sustave koji dobro odgovaraju njihovim poslovnim potrebama i okruženju. Zanimljivo je zapaziti da su tijekom konzultativne faze koja je vodila razvoju specifikacije MoReq2010® sudionici u raspravi pokazali jasnu sklonost da se dio specifikacije koji pokriva nefunkcionalne zahtjeve zadrži i proširi.

12.1.2 Funkcionalni i nefunkcionalni zahtjevi u specifikaciji MoReq2010®

U svakom navođenju zahtjeva granica između čisto funkcionalnih i nefunkcionalnih aspekata specifikacije često je subjektivna i teško ju je jasno odrediti. MoReq2010® ciljano je oblikovan tako da njegovi nefunkcionalni zahtjevi ostvare različit i zaseban učinak u odnosu na njegove funkcionalne zahtjeve.

Osobitosti ovih dviju različitih vrsta zahtjeva u specifikaciji MoReq2010® mogu se izraziti kako slijedi:

Funkcionalni zahtjevi

- Funkcionalni zahtjevi u specifikaciji MoReq2010® izraženi su kao zatvorene izjave, na primjer: „MSDS mora...“ ili „MSDS ne smije...“;
- Svaki funkcionalni zahtjev odnosi se izravno na jednu (ponekad i više od jedne) izričitu funkciju koju MSDS mora izvršiti;
- Većini funkcionalnih zahtjeva u specifikaciji MoReq2010® dodan je opis s dodatnim objašnjenjima zahtjeva;
- Sve se izričite funkcije koje opisuju funkcionalni zahtjevi mogu pojedinačno identificirati, navedene su u **14.5. Definicije funkcija** te se koriste i na njih se upućuje u arhitekturi specifikacije i u okviru modela prava pristupa (vidi **4. Ogledna usluga uloga**) i u okviru modela događaja (vidi **2. Sistemske usluge**); i
- Funkcionalni zahtjevi specifikacije MoReq2010® mogu se provjeriti ispitnim primjerima i skriptama u ispitnom okruženju koje prati specifikaciju. Ispitivanje proizvoda ili instalacije prema ovim funkcionalnim zahtjevima, od strane

akreditiranog ispitnog centra, može voditi dodjeli certifikata o sukladnosti od strane DLM Forum-a®.

Nefunkcionalni zahtjevi

- Nefunkcionalni zahtjev u specifikaciji MoReq2010® odnosi se na poželjnu osobinu ili kvalitetu MSDS-a;
- Za svaki nefunkcionalni zahtjev u specifikaciji MoReq2010® najprije se navodi opis, razlog ili prepostavka, a nakon toga slijedi nefunkcionalni zahtjev;
- Svaki je nefunkcionalni zahtjev izražen kao otvoreno ili zatvoreno pitanje koje se upućuje dobavljaču rješenja MSDS-a, na primjer: „Kako dokumentacijski sustav osigurava ...“ ili „Kakvo rješenje dokumentacijski sustav ima za ...“;
- MoReq2010® ne traži da se ispituje sukladnost proizvoda ili instalacija s nefunkcionalnim zahtjevima i nema mjera za to u ispitnom okruženju, no pojedine organizacije mogu procijeniti nefunkcionalne zahtjeve izvan ispitnog okruženja;
- Međutim, da bi dobio certifikat za MoReq2010®, svaki dobavljač mora u okviru predkvalifikacijske faze ispitivanja i certificiranja dokumentirati i dostaviti svoje odgovore na nefunkcionalne zahtjeve, kako se oni odnose posebno na proizvod ili uslugu koja se dostavlja na ispitivanje (ovaj se postupak opisuje u **12.1.4 Pristup nefunkcionalnim zahtjevima**).

12.1.3 Što pokrivaju nefunkcionalni zahtjevi

Nefunkcionalni zahtjevi uzimaju u obzir aspekte MSDS-a koji se navode niže, a podrobnije se opisuju u **12.3. Nefunkcionalni aspekti dokumentacijskog sustava**. Svaki dokumentacijski sustav mora imati sljedeće kvalitete:

- izvedba,
- skalabilnost,
- upravljivost,
- prenosivost,
- sigurnost,
- privatnost,
- iskoristivost,
- pristupačnost,
- dostupnost,
- pouzdanost,
- oporavljivost,
- lakoća održavanja,
- podržanost,
- pokrivenost jamstvom, i
- sukladnost.

MoReq2010® ne donosi nužno sveobuhvatan ili iscrpan popis nefunkcionalnih zahtjeva za dokumentacijske sustave koji pokriva sve ove aspekte. Oni će u mnogim slučajevima biti specifični za određenu organizaciju, gospodarsku granu, vrstu sustava, okruženje ili pravni ili regulatorni okvir. Pojedini nefunkcionalni zahtjevi imat će različito značenje za različite dionike.

12.1.4 Pristup nefunkcionalnim zahtjevima

Procedure DLM Forum-a za certificiranje proizvoda i instalacija prema specifikaciji MoReq2010® traže nekoliko koraka. Ispitivanje proizvoda ili instalacije ne može početi prije no što dobavljač završi predkvalifikacijski postupak. U okviru ovog postupka dobavljač mora opisati proizvod ili instalaciju koja se prijavljuje za certificiranje. Pri tome mora dati podrobne pisane odgovore na svaki od zahtjeva, i funkcionalnih i nefunkcionalnih, za osnove usluge i module specifikacije MoReq2010® koji se ispituju.

Zato su nefunkcionalni zahtjevi specifikacije MoReq2010® izraženi u obliku pitanja. Dobavljači moraju dokumentirati svoje odgovore na svako od ovih pitanja u odnosu na određeni njihov proizvod ili instalaciju. Akreditirani ispitni centar će potom ispitati proizvod ili instalaciju prema (samo) funkcionalnim zahtjevima specifikacije MoReq2010® koristeći ispitno okruženje.

Nakon uspješnog završetka faze funkcionalnog ispitivanja, i potom bilo kojih nužnih ispravaka dobavljačevih izvornih odgovora, dobavljačevi odgovori na funkcionalne i nefunkcionalne zahtjeve uključiti će se u cijelovito izvješće o verifikaciji ispitivanja, sa svim ispitnim rezultatima i preporukom centra. Uz određene pravne uvjete, koje će zasebno odrediti Upravni odbor za MoReq, koji će njima i upravljati, izvješća o verifikaciji ispitivanja za certificirane proizvode učiniti će se dostupnima za pristup i gledanje članovima DLM Forum-a®.

Iako se dobavljačev proizvod ili instalacija nikada formalno ne ispituje prema nefunkcionalnim zahtjevima, uključivanjem u izvješće o verifikaciji ispitivanja dobavljačevi odgovori na pitanja postavljena u nefunkcionalnim zahtjevima postaju važan referentni izvor. Odgovori dobavljača mogu pomoći kupcima da pronađu najbolji spoj između njihovih lokalnih i organizacijskih potreba te niza rješenja koja su certificirana prema specifikaciji MoReq2010® i dostupna su na tržištu.

Ovo uključivanje nefunkcionalnih zahtjeva u postupak certificiranja daje im veću dodatnu važnost u specifikaciji MoReq2010® u odnosu na prethodne verzije specifikacije, iako se ne ispituju formalno.

12.1.5 Ispitivanje nefunkcionalnih zahtjeva

Iako ispitno okruženje specifikacije MoReq2010® ne obuhvaća formalno ispitivanje prema nefunkcionalnim aspektima dokumentacijskog sustava, ovo ne treba shvatiti kao da se nefunkcionalni zahtjevi nikada ne mogu empirijski ispitati ili mjeriti. Mnoge će organizacije možda htjeti to učiniti u okviru njihova vlastitog postupka vrednovanja prema svojim vlastitim kriterijima procjene.

Za razliku od funkcionalnih zahtjeva, kod kojih dokumentacijski sustav prolazi ili pada na svakom pojedinom kriteriju, vrednovanje sukladnosti ili nesukladnosti s nefunkcionalnim zahtjevima subjektivnija je stvar. Slijedom toga dokumentacijski će sustavi često dobiti broj bodova prema nekoj ljestvici ili kontinuiranom nizu vrijednosti.

Na primjer, nefunkcionalni zahtjev može tražiti da dokumentacijski sustav ima primjerenu korisničku dokumentaciju. Kako će se to vrednovati i što znači riječ „primjerena“? Svaka organizacija može procijeniti za sebe.

Jedan od načina da se procijeni kvaliteta korisničke dokumentacije jest da se preda oglednoj grupi korisnika iz organizacije, od kojih će se zatražiti da je vrednuju i koriste u različitim simuliranim ispitnim uvjetima te da je ocijene prema različitim kriterijima, kao što su:

- Je li logično indeksirana i organizirana?
- Koliko je vremena trebalo da se pronađe traženo poglavlje?
- Koliko je pomogla u obavljanju zadatka?
- Ima li područja u kojima je dokumentacija nedostatna?
- Koristi li primjerjen jezik i jeste li mogli razumjeti žargon?
- i tako dalje.

Korisnike se potom može zamoliti da svoje iskustvo s korisničkom dokumentacijom buduju na petostupanjskoj Likertovoj ljestvici, na primjer:

1. beskorisno, nerazumljivo ili pogrešno;
2. oskudna i neujednačena dokumentacija;
3. prihvatljivo i razumljivo kada pronađeš poglavlje;
4. kvalitetno, dobro organizirano i indeksirano; ili
5. odlično, relevantno, lako je pronaći što se traži i jako je korisno.

Ovaj postupak ispitivanja sustava putem ogledne grupe korisnika iz organizacije i sravnjivanja njihovih odgovora obično se opisuje kao „ispitivanje prihvatljivosti kod korisnika“ dokumentacijskog sustava. To je jedan od brojnih pristupa vrednovanju koji uključuju, ali nisu ograničeni na:

- ispitivanje prihvatljivosti kod korisnika;
- ispitivanje sigurnosti i otpornosti na upad;
- ispitivanje opterećenja;
- ispitivanje otpornosti na pritisak;
- ispitivanje instalacije i konfiguracije;
- ispitivanje sposobnosti oporavka nakon katastrofe;
- ispitivanje interoperabilnosti; i
- ispitivanje ponašanja u okruženju.

Nefunkcionalni aspekti dokumentacijskog sustava mogu se vrednovati i prema vanjskim normama i specifikacijama, gdje su primjenljive, na primjer, procjena u odnosu na norme informacijske sigurnosti iz niza ISO/IEC 27000. U pojedinim nadleštвима mogu se primjenjivati lokalizirani zahtjevi. Na primjer, u Ujedinjenom Kraljevstvu Britansku normu BSI DISC PD0008, koja se odnosi na „pravnu prihvatljivost i dokaznu vrijednost elektronički pohranjenih informacija“ (2009), prati radna knjiga koja organizacijama dopušta da izvrše neovisnu procjenu u odnosu na pojedini instalaciju.

Gdje postoje relevantne norme, kao one koje su opisane gore, one često pružaju mjerilo prema kojem se mogu procijeniti pojedinačni proizvodi i instalacije. U protivnom će procjena nefunkcionalnih zahtjeva ostati relativna, a ne apsolutna, što znači da traži vrednovanje dvaju ili više dokumentacijskih sustava, jednoga u odnosu na drugi, kako bi se izravnom usporedbom otkrilo koji je prikladniji kada se promatra u odnosu na određeni nefunkcionalni zahtjev.

Osim izravnog promatranja i vrednovanja organizacijama bi moglo biti korisno i verificiranje i procjena dobavljačevih odgovora na nefunkcionalne zahtjeve za rješenja MSDS-a, koji su

navedeni u izvješću o verifikaciji ispitivanja, tako da provjere reference i posjete postojeće instalacije koje su već u uporabi i već koriste dobavljačeve rješenje. I druge usporedive organizacije često mogu dati korisne iskustvene podatke za nefunkcionalne zahtjeve, kao što su:

- broj pitanja vezanih uz podršku koja su se pojavila;
- kako dobavljač odgovara na kritična pitanja;
- potreban opseg obuke;
- postotak neprekidnog radnog vremena u određenom razdoblju;
- učestalost nadogradnji proizvoda;
- opća razina zadovoljstva u korisničkoj zajednici;
- i tako dalje.

U procjeni i vrednovanju nefunkcionalnih zahtjeva važno je uzeti u obzir potrebe različitih dionika u organizaciji. Organizacije će možda htjeti formalizirati prihvatljivu razinu učinka u odnosu na nefunkcionalne zahtjeve specifikacije MoReq2010® tako da s dobavljačem sklope ugovor o razini usluge (service level agreement - SLA).

12.2 Nefunkcionalni aspekti dokumentacijskog sustava

12.2.1 Izvedba

Izvedba se odnosi na sposobnost reakcije, učinkovitost i propusnost dokumentacijskog sustava pod opterećenjem. Teško se može primjereno vrednovati na pokaznom sustavu, u oglednoj studiji ili na modelu ureda; može se znatno mijenjati kada čitava organizacija koristi dokumentacijski sustav. Izvedba često dosta ovisi i o hardveru, kao što su propusnost mreže, jezgre i frekvencije CPU, kapacitet memorije, dostupni prostor na tvrdim diskovima i tako dalje. Jedno usko grlo može usporiti čitavu instalaciju.

Organizacija i dobavljač mogu sklopiti ugovor o razini usluge za izvedbu u kojem je uglavljeno, na primjer, koliko će vremena biti potrebno da se stvori, a koliko da se pronađe i dohvati dokument itd.

12.2.2 Skalabilnost

Skalabilnost se odnosi na izvedbu i kapacitet sustava tijekom vremena i pod rastućim opterećenjem. Kako raste broj dokumenata zajedno s brojem korisnika, a time i opterećenje sustava, koliko će lako dokumentacijski sustav istu razinu izvedbe koja je uglavljena prema 12.3.1?³

Dobavljači često nastoje osigurati skalabilnost jednim od sljedećih postupaka:

- postupnim povećanjem – povećava se veličina i kapacitet dokumentacijskog sustava; ili;
- horizontalnim skaliranjem – rastuće opterećenje raspoređuje se na više dokumentacijskih sustava ili na više usluga.

Organizacije mogu izvesti ispitivanje opterećenja pod pritiskom dokumentacijskih sustava prije no što ih uvedu da bi procijenile njihovu izvedbu i skalabilnost.

12.2.3 Upravlјивост

Dokumentacijski sustav mora osigurati mogućnost da se njime upravlja i da se administrira. Ovdje se radi o dva aspekta.

³ Moguće je da se odnosi na 12.2.1, što treba provjeriti kada se objavi verzija 1.1 specifikacije s ispravcima.

Tehnička administracija dokumentacijskog sustava uključuje:

- instalaciju i konfiguraciju;
- nadzor nad korištenjem sistemskih resursa;
- dodavanje dodatnog prostora za pohranu i drugih kapacitete po potrebi;
- pristup i upravljanje dnevniku grešaka;
- nadogradnju dokumentacijskog sustava; i
- identifikaciju i razrješivanje tehničkih problema.

Upravljanje dokumentacijskim sustavom iz perspektive voditelja dokumentacije uključuje:

- administrativna izvješća;
- statistika korištenja sustava od strane korisnika; na primjer, broj i vrsta izvršenih pretraživanja;
- uspoređivanje i praćenje statistike o broju dokumenata i povezanih entiteta različitih vrsta kojima se upravlja;
- osiguranje uvjeta za reviziju dokumentacijskog sustava;
- i tako dalje.

12.2.4 Prenosivost

Prenosivost se odnosi na sposobnost dokumentacijskog sustava da uspješno djeluje u različitim okruženjima. Dokumentacijski se sustav može oblikovati tako da se izvršava samo u okviru jedne tehnološke linije koju osigurava jedan prodavač operativnog sustava, kao što je Microsoft Windows poslužiteljsko i klijentsko okruženje; ili se dokumentacijski sustav može izvršavati na više platformi.

Neki dokumentacijski sustavi imaju poslužiteljsku sastavnici, koja je vezana uz određeno operativno okruženje, a podržavaju klijente koji nisu tako vezani. Radi prenosivosti dobavljač može odabrat da ponudi više različitih klijenata za web i pojedine platforme, operativne sustave i mobilne uređaje.

Za dokumentacijske sustave koji se žele povezivati izravno s drugim poslovnim sustavima prenosivost ovisi o podršci rješenja za niz različitih normi i tehnologija sučelja; na primjer, Java sučelje, web usluge ili API zasnovan na REST tehnologiji.

Ako je dokumentacijski sustav samo specijalizirana sastavnica šireg poslovnog sustava, može ostati malo izbora oko tehnologije ili tehnologija koje podržava. Na primjer, može se razviti dokumentacijski sustav koji podržava i dio je određenog rješenja za upravljanje odnosima s kupcima (CRM).

Prenosivost se proširuje do razine u kojoj se rješenje može prilagoditi za različita okruženja, iako prilagodba i opcije instalacije, koji su inače korisni, mogu postati izvor problema za dokumentacijske sustave, kako je objašnjeno u **12.2.15 Sukladnost**.

12.2.5 Sigurnost

Sigurnost se odnosi na vanjski integritet dokumentacijskog sustava i njegovu sposobnost da se odupre neovlaštenom pristupu, hakiranju, manipuliranju, računalnim virusima i drugim oblicima slučajne ili zlonamjerne štete. Preporučuju se ispitivanje otpornosti na upad i sigurnosne provjere prema normama informacijske sigurnosti ISO 27000.

Idealno bi bilo da je dokumentacijski sustav:

- fizički siguran – s ograničenim pristupom hardveru, opremi i instaliranom softveru koji je uključen u njegovo djelovanje;
- siguran u pogledu podataka – osiguravajući da se informacijama koje su pohranjene na poslužitelju i klijentskim uređajima ne može pristupiti na drugi način osim samom aplikacijom;
- siguran od neovlaštenog pristupa – tražeći jedan ili više čimbenika autentikacije;
- siguran u komunikaciji – koristeći digitalne certifikate i enkripciju gdje je moguće da bi se osiguralo da se informacije razmjenjuju samo s određenim primateljem; i
- interno siguran – obvezno primjenjujući prava pristupa koja ne dopuštaju različitim korisnicima da izvrše funkcije i pristupe entitetima za koje im nije dana izričita ovlast da to učine.

12.2.6 Privatnost

Kao obilježje blisko sigurnosti, važno je da dokumentacijski sustav poštuje privatnost osobnih informacija i podataka. Ovo je osobito važno za dokumentacijske sustave koji sadrže osjetljive informacije, kao što je medicinska dokumentacija.

Mnoge zemlje, u Europi i drugdje, paze na mjere zaštite privatnosti i osobnih podataka. Svaki dokumentacijski sustav mora biti sukladan s tim propisima i štititi prava građana na području nadleštva u kojem se primjenjuje.

Na primjer, europska direktiva o privatnosti podataka, Direktiva 95/46/EC Europskog parlamenta i Vijeća, uređuje obradu osobnih podataka, sadrži odredbe prema kojima treba obavijestiti subjekte kada se čuvaju podaci o njima, uključujući i jamstvo prava na pristup i prava na prigovor, te ograničava predaju osobnih podataka trećim zemljama.

Ovo se izravno odnosi na dokumentacijske sustave, na primjer, kada se pohranjuju entiteti u dokumentacijskom sustavu, osobito u odnosu na međunarodne usluge pohrane i usluge u oblaku koje pruža MSDS.

12.2.7 Iskoristivost

Lakoća korištenja važna je stvar u dokumentacijskim sustavima, osobito s obzirom na prihvatanje od strane korisnika. Iskustvo pokazuje da će korisnici premostiti sustav koji je previše složen ili uzima previše vremena. To ima ozbiljne posljedice za dokumentacijske sustave u organizacijama, ako se važni dokumenti ne prihvataju ili ako zaposlenici ne koriste prednosti nakupljenog korporativnog znanja koje dokumenti sadrže.

Među osobinama koje najviše doprinose iskoristivosti dokumentacijskog sustava su:

- čisto, jednostavno i poznato sučelje;
- konzistentnost u aplikaciji i s operativnim okruženjem;
- sposobnost reakcije sustava;
- informativne poruke o grešci i dijalozi;
- automatizirana obrada, davanje korisnih predodređenih vrijednosti i drugi načini kojima se smanjuje broj odluka koje korisnik mora donijeti;
- smanjivanje broja radnji koje korisnik treba obaviti da bi izvršio radnju na najmanju moguću mjeru;
- pružanje alternativnih načina za izvršenje općih funkcija, kao što su kombinacija znakova na tipkovnici, gumbi alatnih traka i tako dalje;

- omogućivanje skupne obrade;
- podrška međunarodnim postavkama;
- podrška personalizaciji i lokalizaciji;
- usluge pomoći koje su osjetljive na kontekst;
- visokokvalitetna korisnička dokumentacija;
- česta pitanja; i
- online video materijal i priručnici.

Programi obuke i obrazovanja često su ključni za prihvaćanje novih sustava i dokumentacijski sustavi u tome nisu nikakva iznimka.

12.2.8 Pristupačnost

Blisko iskoristivosti, dokumentacijski sustav bi idealno trebao biti pristupačan svim vrstama korisnika, s različitim sposobnostima, uključujući i one s posebnim potrebama. Takvi korisnici imaju važnu ulogu u svim područjima ljudske djelatnosti u kojima će redovito dolaziti u doticaj s dokumentacijskim sustavima. Mnoge primjerne poslovne organizacije štite prava svojih zaposlenika da pristupe bilo kojem njihovom tehničkom sustavu i stoga će kupiti jedino ona rješenja koja uključuju široku pristupačnost.

Vodeći zastupnik aktivnog vrednovanja nefunkcionalnih zahtjeva za pristupačnost je Inicijativa za pristupačnost weba (WAI)World Wide Web konzorcija (W3C). W3C WAI izdaje Smjernice za pristupačnost web sadržaja (WCAG) koje sadrže preporuke za veću pristupačnost web sadržaja.

„Slijedeći ove smjernice sadržaj će se učiniti pristupačnjim raznim skupinama ljudi s posebnim potrebama, uključujući slijepе i slabovidne, gluhe i osobe oštećena sluha, osobe s poteškoćama u učenju, s kognitivnim ograničenjima, osobe ograničena kretanja, s problemima u govoru, s fotoosjetljivošću i kombinacijama ovih problema. Ako slijedite ove smjernice, to će vaš web sadržaj često učiniti korisnjim za korisnike općenito.“ (WCAG 2.0:2008, Sažetak).

Mimo svih smjernica, Smjernice za pristupačnost web sadržaja donose kriterije uspjeha koji se mogu ispitati i vrednovati. Ovi kriteriji omogućuju tri razine sukladnosti:

- A – rješenje udovoljava obveznim kontrolnim točkama;
- AA – rješenje udovoljava obveznim i vrlo poželjnim kontrolnim točkama; i
- AAA – rješenje udovoljava obveznim, vrlo poželjnim i poželjnim kontrolnim točkama u WCAG specifikaciji.

Specifikacija WCAG namijenjena je web aplikacijama, no pristupačnost je važna za sve dokumentacijske sustave te stoga ista načela valja primjenjivati na svim platformama.

12.2.9 Dostupnost

Zahtjevi dostupnosti važni su u procjeni koje će implementacije dokumentacijskih sustava biti primjerene poslovnoj praksi neke organizacije. Često se izražava kao postotak ili omjer vremena u kojem je sustav dostupan u odnosu na razdoblje u kojem je nedostupan.

Ovisno o vrsti organizacije, neke traže pristup dokumentacijskom sustavu radnim danima u radno vrijeme, dok druge traže 24x7 pristup i podršku. Nisu svi dokumentacijski sustavi u stanju raditi beskonačno, bez redovitog planskog održavanja i razdoblja za nadogradnju i

izradu zalihosnih kopija u kojima sustav nije dostupan. U svakom poslu postoje određena kritična razdoblja u kojima je dostupnost sustava bitna.

U odgovoru na nefunkcionalne zahtjeve dobavljač treba jasno navesti stupanj dostupnosti koji određeno rješenje može osigurati. Ovo treba uključiti i u ugovore između dobavljača i organizacije o razini usluga. Ako se sustav postavlja kod trećeg pružatelja usluga, mogao bi biti potreban i poseban ugovor o razini usluga koji pokriva pružanje usluge udomljavanja. Isto tako, organizacije trebaju realno procijeniti je li im potrebno koristiti dokumentacijski sustav u svako doba danju i noću, budući da će cijelodnevna usluga i podrška dobavljača ili integratora usluge nužno više koštati.

Ako je organizacija ugovorom o razini usluge dogovorila određenu razinu dostupnosti dokumentacijskog sustava, tada treba pažljivo pratiti dostupnost sustava da se vidi postižu li se postavljeni ciljevi usluge ili ih se prelazi. Neovisno o kaznenim odredbama u ugovoru o razini usluge, praćenje dostupnosti sustava, posebno u odnosu na njegovo korištenje, dat će korisne povratne informacije i dobavljaču i za udovoljavanje očekivanjima organizacije u pogledu dostupnosti dokumentacijskih sustava.

12.2.10 Pouzdanost

Pouzdanost opisuje unutarnji integritet sustava, preciznost i točnost njegova softvera i njegovu otpornost na greške, kvarove i neočekivane radne prilike. Na dokumentacijske sustave moguće je primijeniti provjeru ispravnosti algoritama i provjeriti njihovu otpornost na neispravne podatke i druge neočekivane događaje, kao što je iznenadni gubitak veze. Doista robusni dokumentacijski sustavi moći će elegantno obraditi okolnosti u kojima je došlo do greške, bez pada ili iznenadnog zatajenja.

Pouzdanost je usko vezana s dostupnošću sustava i često se mjeri kao „srednje vrijeme između grešaka“. Pouzdani će sustavi stoga biti dulje dostupni i kraće će biti izvan pogona iz neočekivanih razloga, što ih čini dostupnijima. Isto tako, pouzdaniji će dokumentacijski sustav biti općenito onaj koji se lakše održava, a njegov ga dobavljač aktivno podržava.

Akreditirani ispitni centri mogu koristiti ispitno okruženje specifikacije MoReq2010® da provjere funkcionalne zahtjeve sukladnog dokumentacijskog sustava, a to je jedna od mjera pouzdanosti dokumentacijskog sustava u obavljanju temeljnih zadaća u upravljanju dokumentima. Ispitno okruženje, međutim, samo ne ispituje sve moguće ulaze i izlaze dokumentacijskog sustava te neke organizacije možda neće htjeti da se njihova usporedba kvalitete i pouzdanosti različitih dokumentacijskih sustava zasniva samo na ovoj jednoj mjeri.

12.2.11 Oporavljivost

Ako dokumentacijski sustav iz bilo kojeg razloga zakaže, važno je da ga organizacija može oporaviti i da podaci ostanu uglavnom netaknuti. Radnje koje su se obavljale u trenutku zatajenja neće se moći oporaviti, no organizacija isto tako mora biti sigurna da ne ovisi o zalihosnim kopijama informacija koje su stare više od jednog dana, osobito u vrlo velikim okruženjima.

Dokumentacijski sustav ne samo da se mora oporaviti ili iznova izgraditi; to se mora učiniti pravovremeno da se izbjegne nepotreban utjecaj na kritične poslove organizacije. Mnogim organizacijama neće odgovarati postupak oporavka nakon katastrofe uslijed kojeg bi dokumentacijski sustav bio nedostupan danima ili tjednima. Nekim će organizacijama biti prevelika i neplanirana nedostupnost od nekoliko sati.

Kao i kod drugih nefunkcionalnih zahtjeva, zahtjevi u pogledu oporavka nakon katastrofe znatno će se razlikovati u različitim organizacijama. Iznimno je važno da se potrebe organizacije procijene prije no što dođe do katastrofe i da organizacija primjenjuje cjelovit i sveobuhvatan plan kontinuiteta poslovanja.

Iskustvo pokazuje da se zahtjevi u pogledu kontinuiteta poslovanja moraju planirati za sve sustave koji imaju kritičnu ulogu u poslovanju, a ne zasebno samo za pojedine sustave kao što je dokumentacijski. Dokumentacijski sustav, naime, čini samo dio korporativne infrastrukture. Ako dokumentacijski sustav, na primjer, ovisi o određenom hardveru, tada organizacija mora moći doći do zamjenskog hardvera u roku koji udovoljava ciljevima koji su postavljeni za oporavak dokumentacijskog sustava.

Dobra su praksa i redovite provjere oporavka nakon katastrofe, tako da osoblje poznaje proces i postupke u obnovi dokumentacijskog sustava nakon bilo kakva sistemskog zatajenja i da se zna koje je to realno vrijeme za potpuni oporavak sustava. Količina podataka kojima dokumentacijski sustav upravlja s vremenom raste te očekivanja organizacije u pogledu razdoblja koje je potrebno za oporavak dokumentacijskog sustava možda neće držati korak sa stvarnim razdobljem koje je potrebno za fizički prijenos podataka u novoizgrađeni sustav.

Neke organizacije s kritičnom zadaćom ne mogu dopustiti niti nekoliko sati, ili čak minuta, nedostupnosti radi oporavka od katastrofe. Takve organizacije moraju razmotriti da u pogonu imaju više usporednih sustava koji zrcale podatke, što im omogućuje da prelaze sa živih na zalihosne dokumentacijske sustave u vrućem, topлом ili hladnom stanju pripravnosti. Organizacija može i imati u pogonu samo jedan sustav, ali s više ugrađenih slojeva redundantnosti koja omogućuje, na primjer, vruću zamjenu pojedinih hardverskih i softverskih komponenti, kao što su računala, usmjerivači i tvrdi diskovi, doku sustav kao cjelina ostaje u pogonu.

Oporavljivost će, kao i dostupnost, organizaciju više koštati za svaki viši stupanj redundantnosti i brzine oporavka. Organizacije stoga moraju pažljivo proučiti svoje potrebe za oporavkom nakon katastrofe i odrediti realistične ciljeve u okviru svojih planova kontinuiteta poslovanja. Ako se ti ciljevi odnose na kritične zadaće, organizacije bi trebale ispitati oporavljivost i s dobavljačem sklopiti ugovor o razini usluge da bi se osiguralo da dokumentacijski sustav odgovara operativnim zahtjevima organizacije.

12.2.12 Lakoća održavanja

Dokumentacijski sustav mora biti takav da ga se može održavati. To znači da ga mora biti razmjerno lako popraviti i nadograditi. Većina će dobavljača imati sustav značajnijih i manjih verzija te verzija u održavanju koje se različito nazivaju, otprilike kao: nove verzije, servisni paketi i zakrpe.

Uz svaku od njih ići će i određeni troškovi uvođenja u vidu resursa i vremena koje je potrebno za uvođenje širom organizacije. Ako sadrže nove osobine i funkcije, mogu se pojaviti i troškovi obuke i ospozivavanja korisnika. Što je značajnije novo izdanje, u pravili

je vjerojatnije da će imati veći utjecaj na organizaciju, što može uključivati i migraciju podataka iz ranije verzije.

Dokumentacijski sustavi nisu uvijek izgrađeni komponentama istog dobavljača. Dobavljač često od drugih dobavljača licenciraju (ili „OEM“) komponente kao što su tražilice i baze podataka, ili u svojim aplikacijama koriste odgovarajuća rješenja otvorenog koda. Ponovno iskorištavanje ili spajanje različitih tehnologija može biti znatno učinkovitije, nego da jedan dobavljač sam ispočetka gradi svaku komponentu dokumentacijskog sustava. Organizacije, međutim, trebaju biti svjesne kolaža različitih tehnologija u njihovim dokumentacijskim sustavima budući da će ih možda trebati pojedinačno nadograđivati, u različito vrijeme i iz različitih razloga.

Na primjer, dokumentacijski sustav može koristiti dobro poznat sustav baze podataka koji je izradio neovisan dobavljač baza podataka. Kad god dobavljač izda nadogradnju ili zakrpu softvera baze podataka, treba iznova ispitati sukladnost ovih izmjena s rješenjem dokumentacijskog sustava. Nadogradnje dokumentacijskog sustava stoga moraju držati korak s nadogradnjama sustava baze podataka. Isto se može podjednako odnositi i na sustav za pretraživanje, rješenje za pohranu podataka i na druge dijelove dokumentacijskog sustava.

12.2.13 Podržanost

Bez obzira na lakoću održavanja sustava, dobavljač ga mora aktivno podržavati. Iskustvo pokazuje da mnoge organizacije imaju naslijedene sustave čiji dobavljač više nije u ovom poslu ili je odlučio da određeno rješenje dokumentacijskog sustava održava, ali da ga više ne razvija.

Stoga prije nabave dokumentacijskog sustava organizacija treba zatražiti pojedinosti o razini podrške proizvodu, koliko se često nadograđuje, kada je objavljena zadnja verzija i što dobavljač namjerava s dokumentacijskim sustavom.

Organizacije trebaju imati u vidu da je položaj na suvremenom tržištu informacijskih tehnologija vrlo promjenljiv i da čak i ove mjere opreza ne moraju sprječiti da pojedini dokumentacijski sustav u budućnosti ostane bez podrške, čak i ako dolazi od najvećeg dobavljača. MoReq2010® na sreću donosi određenu utjehu svojom podrškom interoperabilnosti. U najgorem slučaju organizacija će morati migrirati svoje dokumente iz starog u novo rješenje MSDS-a.

Podrška se odnosi i na razinu dnevne podrške koju pruža dobavljač ili treća strana u njegovo ime. Organizacije trebaju naučiti kako tražiti pomoć od dobavljača, kako izvještavati o greškama i softverskim pogreškama i koju razinu podrške i pomoći s mesta očekivati. Mnogi dobavljači imaju aktivne korisničke grupe u kojima se sastaju različite organizacije da izmjenjuju iskustva, savjete i upute te druge informacije o tome kako najbolje koristiti određeni dokumentacijski sustav.

12.2.14 Pokrivenost jamstvom

Organizacije trebaju biti potpuno svjesne licenciranja i drugih odredbi i uvjeta koji se odnose na instaliranje i korištenje dokumentacijskog sustava određenog dobavljača. I s rješenjima otvorenog koda vezana su prava intelektualnog vlasništva i određeni uvjeti korištenja.

Dajući suglasnost na dobavljačeve odredbe i uvjete za implementaciju dokumentacijskog sustava organizacija mora osigurati i da dobije njegovo jamstvo koje pokriva korištenje dokumentacijskog sustava i suglasnost da će riješiti svaki problem do kojeg dođe u uvođenju i uporabi u organizaciji.

Mnoge organizacije traže da se deponira izvorni kod dokumentacijskog sustava, tako da se dokumentacijski sustav može podržavati i ako se nešto desi dobavljaču. Kao i u prethodnom poglavlju, MoReq2010® aktivno nastoji ukloniti mogućnost da se izgube podaci iz dokumentacijskog sustava bez podrške osiguravajući da svaki MSDS sadrži osnovnu funkcionalnost punog izvoza sustava, da bi se omogućila migracija dokumenata i entiteta u drugi MSDS bez gubitka.

12.2.15 Sukladnost

Zadnji nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava je njegova razina sukladnosti. Ovo je već spomenuto u drugim kriterijima. Moglo bi biti potrebno da se dokumentacijski sustavi usklade s industrijskim normama i lokalnim propisima na sljedeće načine:

- Moraju biti sukladni sa specifikacijom MoReq2010®;
- Moraju biti sukladni sa svim propisima i obvezujućim normama koji se odnose na organizaciju, u grani djelatnosti i u nadleštву u kojem se primjenjuju, kao što su propisi iz područja zdravstva ili prava na pristup informacijama;
- Moraju biti sukladni sa široko korištenim i prihvaćenim industrijskim normama koje se odnose na tehnologiju, na platforme na kojima se primjenjuju, kao što su HTML i HTML5 za aplikacije zasnovane na web pretraživaču; i
- Ovisno o tome što traži organizacija, trebali bi biti sukladni s popularnim formatima dokumenata, kao što je PDF, što dokumentacijskom sustavu omogućuje da ispituje strukturu tih dokumenata, izvlači njihove metapodatke i indeksira njihov sadržaj za pretraživanje; osobito u organizacijama u kojima je svrha dokumentacijskog sustava upravljati dokumentima u tim formatima i održavati ih.,

Budući da zahtjevi za sukladnošću dokumentacijskih sustava mogu biti tako široki i razlikovati se ovisno o lokalnim prilikama, mnogi dobavljači u svoja rješenja ugrađuju određeni stupanj podesivosti. Podesivost je često vrlo pozitivna osobina aplikacije, no kada se primjeni u dokumentacijskom sustavu, može biti i prijetnja sukladnosti. Ovo je osobito točno ako opcije konfiguriranja i instalacije dopuštaju da se manipulira bitnim funkcionalnostima u upravljanju dokumentima ili da ih se isključuje.

Nefunkcionalni zahtjevi specifikacije MoReq2010® traže da dobavljači naznače dopuštaju li njihovi sustavi opcije prilagodbe koje mogu poništiti funkcionalne zahtjeve specifikacije. Ako je to slučaj, bitno je da organizacija provjeri da dokumentacijski sustav ostaje sukladan sa specifikacijom MoReq2010® i nakon instalacije i uvođenja u uporabu. To se može učiniti pomoću mogućnosti za izvješćivanje o sukladnosti u specifikaciji MoReq2010®, vidi funkcionalni zahtjev R2.4.5.

12.3 Nefunkcionalni zahtjevi za izvedbu

N12.3.1

U procjeni izvedbe dokumentacijskog sustava važno je razumjeti njegovu svrhu i prirodu dokumenata koji će se stvarati i pohranjivati.

Za što je dokumentacijski sustav dizajniran i kakvim vrstama dokumenata može upravljati?

N12.3.2

Važno je razumjeti i veličinu i složenost prosječne implementacije. Tu se obično opisuju:

- broj istovremenih korisnika;
- postotak korištenja sustava od strane korisnika;
- broj dokumenata kojima se upravlja;
- prostor koji zauzima prosječan dokument;
- količina i vrsta prostora za pohranu koji je potreban, uključujući i indekse za pretraživanje i druge sistemske zahtjeve; i
- broj i vrsta poslužitelja koji su potrebni.

Koje su tipične mala, srednja i velika implementacija dokumentacijskog sustava?

(Gdje je moguće, dajte primjere.)

N12.3.3

Dokumentacijski sustavi imaju različite cikluse uporabe. Važno je razumjeti hoće li određeni dokumentacijski sustav odgovarati neprekidnom radnom opterećenju organizacije.

Za svaku tipičnu implementaciju opisanu u **N12.3.2** opišite tipičnu uporabu dokumentacijskog sustava tijekom normalnoga rada i naznačite što bi se moglo smatrati razdobljima vršnog opterećenja.

(Gdje je moguće, dajte primjere.)

N12.3.4

Propusnost se može mjeriti brojem dokumenata koje dokumentacijski sustav može prihvati.

Za svaku tipičnu implementaciju opisanu u **N12.3.2** koliko se dokumenata može prihvati i istovremeno dohvatiti prosječno u jednom satu, tijekom normalnog rada i u razdobljima vršnog opterećenja, kako je opisano u **N12.3.3**?

N12.3.5

Važno je mjerilo izvedbe sustava koliko vremena korisnici prosječno troše na pretraživanje.

Za svaku tipičnu implementaciju opisanu u **N12.3.2** koliko prosječno traje pretraživanje prema tri elementa metapodataka, kao što su Naziv, Klasa i Vremenski žig nastanka, koje vraća 100 dokumenata, tijekom normalnog rada i u razdobljima vršnog opterećenja, kako je opisano u **N12.3.3**?

N12.3.6

Neki dokumentacijski sustavi koriste razdoblje stanke ako pretraživanje traje predugo.

Koje je naj dulje moguće razdoblje za bilo koje pretraživanje i može li ga se konfigurirati?

N12.3.7

Još jedno mjerilo izvedbe sustava kako se često provjerava dosljedost svakog dokumenta za raspolaganje. Neki dokumentacijski sustavi to rade u realnom vremenu ili periodički u planiranim razdobljima.

MoReq2010® dopušta da se proces raspolaganja opisan u **R8.4.14** odvija periodično, ali tako da se obavi najmanje jednom dnevno. Koliko često dokumentacijski sustav treba izvršiti ovaj proces za svaku od tipičnih implementacija koje su opisane u **N12.3.2**?

(Ako dokumentacijski sustav primjenjuje neki alternativni pristup oblikovanju, dajte objašnjenje njegovih učinaka, i korisnih i štetnih, na izvedbu, skalabilnost i druge čimbenike.)

12.4 Nefunkcionalni zahtjevi za skalabilnost

N12.4.1

Neki su sustavi sputani tehničkim i drugim ograničenjima, kao što su veličina baze podataka, segmentacija datotečnog sustava, korištenje jednog poslužitelja i tako dalje. Ova se ograničenja mogu odnositi na:

- *najveći broj istovremenih korisnika;*
- *najveći broj konkurentnih korisnika;*
- *najveći broj entiteta, uključujući i dokumente;*
- *prostor za pohranu koji koristi dokumentacijski sustav; i*
- *hardver koji se može koristiti za podršku dokumentacijskom sustavu.*

Organizacije osobito žele postići skalabilnost i dalje štiteći svoja ulaganja u hardver i druge resurse. Dokumentacijski sustavi stoga trebaju raspolažati sredstvima kojima se postojećem sustavu može povećavati kapacitet bez migracije u novo okruženje.

Koja su gornja ograničenja skalabilnosti za svaku od tipičnih implementacija koje su opisane u **N12.3.2**, bez zamjene postojećeg hardvera?

N12.4.2

MoReq2010® ne postavlja nikakvu teoretsku gornju granicu broja entiteta, količine metapodataka, broja korisnika i količine sadržaja koju MSDS može sadržavati. Kod svakog dokumentacijskog sustava mogu se ipak pojaviti praktični obziri.

Za svaki odgovor na 12.4.1, koje bi strategije organizacija trebala primijeniti da proširi korištenje dokumentacijskog sustava izvan ovih tehničkih ograničenja, pod prepostavkom da se broj korisnika udvostruči, a broj dokumenata upeterostruči u razdoblju od tri godine?

N12.4.3

Kada se dokumentacijski sustav skalira vertikalno ili horizontalno, to može utjecati na izvedbu svake funkcije koju sustav izvršava.

Za svaki odgovor na **N12.4.2**, kakav će biti utjecaj na:

- propusnost sustava opisanu u **N12.3.3**?
- prosječno trajanje pretraživanja opisano u **N12.3.4**?
- stanku pretraživanja opisanu u **N12.3.5**?
- redovitost periodičnih procesa raspolaganja opisanu u **N12.3.6**?

N12.4.4

Dokumentacijski sustavi mogu postaviti i interna ograničenja broja, vrsta i odnosa između entiteta. Na primjer, usluga klasifikacije može imati gornju granicu broja klase koje može sadržavati.

Koja su tehnička ograničenja u dokumentacijskom sustavu za svako od sljedećega:

- broj entiteta kojima može upravljati svaka usluga ili paket usluga prema **R2.4.1?**
- broj korijenskih jedinica združivanja koje se mogu dodati usluzi upravljanja dokumentima?
- broj entiteta, bilo jedinica združivanja djece ili dokumenata koji se mogu dodati jedinici združivanja?
- dubina i ili broj razina združivanja ispod korijenske jedinice združivanja?
- broj sastavnica u dokumentu?

N12.4.6

Kako raste broj entiteta u dokumentacijskom sustavu, rast će ne samo vrijeme pretraživanja, nego i broj rezultata koje će dati pretraživanje. Za pretraživanja koja daju velik broj entiteta neke tražilice daju približan ukupni broj, a ne izračunavaju ga. Tražilice također na različite načine određuju relevantnost pretraživanja.

Koji je najveći broj rezultata pretraživanja koje će dokumentacijski sustav naći i vratiti i koje strategije koristi tražilica da nekoliko prvih rezultata pretraživanja budu relevantniji?

N12.4.7

Zahtjev R10.4.16 traži da MSDS omogući korisnicima da ulančaju ili povežu više upita za pretraživanje da bi odgovorili na složena pretraživanja.

Što ograničava broj članova u lancu ili broj veza koje dokumentacijski sustav može uključiti u pretraživanje prema R10.4.6 i kakav utjecaj ulančavanje ili povezivanje imaju na:

- vrijeme za odgovor na pretraživanje?
- relevantnost rezultata pretraživanja?

12.5 Nefunkcionalni zahtjevi za upravljivost

N12.5.1

Važno je razumjeti kako će organizacija obaviti instalaciju i konfiguriranje dokumentacijskog sustava. Često je to dio većeg projekta.

Kako se nova instanca dokumentacijskog sustava instalira i konfigurira i tko to treba obaviti?

N12.5.2

Dok je dokumentacijski sustav u pogonu, treba nadzirati kako koristi resurse da bi se osiguralo da sustav raspolaze primjerenom pričuvom. Mjerenje korištenja resursa može obuhvaćati:

- broj korisnika koji pristupaju sustavu, u koje vrijeme i kojim danima;
- veličina prostora za pohranu koji se koristi i stopa rasta;
- prosječno trajanje pretraživanja i stopa rasta ili opadanja;
- promet u smislu funkcija koje se izvršavaju i stopa rasta ili opadanja;
- prosječno vrijeme odziva na sve funkcije; i
- korištenje CPU i memorije.

Kojim sredstvima dokumentacijski sustav mjeri korištenje resursa?

N12.5.3

Korištenje resursa može doseći kritičnu točku u kojoj se sustavu mora dodati još resursa. Važno je da tehničko administrativno osoblje to predvidi i da doda još resursa kada je to potrebno, na primjer, tako da poveća dostupni prostor za pohranu prije no što se postojeći iscrpi.

Kako dokumentacijski sustav, dok nadzire korištenje resursa prema N12.5.2, upozorava tehničke administratore da predstoji pomanjkanje resursa i mogu li se pragovi resursa postaviti unaprijed?

N12.5.4

Resursi dostupni dokumentacijskom sustavu mogu se povećavati, ali to može biti teška zadaća: za neke dokumentacijske sustave može biti potrebno učiniti ih nedostupnima radi održavanja.

Kakva mogućnost postoji za povećanje resursa koji su dostupni dokumentacijskom sustavu i kako se to radi?

N12.5.5

Osim nadzora i upozorenja o korištenju resursa, korisno je uspoređivati izvešća i statistike tijekom vremena tako da se uoče trendovi.

Kakvim mogućnostima dugoročnog statističkog izvješćivanja raspolaže dokumentacijski sustav, za analizu korištenja resursa prema N12.5.2?

N12.5.6

Zahtjev R2.4.7 određuje da se koristi vanjski dnevnik grešaka. Različite vrste dokumentacijskih sustava koriste različite dnevниke grešaka.

Opišite dnevnik grešaka koji dokumentacijski sustav koristi prema R2.4.7. Kako mu se pristupa i kako se koristi, kakvi mehanizmi postoje za upozoravanje tehničkih administratora kada dokumentacijski sustav zakaže u izvršenju funkcije?

N12.5.7

Zahtjev R8.4.15 traži ovlašteni korisnici prime upozorenje za jedinicu združivanja ili dokument kad god se radnja raspolaganja ne izvrši i ne potvrdi u roku. Različite vrste dokumentacijskih sustava koriste različite mehanizme upozoravanja.

Opišite mehanizam upozoravanja koji dokumentacijski sustav koristi prema R8.4.15. Kako ovlašteni korisnici mogu primiti upozorenje i kakvi mehanizmi postoje za konsolidiranje upozorenja, kako je opisano u obrazloženju uz R8.4.15?

N12.5.8

S vremenom na vrijeme može se obaviti revizija dokumentacijskog sustava. Revizori bi mogli htjeti provjeriti (ovaj popis nije iscrpan):

- da samo odgovarajući korisnici i grupe imaju pristup dokumentacijskom sustavu;
- da svi odgovarajući korisnici i grupe imaju pristup dokumentacijskom sustavu;
- da je postavljen primjerен nadzor sigurnosti i pristupa;
- da korisnici ne pristupaju dokumentima i drugim entitetima za koje nemaju pravo pristupa;
- da su postavke usluge klasifikacije primjerene poslovanju organizacije;
- da su postavke usluge planiranja raspolaganja primjerene poslovanju organizacije;

- *da dokumentacijski sustav prihvata sve relevantne dokumente;*
- *da se dokumenti odlažu u primjerene jedinice združivanja;*
- *da se dokumenti ispravno klasificiraju;*
- *da korisnici ne nadjačavaju predodređeni plan raspolažanja dokumentima na neprimjeren način;*
- *da se dokumenti i drugi entiteti ne brišu iz dokumentacijskog sustava na drugi način osim u procesu raspolažanja;*
- *da se razdoblja raspolažanja prate i da se poštuju rokovi za raspolažanje;*
- *da u roku za raspolažanje dođe do potvrde i da dokumentima ne istekne rok za raspolažanje;*
- *da se sadržajem dokumenata raspolaže na ispravan način; i*
- *da se brišu kopije sadržaja dokumenata sa sekundarnih izvora u organizaciji neposredno nakon ili zajedno s formalnim raspolažanjem dokumentom*

Kakve mogućnosti postoje za reviziju dokumentacijskog sustava i kako to treba obaviti?

12.6 Nefunkcionalni zahtjevi za prenosivost

N12.6.1

Dokumentacijski sustav može raditi na više platformi ili samo na jednoj. Može imati ograničen broj postavki za poslužitelj, a više različitih klijenata.

Koje operativne sustave i platforme koristi dokumentacijski sustav i koji se dijelovi dokumentacijskog sustava, uključujući sistemske module poslužitelja i klijenta, implementiraju na pojedinim tehnologijama?

N12.6.2

Kao što je opisano u 3. Usluga korisnika i grupa, MSDS može koristiti poznatu uslugu imenika, kao što je LDAP imenik, i osigurati omotač za prihvatanje povijesnih podataka o korisnicima i grupama, a može koristiti i svoju vlastitu uslugu za upravljanje korisnicima i grupama.

Prema kojim uslugama imenika dokumentacijski sustav ima sučelje, ako ga ima, i kako se povijesni podaci o korisnicima i grupama čuvaju kao entiteti u usluzi korisnika i grupa?

N12.6.3

Mnogi dokumentacijski sustavi koriste softverske komponente trećih strana, kao što su tehnologije baza podataka i tražilice. Kada se ovakve komponente integriraju u proizvod, imaju prednost ponovnog korištenja, ali se pojavljuju i pitanja povezana s upravljanjem neovisnim ciklusima razvoja.

Koje OEM sistemske usluge, sistemske usluge trećih strana ili otvorenog koda sadrži dokumentacijski sustav?

N12.6.4

Mnogi dokumentacijski sustavi imaju sučelja i API skupove prema drugim aplikacijama.

S kojim se drugim poslovnim sustavima dokumentacijski sustav može integrirati, ako uopće može, koji su API skupovi dostupni i koje tehnologije podržavaju?

N12.6.5

Podrška platformi može ograničavati metapodatke i predloške. Na primjer, MoReq2010® ne ograničava najveću duljinu tekstualnog polja, no ona može biti ograničena veličinom tablice u bazi podataka.

Dokumentacijski sustav može prihvati oglednu uslugu metapodataka (vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**) ili primijeniti svoj vlastiti pristup metapodacima.

Koji pristup u upravljanju metapodacima koristi dokumentacijski sustav i kakav utjecaj ima taj pristup na:

- broj elemenata kontekstualnih metapodataka na entitet bilo koje vrste entiteta?
- broj definicija elemenata kontekstualnih metapodataka koje se mogu uključiti u predložak?
- korištenje predložaka?
- najveću duljinu polja metapodataka?
- tipove podataka koje dokumentacijski sustav podržava?

12.7 Nefunkcionalni zahtjevi za sigurnost

N12.7.1

R3.4.1 određuje da MSDS smiju pristupiti samo autenticirani korisnici. MSDS može podržavati jedan ili više komercijalnih ili vlasničkih servisa za autentikaciju, a može imati i ugrađeni servis za autentikaciju.

Koje tehnologije autentikacije dokumentacijski sustav podržava na svakoj od platformi koje su navedene u **N12.6.1** i za svaku implementaciju imenika navedenu u **N12.6.2**?

N12.7.2

Ovisno o implementaciji ogledne usluge uloga u dokumentacijskom sustavu, na uloge i prava pristupa mogu se primjenjivati posebna ograničenja.

Dokumentacijski sustav može prihvati oglednu uslugu uloga (vidi **4. Ogledna usluga uloga**) ili primijeniti svoj vlastiti pristup nadzoru pristupa. Ako koristi svoj vlastiti pristup nadzoru pristupa, možda neće imati istu razinu granularnosti kao ogledna usluga uloga specifikacije MoReq2010®.

Kako dokumentacijski sustav implementira interni nadzor pristupa i koja ograničenja postavlja za:

- uloge koje su u dokumentacijskom sustavu prethodno određene i nepromjenljive?
- broj dodatnih uloga koje se mogu definirati?
- definicije funkcija koje se mogu uključiti u uloge?
- entitete koji imaju popise prava pristupa?
- nasleđivanje i druge osobine upisa prava pristupa?

N12.7.3

Slaba je korist od autentikacije i nadzora pristupa ako se informacijama koje je pohranio dokumentacijski sustav može pristupiti izravno.

Na koje se mehanizme dokumentacijski sustav oslanja u ograničavanju pristupa podacima koje je pohranio?

N12.7.4

Isto tako, kada različite sastavnice dokumentacijskog sustava komuniciraju jedna s drugom interno, na primjer između klijenta i poslužitelja, ili eksterno, na primjer s drugim poslovnim sustavom, njihova komunikacija treba biti osigurana da se izbjegne prizmatranje i napadi tipa „čovjek u sredini“.

Koje se tehnologije koriste za osiguranje sigurne komunikacije između sastavnica navedenih u **N12.6.1, N12.6.2, N12.6.3** i vanjskih sustava navedenih u **N12.6.4**?

N12.7.5

U dokumentacijski sustav i/ili njegovo operativno okruženje treba ugraditi prikladne kontrole koje sprečavaju da ga iskorištavaju virusi, trojanski konji i drugi zlonamerni kod. Na primjer, dokumentacijski sustav može biti ranjiv napadom ubacivanja SQL izraza u elementima metapodataka entiteta.

Koje su antivirusne i druge sigurnosne strategije ugrađene u dokumentacijski sustav ili se preporučuju kao dio normalnog operativnog okruženja dokumentacijskog sustava?

N12.7.6

Dokumentacijski sustav može se oblikovati i implementirati tako da odgovori na različite dobro poznate sigurnosne norme i testove upada. Norme kao što je ISO 27000 ne procjenjuju pojedine proizvode, nego su izrađene u odnosu na čitavu sigurnosnu strategiju i praksu organizacije.

Za koje vrste sigurnih okruženja je dokumentacijski sustav oblikovan, za koje nacionalne ili međunarodne propise i u kojim nadleštvima?

12.8 Nefunkcionalni zahtjevi za privatnost

N12.8.1

Dokumentacijski sustav može sadržavati mehanizme koji se odnose na važna pitanja privatnosti, kao što je zaštita osobnih podataka, ali isto tako i prava na pristup informacijama, što je osobito važno u upravi.

Kako se dokumentacijski sustav odnosi na sljedeća pitanja, gdje je primjenljivo:

- zaštita podataka?
- pravo na pristup informacijama?

(Navedite nadleštvo na koje se pojedini odgovori odnose.)

N12.8.2

Dokumentacijski sustav može se procijeniti s obzirom na njegovu relevantnost za pojedine zakone o privatnosti, kao što je Europska direktiva o privatnosti podataka (95/46/EC). Ako je to slučaj, dokumentacijski sustav može sadržavati posebna svojstva kao što su ograničenja o tome koji se podaci mogu iz jednog internog spremišta podataka u drugo. Ovo je osobito relevantno ako primjena dokumentacijskog sustava prelazi međunarodne granice.

Je li dokumentacijski sustav posebno oblikovan za sukladnost s nekim nacionalnim, ili međunarodnim smjernicama i pravilima privatnosti, uključujući i smjernice i pravila dobre prakse?

(Proizvod ili neka postojeća instalacija može se neovisno procijeniti i vrednovati u odnosu na posebne propise u određenom nadleštvu.)

12.9 Nefunkcionalni zahtjevi za iskoristivost

N12.9.1

Dokumentacijski sustav moraju pratiti korisnička i tehnička dokumentacija da ispitnom centru akreditiranom za MoReq2010® olakšaju njegovu procjenu.

Koja je korisnička i tehnička dokumentacija dostupna korisnicima i tehničkim administratorima dokumentacijskog sustava?

N12.9.2

Korisnicima je obično potrebno osposobljavanje i obuku da bi učinkovito koristili dokumentacijski sustav. Ovo osobito vrijedi za specijalizirane korisnike kao što su tehnički administratori, upravitelji sigurnosti, revizori i, najvažnije, voditelji dokumentacije.

Kakva je obuka potrebna korisnicima s različitim stupnjevima specijalizacije za uspješno korištenje dokumentacijskog sustava, kakvi su tečajevi, priručnici i drugi resursi za osposobljavanje i učenje dostupni općim i specijaliziranim korisnicima?

Ostale nefunkcionalne zahtjeve za iskoristivost obrađuju nefunkcionalni zahtjevi za priključne module u 100. Seriji sučelja specifikacije MoReq2010®.

12.10 Nefunkcionalni zahtjevi za pristupačnost

N12.10.1

Dokumentacijski sustav može se procijeniti prema W3C WAI smjernicama za pristupačnost web sadržaja (WCAG). Ove smjernice omogućuju bodovanje s A (najniže), AA ili AAA (najviše).

Je li dokumentacijski sustav neovisno procijenjen i bodovan prema WCAG?

(Uključite pojedinosti procjene, tko ju je izvršio i kako je bodovan.)

Ostale nefunkcionalne zahtjeve za pristupačnost obrađuju nefunkcionalni zahtjevi za priključne module u 100. Seriji sučelja specifikacije MoReq2010®.

12.11 Nefunkcionalni zahtjevi za dostupnost

N12.11.1

Dostupnost dokumentacijskog sustav ovisi o tome jesu li dokumentacijski sustav i drugi nužni potporni sustavi u pogonu. Ponekad se ti sustavi moraju isključiti iz pogona radi planiranog održavanja i nadogradnje. U drugim slučajevima oni zakazuju.

Za svaku tipičnu implementaciju opisanu u N12.3.2, kakva je predviđena dostupnost dokumentacijskog sustava izražena kao postotak ili omjer vremena u kojem je sustav u pogonu i vremena u kojem je izvan pogona tijekom kalendarske godine?

N12.11.2

Ako postoji ugovor o razini usluge koji pokriva dostupnost dokumentacijskog sustava, mora se osigurati ili predložiti i neki mehanizam koji omogućuje da se to mjeri.

Kako se za dokumentacijski sustav mjere i računaju postoci ili omjeri navedeni u **N12.11.1**, ako se preporučuju kao dio ugovora o razini usluge, koje alate treba koristiti, jesu li oni dostupni u dokumentacijskom sustavu ili od treće strane?

(Ako se preporučuje drugi oblik ugovora o razini usluge radi osiguranja najniže razine dostupnosti dokumentacijskog sustava, opišite to.)

N12.11.3

Neke administrativne radnje, kao što je zalihosno kopiranje, traže da se sustav isključi iz pogona.

Koje administrativne radnje traže da se dokumentacijski sustav isključi iz pogona?

N12.11.4

Kako sustavi rastu, treba više vremena da se izvrše određene funkcije, kao što je zalihosno kopiranje.

Koliko će obično trajati zalihosno kopiranje za svaku od dostupnih tehnologija (vidi **N12.13.1**) u tipičnim implementacijama koje su opisane u **N12.3.2**, koliko će to odstupati u scenarijima rasta u **N12.4.2**?

(Uzmite u obzir puno i inkrementalno zalihosno kopiranje.)

N12.11.5

*U administriranju svojih dokumentacijskih sustava organizacije moraju raditi prema planu. Vidi i **N12.14.4**.*

Za svaki od odgovora na **N12.11.1** kako je preporučeno zalihosno kopiranje, razdoblje koje treba ostaviti za održavanje i nadogradnju, dnevno, tjedno, mjesečno i tijekom godine?

N12.11.6

Udomljeni dokumentacijski sustavi traže dodatan oprez jer ih ograničava dostupnost njihova domaćina.

Ako je dokumentacijski sustav udomljeni sustav, koja dodatna ograničenja i jamstva dostupnosti treba osigurati sustav domaćin?

12.12 Nefunkcionalni zahtjevi za pouzdanost

N12.12.1

R2.4.7 traži da se funkcije izvršavaju atomično i da niti jedna ne može biti samo djelomično uspješna. Atomične funkcije potrebne su radi integriteta podataka ako MSDS zakaže tijekom radnje. Ako funkcija nije uspješna, treba se vratiti nazad.

Kako dokumentacijski sustav podržava atomične radnje i kako se osigurava integritet dokumentacijskog sustava ako transakcija zakaže ili zakaže dokumentacijski sustav prije no što je završi?

N12.12.2

Dizajn dokumentacijskog sustava igra važnu ulogu u njegovoj pouzdanosti i sposobnosti da izdrži pojavu grešaka.

Kako arhitektura dokumentacijskog sustava utječe na njegovu pouzdanost?

N12.12.3

Uz arhitekturu prema N12.12.2, na kvalitetu konačnog proizvoda utječe i metodologija razvoja dokumentacijskog sustava, uključujući dizajn, provjere i ispitivanje jedinica.

Kakve su se kontrole za osiguranje kvalitete koristile u izradi dokumentacijskog sustava radi osiguranja njegove ispravnosti?

N12.12.4

Dokumentacijski sustav može se i prethodno provjeriti i bodovati s obzirom na srednje vrijeme između grešaka ili mjeriti prema nekom drugom mjerilu pouzdanosti ili dostupnosti.

Je li dokumentacijski sustav neovisno verificiran, mjeren ili bodovan u prethodnoj instalaciji s obzirom na njegovu pouzdanost i dostupnost?

(Uključite pojedinosti o provjeri, tko ju je izvršio i postignute bodove.)

N12.12.5

Mnogi su dokumentacijski sustavi izgrađeni prema uslužno orientiranoj arhitekturi (ili drugoj elastičnoj arhitekturi) te neki dijelovi dokumentacijskog sustava mogu biti zalihosni, dopuštajući pojedinim ulogama da zakažu i da se iznova pokrenu dok dokumentacijski sustav ostaje u pogonu.

Koji dijelovi sustava navedeni u odgovorima na N12.6.1 i N12.6.3 mogu zakazati ili se zaustaviti te iznova pokrenuti dok ostatak dokumentacijskog sustava ostaje u pogonu?

N12.12.6

Elegantno rukovanje zatajenjem sustava znači da se svi procesi ugase pravim redom da bi se očuvao integritet sustava te osiguralo da se iznova pokrene i nastavi s radom kada se uspostave normalni uvjeti za rad.

Što je nužno od hardvera, softvera ili sistemske podrške u operativnom okruženju dokumentacijskog sustava da mu se omogući da se ugasi elegantno u slučaju prestanka napajanja ili kao odgovor na drugu vanjsku prijetnju?

12.13 Nefunkcionalni zahtjevi za oporavlјivost

N12.13.1

Različiti dokumentacijski sustavi koriste različite strategije zalihosnog kopiranja za redundantnost podataka da osiguraju kontinuitet poslovanja u slučaju gubitka podataka ili zatajenja hardvera, softvera ili sustava. Različite strategije imaju različite prednosti, kao što je brzina, ili nedostatke, kao što je cijena. Strategije zalihosnog kopiranja mogu djelomično ovisiti mediju za zalihosno kopiranje koji se koristi. Dostupno je više vrsta takvih medija, na primjer magnetni diskovi, magnetne trake, optički mediji, pohrana u oblaku itd.

Koje strategije zalihosnog kopiranja podržava dokumentacijski sustav, koje su njihove relativne prednosti i nedostaci i koje se preporučuju za scenarije uporabe u N12.11.4?

N12.13.2

Sve organizacije trebaju izraditi plan kontinuiteta poslovanja. On treba sadržavati vrijeme potrebno za oporavak sustava u slučaju zatajenja sustava, uključujući i dokumentacijski sustav.

Za svaku strategiju navedenu u **N12.13.1** i za svaki scenarij uporabe u **N12.11.4** koje je preporučeno vrijeme potrebno za obnovu dokumentacijskog sustava ako:

- treba oporaviti samo podatke?
- treba iznova izgraditi dokumentacijski sustav i oporaviti podatke ?

N12.13.3

Plan kontinuiteta poslovanja treba upute korak po korak za oporavak dokumentacijskog sustava, a najmanje jednu kopiju treba pohraniti izvan dokumentacijskog sustava.

U slučaju oporavka podataka dokumentacijskog sustava prema **N12.13.2** koji su pristupi potrebni za svaku od strategija zalihosnog kopiranja prema **N12.13.1** i koja kritična pitanja oni postavljaju ili obrađuju?

N12.13.4

N12.12.1 označava da dokumentacijski sustav treba podržavati atomične transakcije. Kada su one podržane i pohranjuju se u dnevniku transakcija, moguće je obnoviti sustav do točke u kojoj je zakazao.

Kada se obnavlja iz zalihosne kopije prema **N12.13.2**, podržava li dokumentacijski sustav inkrementalno zalihosno kopiranje i je li moguće tijekom oporavka podataka odviti stanje sve do transakcije neposredno prije zatajenja?

(Opišite bilo koji alternativni pristup u dizajnu koji se primjenjuje.)

N12.13.5

Ne oslanjaju se svi dokumentacijski sustavi na zalihosno kopiranje i oporavak za osiguranje redundantnosti. Neki mogu biti postavljeni tako da zrcale podatke i osiguravaju se sustavom ili sjedištem u pričuvu. Neki se oslanjaju na redundantnost na razini pojedinačnih pogonskih jedinica koje se mogu zamijeniti dok sustav radi i mrežno je dostupan.

Koje mehanizme za osiguranje kontinuitete poslovanja koristi dokumentacijski sustav, različite od zalihosnog kopiranja i oporavka?

(Opišite dostupne mehanizme.)

N12.13.6

Kada se dokumentacijski sustavi izgrađuju od više različitih integriranih sistemskih komponenti, a neke osiguravaju različiti dobavljači, to može utjecati na način upravljanja dokumentacijskim sustavom i način zalihosnog kopiranja i oporavka. Na primjer, baza podataka može se zalihosno kopirati jednom tehnologijom, a spremište sadržaja drugom. Mogu se zalihosno kopirati i u različito vrijeme što može dovesti do problema sinkronizacije kada ih se vraća nazad zajedno ako i jedno i drugo treba obnoviti nakon zatajenja sustava.

Kako OEM, sistemske usluge treće strane ili otvorenog koda, navedene prema N12.6.3, utječu na zalihosno kopiranje i obnovu dokumentacijskog sustava , ili na drugi način kojim se osigurava redundantnost podataka i sustava i osiguranje u slučaju greške?

(Posebno obrazložite kako se upravlja problemom sinkronizacije ako se različiti dijelovi dokumentacijskog sustava zaštitno kopiraju i obnavljaju zasebno.)

12.14 Nefunkcionalni zahtjevi za lakoću održavanja

N12.14.1

Mnogi dokumentacijski sustavi podržavaju značajnije verzije, manje verzije i verzije za održavanje (još se zovu i nove verzije, servisni paketi i zakrpe). Nova svojstva obično se uvode značajnjim verzijama, poboljšanja manjim, a ispravci grešaka u softveru verzijama za održavanje.

Kako se označavaju različite verzije dokumentacijskog sustava, kakvu vrstu nadogradnje pokrivaju različite vrste verzija i u kojem razdoblju dobavljač izdaje verzije pojedine vrste?

N12.14.2

Čak i kada je nadogradnja besplatna, prelazak s jedne verzije na drugu bit će povezan s određenim troškovima. Pomoću informacija iz N12.14.1 i N12.11.5 trebalo bi biti moguće da organizacija planira vrijeme nadogradnje svog dokumentacijskog sustava.

Za svako izdanje navedeno u N12.14.1 navedite koji bi preporučeni plan nadogradnje organizacija koja koristi dokumentacijski sustav trebala koristiti?

N12.14.3

S vremena na vrijeme nužno je ispraviti greške u softveru i druge stvari izvan planiranog održavanja i vremena određenog za nadogradnju, na primjer ako se otkrije i objavi neposredni sigurnosni problem koji dovodi do ozbiljne prijetnje dokumentacijskom sustavu organizacije, ili ako sustav iz bilo kojeg razloga postane nestabilan u radu.

Kakva je dobavljačeva politika u pogledu podrške proizvodu u izvanrednim prilikama i izdavanju hitnih popravaka ili zakrpa za kritične greške?

N12.14.4

Kada dokumentacijski sustav sadrži različite dijelove od različitih dobavljača, to može utjecati na izradu izdanja proizvoda. Ovo osobito vrijedi ako organizacija sama nabavlja sistemske komponente treće strane i ne isporučuje ih izravno dobavljač dokumentacijskog sustava. Čak i dokumentacijski sustavi koje je uglavnom izgradio jedan dobavljač mogu ovisiti o različitim operativnim okruženjima iz različitih izvora.

Kako se upravlja različitim OEM, sistemskim uslugama treće strane ili otvorenog koda, koje su navedene prema N12.14.1, u pogledu različitih izdanja dokumentacijskog sustava navedenog prema N12.14.1, te u pogledu njihovih vlastitih ciklusa razvoja i objavljivanja?

N12.14.5

Ne održavaju sve dokumentacijske sustave njihove organizacije: neke udomljuje dobavljač ili treća strana. U tom se slučaju redovito ažuriranje dokumentacijskog sustava može izvoditi u planirano vrijeme na koje organizacija ima malo utjecaja, osobito ako dijeli sustanarski udomljeni sustav.

Ako je dokumentacijski sustav udomljen, kako je obično uređena nadogradnja udomljenog dokumentacijskog sustava, kako se i kada obavještavaju kupci, kakav je mogući utjecaj na kupce za svaku različitu vrstu nadogradnje navedenu prema N12.14.1?

N12.14.6

Nadogradnja dokumentacijskih sustava i dodavanje novih osobina traže i dodatno osposobljavanje korisnika, da upoznaju nove osobine koje su uključene u izdanje i promijene stare navike.

Kakve se napomene izdaju sa svakim izdanjem i kakvi su zahtjevi za ponovnom obukom i osposobljavanjem obično povezani s različitim izdanjima dokumentacijskog sustava koja su navedena prema N12.14.1?

12.15 Nefunkcionalni zahtjevi za podržanost

N12.15.1

Dokumentacijski sustav mora biti moguće održavati, ali ga mora podržavati i dobavljač.

Kada su objavljena zadnja izdanja svake od verzija dokumentacijskog sustava koje su navedene prema N12.14.1 i koji su datumi verzija i objava?

(Uključite datum nastanka popisa jer će se zadnja izdanja mijenjati tijekom vremena.)

N12.15.2

Važno je poznavati, koliko je to moguće, i dobavljačeve planove za dokumentacijski sustav, iako neki od njih mogu biti poslovna tajna, a mogu se i mijenjati kao odgovor na nove tehnologije i prioritete.

Postoji li plan razvoja dokumentacijskog sustava, koja razdoblja pokriva (na primjer, sljedećih 18 mjeseci, 3 godine ili 5 godina), koliko se često ažurira i kakvu ulogu u planiranju imaju sadašnji i mogući kupci?

N12.15.3

Organizacija može željeti i informacije o tome kako može zatražiti nova svojstva proizvoda, utjecati na prioritete i njihov razvoj u dokumentacijskom sustavu.

Kako su kupci uključeni u traženje i određivanje prioriteta novih obilježja?

(Navedite primjer obilježja koje je razvijeno kao rezultat kupčeva zahtjeva.)

N12.15.4

Treba biti moguće izvijestiti dobavljača o pitanjima bilo koje vrste i riješiti ih u dogovorenom roku. Dobavljačeva politika izdavanja zakrpa za hitnu podršku već je navedena pod N12.14.3.

Koje su razine podrške za dokumentacijski sustav dostupne, može li uključivati 24 x 7 otvorenu vezu za podršku za izvješčivanje o kritičnim pitanjima i kako se sadašnji i budući kupci informiraju o dostupnim postupcima potpore i kako ih se može koristiti?

N12.15.5

Dobavljač treba osigurati označavanje redoslijeda pitanja i njihovo praćenje, osobito ako ih organizacije postavljaju u procesu podrške.

Imaju li organizacije uvid u pitanja koja su postavile putem dobavljačeve službe za uslugu, tako da mogu pratiti napredak u rješavanju svojih pitanja?

N12.15.6

Organizacije žele znati koliko brzo mogu očekivati da će se riješiti njihova pitanja.

Koristi li se kategorizacija pitanja prema N12.15.5 i je li prosječno vrijeme rješavanja u svakoj kategoriji tijekom zadnje godine dostupno sadašnjim i budućim kupcima?

N12.15.7

Mnogi dobavljači danas podržavaju aktivne korisničke grupe, mrežne forume, uključujući i forume za podršku, i konferencije.

Osim informacija koje su već navedene u ovom poglavlju, koje se druge mogućnosti nude organizacijama za međusobnu suradnju i suradnju s dobavljačem dokumentacijskog sustava?

12.16 Nefunkcionalni zahtjevi za pokrivenost jamstvom

N12.16.1

Važno je znati kakvo jamstvo dobavljač daje u pogledu kvalitete i izvedbe u odnosu na dokumentacijski sustav.

Jamči li dobavljač za dokumentacijski sustav i, ako jamči, koje dijelove dokumentacijskog sustava pokriva to jamstvo i za koje vrste pitanja?

N12.16.2

Organizacija bi mogla htjeti sklopiti ugovor o razini usluga koji pokriva dokumentacijski sustav i aspekte kao što su izvedba, dostupnost i tako dalje.

Sklapa li dobavljač sa svojim kupcima ugovore o razini usluga i, ako sklapa, koje aspekte nefunkcionalnih zahtjeva dokumentacijskih sustava pokrivaju ti ugovori, jesu li svi isti ili se svaki ugovor razlikuje?

N12.16.3

Dobavljač može imati standardne odredbe i uvjete za kupce svog dokumentacijskog sustava. Treba zapaziti da i softver otvorenog koda prate uvjeti licenciranja.

Jesu li sadašnjim i budućim kupcima dostupne standardne odredbe i uvjeti ili se dogovaraju pojedinačno za svaki ugovor?

N12.16.4

Ako se dobavljač prestane baviti ovim poslom, organizaciji treba biti omogućeno da dođe do izvornog koda dokumentacijskog sustava.

Je li dokumentacijski sustav softverska aplikacija otvorenog koda i, ako nije, koja se druga sredstva mogu koristiti da se osigura kupčev pristup, kao što je deponiranje kopije izvornog koda kod neutralne treće strane?

N12.16.5

I podaci se mogu deponirati, osobito ako se radi o udomljenim uslugama.

Podržava li dokumentacijski sustav deponiranje podataka?

N12.16.6

Ako je dokumentacijski sustav udomljen ili različite dijelove sustava isporučuju različiti dobavljači, to može imati neočekivane posljedice na odredbe i uvjete glavnog dobavljača, ugovor o licenciranju, ugovore o razini usluge i tako dalje.

Kakav utjecaj različiti dijelovi sustava, isporučeni od različitih dobavljača prema N12.6.3 ili udomljeni prema N12.11.6 i N12.14.5, imaju na odgovore na N12.16.1, N12.16.2, N12.16.3, N12.16.4 i N12.16.5?

12.17 Nefunkcionalni zahtjevi za sukladnost

N12.17.1

Dokumentacijski sustav već može biti sukladan s nacionalnim ili međunarodnim normama o upravljanju dokumentima, ili srodnim disciplinama kao što su upravljanje sadržajem, upravljanje zapisima itd.

S kojim je drugim normama i specifikacijama u upravljanju dokumentima ili srodnim disciplinama dokumentacijski sustav sukladan, osim sa specifikacijom MoReq2010®, je li to neovisno potvrđeno?

(Za svaku takvu neovisnu potvrdu uključite pojedinosti o provjeri, tko ju je obavio i koji je stupanj postignut.)

N12.17.2

Dokumentacijski sustav može biti sukladan i s drugim zakonima i obvezujućim pravilima izvan užeg područja upravljanja dokumentima, bilo na nacionalnoj ili međunarodnoj razini. Na primjer, dokumentacijski sustav može biti sukladan s direktivom o europskim tržištima finansijskim instrumentima (2004/39/EC) poznatom kao MiFID.

Osim s normama navedenima prema N12.17.1, s kojim je drugim nacionalnim ili međunarodnim normama ili propisima dokumentacijski sustav sukladan i ima li za to neovisnu potvrdu?

(Za svaku takvu neovisnu potvrdu uključite pojedinosti o provjeri, tko ju je obavio i koji je stupanj postignut.)

N12.17.3

Dokumentacijski sustav može biti sukladan i s pojedinim tehničkim normama, kao što su HTTPS, HTML5, MD5, XML i tako dalje.

Koje tehničke norme koristi dokumentacijski sustav i sukladan je s njima?

N12.17.4

Za dokumentacijski sustav korisno je da osigurava visoku razinu točnosti vremenskih žigova koji se generiraju prema R2.4.27. Točnost na milisekundu ili bolja korisna je za održavanje točnog poretku u kojem su se desili događaji u sustavima s visokom protočnošću.

Koju točnost dokumentacijski sustav koristi za vremenske žigove?

N12.17.5

Važno je da prema R2.4.24 MSDS ne generira iste sistemske identifikatore za entitete kao i druga rješenja MSDS-a. Algoritam koji se koristi za generiranje univerzalno jedinstvenih identifikatora

mora biti prikladan za stvaranje velikog broja UUID-a bez ponavljanja, uzoraka ili preklapanja s drugim sustavima.

Koji algoritam dokumentacijski sustav koristi za generiranje UUID-a?

N12.17.6

Neki dokumentacijski sustavi imaju opcije podešavanja koje omogućuju da se neke ili sve njihove funkcionalnosti sukladne sa specifikacijom MoReq2010® isključe ili zamijene nesukladnim funkcionalnostima.

Ako je to omogućeno u opcijama postavki dokumentacijskog sustava, osobito za proizvode koji su certificirani prema specifikaciji MoReq2010®, važno je da je postavljeno osiguranje da se to ne događa nehotice. Iako posljedice određene opcije instalacije mogu biti jasno obrazložene u tehničkoj dokumentaciji i pri instalaciji dokumentacijskog sustava, drugi tehnički administrator može kasnije nehotice promijeniti konfiguraciju dokumentacijskog sustava s neželjenim posljedicama.

Zbog toga MoReq2010® sadrži mogućnost izvješćivanja o sukladnosti prema R2.4.5 koja korisnicima omogućuje da provjere trenutni status sukladnosti dokumentacijskog sustava sa specifikacijom u bilo koje vrijeme tijekom rutinskog rada.

Kako dokumentacijski sustav podržava izvješćivanje o sukladnosti sa specifikacijom MoReq2010® prema R2.4.5 i kako provjerava trenutni status dokumentacijskog sustava kada izvješćuje o tome, da bi osigurao da mu postavke nisu promijenjene tako da više nije sukladan?

13. Rječnik pojmoveva

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Pristupiti/Pristup	(<i>glagol</i>) Biti u interakciji s informacijskim sustavom tako da se izvršavaju njegove funkcije te pregledaju i pogledaju njegovi entiteti . (<i>imenica</i>) Stupanj funkcionalnosti koji je korisniku dopušten u odnosu na informacijski sustav opisan kao „razina pristupa“.
Prava pristupa	(<i>koncept</i>) Koncept upravljanja pristupom korisnika entitetima i funkcijama u informacijskom sustavu .
Upis prava pristupa	(<i>struktura podataka</i>) Pojedinačni upis u popisu prava pristupa kojim se dodjeljuje jedna ili više uloga pojedinom korisniku ili grupi . Vidi i popis prava pristupa .
Popis prava pristupa	(<i>struktura podataka</i>) Popis upisa prava pristupa koji su pridruženi određenom entitetu i kojim se utvrđuje koji korisnici mogu izvršiti funkcije na entitetu , dodjeljujući uloge korisnicima i grupama . Vidi i upis prava pristupa .
Pristupačnost, načelo	(<i>koncept</i>) Nefunkcionalni aspekt informacijskog sustava koji opisuje razinu do koje on podržava korisnike s različitim sposobnostima, brzinom učenja, uključujući i osobe s posebnim potrebama. (<i>pojašnjenje</i>) Izraz „pristupačnost“ izvodi se iz šireg značenja riječi „ pristup “ u odnosu na ono koje se koristi u specifikaciji MoReq2010®.
UPP	(<i>akronim</i>) Upis prava pristupa .
PPP	(<i>akronim</i>) Popis prava pristupa .
Aktivni entitet	(<i>imenica</i>) Entitet koji je nastao unutar MSDS-a i koji nikada nije brisан ili uništen . Vidi i rezidualni entitet .
Aktivnost	(<i>imenica</i>) Uređeni proces osmišljen da postigne neki učinak. U informacijskim sustavima uobičajene su aktivnosti i ljudi i računala.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Dodati	(radnja) Funkcija kojom se pojedini entitet uključuje u određeni skup entiteta, obično tako da se premjesti s drugog mesta; na primjer, dodavanje dokumenta u jedinicu združivanja. Vidi i premjestiti i ukloniti.
Administrativna uloga	(imenica) Uloga koja se putem nasljeđivanja primjenjuje jednoobrazno na sve potomke nekog entiteta ili, ako se primjenjuje na uslugu, na sve entitete u okviru usluge. Za usporedbu, nasljeđivanje neadministrativnih uloga je selektivno. Vidi i neadministrativna uloga.
Administrator	(imenica) Osoba MSDS-a zadužena za upravljanje infrastrukturom i tehničkim okruženjem koje podupire njeni djelovanje. Tehnički će administrator imati pristup i utjecaj na vanjske aspekte MSDS-a, kao što su fizičko područje za pohranu podataka i dnevnik grešaka, no neće nužno biti i korisnik MSDS-a. (pojašnjenje) Izraz „administrator“ može se koristiti i na nespecifičan način (iako ne u specifikaciji MoReq2010®) da se opiše korisnik MSDS-a s: <ul style="list-style-type: none"> • općenito visokom razinom pristupa entitetima i funkcijama; • zadaćom da konfigurira entitete kao što su klase, definicije elemenata metapodataka, predlošci ili uloge; • posebnim odgovornostima u upravljanju dokumentima kao što su predaja ili uništavanje dokumenata; ili • jednom ili više administrativnih uloga koje su korisniku dodijeljene. Vidi administrativna uloga.
Združiti	(glagol) Aktivnost združivanja entiteta koji dijele neke osobine. U MoReq2010® posebno znači stvoriti jedinicu združivanja ili premjestiti dokument u nju. Vidi i dodati.
Jedinica združivanja	(entitet) Jedinice združivanja dokumenata su nakupine povezanih dokumentacijskih entiteta koji, kada se spoje, mogu postojati na razini iznad razine pojedinačnog dokumenta. Jedinice združivanja dokumenata mogu odražavati odnose kao što su zajedničke osobine ili atributi, ili postojanje sekvenčijalnih veza među povezanim dokumentima. (preuzeto iz ISO 16175-3:2010, 2.3.1)

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	Vidi i jedinica združivanje dijete, roditeljska jedinica združivanja, korijenska jedinica združivanja .
Upozorenje	(imenica) Obavijest koju MSDS automatski daje kao upozorenje za raspolaganje i šalje ga korisnicima koji su ovlašteni da ga prime kad god je dokument dospio za raspolaganje , te ako je istekao rok, odnosno razdoblje za potvrdu koji potom slijedi, a nije primljena potrebna potvrda raspolaganja. MoReq2010® dopušta svakom MSDS-u da implementira svoje vlastito rješenje i tehnologiju upozoravanja. (glagol) Čin davanja upozorenja i njegovo slanje korisnicima koji su ovlašteni da ga prime.
Predak	(imenica) Polazeći od danoga entiteta u hijerarhijskoj strukturi svaki drugi entitet do kojeg se može doći slijedeći isključivo jednosmjeru putanju prema gore - od entiteta djece do njihovih roditelja . Vidi i dijete, potomak i roditelj .
Anonimizirati	(glagol) Postupak prikrivanja i zatamnjivanja osjetljivih informacija tako da se izvor ne može odrediti. Vidi i sigurno .
Aplikacija	(imenica) Aplikacije su bilo kakav računalni softver. Mogu uključivati proizvode ili informacijske sustave , no nisu na njih ograničene.
Arhitektura	(imenica) Oblik i struktura informacijskog sustava s posebnim naglaskom na svrhu dizajna svakoga dijela, njihovu različitu konstrukciju i odnose među njima. Vidi uslužno utemeljena arhitektura .
Pridijeliti	(radnja) Davanje vrijednosti elementu metapodataka , osobito koristeći ga za pridruživanje jednog entiteta drugome. Vidi i pridružiti i promijeniti .
Pridružiti	(radnja) Stvoriti vezu između dvaju entiteta , primjerice pridružujući dokument jedinici zdrživanja , obično tako da se izmijene metapodaci jednoga ili oba entiteta tako da sadrže uputnicu na drugi entitet. Vidi i pridijeliti, promijeniti i ukloniti .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Atomično	<p>(koncept) Koncept prema kojem nekom jedinicom informacija treba upravljati holistički. Za dokument se, primjerice, smatra da je atomičan iako ga sačinjava više različitih entiteta, kao što su sastavnice. Dokument je ili potpuno aktivan ili u cijelini uništen: ne može biti djelomično uništen.</p> <p>Atomičnost se u specifikaciji MoReq2010® proteže i na način na koji MSDS izvršava funkcije. One se moraju izvršiti u potpunosti, nikada djelomično. To je važno radi očuvanja unutarnje konzistentnosti i postojanosti te kada se MSDS obnavlja sa zaštitne kopije.</p>
Revizijski trag	<p>(imenica) U tradicionalnim poslovnim sustavima središnji dnevnik svih ili važnih sistemskih aktivnosti. MSDS čuva trag svojih aktivnosti kao niz događaja koji se mogu vidjeti putem sustava u cijelini, no češće im se pristupa kao povijesti događaja za pojedini entitet.</p> <p>Vidi povijest događaja.</p>
Autentikacija	<p>(radnja) Radnja kojom se provjerava identitet korisnika, obično tako da ga se traži ranije dogovorena lozinka.</p>
Autentičnost, načelo	<p>(koncept) Uz integritet, pouzdanost i iskoristivost jedno od središnjih obilježja dokumenta prema ISO 15489.</p> <p>Autentičan je onaj dokument za koji se može dokazati da jest ono za što se izdaje.</p> <p>(preuzeto iz ISO 15489-1:2001, 7.2.2)</p> <p>Vidi i integritet, pouzdanost i iskoristivost.</p>
Ovlašteni korisnik	<p>(imenica) Autenticirani korisnik s ovlasti da izvrši funkciju.</p>
Ovlast	<p>(koncept) Posjedovanje sposobnosti da se izvrši određena funkcija, osobito u odnosu na određeni entitet. Ovlast se daje korisnicima tako da im se, koristeći popis prava pristupa, dodijele uloge u raznim dijelovima sustava ili u odnosu na razne entitete.</p>
Automatski	<p>(pridjev) Radnja ili funkcija koju izvodi sustav u skladu sa svojim internim pravilima obrade. Nema ručne intervencije ili intervencije od strane korisnika.</p> <p>Vidi i ručni.</p>

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Automatsko uništavanje	(radnja) Sadržaj sastavnice dokumenta može se uništiti automatski kada dokument dođe do svog roka za radnju raspolaganja . Hoće li se sadržaj uništiti automatski ili slijedom potvrde raspolaganja , određuju priroda sadržaja i dizajn MSDS-a . Sve sastavnice imaju zastavicu koja pokazuje treba li se njihov sadržaj uništiti automatski.
Dostupnost, načelo	(koncept) Nefunkcionalni aspekt informacijskog sustava koji opisuje razdoblje tijekom kojeg je sustav potpuno operativan i postajan, osobito u usporedbi s razdobljem u kojem je sustav djelomično operativan ili nedostupan. To se ponekad izražava kao omjer ili postotak.
PKP	(akronim) Poslovni klasifikacijski plan .
Zaštitna kopija/ Zaštitno kopirati	(glagol) Izraditi zalihosnu kopiju podataka informacijskog sustava tako da može biti obnovljen nakon sistemske greške ili katastrofe. (imenica) Zalihosna kopija podataka informacijskog sustava koja se drži na sigurnom mjestu za pohranu tako da se kasnije može iskoristiti za obnovu sustava ako bude potrebno. Vidi i obnoviti i oporaviti .
Booleov	(koncept) Vrijednost sa samo dva moguća stanja: istinito ili lažno. Vidi i zastavica .
Booleov operator	(koncept) Operator koji se koristi za logičko kombiniranje Booleovih vrijednosti da bi se izračunala jedna vrijednost. Postoje samo tri osnovna Booleova operatora: AND, OR i NOT, iz kojih se mogu izvesti svi ostali Booleovi operatori. Vidi i Booleov .
Uništenje odozdo-gore	(koncept) Pristup u upravljanju raspolaganjem u kojem se razdoblje čuvanja svakog dokumenta procjenjuje pojedinačno te se njima može raspolažati odvojeno. Raspolaganje jedinicama združivanja dokumenata tada je vezano obradom pravila za njihov sadržaj, tako da se jedinica združivanja uništava automatski pošto se uniše svi dokumenti.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Pregledavati	(radnja) Pronalaziti entitete istražujući njihove odnose s drugim entitetima, na primjer, polazeći od dokumenta pronaći njegovu roditeljsku jedinicu združivanja koristeći vezu roditelj/dijete , ili otkriti njegove sastavnice, klasu, plan raspolaganja , pridružene obustave raspolaganja itd. koristeći druge odnose. (pojašnjenje) Pregledavanje u MSDS-u ne treba brkati s korištenjem web preglednika .
Poslovna klasifikacija	(glagol) Vidi klasifikacija .
Poslovni klasifikacijski plan	(imenica) Vidi klasifikacijski plan .
Poslovna aktivnost	(imenica) Aktivnost koju obavlja poslovni subjekt tako da uspostavi ili izvrši neku obuhvatniju poslovnu funkciju. Može obuhvatiti bilo koje područje aktivnosti u kojem bi organizacija mogla djelovati. Njezino obavljanje može tražiti vanjsko regulatorno tijelo ili drugi nadzornik. „Analiza poslovnih aktivnosti i procesa osigurat će razumijevanje odnosa između poslovanja organizacije i njezine dokumentacije.“ (ISO 15489-2:2001, 3.2.3)
Poslovna funkcija	(imenica) Područje poslovne aktivnosti kojim se organizacija bavi, a obično se odnosi na svrhu ili misiju organizacije i provođenje njezine poslovne strategije i politika. ISO 15489 opisuje poslovnu funkciju kao potporu postizanju ciljeva organizacije i njezine strategije. (ISO 15489-2:2001, 4.2.2.2) (pojašnjenje) Poslovnu funkciju koja se koristi u klasifikaciji ne treba miješati s izvođenjem funkcije .
Poslovna transakcija	(imenica) Pojedina faza ili „konstitutivni korak“ (ISO 15489-2:2001, 4.2.2.2) u poslovnoj aktivnosti za koji se čuva dokument kao dokaz. Dokument može sadržavati informacije koje se odnose na: <ul style="list-style-type: none">• poslovnu transakciju koja je izvršena;• kada je izvršena; i• tko je sudjelovao.
Poslovni sustav	(imenica) Bilo koji informacijski sustav koji se koristi u okviru poslovanja, na primjer sustav za upravljanje financijskim poslovanjem.
Opoziv	(radnja) Vidi obustava raspolaganja .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Prihvat	<p>(koncept) Aktivnost koja vodi stvaranju dokumenta u MSDS. Za to se mogu koristiti i drugi pojmovi kao što je deklariranje dokumenta. To često ovisi o korisnikovoj predodžbi o tome mora li se sadržaj dokumenta premjestiti u novo spremište (prihvati) ili se to može učiniti tako da dokument ostane na licu mesta (deklarirati).</p> <p>Vidi i deklarirati.</p>
Kaskada	<p>(koncept) Koncept prema kojem će promjena na jednom entitetu utjecati na njegove potomke. Na primjer, ako potomci neke korijenske jedinice združivanja, i jedinice združivanja djeca i dokumenti, nasleđuju svoju klasifikaciju od roditeljske jedinice združivanja, tada će promjena klase korijenske jedinice združivanja imati kaskadni učinak od roditelja na dijete uslijed čega će svi potomci korijenske jedinice združivanja biti reklasificirani.</p> <p>Vidi i hijerarhijski.</p>
Certifikacija	<p>(pridjev) Čin formalnog priznavanja da dokumentacijski sustav u potpunosti udovoljava zahtjevima MoReq2010® u odnosu na osnovne usluge i nominirane module. Samo DLM Forum® može certificirati dokumentacijski sustav koji se mora ispitati u akreditiranome MoReq2010® ispitnom centru.</p> <p>Vidi i ispitivanje.</p>
Dijete	<p>(imenica) Entitet koji je dio niza entiteta koji pripadaju i podređeni su drugom roditeljskom entitetu. Roditeljski entitet može imati više djece, no svaki entitet dijete ima samo jednog roditelja. Veza između entiteta roditelja i djece poznata je kao veza roditelj/dijete.</p> <p>Vidi i predak, potomak, roditelj i veza roditelj/dijete.</p>
Jedinica združivanja dijete	<p>(imenica) Svaka jedinica združivanja koja nije korijenska jedinica združivanja.</p> <p>Vidi i roditeljska jedinica združivanja i korijenska jedinica združivanja.</p>
Klasa	<p>(entitet) Jedinica klasifikacije koja se može pridružiti jedinici združivanja ili dокументu.</p> <p>U MoReq2010® klase uvijek imaju predodređeni plan raspolažanja koji nasleđuju svi dokumenti koje te klase klasificiraju, u skladu s načelom norme ISO 15489 da „Klasifikacija poslovnih aktivnosti djeluje kao moćno sredstvo u podršci obavljanju posla i u mnogim postupcima u okviru</p>

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	upravljanja dokumentima ... određujući za dokumente primjeren rok čuvanja i radnju raspolaganja.“ (ISO 15489-1:2001, 9.5.1) Vidi i klasifikacija .
Klasifikacija	(radnja) Čin pridruživanja klase iz klasifikacijskog plana nekoj jedinici združivanja ili dokumentu . (imenica) klasa primijenjena na jedinicu združivanja ili dokument. Vidi i klasa , predodređena klasifikacija i reklasifikacija .
Klasifikacijski plan	(imenica) Prikaz poslovnih funkcija, poslovnih aktivnosti i poslovnih transakcija kao niza diskretnih klasa koje se mogu pridružiti dokumentima i jedinicama združivanja dokumenata. „Klasifikacijski sustavi mogu se izvesti iz analize poslovnih procesa kako bi se osiguralo da dokumenti i opisi njihovih metapodataka točno predstavljaju poslovne procese koji su ih stvorili.“ (ISO 15489-2:2001, 4.2.2.2)
Usluga klasifikacije	(usluga) Logički odvojena usluga unutar MSDS-a koja je operativno odgovorna za održavanje entiteta klasa unutar klasifikacijskog plana .
Skloniti	(radnja) Kada se koristi zajedno sa zastavicom ili Booleovim operatorom , označava pridružiti mu vrijednost „lažno“. Vidi i zastavica .
Zatvoriti	(radnja) Funkcija koja zatvara jedinicu združivanja tako da ona više ne može primiti dodatnu djecu koja bi se mogla premjestiti u nju ili u njoj stvoriti . Korisnik ne može zatvoriti jedinicu združivanja sve dok se ne zatvore sve njezine jedinice združivanja djeca , bilo ranije ili zajedno s njom. Vidi i otvoriti .
Zatvoren	(imenica) Stanje zatvorenosti za jedinice združivanja. Jedinica združivanja dijete ili dokument mogu se premjestiti iz zatvorene jedinice združivanja, ali se nikakva dodatna jedinica združivanja dijete ili dokument ne mogu premjestiti u nju niti stvoriti u njoj.
Kod	(tip podatka) Element metapodataka koji može imati samo jednu vrijednost iz ograničenog niza predodređenih vrijednosti. Vidi i tip podatka i vrijednost .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Stupac	(imenica) Kada su elementi metapodataka ili obilježja entiteta uređeni u tablicama, svaki redak tablice obično sadrži metapodatke o pojedinom entitetu, a svaki stupac vrijednosti pojedinog elementa metapodataka za svaki entitet. Vidi i redak i tablica .
Komentar	(metapodatak) Dodatna bilješka koja donosi pojašnjenje ili naknadne povijesne pojedinosti o svrsi, razlozima ili učinku poduzimanja neke značajne radnje, koju obično daje korisnik, no ponekad se izrađuje automatski. Vidi i komentar događaja , komentar izvoza i komentar zadnje provjere .
Konfekcijski proizvod	(pridjev) Proizvod koji se može instalirati i pokrenuti u mnoštvu različitih okruženja s minimalnim rekonfiguriranjem. COTS proizvodi mogu se razlikovati od naručenih aplikacija koje su izrađene namjenski za određeno okruženje ili situaciju. MoReq2010® primjenjuje se podjednako i na konfekcijske proizvode i na pojedine instalacije. Označava se i kao COTS .
Cjelovitost, načelo	(koncept) Osigurava da sadržaj dokumenta, kad se primjenjuje na sastavnice dokumenta, zbirno obuhvaća čitav dokument osiguravajući tako njegov integritet. Vidi i uništivost, diskretnost i nepromjenljivost .
Složeno pretraživanje	(imenica) Pretraživanje koje se izvodi povezivanjem nekoliko upita u složeni upit za pretraživanje. Složena pretraživanja nužna su jer su entiteti međusobno povezani ponekad složenim vezama. Vidi i pretraživanje .
Sukladnost, načelo	(koncept) Sukladnost je nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava koji procjenjuje njegovu primjerenošć u okviru pojedine gospodarske djelatnosti ili pravnog područja tako da procjenjuje podržava li i primjenjuje razne norme i propise. Norme i propisi mogu se odnositi na tehnologiju, obveze, politike, prava, sredstva komuniciranja, formate informacija i pravila obrade koji su implementirani u dokumentacijskom sustavu.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Sukladan	(<i>pridjev</i>) Izjava o statusu sukladnosti sustava ili procesa koja se koristi posebice da označi da je dokumentacijski sustav sukladan sa specifikacijom MoReq2010®. Vidi i certificiran i MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav .
Sastavnica	(<i>entitet</i>) Dio dokumenta koji predstavlja diskretnu jedinicu sadržaja . Radi cjelovitosti dokumentom se, uključujući sve njegove sastavnice i njihov sadržaj, mora upravljati atomično .
Sadržaj sastavnice	(<i>imenica</i>) Stvarna jedinica dokumenta, bio to fizički objekt ili digitalna sekvenca. Svi su drugi entiteti u MSDS-u čisto predstavljački, tako da sadrže metapodatke koji se odnose na sadržaj ili su izdvojeni iz njega.
Potvrda	(<i>radnja</i>) Vidi potvrda raspolaganja .
Razdoblje za potvrdu	(<i>imenica</i>) Razdoblje između roka za radnju raspolaganja i roka za potvrdu raspolaganja u kojem korisnik mora osigurati da je raspolaganje dokumentom obavljeno i potvrditi to u MSDS-u . Raspolaganje dokumentom je zamrzнуto dok se čeka njegova potvrda ili opoziv . Vidi i opoziv raspolaganja , potvrda raspolaganja i rok za potvrdu raspolaganja .
Sadržaj	(<i>imenica</i>) Vidi sadržaj sastavnice .
Kontekstualni metapodatak	(<i>imenica</i>) Metapodatak koji nije određen specifikacijom MoReq2010®, ali nastaje u MSDS-u u lokalnom kontekstu radi potpore lokalnim poslovnim potrebama i poslovanju organizacije.
Definicija elementa kontekstualnih metapodataka	(<i>entitet</i>) Definicija elementa kontekstualnih metapodataka . Kad god se izvoze kontekstualni metapodaci, moraju se izvesti i definicije elementa kontekstualnih metapodataka kako bi se osiguralo da MSDS u koji se uvoze izvezeni podaci može protumačiti element metapodataka i ispravno ga predstaviti.
Osnovna usluga	(<i>imenica</i>) Jedna od devet usluga koje su temeljne i nužne u rješenju MSDS-a .
Usporedni uvjet	(<i>imenica</i>) Modul za koji su nužni dodatni zahtjevi i razmatranje ako se implementira zajedno s drugim modulom. Vidi i modul, preduvjet i usluga .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
COTS	(akronim) Konfekcijski proizvod (Common off-the-shelf) , osobito u odnosu na softverske proizvode.
Stvoriti	(radnja) Funkcija koja dodaje novi entitet u MSDS . (pojašnjenje prijevoda) U hrvatskom jeziku, a osobito s obzirom na uvriježenu terminologiju u upravljanju dokumentima, kao prijevod ovog pojma, kada se koristi u pasivu, često bolje odgovara izraz „nastao“; na primjer, obično se kaže „datum nastanka“, a ne „datum stvaranja“. Osim toga, dosljedno korištenje izraza „stvoren“ kao prijevoda za „created“ neke bi složene izraze učinilo nejasnijim. Stoga se u ovakvim slučajevima prevodi s „nastao“. Izraz „nastao“ dodan je u rječnik pojmoveva. Vidi i nastao .
Nastao	(inačica) Pasivni oblik radnje stvoriti koji se u hrvatskom prijevodu specifikacije MoReq2010® koristi umjesto izraza „stvoren“ kada je to uputno radi jasnoće ili iz terminoloških razloga. Vidi stvoriti .
CRUD	(akronim) Stvoriti, čitati, mijenjati i brisati (create, read, update and delete). Često se smatraju četirima temeljnim operacijama sustava u odnosu na podatke . (pojašnjenje) Definicija pojmoveva „stvoriti“, „mijenjati“ i „brisati“ u specifikaciji MoReq2010® imaju drukčije i određenije značenje.
Podatak	(imenica) Bilo koja informacija pohranjena u elektroničkom formatu ili proslijeđena elektronički. Vidi i izvezeni podaci .
Streaming podataka	(glagol) Vidi streaming XML podataka .
Struktura podataka	(struktura podataka) Složeni metapodatak koji se sastoji od više međusobno povezanih elemenata metapodataka spojenih u strukturu da bi se sačuvale njihove međusobne veze . Strukture podataka dijelovi su entiteta na isti način kao i jednostavni elementi metapodataka. Sve su strukture podataka dane kao dio informacijskog modela MoReq2010® , uključujući i jedinstveni sistemski identifikator za svaku strukturu podataka. Primjerice, sistemski identifikator za strukturu podataka „Popis prava pristupa“ je „60124baa-2625-4795-bf14-7e67f2224ccf“.
Baza podataka	(imenica) Skup podataka obično podijeljen u tablice entiteta iste vrste entiteta . Tablice se obično povezuju jedna s drugom tako da se u jednom stupcu pohranjuju identifikatori koji upućuju na entitete u drugoj tablici.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	Vidi i stupac, redak i tablica .
Datoteka	(imenica) Strojno čitljiva računalna datoteka koja sadrži podatke u bilo kojem digitalnom formatu. Izraz „datafile“ posebno je skovan za MoReq2010® da bi se izbjegla bilo kakva dvoznačnost s obzirom na druge pojmove koji se koriste u upravljanju dokumentima. (pojašnjenje) Kada se koristi u ovom kontekstu, riječ „file“ ne odnosi se na jedinicu zdrživanja .
Tip podatka	(imenica) XML tip podatka koji se koristi za definiranje osobina elementa metapodataka. U specifikaciji MoReq2010® koriste se XML tipovi metapodataka budući da ovo normiranje omogućuje različitim rješenjima MSDS-a da dijele definicije elemenata metapodataka .
Datum	(tip podatka) Element metapodataka koji se zasniva na danu, mjesecu i godini. Datum ne uključuje informacije o vremenu ili vremenskoj zoni te je točan samo unutar 24 sata.
Datum/vrijeme	(tip podatka) Vrijednost metapodataka zasnovana na datumu i vremenu u danu koju korisnici mogu mijenjati i stoga nije točna kao automatski generirani vremenski žig . Vrijednost metapodataka datum/vrijeme ne uključuje vremensku zonu. Vidi i izvorni datum/vrijeme nastanka i vremenski žig .
Deklarirati	(koncept) Pojam povezan s prihvatom koji opisuje radnju korisnika koja može prethoditi stvaranju dokumenta u MSDS-u . Vidi i prihvat .
Dedupliciranje	(koncept) Praksa da se isti podaci ne pohranjuju i ne prosljeđuju više no jednom. Deduplikacija je osobito važna za postupak izvoza prema specifikaciji MoReq2010®. Kada se izveze više entiteta, oni mogu dijeliti zajedničke podatke, kao što je, na primjer, klasa za dokument . Ako se više dokumenata s istom klasom izvozi zajedno, tada će se informacija o klasi izvesti samo jednom.
Definicija	(entitet) Vidi definicija funkcije i definicija elementa metapodataka .
Predodređen	(koncept) Entitet ili vrijednost koja se koristi uvijek kada nije eksplicitno određena zamjena. Primjerice, dokument ima predodređenu klasu (naslijedenu od njegove roditeljske jedinice zdrživanja) sve dok se ona ne nadjača tako da se druga klasifikacija primjeni izravno na sam dokument. Vidi predodređena klasifikacija , predodređeni plan raspolaganja , identifikator predodređenog jezika i

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	predodređena vrijednost.
Predodređena klasifikacija	(imenica) Klasa jedinice združivanja djeteta ili dokumenta koju nasljeđuje automatski od svog roditelja, ukoliko nije nadjačana. Vidi i klasa , predodređen i klasifikacija .
Predodređeni plan raspolaganja	(imenica) Plan raspolaganja dokumentom koji on nasljeđuje automatski od svoje klase ukoliko taj plan nije nadjačan. Vidi i predodređen i plan raspolaganja .
Identifikator predodređenog jezika	(metapodatak) Identifikator jezika koji se koristi za element tekstualnih metapodataka, sve dok se ne odredi drugi jezik kada se elementu metapodataka da vrijednost. Vidi i predodređen i identifikator jezika .
Predodređena vrijednost	(metapodatak) Vrijednost elementa metapodataka koja se daje automatski kad god se element metapodataka pojavi. Predodređena vrijednost pohranjuje se u definiciju elementa metapodataka. Vidi i predodređen i vrijednost .
Brisati	(radnja) Izbrisati podatke – osobito entitet – iz MSDS-a tako da ne ostavi niti traga. MoReq2010® dopušta da se brišu samo entiteti koji nisu bili korišteni. Jednom kada je korišten, entitet se ne može brisati, već se mora uništiti tako da ostavi rezidualni entitet . Postoji značajna razlika između brisanja i uništenja entiteta.
Potomak	(imenica) Polazeći od određenog entiteta u hijerarhijskoj strukturi , svaki drugi entitet koji se može dosegnuti slijedeći sve moguće jednosmjerne putanje prema dolje - od roditeljskih entiteta do njihove djece . Vidi i predak, dijete i roditelj .
Opis	(metapodatak) Neobavezna proširena informacija koja opisuje entitet . Vidi i naziv .
Uništiti	(radnja) Upravljeni proces kojim se aktivni entiteti pretvaraju u rezidualne entitete kontroliranim brisanjem: <ul style="list-style-type: none"> • nekih njihovih metapodataka, • nekih događaja iz njihove povijesti događaja, i • za dokumente, njihova sadržaja. Važna je razlika između uništenja entiteta i brisanja entiteta. Vidi i uništenje odozdo-gore .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Uništivost, načelo	(koncept) Kada se primjenjuje na sastavnicu dokumenta , osigurava da se sadržaj dokumenta može trajno uništiti kao rezultat provedbe procesa raspolaganja prema planu raspolaganja tog dokumenta. Vidi i cjelovitost, diskretnost i nepromjenljivost .
Podrobno izvješće	(imenica) Izvješće zasnovano na upitu za pretraživanje koje nabraja entitete s njihovim metapodacima , obično u obliku tablice . Vidi i izvješće i sumarno izvješće .
Imenik	(imenica) Vanjski poslovni sustav uobičajen u suvremenom organizacijskom okruženju koji održava popis korisnika i grupa te pripadajuće metapodatke . Imenici se uvode kao središnji resurs koji drugim poslovnim sustavima, uključujući i dokumentacijske sustave , omogućuje da se povežu s njima i koriste ove informacije. Među uobičajenim protokolima su X.500 i LDAP. Imenici obično ne čuvaju dobro povijesne informacije o korisnicima i njihovu članstvu u grupama te MSDS , ako koristi vanjski imenik, ima dodatnu odgovornost da osigura da se te informacije sačuvaju.
Imenička usluga	(imenica) Vidi imenik .
Pronalaženje	(koncept) U odnosu na korisnika , pronalaženje entiteta , njihovih metapodataka i odnosa prema drugim entitetima koristeći pretraživanje i pregledavanje .
Diskretan	(koncept) Pojedinačan, jasno uočljiv i logički ili fizički odvojen od drugih entiteta ili jedinica informacija.
Diskretnost, načelo	(koncept) Kada se primjenjuje na sastavnicu dokumenta , osigurava da je sadržaj sastavnice pojedinačna stvar koja se može identificirati odvojeno od sadržaja drugih sastavnica i dokumenata. Vidi i cjelovitost, uništivost i nepromjenljivost .
Raspologati	(radnja) Izvršiti planiranu radnju raspolaganja na dokumentu čiji će ishod biti bilo uništenje dokumenta, bilo proslijedivanje u novu fazu njegova životnog ciklusa. Dokumentima se može raspologati samo strogo u skladu s njihovim planom raspolaganja .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Radnja raspolaganja	(imenica) Radnja koja se poduzima radi raspolaganja dokumentom prema njegovu planu raspolaganja . Gdje se dokument ne čuva trajno , postoje samo tri moguće radnje raspolaganja: <ul style="list-style-type: none"> • ponovo pregledati, • predati, ili • uništiti.
Rok za radnju raspolaganja	(metapodatak) Datum koji označava kraj razdoblja čuvanja kada treba obaviti radnju raspolaganja dokumentom u skladu s njegovim planom raspolaganja . Vidi i rok za potvrdu raspolaganja .
Opoziv raspolaganja	(radnja) Kada radnja raspolaganja „predati“ ili „uništiti“ traži potvrdu , može se opozvati umjesto da se potvrdi. Opoziv radnje raspolaganja uključuje i dodjelu novog plana raspolaganja dokumentom .
Završetak raspolaganja	(radnja) Provjera kao radnja raspolaganja mora biti završena. Pri provjeri dokumentu se dodjeljuje novi plan raspolaganja, kao dio odluke nakon provjere .
Potvrda raspolaganja	(radnja) Korisnik mora potvrditi radnje raspolaganja „predati“ i „uništiti“ dokumente, osim ako dokumenti ne sadrže sastavnice koje su podložne automatskom uništenju . Korisnik potvrđuje da je predaja bila uspješna ili da je sadržaj dokumenata doista uništen. Vidi i automatsko uništenje .
Rok za potvrdu raspolaganja	(metapodatak) Datum koji označava kraj razdoblja za potvrdu do kojeg je korisnik trebao obaviti i potvrditi radnju raspolaganja koja traži potvrdu . Ako radnja raspolaganja nije potvrđena do tog datuma, MSDS će poslati upozorenje . Vidi i upozorenje i razdoblje za potvrdu .
Obustava raspolaganja	(entitet) Pravna ili druga upravna naredba koja sprečava uništenje dokumenata . Unatoč svom nazivu, obustave raspolaganja ne sprečavaju provjeru i predaju dokumenata, ali sprečavaju uništenje dokumenata mijenjajući njihovu radnju raspolaganja u zadržati na obustavi . Obustave raspolaganja mogu se primjeniti na čitavim klasama i čitavim jedinicama zdrživanja , jednako kao na pojedinačnim dokumentima.
Usluga obustave raspolaganja	(usluga) Logički odvojena usluga unutar MSDS-a operativno odgovorna za upravljanje obustavama raspolaganja .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Proces raspolaganja	(imenica) Proces koji ažurira dokument i upravlja njime provjeravajući promjene u njegovu planu raspolaganja i okidač čuvanja, računajući njegovo razdoblje čuvanja i primjenjujući radnje raspolaganja kad dođe vrijeme za njih.
Plan raspolaganja	(entitet) Plan koji određuje pojedinosti životnog ciklusa dokumenta i podrobnije određuje: <ul style="list-style-type: none"> • okidač čuvanja (služi da se odredi početni datum čuvanja); • razdoblje čuvanja; • radnju raspolaganja; i • razdoblje za potvrdu. Vidi i predodređeni plan raspolaganja .
Usluga planiranja raspolaganja	(usluga) Logički odvojena usluga unutar MSDS-a operativno odgovorna za upravljanje planovima raspolaganja.
DLM	(akronim) Document Lifecycle Management (ranije „Données LISIBLE par Machine“). Na hrvatskom bi to značilo Upravljanje životnim ciklusom dokumenata. Vidi DLM Forum® .
DLM Forum®	(imenica) Zajednica javnih arhiva i strana zainteresiranih za upravljanje životnim ciklusom arhiva, dokumenata, zapisa i informacija, u Europskoj Uniji i izvan nje. U veljači 2010. DLM Forum® postao je neprofitna zaklada te je sada službeno DLM Forum® Foundation. Vidi i Upravni odbor za MoReq .
Rok	(imenica) Vidi rok za radnju raspolaganja i rok za potvrdu raspolaganja .
Duplikat/duplicirati	(imenica) Entitet koji je točna kopija drugog entiteta. MoReq2010® dopušta da se dupliciraju dokumenti, njihovi događaji i sastavnice, tako da se, na primjer, dopušta duplikatu istog dokumenta da bude smješten u dvije različite jedinice zdrživanja. Svaki će duplikat nakon toga imati svoj vlastiti životni ciklus. (radnja) funkcija dupliciranja dokumenta.
Elektronički	(pridjev) Nešto što se prikazuje potpuno digitalno te se pohranjuje i prosljeđuje elektronički. Vidi i fizički .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Element	(imenica) Vidi element metapodatka .
Entitet	(imenica) Entiteti predstavljaju pojedinačne i diskretne jedinice informacija u informacijskom sustavu . U MSDS-u svaki entitet mora biti određene vrste entiteta i ima nešto ili sve od sljedećega: <ul style="list-style-type: none"> • sistemske metapodatke; • kontekstualne metapodatke; • popis prava pristupa; • povijest događaja. Sistemski metapodaci, a ponekad i kontekstualni metapodaci, povezuju entitet s drugim entitetima formirajući veze .
Dijagram entitet veza	(imenica) Tehnika modeliranja odnosa između jedinica podataka kada se opisuje informacijski sustav . (pojašnjenje) „Entiteti“ i „veze“ u dijagramu entitet veza nisu nužno oni isti entiteti i veze koji su definirani specifikacijom MoReq2010® .
Podvrsta entiteta	(entitet) Posebna izvedenica vrste entiteta koja može pokazivati različito ponašanje i imati dodatne elemente metapodataka i funkcije . Na primjer, definicija elementa kontekstualnih metapodataka podvrsta je definicije elementa metapodataka . MoReq2010® u potpunosti je proširiv i dopušta da se po potrebi uvedu dodatne vrste i podvrste entiteta. Vidi i vrsta entiteta .
Vrsta entiteta	(entitet) Definicija entiteta. U osnovnim uslugama specifikacije MoReq2010® pojavljuju se sljedeće vrste entiteta: <ul style="list-style-type: none"> • jedinice združivanja, • klase, • sastavnice, • obustave raspolaganja, • planovi raspolaganja, • vrste entiteta, • događaji, • definicije funkcija, • grupe, • definicije elemenata metapodataka, • dokumenti, • uloge,

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	<ul style="list-style-type: none"> • predlošci, i • korisnici. <p>Sve vrste i podvrste entiteta dane su u informacijskom modelu specifikacije MoReq2010® uključujući i jedinstvene sistemske identifikatore za svaku od njih. Na primjer, sistemski identifikator za vrstu entiteta „Dokument“ je „3ac228ef-c008-4524-9e41-5c4564eaa7f0“.</p> <p>Vidi i podvrsta entiteta.</p>
Upis	(<i>struktura podataka</i>) Vidi upis prava pristupa i upis promjene metapodataka .
Greška	(<i>imenica</i>) Pogreška u računalnom programu ili aplikaciji koja onemogućuje uspješan završetak funkcije. Vidi i dnevnik grešaka i dodatne informacije o grešci .
Dnevnik grešaka	(<i>imenica</i>) Dnevnik grešaka do kojih je došlo u MSDS-u . Dnevnik grešaka drži se izvan MSDS-a i sadrži pojedinosti i dodatne informacije o grešci za svaku grešku. Dnevnik grešaka drži se izvan sustava iz dijagnostičkih razloga kako bi mu se moglo pristupiti čak i ako se MSDS srušio ili se ne može pokrenuti. Naziva se i vanjskim dnevnikom .
Događaj	(<i>entitet</i>) Entitet koji nastaje izvršavanjem funkcije . Događaj čuva metapodatke o: <ul style="list-style-type: none"> • funkciji koja je izvršena, • vremenu kada je izvršena, • tome tko ju je izvršio, • entitetima koji su sudjelovali, • tome koji su metapodaci izmijenjeni, a može sadržavati • komentar događaja. Vidi i funkcija i upis promjene metapodataka .
Komentar događaja	(<i>metapodatak</i>) Komentar koji se uvrštava u događaj i daje više pojedinosti o događaju. Vidi i komentar .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Povijest događaja	(imenica) Svi događaji u kojima je određeni entitet sudjelovao. MSDS održava povijest događaja za sve entitete u skladu s načelom izraženim u ISO 15489 da: „Dokumentacijski sustav treba sadržavati cjelovite i točne prikaze svih transakcija do kojih je došlo u svezi s određenim dokumentom. To uključuje i procese povezane s pojedinačnim dokumentom.“ (ISO 15489-1:2001, 8.3.2)
Dokazni	(koncept) Posjedovanje dokazne snage, osobito u pravnom smislu. Dio razloga za korištenje MSDS-a jest povećati dokaznu snagu dokumenata organizacije upravo zbog načina na koji se može pokazati kako se njima upravljalio.
Izvoz	(radnja) Funkcija koju izvršava korisnik kada se jedan ili više entiteta i s njima povezani entiteti izvoze kao XML podaci , bilo da se izvoze u cijelosti ili kao zamjenske oznake . (imenica) Izvezeni podaci nastali kao rezultat izvoza entiteta u formatu za izvoz podataka MoReq2010® . Vidi i uvoz, bez gubitka, s gubitkom, predaja .
Komentar izvoza	(metapodatak) Komentar koji daje korisnik koji izvršava izvoz i koji se potom uključuje u izvezene podatke i u komentar događaja koji generira izvoz. Vidi i komentar i komentar događaja .
Izvezeni podaci	(imenica) Izlazna datoteka iz MSDS-a koja sadrži izvezene podatke u formatu za izvoz podataka koji je sukladan specifikaciji MoReq2010® . Vidi i format za izvoz podataka i XML podaci .
Format za izvoz podataka	(imenica) Poseban format XML podataka , dizajniran uz MoReq2010® , koji daje valjanu shemu za izvoz svih entiteta. Vidi i izvezeni podaci i XML podaci .
Identifikator izvoza	(metapodatak) MSDS mora generirati jedinstveni identifikator za svaki izvoz koji se zove identifikator izvoza. Treba ga uključiti u izvezene podatke i u događaje koje je generirao izvoz da bi se pokazalo koji su entiteti izvezeni u cijelosti ili kao zamjenske oznake . Vidi i UUID .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Zamjenska oznaka za izvoz	(imenica) Kada se entitet izvozi kao zamjenska oznaka za izvoz, tada se s njim izvoze i svi njegovi sistemski metapodaci, popis prava pristupa i značajni entiteti , ali ne i njegovi kontekstualni metapodaci, obuhvaćeni entiteti ili povijest događaja .
Proces izvoza	(imenica) Proces kojim se entiteti izvoze iz MSDS-a . Proces izvoza uključuje: <ul style="list-style-type: none"> • okupljanje entiteta za izvoz, • odluku hoće li se izvesti u cijelosti ili kao zamjenske oznake, • deduplikaciju, i • izvršenje radnje izvoza.
Usluga izvoza	(usluga) Logički odvojena usluga unutar MSDS-a operativno odgovorna za izvršenje procesa izvoza i upravljanje izvozima .
Izvezen u cijelosti	(glagol) Kada se entitet izvozi u cijelosti, tada se s njim izvoze svi njegovi sistemski metapodaci, kontekstualni metapodaci, popis prava pristupa, obuhvaćeni entiteti, značajni entiteti i povijest događaja .
Dodatne informacije o grešci	(imenica) Podrobne dijagnostičke informacije o tome zašto je došlo do greške.
Dodatni modul	(imenica) Dodatak zahtjevima specifikacije MoReq2010® koji razvije Upravni odbor za MoReq i objavi DLM Forum® Dodatni modul može sadržavati: <ul style="list-style-type: none"> • ključne koncepte, • funkcionalne zahtjeve, • nefunkcionalne zahtjeve, • nove pojmove za rječnik, i • proširenja informacijskog modela. Svaki dodatni modul ima i svoje vlastite ispitne procedure te se može ispitati i certificirati neovisno o osnovnim uslugama pod uvjetom da je MSDS već certificiran kao MoReq2010® sukladan . Dodatni se moduli koriste da bi se na prilagodljiv način osnovnim uslugama dodale nove mogućnosti u odnosu na određene tehnologije, gospodarska područja i norme usklađenosti.
Vanjski	(koncept) Onaj koji djeluje samostalno izvan nadzora MSDS-a s odvojenim spremištem podataka kojim ne upravlja MSDS .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Vanjski dnevnik	(imenica) Vidi dnevnik grešaka .
Zatajiti	(lagol) Vidi greška .
Prvi dan u tjednu	(imenica) Dan na koji se smatra da počinje tjedan, što se koristi kod pretraživanja i izvješćivanja. Na primjer, upit za pretraživanje: „Pronađi dokumente s rokom za radnju raspolaganja sljedećeg tjedna,” može imati različite rezultate ovisno o tome kada „sljedeći tjedan” uobičajeno počinje i završava. Tradicionalno je prvi dan u tjednu nedjelja, no mnogim je to organizacijama ponedjeljak jer je on uobičajeno prvi dan u radnom tjednu.
Prva uporaba	(koncept) Koncept životnog ciklusa koji se koristi u ovoj specifikaciji prema kojem se entitet može stvoriti , mijenjati i brisati sve do trenutka kada se prvi put pridruži drugom entitetu. Nakon prve uporabe neki će metapodaci postati trajni i entitet će se morati uništiti , a ne brisati, te će tako ostaviti rezidualni entitet . Koncept prve uporabe nije primjenljiv na određene entitete, kao što su dokumenti , sastavnice , događaji , vrste entiteta , definicije elemenata sistemskih metapodataka i definicije funkcija koje su definirane specifikacijom MoReq2010®. Vidi i vremenski žig prve uporabe .
Vremenski žig prve uporabe	(metapodatak) Vremenski žig koji se primjenjuje na entitet pri prvom korištenju . Vidi i vremenski žig .
Nepromjenljiva uloga	(imenica) Ugrađena uloga koja je dio dizajna MSDS-a i ne može se mijenjati , brisati ili uništiti . Neki se proizvodi isporučuju s nekim ulogama koje je predodredio isporučitelj . Vidi i prethodno podešena uloga .
Zastavica	(tip podatka) Element metapodataka zasnovan na Booleovoj vrijednosti koja može biti „istinito“ ili „lažno“. Promjena vrijednosti u „istinito“ opisuje se kao postavljanje zastavice, dok se promjena vrijednosti u „lažno“ opisuje kao sklanjanje zastavice. Vidi i Booleov , skloniti i postaviti .
Dijagram toka	(imenica) Tehnika modeliranja procesa u informacijskom sustavu .
Format	(imenica) Vidi format za izvoz podataka i format izvješća .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Pretraživanje punog teksta	(koncept) Tehnika pretraživanja teksta koristeći čitave riječi radijeno podudaranje uzoraka. Pretraživanje punog teksta osobito je relevantno za tekstualne informacije i poboljšava se poznavanjem jezika kojim je tekst napisan. To, na primjer, omogućuje tražilici da zanemari prefikse i sufikse (poznato kao „word stemming“), da pretražuje sinonime i da dade razmernu težinu različitim riječima u izrazu. Pretraživanje punog teksta je „fuzzy“ i većina tražilica određuje težinu različitih rezultata čime ih reda prema tome što najbolje odgovara kriterijima pretraživanja. To određivanje težine naziva se bodovanjem relevantnosti . Vidi i bodovanje relevantnosti i tekstualni .
Funkcija	(radnja) Predodređena radnja koju izvršava korisnik , a obuhvaća jedan ili više entiteta koji sudjeluju . Za svaku funkciju MoReq2010® određuje očekivani učinak. Funkcije su blisko povezane s funkcionalnim zahtjevima koji određuju funkcionalnosti koje se traže od MSDS-a . (pojašnjenje) Funkciju ne treba miješati s poslovnom funkcijom koja se koristi u klasifikaciji .
Definicija funkcije	(entitet) Definicija funkcije koja je predstavljena kao entitet . Definicije funkcija koriste se i za prava pristupa i u događajima koji se generiraju tijekom izvršavanja funkcija. Što se tiče nadzora pristupa, definicije funkcija uključene su u uloge koje se onda dodjeljuju korisnicima i grupama . Da bi mogao izvršiti funkciju, korisniku mora biti dodijeljena uloga koja uključuje njezinu definiciju funkcije. Kada se generira događaj, u nj se uključuje definicija funkcije koja je izvršena. Sve su definicije funkcija dane kao dio informacijskog modela specifikacije MoReq2010® uključujući i jedinstveni sistemski identifikator za svaku funkciju. Na primjer, sistemski identifikator za funkciju „Grupa – Ukloni korisnika“ je „c3713f12-feb6-459e-a21a-7e63aaeee6c“.
Funkcionalni zahtjev	(imenica) Zahtjev koji iznosi što MSDS mora činiti. Funkcionalni zahtjevi mogu se ispitati da se utvrdi je li određeni MSDS sukladan sa specifikacijom MoReq2010® . Vidi i nefunkcionalni zahtjev .
Generirati	(glagol) Automatsko stvaranje entiteta , kao što su događaji , i drugih informacija od strane MSDS-a .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Dobra praksa	(koncept) Prihvaćeni načini rada za koje praksa pokazuje da daju natprosječne učinke, posebno u odnosu na područje kao što je upravljanje dokumentima .
Dodijeliti	(radnja) Dodijeliti ulogu korisniku ili grupi . Dodjelom uloge ažurira se popis prava pristupa koji pripada nekom entitetu ili usluzi i dodaje ili mijenja upis prava pristupa . Vidi i oduzeti i uloga .
Grupa	(entitet) Entitet koji obično predstavlja tim ili poslovnu jedinicu u organizaciji te kao članove ima razne entitete korisnike .
Hijerarhijski	(koncept) Strukturiran koristeći veze roditelj/dijete tako da svaki entitet može biti roditeljski entitet , entitet dijete ili oboje. Hijerarhije su povezane, na način da svaki entitet mora biti uključen tako da je u najmanje jednoj vezi roditelj/dijete s drugim entitetom, i necikličke, tako da niti jedan entitet ne može biti predak (ili potomak) samoga sebe Vidi i naslijediti .
Heterogen	(koncept) Onaj koji sadrži entitete koji se razlikuju prema nekom temeljnog obilježju. MoReq2010® koristi ovaj pojam da označi jedinice združivanja koje sadrže dokumente pri čemu su dokumenti klasificirani drugim klasama . Vidi i homogen .
Homogen	(koncept) Onaj koji sadrži entitete koji su isti ili slični prema nekom temeljnog obilježju. MoReq2010® koristi ovaj pojam da označi jedinice združivanja koje sadrže dokumente pri čemu svi dokumenti imaju istu klasu koju su naslijedili od svoje roditeljske jedinice združivanja . Vidi i heterogen .
Identifikator	(metapodatak) Vidi identifikator jezika , identifikator certificiranja MSDS-a , identifikator kompatibilnosti modula , identifikator vrste usluge i sistemski identifikator .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Nepromjenljivost, načelo	(koncept) Koncept koji, kada se primjenjuje na sastavnicu dokumenta , osigurava da njezin sadržaj ostane nepromijenjen. Nakon što je dokument nastao, sadržaj njegovih sastavnica ne smije se nikada mijenjati. Vidi i cjelovitost, diskretnost i uništivost .
Implementirati	(glagol) Interpretirati i kodirati zahtjeve specifikacije MoReq2010® u aplikaciji . Da bi implementirali specifikaciju , dobavljači moraju ugraditi zahtjeve u implementaciju .
Implementacija	(imenica) Aplikacija koja implementira zahtjeve specifikacije MoReq2010®. Označava se i kao rješenje .
Identifikator implementiranog modula	(metapodatak) Vidi identifikator modula .
Identifikator implementirane usluge	(metapodatak) Vidi identifikator usluge .
Uvoz	(radnja) Obnova faksimila entiteta izvezenih iz jednog MSDS-a u drugom, različitom MSDS-u unosom XML podataka u formatu za izvoz podatka specifikacije MoReq2010®. Vidi i izvoz, bez gubitka, s gubitkom i predaja .
U cijelosti	(kvalifikator) Vidi izvezen u cijelosti .
Na licu mjesta (in situ)	(kvalifikator) Vidi upravljati na licu mjesta .
Nedostupan	(pridjev) Označava onoga kojeg se ne može pogledati jer korisnik nema pristupa entitetu . Vidi i pristup i prava pristupa .
Obuhvaćeni entitet	(koncept) Neki entiteti obuhvaćaju druge. Kada se izvoze u cijelosti , moraju se izvesti u cijelosti i njihovi obuhvaćeni entiteti. Na primjer, jedinica združivanja obuhvaća svoje jedinice združivanja djecu i dokumente , a dokument obuhvaća svoje sastavnice . Ako se jedinica združivanja izvozi u cijelosti, tada u cijelosti treba izvesti i sve njezine potomke te će se izvesti i sastavnice svih dokumenata koji su potomci jedinice združivanja.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Informacije	(imenica) Činjenice koje zna neka osoba ili organizacija. Kada informacije pružaju dokaz o poslovnim aktivnostima ili transakcijama organizacije, treba ih prihvati kao dokument . Dokumentaciju neke organizacije treba stoga opisati kao podskup informacija koje su joj dostupne. Informacijama se može upravljati informacijskim sustavom , a dokumentima specijaliziranim vrstom informacijskog sustava koju poznajemo kao dokumentacijski sustav . Dokumentacijski sustav implementira određenu funkcionalnost koja ga čini prikladnim za upravljanje dokumentima .
Informacijski model	(imenica) Strukturirani funkcionalni i metapodatkovni model koji je u podlozi čitave specifikacije MoReq2010® te međusobno mapira svaki entitet , element metapodataka i funkciju . Strogo pridržavanje informacijskog modela od ključnog je značaja za osiguranje da izvezeni podaci različitih rješenja MSDS-a budu potpuno sukladni.
Informacijski sustav	(imenica) Integrirani skup sastavnica za prikupljanje, pohranu, obradu i prosljeđivanje informacija . Glavne sastavnice informacijskih sustava su računalni hardver i softver, baze podataka , telekomunikacijski sustavi, ljudski resursi i procedure. Iz „information system“ (2011). U <i>Encyclopaedia Britannica</i> . Dohvaćeno s: http://www.britannica.com/Ebchecked/topic/287895/information-system
Nasljediti	(glagol) Vidi nasljeđivanje .
Nasljeđivanje	(koncept) Preuzimanje značajki ili osobina jednog entiteta od strane drugog entiteta tako da mu se pridružuje. Do nasljeđivanja obično dolazi vezom roditelj/dijete , ali ne u svim slučajevima. Primjerice, dokument svoj predodređeni plan raspolaganja nasljeđuje od svoje klase . Načelo nasljeđivanja koristi se u specifikaciji MoReq2010® u sljedećim glavnim područjima: <ul style="list-style-type: none">• prava pristupa,• klasifikacija,• planovi raspolaganja,• obustave raspolaganja, i• izvoz.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Pogledati	(radnja) Ispitati neki entitet i njegove metapodatke . Pristup funkciji uvida ima ključno značenje za pronalaženje . Ako korisnik ne može pogledati entitet, smatra se da mu je on nedostupan i u tom slučaju MSDS ne smije korisniku dati nikakvu naznaku o entitetu, dok pretražuje , pregledava ili na bilo koji drugi način. Vidi i uvid .
Uvid	(inačica) Koristi se kao inačica za pojam pogledati kada je iz jezičnih ili drugih razloga radnju potrebno izraziti imenicom Vidi pogledati .
Instalirati	(glagol) Pokrenuti instancu MSDS-a postavljanjem i podešavanjem nužnog hardvera i softvera.
Integracija	(koncept) Sposobnost povezivanja i suradnje s drugim poslovnim sustavom . Čvrsta integracija podrazumijeva blisku suradnju.
Integritet, načelo	(koncept) Koncept koji, uz autentičnost , pouzdanost i iskoristivost , predstavlja jedno od središnjih svojstava dokumenta prema ISO 15489 . „Integritet dokumenta počiva na tome da je cjelovit i neizmijenjen.“ (ISO 15489-1:2001, 7.2.4) Vidi i autentičnost , pouzdanost i iskoristivost .
Sučelje	(imenica) Dio informacijskog sustava koji njegovu funkcionalnost nudi korisnicima i/ili drugim sustavima. U interakciji sa sučeljem MSDS-a korisnik može izvršavati funkcije .
Interoperabilnost	(koncept) Sposobnost jednog sustava da djeluje koristeći podatke i informacije koje daje drugi sustav. U specifikaciji MoReq2010® interoperabilnost između dokumentacijskih sustava posebno je definirana kao sposobnost izvorišnog sustava da izveze svoje entitete i sposobnost odredišnog sustava da ih uveze i predstavi kao cjelovite i potpuno funkcionalne entitete, usporedo sa svojim vlastitim entitetima.
Jezik	(imenica) Ljudski jezik. Jezici se u specifikaciji MoReq2010® određuju pomoću identifikatora jezika. Vidi i predodređeni jezik i identifikator jezika .
Identifikator jezika	(tip podatka) Identifikator jezika prema specifikaciji MoReq2010® mora biti sukladan s RFC5646 i IANA Language Subtag Registry. Vidi i tekstualan i predodređeni identifikator jezika .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Komentar zadnje provjere	(metapodatak) Komentar koji je dao korisnik koji je zadnji provjerio dokument. Komentar o zadnjoj provjeri koristi se kao metapodatak dokumenta koji korisnicima omogućuje da shvate što se razmatralo u prethodnoj provjeri. Vidi i komentar , vremenski žig zadnje provjere i provjera .
Vremenski žig zadnje provjere	(metapodatak) Sistemski postavljen datum i vrijeme zadnje provjere . Vremenski žig zadnje provjere koristan je za komentar o zadnjoj provjeri da bi se vidjelo prije koliko vremena je izvršena zadnja provjera. Vidi i komentar zadnje provjere , provjera i vremenski žig .
Razina	(imenica) Dubina hijerarhijske strukture izražena brojem entiteta od zajedničkog pretka svih entiteta u hijerarhiji, idući od roditelja do djeteta , do njegova najudaljenijeg potomka , pri čemu je kod najudaljenijeg potomka uključeno najviše veza roditelj/dijete . Vidi i hijerarhijski i najveći broj razina združivanja .
Životni ciklus	(koncept) Svaki entitet u MSDS-u ima predodređen životni ciklus koji počinje stvaranjem entiteta i prolazi kroz različite faze ovisno o vrsti entiteta . Entitet je u početku aktivan , sve dok se ne uništi kada postaje rezidualni entitet .
Dići	(radnja) Pojam koji opisuje uklanjanje obustave raspolaganja s klase , jedinice združivanja ili dokumenta . Kada se obustava raspolaganja uništi , ujedno je i dignuta.
Obustava radi spora	(imenica) U specifikaciji MoReq2010® umjesto „obustave radi spora“ koristi se pojам obustava raspolaganja . Vidi obustava raspolaganja .
Lokalizacija	(koncept) Prilagodba pojedinačne instance MSDS-a tako da udovolji lokalnim zahtjevima . To se može učiniti na mnogo različitim načina. Korištenje različitih jezika , stvaranje posebnih uloga , izgradnja klasifikacijskog plana za organizaciju, definiranje elemenata kontekstualnih metapodataka , korištenje različitih naziva i opisa za vrste entiteta i definicije funkcija – sve su to aspekti lokalizacije.
Dnevnik	(imenica) Vidi dnevnik grešaka .
Logički	(koncept) Konceptualno različito. Na primjer, neka se usluga u MSDS-u može logički razlikovati od ostalih usluga iako su u stvarnosti sve dio istoga koda; dvije sastavnice mogu imati isti sadržaj, ali koristiti pokazivače tako da izgleda kao da imaju različit sadržaj te tako udovoljiti načelu diskretnosti .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Bez gubitka	(koncept) Kada se koristi u kontekstu interoperabilnosti ili izvoza i uvoga , označava zamisao da se važne kontekstualne informacije ne gube tijekom predaje . Vidi i izvoz , uvog , s gubitkom i predaja .
S gubitkom	(koncept) Kada se koristi u kontekstu interoperabilnosti ili izvoza i uvoga , označava da su tijekom predaje izgubljene neke kontekstualne informacije, kao što su metapodaci , događaji , popisi prava pristupa ili veze s drugim entitetima . Vidi i izvoz , uvog , bez gubitka i predaja .
Lakoća održavanja, načelo	(koncept) Nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava koji opisuje koliko je razmjerno lako održavati i nadograditi određenu aplikaciju ili instalaciju u konkretnom okruženju. Teškim za održavanje smatra se sustav koji je teško servisirati, treba ga u razmjerno duljem razdoblju držati offline dok se instaliraju nadogradnje i zakrpe ili traži visoke troškove za podršku treće strane ili za ugovor o održavanju.
Značajnija verzija	(imenica) Vidi verzija .
Upravljati na licu mesta	(koncept) Upravljanje dokumentima sa sastavnicama čiji je sadržaj smješten u drugom, vanjskom informacijskom sustavu .
Upravlјivost, načelo	(koncept) Nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava koji se odnosi na to kako se njime upravlja i kako ga se administrira . Zadaća je tehničkog administratora osigurati da dokumentacijski sustav bude operativan, dok je voditelj dokumentacije zadužen da osigura da se dokumentacijski sustav koristi djelotvorno.
Mandat	(metapodatak) Pravno ili drugo sredstvo na kojem se temelji postupkovna nadležnost za plan raspolaganja i obustavu raspolaganja.
Ručni	(pridjev) Radnja ili funkcija koju izvršava korisnik , osobito za razliku od one koju automatski izvršava MSDS u skladu sa svojim pravilima obrade. Važno je primjetiti da korisnik može biti drugi poslovni sustav . Stoga „ručnu“ funkciju ili radnju ne mora nužno izvršiti ljudsko biće. Vidi i automatski .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Najveći broj razina združivanja	(<i>metapodatak</i>) Broj razina združivanja koji je dopušten ispod određene korijenske jedinice združivanja . Ako je kao najveći broj razina združivanja određena vrijednost „nula“, tada se ispod korijenske jedinice ne može dodati niti jedna jedinica združivanja dijete . Vidi i razina .
MSDS	(<i>kratica</i>) MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav.
Identifikator certificiranja MSDS-a	(<i>metapodatak</i>) Univerzalno jedinstveni identifikator koji izdaje DLM Forum® na temelju dodijeljenog certifikata o sukladnosti sa specifikacijom MoReq2010® . Identifikator certificiranja MSDS-a koristi se za izvješćivanje o statusu sukladnosti određenog MSDS-a. Vidi i certificirati i sistemski identifikator .
Metapodaci	(<i>imenica</i>) Informacije o entitetu koje čini nekoliko elemenata metapodataka .
Upis promjene metapodataka	(<i>struktura podataka</i>) Struktura podataka koja se uključuje u događaj svaki put kada događaj izmjeni jedan ili više elemenata metapodataka . Svaki upis promjene metapodataka sadrži vrijednosti elementa metapodataka prije i nakon promjene.
Element metapodataka	(<i>imenica</i>) Jedinica metapodataka opisana definicijom elementa metapodataka koja ima nula ili više vrijednosti koje joj je dao korisnik ili MSDS .
Definicija elementa metapodataka	(<i>entitet</i>) Definicija elementa metapodataka koja, uz ostala obilježja, za nj navodi: <ul style="list-style-type: none"> • naziv – ime elementa metapodataka, • tip podatka – koji tip metapodataka može sadržavati, • kardinalnost – koliko vrijednosti može imati, i • može li korisnik mijenjati te vrijednosti. Vidi definicija elementa kontekstualnih metapodataka i definicija elementa sistemskih metapodataka .
Usluga metapodataka	(<i>usluga</i>) Logički odvojena usluga unutar MSDS-a operativno odgovorna za upravljanje definicijama elemenata metapodataka i predložaka metapodataka . Vidi i ogledna usluga metapodataka .
Predložak metapodatka	(<i>entitet</i>) Vidi predložak .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Vrijednost metapodatka	(imenica) Vidi vrijednost .
UOM	(akronim) Upravni odbor za MoReq .
Migracija	(radnja) Način prijenosa čija je namjera premjestiti sve ili znatan broj često aktivnih entiteta iz jednog dokumentacijskog sustava u novi MSDS , tako da novi vlasnik može upravljati njima, u novom okruženju ili pomoću nove tehnologije ili rješenja . Svrha migracije obično je povlačenje iz uporabe prethodnog dokumentacijskog sustava . Izvor ponekad nije MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav te migracija predstavlja poseban pothvat čiji je cilj preuređiti stare dokumente tako da budu u formatu za izvoz podataka koji koristi MoReq2010® . Jednom kada se entiteti migriraju u MSDS , dalje se u budućnosti mogu prenositi bez gubitka .
Manja verzija	(imenica) Vidi verzija .
Ogledna usluga metapodataka	(usluga) Implementacija usluge metapodataka kojoj MoReq2010® daje prednost. Vidi i usluga metapodataka .
Ogledna usluga uloga	(usluga) Implementacija usluge uloga kojoj MoReq2010® daje prednost. Vidi i usluga uloga .
Ogledna usluga	(koncept) Usluga definirana specifikacijom MoReq2010® koja se u operativnom radu može zamijeniti funkcionalno sličnom uslugom s različitim skupom pravila obrade koji je utvrđen za određeno MSDS rješenje . Da bi MSDS mogao koristiti zamjenu za oglednu uslugu, mora biti ispitan , kako bi se osigurala bliska podudarnost u ukupnoj funkcionalnosti, te biti u stanju svoje vlastite vlasničke strukture podataka izvesti u format za izvoz podataka specifikacije MoReq2010® .
Promijeniti	(radnja) Pridijeliti novu vrijednost elementu metapodataka , ili promijeniti ili brisati prethodnu vrijednost . Vidi i pridijeliti i pridružiti .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Promjenljiv	(<i>pridjev</i>) Označava može li korisnik promijeniti određeni element metapodataka . Za element metapodataka koji se ne može promijeniti kaže se da je „samo za čitanje“.
Modul	(<i>imenica</i>) Vidi dodatni modul i plug-in modul .
Identifikator modula	(<i>metapodatak</i>) Univerzalno jedinstveni identifikator koji daje DLM Forum® , a koristi ga MSDS u izvješćivanju o sukladnosti da implementira određenu značajniju verziju nekog modula specifikacije MoReq2010® . Vidi i modul, sistemski identifikator i verzija .
MoReq®	(<i>akronim</i>) Modular Requirements for Records Systems / Modularni zahtjevi za dokumentacijske sustave (ranije „Model Requirements for the Management of Electronic Records“) (<i>imenica</i>) Generički pojam kojim se označava bilo koja od specifikacija koje su objavljene pod akronimom MoReq® , uključujući MoReq® (2001), MoReq2® (2008) i MoReq2010®. (<i>pojašnjenje</i>) U određenjem značenju koristi se za označavanje izvorne MoReq® specifikacije koja je objavljena 2001. Neformalno se može koristiti tako da podrazumijeva najnoviju verziju MoReq® specifikacije, što je MoReq2010® .
Upravni odbor za MoReq	(<i>imenica</i>) Pododbor DLM Forum®-a kojeg je imenovao izvršni odbor da upravlja MoReq® specifikacijom i pripadajućim aktivnostima, uključujući i sve od navedenog: <ul style="list-style-type: none"> • budući razvoj, proširenje, lokalizacija i prilagodba kroz sponzorstvo i zajedničke radne grupe, • prijevod specifikacije na razne jezike, • izdavanje smjernica i dodatnih resursa, • održavanje, pojašnjavanje i ažuriranje, • obrazovanje, radionice i programi osposobljavanja, • marketing i javnost, • zaštita brenda, i upravljanje pratećim • programom ispitivanja i certificiranja putem mreže akreditiranih ispitnih centara. Upravni odbor za MoReq® obično se navodi kao MGB .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
MoReq2®	(imenica) Neposredni slijednik izvorne MoReq® specifikacije koji je, slijedom scoping studije iz 2005. godine, razvio DLM Forum® i objavio u ožujku 2008. MoReq2® (2008) zamijenio je MoReq® (2001), a sam je zamijenjen specifikacijom MoReq2010® u svibnju 2011.
MoReq2010®	(imenica) Najnovija verzija MoReq® specifikacije , razvijena u okviru programa rada MoReq2010® slijedeći smjernice MGB-a iz 2009. Program rada MoReq2010® pokrenuo je DLM Forum® na sastanku u Madridu u svibnju 2010. godine. MoReq2010® objavljen je na sastanku DLM Forum-a® u Budimpešti u svibnju 2011. godine, nakon godinu dana razvoja. MoReq2010® zamjenjuje MoReq2® (2008).
MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav	(imenica) Dokumentacijski sustav koji je potpuno sukladan s osnovnim uslugama specifikacije MoReq2010® , a može biti i potpuno sukladan s jednim ili više modula . MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav obično se označava kao MSDS . Da bi bilo sigurno da je neki MSDS potpuno sukladan sa specifikacijom MoReq2010® , treba ga ispitati i certificirati DLM Forum® .
Premjestiti	(radnja) U kontekstu jedinice združivanja koristi se da označi uklanjanje entiteta djeteta ili dokumenta ili jedne jedinice združivanja i njegovo dodavanje drugoj jedinici združivanja. Jedinica združivanja može se premjestiti tako da postane korijenska jedinica združivanja ili premjestiti s položaja korijenske jedinice združivanja da postane jedinica združivanja dijete . Dokumenti uvijek moraju pripadati nekoj jedinici združivanja. Vidi i dodati i ukloniti .
Sustanarski	(koncept) U odnosu na dokumentacijske sustave , onaj kojeg dijeli više različitih organizacija tako da svaka organizacija ima svoj dio dokumentacijskog sustava i nema pristupa dokumentima i drugim entitetima koji pripadaju drugim organizacijama.
Samorodni model metapodataka	(imenica) Model metapodataka nekog MSDS-a koji ne koristi oglednu uslugu metapodataka . Samorodni model metapodataka obično neće biti kompatibilan s modelom metapodataka MSDS-u drugog dobavljača . Vidi vlasnički .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Samorodni model dopuštenja	(imenica) Model uloga nekog MSDS-a koji ne koristi oglednu uslugu uloga . Samorodni model dopuštenja obično neće biti kompatibilan s modelom uloga ili samorodnim modelom dopuštenja MSDS-a drugog dobavljača . Vidi vlasnički .
Nominiran	(pridjev) U odnosu na entitete , predstavlja onaj entitet ili entitete koje je izabrao ili odabrao korisnik .
Neadministrativna uloga	(imenica) Uloga koja se nasljeđuje samo ako je uključena u popis prava pristupa entiteta djeteta . Može se posebno onemogućiti nasljeđivanje neadministrativnih uloga. Administrativne uloge nikada ne mogu biti blokirane. Vidi i administrativna uloga .
Nesukladan sustav	(imenica) Dokumentacijski sustav koji nije sukladan sa specifikacijom MoReq2010® , a posebno onaj koji nije certificirao DLM Forum® . Vidi i informacijski sustav i MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav .
Nefunkcionalni	(pridjev) Kvalitativni aspekt ili procjena različita od one koja je učinjena gledajući iz čisto funkcionalne perspektive. Vidi i nefunkcionalni zahtjev .
Nefunkcionalni zahtjev	(imenica) Važan zahtjev sustava koji nije izražen kao posebna funkcija koju sustav mora izvršiti. Nefunkcionalni zahtjevi ocjenjuju ne ono što sustav radi, nego kako dobro to radi. To uključuje kvalitativnu ocjenu sljedećih načela: <ul style="list-style-type: none"> • izvedba, • skalabilnost, • upravlјivost, • prenosivost, • sigurnost, • privatnost, • iskoristivost, • pristupačnost, • dostupnost, • pouzdanost, • oporavljivost, • lakoća održavanja, • podržanost,

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	<ul style="list-style-type: none"> • pokrivenost jamstvom, • sukladnost. <p>Vidi i funkcionalni zahtjevi.</p>
Otvoriti/otvorenost	<p>(imenica) Za jedinice združivanja, stanje koje dopušta da se u jedinici združivanja stvore nove jedinice združivanja djeca ili dokumenti, ili da se u njih premjeste postojeće jedinice udruživanja i dokumenti.</p> <p>Vidi i zatvoren.</p> <p>(radnja) Funkcija otvaranja zatvorene jedinice združivanja tako da može primiti dodatnu djecu koja se mogu premjestiti u nju ili stvoriti u njoj.</p> <p>Vidi i zatvoriti.</p>
Radnja	<p>(imenica) Općenito svaka radnja koju poduzima MSDS kao odgovor na interno pravilo obrade ili vanjski podražaj. Funkcija je poseban oblik radnje koju obično (ne i uvijek) pokreće korisnik, uključuju jedan ili više entiteta koji sudjeluju i može imati za ishod događaj koji se generira.</p> <p>Vidi i funkcija.</p>
Poslovno tromjeseče	<p>(imenica) Kvartal u poslovnoj godini koji čini tromjesečno razdoblje.</p> <p>Vidi i poslovna godina.</p>
Poslovna godina	<p>(imenica) Mnoge organizacije imaju finansijsku ili administrativnu godinu koju čine četiri kvartala, svaki po tri mjeseca, koja se ne podudara s kalendarskom godinom.</p> <p>Vidi i poslovno tromjeseče.</p>
Izvorni datum/vrijeme nastanka	<p>(metapodatak) Datum i vrijeme iz kojeg entitet potječe. MoReq2010® u pravilu koristi datum i vrijeme u kojem je entitet nastao u MSDS-u, no stvarni datum i vrijeme nastanka entiteta mogu biti i raniji.</p> <p>Vidi i datum/vrijeme.</p>
Nadjačati	<p>(glagol) Dati eksplisitnu zamjenu za predodređeni entitet ili vrijednost, osobito s obzirom na nadjačavanje naslijedene klasifikacije jedinice združivanja ili dokumenta, ili za nadjačavanje predodređenog plana raspolaganja dokumentom koji je izведен iz njegove klase.</p> <p>Vidi predodređen i naslijediti.</p>

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Paginacija	(koncept) Osobito u odnosu na rezultate pretraživanja, razdijeliti velik skup rezultata pretraživanja u manje podskupove koji se pojedinačno vraćaju korisniku koji izvršava pretraživanje . Vidi i rezultati pretraživanja .
Roditelj	(imenica) Entitet u hijerarhijskoj strukturi koji ima jedan ili više entiteta djece . Veza između roditeljskih entiteta i entiteta djece poznata je kao veza roditelj/dijete. Vidi i predak, dijete i potomak .
Roditeljska jedinica združivanja	(imenica) Jedinica združivanja koja sadrži bilo jedinice združivanja djecu bilo dokumente . Vidi i jedinica združivanja dijete i korijenska jedinica združivanja .
Veza roditelj/dijete	(imenica) Veza između roditelja i djeteta u hijerarhijskoj strukturi. U specifikaciji MoReq2010® ta se veza uspostavlja pohranom uputnice na roditeljski entitet među metapodacima entiteta djeteta.
Entitet koji sudjeluje	(imenica) Entitet za koji se smatra da je sudjelovao u nekom događaju ili za koji je taj događaj važan. Događaj čini dio povijesti događaja svakog entiteta koji sudjeluje. Vidi i događaj .
Izvršiti	(glagol) Provesti ili izvršiti funkciju u odnosu na jedan ili više entiteta . Vidi i greška i funkcija .
Izvedba, načelo	(koncept) Nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava koji se odnosi na brzinu i učinkovitost obrade.
Fizički	(pridjev) Onaj koji je prisutan fizički ili u stvarnome svijetu; na primjer, dokument čiji se sadržaj sastoji od papira sa zapisom na njemu za razliku od dokumenta s elektroničkim sadržajem. (pojašnjenje) pojam „fizički“ koristi se i kao suprotnost logičkome . Vidi i elektronički i logički .
Zamjenska oznaka	(imenica) Vidi zamjenska oznaka za izvoz .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Priključni modul	(imenica) Modul specifikacije MoReq2010® koji se ukapča u osnovne usluge i pruža posebne funkcionalnosti u nekom području. Priključni moduli organiziraju se u serije: da bi bio sukladan , MSDS mora implementirati barem jedan priključni modul iz svake serije. MSDS može implementirati i više od jednog priključnog modula iz iste serije.
Pokazivač	(koncept) Tehnika kojom se načelo diskretnosti implementira u logičkom , a ne u fizičkom smislu . Uzmimo da dva različita dokumenta imaju sastavnice koje sadrže isti sadržaj . Umjesto da čuva dvije kopije sadržaja, MSDS čuva dva pokazivača na sadržaj i brojač broja sastavnica koje pokazuju na isti sadržaj. Kada se uništi prva sastavnica, briše se njezin pokazivač, a brojač se smanjuje s dva na jedan. Kada se uništi druga sastavnica, briše se i njezin pokazivač, a kako se brojač smanjio na nula, briše se i sadržaj.
Prenosivost, načelo	(koncept) Nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava koji ocjenjuje u kojoj se mjeri sistem može implementirati na različitim platformama, uređajima i operativnim okruženjima.
Prethodno konfigurirana uloga	(imenica) Kao i nepromjenljiva uloga, uloga koju je predodredio isporučitelj MSDS rješenja da omogući njegovu konfiguraciju. Za razliku od nepromjenljive uloge, prethodno konfigurirana uloga može se kasnije promijeniti ili uništiti .
Preduvjet	Modul koji se mora implementirati prije no što se može implementirati nominirani modul. Koristi se da označi da jedan modul specifikacije MoReq2010® ovisi o funkcionalnosti drugog modula koji se također implementira u MSDS-u . Vidi i usporedni uvjet, modul i usluga .
Redoslijed prikazivanja	(metapodatak) Redoslijed kojim se trebaju prikazivati jedinične informacije na način kako ga je odredio korisnik , osobito redoslijed u kojem se trebaju prikazivati elementi metapodataka kada se vrši uvid u entitet .
Privatnost, načelo	(koncept) Nefunkcionalni aspekt informacijskog sustava . Privatnost se tiče stupnja u kojem sustav podržava načela zaštite podataka kao i u širem smislu pitanja vezana uz rukovanje osjetljivim informacijama.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Proces	(imenica) Radni tijek, korak po korak, kako ga opisuje MoReq2010® koji sva MSDS rješenja trebaju implementirati na isti način, tako da pouzdano proizvede isti učinak svaki put kada se izvrši . Najvažniji procesi koje opisuje MoReq2010® su proces raspolaganja i proces izvoza .
Proizvod	(imenica) COTS softver, koji obično licencira dobavljač , koji se može instalirati kao samostalna aplikacija da bi se ostvarila implementacija nekog MSDS-a .
Vlasnički	(koncept) Implementacija koja je specifična za određeni proizvod određenog dobavljača i nije kompatibilna s implementacijama dokumentacijskih sustava drugih dobavljača. Jedan od glavnih ciljeva razvoja specifikacije MoReq2010® jest izbjegći nekompatibilne vlasničke dokumentacijske sustave koji nisu u potpunosti interoperabilni. Vidi i samorodni model metapodataka i samorodni model dopuštenja .
Okresati	(glagol) Kada se unište entiteti, automatski i selektivno brisati predodređene elemente metapodataka te događaje iz njihovih povijesti događaja , ovisno o tome koje funkcije predstavljaju.
Samo za čitanje	(koncept) Vidi promjenljiv .
Reklasifikacija	(radnja) Izmijeniti klasifikaciju jedinice zdrživanja ili dokumenta . Do reklassifikacije može doći uslijed nadjačavanja predodređene klasifikacije ili, ako jedinica zdrživanja ili dokument nasljeđuje svoju klasu , uslijed reklassifikacije roditeljskog entiteta ili entiteta pretka . Vidi i klasifikacija .
Dokument	(entitet) Bilo koja „informacija koju neka organizacija ili osoba stvori, primi i drži kao dokaz i informaciju u izvršenju svojih pravnih obveza i poslovnih transakcija.“ (ISO 15489-1:2001, 3.15) U specifikaciji MoReq2010® dokument se može podrobnije opisati kako slijedi: <ul style="list-style-type: none"> • ima proširiv skup metapodataka koji ga opisuju; • ima jednu ili više sastavnica koje predstavljaju njegov sadržaj; • klasificiran je poslovnom klasifikacijom; • ima plan raspolaganja koji izrijekom opisuje hoće li se, kako i kada njime raspolagati ili će ga se uništiti; • pripada nekoj jedinici zdrživanja dokumenata; • pristup do njega je nadziran i ograničen na ovlaštene korisnike;

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	<ul style="list-style-type: none"> • njegovo uništenje može se spriječiti obustavom raspolaganja; i • može ga se izvesti u drugi MSDS zadržavajući sva gore navedena obilježja.
Sadržaj dokumenta	(imenica) Vidi sadržaj sastavnice .
Usluga upravljanja dokumentima	<p>(usluga) Logički odvojena usluga u MSDS-u koja je operativno odgovorna za upravljanje jedinicama združivanja, dokumentima i njihovim sastavicama.</p> <p>[U izrazu „usluga upravljanja dokumentima“ dio izraza „upravljanje dokumentima“ ima nešto određenije značenje no inače koje je određeno funkcijama i funkcionalnim zahtjevima ove usluge.]</p>
Upravljanje dokumentima	(koncept) Područje upravljanja odgovorno za učinkovit i sustavan nadzor nad stvaranjem, primanjem, održavanjem, korištenjem i raspolaganjem dokumentima , uključujući i procese prihvatanja i održavanja dokaza i informacija o poslovnim aktivnostima i transakcijama , u obliku dokumenata (iz ISO 15489-1:2001, 3.16).
Dokumentacijski sustav	<p>(imenica) Informacijski sustav koji prihvata dokumente, upravlja njima i osigurava im pristup tijekom vremena (ISO 15489-1:2001, 3.17).</p> <p>MoReq2010® sukladan dokumentacijski sustav pruža funkcionalnosti dokumentacijskog sustava na standardiziran način implementacijom niza osnovnih usluga, koje su definirane specifikacijom MoReq2010® koja se može dalje proširivati, prilagođavati i lokализirati kroz dodatne module.</p>
Oporaviti	<p>(glagol) Nositi se sa zakazivanjem sustava i katastrofama zamjenjujući oštećeni hardver i softver i obnavljajući podatke sustava tako da ga se vrati u ranije poznato i stabilno stanje.</p> <p>Vidi i zaštitno kopirati.</p>
Oporavljivost, načelo	(koncept) Nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava koji ocjenjuje njegovu sposobnost da se oporavi od zakazivanja sustava ili katastrofe. Poznat je i kao „oporavak u slučaju katastrofe“ i „kontinuitet poslovanja“.
Uputnica	(imenica) Posebno u kontekstu veza između entiteta i metapodataka nekog entiteta za element metapodataka kaže se da sadrži uputnicu ako je sva njegova svrha da pohrani jedinstveni sistemski identifikator drugog entiteta. Veze između entiteta ostvaruju se tako da jedan entitet upućuje na drugi. Ako je korisnik ovlašten pogledati oba entiteta, tada MSDS mora dopustiti da korisnik pregledava vezu, od jednog entiteta do drugog bilo kojim smjerom.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	(pojašnjenje) MoReq2010® koristi izraz „uputnica“ i u njegovu općenitijem značenju. Na primjer, većina funkcionalnih zahtjeva ima „uputnicu na funkciju“ koja je samo oznaka informacijskog modela koja čitatelju omogućuje da potraži definiciju funkcije koja odgovara zahtjevu.
Veza	(imenica) Vidi dijagram entitet/veza , veza roditelj/dijete i posebno uputnica .
Bodovanje relevantnosti	(metapodatak) Određivanje težinskog faktora za pretraživanje punog teksta koje omogućuje da se relevantniji rezultati vrati prvi, obično vlasničko .
Pouzdanost, načelo	(koncept) Uz autentičnost , integritet i iskoristivost jedno od središnjih obilježja dokumenta prema ISO 15489. „Pouzdan je onaj dokument čijem se sadržaju može vjerovati kao potpunom i točnom prikazu transakcija, aktivnosti ili činjenica koje one potvrđuju...“ (ISO 15489-1:2001, 7.2.3) (alternativna uporaba) Pouzdanost je i nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava . Kada se koristi u tom značenju odnosi se na otpornost sustava kao cjeline. Obično se mjeri kao „srednje vrijeme između grešaka“. Vidi i autentičnost , integritet i iskoristivost .
Ukloniti	(radnja) Funkcija koja razdružuje entitet iz skupa entiteta, obično zato da bi ga premjestila drugdje. Primjer je uklanjanje dokumenta iz njegove roditeljske jedinice združivanja da bi ga se premjestilo u novu roditeljsku jedinicu združivanja. Vidi i dodati , pridružiti i premjestiti .
Izvješće	(imenica) Strukturirani sklop informacija s prethodno konfiguriranim oblikom kao odgovor na poseban upit ili općenitiji upit, kao što je upit za pretraživanje . Pretraživanje i izvješćivanje usko su povezane aktivnosti i često se preklapaju. Pretraživanje koje potom prelazi u izvješće ponekad se naziva ad hoc izvješćem. Izvješće tradicionalno ima format izvješća koji omogućuje da ga se pohrani kao elektronički sadržaj te da ga se možda i deklarira kao dokument . MoReq2010® traži od MSDS-a da bude u stanju dati posebna izvješće, kao odgovor na neki funkcionalni zahtjev , i dvije vrste općeg izvješća: podrobno izvješće i sumarno izvješće . Vidi i podrobno izvješće i sumarno izvješće . (radnja) funkcija generiranja izvješća.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Format izvješća	(imenica) Opći i široko priznati format za izvješće, kao što su: <ul style="list-style-type: none"> • vrijednosti odvojene zarezom ili tabulatorom; • tablični formati, kao što su OOXML i ODF; • XML i HTML formati; i • PDF i drugi dokumentoliki formati. • Vidi i format i izvješće.
Zahtjev	(imenica) Vidi funkcionalni zahtjev i nefunkcionalni zahtjev .
Oduzeti	(radnja) Spriječiti daljnje korištenje uloge koja je ranije dodijeljena korisniku ili grupi . Oduzimanje uloge ažurirat će popis prava pristupa koji pripada entitetu ili usluzi te brisati ili promijeniti upis prava pristupa . Vidi i dodijeliti i uloga .
Rezidualni entitet	(imenica) Entitet koji je uništen . Rezidualni entitet više nije aktivran . Nakon što je uništen mogu mu se okresati neki metapodaci i neki događaji iz povijesti događaja . Vidi i aktivni entitet .
Obnoviti	(glagol) Oporaviti informacijski sustav i vratiti ga u ranije poznato i postojano stanje, nakon zakazivanja sustava ili katastrofe, koristeći zaštitnu kopiju . Vidi i zaštitna kopija i oporaviti .
Zadržati	(glagol) Čuvati dokument u MSDS-u i osigurati da ga se ne briše i ne uništi . Vidi i raspolagati .
Zadržati u obustavi	(glagol) Zadržati dokument i spriječiti njegovo uništenje dok traje obustava raspolaganja .
Zadržati trajno	(glagol) Zadržati dokument bez vremenskog ograničenja i spriječiti njegovo uništenje sve dok ne dobije drugi plan raspolaganja . Vidi i radnja raspolaganja .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Razdoblje čuvanja	(imenica) Vremensko razdoblje u kojem se dokument zadržava , od početnog datuma čuvanja kojeg pokreće okidač čuvanja , do roka za raspolaganje koji označava kraj razdoblja čuvanja.
Početni datum čuvanja	(metapodatak) Datum na koji su ispunjeni uvjeti za okidač čuvanja u planu raspolaganja dokumenta te počinje razdoblje čuvanja .
Okidač čuvanja	(imenica) Jedan od brojnih mogućih uvjeta koji može uzrokovati da počne razdoblje čuvanja dokumenta . Svaki plan raspolaganja navodi okidač čuvanja . Okidač čuvanja dokumenta može, primjerice, biti datum kojega je dodan u roditeljsku jedinicu zdrživanja .
Provjera	(radnja) Funkcija koja procjenjuje dokument koji je dospio za provjeru te određuje koji će se plan čuvanja primijeniti na nj. Ovlašteni korisnik može završiti provjeru tako da na dokument primjeni novi plan raspolaganja i upiše komentar provjere koji opisuje odluku nakon provjere . Vidi i komentar zadnje provjere i vremenski žig zadnje provjere .
Odluka nakon provjere	(imenica) Odluka koju donosi pregledavač dokumenta kada završava provjeru . Vidi i završetak raspolaganja i provjera .
Uloga	(entitet) Entitet koji predstavlja skup definicija funkcija . Dodjela uloge korisniku ili grupi u odnosu na entitet omogućuje da korisnik ili svaki član grupe izvrši tu ulogu na entitetu i na njegovim potomcima . Uloge se obično oblikuju tako da odražavaju zadaće člana osoblja na određenom mjestu u organizaciji. Na primjer, mogu se oblikovati različite uloge za svaku od sljedećih vrsta korištenja: <ul style="list-style-type: none"> • uredski službenik; • mjesni voditelj dokumentacije; • stariji voditelj dokumentacije; • voditelj ljudskih resursa; • prodajni predstavnik; • revizor; • vanjski ugovorni suradnik; • gost ili povremeni uredski radnik; • osobni pomoćnik višeg menadžmenta; • direktor/ravnatelj; • i tako dalje.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	Vidi i nepromjenljiva uloga, dodijeliti, prethodno podešena uloga i oduzeti.
Usluga uloga	(<i>usluga</i>) Logički odvojena usluga unutar MSDS-a operativno odgovorna za upravljanje ulogama . Vidi i ogledna usluga uloga .
Korijenska jedinica združivanja	(<i>imenica</i>) Jedinica združivanja koja nije dijete niti jedne druge jedinice združivanja. Sve se korijenske jedinice združivanja stvaraju neposredno ispod usluge upravljanja dokumentima .
Redak	(<i>imenica</i>) Kada se elementi metapodataka ili obilježja entiteta raspoređuju u tablicama , svaki redak tablice obično sadrži metapodatke za pojedini entitet dok svaki stupac sadrži vrijednosti pojedinog elementa metapodataka za svaki entitet.
Spremljeno izvješće	(<i>imenica</i>) Izvješće kod kojeg je MSDS spremio i pohranio format izvješća i upit za pretraživanje koji je korišten tako da se spremljeno izvješće može dijeliti s drugim korisnicima i iznova generirati kada je potrebno. Spremljeno izvješće nije entitet. (<i>pojašnjenje</i>) „Spremljeno izvješće“ odnosi se na spremanje upita pretraživanja, ne na rezultate pretraživanja.
Skalabilnost, načelo	(<i>koncept</i>) Nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava koji ocjenjuje stupanj u kojem taj stupanj može rasti da podrži povećani kapacitet a da se ne traži zamjena ili opsežno rekonfiguiriranje. Potreba za skaliranje sustava obično je posljedica rasta organizacije, povećanog radnog opterećenja, vršnog opterećenja i/ili redovnog nakupljanja dokumenata i pripadajućih entiteta tijekom vremena.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Planirana aktivnost	(imenica) Planirani proces ili rutina koju informacijski sustav obavlja u pravilnim razmacima; osobito radnja koja intenzivno opterećuje resurse zbog čega se njeno izvršavanje planira za vrijeme u danu ili tjednu kada se sustav manje koristi. Vidi i aktivnost .
Bilješke o području primjene	(metapodatak) Bilješke s uputom koje pokazuju kako najbolje primijeniti određeni entitet te iznose politike organizacije ili ograničenja koja se odnose na njegovu uporabu. Na primjer, klasa može imati bilješke o području primjene koje pokazuju na koje jedinice združivanja i dokumente treba primijeniti klasu, a koje su jedinice združivanja i dokumenti neprikladni za klasifikaciju tom klasom. Bilješke o području primjene mogu se navesti uz jedinice združivanja, klase, obustave raspolaganja, planove raspolaganja i elemente kontekstualnih metapodataka .
Pretraživati/Pretraživanje	(radnja) Pronalaziti entitete specificirajući kriterije pretraživanja koji djelomično ili potpuno odgovaraju njihovim elementima metapodataka . Vidi i složeno pretraživanje i pretraživanje punog teksta .
Tražilica	(imenica) Srce usluge pretraživanja i izvješćivanja MSDS rješenja . Tražilica obično indeksira metapodatke u MSDS-u , primjenjuje kriterije pretraživanja , izvršava i vrednuje pretraživanje te sklapa i sortira rezultate pretraživanja . Tražilice mogu biti više ili manje sofisticirane u funkcionalnosti koju nude. Tražilice su često visoko specijalizirane, primjerice baze podataka , tako da neki dobavljači koriste tražilice treće strane u svojim MSDS rješenjima .
Kriteriji pretraživanja	(imenica) Pojedinačni uvjeti koji su uključeni u upit za pretraživanje . Svaki će se upit za pretraživanje sastojati od jednog ili više kriterija pretraživara. Svaki se kriterij pretraživanja sastoji od elemenata metapodataka na kojima se pretražuje, operatora pretraživanja i pojmova za pretraživanje .
Opis pretraživanja	(metapodatak) Opis upita za pretraživanje koji je uključen u događaj tako da se zadrži trag pretraživanja koje je izvršeno . Opis pretraživanja može biti u prirodnom jeziku ili u strukturiranom jeziku izraza. Vidi i komentar događaja .
Upit za pretraživanje	(imenica) Traganje koje se sastoji od jednog ili više kriterija pretraživanja koje korisnik oblikuje s ciljem da izvrši pretraživanje .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Rezultati pretraživanja	(imenica) Rezultati pretraživanja izraženi kao uređen popis entiteta i njihovih metapodataka. Vidi i paginacija .
Pojam pretraživanja	(imenica) Dio kriterija pretraživanja koji sadrži vrijednost koja se može uspoređivati ili tražiti.
Usluga pretraživanja i izvješćivanja	(usluga) Logički odvojena usluga unutar MSDS-a koja jest tražilica ili je integrirana s tražilicom te izvršava pretraživanja i generira izvješća za ovlaštene korisnike. Vidi i ogledna usluga uloga .
Siguran	(koncept) Jedinica informacija je sigurna kada joj mogu pristupiti i rukovati njome samo ovlašteni korisnici. U MSDS-u internu sigurnost pružaju prava pristupa dok se vanjska sigurnost procjenjuje u okviru nefunkcionalnog načela sigurnosti.
Sigurnost, načelo	(koncept) Nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava koji se odnosi na njegov integritet i sposobnost da se odupre neovlaštenom pristupu i mjeri ih.
Presuda pri nastanku	(koncept) Opće načelo da se kontekst dokumenta najbolje prihvaca čim je dokument nastao i da taj kontekst treba rukovoditi raspolaganjem dokumentom. U specifikaciji MoReq2010® načelo „presude pri nastanku“ ugrađeno je u funkcionalnost koja se traži od MSDS-a da svaki dokument koji nastane mora biti klasificiran i da je svakoj klasi pridružen predodređeni plan raspolaganja.
Usluga	(imenica) Logički podskup cjeline funkcionalnosti MSDS-a koji se usredotočuje na jednu vrstu entiteta ili na malu grupu vrsta entiteta. Tako, na primjer, usluga planiranja raspolaganja upravlja samo planovima raspolaganja. Vidi i usluga klasifikacije , usluga obustave raspolaganja , usluga planiranja raspolaganja , usluga metapodataka , ogledna usluga uloga , usluga pretraživanja i izvješćivanja , uslužno utemeljena arhitektura , usluga uloga i grupa .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Uslužno utemeljena arhitektura	(koncept) Arhitektura usvojena u specifikaciji pri čemu su funkcionalni zahtjevi u osnovi specifikacije MoReq2010® odvojeni u zasebne usluge . Svaka usluga predstavlja skup funkcionalnosti koji u načelu može izvršiti zasebna aplikacija . Podjela osnove na taj način pomaže u uvođenju ključnih koncepata u logičnom redu, ali i pokazuje u budućnost gdje bi jedan MSDS mogao imati dvije usluge iste vrste, primjerice dvije različite usluge klasifikacije za različite vrste dokumenata ili jedinica zdrživanja , ili bi mogao dijeliti uslugu s drugim MSDS-om , na primjer uslugu metapodataka .
Identifikator usluge	(metapodatak) Univerzalno jedinstven identifikator koji daje DLM Forum® koji MSDS koristi u izvješćivanju o sukladnosti da pokaže da implementira određenu značajniju verziju osnovne usluge specifikacije MoReq2010®. Vidi i modul, sistemski identifikator i verzija .
Postaviti	(radnja) Kada se koristi u svezi sa zastavicom ili Booleovom vrijednošću , označava da joj se pridjeljuje vrijednost „istinit“. (pojašnjenje) MoReq2010® koristi izraz „set“ kao zbirnu imenicu koja se odnosi na grupe entiteta. [U hrvatskom tekstu ovo pojašnjenje nije potrebno.] Vidi i zastavica .
Značajan entitet	(koncept) Entitet koji je osobito važan za drugi entitet i stoga ga se uvijek mora izvoziti s njim kao zamjensku oznaku , kad god se izvozi. Na primjer, klasa je značajan entitet za dokument . Dokument se ne može izvesti u cijelosti niti kao zamjenska oznaka ako se njegova klasa ne izveze kao zamjenska oznaka.
Snimak	(imenica) Prikaz bilo kojih podataka ili jedinice informacija, no osobito nekog aktivnog entiteta i njegovih metapodataka , zaleden u određenom trenutku.
Rješenje	(imenica) Vidi implementacija .
Teći	(glagol) Vidi streaming XML podataka.
Podvrsta	(imenica) Vidi podvrsta entiteta .
Sumarno izvješće	(imenica) Izvješće zasnovano prije na statistici, nego na pojedinačnim jedinicama u nizu. Vidi i izvješće i podrobnio izvješće .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Dobavljač	(imenica) Proizvođač ili netko tko je razvio dokumentacijski sustav , ili tijelo koje posjeduje neka ili sva prava intelektualnog vlasništva, ili predstavnik dobavljača kao što je prodavač ili sistemski integrator.
Podržanost, načelo	(koncept) Nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava . Podržani sustav je onaj koji dobavljač aktivno održava i nadograđuje i za koji postoji operativna podrška za stvari koje se tiču izvješćivanja i informiranja o novim izdanjima i softverskih popravaka.
Sustav	(imenica) Vidi informacijski sustav .
Sistemske identifikatori	(metapodatak) Univerzalno jedinstveni identifikator koji sustav generira za neki entitet ili drugu svrhu, primjerice identifikator izvoza . Neke sistemske identifikatore daje MoReq2010®, primjerice identifikatori usluga , identifikatori modula , identifikatori vrste entiteta , identifikatori strukture podataka , identifikatori definicije elementa sistemskih metapodataka i identifikatori definicija funkcija .
Sistemski metapodaci	(imenica) Metapodaci koje određuje MoReq2010® i predodređeni su specifikacijama kao što su: definicije elementa sistemskih metapodataka i njihovi sistemske identifikatori . Svaka vrsta entiteta ima svoj skup sistemskih metapodataka koji joj je pridružen.
Definicije elementa sistemskih metapodataka	(entitet) Definicija elementa metapodataka za element sistemskih metapodataka . Sve definicije elementa sistemskih metapodataka dane su kao dio informacijskog modela specifikacije MoReq2010®, uključujući i sistemske identifikatore za svaki od njih. Na primjer, sistemske identifikator za element sistemskih metapodataka „Naziv“ jest „077fc367-48ba-44a8-8afb-012d05ed1a16“.
Tablica	(imenica) Stvarna ili konceptualna postava metapodataka entiteta u recima i stupcima . Ova je postava najuspješnija ako svi entiteti u tablici imaju iste elemente metapodataka ili obilježja, što obično znači da su iste vrste entiteta . Vidi i stupac , baza podataka i redak .
Tehnička administracija	(koncept) Vidi administrator .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Predložak	(<i>entitet</i>) Prikaz niza definicija elemenata kontekstualnih metapodataka koji se može primijeniti na entitet. Kad god se primjeni predložak, svaki od elemenata kontekstualnih metapodataka dobiva instancu i pridružuje se entitetu. Vidi i predodređeni predložak i definicija elementa kontekstualnih metapodataka .
Ispitivanje	(<i>glagol</i>) Aktivnost koja osigurava ispravnost softvera tako da izvršava funkcije i uspoređuje rezultate s očekivanim učincima. Posebno za MoReq2010® formalno ispitivanje dokumentacijskog sustava s obzirom na funkcionalne zahtjeve koristeći MoReq2010® ispitno okruženje. Vidi i certifikacija .
Tekst	(<i>tip podatka</i>) Informacija koja se prosljeđuje koristeći znakove i obično se izražava riječima koje su omeđene razmacima i interpunkcijom. Sav tekst u MSDS-u mora koristiti Unicode skup znakova. Vidi i Unicode .
Tekstualan	(<i>pridjev</i>) Deskriptor za tekstualni element metapodataka od kojeg se očekuje da sadrži vrijednost izraženu u određenom jeziku. Informacija ne mora biti pristupačna korisniku koji ne razumije jezik. Pored toga, jezik tekstualne vrijednosti može se mijenjati kako se automatski obrađuje. Na primjer, tražilica ga može indeksirati na različite načine, sortirati u različite poretke na popisu i prikazati koristeći različite stilove i fontove. Vidi i identifikator jezika .
Naziv	(<i>metapodatak</i>) Obvezno ime ili tekst koji identificira entitet. Obično je kraći nego puni opis . U specifikaciji MoReq2010® nazivi entiteta ne moraju biti jedinstveni, čak i za dokumente unutar iste jedinice združivanja, iako se to smatra dobrom praksom. Vidi i opis .
Vremenska zona	(<i>metapodatak</i>) Odmak između vremena koje se mjeri lokalno i UTC (Universal Coordinated Time). Informaciju o vremenskoj zoni mora se uključiti u sve vremenske žigove koje generira MSDS kako bi se izbjeglo da izgleda da događaji iskaču iz niza. Ovo je osobito važno radi podrške interoperabilnosti. Vidi i vremenski žig .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Vremenski žig	(imenica) Iznimno precizan sustav koji generira vrijednosti za trenutak u kojem se desio neki događaj ili druga važna radnja . Vremenski žigovi moraju sadržavati potpun datum, vrijeme i vremensku zonu i moraju biti točni najmanje u sekundu te nastojati biti i točniji, na primjer u milisekundu. Vidi i vremenski žig prve uporabe , vremenski žig zadnje provjere i vremenska zona .
Transakcija	(imenica) Radnja koju izvršava poslovni sustav koja se pohranjuje u dnevnik transakcija tako da se može ponoviti ako bi se sustav trebao oporaviti od katastrofe. Korištenje transakcija omogućuje da se izgubi manje podataka ako sustav zakaže jer se dnevnik transakcija može iskoristiti da se pomakne dalje od zadnje zaštitne kopije prema trenutku neposredno prije katastrofe. (pojašnjenje) Vrstu transakcije koja je gore opisana ne treba miješati s poslovnom transakcijom . Vidi poslovna transakcija .
Predaja	(radnja) Radnja raspolažanja pri kojoj se dokumenti premještaju na sekundarno mjesto pohrane ili u arhivsku ustanovu. Predaja će stoga obično uključivati izvoz i uvoz , nakon čega će slijediti uništenje dokumenata u izvorišnom sustavu. Uspješnost predaje mora se potvrditi prije no što se unište dokumenti u izvorišnom MSDS-u . Predaja se može označiti i kao migracija, osobito ako se predaju svi entiteti u nekom MSDS-u ili usluzi , ili veliki broj njih. (pojašnjenje prijevoda) Kao inačica koristi se prijenos , ovisno o kontekstu i naglasku na preciznijem značenju. Vidi i radnja raspolažanja , potvrda raspolažanja , izvoz , uvoz i migracija .
Prijenos	(inačica) Vidi predaja .
Stablo	(imenica) Hiperarhijska struktura. Vidi i hijerarhijski .
Unicode	(imenica) Norma Unicode donosi normirana pravila kodiranja i obrade znakova za tekst u svim europskim jezicima i gotovo svim ljudskim jezicima.
Jedinstveni identifikator resursa	(imenica) Jedinstveni identifikator resursa ili URI koristi se da identificira i locira resurs na internetu, primjerice datoteku. Jedinstveni identifikatori resursa mogu se proširiti tako da identificiraju resurse na drugim lokacijama kao što su lokalni operativni sustavi.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Univerzalno jedinstveni identifikator	(imenica) Identifikacijski broj od 128 bita općenito opisan kao UUID . Ako se koristi prikladan algoritam, postoji tek neznatna vjerojatnost da će se dvije UUID vrijednosti ikada poklopiti, čak i među milijardama entiteta . Neprocjenjiva je vrijednost UUID kao podrške interoperabilnosti jer omogućuju razmjenu sistemskih identifikatora između različitih informacijskih sustava koji ih generiraju.
Iskoristivost, načelo	(koncept) Uz autentičnost, integritet i pouzdanost jedno od središnjih obilježja dokumenta prema ISO 15489 . „Iskoristiv je onaj dokument kojeg se može locirati, dohvatiti, predočiti i interpretirati.“ (ISO 15489-1:2001, 7.2.5) (alternativna uporaba) Iskoristivost je i nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava . Kada se koristi u ovom značenju, odnosi se na sustav kao cjelinu i na kvalitetu korisnikova iskustva, uključujući i koliko je teško savladati ga i koliko je lagan za svakodnevnu uporabu. Vidi i autentičnost, integritet i pouzdanost .
Korisnik	(entitet) Osoba ili sustav s korisničkim računom koji im omogućuje pristup i korištenje MSDS-a . Korisnik ne mora biti ljudsko biće, to može biti i drugi poslovni sustav . Korisnik se mora autenticirati prije no što mu se omogući korištenje MSDS-a .
Usluga korisnika i grupa	(entitet) Logički odvojena usluga unutar MSDS-a operativno odgovorna za upravljanje korisnicima i grupama . Može se integrirati s imenikom ili mu biti omotač.
UUID	(akronim) Univerzalno jedinstveni identifikator .
URI	(akronim) Jedinstveni identifikator resursa .
Vrijednost	(imenica) Podatak koji je smješten u element metapodataka . Vrijednosti se moraju držati točno određenog tipa podatka koji je opisan pripadajućom definicijom elementa metapodataka .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Verzija	<p>(imenica) Svaka usluga i svaki modul u specifikaciji MoReq2010® ima broj verzije koji se sastoji od značajnije verzije i manje verzije. Manja verzija jest izmjena usluge ili modula koja donosi pojašnjenje, ispravak ili dodatni nefunkcionalni zahtjev te ne mijenja informacijski model na kojem se zasniva. Stoga sve implementacije s istim brojem značajnije verzije moraju biti međusobno kompatibilne čak i ako se razlikuju u broju manje verzije. Značajnija verzija predstavlja promjenu informacijskog modela kao što je dodavanje novih funkcija ili elemenata sistemskih metapodataka. Zbog toga MSDS koji implementira samo jednu značajniju verziju nije kompatibilan s MSDS-om koji implementira samo neku drugu značajniju verziju. Identifikatori usluga i identifikatori modula koje daje MoReq2010® mijenjaju se samo kada se promijeni broj značajnije verzije.</p> <p>Vidi i značajnija verzija i manja verzija.</p>
Pokrivenost jamstvom, načelo	<p>(koncept) Nefunkcionalni aspekt dokumentacijskog sustava. Jamstvom je pokriven onaj sustav za koji je dobavljač izdao jamstvo koje pokriva njegovu uporabu.</p>
Web preglednik	<p>(imenica) Aplikacija koja se koristi za posjet web adrese te učitavanje i gledanje web stranica.</p> <p>(pojašnjenje) Pojmovi pregledavati i pogledati u specifikaciji MoReq2010® imaju posebno značenje koje ne treba miješati s korištenjem web preglednika.</p>
XML	<p>(akronim) Extensible Markup Language, format zapisa u kojem se podaci izražavaju u obliku strojno čitljivog teksta, pri čemu se elementi i entiteti identificiraju oznakama koje su umetnute u tekst.</p>
XML podaci	<p>(imenica) Podaci koji prikazuju entitete, a oblikovani su u formatu za izvoz podataka koji MoReq2010® koristi za predaju, uključujući i migraciju.</p>
Streaming XML podataka	<p>(glagol) XML podaci koji se proslijeđuju elektronički kao neprekinuti tok ili niz podatkovnih paketa.</p>
XML transformacija	<p>(glagol) Obrada XML podataka tako da ih se prikaže u drugom XML formatu ili kao druge tipove podataka.</p>

14. Informacijski model

14.1 Kazalo uz informacijski model

14.2 VRSTE ENTITETA	262
E14.2.1 Jedinica združivanja	262
E14.2.2 Klasa	263
E14.2.3 Sastavnica	263
E14.2.4 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka	264
E14.2.5 Obustava raspolaganja	265
E14.2.6 Plan raspolaganja	266
E14.2.7 Vrsta entiteta	267
E14.2.8 Događaj	267
E14.2.9 Definicija funkcije	268
E14.2.10 Grupa	269
E14.2.11 Definicija elementa metapodataka	269
E14.2.12 Dokument	270
E14.2.13 Uloga	271
E14.2.14 Usluga	272
E14.2.15 Predložak	273
E14.2.16 Korisnik	274
14.3. STRUKTURE PODATAKA	275
D14.3.1 Upis prava pristupa	275
D14.3.2 Popis prava pristupa	275
D14.3.3 Upis promjene metapodataka	276
14.4 DEFINICIJE ELEMENATA SISTEMSKIH METAPODATAKA.....	277
M14.4.1 Vremenski žig združivanja	277
M14.4.2 Identifikator primjenjenog predloška	277
M14.4.3 Zastavica za automatsko brisanje	278
M14.4.4 Identifikator klase	278
M14.4.5 Vremenski žig zatvaranja	279
M14.4.6 Trajanje razdoblja potvrde	279
M14.4.7 Kod intervala za razdoblje potvrde	280
M14.4.8 Identifikator definicije elementa kontekstualnih metapodataka	280

M14.4.9 Vremenski žig nastanka	281
M14.4.10 Tip podatka	281
M14.4.11 Identifikator predodređenog plana raspolaganja	282
M14.4.12 Identifikator predodređenog jezika	282
M14.4.13 Predodređena vrijednost	283
M14.4.14 Identifikator definicije funkcije brisanog događaja	283
M14.4.15 Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka	284
M14.4.16 Opis	285
M14.4.17 Vremenski žig uništenja	285
M14.4.18 Kod radnje raspolaganja	286
M14.4.19 Rok za radnju raspolaganja	287
M14.4.20 Rok za potvrdu raspolaganja	287
M14.4.21 Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje	288
M14.4.22 Identifikator plana raspolaganja	288
M14.4.23 Identifikator duplikata	289
M14.4.24 Identifikator vrste uputnice na entitet	289
M14.4.25 Komentar događaja	290
M14.4.26 Identifikator funkcije događaja	290
M14.4.27 Vremenski žig događaja	291
M14.4.28 Vremenski žig početka izvoza	291
M14.4.29 Vremenski žig završetka izvoza	292
M14.4.30 Identifikator izvoza	292
M14.4.31 Zastavica za izvezen u cijelosti	293
M14.4.32 Vremenski žig prve uporabe	293
M14.4.33 Identifikator definicije funkcije	294
M14.4.34 Zastavica za generiranje događaja	294
M14.4.35 Identifikator dodijeljene uloge	295
M14.4.36 Identifikator grupe	295
M14.4.37 Identifikator jedinice združivanja pod obustavom	296
M14.4.38 Identifikator klase pod obustavom	296
M14.4.39 Identifikator dokumenta pod obustavom	297
M14.4.40 Povijesni datum/vrijeme	297
M14.4.41 Identifikator implementiranog modula	298
M14.4.42 Identifikator implementirane usluge	298
M14.4.43 Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga	299

M14.4.44 Zastavica administrativne uloge	299
M14.4.45 Zastavica uputnice na entitet	300
M14.4.46 Zastavica promjenljivosti	300
M14.4.47 Zastavica tekstualnog podatka	301
M14.4.48 Vremenski žig zadnjeg dodavanja	301
M14.4.49 Komentar zadnje provjere	302
M14.4.50 Vremenski zadnje provjere	302
M14.4.51 Mandat	303
M14.4.52 Najveći broj razina združivanja	303
M14.4.53 Najveći broj pojavljivanja	304
M14.4.54 Identifikator certificiranja MSDS-a	304
M14.4.55 Identifikator definicije elementa metapodataka	305
M14.4.56 Najmanji broj pojavljivanja	305
M14.4.57 Nova vrijednost	306
M14.4.58 Kod zakašnjele radnje raspolaganja	306
M14.4.59 Rok zakašnjele radnje raspolaganja	307
M14.4.60 Rok za potvrdu zakašnjelog raspolaganja	308
M14.4.61 Izvorni datum/vrijeme nastanka	308
M14.4.62 Informacije vlasnika	309
M14.4.63 Identifikator roditeljske jedinice združivanja	309
M14.4.64 Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje	310
M14.4.65 Identifikator klase koja sudjeluje	310
M14.4.66 Identifikator sastavnice koja sudjeluje	311
M14.4.67 Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje	311
M14.4.68 Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje	312
M14.4.69 Identifikator duplikata koji sudjeluje	312
M14.4.70 Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje	313
M14.4.71 Identifikator događaja koji sudjeluje	313
M14.4.72 Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje	314
M14.4.73 Identifikator grupe koja sudjeluje	314
M14.4.74 Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje	315
M14.4.75 Identifikator novog roditelja koji sudjeluje	315
M14.4.76 Identifikator prethodnog roditelja koji sudjeluje	316
M14.4.77 Identifikator dokumenta koji sudjeluje	317
M14.4.78 Identifikator uloge koja sudjeluje	317

M14.4.79 Identifikator usluge koja sudjeluje	318
M14.4.80 Identifikator predloška koji sudjeluje	318
M14.4.81 Identifikator korisnika koji sudjeluje	319
M14.4.82 Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje	319
M14.4.83 Identifikator korisnika izvršitelja	320
M14.4.84 Redoslijed prikazivanja	320
M14.4.85 Prethodna vrijednost	321
M14.4.86 Identifikator dokumenta	321
M14.4.87 Identifikator oduzete uloge	322
M14.4.88 Zastavica za čuvanje pri uništenju	322
M14.4.89 Trajanje razdoblja čuvanja	323
M14.4.90 Kod intervala za razdoblje čuvanja	323
M14.4.91 Kod podešavanja razdoblja čuvanja	324
M14.4.92 Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja	325
M14.4.93 Početni datum čuvanja	326
M14.4.94 Kod okidača čuvanja	326
M14.4.95 Identifikator elementa s okidačem čuvanja	327
M14.4.96 Identifikator uloge	328
M14.4.97 Bilješke o području primjene	328
M14.4.98 Upit za pretraživanje	329
M14.4.99 Informacije dobavljača	329
M14.4.100 Sistemski identifikator	330
M14.4.101 Identifikator klase predloška	331
M14.4.102 Identifikator vrste entiteta za predložak	331
M14.4.103 Identifikator usluge predloška	332
M14.4.104 Naziv	332
M14.4.105 Ukupno entiteta	333
M14.4.106 Vremenski žig prijenosa	334
M14.4.107 Identifikator korisnika ili grupe	334
14.5 DEFINICIJE FUNKCIJA.....	336
F14.5.1 Združivanje – Dodaj jedinicu združivanja	336
F14.5.2 Združivanje – Dodaj kontekstualne metapodatke	337
F14.5.3 Združivanje – Dodaj dokument	337
F14.5.4 Združivanje – Zatvori	338

F14.5.5 Združivanje – Stvori	339
F14.5.6 Združivanje – Briši	340
F14.5.7 Združivanje – Briši rezidualni događaj	341
F14.5.8 Združivanje – Briši rezidualne metapodatke	341
F14.5.9 Združivanje – Uništi	342
F14.5.10 Združivanje – Izvezeno	342
F14.5.11 Združivanje – Naslijedi predodređenu klasu	343
F14.5.12 Združivanje – Pogledaj	344
F14.5.13 Združivanje – Pogledaj PPP	344
F14.5.14 Združivanje – Pogledaj događaj	345
F14.5.15 Združivanje – Promijeni PPP	345
F14.5.16 Združivanje – Promijeni najveći broj razina združivanja	346
F14.5.17 Združivanje – Promijeni metapodatke	347
F14.5.18 Združivanje – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	347
F14.5.19 Združivanje – Otvori	348
F14.5.20 Združivanje – Nadjačaj klasu	348
F14.5.21 Združivanje – Ukloni jedinicu združivanja	349
F14.5.22 Združivanje – Ukloni dokument	349
F14.5.23 Klasa – Dodaj kontekstualne metapodatke	350
F14.5.24 Klasa – Stvori	351
F14.5.25 Klasa – Briši	352
F14.5.26 Klasa – Briši rezidualni događaj	352
F14.5.27 Klasa – Briši rezidualne metapodatke	353
F14.5.28 Klasa – Uništi	353
F14.5.29 Klasa – Izvezeno	354
F14.5.30 Klasa – Pogledaj	354
F14.5.31 Klasa – Pogledaj PPP	355
F14.5.32 Klasa – Pogledaj događaj	356
F14.5.33 Klasa – Promijeni PPP	356
F14.5.34 Klasa – Promijeni predodređeni plan raspolaganja	357
F14.5.35 Klasa – Promijeni metapodatke	357
F14.5.36 Klasa – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	358
F14.5.37 Sastavnica – Dodaj kontekstualne metapodatke	359
F14.5.38 Sastavnica – Stvori	359
F14.5.39 Sastavnica – Briši rezidualni događaj	360

F14.5.40 Sastavnica – Briši rezidualne metapodatke	361
F14.5.41 Sastavnica – Uništi	361
F14.5.42 Sastavnica – Dupliciraj	362
F14.5.43 Sastavnica – Izvezeno	363
F14.5.44 Sastavnica – Pogledaj	363
F14.5.45 Sastavnica – Pogledaj događaj	364
F14.5.46 Sastavnica – Promijeni metapodatke	365
F14.5.47 Sastavnica – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	365
F14.5.48 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Stvor	366
F14.5.49 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Briši	367
F14.5.50 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Briši rezidualni događaj	367
F14.5.51 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Uništi	368
F14.5.52 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Izvezeno	368
F14.5.53 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Promijeni prije uporabe	369
F14.5.54 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	370
F14.5.55 Obustava raspolaganja – Dodaj kontekstualne metapodatke	370
F14.5.56 Obustava raspolaganja – Dodaj entitet	371
F14.5.57 Obustava raspolaganja – Stvor	372
F14.5.58 Obustava raspolaganja – Briši	373
F14.5.59 Obustava raspolaganja – Briši rezidualni događaj	373
F14.5.60 Obustava raspolaganja – Briši rezidualne metapodatke	374
F14.5.61 Obustava raspolaganja – Uništi	374
F14.5.62 Obustava raspolaganja – Izvezeno	375
F14.5.63 Obustava raspolaganja – Pogledaj	375
F14.5.64 Obustava raspolaganja – Pogledaj PPP	376
F14.5.65 Obustava raspolaganja – Pogledaj događaj	377
F14.5.66 Obustava raspolaganja – Promijeni PPP	377
F14.5.67 Obustava raspolaganja – Promijeni metapodatke	378
F14.5.68 Obustava raspolaganja – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	378
F14.5.69 Obustava raspolaganja – Ukloni entitet	379
F14.5.70 Plan raspolaganja – Dodaj kontekstualne metapodatke	380
F14.5.71 Plan raspolaganja – Stvor	380
F14.5.72 Plan raspolaganja – Briši	381
F14.5.73 Plan raspolaganja – Briši rezidualni događaj	382
F14.5.74 Plan raspolaganja – Briši rezidualne metapodatke	382

F14.5.75 Plan raspolaganja – Uništi	383
F14.5.76 Plan raspolaganja – Izvezeno	384
F14.5.77 Plan raspolaganja – Pogledaj	384
F14.5.78 Plan raspolaganja – Pogledaj PPP	385
F14.5.79 Plan raspolaganja – Pogledaj događaj	385
F14.5.80 Plan raspolaganja – Promijeni PPP	386
F14.5.81 Plan raspolaganja – Promijeni metapodatke	387
F14.5.82 Plan raspolaganja – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	387
F14.5.83 Vrsta entiteta – Pogledaj	388
F14.5.84 Vrsta entiteta – Pogledaj PPP	389
F14.5.85 Vrsta entiteta – Pogledaj događaj	389
F14.5.86 Vrsta entiteta – Promijeni PPP	389
F14.5.87 Definicija funkcije – Pogledaj	390
F14.5.88 Definicija funkcije – Pogledaj PPP	391
F14.5.89 Definicija funkcije – Pogledaj događaj	391
F14.5.90 Definicija funkcije – Promijeni PPP	392
F14.5.91 Definicija funkcije – Promijeni generiranje događaja	393
F14.5.92 Definicija funkcije – Promijeni čuvanje događaja pri uništenju	393
F14.5.93 Grupa – Dodaj kontekstualne metapodatke	394
F14.5.94 Grupa – Dodaj korisnika	394
F14.5.95 Grupa – Stvor	395
F14.5.96 Grupa – Briši	396
F14.5.97 Grupa – Briši rezidualni događaj	397
F14.5.98 Grupa – Briši rezidualne metapodatke	397
F14.5.99 Grupa – Uništi	398
F14.5.100 Grupa – Izvezeno	398
F14.5.101 Grupa – Pogledaj	399
F14.5.102 Grupa – Pogledaj PPP	400
F14.5.103 Grupa – Pogledaj događaj	400
F14.5.104 Grupa – Promijeni PPP	400
F14.5.105 Grupa – Promijeni metapodatke	401
F14.5.106 Grupa – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	402
F14.5.107 Grupa – Ukloni korisnika	403
F14.5.108 Grupa – Izvijesti o članstvu korisnika	403
F14.5.109 Definicija elementa metapodataka – Pogledaj	404

F14.5.110 Definicija elementa metapodataka – Pogledaj PPP	404
F14.5.111 Definicija elementa metapodataka – Pogledaj događaj	405
F14.5.112 Definicija elementa metapodataka – Promijeni PPP	405
F14.5.113 Definicija elementa metapodataka – Promijeni metapodatke	406
F14.5.114 Definicija elementa metapodataka – Promijeni čuvanje pri uništenju	407
F14.5.115 Dokument – Dodaj kontekstualne metapodatke	407
F14.5.116 Dokument – Otkaži uništenje	408
F14.5.117 Dokument – Otkaži predaju	409
F14.5.118 Dokument – Završi provjeru	409
F14.5.119 Dokument – Potvrди uništenje	410
F14.5.120 Dokument – Potvrди predaju	410
F14.5.121 Dokument – Stvori	411
F14.5.122 Dokument – Briši rezidualni događaj	412
F14.5.123 Dokument – Briši rezidualne metapodatke	413
F14.5.124 Dokument – Uništi	414
F14.5.125 Dokument – Upozorenje za raspolaganje	414
F14.5.126 Dokument – Dupliciraj	415
F14.5.127 Dokument – Izvezeno	416
F14.5.128 Dokument – Pod obustavom	417
F14.5.129 Dokument – Naslijedi predodređenu klasu	418
F14.5.130 Dokument – Naslijedi predodređeni plan raspolaganja	418
F14.5.131 Dokument – Pogledaj	419
F14.5.132 Dokument – Pogledaj PPP	419
F14.5.133 Dokument – Pogledaj događaj	420
F14.5.134 Dokument – Promijeni PPP	420
F14.5.135 Dokument – Promijeni metapodatke	421
F14.5.136 Dokument – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	422
F14.5.137 Dokument – Nadjačaj klasu	422
F14.5.138 Dokument – Nadjačaj plan raspolaganja	423
F14.5.139 Dokument – Otpušten	423
F14.5.140 Dokument – Ažuriraj raspolaganje	424
F14.5.141 Uloga – Dodaj kontekstualne metapodatke	425
F14.5.142 Uloga – Dodaj definiciju funkcije	426
F14.5.143 Uloga – Stvori	426
F14.5.144 Uloga – Briši	427

F14.5.145 Uloga – Briši rezidualni događaj	428
F14.5.146 Uloga – Briši rezidualne metapodatke	428
F14.5.147 Uloga – Uništi	429
F14.5.148 Uloga – Izvezeno	429
F14.5.149 Uloga – Pogledaj	430
F14.5.150 Uloga – Pogledaj PPP	430
F14.5.151 Uloga – Pogledaj događaj	431
F14.5.152 Uloga – Promijeni PPP	431
F14.5.153 Uloga – Promijeni metapodatke	432
F14.5.154 Uloga – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	433
F14.5.155 Uloga – Ukloni definiciju funkcije	433
F14.5.156 Uloga – Izvijesti o članstvu definicija	434
F14.5.157 Usluga – Dodaj kontekstualne metapodatke	434
F14.5.158 Usluga – Pogledaj	435
F14.5.159 Usluga – Pogledaj PPP	436
F14.5.160 Usluga – Pogledaj događaj	436
F14.5.161 Usluga – Promijeni PPP	437
F14.5.162 Usluga – Promijeni metapodatke	437
F14.5.163 Usluga – Izvijesti o sukladnosti	438
F14.5.164 Predložak – Dodaj kontekstualne metapodatke	439
F14.5.165 Predložak – Stvorи	439
F14.5.166 Predložak – Briši	440
F14.5.167 Predložak – Briši rezidualni događaj	441
F14.5.168 Predložak – Briši rezidualne metapodatke	441
F14.5.169 Predložak – Uništi	442
F14.5.170 Predložak – Izvezeno	443
F14.5.171 Predložak – Pogledaj	443
F14.5.172 Predložak – Pogledaj PPP	444
F14.5.173 Predložak – Pogledaj događaj	444
F14.5.174 Predložak – Promijeni PPP	445
F14.5.175 Predložak – Promijeni metapodatke	446
F14.5.176 Predložak – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	446
F14.5.177 Korisnik – Dodaj kontekstualne metapodatke	447
F14.5.178 Korisnik – Pregledaj dokumente dospjele za raspolaganje	447
F14.5.179 Korisnik – Stvorи	448

F14.5.180 Korisnik – Briši	449
F14.5.181 Korisnik – Briši rezidualni događaj	449
F14.5.182 Korisnik – Briši rezidualne metapodatke	450
F14.5.183 Korisnik – Uništi	451
F14.5.184 Korisnik – Podrobno izvješće	451
F14.5.185 Korisnik – Izvezi	452
F14.5.186 Korisnik – Izvezeno	453
F14.5.187 Korisnik – Pogledaj	453
F14.5.188 Korisnik – Pogledaj PPP	454
F14.5.189 Korisnik – Pogledaj događaj	454
F14.5.190 Korisnik – Promijeni PPP	455
F14.5.191 Korisnik – Promijeni metapodatke	456
F14.5.192 Korisnik – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka	456
F14.5.193 Korisnik – Izvijesti o ovlastima	457
F14.5.194 Korisnik – Izvijesti o članstvu u grupama	458
F14.5.195 Korisnik – Pretraživanje	459
F14.5.196 Korisnik – Sumarno izvješće	459

14.2 Vrste entiteta

E14.2.1 Jedinica združivanja

Sistemski identifikator	c4bd4f18-e3f5-4dba-819d-8d58cbd0aed4
Naziv	Jedinica združivanja
Opis	Jedinica združivanja pojedinačnih dokumenata ili jedinica združivanja jedinica združivanja dokumenata više razine
Usluga	Usluga upravljanja dokumentima
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) • Vremenski žig zadnjeg dodavanja (M14.4.48) • Identifikator klase (M14.4.4) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Vremenski žig zatvaranja (M14.4.5) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17) • Najveći broj razina združivanja (M14.4.52) • Identifikator roditeljske jedinice združivanja (M14.4.63) • Vremenski žig združivanja (M14.4.1)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Združivanje – Dodaj jedinicu združivanja (F14.5.1) • Združivanje – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.2) • Združivanje – Dodaj dokument (F14.5.3) • Združivanje – Zatvori (F14.5.4) • Združivanje – Stvori (F14.5.5) • Združivanje – Briši (F14.5.6) • Združivanje – Briši rezidualni događaj (F14.5.7) • Združivanje – Briši rezidualne metapodatke (F14.5.8) • Združivanje – Uništi (F14.5.9) • Združivanje – Izvezeno (F14.5.10) • Združivanje – Naslijedi predodređenu klasu (F14.4.11) • Združivanje – Pogledaj (F14.5.12) • Združivanje – Pogledaj PPP (F14.5.13) • Združivanje – Pogledaj događaj (F14.5.14) • Združivanje – Promijeni PPP (F14.5.15) • Združivanje – Promijeni najveći broj razina združivanja (F14.5.16) • Združivanje – Promijeni metapodatke (F14.5.17) • Združivanje – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (F14.5.18) • Združivanje – Otvori (F14.5.19)

	• Združivanje – Nadjačaj klasu (F14.5.20) • Združivanje – Ukloni jedinicu združivanja (F14.5.21) • Združivanje – Ukloni dokument (F14.5.22)

E14.2.2 Klasa

Sistemski identifikator	5a5240e2-939b-43dd-a50b-2d3284d81735
Naziv	Klasa
Opis	Poslovna klasifikacija primijenjena na dokumente i jedinice združivanja dokumenata
Usluga	Usluga klasifikacije
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Identifikator predodređenog plana raspolažanja (M14.4.11) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Klasa – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.23) • Klasa – Stvori (F14.5.24) • Klasa – Briši (F14.5.25) • Klasa – Briši rezidualni događaj (F14.5.26) • Klasa – Briši rezidualne metapodatke (F14.5.27) • Klasa – Uništi (F14.5.28) • Klasa – Izvezeno (F14.5.29) • Klasa – Pogledaj (F14.5.30) • Klasa – Pogledaj PPP (F14.5.31) • Klasa – Pogledaj događaj (F14.5.32) • Klasa – Promijeni PPP (F14.5.33) • Klasa – Promijeni predodređeni plan raspolažanja (F14.5.34) • Klasa – Promijeni metapodatke (F14.5.35) • Klasa – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (F14.5.36)

E14.2.3 Sastavnica

Sistemski identifikator	7af81a86-c6d4-43f7-b62d-6c7b905231dd
Naziv	Sastavnica
Opis	Pojedinačna sastavnica dokumenta koja predstavlja njegov sadržaj

Usluga	Usluga upravljanja dokumentima
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Identifikator dokumenta (M14.4.86) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Identifikator duplikata (M14.4.23) • Zastavica za automatsko brisanje (M14.4.3) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Sastavnica – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.37) • Sastavnica – Stvori (F14.5.38) • Sastavnica – Briši rezidualni događaj (F14.5.39) • Sastavnica – Briši rezidualne metapodatke (F14.5.40) • Sastavnica – Uništi (F14.5.41) • Sastavnica – Dupliciraj (F14.5.42) • Sastavnica – Izvezeno (F14.5.43) • Sastavnica – Pogledaj (F14.5.44) • Sastavnica – Pogledaj događaj (F14.5.45) • Sastavnica – Promijeni metapodatke (F14.5.46) • Sastavnica – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (F14.5.47)

E14.2.4 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka

Sistemski identifikator	5effc721-2184-4014-a4f0-5e399b41be57
Naziv	Definicija elementa kontekstualnih metapodataka
Opis	Definicija obilježja elementa kontekstualnih metapodataka
Podvrsta od	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Usluga	Usluga upravljanja dokumentima
Dodatni sistemski metapodaci	<p>Kao za <i>Definiciju elementa metapodataka (E14.2.11)</i> uz još sljedeće dodatne sistemske metapodatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Dodatne funkcije	<p>Kao za <i>Definiciju elementa metapodataka (E14.2.11)</i> uz još sljedeće dodatne funkcije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Stvori (F14.5.48)

	<ul style="list-style-type: none"> • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Briši (F14.5.49) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Briši rezidualni događaj (F14.5.50) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Uništi (F14.5.51) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Izvezeno (F14.5.52) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Promijeni prije uporabe (F14.5.53) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (F14.5.54)
--	--

E14.2.5 Obustava raspolaganja

Sistemski identifikator	93645ca5-29c2-428b-9adc-b61b56d2c8bb
Naziv	Obustava raspolaganja
Opis	Obustava koja iz pravnog ili drugog razloga sprečava planirano uništenje dokumenata
Usluga	Usluga obustave raspolaganja
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) • Identifikator dokumenta pod obustavom (M14.4.39) • Identifikator jedinice združivanja pod obustavom (M14.4.37) • Identifikator klase pod obustavom (M14.4.38) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Mandat (M14.4.51) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Obustava raspolaganja – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.55) • Obustava raspolaganja – Dodaj entitet (F14.5.56) • Obustava raspolaganja – Stvori (F14.5.57) • Obustava raspolaganja – Briši (F14.5.58) • Obustava raspolaganja – Briši rezidualni događaj (F14.5.59) • Obustava raspolaganja – Briši rezidualne metapodatke (F14.5.60) • Obustava raspolaganja – Uništi (F14.5.61) • Obustava raspolaganja – Izvezeno (F14.5.62) • Obustava raspolaganja – Pogledaj (F14.5.63) • Obustava raspolaganja – Pogledaj PPP (F14.5.64)

	<ul style="list-style-type: none"> • Obustava raspolaganja – Pogledaj događaj (F14.5.65) • Obustava raspolaganja – Promijeni PPP (F14.5.66) • Obustava raspolaganja – Promijeni metapodatke (F14.5.67) • Obustava raspolaganja – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (F14.5.68) • Obustava raspolaganja – Ukloni entitet (F14.5.69)
--	--

E14.2.6 Plan raspolaganja

Sistemski identifikator	00b35d5d-301e-4000-ad18-211de45edb32
Naziv	Plan raspolaganja
Opis	Plan prema kojem se dokumenti čuvaju u određenom razdoblju nakon kojeg slijedi planirano raspolaganje
Usluga	Usluga planiranja raspolaganja
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Mandat (M14.4.51) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) • Kod okidača čuvanja (M14.4.94) • Identifikator elementa s okidačem čuvanja(M14.4.95) • Kod intervala za razdoblje čuvanja (M14.4.90) • Trajanje razdoblja čuvanja (M14.4.89) • Kod podešavanja razdoblja čuvanja (M14.4.91) • Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja (M14.4.92) • Kod intervala za razdoblje potvrde (M14.4.7) • Trajanje razdoblja potvrde (M14.4.6) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Plan raspolaganja – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.70) • Plan raspolaganja – Stvori (F14.5.71) • Plan raspolaganja – Briši (F14.5.72) • Plan raspolaganja – Briši rezidualni dokument (F14.5.73) • Plan raspolaganja – Briši rezidualne metapodatke (F14.5.74) • Plan raspolaganja – Uništi (F14.5.75) • Plan raspolaganja – Izvezeno (F14.5.76) • Plan raspolaganja – Pogledaj (F14.5.77) • Plan raspolaganja – Pogledaj PPP (F14.5.78) • Plan raspolaganja – Pogledaj događaj (F14.5.79) • Plan raspolaganja – Promijeni PPP (F14.5.80)

- Obustava raspolaganja – Promijeni metapodatke (**F14.5.81**)
- Obustava raspolaganja – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (**F14.5.82**)

E14.2.7 Vrsta entiteta

Sistemski identifikator	5f423557-6130-43dc-930f-f95c6700e630
Naziv	Vrsta entiteta
Opis	Definicija entiteta koja uključuje popis njegovih metapodataka i funkcija koje se mogu izvršiti na njemu
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Vrsta entiteta – Pogledaj (F14.5.83) • Vrsta entiteta – Pogledaj PPP (F14.5.84) • Vrsta entiteta – Pogledaj događaj (F14.5.85) • Vrsta entiteta – Promijeni PPP (F14.5.86)

E14.2.8 Događaj

Sistemski identifikator	97ff1eaa-30cd-4ea1-8ec2-2cbc50732d56
Naziv	Događaj
Opis	Opis učinka prethodno izvršene funkcije koji se čuva radi prikaza povijesti entiteta
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Vremenski žig događaja (M14.4.27) • Identifikator funkcije događaja (M14.4.26) • Identifikator korisnika izvršitelja (M14.4.83) • Komentar događaja (M14.4.25) • Identifikator duplikata (M14.4.23) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primjenjenog predloška (M14.4.2) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Identifikator definicije funkcije brisanih metapodataka (M14.4.15) • Vremenski žig početka izvoza (M14.4.28) • Vremenski žig završetka izvoza (M14.4.29) • Identifikator izvoza (M14.4.30) • Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Povijesni datum/vrijeme (M14.4.40) • Kod zakašnjele radnje raspolaganja (M14.4.58)

	<ul style="list-style-type: none"> • Rok zakašnjele radnje raspolaganja (M14.4.59) • Rok za potvrdu zakašnjelog raspolaganja (M14.4.60) • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Identifikator duplikata koji sudjeluje (M14.4.69) • Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje (M14.4.70) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71) • Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72) • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) • Identifikator novog roditelja koji sudjeluje (M14.4.75) • Identifikator prethodnog roditelja koji sudjeluje (M14.4.76) • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Identifikator usluge koja sudjeluje (M14.4.79) • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87) • Upit za pretraživanje (M14.4.98) • Ukupno entiteta (M14.4.105)
Funkcije	<p><i>Vidi druge vrste entiteta. Jednom kada se generira događaj je dio povijesti događaja entiteta i pristupa mu se preko tog entiteta.</i></p>

E14.2.9 Definicija funkcije

Sistemski identifikator	5c433e4e-f926-4206-ba3f-998b14b8dabb
Naziv	Definicija funkcije
Opis	Definicija funkcije koju korisnik može izvršiti na entitetu
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Zastavica za generiranje događaja (M14.4.34) • Zastavica za čuvanje pri uništenju (M14.4.88)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Definicija funkcije – Pogledaj (F14.5.87) • Definicija funkcije – Pogledaj PPP (F14.5.88) • Definicija funkcije – Pogledaj događaj (F14.5.89) • Definicija funkcije – Promjeni PPP (F14.5.90) • Definicija funkcije – Promjeni generiranje događaja (F14.5.91)

	Definicija funkcije – Promijeni čuvanje događaja pri uništenju (F14.5.92)

E14.2.10 Grupa

Sistemski identifikator	9cac7661-62c9-4a9d-8c64-d000210674ee
Naziv	Grupa
Opis	Grupa korisnika
Usluga	Usluga korisnika i grupa
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> Sistemski identifikator (M14.4.100) Vremenski žig nastanka (M14.4.9) Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) Naziv (M14.4.104) Opis (M14.4.16) Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> Grupa – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.93) Grupa – Dodaj korisnika (F14.5.94) Grupa – Stvori (F14.5.95) Grupa – Briši (F14.5.96) Grupa – Briši rezidualni događaj (F14.5.97) Grupa – Briši rezidualne metapodatke (F14.5.98) Grupa – Uništi (F14.5.99) Grupa – Izvezeno (F14.5.100) Grupa – Pogledaj (F14.5.101) Grupa – Pogledaj PPP (F14.5.102) Grupa – Pogledaj događaj (F14.5.103) Grupa – Promijeni PPP (F14.5.104) Grupa – Promijeni metapodatke (F14.5.105) Grupa – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (F14.5.106) Grupa – Ukloni korisnika (F14.5.107) Grupa – Izvijesti o članstvu korisnika (F14.5.108)

E14.2.11 Definicija elementa metapodataka

Sistemski identifikator	e6682264-1902-434c-beb3-18a29795aaf4
Naziv	Definicija elementa metapodataka
Opis	Definicija obilježja elementa sistemskih metapodataka

Usluga	Usluga metapodataka
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Redoslijed prikazivanja (M14.4.84) • Najmanji broj pojavljivanja (M14.4.56) • Najveći broj pojavljivanja (M14.4.53) • Zastavica promjenljivosti (M14.4.46) • Zastavica uputnice na entitet (M14.4.45) • Identifikator vrste uputnice na entitet (M14.4.24) • Tip podatka (M14.4.10) • Zastavica tekstualnog podatka (M14.4.47) • Predodređena vrijednost (M14.4.13) • Identifikator predodređenog jezika (M14.4.12) • Zastavica za čuvanje pri uništenju (M14.4.88)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Definicija elementa metapodataka – Pogledaj (F14.5.109) • Definicija elementa metapodataka – Pogledaj PPP (F14.5.110) • Definicija elementa metapodataka – Pogledaj događaj (F14.5.111) • Definicija elementa metapodataka – Promjeni PPP (F14.5.112) • Definicija elementa metapodataka – Promjeni metapodatke (F14.5.113) • Definicija elementa metapodataka – Promjeni čuvanje pri uništenju (F14.5.114)

E14.2.12 Dokument

Sistemski identifikator	3ac228ef-c008-4524-9e41-5c4564eaa7f0
Naziv	Dokument
Opis	Dokument o poslovnoj transakciji sačinjen od jedne ili više sastavnica kojim se upravlja atomično
Usluga	Usluga upravljanja dokumentima
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Identifikator duplikata (M14.4.23) • Identifikator roditeljske jedinice združivanja (M14.4.63) • Vremenski žig združivanja (M14.4.1)

	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase (M14.4.4) • Identifikator plana raspolaganja (M14.4.22) • Početni datum čuvanja (M14.4.93) • Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) • Rok za radnju raspolaganja (M14.4.19) • Rok za potvrdu raspolaganja (M14.4.20) • Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje (M14.4.21) • Komentar zadnje provjere (M14.4.49) • Vremenski žig zadnje provjere (M14.4.50) • Vremenski žig prijenosa (M14.4.106) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Dokument – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.115) • Dokument – Obustavi uništenje (F14.5.116) • Dokument – Obustavi predaju (F14.5.117) • Dokument – Završi provjeru (F14.5.118) • Dokument – Potvrди uništenje (F14.5.119) • Dokument – Potvrdi predaju (F14.5.120) • Dokument – Stvori (F14.5.121) • Dokument – Briši rezidualni događaj (F14.5.122) • Dokument – Briši rezidualne metapodatke (F14.5.123) • Dokument – Uništi (F14.5.124) • Dokument – Upozorenje na raspolaganje (F14.5.125) • Dokument – Dupliciraj (F14.5.126) • Dokument – Izvezeno (F14.5.127) • Dokument – Pod obustavom (F14.5.128) • Dokument – Naslijedi predodređenu klasu (F14.4.129) • Dokument – Naslijedi predodređeni plan raspolaganja (F14.4.130) • Dokument – Pogledaj (F14.5.131) • Dokument – Pogledaj PPP (F14.5.132) • Dokument – Pogledaj događaj (F14.5.133) • Dokument – Promijeni PPP (F14.5.134) • Dokument – Promijeni metapodatke (F14.5.135) • Dokument – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (F14.5.136) • Dokument – Nadjačaj klasu (F14.5.137) • Dokument – Nadjačaj plan raspolaganja (F14.5.138) • Dokument – Otpušten (F14.5.139) • Dokument – Ažuriraj raspolaganje (F14.5.140)

E14.2.13 Uloga

Sistemski identifikator	fc9f9333-097f-4a84-96f2-11ad6b444ebf
Naziv	Uloga

Opis	Definicije funkcija okupljene u ulogu koja se može dodijeliti korisniku ili grupi tako da im se omogući pristup entitetima
Usluga	Usluga uloga
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) • Zastavica administrativne uloge (M14.4.44) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Identifikator definicije funkcije (M14.4.33) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Uloga – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.141) • Uloga – Dodaj definiciju funkcije (F14.5.142) • Uloga – Stvori (F14.5.143) • Uloga – Briši (F14.5.144) • Uloga – Briši rezidualni događaj (F14.5.145) • Uloga – Briši rezidualne metapodatke (F14.5.146) • Uloga – Uništi (F14.5.147) • Uloga – Izvezeno (F14.5.148) • Uloga – Pogledaj (F14.5.149) • Uloga – Pogledaj PPP (F14.5.150) • Uloga – Pogledaj događaj (F14.5.151) • Uloga – Promijeni PPP (F14.5.152) • Uloga – Promijeni metapodatke (F14.5.153) • Uloga – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (F14.5.154) • Uloga – Ukloni definiciju funkcije (F14.5.155) • Uloga – Izvijesti o članstvu definicija (F14.5.156)

E14.2.14 Usluga

Sistemski identifikator	363d5464-db6c-464b-980a-1851464cab45
Naziv	Usluga
Opis	Specifična usluga unutar MSDS-a koja upravlja određenom vrstom entiteta
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Identifikator implementirane usluge (M14.4.42) • Identifikator implementiranog modula (M14.4.41) • Identifikator certificiranja MSDS-a (M14.4.54)

Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Informacije dobavljača (M14.4.99) • Predodređeni identifikator jezika (M14.4.12) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Informacije vlasnika (M14.4.62)
	<ul style="list-style-type: none"> • Usluga – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.157) • Usluga – Pogledaj (F14.5.158) • Usluga – Pogledaj PPP (F14.5.159) • Usluga – Pogledaj događaj (F14.5.160) • Usluga – Promijeni PPP (F14.5.161) • Usluga – Promijeni metapodatke (F14.5.162)

E14.2.15 Predložak

Sistemski identifikator	92596e33-da23-4c9f-8de6-e585f027157a
Naziv	Predložak
Opis	Obrazac sa skupom definicija elemenata kontekstualnih metapodataka koji se koristi za dodavanje elemenata kontekstualnih metapodataka entitetima prilikom njihova nastanka ili kasnije
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Identifikator vrste entiteta za predložak (M14.4.102) • Identifikator usluge predloška (M14.4.103) • Identifikator klase predloška (M14.4.101) • Identifikator definicije elementa kontekstualnih metapodataka (M14.4.8) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Predložak – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.164) • Predložak – Stvori (F14.5.165) • Predložak – Briši (F14.5.166) • Predložak – Briši rezidualni događaj (F14.5.167) • Predložak – Briši rezidualne metapodatke (F14.5.168) • Predložak – Uništi (F14.5.169) • Predložak – Izvezeno (F14.5.170) • Predložak – Pogledaj (F14.5.171) • Predložak – Pogledaj PPP (F14.5.172) • Predložak – Pogledaj događaj (F14.5.173) • Predložak – Promijeni PPP (F14.5.174) • Predložak – Promijeni metapodatke (F14.5.175)

- Predložak – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka
(F14.5.176)

E14.2.16 Korisnik

Sistemski identifikator	19c91384-1dfb-470a-bf1e-c1574ea4ba51
Naziv	Korisnik
Opis	Entitet koji predstavlja korisnika MSDS-a
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) • Identifikator grupe (M14.4.36) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcije	<ul style="list-style-type: none"> • Korisnik – Dodaj kontekstualne metapodatke (F14.5.177) • Korisnik – Pregledaj dokumente dospjele za raspolaganje (F14.5.178) • Korisnik – Stvorи (F14.5.179) • Korisnik – Brišи (F14.5.180) • Korisnik – Brišи rezidualni događaj (F14.5.181) • Korisnik – Brišи rezidualne metapodatke (F14.5.182) • Korisnik – Unišти (F14.5.183) • Korisnik – Podrobno izvješće (F14.5.184) • Korisnik – Izvezi (F14.5.185) • Korisnik – Izvezeno (F14.5.186) • Korisnik – Pogledaj (F14.5.187) • Korisnik – Pogledaj PPP (F14.5.188) • Korisnik – Pogledaj događaj (F14.5.189) • Korisnik – Promijeni PPP (F14.5.190) • Korisnik – Promijeni metapodatke (F14.5.191) • Korisnik – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka (F14.5.192) • Korisnik – Izvijesti o ovlastima (F14.5.193) • Korisnik – Izvijesti o članstvu u grupama (F14.5.194) • Korisnik – Pretraživanje (F14.5.195) • Korisnik – Sumarno izvješće (F14.5.196)

14.3 Strukture podataka

D14.3.1 Upis prava pristupa

Sistemski identifikator	60124baa-2625-4795-bf14-7e67f2224ccf
Naziv	Upis prava pristupa
Opis	Složena struktura metapodataka na popisu prava pristupa nekog entiteta koja korisnika ili grupu povezuje s jednom ili više uloga
Vrsta entiteta	Popis prava pristupa (D14.3.2)
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika ili grupe (M14.4.107) • Identifikator uloge (M14.4.96)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najmanji broj pojavljivanja	Neograničeno

D14.3.2 Popis prava pristupa

Sistemski identifikator	082da683-1a04-4cf3-9096-98837a711cbe
Naziv	Popis prava pristupa
Opis	Složena struktura metapodataka u okviru entiteta koja služi za nadzor pristupa te sadrži popis upisa prava pristupa
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Klasa (E14.2.2) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4) • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Vrsta entiteta (E14.2.7) • Definicija funkcije (E14.2.9) • Grupa (E14.2.10) • Definicija elementa metapodataka (E14.2.11) • Dokument (E14.2.12) • Uloga (E14.2.13) • Usluga (E14.2.14) • Predložak (E14.2.15) • Korisnik (E14.2.16)
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1)

Najmanji broj pojavljivanja	1
Najmanji broj pojavljivanja	1

D14.3.3 Upis promjene metapodataka

Sistemski identifikator	7e32c9c9-e00a-4dbe-8c5f-c05421e632c2
Naziv	Upis promjene metapodataka
Opis	Složena struktura metapodataka koju koriste događaji za praćenje promjena metapodataka pri izvršenju funkcija
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Sistemski metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije elementa metapodataka (M14.4.55) • Prethodna vrijednost (M14.4.85) • Nova vrijednost (M14.4.57)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najmanji broj pojavljivanja	Neograničeno

14.4 Definicije elemenata sistemskih metapodataka

M14.4.1 Vremenski žig združivanja

Sistemski identifikator	05fd550b-ff6c-4fd0-b1f6-b27df905076f
Naziv	Vremenski žig združivanja
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme kada je jedinica združivanja dijete ili dokument nastao u svojoj trenutnoj jedinici združivanja ili joj je dodan
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Dokument (E142.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0 (za korijenske jedinice združivanja) 1 (za jedinice združivanja djecu i dokumente)
Najveći broj pojavljivanja	0 (za korijenske jedinice združivanja) 1 (za jedinice združivanja djecu i dokumente)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig

M14.4.2 Identifikator primjenjenog predloška

Sistemski identifikator	65a2d42c-dfe3-4fbf-a894-8db373ac2d45
Naziv	Identifikator primjenjenog predloška
Opis	Predložak primjenjen pri izvršenju funkcije radi dodavanja elemenata kontekstualnih metapodataka entitetima
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Predložak (E14.2.15)

Tip podatka	UUID
-------------	------

M14.4.3 Zastavica za automatsko brisanje

Sistemski identifikator	4a9c44df-a9ac-4b06-8c87-d5940cd76046
Naziv	Zastavica za automatsko brisanje
Opis	Zastavica koja pokazuje može li sustav automatski brisati sadržaj sastavnice kada uništi njezin dokument
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Booleov

M14.4.4 Identifikator klase

Sistemski identifikator	7d935531-e7e6-4a28-a474-431c68522cfa
Naziv	Identifikator klase
Opis	Klasifikacija entiteta koju koriste jedinice združivanja djeca i dokumenti da nadjačaju klasu koju su naslijedili od svoje roditeljske jedinice združivanja
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Dokument (E142.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0 (za jedinice združivanja djecu i dokumente) 1 (za korijenske jedinice združivanja)
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (reklasificiranjem jedinice združivanja ili dokumenta)
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Klasa (E14.2.2)

Tip podatka	UUID
Napomena o uporabi	Za jedinice združivanja i dokumente koristi se samo ako je nadjačan predodređeni plan raspolaganja.

M14.4.5 Vremenski žig zatvaranja

Sistemski identifikator	b0194c04-bd20-4582-af83-5da3d55c258a
Naziv	Vremenski žig zatvaranja
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme zatvaranja jedinice združivanja
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig

M14.4.6 Trajanje razdoblja potvrde

Sistemski identifikator	64d99feb-2654-4c09-accd-a00417f78596
Naziv	Trajanje razdoblja potvrde
Opis	Broj dana ili tjedana određen za potvrdu raspolaganja dokumentom
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (prije no što se plan raspolaganja prvi put iskoristi) Ne (nakon korištenja plana raspolaganja)
Uputnica na entitet?	Ne

Tip podatka	Pozitivan cijeli broj
Napomena o uporabi	<i>Koristi se s kodom intervala za razdoblje potvrde (M14.4.7).</i>

M14.4.7 Kod intervala za razdoblje potvrde

Sistemski identifikator	30cd2d6f-9957-4904-b0a7-ade8f181cb68
Naziv	Kod intervala za razdoblje potvrde
Opis	Mjerna jedinica vremena u danima ili tjednima
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (prije no što se plan raspolaganja prvi put iskoristi) Ne (nakon korištenja plana raspolaganja)
Uputnica na entitet?	Ne
Odnosi se na vrstu	Kod
Valjane vrijednosti	1 = DANI 2 = TJEDNI
Napomena o uporabi	<i>Koristi se s trajanjem razdoblja potvrde (M14.4.6).</i>

M14.4.8 Identifikator definicije elementa kontekstualnih metapodataka

Sistemski identifikator	1b4ee523-d46d-4614-a3a6-edad609f46ab
Naziv	Identifikator definicije kontekstualnih metapodataka
Opis	Element kontekstualnih metapodataka uključen u predložak koji se može primijeniti na entitete kao dodatni kontekstualni metapodaci
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno

Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4)
Tip podatka	UUID

M14.4.9 Vremenski žig nastanka

Sistemski identifikator	466a4378-db7d-4b2c-b35e-696722f58c6b
Naziv	Vremenski žig nastanka
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme nastanka entiteta
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Klasa (E14.2.2) • Sastavnica (E14.2.3) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4) • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Događaj (E14.2.8) • Grupa (E14.2.10) • Dokument (E14.2.12) • Uloga (E14.2.13) • Predložak (E14.2.15) • Korisnik (E14.2.16)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig

M14.4.10 Tip podatka

Sistemski identifikator	e7f28bcc-0857-4361-b6e4-1bebffdd7578
Naziv	Tip podatka

Opis	Definicija XML tipa podatka koja daje točan format koji se traži za vrijednost elemenata sistemskih ili kontekstualnih metapodataka
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (za kontekstualne metapodatke prije njihove prve uporabe) Ne (za sistemske metapodatke i nakon primjene definicije)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Definicija XML tipa podatka

[M14.4.11 Identifikator predodređenog plana raspolaganja](#)

Sistemski identifikator	b5a0997f-3285-4606-a20b-1d938b1415c7
Naziv	Identifikator predodređenog plana raspolaganja
Opis	Plan raspolaganja klase koju u pravilu nasleđuju dokumenti u toj klasi
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Tip podatka	UUID

[M14.4.12 Identifikator predodređenog jezika](#)

Sistemski identifikator	ad13c98d-6ff4-4e0d-9ccd-a7d7238591f8
Naziv	Identifikator predodređenog jezika

Opis	Predodređeni jezik za uslugu ili definiciju elementa metapodataka kojeg kao preodređenog koriste samo elementi tekstualnih metapodataka
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Definicija elementa metapodataka (E14.2.11) Usluga (E14.2.14)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Valjan identifikator jezika

M14.4.13 Predodređena vrijednost

Sistemski identifikator	ae0b3b8e-f6fa-49e7-b411-d03bda7013f4
Naziv	Predodređena vrijednost
Opis	Predodređena vrijednost za element metapodataka kada se prvi put primjeni na entitet
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Ograničen na najveći broj pojavljivanja dopušten definicijom elementa metapodataka za taj element metapodataka
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Ovisno o postavkama u definiciji elementa metapodataka
Odnosi se na vrstu	Ovisno o postavkama u definiciji elementa metapodataka
Tip podatka	Ovisno o postavkama u definiciji elementa metapodataka
Tekstualni?	Ovisno o postavkama u definiciji elementa metapodataka

M14.4.14 Identifikator definicije funkcije brisanog dogadaja

Sistemski identifikator	eec57404-3539-4c24-b3f5-bf55f1a8f99e
-------------------------	--------------------------------------

Naziv	Identifikator definicije funkcije brisanog događaja
Opis	Funkcija ili funkcije koje označavaju vrstu ili vrste događaja koji su brisani iz povijesti događaja entiteta
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisi o broju i vrstama događaja koji su brisani)
Promjenljiv?	No
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Definicija funkcije (E14.2.9)
Tip podatka	UUID

M14.4.15 Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka

Sistemski identifikator	bb2a7c80-a367-4734-9676-a2bb2fab2e26
Naziv	Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka
Opis	Definicija ili definicije elemenata metapodataka koje pokazuju vrstu ili vrste elemenata metapodataka koji su brisani iz entiteta
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisi o broju i vrstama elemenata koji su brisani)
Promjenljiv?	No
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Tip podatka	UUID

M14.4.16 Opis

Sistemski identifikator	c7e6aad5-27dd-47a4-97a6-ab541b47b37f
Naziv	Opis
Opis	Opis entiteta
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Klasa (E14.2.2) • Sastavnica (E14.2.3) • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Vrsta entiteta (E14.2.7) • Definicija funkcije (E14.2.9) • Grupa (E14.2.10) • Definicija elementa metapodataka (E14.2.11) • Dokument (E14.2.12) • Uloga (E14.2.13) • Usluga (E14.2.14) • Predložak (E14.2.15) • Korisnik (E14.2.16)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Tekst
Tekstualan?	Da (Mora ga pratiti identifikator jezika)

M14.4.17 Vremenski žig uništenja

Sistemski identifikator	dbcf3076-c193-41fb-8043-635c8bc299b2
Naziv	Vremenski žig uništenja
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme uništenja entiteta
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Klasa (E14.2.2) • Sastavnica (E14.2.3) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4)

	<ul style="list-style-type: none"> • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Grupa (E14.2.10) • Dokument (E14.2.12) • Uloga (E14.2.13) • Predložak (E14.2.15) • Korisnik (E14.2.16)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig

M14.4.18 Kod radnje raspolaganja

Sistemski identifikator	83de3514-3888-4eff-88bd-d58cfb043cc7
Naziv	Kod radnje raspolaganja
Opis	Kod koji opisuje radnju koju treba poduzeti u raspolaganju dokumentom
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (za planove raspolaganja prije njihove prve uporabe) Ne (za dokumente i planove raspolaganja koji su korišteni)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Kod
Valjane vrijednosti	<p>0 = ZADRŽATI U OBUSTAVI (nije valjano za planove raspolaganja)</p> <p>1 = ZADRŽATI TRAJNO</p> <p>2 = PROVJERITI</p> <p>3 = PREDATI</p> <p>4 = UNIŠТИTI</p>

Napomena o uporabi	Za dokumente ovu vrijednost automatski ažurira sustav.
---------------------------	--

M14.4.19 Rok za radnju raspolaganja

Sistemski identifikator	92e083e8-fe2b-4594-a287-685fad30c2b7
Naziv	Rok za radnju raspolaganja
Opis	Izračunati datum kada dokument dospijeva za raspolaganje
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne (ažurirano automatski)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Datum

M14.4.20 Rok za potvrdu raspolaganja

Sistemski identifikator	39971796-dfd3-47b4-b36c-b2d5d0d770c7
Naziv	Rok za potvrdu raspolaganja
Opis	Izračunati datum do kojeg treba potvrditi da je obavljena radnja raspolaganja
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne (ažurirano automatski)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Datum

M14.4.21 Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje

Sistemski identifikator	df4d965b-6e65-4131-b58b-0840c0bfd69d
Naziv	Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme slanja upozorenja da je istekao rok za raspolaganje dokumentom
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Datum

M14.4.22 Identifikator plana raspolaganja

Sistemski identifikator	aee900e0-bb8b-4b9b-b714-738ed3bc14a3
Naziv	Identifikator plana raspolaganja
Opis	Plan raspolaganja dokumentom kada je nadjačan plan raspolaganja naslijeden od klasifikacije dokumenta
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Tip podatka	UUID
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Koristi se samo ako je predodređeni plan raspolaganja nadjačan.</i>

M14.4.23 Identifikator duplikata

Sistemski identifikator	b887bda3-f34d-4ddd-8069-630567d949d2
Naziv	Identifikator duplikata
Opis	Uputnica na drugi entitet koji je nastao dupliciranjem dokumenta, sastavnice ili događaja, koji je točna kopija sve do trenutka dupliciranja s istim podrijetlom
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sastavnica (E14.2.3) • Događaj (E14.2.8) • Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	<ul style="list-style-type: none"> • Sastavnica (E14.2.3) • Događaj (E14.2.8) • Dokument (E14.2.12)
Tip podatka	UUID

M14.4.24 Identifikator vrste uputnice na entitet

Sistemski identifikator	04ad1126-6673-4a73-a0c3-34871bb49905
Naziv	Identifikator vrste uputnice na entitet
Opis	Vrijednosti elementa metapodataka koji se odnosi na drugi entitet ograničava na određenu vrstu ili vrste.
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Najmanji broj pojavljivanja	0 (Nema ga ako definicija elementa metapodataka nije uputnica na entitet ili ako nema ograničenja s obzirom na vrste entiteta na koje se element može odnositi)
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da (za kontekstualne metapodatke prije njihove prve uporabe) Ne (za sistemske metapodatke i nakon što je definicija primijenjena)

Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Vrsta entiteta (E14.2.7)
Tip podatka	UUID
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Koristi se kada je postavljena zastavica uputnice na entitet (M14.4.45).</i>

M14.4.25 Komentar događaja

Sistemski identifikator	1f82121e-dcb9-475b-814e-6719031ca30b
Naziv	Komentar događaja
Opis	Komentar s dodatnim podrobnim informacijama o događaju ili razlogu iz kojeg je do njega došlo
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Tekst
Tekstualan?	Da (Mora ga pratiti identifikator jezika)

M14.4.26 Identifikator funkcije događaja

Sistemski identifikator	ea21de8f-1a0c-4bc5-939a-dc06dcff44c1
Naziv	Identifikator funkcije događaja
Opis	Funkcija čije je izvršavanje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne

Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Definicija funkcije (E14.2.9)
Tip podatka	UUID

M14.4.27 Vremenski žig događaja

Sistemski identifikator	b51c08ed-d332-4bb5-974c-7cee3cb5c753
Naziv	Vremenski žig događaja
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme za datum i vrijeme izvršenja funkcije
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig

M14.4.28 Vremenski žig početka izvoza

Sistemski identifikator	a252f442-6ab5-4325-94e5-00adaf908614
Naziv	Vremenski žig početka izvoza
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme početka izvoza
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig

<i>Napomena o uporabi</i>	Vidi R11.4.6.
---------------------------	---------------

M14.4.29 Vremenski žig završetka izvoza

Sistemski identifikator	4220eaa9-fc78-4e33-ae94-0394824d4616
Naziv	Vremenski žig završetka izvoza
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme završetka izvoza
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig
<i>Napomena o uporabi</i>	Vidi R11.4.6.

M14.4.30 Identifikator izvoza

Sistemski identifikator	885f5945-e724-466b-a84f-6ae3c603768b
Naziv	Identifikator izvoza
Opis	Sistemski generiran identifikator za pojedinu radnju izvoza koji se koristi u povijesti događaja svih entiteta koji su uspješno izvezeni
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	UUID
<i>Napomena o uporabi</i>	Vidi R11.4.4.

M14.4.31 Zastavica za izvezen u cijelosti

Sistemski identifikator	633bd60f-50df-4709-ab22-32cf63790598
Naziv	Zastavica za izvezen u cijelosti
Opis	Zastavica koja pokazuje je li entitet izvezen u cijelosti ili kao zamjenska oznaka
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Booleov

M14.4.32 Vremenski žig prve uporabe

Sistemski identifikator	a937d097-856d-472f-836b-a2fae1811550
Naziv	Vremenski žig prve uporabe
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme koji pokazuje kada je entitet prvi put korišten. Može ga se promijeniti ili brisati bez formalnog uništenja jer se ponaša kao podatak tipa „zadnji put“
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Klasa (E14.2.2) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4) • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Grupa (E14.2.10) • Uloga (E14.2.13) • Predložak (E14.2.15) • Korisnik (E14.2.16)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1

Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig

M14.4.33 Identifikator definicije funkcije

Sistemski identifikator	55fcb00b-1d7a-4b6b-899c-3a9a9762dbf8
Naziv	Identifikator definicije funkcije
Opis	Funkcija uključena u ulogu tako da se korisnicima i grupama koji su pridruženi toj ulozi omogući da izvrše funkciju
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Definicija funkcije (E14.2.9)
Tip podatka	UUID

M14.4.34 Zastavica za generiranje događaja

Sistemski identifikator	50a7cd32-ed4f-47b6-bcbb-bc1112e06eb9
Naziv	Zastavica za generiranje događaja
Opis	Zastavica koja pokazuje treba li sustav generirati određeni događaj kada se izvrši funkcija
Vrsta entiteta	Definicija funkcije (E14.2.9)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da

Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Booleov

M14.4.35 Identifikator dodijeljene uloge

Sistemski identifikator	f50d91a-dac6-42ec-bb6e-d5dd5c0f4770
Naziv	Identifikator dodijeljene uloge
Opis	Indikator u događaju uloge koja je dodijeljena korisniku ili grupi koja sudjeluje u toj ulozi
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Uloga (E14.2.13)
Tip podatka	UUID

M14.4.36 Identifikator grupe

Sistemski identifikator	1d32086d-3855-4815-a294-f7d1977ce03a
Naziv	Identifikator grupe
Opis	Grupa čiji je korisnik član
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Grupa (E14.2.10)

Tip podatka	UUID
-------------	------

M14.4.37 Identifikator jedinice združivanja pod obustavom

Sistemski identifikator	93856ba9-a0dd-4cfa-b8a9-edf031774076
Naziv	Identifikator jedinice združivanja pod obustavom
Opis	Jedinica združivanja kojoj je pridružena obustava raspolaganja slijedom čega se ne može uništiti dokumente u toj jedinici združivanja ili u njezinim jedinicama združivanja potomcima
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Tip podatka	UUID

M14.4.38 Identifikator klase pod obustavom

Sistemski identifikator	29abe491-0c58-4816-97c2-8f60be62d9fa
Naziv	Identifikator klase pod obustavom
Opis	Klasa kojoj je pridružena obustava raspolaganja slijedom čega se ne može uništiti dokumente koji su njome klasificirani
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Klasa (E14.2.2)

Tip podatka	UUID
-------------	------

M14.4.39 Identifikator dokumenta pod obustavom

Sistemski identifikator	374957cb-23ce-4987-81e9-5ccc00cf9e3
Naziv	Identifikator dokumenta pod obustavom
Opis	Dokument kojem je pridružena obustava raspolaganja slijedom čega ga se ne može uništiti
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Dokument (E14.2.12)
Tip podatka	UUID

M14.4.40 Povijesni datum/vrijeme

Sistemski identifikator	8274fbf7-3145-4c23-a748-6c4682d6b7ed
Naziv	Povijesni datum/vrijeme
Opis	Datum i vrijeme u koje je izrađeno izvješće da bi se do bile povijesne informacije o korisniku, grupi ili ulozi
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Datum/vrijeme

M14.4.41 Identifikator implementiranog modula

Sistemski identifikator	92bddc26-aae5-493d-9278-94fbb00a2e44
Naziv	Identifikator implementiranog modula
Opis	Indikator sukladnosti koji pruža jamstvo da sustav implementira navedeni modul specifikacije MoReq2010®
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	UUID
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Svaka značajnija verzija modula specifikacije MoReq2010® ima različit jedinstveni identifikator.</i>

M14.4.42 Identifikator implementirane usluge

Sistemski identifikator	3960b7a5-624e-41e1-9976-248895b9352e
Naziv	Identifikator implementirane usluge
Opis	Indikator sukladnosti koji pruža jamstvo da sustav implementira navedenu osnovnu uslugu specifikacije MoReq2010®
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	UUID
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Svaka značajnija verzija osnovne usluge specifikacije MoReq2010® ima različit jedinstveni identifikator.</i>

M14.4.43 Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga

Sistemski identifikator	4ad73ab1-4df8-40b7-b863-f8d63a584037
Naziv	Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga
Opis	Zastavica koja pokazuje naslijeduju li se na popisu prava pristupa administrativne i/ili neadministrativne uloge
Vrsta entiteta	Popis prava pristupa (D14.3.2)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Booleov
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kada je zastavica postavljena, s roditeljeva popisa prava pristupa naslijeduju se i administrativne i neadministrativne uloge. • Ako je zastavica uklonjena, naslijeduju se samo administrativne uloge (one se ne mogu nadjačati). • Specifična pravila nasljeđivanja navedena su u opisu za R4.5.11.

M14.4.44 Zastavica administrativne uloge

Sistemski identifikator	d2e3b3da-a109-4ec0-ab26-5e6f53ad3673
Naziv	Zastavica administrativne uloge
Opis	Zastavica koja pokazuje da je uloga administrativna i da će se slijedom toga uvijek nasljeđivati
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (prije prve uporabe uloge) Ne (nakon što je uloga dodijeljena)

Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Booleov
Napomena o uporabi	<i>Vidi i Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43).</i>

M14.4.45 Zastavica uputnice na entitet

Sistemski identifikator	b52c2bbf-f27b-41c9-8885-3d906b4bd275
Naziv	Zastavica uputnice na entitet
Opis	Zastavica koja pokazuje sadrži li element metapodataka uputnicu na entitet ili vrijednost drugog tipa podatka
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (za kontekstualne metapodatke prije njihove prve uporabe) Ne (za sistemske metapodatke i nakon što je definicija primijenjena)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Booleov
Napomena o uporabi	<i>Vidi i Identifikator vrste uputnice na entitet (M14.4.24) i Tip podatka (M14.4.10).</i>

M14.4.46 Zastavica promjenljivosti

Sistemski identifikator	7ff6a66e-b137-417c-aab0-aa327a0b119b
Naziv	Zastavica promjenljivosti
Opis	Zastavica koja pokazuje mogu li korisnici mijenjati element metapodataka
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (za kontekstualne metapodatke prije njihove prve uporabe)

Uputnica na entitet?	Ne (za sistemske metapodatke i nakon što je definicija primijenjena)
Tip podatka	Booleov

M14.4.47 Zastavica tekstualnog podatka

Sistemski identifikator	7e5ec95d-423c-4ac9-ac94-a835d3713e91
Naziv	Zastavica tekstualnog podatka
Opis	Zastavica koja pokazuje treba li tekstualni element metapodataka pratiti identifikator jezika
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (za kontekstualne metapodatke prije njihove prve uporabe) Ne (za sistemske metapodatke i nakon što je definicija primijenjena)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Booleov
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Treba se postaviti za elemente metapodataka pohranjen u jeziku korisnika.</i>

M14.4.48 Vremenski žig zadnjeg dodavanja

Sistemski identifikator	71a6cf2d-c039-4b27-bd31-dcba471081ac
Naziv	Vremenski žig zadnjeg dodavanja
Opis	Sistemska postavljen datum i vrijeme koji pokazuje kada je najnoviji dokument ili jedinica združivanja dijete pripojena roditeljskoj jedinici združivanja
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1

Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig

M14.4.49 Komentar zadnje provjere

Sistemski identifikator	7036ec2e-644a-4309-9690-178690a6bc4f
Naziv	Komentar zadnje provjere
Opis	Komentar korisnika koji je zadnji pregledao dokument s obrazloženjem odluke o raspolaganju koja je donesena u pregledu
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Tekst
Tekstualan?	Da (Mora ga pratiti identifikator jezika)
Napomena o uporabi	<i>Koristi se s Vremenskim žigom zadnje provjere (M14.4.50).</i>

M14.4.50 Vremenski zadnje provjere

Sistemski identifikator	dbbeb8a5-b019-46e1-983e-5f728f1dcc3a
Naziv	Vremenski zadnje provjere
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme završetka zadnje provjere
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne

Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig
Napomena o uporabi	<i>Koristi se s Komentarom zadnje provjere (M14.4.49).</i>

M14.4.51 Mandat

Sistemski identifikator	a6986d60-1257-4046-bafe-fef680d5dc6c
Naziv	Mandat
Opis	Tekstualna uputnica na pravni ili drugi instrument na kojem se temelji ovlast za plan raspolaganja ili obustavu raspolaganja
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Planiranje raspolaganja (E14.2.6)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Tekst
Tekstualan?	Da (Mora ga pratiti identifikator jezika)

M14.4.52 Najveći broj razina združivanja

Sistemski identifikator	d0da657f-9345-4965-b2a8-17a0c300a896
Naziv	Najveći broj razina združivanja
Opis	Najveći broj razina združivanja koji je dopušten ispod korijenske jedinice združivanja
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da

Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Pozitivan cijeli broj

M14.4.53 Najveći broj pojavljivanja

Sistemski identifikator	4a69e008-50df-4506-b9a7-d6279b0c21d5
Naziv	Najveći broj pojavljivanja
Opis	Najveći broj vrijednosti koji se može pridijeliti elementu metapodataka za pojedini entitet
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (za kontekstualne metapodatke prije njihove prve uporabe) Ne (za sistemske metapodatke i nakon što je definicija primijenjena)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Pozitivan cijeli broj
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Koristi se s Najmanjim brojem pojavljivanja (H14.4.56) • Ako ova vrijednost nije postavljena, označuje da je element metapodataka popis s neograničenim brojem vrijednosti.

M14.4.54 Identifikator certificiranja MSDS-a

Sistemski identifikator	bf8efec0-e182-47ec-bdfa-a83a24c602c8
Naziv	Identifikator certificiranja MSDS-a
Opis	Indikator sukladnosti koji daje identifikator, izdan od DLM Foruma, za certifikat o sukladnosti sa specifikacijom MoReq2010®.
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno

Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	UUID
Napomena o uporabi	<i>Samo DLM Forum može izdati certifikat o sukladnosti sa specifikacijom MoReq2010®.</i>

M14.4.55 Identifikator definicije elementa metapodataka

Sistemski identifikator	8afb23cd-a741-4be0-97fd-f76aef411503
Naziv	Identifikator definicije elementa metapodataka
Opis	Uputnica u događaju prema elementu metapodataka nekog entiteta koji je izvršenjem funkcije izmijenjen
Vrsta entiteta	Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Odnosi se na vrstu	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Tip podatka	UUID
Napomena o uporabi	<i>Koristi se u upisu promjene metapodataka zajedno s Novom vrijednošću (M14.4.57) i Prethodnom vrijednošću (M14.4.85).</i>

M14.4.56 Najmanji broj pojavljivanja

Sistemski identifikator	6e182700-4679-4ebf-938a-ef110828cba6
Naziv	Najmanji broj pojavljivanja
Opis	Najmanji broj vrijednosti koji se može pridijeliti elementu metapodataka za pojedini entitet
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)

Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (za kontekstualne metapodatke prije njihove prve uporabe) Ne (za sistemske metapodatke i nakon što je definicija primijenjena)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Pozitivan cijeli broj
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> Koristi se s Najvećim brojem pojavljivanja (M14.4.53). Ako je ova vrijednost postavljena na nula, označuje optionalni element metapodataka, ako je postavljena na jedan, vrijednost je obvezna.

M14.4.57 Nova vrijednost

Sistemski identifikator	d3d4f2ae-43f0-4567-99ae-ddd58e6cf2dd
Naziv	Nova vrijednost
Opis	Vrijednost elementa metapodataka nakon izvršenja funkcije
Vrsta entiteta	Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ovisi o postavkama u definiciji elementa metapodataka.
Odnosi se na vrstu	Ovisi o postavkama u definiciji elementa metapodataka.
Tip podatka	Ovisi o postavkama u definiciji elementa metapodataka.
Tekstualan?	Ovisi o postavkama u definiciji elementa metapodataka.
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> Koristi se s u upisu promjene metapodataka s Prethodnom vrijednošću (M14.4.85), zajedno s Identifikatorom definicije elementa metapodataka (M14.4.55). Ako nema nove vrijednosti, pokazuje da je vrijednost elementa metapodataka brisana.

M14.4.58 Kod zakašnjele radnje raspolaganja

Sistemski identifikator	60027dfb-2e3d-4456-b341-54737e83243c
Naziv	Kod zakašnjele radnje raspolaganja
Opis	Radnja raspolaganja dokumentom s kojom se zakasnilo u vrijeme kada je poslano upozorenje
Vrsta entiteta	Događaj (M14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Kod
Valjane vrijednosti	Iste kao i za Kod radnje raspolaganja (M14.4.18)
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Koristi se s Rokom zakašnjele radnje raspolaganja (M14.4.59) i Rokom za potvrdu zakašnjelog raspolaganja (M14.4.60).</i>

M14.4.59 Rok zakašnjele radnje raspolaganja

Sistemski identifikator	75491c12-0c90-4f99-85ad-b583df082b45
Naziv	Rok zakašnjele radnje raspolaganja
Opis	Roko koji je bio postavljen za radnju raspolaganja dokumentom s kojom se zakasnilo u vrijeme kada je poslano upozorenje
Vrsta entiteta	Događaj (M14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Datum/vrijeme
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Koristi se s Kodom zakašnjele radnje raspolaganja (M14.4.58) i Rokom za potvrdu zakašnjelog raspolaganja (M14.4.60).</i>

M14.4.60 Rok za potvrdu zakašnjelog raspolaganja

Sistemski identifikator	1ac9514a-7e0e-4fd8-a543-4956c22f4089
Naziv	Rok za potvrdu zakašnjelog raspolaganja
Opis	Roko koji je bio postavljen za potvrdu radnje raspolaganja s kojom se zakasnilo, što je uzrokovalo slanje upozorenja
Vrsta entiteta	Događaj (M14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Datum/vrijeme
Napomena o uporabi	<i>Koristi se s Kodom zakašnjele radnje raspolaganja (M14.4.58) i Rokom zakašnjele radnje raspolaganja (M14.4.59).</i>

M14.4.61 Izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator	50864023-dc92-4b1e-8e8a-66c284d40942
Naziv	Izvorni datum/vrijeme nastanka
Opis	Datum i vrijeme iz kojeg dokument ili drugi entitet potječe, koji se može razlikovati od datuma nastanka entiteta u sustavu.
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Klasa (E14.2.2) • Sastavnica (E14.2.3) • Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4) • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Grupa (E14.2.10) • Dokument (E14.2.12) • Uloga (E14.2.13) • Usluga (E14.2.14) • Predložak (E14.2.15) • Korisnik (E14.2.16)
Najmanji broj pojavljivanja	1

Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Datum/vrijeme

M14.4.62 Informacije vlasnika

Sistemski identifikator	ae99f4f8-3edf-4874-aea2-ea50fa7a73f9
Naziv	Informacije vlasnika
Opis	Informacije koje daje vlasnik sustava i mogu se koristiti za identifikaciju izvorišnog sustava nakon što se kasnije entiteti izvezu u drugi sustav
Vrsta entiteta	Usluga (M14.2.14)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Tekst
Tekstualan?	Da (Mora ga pratiti identifikator jezika.)

M14.4.63 Identifikator roditeljske jedinice združivanja

Sistemski identifikator	a74597a5-190a-4874-a350-083ac030aa55
Naziv	Identifikator roditeljske jedinice združivanja
Opis	Roditeljska jedinica združivanja za jedinicu združivanja dijete ili dokument
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0 (za korijenske jedinice združivanje) 1 (za jedinice združivanja djecu i dokumente)

Najveći broj pojavljivanja	0 (za korijenske jedinice združivanja) 1 (za jedinice združivanja djecu i dokumente)
Promjenljiv?	Da (premještanjem jedinice združivanja djeteta ili dokumenta)
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Tip podatka	UUID

M14.4.64 Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje

Sistemski identifikator	daafbb4c-3183-40bd-9eff-759e88c725fc
Naziv	Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje
Opis	Jedinica združivanja koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Tip podatka	UUID

M14.4.65 Identifikator klase koja sudjeluje

Sistemski identifikator	f046bdः-5ef5-4217-9c4f-e24d0f15ea9a
Naziv	Identifikator klase koja sudjeluje
Opis	Klasa koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)

Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Klasa (E14.2.2)
Tip podatka	UUID

M14.4.66 Identifikator sastavnice koja sudjeluje

Sistemski identifikator	0686271b-b41f-40db-be27-9e6626b9ee54
Naziv	Identifikator sastavnice koja sudjeluje
Opis	Sastavnica koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Sastavnica (E14.2.3)
Tip podatka	UUID

M14.4.67 Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje

Sistemski identifikator	f9553093-24cb-4bd4-920e-c1341572b6f5
Naziv	Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje
Opis	Obustava raspolaganja koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)

Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Tip podatka	UUID

M14.4.68 Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje

Sistemski identifikator	dfaf8f03-b7eb-49c0-b889-2c9b61ce1e3c
Naziv	Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje
Opis	Plan raspolaganja koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Tip podatka	UUID

M14.4.69 Identifikator duplikata koji sudjeluje

Sistemski identifikator	51afb74e-8729-46be-aac2-761c56e1b7d1
Naziv	Identifikator duplikata koji sudjeluje
Opis	Entitet duplikat koji je nastao dupliciranjem dokumenta ili sastavnice
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)

Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (u pravilu će se u jednom trenutku izraditi samo jedan duplikat, no ovime se omogućuje da se istovremeno izradi više duplikata)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	<ul style="list-style-type: none"> • Sastavnica (E14.2.3) • Dokument (E14.2.12)
Tip podatka	UUID

M14.4.70 Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje

Sistemski identifikator	7acf7c1d-d537-4548-a24d-ce92cf7cd68b
Naziv	Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje
Opis	Vrsta entiteta koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Vrsta entiteta (E14.2.7)
Tip podatka	UUID

M14.4.71 Identifikator događaja koji sudjeluje

Sistemski identifikator	b41e6d9c-c19d-41c1-8969-3090306b987f
Naziv	Identifikator događaja koji sudjeluje
Opis	Događaj koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj

Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Događaj (E14.2.8)
Tip podatka	UUID

M14.4.72 Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje

Sistemski identifikator	56ee4c6d-ad65-468f-9de2-b9d5cf8b0557
Naziv	Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje
Opis	Definicija funkcije koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Definicija funkcije (E14.2.9)
Tip podatka	UUID

M14.4.73 Identifikator grupe koja sudjeluje

Sistemski identifikator	a6bf28b7-334b-465f-837b-34d8d09c7f2d
Naziv	Identifikator grupe koja sudjeluje
Opis	Grupa koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj

Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Grupa (E14.2.10)
Tip podatka	UUID

M14.4.74 Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje

Sistemski identifikator	bbbef444-bf3c-49ba-8560-0b5dfaeb8a88
Naziv	Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje
Opis	Definicija elementa metapodataka koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Tip podatka	UUID

M14.4.75 Identifikator novog roditelja koji sudjeluje

Sistemski identifikator	236e52dd-b117-4b6a-b60b-286d5dc5acd0
Naziv	Identifikator novog roditelja koji sudjeluje
Opis	Novi roditelj za entitet dijete koji je nastao ili premješten u nj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)

Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Jedinica združivanja (E14.2.1) ili druga (kako je određeno definicijom funkcije)
Tip podatka	UUID
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>U osnovnim uslugama ovaj se element metapodataka koristi isključivo za jedinice združivanja, no mogu ga iskoristiti i drugi moduli za funkcije koje se odnose na različite hijerarhijske strukture.</i>

M14.4.76 Identifikator prethodnog roditelja koji sudjeluje

Sistemski identifikator	736b0697-2078-4e50-b740-a52d4f16f18d
Naziv	Identifikator prethodnog roditelja koji sudjeluje
Opis	Roditeljski entitet iz kojeg je premješten entitet dijete
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Jedinica združivanja (E14.2.1) ili druga (kako je određeno definicijom funkcije)
Tip podatka	UUID
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>U osnovnim uslugama ovaj se element metapodataka koristi isključivo za jedinice združivanja, no mogu ga iskoristiti i drugi moduli za funkcije koje se odnose na različite hijerarhijske strukture.</i>

M14.4.77 Identifikator dokumenta koji sudjeluje

Sistemski identifikator	74f1568c-bde8-45aa-895a-ac600c2de1c7
Naziv	Identifikator dokumenta koji sudjeluje
Opis	Dokument koji je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Dokument (E14.2.12)
Tip podatka	UUID

M14.4.78 Identifikator uloge koja sudjeluje

Sistemski identifikator	a55947ec-b23e-413a-a840-21566aae0b4b
Naziv	Identifikator uloge koja sudjeluje
Opis	Uloga koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Uloga (E14.2.13)
Tip podatka	UUID

M14.4.79 Identifikator usluge koja sudjeluje

Sistemski identifikator	a5d104c2-e343-4c2b-82a3-8a30046e0e07
Naziv	Identifikator usluge koja sudjeluje
Opis	Usluga koja je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Usluga (E14.2.14)
Tip podatka	UUID

M14.4.80 Identifikator predloška koji sudjeluje

Sistemski identifikator	01afa124-8a2b-422b-888a-db7829564b4f
Naziv	Identifikator predloška koji sudjeluje
Opis	Predložak koji je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Predložak (E14.2.15)
Tip podatka	UUID

M14.4.81 Identifikator korisnika koji sudjeluje

Sistemski identifikator	35d1c4e2-4821-4e23-add8-fa14b9e38ca5
Naziv	Identifikator korisnika koji sudjeluje
Opis	Korisnik koji je entitet koji sudjeluje u funkciji čije je izvršenje generiralo događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Korisnik (E14.2.16)
Tip podatka	UUID

M14.4.82 Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje

Sistemski identifikator	2c159083-3b5b-4119-8bbd-ae39b2577ca2
Naziv	Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje
Opis	Korisnik ili grupa koja je entitet koji sudjeluje u događaju koji se generira dodjeljivanjem ili oduzimanjem uloga
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (ovisno o funkciji koja je izvršena)
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	<ul style="list-style-type: none"> • Grupa (E14.2.10) • Korisnik (E14.2.16)
Tip podatka	UUID

M14.4.83 Identifikator korisnika izvršitelja

Sistemski identifikator	ee568750-32b5-4441-b67b-d01ae9df5820
Naziv	Identifikator korisnika izvršitelja
Opis	Korisnik koji je izvršio funkciju koja je generirala događaj
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0 (ako se ne navodi korisnik, funkciju je izvršio sustav)
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Korisnik (E14.2.16)
Tip podatka	UUID

M14.4.84 Redoslijed prikazivanja

Sistemski identifikator	92c9459d-aa29-4784-8646-6fc663d08c87
Naziv	Redoslijed prikazivanja
Opis	Vrijednost koja određuje poredak u kojem će se jedinice, kao što su elementi metapodataka, logički prikazivati, osobito od strane sustava koji nisu izvorišni sustav
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Pozitivan cijeli broj
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vrijednosti koje daje Redoslijed prikazivanja ne moraju biti neprekidne, ali moraju biti jedinstvene tako da dva entiteta ne mogu imati istu vrijednost.</i> • <i>Entitet s nižom vrijednošću Reda prikazivanja prikazat će se prije entiteta s višom vrijednošću Reda prikazivanja.</i>

M14.4.85 Prethodna vrijednost

Sistemski identifikator	ce3ec75a-7193-4fd2-9811-1c70419c7185
Naziv	Prethodna vrijednost
Opis	Vrijednost elementa metapodataka prije izvršenja funkcije
Vrsta entiteta	Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ovisi o postavkama u definiciji elementa metapodataka.
Odnosi se na vrstu	Ovisi o postavkama u definiciji elementa metapodataka.
Tip podatka	Ovisi o postavkama u definiciji elementa metapodataka.
Tekstualan?	Ovisi o postavkama u definiciji elementa metapodataka.
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Koristi se u upisu promjene metapodataka s Novom vrijednošću (M14.4.57) u svezi s Identifikatorom definicije elementa metapodataka (M14.4.55). • Ako nema Prethodne vrijednosti, to pokazuje da je element metapodataka dodan entitetu.

M14.4.86 Identifikator dokumenta

Sistemski identifikator	87daefe3-b429-4b7d-96ea-5dc9eabd8f56
Naziv	Identifikator dokumenta
Opis	Dokument kojem pripada sastavnica
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da

Odnosi se na vrstu	Dokument (E14.2.12)
Tip podatka	UUID

M14.4.87 Identifikator oduzete uloge

Sistemski identifikator	6c20a22d-0ca8-4dbb-a932-c950a1fce1e5
Naziv	Identifikator oduzete uloge
Opis	Indikator u događaju uloge koja je oduzeta korisniku ili grupi koja sudjeluje
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Uloga (E14.2.8)
Tip podatka	UUID

M14.4.88 Zastavica za čuvanje pri uništenju

Sistemski identifikator	222811d2-8c74-4f47-ae3f-c68698f55e2c
Naziv	Zastavica za čuvanje pri uništenju
Opis	Zastavica koja pokazuje hoće li se događaj generiran izvršenjem određene funkcije ili element metapodataka koji pripada određenoj definiciji elementa metapodataka brisati kada se uništi entitet koje pripada
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Definicija funkcije (M14.2.9) • Definicija elementa metapodataka(M14.2.11)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da

Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Booleov

M14.4.89 Trajanje razdoblja čuvanja

Sistemski identifikator	1cf79293-5818-4141-876e-761448ae465b
Naziv	Trajanje razdoblja čuvanja
Opis	Broj dana, tjedana, mjeseci ili godina određen za čuvanje dokumenta nakon okidanja razdoblja čuvanja
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (sve dok se plan čuvanja ne koristi prvi put) Ne (nakon korištenja plana raspolaganja)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Pozitivan cijeli broj
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Koristi se s Kodom intervala za razdoblje čuvanja (M14.4.90).</i>

M14.4.90 Kod intervala za razdoblje čuvanja

Sistemski identifikator	47aa0949-37a9-4f4f-ab0e-f33b0dd7d5fb
Naziv	Kod intervala za razdoblje čuvanja
Opis	Mjerna jedinica vremena u danima, tjednima, mjesecima ili godinama
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (sve dok se plan čuvanja ne koristi prvi put) Ne (nakon korištenja plana raspolaganja)

Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Kod
Valjane vrijednosti	<p>0 = BEZ RAZDOBLJA ČUVANJA 1 = DANI 2 = TJEDNI 3 = MJESECI 4 = GODINE</p>
Napomena o uporabi	<i>Koristi se s Trajanjem razdoblja čuvanja (M14.4.89).</i>

M14.4.91 Kod podešavanja razdoblja čuvanja

Sistemski identifikator	3882b1a6-48d7-45a2-a539-5871856a1b95
Naziv	Kod podešavanja razdoblja čuvanja
Opis	Podešavanje za raspolaganje dokumentima ako su dospjeli za raspolaganje u određenom razdoblju
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da (sve dok se plan čuvanja ne koristi prvi put) Ne (nakon korištenja plana raspolaganja)
Uputnica na entitet?	Da
Tip podatka	x (E14.2.)
Valjane vrijednosti	<p>0 = BEZ PODEŠAVANJA 1 = POČETAK SLJEDEĆI MJESEC 2 = POČETAK SLJEDEĆI KVARTAL 3 = POČETAK U ODREĐENI MJESEC</p>
Napomena o uporabi	<i>POČETAK U ODREĐENI MJESEC koristi se s Kodom mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja (M14.4.92)</i>

M14.4.92 Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja

Sistemski identifikator	557d941f-4be7-4dad-8113-39757547530a
Naziv	Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja
Opis	Podešavanje za raspolaganje dokumentima ako su dospjeli za raspolaganje u određenom razdoblju
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (sve dok se plan čuvanja ne koristi prvi put) Ne (nakon korištenja plana raspolaganja)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Kod
Valjane vrijednosti	1 = SIJEČANJ 2 = VELJAČA 3 = OŽUJAK 4 = TRAVANJ 5 = SVIBANJ 6 = LIPANJ 7 = SRPANJ 8 = KOLOVOZ 9 = RUJAN 10 = LISTOPAD 11 = STUDENI 12 = PROSINAC
Napomena o uporabi	Koristi se s Kodom podešavanja razdoblja čuvanja (M14.4.91) kada je određen POČETAK U ODREĐENI MJESEC.

M14.4.93 Početni datum čuvanja

Sistemski identifikator	199494ea-0ca4-47ef-883a-4bcc5cccdcc02
Naziv	Početni datum čuvanja
Opis	Sistemski generiran datum izračunat prema planu raspolaganja dokumentom, a označava početak njegova razdoblja čuvanja
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0 (ne koristi se za dokumente čiji je Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) ZADRŽATI TRAJNO)
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne (ažurira se automatski)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Datum

M14.4.94 Kod okidača čuvanja

Sistemski identifikator	30891ecb-5b36-453d-baf0-9aaa19eba4a6
Naziv	Kod okidača čuvanja
Opis	Posebni uvjeti koji su nužni za postavljanje početka razdoblja čuvanja dokumenta.
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (sve dok se plan čuvanja ne koristi prvi put) Ne (nakon korištenja plana raspolaganja)
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Kod

Valjane vrijednosti	0 = OD SADA 1 = OD DATUMA ZADNJE PROVJERE 2 = OD IZVORNOG DATUMA NASTANKA DOKUMENTA 3 = OD IZVORNOG DATUMA NASTANKA JEDINICE ZDRAŽIVANJA 4 = OD DATUMA DODAVANJA U JEDINICU ZDRAŽIVANJA 5 = OD DATUMA ZADNJEG DODAVANJA U JEDINICU ZDRAŽIVANJA 6 = OD DATUMA ZATVARANJA JEDINICE ZDRAŽIVANJA 7 = OD DATUMA METAPODATKA ZA DOKUMENT 8 = OD DATUMA METAPODATKA ZA JEDINICU ZDRAŽIVANJA
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>OD DATUMA METAPODATKA ZA DOKUMENT i OD DATUMA METAPODATKA ZA JEDINICU ZDRAŽIVANJA koriste se zajedno s Identifikatorom elementa s okidačem čuvanja (M14.4.95).</i>

M14.4.95 Identifikator elementa s okidačem čuvanja

Sistemski identifikator	72fc68f0-5437-4d8e-a719-b4c4ecd1b649
Naziv	Identifikator elementa s okidačem čuvanja
Opis	Element metapodataka povezan s dokumentom ili njegovom roditeljskom jedinicom zdrživanja koji sadržava datum koji pokreće razdoblje čuvanja
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da (sve dok se plan čuvanja ne koristi prvi put) Ne (nakon korištenja plana raspolaganja)
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Definicija elementa metapodataka (M.14.2.11)
Tip podatka	UUID

Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Koristi se s Kodom okidača čuvanja (M14.4.94) kada su određeni OD DATUMA METAPODATKA ZA DOKUMENT i OD DATUMA METAPODATKA ZA JEDINICU ZDRAŽIVANJA. • Mora biti uputnica na definiciju elementa metapodataka datuma, datuma/vremena ili vremenskog žiga.
---------------------------	--

M14.4.96 Identifikator uloge

Sistemski identifikator	0394b604-5865-42e2-ab23-2e983ecdf454
Naziv	Identifikator uloge
Opis	Uloga koja je uključena u upis prava pristupa tako što je dodijeljena korisniku ili grupi
Vrsta entiteta	Upis prava pristupa (D14.3.1)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (u jednom upisu prava pristupa korisniku ili grupi može se dodijeliti više od jedne uloge)
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Uloga (M14.2.13)
Tip podatka	UUID

M14.4.97 Bilješke o području primjene

Sistemski identifikator	c5c12c32-d263-44a3-91ae-26f80cb75a3c
Naziv	Bilješke o području primjene
Opis	Smjernice koje ovlaštenog korisnika upućuju kako najbolje primijeniti određeni entitet te navode organizacijske politike i ograničenja njegove uporabe, ako ih ima
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Klasa (E14.2.2) • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Definicija elementa metapodataka (E14.2.11) • Uloga (E14.2.13)

Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Tekst
Tekstualan?	Da (mora ga pratiti identifikator jezika)

M14.4.98 Uput za pretraživanje

Sistemski identifikator	e7f82f8c-80de-4cb5-a28e-6761abca27b0
Naziv	Upit za pretraživanje
Opis	Opis upita za pretraživanje koji se koristio u događaju za pretraživanje ili izvješćivanje o entitetima u sustavu
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Tekst
Tekstualan?	Da (mora ga pratiti identifikator jezika)
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Stil opisa Upita za pretraživanje nije određen: može se koristiti strukturirani jezik izraza ili prirodni jezik, vidi R10.4.22.</i>

M14.4.99 Informacije dobavljača

Sistemski identifikator	8276d84b-a3fe-4b49-82a4-a8a58de14a7e
Naziv	Informacije dobavljača

Opis	Informacije koje daje dobavljač sustava, a mogu se koristiti za identificiranje vrste izvorišnog sustava, uključujući verzije i konfiguraciju njegova specifičnog hardvera i softvera, naročito kada se entiteti izvoze u drugi sustav
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Tekst
Tekstualan?	Da (mora ga pratiti identifikator jezika)

M14.4.100 Sistemski identifikator

Sistemski identifikator	01806231-2c8c-4482-9bb1-8e47e747784f
Naziv	Sistemski identifikator
Opis	Univerzalno jedinstveni identifikator za entitet što ga sustav automatski generira te ostaje s njim zauvijek
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Klasa (E14.2.2) • Sastavnica E14.2.3) • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Vrsta entiteta (E14.2.7) • Događaj (E14.2.8) • Definicija funkcije (E14.2.9) • Grupa (E14.2.10) • Definicija elementa metapodataka (E14.2.11) • Dokument (E14.2.2) • Uloga (E14.2.13) • Usluga (E14.2.14) • Predložak (E14.2.15) • Korisnik (E14.2.16)
Najmanji broj pojavljivanja	1

Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	UUID

M14.4.101 Identifikator klase predloška

Sistemski identifikator	ee03c826-39ee-4cdf-b2c7-6cc0c2782967
Naziv	Identifikator klase predloška
Opis	Klasa povezana s predloškom na način da sustav primjenjuje taj predložak automatski na nove entitete, kao što su jedinice združivanja i dokumenti, koji se stvaraju s tom klasom, dajući im dodatne elemente kontekstualnih metapodataka
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Klasa (E14.2.2)
Tip podatka	UUID
Napomena o uporabi	<i>Pod uvjetom da je entitet odgovarajuće vrste entiteta, vidi Identifikator vrste entiteta za predložak (M14.4.102).</i>

M14.4.102 Identifikator vrste entiteta za predložak

Sistemski identifikator	caaaf2e6-2ed4-4a53-adba-9363385127ac
Naziv	Identifikator vrste entiteta za predložak
Opis	Određuje vrste entiteta na koje se predložak može primijeniti
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)

Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno (predložak se može koristiti za više od jedne vrste entiteta)
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Vrsta entiteta (E14.2.7)
Tip podatka	UUID

M14.4.103 Identifikator usluge predloška

Sistemski identifikator	2dd54e70-5b60-4d5a-89be-5f967735d515
Naziv	Identifikator usluge predloška
Opis	Usluga povezana s predloškom na način da sustav primjenjuje taj predložak automatski na nove entitete koji se stvaraju u toj usluzi, dajući im dodatne elemente kontekstualnih metapodataka
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	Neograničeno
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Usluga (E14.2.14)
Tip podatka	UUID
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Pod uvjetom da je entitet odgovarajuće vrste entiteta, vidi Identifikator vrste entiteta za predložak (M14.4.102).</i>

M14.4.104 Naziv

Sistemski identifikator	077fc367-48ba-44a8-8afb-012d05ed1a16
Naziv	Naziv

Opis	Univerzalno jedinstveni identifikator za entitet što ga sustav automatski generira te ostaje s njim zauvijek
Vrsta entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica združivanja (E14.2.1) • Klasa (E14.2.2) • Sastavnica E14.2.3) • Obustava raspolaganja (E14.2.5) • Plan raspolaganja (E14.2.6) • Vrsta entiteta (E14.2.7) • Definicija funkcije (E14.2.9) • Grupa (E14.2.10) • Definicija elementa metapodataka (E14.2.11) • Dokument (E14.2.2) • Uloga (E14.2.13) • Usluga (E14.2.14) • Predložak (E14.2.15) • Korisnik (E14.2.16)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Tekst
Tekstualan?	Da (mora ga pratiti identifikator jezika)
Napomena o uporabi	<i>MoReq2010®, ne traži da naziv bude jedinstven, primjerice za dva dokumenta u istoj jedinici združivanja; međutim, to je općenito dobra praksa.</i>

M14.4.105 Ukupno entiteta

Sistemski identifikator	2131929b-7c06-471d-a96c-19b3560069d8
Naziv	Ukupno entiteta
Opis	Ukupan broj entiteta koje je vratio pretraživanje ili su uključeni u izvješće
Vrsta entiteta	Događaj (E14.2.8)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1

Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Pozitivan cijeli broj

M14.4.106 Vremenski žig prijenosa

Sistemski identifikator	09c440b3-b040-465f-a79f-9dae3243cce6
Naziv	Vremenski žig prijenosa
Opis	Sistemski postavljen datum i vrijeme koji pokazuje kada je prijenos dokumenta potvrđen
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Najmanji broj pojavljivanja	0
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne
Tip podatka	Vremenski žig

M14.4.107 Identifikator korisnika ili grupe

Sistemski identifikator	2b1820f7-97ef-4010-8de8-f0745e0855c0
Naziv	Identifikator korisnika ili grupe
Opis	Identifikator korisnika ili grupe kojoj je dodijeljena jedna ili više uloga u upisu prava pristupa
Vrsta entiteta	Upis prava pristupa (D14.3.1)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Da (promjenom u popisu prava pristupa)
Uputnica na entitet?	Da

Odnosi se na vrstu	<ul style="list-style-type: none">• Grupa (E14.2.10)• Korisnik (E14.2.16)
Tip podatka	UUID

14.5 Definicije funkcija

F14.5.1 Združivanje - Dodaj jedinicu združivanja

Sistemski identifikator	f6c7d6a4-c69e-4d33-9d4a-4137274b68da
Naziv	Združivanje – Dodaj jedinicu združivanja
Opis	Otvorenoj jedinici združivanja dodaje jedinicu združivanja dijete tako da je premjesti iz korijenske ili prethodne roditeljske jedinice združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Metapodaci entiteta	<p>Promijenit će se sljedeći element metapodataka koji pripada jedinici združivanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig zadnjeg dodavanja (M14.4.48) <p>Može se promjeniti i sljedeći element metapodataka koji pripada jedinici združivanja (ako nije ranije postavljen) :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) <p>Promijenit će se sljedeći elementi metapodataka koji pripadaju jedinici združivanja djetetu koja sudjeluje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator roditeljske jedinice združivanja (M14.4.63) • Vremenski žig združivanja (M14.4.1) <p>Uklonit će se sljedeći elementi metapodataka koji pripadaju jedinici združivanja djetetu koja sudjeluje (ako postoje):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Najveći broj razina udruživanja (M14.4.52)
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.8, R6.5.14
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator prethodnog roditelja koji sudjeluje (M14.4.76) • Identifikator novog roditelja koji sudjeluje (M14.4.75) • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Ova se funkcija uvijek izvršava zajedno s F14.5.21 Jedinica združivanja – Ukloni jedinicu združivanja.⁴ • Prije no što premjesti jedinicu združivanja korisnik mora imati ovlast da izvrši tu funkciju na njezinom novom roditelju, a isto tako i ovlast da jedinicu združivanja ukloni iz svoje prethodne roditeljske ili korijenske jedinice združivanja. • Da bi neku jedinicu združivanja premjestio tako da postane

⁴ U izvorniku se ispred naziva ove funkcije navodi oznaka F14.5.22.

	<p><i>korijenska jedinica združivanja, korisnik mora biti ovlašten da izvrši ovu funkciju na usluzi upravljanja dokumentima u cijelini.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Ova se funkcija koristi samo za dodavanje jedinica združivanja djece premještajući ih s drugog mesta; ne koristi se za dodavanje jedinica združivanja djece na način da ih se stvara u jedinici združivanja (vidi F14.5.5 – Jedinica združivanja – Stvori).</i>
--	--

F14.5.2 Združivanje - Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator	746b7ffc-d9a4-43d9-9dfa-01f6d1e8f671
Naziv	Združivanje – Dodaj kontekstualne metapodatke
Opis	Jedinici združivanja dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani <p><i>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	<i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se Identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).</i>

F14.5.3 Združivanje - Dodaj dokument

Sistemski identifikator	0ef1d20b-a65f-4b0a-b2a0-e7b3a9a665f4
Naziv	Združivanje – Dodaj dokument
Opis	Otvorenoj jedinici združivanja dodaje dokument tako da je premjesti iz prethodne jedinice združivanja.

Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Metapodaci entiteta	<p><i>Promijenit će se sljedeći element metapodataka koji pripada jedinici združivanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig zadnjeg dodavanja (M14.4.48) <p><i>Može se promijeniti i sljedeći element metapodataka koji pripada jedinici združivanja (ako nije ranije postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) <p><i>Promijenit će se sljedeći elementi metapodataka koji pripadaju dokumentu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator roditeljske jedinice združivanja (M14.4.63) • Vremenski žig združivanja (M14.4.1) <p><i>Može se promijeniti sljedeći element metapodataka koji pripada dokumentu, ovisno o tome odabere li ovlašteni korisnik da zadrži ili da zamjeni prethodnu klasifikaciju dokumenta, prema R6.5.13:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase (M14.4.4)
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.13, R6.5.14
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator prethodnog roditelja koji sudjeluje (M14.4.76) • Identifikator novog roditelja koji sudjeluje (M14.4.75) • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ova se funkcija uvijek izvršava zajedno s F14.5.22 Jedinica združivanja – Ukloni dokument.</i> • <i>Prije no što premjesti dokument korisnik mora imati ovlast da izvrši tu funkciju na njegovom novom roditelju, a isto tako i ovlast da dokument ukloni iz njegove prethodne roditeljske jedinice združivanja.</i> • <i>Ova se funkcija koristi samo za dodavanje dokumenata u novu roditeljsku jedinicu združivanja premještajući ih iz prethodne roditeljske jedinice združivanja; ne koristi se za dodavanje dokumenata jedinici združivanja na način da ih se stvara u jedinici združivanja (vidi F14.5.121 – Dokument – Stvor).</i>

F14.5.4 Združivanje – Zatvori

Sistemski identifikator	09fb9edc-d179-49dc-b069-a435f162e6fd
Naziv	Združivanje – Zatvori

Opis	Zatvara aktivnu jedinicu združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig zatvaranja (M14.4.5)
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.6
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<p><i>Zatvaranje jedinice združivanja može imati za posljedicu njenog automatskog uništenja ako je prethodno uništen i sav njegov sadržaj (vidi R8.4.21 i F14.4.9 Jedinica združivanja – Uništi).</i></p>

F14.5.5 Združivanje - Stvori

Sistemski identifikator	6054ae16-2036-424e-9bb7-aedb6e8229cc
Naziv	Združivanje – Stvori
Opis	Stvara jedinicu združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Identifikator klase (M14.4.4) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Napomene o području primjene (M14.4.97) • Vremenski žig zatvaranja (M14.4.5) • Najveći broj razina združivanja (M14.4.53) • Identifikator roditeljske jedinice združivanja (M14.4.63) • Vremenski žig združivanja (M14.4.1) • Kontekstualni elementi metapodataka <p><i>Ako jedinica združivanja nastaje u roditeljskoj jedinici združivanja, promijeniti će se sljedeći element metapodataka koji pripada roditeljskoj jedinici združivanja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig zadnjeg dodavanja (M14.4.48) <p><i>Može se promijeniti i sljedeći element metapodataka koji pripada roditeljskoj jedinici združivanja (ako nije ranije postavljen) :</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) <i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R2.4.25, R6.5.1, R6.5.2, R7.5.18
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Identifikator novog roditelja koji sudjeluje (M14.4.75) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primjenjenog predloška (M14.4.2)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Može se stvoriti zatvorena jedinica združivanja, s Vremenskim žigom zatvaranja. • Korijenska jedinica združivanja (bez roditelja) mora imati Identifikator klase. • Samo korijenska jedinica združivanja može imati Najveći broj razina združivanja. • Samo jedinice združivanja djeca imaju Identifikator roditeljske jedinice združivanja i vremenski žig združivanja; događaj koji se generira sadržavat će i Identifikator roditeljske jedinice združivanja koja sudjeluje te će se pojaviti u povijesti događaja i jedinice združivanja koja se stvara i njezine roditeljske jedinice združivanja. • Jedinica združivanja može nastati s elementima kontekstualnih metapodataka, kao i s navedenim elementima sistemskih metapodataka. • Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primjenjenog predloška. • Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.

F14.5.6 Združivanje – Briši

Sistemski identifikator	ae8dd3fe-3e02-4aa5-b9d0-840e0ea5b68b
Naziv	Združivanje – Briši
Opis	Briše jedinicu združivanja koja nije korištena.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)

Promijenjeni metapodaci entiteta	Nekorištena jedinica združivanja briše se zajedno sa svojim metapodacima i povijesti događaja.
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.7
Svrha	Samo nadzor pristupa
Napomena o uporabi	Događaj se ne generira.

F14.5.7 Združivanje – Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator	bff0f6be-8b87-454e-b4a9-a8ca584e574b
Naziv	Združivanje – Briši rezidualni događaj
Opis	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualne jedinice združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Ne mijenjaju se elementi metapodataka. • Briše se entitet događaja.
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	Ova funkcija uvek generira događaj (vidi R2.4.14).

F14.5.8 Združivanje – Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	8e6f41c0-fe66-4147-865b-7c3fd0d3b3aa
Naziv	Združivanje – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka rezidualne jedinice združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promijenjeni metapodaci entiteta	Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.7

Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).</i>

F14.5.9 Združivanje – Uništi

Sistemski identifikator	60aa99a4-cf98-4e03-b64d-1fd137e90296
Naziv	Združivanje – Uništi
Opis	Uništava jedinicu združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.6, R8.4.22
Svrha	Samo generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski, ako je jedinica združivanja zaključena, prema R.6.5.6, i ako su sva njezina djeca prethodno uništena prema R8.4.22.</i> • <i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti događaja jedinice združivanja pri njezinu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i>

F14.5.10 Združivanje – Izvezeno

Sistemski identifikator	3f124e3f-64e8-4627-ac32-d1aa7b95ffa9
Naziv	Združivanje – Izvezeno
Opis	Jedinica združivanja izvezena je u cjelini ili kao zamjenska oznaka.

Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.6, R8.4.22
Svrha	Samo generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Identifikator izvoza (M14.4.30) • Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> • <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> • <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> • <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>

F14.5.11 Združivanje – Naslijedi predodređenu klasu

Sistemski identifikator	d54f1e11-36c9-451e-abff-9cfa6b7b28e7
Naziv	Združivanje – Naslijedi predodređenu klasu
Opis	Nasleđuje predodređenu klasu roditeljske jedinice združivanja
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase (M14.4.4)
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.4, R6.5.14
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)

Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> Ova se funkcija može izvršiti samo za jedinice združivanja djecu za koje je nadjačana predodređena klasa (vidi F14.5.20 Združivanje – Nadjačaj klasi). Izvršenjem funkcije uklanja se Identifikator klase iz jedinice združivanja djeteta, čime se osigurava da naslijedi klasu svoga roditelja).
---------------------------	---

F14.5.12 Združivanje – Pogledaj

Sistemski identifikator	f607266f-e7fd-4bba-bbd3-462772c1d653
Naziv	Združivanje – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do jedinice združivanja ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njezine metapodatke.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.9, R6.5.17, R9.4.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64)
Napomena o uporabi	<i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke jedinice združivanja, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i>

F14.5.13 Združivanje – Pogledaj PPP

Sistemski identifikator	c1de7c62-b4be-4622-99f5-f78ee88f41da
Naziv	Združivanje – Pogledaj PPP
Opis	Ostvaruje uvid u popis prava pristupa jedinici združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	R4.5.9 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64)
---	--

F14.5.14 Združivanje – Pogledaj događaj

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta <i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	db9c7774-0799-45e0-999e-0018cbd71e97 Združivanje – Pogledaj događaj Pregledava povijest događaja jedinice združivanja i ostvaruje uvid u njezine događaje. Jedinica združivanja (E14.2.1) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i> R2.4.19 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)
--	---

F14.5.15 Združivanje – Promijeni PPP

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta <i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	2b8f6950-8dce-41ba-aec3-a3b8181a4739 Združivanje – Promijeni PPP Mijenja popis prava pristupa jedinice združivanja. Jedinica združivanja (E14.2.1) <ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1) R4.5.10
---	---

Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promijeni vrijednost zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa.</i> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju jedinici združivanja, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>

F14.5.16 Združivanje – Promijeni najveći broj razina združivanja

Sistemski identifikator	148427cb-6e55-498d-8352-c13729ad09c5
Naziv	Združivanje – Promijeni najveći broj razina združivanja
Opis	Mijenja najveći broj razina združivanja koji je dopušten ispod korijenske jedinice združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Najveći broj razina združivanja (M14.4.52)
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.5
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<i>Samo korijenske jedinice združivanja mogu imati Najveći dopušteni broj razina združivanja.</i>

F14.5.17 Združivanje - Promjeni metapodatke

Sistemski identifikator	d4104970-759a-45fc-aa83-43ca632a2307
Naziv	Združivanje – Promjeni metapodatke
Opis	Mijenja metapodatke aktivne jedinice združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Elementi kontekstualnih metapodataka
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.3
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Promjeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada jedinici združivanja.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promjenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>

F14.5.18 Združivanje - Promjeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator	3ed4bcd1-ae2f-4c34-a0e1-5ddde22d1453
Naziv	Združivanje – Promjeni izvorni datum/vrijeme nastanka
Opis	Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivne jedinice združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.26
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<p><i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i></p>

F14.5.19 Združivanje - Otvori

Sistemski identifikator	7c533508-1967-401c-9aa4-a6ad85fb63d5
Naziv	Združivanje – Otvori
Opis	Otvara aktivnu jedinicu združivanja koja je prethodno zatvorena.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig zatvaranja (M14.4.5)
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.6
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Otvaranje jedinice združivanja uklanjanjem Vremenski žig zatvaranja.</i>

F14.5.20 Združivanje - Nadjačaj klasu

Sistemski identifikator	a938c62a-6dff-4f7f-9490-9780fcfc74f8b
Naziv	Združivanje – Nadjačaj klasu
Opis	Nadjačava prethodnu klasifikaciju jedinice združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase (M14.4.4)
Funkcionalni zahtjev(i)	R5.4.8, R6.5.4, R6.5.14

Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<p>Izvršenjem ove funkcije Identifikator klase dodaje se izravno jedinici združivanja ili se zamjenjuje ako jedinica združivanja već ima Identifikator klase.</p>

F14.5.21 Združivanje – Ukloni jedinicu združivanja

Sistemski identifikator	41388b8a-b380-4997-8925-9f678c1655fc
Naziv	Združivanje – Ukloni jedinicu združivanja
Opis	Iz jedinice združivanja uklanja jedinicu združivanja dijete i premešta je u korijensku ili drugu roditeljsku jedinicu združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Metapodaci entiteta	Vidi povezanu funkciju F14.5.1 Združivanje – Dodaj jedinicu združivanja .
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.8
Svrha	Samo nadzor pristupa
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Prije no što iz jedinice združivanja premjesti jedinicu združivanja dijete, korisnik mora imati ovlast da izvrši ovu funkciju, a isto tako i ovlast da u novu roditeljsku ili korijensku jedinicu združivanja doda jedinicu združivanja. • Da bi mogao premjestiti korijensku jedinicu združivanja i dati joj roditelja, korisnik mora imati ovlast da izvrši ovu funkciju na razini usluge upravljanja dokumentima u cjelini. • Ova se funkcija uvijek izvršava zajedno s F14.5.1. Združivanje – Dodaj jedinicu združivanja, koja opisuje metapodatke koji se dodaju i događaj koji se generira. • Ova funkcija ne mijenja metapodatke i ne generira događaj zasebno.

F14.5.22 Združivanje – Ukloni dokument

Sistemski identifikator	d7d6dc0f-3d13-4f98-8fd5-b2ad9163d2cc
Naziv	Združivanje – Ukloni dokument

Opis	Iz jedinice združivanja uklanja dokument i premješta ga u drugu roditeljsku jedinicu združivanja.
Vrsta entiteta	Jedinica združivanja (E14.2.1)
Metapodaci entiteta	<i>Vidi povezanu funkciju F14.5.3 Združivanje – Dodaj dokument.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.8
Svrha	Samo nadzor pristupa
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Prije no što iz jedinice združivanja premjesti dokument, korisnik mora imati ovlast da izvrši ovu funkciju, a isto tako i ovlast da u novu roditeljsku jedinicu združivanja doda dokument.</i> <i>Ova se funkcija uvijek izvršava zajedno s F14.5.1. Združivanje – Dodaj dokument, koja opisuje metapodatke koji se dodaju i događaj koji se generira.</i> <i>Ova funkcija ne mijenja metapodatke i ne generira događaj zasebno.</i>

F14.5.23 Klasa – Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator	5e4be488-5911-4fee-bb5b-bbc1e76bf8d4
Naziv	Klasa – Dodaj kontekstualne metapodatke
Opis	Klasi dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani</i> <p><i>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promjeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Identifikator primjenjenog predloška (M14.4.2)

Napomena o uporabi	Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se Identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).
---------------------------	--

F14.5.24 Klasa – Stvori

Sistemski identifikator	c4285bfb-b62b-403c-9078-49522d881a85
Naziv	Klasa – Stvori
Opis	Stvara klasu.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Identifikator predodređenog plana raspolaganja (M14.4.11) • Kontekstualni elementi metapodataka <p>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.25, R5.4.2, R7.5.18
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Klasa se može stvoriti s elementima kontekstualnih metapodataka i navedenim elementima sistemskih metapodataka. • Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primijenjenog predloška. • Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka. • Ako se kreiranjem mijenjaju prava pristupa koja klasa nasljeđuje, za

	<i>svaku promjenu na popisu prava pristupa mora se generirati zaseban događaj F14.5.33 Klasa – Promijeni PPP.</i>
--	---

F14.5.25 Klasa – Briši

Sistemski identifikator	f6134d1a-649d-4b0a-9da4-ce9e4b713d6f
Naziv	Klasa – Briši
Opis	Briše klasu koja nije korištenja.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	Nekorištena klasa briše se zajedno sa svojim metapodacima i povijesti događaja.
Funkcionalni zahtjev(i)	R5.4.5
Svrha	Samo nadzor pristupa
Napomena o uporabi	Događaj se ne generira.

F14.5.26 Klasa – Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator	e8adb3a-6e5d-49d2-989f-dabbcc384133
Naziv	Klasa – Briši rezidualni događaj
Opis	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualne klase.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Ne mijenjaju se elementi metapodataka. • Briše se entitet događaja.
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).

F14.5.27 Klasa - Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	145d6256-0974-46b1-b698-bc0d0ecadb57
Naziv	Klasa – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka klase.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).</i>

F14.5.28 Klasa - Uništi

Sistemski identifikator	fed36daf-26ce-4d44-8452-b0cc3607ab75
Naziv	Klasa – Uništi
Opis	Uništava aktivnu klasu.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcionalni zahtjev(i)	R5.4.6
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65)

događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Komentar događaja (M14.4.25) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) <p><i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti događaja klase pri njezinu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i></p>
---	--

F14.5.29 Klasa - Izvezeno

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promjenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	476a72fd-0d53-470c-b962-afe9b1780759 Klasa – Izvezeno Klasa je izvezena u cijelosti ili kao zamjenska oznaka. Klasa (E14.2.2) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i> R11.4.10 Samo generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Identifikator izvoza (M14.4.30) • Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) • Komentar događaja (M14.4.25) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> • <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> • <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> • <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>
--	---

F14.5.30 Klasa - Pogledaj

Sistemski identifikator Naziv	1ce37d0a-be50-410b-9518-a4919921255f Klasa – Pogledaj
--	---

Opis	Pregledom dolazi do klase ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njezine metapodatke.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R5.4.7, R6.5.9, R6.5.17, R9.4.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65)
Napomena o uporabi	<i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke klase, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i>

F14.5.31 Klasa - Pogledaj PPP

Sistemski identifikator	1107cc8a-798c-4d6f-8d95-55c9f87b43bc
Naziv	Klasa – Pogledaj PPP
Opis	Ostvaruje uvid u popis prava pristupa klasi.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.9
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65)

F14.5.32 Klasa - Pogledaj događaj

Sistemski identifikator	8753d035-a402-4346-be10-5010e1f278b3
Naziv	Klasa – Pogledaj događaj
Opis	Pregledava povijest događaja klase i ostvaruje uvid u njezine događaje.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)

F14.5.33 Klasa - Promijeni PPP

Sistemski identifikator	caced2b7-3496-4f0c-b679-6a8abc692c4a
Naziv	Klasa – Promijeni PPP
Opis	Mijenja popis prava pristupa klasi.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedjenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.10
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)

Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ako se promijeni vrijednost zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa.</i> <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju klasi, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>
---------------------------	---

F14.5.34 Klasa – Promijeni predodređeni plan raspolaganja

Sistemski identifikator	7308ee79-510a-4738-bf79-07fd0e85f4af
Naziv	Klasa – Promijeni predodređeni plan raspolaganja
Opis	Mijenja Identifikator predodređenog plana raspolaganja za klasu
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator predodređenog plana raspolaganja (M14.4.11)
Funkcionalni zahtjev(i)	R5.4.4, R8.4.13
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3)

F14.5.35 Klasa – Promijeni metapodatke

Sistemski identifikator	aa06e05a-2d32-4a08-9902-bf1628ce506e
Naziv	Klasa – Promijeni metapodatke
Opis	Mijenja metapodatke aktivne klase.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)

Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Elementi kontekstualnih metapodataka
Funkcionalni zahtjev(i)	R5.4.3
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Promijeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada klasi.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promijenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>

F14.5.36 Klasa - Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator	db27260a-e681-42b9-ad2f-64c5929b4f33
Naziv	Klasa – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka
Opis	Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivne klase.
Vrsta entiteta	Klasa (E14.2.2)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.26
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i>

F14.5.37 Sastavnica – Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator	4c36756b-c66d-4469-9379-c3d979a777dc
Naziv	Sastavnica – Dodaj kontekstualne metapodatke
Opis	Sastavnici dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka.
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani <p>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.19
Svrha	Samo generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> Ovu funkciju može izvršiti korisnik koji je ovlašten izvršiti F14.5.115 Dokument – Dodaj kontekstualne metapodatke. Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se Identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).

F14.5.38 Sastavnica – Stvor

Sistemski identifikator	0d6d5d46-4bab-4e92-8311-7d93ea476fd1
Naziv	Sastavnica – Stvor
Opis	Stvara sastavnicu dokumenta.
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Sistemski identifikator (M14.4.100) Vremenski žig nastanka (M14.4.9) Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) Identifikator dokumenta (M14.4.86)

	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Zastavica za automatsko brisanje (M14.4.3) • Kontekstualni elementi metapodataka <p>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promjeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R2.4.25, R6.5.19, R6.5.21, R7.5.18
<i>Svrha</i>	<i>Samo generiranje događaja</i>
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sastavnica se stvara istodobno s dokumentom (vidi F14.5.121 Dokument – Stvor)</i> • <i>Sastavnica se može stvoriti s elementima kontekstualnih metapodataka i navedenim elementima sistemskih metapodataka.</i> • <i>Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primijenjenog predloška.</i> • <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati Upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.</i>

F14.5.39 Sastavnica – Briši rezidualni događaj

<i>Sistemski identifikator</i>	a0efddae-9c93-4bd4-bca1-11e4e12086d4
<i>Naziv</i>	Sastavnica – Briši rezidualni događaj
<i>Opis</i>	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualne sastavnice.
<i>Vrsta entiteta</i>	Sastavnica (E14.2.3)
<i>Promijenjeni metapodaci entiteta</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ne mijenjaju se elementi metapodataka. • Briše se entitet događaja.
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R2.4.21, R6.5.21
<i>Svrha</i>	<i>Samo generiranje događaja</i>

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ovu funkciju može izvršiti korisnik koji je ovlašten izvršiti F14.5.123 Dokument – Briši rezidualne metapodatke</i> <i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).</i>

F14.5.40 Sastavnica – Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	18378b4a-db17-4309-9c04-a88e15888e1e
Naziv	Sastavnica – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka rezidualne sastavnice.
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.21, R7.5.7
Svrha	<i>Samo generiranje događaja</i>
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (M14.4.15) Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ovu funkciju može izvršiti korisnik koji je ovlašten izvršiti F14.5.123 Dokument – Briši rezidualne metapodatke</i> <i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).</i>

F14.5.41 Sastavnica – Uništi

Sistemski identifikator	4bc532be-b33b-407b-9c59-28bb6c65e1ff
Naziv	Sastavnica – Uništi
Opis	Uništava sastavnicu kao dio uništenja dokumenta.
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)

Promijenjeni metapodaci entiteta <i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> <i>Svrha</i> Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> Vremenski žig uništenja (M14.4.17) <p>R8.4.20</p> <p><i>Samо generiranje događaja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) <ul style="list-style-type: none"> <i>MSDS izvršava ovu funkciju automatski kao dio uništenja dokumenta (vidi F14.5.124 Dokument – Uništi).</i> <i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti događaja sastavnice pri njezinu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i>
---	--

F14.5.42 Sastavnica - Dupliciraj

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta <i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> <i>Svrha</i> Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<p>9cd765ac-a511-4da1-9bee-90b40f769d60</p> <p>Sastavnica – Dupliciraj</p> <p>Duplicira sastavnicu.</p> <p>Sastavnica (E14.2.3)</p> <ul style="list-style-type: none"> Identifikator duplikata (M14.4.23) <p>R6.5.16</p> <p><i>Samо generiranje događaja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Identifikator duplikata koji sudjeluje (M14.4.69) Identifikator duplikata (M14.4.23) <ul style="list-style-type: none"> <i>MSDS izvršava ovu funkciju automatski kao dio dupliciranja dokumenta (vidi F14.5.126 Dokument – Dupliciraj).</i> <i>Generirat će se dva događaja o dupliciranju: jedan za prvu sastavnicu koji drugu sastavnicu identificira kao duplikat pomoću Identifikatora duplikata koji sudjeluje, a drugi za drugu sastavnicu</i>
---	--

	<p><i>koji identificira prvu sastavnicu kao duplikat pomoću Identifikatora duplikata koji sudjeluje.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Događaji dupliciranja povezati će se u povijesti događaja pomoću Identifikatora duplikata.</i>
--	--

F14.5.43 Sastavnica – Izvezeno

Sistemski identifikator	cad7c66b-50ef-479c-9403-f61af0cffea4
Naziv	Sastavnica – Izvezeno
Opis	Sastavnica je izvezena u cijelosti ili kao zamjenska oznaka.
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R11.4.10
Svrha	<i>Samo generiranje događaja</i>
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Identifikator izvoza (M14.4.30) Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>

F14.5.44 Sastavnica – Pogledaj

Sistemski identifikator	31b1b287-7de3-4f67-a637-c0f7063d19ac
Naziv	Sastavnica – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do sastavnice ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njezine metapodatke.

Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.17, R6.5.21
Svrha	<i>Samo generiranje događaja</i>
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju može izvršiti korisnik koji je ovlašten izvršiti F14.5.131 Dokument – Pogledaj.</i> • <i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke sastavnice, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i>

F14.5.45 Sastavnica – Pogledaj događaj

Sistemski identifikator	351ea1cf-87e0-4499-a397-f608ad3033c3
Naziv	Sastavnica – Pogledaj događaj
Opis	Pregledava povijest događaja sastavnice i ostvaruje uvid u njezine događaje.
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.19, R6.5.21
Svrha	<i>Samo generiranje događaja</i>
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)
Napomena o uporabi	<i>Ovu funkciju može izvršiti korisnik koji je ovlašten izvršiti F14.5.133 Dokument – Pogledaj dogadaj.</i>

F14.5.46 Sastavnica – Promijeni metapodatke

Sistemski identifikator	fbc13347-7576-4aaa-9109-d5ff69a43021
Naziv	Sastavnica – Promijeni metapodatke
Opis	Mijenja metapodatke aktivne klase.
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Elementi kontekstualnih metapodataka
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.20, R6.5.21
Svrha	<i>Samo generiranje događaja</i>
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju može izvršiti korisnik koji je ovlašten izvršiti F14.5.135 Dokument – Promijeni metapodatke.</i> • <i>Promijeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada sastavnići.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promjenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>

F14.5.47 Sastavnica – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator	94480ab5-c230-4c54-b0a4-4980441bde4c
Naziv	Sastavnica – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka
Opis	Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivne sastavnice.
Vrsta entiteta	Sastavnica (E14.2.3)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.26, R6.5.21
Svrha	<i>Samo generiranje događaja</i>

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <ul style="list-style-type: none"> <i>Ovu funkciju može izvršiti korisnik koji je ovlašten izvršiti F14.5.136 Dokument – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka</i> <i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i>
--	--

F14.5.48 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Stvori

Sistemski identifikator	e12e910b-8a2e-4939-a34b-1f0eb06a9697
Naziv	Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Stvori
Opis	Stvara definiciju elementa kontekstualnih metapodataka.
Vrsta entiteta	Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Sistemski identifikator (M14.4.100) Vremenski žig nastanka (M14.4.9) Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) Naziv (M14.4.104) Opis (M14.4.16) Napomene o području primjene (M14.4.97) Redoslijed prikazivanja (M14.4.84) Najmanji broj pojavljivanja (M14.4.56) Najveći broj pojavljivanja (M14.4.53) Zastavica promjenljivosti (M14.4.46) Zastavica uputnice na entitet (M14.4.45) Identifikator vrste uputnice na entitet (M14.4.24) Tip podatka (M14.4.10) Zastavica tekstualnog podatka (M14.4.47) Predodređena vrijednost (M14.4.13) Identifikator predodređenog jezika (M14.4.12) Zastavica za čuvanje pri uništenju (M14.4.88)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.25, R7.5.2, R7.5.3, R7.5.4
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <ul style="list-style-type: none"> <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati Upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.</i> <i>Ako se pri stvaranju promijene prava pristupa koja definicija elementa kontekstualnih metapodataka nasljeđuje, za svaku promjenu u popisu prav pristupa treba generirati zaseban događaj F14.5.112 Definicija elementa metapodataka – Promjeni PPP.</i>
--	---

F14.5.49 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Briši

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Napomena o uporabi	be1eadc6-d5a2-4d39-9a79-43c501b70cdb Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Briši Briše nekorištenu definiciju elementa kontekstualnih metapodataka. Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4) <i>Nekorištena definicija elementa kontekstualnih metapodataka briše se zajedno sa svojim metapodacima i povijesti događaja.</i> R7.5.10 Samo nadzor pristupa <i>Događaj se ne generira.</i>
--	--

F14.5.50 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta	f791a9a7-2470-491c-b5e5-31cc04a90788 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Briši rezidualni događaj Briše događaj iz povijesti događaja rezidualne definicije elementa kontekstualnih metapodataka. Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4) <ul style="list-style-type: none"> <i>Ne mijenjaju se elementi metapodataka.</i> <i>Briše se entitet događaja.</i>
---	---

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	<p>R2.4.21</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25) <p><i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).</i></p>
--	--

F14.5.51 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Uništi

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promjenjeni metapodaci entiteta <i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<p>59e9e6a6-b87a-4ca2-a615-36d04518e064</p> <p>Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Uništi</p> <p>Uništava aktivnu definiciju elementa kontekstualnih metapodataka.</p> <p>Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17) <p>R7.5.11</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) • Komentar događaja (M14.4.25)
---	--

F14.5.52 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Izvezeno

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promjenjeni metapodaci entiteta	<p>c1a541d1-d68a-4dc4-93d0-ae5596263d73</p> <p>Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Izvezeno</p> <p>Definicija elementa kontekstualnih metapodataka izvezena je u cijelosti ili kao zamjenska oznaka.</p> <p>Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4)</p> <p><i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i></p>
--	--

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R11.4.10
<i>Svrha</i>	<i>Samo generiranje događaja</i>
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije elementa kontekstualnih metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) Identifikator izvoza (M14.4.30) Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) Komentar događaja (M14.4.25)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>

F14.5.53 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Promjeni prije uporabe

<i>Sistemski identifikator</i>	31e98553-840c-48ab-8514-df2a77e9ae87
<i>Naziv</i>	Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Promjeni prije uporabe
<i>Opis</i>	Mijenja metapodatke definicije elementa kontekstualnih metapodataka koja nikada nije bila korištena.
<i>Vrsta entiteta</i>	Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4)
<i>Promjenjeni metapodaci entiteta</i>	<ul style="list-style-type: none"> Najmanji broj pojavljivanja (M14.4.56) Najveći broj pojavljivanja (M14.4.53) Zastavica promjenljivosti (M14.4.46) Zastavica uputnice na entitet (M14.4.45) Identifikator vrste uputnice na entitet (M14.4.24) Tip podatka (M14.4.10) Zastavica tekstualnog podatka (M14.4.47)
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R7.5.9
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <ul style="list-style-type: none"> <i>Ova se funkcija može izvršiti samo na definicijama elemenata kontekstualnih metapodataka koje se nikada nisu primjenile na entitete.</i> <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promijenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>
--	--

F14.5.54 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	23ab0db8-2a0a-495b-b7a2-211d577b2e00 Definicija elementa kontekstualnih metapodataka – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivne definicije elementa kontekstualnih metapodataka. Definicija elementa kontekstualnih metapodataka (E14.2.4) <ul style="list-style-type: none"> Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) R2.4.26 <ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <p><i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i></p>
--	--

F14.5.55 Obustava raspolaganja - Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta	d3110710-a391-4b15-b6c2-8e3f904549e2 Obustava raspolaganja – Dodaj kontekstualne metapodatke Obustavi raspolaganja dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka. Obustava raspolaganja (E14.2.5)
--	---

Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani <p><i>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	<p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).</i></p>

F14.5.56 Obustava raspolaganja - Dodaj entitet

Sistemski identifikator	3fa1c42b-1d1a-4888-8e26-f57a8d76df27
Naziv	Obustava raspolaganja – Dodaj entitet
Opis	Aktivnoj obustavi raspolaganja dodaje aktivnu klasu, jedinicu združivanja ili dokument.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta pod obustavom (M14.4.39) • Identifikator jedinice združivanja pod obustavom (M14.4.37) • Identifikator klase pod obustavom (M14.4.38) <p><i>Izvršenjem ove funkcije može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R9.4.3
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Komentar događaja (M14.4.25)
---	--

F14.5.57 Obustava raspolaganja - Stvori

Sistemski identifikator	45e638b2-3eda-4a2d-b320-3b156ed82897
Naziv	Obustava raspolaganja – Stvori
Opis	Stvara obustavu raspolaganja.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Sistemski identifikator (M14.4.100) Vremenski žig nastanka (M14.4.9) Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) Naziv (M14.4.104) Opis (M14.4.16) Mandat (M14.4.51) Bilješke o području primjene (M14.4.97) <i>Kontekstualni elementi metapodataka</i> <p>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.25, R7.5.18, R9.4.1
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Identifikator primjenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Obustava raspolaganja se može stvoriti s elementima kontekstualnih metapodataka i navedenim elementima sistemskih metapodataka.</i> <i>Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primjenjenog predloška.</i> <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati Upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.</i> <i>Ako se kreiranjem mijenjaju prava pristupa koja obustava</i>

	<i>raspolaganja nasleđuje, za svaku promjenu na popisu prava pristupa mora se generirati zaseban događaj F14.5.66 Obustava raspolaganja – Promjeni PPP.</i>
--	---

F14.5.58 Obustava raspolaganja – Briši

Sistemski identifikator	52e2be2e-3aa6-4854-8b7d-d58141cec8a5
Naziv	Obustava raspolaganja – Briši
Opis	Briše obustavu raspolaganja koja nije korištena.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Nekorištena obustava raspolaganja briše se zajedno sa svojim metapodacima i povijesti događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R9.4.6
Svrha	Samo nadzor pristupa
Napomena o uporabi	<i>Događaj se ne generira.</i>

F14.5.59 Obustava raspolaganja – Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator	e6b9b61f-7b7e-4a30-84bc-0908b44d21af
Naziv	Obustava raspolaganja – Briši rezidualni događaj
Opis	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualne obustave raspolaganja.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ne mijenjaju se elementi metapodataka.</i> • <i>Briše se entitet događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).</i>

F14.5.60 Obustava raspolaganja - Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	462a20ad-18d6-4875-b47e-b2ec992c612a
Naziv	Obustava raspolaganja – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka rezidualne obustave raspolaganja.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (M14.4.15) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).</i>

F14.5.61 Obustava raspolaganja - Uništi

Sistemski identifikator	4b02e580-7fdb-4780-85ce-fdaa88ffff88d
Naziv	Obustava raspolaganja – Uništi
Opis	Uništava aktivnu obustavu raspolaganja.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.11
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) • Komentar događaja (M14.4.25) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) <p><i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti događaja obustave raspolaganja pri njezinu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i></p>
--	--

F14.5.62 Obustava raspolaganja - Izvezeno

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	1b60af30-8fb7-44af-8441-425004fc2780 Obustava raspolaganja – Izvezeno Obustava raspolaganja je izvezena u cijelosti ili kao zamjenska oznaka. Obustava raspolaganja (E14.2.5) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i> R11.4.10 Samo generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) • Identifikator izvoza (M14.4.30) • Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) • Komentar događaja (M14.4.25) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> • <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> • <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> • <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>
---	--

F14.5.63 Obustava raspolaganja - Pogledaj

Sistemski identifikator	cc102e9a-953f-410f-9cf2-e527ba70e49b
--------------------------------	--------------------------------------

Naziv	Obustava raspolaganja – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do obustave raspolaganja ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njezine metapodatke.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R5.4.7, R6.5.9, R6.5.17, R9.4.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67)
Napomena o uporabi	<i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke obustave raspolaganja, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i>

F14.5.64 Obustava raspolaganja - Pogledaj PPP

Sistemski identifikator	971b7480-cb7e-43de-9a37-41c65cd65c7a
Naziv	Obustava raspolaganja – Pogledaj PPP
Opis	Ostvaruje uvid u popis prava pristupa obustavi raspolaganja.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.9
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67)

F14.5.65 Obustava raspolaganja - Pogledaj događaj

Sistemski identifikator	a729cbb2-ae32-46ca-a31b-de9a1b010100
Naziv	Obustava raspolaganja – Pogledaj događaj
Opis	Pregledava povijest događaja obustave raspolaganja i ostvaruje uvid u njezine događaje.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)

F14.5.66 Obustava raspolaganja - Promjeni PPP

Sistemski identifikator	f308349e-fd2a-46ed-a3bc-abfd458f30bd
Naziv	Obustava raspolaganja – Promjeni PPP
Opis	Mijenja popis prava pristupa obustavi raspolaganja.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.10
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)

Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Ako se promijeni vrijednost zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka. • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa. • Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju obustavi raspolaganja, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan. • Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.
---------------------------	---

F14.5.67 Obustava raspolaganja - Promijeni metapodatke

Sistemski identifikator	1ff0d40d-2a88-4b31-88f9-c1efc135c618
Naziv	Obustava raspolaganja – Promijeni metapodatke
Opis	Mijenja metapodatke aktivne obustave raspolaganja.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Mandat (M14.4.51) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Elementi kontekstualnih metapodataka
Funkcionalni zahtjev(i)	R9.4.2
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Promjeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada obustavi raspolaganja.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promijenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>

F14.5.68 Obustava raspolaganja - Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator	812a29d1-a7ad-44d8-a7aa-4bab741e1e5b
-------------------------	--------------------------------------

Naziv	Obustava raspolaganja – Promjeni izvorni datum/vrijeme nastanka
Opis	Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivne obustave raspolaganja.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61)
Funkcionalni zahtjevi(i)	R2.4.26
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i>

F14.5.69 Obustava raspolaganja - Ukloni entitet

Sistemski identifikator	dcde1a11-f6e8-44f6-b48b-d3e61e53b9e2
Naziv	Obustava raspolaganja – Ukloni entitet
Opis	Iz aktivne obustave raspolaganja uklanja klasu, jedinicu združivanja ili dokument.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator dokumenta pod obustavom (M14.4.39) Identifikator jedinice združivanja pod obustavom (M14.4.37) Identifikator klase pod obustavom (M14.4.38)
Funkcionalni zahtjevi(i)	R9.4.3
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Komentar događaja (M14.4.25)

F14.5.70 Plan raspolaganja - Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator	88fed471-3f1a-4171-8099-b35304d9aee5
Naziv	Plan raspolaganja – Dodaj kontekstualne metapodatke
Opis	Planu raspolaganja dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka.
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani</i> <i>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.68) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	<p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se Identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).</i></p>

F14.5.71 Plan raspolaganja - Stvor

Sistemski identifikator	25556d43-6aa9-41e5-b146-e98473e14024
Naziv	Plan raspolaganja – Stvor
Opis	Stvara obustavu raspolaganja.
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Mandat (M14.4.51)

	<ul style="list-style-type: none"> • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) • Kod okidača čuvanja (M14.4.94) • Identifikator elementa s okidačem čuvanja (M14.4.95) • Kod intervala za razdoblje čuvanja (M14.4.90) • Trajanje razdoblja čuvanja (M14.4.89) • Kod podešavanja razdoblja čuvanja (M14.4.91) • Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja (M14.4.92) • Kod intervala za razdoblje potvrde (M14.4.7) • Trajanje razdoblja potvrde (M14.4.6) • Kontekstualni elementi metapodataka <p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R2.4.25, R7.5.18, R8.4.1
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obustava raspolaganja se može stvoriti s elementima kontekstualnih metapodataka i navedenim elementima sistemskih metapodataka.</i> • <i>Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primijenjenog predloška.</i> • <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati Upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.</i> • <i>Ako se kreiranjem mijenaju prava pristupa koja obustava raspolaganja nasljeđuje, za svaku promjenu na popisu prava pristupa mora se generirati zaseban događaj F14.5.80 Plan raspolaganja – Promjeni PPP.</i>

F14.5.72 Plan raspolaganja – Briši

Sistemski identifikator	bac5ebc1-c4c3-4ec0-ba97-7421d17ca968
Naziv	Plan raspolaganja – Briši
Opis	Briše plan raspolaganja koja nije korišten.

Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Nekorišteni plan raspolaganja briše se zajedno sa svojim metapodacima i povijesti događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.10
Svrha	Samo nadzor pristupa
Napomena o uporabi	<i>Događaj se ne generira.</i>

F14.5.73 Plan raspolaganja - Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator	8b26a551-b2c9-4940-ade6-ddf9ce771e62
Naziv	Plan raspolaganja – Briši rezidualni događaj
Opis	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualnog plana raspolaganja.
Vrsta entiteta	Obustava raspolaganja (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ne mijenjaju se elementi metapodataka.</i> • <i>Briše se entitet događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).</i>

F14.5.74 Plan raspolaganja - Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	2ef9758c-9143-4859-bf7f-f7e3384c8750
Naziv	Plan raspolaganja – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka rezidualnog plana raspolaganja.
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)

Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uвijek generira dogaђaj (vidi R7.5.7).</i>

F14.5.75 Plan raspolaganja – Uništi

Sistemski identifikator	20f4d0e0-98c7-45b5-81d2-a14e67325f8e
Naziv	Plan raspolaganja – Uništi
Opis	Uništava aktivni plan raspolaganja.
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.11
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Komentar događaja (M14.4.25) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14)
Napomena o uporabi	<i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti događaja plana raspolaganja pri njegovu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i>

F14.5.76 Plan raspolaganja - Izvezeno

Sistemski identifikator	48f27df0-580a-4804-ab94-425dda402347
Naziv	Plan raspolaganja – Izvezeno
Opis	Plan raspolaganja je izvezen u cijelosti ili kao zamjenska oznaka.
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R11.4.10
Svrha	Samo generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Identifikator izvoza (M14.4.30) • Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> • <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> • <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> • <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>

F14.5.77 Plan raspolaganja - Pogledaj

Sistemski identifikator	a87eaf88-b537-4061-b57a-2d50e6fb5f9d
Naziv	Plan raspolaganja – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do plana raspolaganja ili ga otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njegove metapodatke.
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	R5.4.7, R6.5.17, R8.4.12 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) <p><i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke plana raspolaganja, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i></p>
--	---

F14.5.78 Plan raspolaganja - Pogledaj PPP

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	624f62eb-7e01-4e98-b886-291a1166698d Plan raspolaganja – Pogledaj PPP Ostvaruje uvid u popis prava pristupa planu raspolaganja. Plan raspolaganja (E14.2.6) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i> R4.5.9 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68)
--	---

F14.5.79 Plan raspolaganja - Pogledaj događaj

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta	028167e8-309a-458f-8ae3-5dfbab73451d Plan raspolaganja – Pogledaj događaj Pregledava povijest događaja plana raspolaganja i ostvaruje uvid u njegove događaje. Plan raspolaganja (E14.2.6) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
---	--

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	R2.4.19 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)
---	---

F14.5.80 Plan raspolaganja - Promjeni PPP

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta <i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	31b963f1-392c-4bd6-a696-934a53142632 Plan raspolaganja – Promjeni PPP Mijenja popis prava pristupa planu raspolaganja. Plan raspolaganja (E14.2.6) <ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1) R4.5.10 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promijeni vrijednost zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa.</i> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju planu raspolaganja, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>
---	--

F14.5.81 Plan raspolaganja - Promjeni metapodatke

Sistemski identifikator	8ec42472-e351-4c7e-8c02-9da97677d9ac
Naziv	Plan raspolaganja
Opis	Mijenja metapodatke aktivnog plana raspolaganja.
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Mandat (M14.4.51) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Elementi kontekstualnih metapodataka <p><i>U skladu s R8.4.9 sljedeći metapodaci mogu se promijeniti samo prije no što se plan raspolaganja primjeni na dokument:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) • Kod okidača čuvanja (M14.4.94) • Identifikator elementa s okidačem čuvanja (M14.4.95) • Kod intervala za razdoblje čuvanja (M14.4.90) • Trajanje razdoblja čuvanja (M14.4.89) • Kod podešavanja razdoblja čuvanja (M14.4.91) • Kod mjeseca podešavanja razdoblja čuvanja (M14.4.92) • Kod intervala za razdoblje potvrde (M14.4.7) • Trajanje razdoblja potvrde (M14.4.6)
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.8, R8.4.9
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Promjeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada klasi.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promjenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>

F14.5.82 Plan raspolaganja - Promjeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator	d98a38e4-8a18-4141-a245-58043ada13c1
-------------------------	--------------------------------------

Naziv	Plan raspolaganja – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka
Opis	Mjenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivnog plana raspolaganja.
Vrsta entiteta	Plan raspolaganja (E14.2.6)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61)
Funkcionalni zahtjevi(i)	R2.4.26
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i>

F14.5.83 Vrsta entiteta - Pogledaj

Sistemski identifikator	e9975a09-acdf-4ef7-8ae8-eae72c66cb03
Naziv	Vrsta entiteta – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do vrste entiteta ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njezine metapodatke.
Vrsta entiteta	Vrsta entiteta (E14.2.7)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjevi(i)	R2.4.9, R7.5.12
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje (M14.4.70)
Napomena o uporabi	<i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke vrste entiteta, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i>

F14.5.84 Vrsta entiteta - Pogledaj PPP

Sistemski identifikator	a500ff2b-0518-459e-94d6-1f2f281b30d8
Naziv	Vrsta entiteta – Pogledaj PPP
Opis	Ostvaruje uvid u popis prava pristupa vrsti entiteta.
Vrsta entiteta	Vrsta entiteta (E14.2.7)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.9
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje (M14.4.70)

F14.5.85 Vrsta entiteta - Pogledaj događaj

Sistemski identifikator	e6d3f367-ec8f-4cac-b65b-7285dd4b3358
Naziv	Vrsta entiteta – Pogledaj događaj
Opis	Pregledava povijest događaja vrste entiteta i ostvaruje uvid u njegove događaje.
Vrsta entiteta	Vrsta entiteta (E14.2.7)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje (M14.4.70) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)

F14.5.86 Vrsta entiteta - Promijeni PPP

Sistemski identifikator	0704069a-0129-4978-9e69-401da1dbdc0a
-------------------------	--------------------------------------

Naziv	Vrsta entiteta – Promijeni PPP
Opis	Mijenja popis prava pristupa vrsti entiteta.
Vrsta entiteta	Vrsta entiteta (E14.2.7)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.10
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje (M14.4.70) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promijeni vrijednost zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa.</i> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju vrsti entiteta, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>

F14.5.87 Definicija funkcije - Pogledaj

Sistemski identifikator	eedac611-18b3-46ab-9f78-ce5d105343f3
Naziv	Definicija funkcije – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do definicije funkcije ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njezine metapodatke.
Vrsta entiteta	Definicija funkcije (E14.2.9)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> <i>Svrha</i> <i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i> <i>Napomena o uporabi</i>	R2.4.11, R4.5.7 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja • Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72) <p><i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke definicije funkcije, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i></p>
--	--

F14.5.88 Definicija funkcije - Pogledaj PPP

<i>Sistemski identifikator</i> <i>Naziv</i> <i>Opis</i> <i>Vrsta entiteta</i> <i>Promjenjeni metapodaci entiteta</i> <i>Funkcionalni zahtjev(i)</i> <i>Svrha</i> <i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	ec eb7200-db40-40cd-8140-a8a2fb2adfea Definicija funkcije – Pogledaj PPP Ostvaruje uvid u popis prava pristupa definiciji funkcije. Definicija funkcije (E14.2.7) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i> R4.5.9 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja • Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72)
---	--

F14.5.89 Definicija funkcije - Pogledaj događaj

<i>Sistemski identifikator</i> <i>Naziv</i> <i>Opis</i> <i>Vrsta entiteta</i>	4ba33648-4e99-421a-acc3-92f1579839e4 Definicija funkcije – Pogledaj događaj Pregledava povijest događaja definicije funkcije i ostvaruje uvid u njezine događaje. Definicija funkcije (E14.2.9)
--	--

Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)

F14.5.90 Definicija funkcije – Promjeni PPP

Sistemski identifikator	c1c23be7-1bfe-49bb-a9e6-648a947926af
Naziv	Definicija funkcije – Promjeni PPP
Opis	Mijenja popis prava pristupa definiciji funkcije.
Vrsta entiteta	Definicija funkcije (E14.2.9)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.10
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promjeni vrijednost zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa.</i> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju definiciji funkcije, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete</i>

	<i>dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>
--	--

F14.5.91 Definicija funkcije - Promijeni generiranje događaja

Sistemski identifikator	e2cf111d-faa8-4dd4-ad4c-36e15ad603f7
Naziv	Definicija funkcije – Promijeni generiranje događaja
Opis	Mijenja postavku hoće li se izvršenjem funkcije generirati događaj.
Vrsta entiteta	Definicija funkcije (E14.2.9)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Zastavica za generiranje događaja (M14.4.34)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.13
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).</i>

F14.5.92 Definicija funkcije - Promijeni čuvanje događaja pri uništenju

Sistemski identifikator	712df19b-80e1-4dda-b3a4-1971b8ebcf67
Naziv	Definicija funkcije – Promijeni čuvanje događaja pri uništenju
Opis	Mijenja postavku o tome hoće li događaj zadržati ili brisati kada se uništi entitet koji sudjeluje.
Vrsta entiteta	Definicija funkcije (E14.2.9)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Zastavica za čuvanje pri uništenju (M14.4.88)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.20
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
---	--

F14.5.93 Grupa – Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator	60d37b06-55e5-44d9-998b-8b866afbecb9
Naziv	Grupa – Dodaj kontekstualne metapodatke
Opis	Grupi dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani</i> <i>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promjeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i> <ul style="list-style-type: none"> Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	<i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se Identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).</i>

F14.5.94 Grupa – Dodaj korisnika

Sistemski identifikator	5327775f-2899-4268-aa59-92f5f6ee2f4f
Naziv	Grupa – Dodaj korisnika
Opis	Aktivnoj grupi dodaje aktivnog korisnika.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)

Metapodaci entiteta	<i>Može se promijeniti sljedeći element metapodataka koji pripada grupi koja sudjeluje (ako još nije bio postavljen):</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) <p><i>Izvršenje ove funkcije grupe entitetu korisniku koji sudjeluje dodaje sljedeći element metapodataka:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe (M14.4.36)
Funkcionalni zahtjev(i)	R3.4.4
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator gripe koja sudjeluje (M14.4.73) • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovaj se događaj može dogoditi u vanjskom sustavu izvan MSDS-a i sinkronizirati se s njim.</i> • <i>Iako je ova funkcija (i odgovarajuća ovlast da je se izvrši) povezana s grupom, njezino izvršenje mijenja Identifikator grupe za entitet korisnika.</i>

F14.5.95 Grupa - Stvor

Sistemski identifikator	97039415-a9c2-4cf7-999d-f4135304d97a
Naziv	Grupa – Stvor
Opis	Stvara grupu.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Kontekstualni elementi metapodataka <p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R2.4.25, R3.4.9, R7.5.18
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ova se funkcija može dogoditi u vanjskom sustavu izvan MSDS-a i sinkronizirati se s njim.</i> • <i>Entitet grupa može se stvoriti s elementima kontekstualnih metapodataka i navedenim elementima sistemskih metapodataka.</i> • <i>Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primijenjenog predloška.</i> • <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati Upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.</i> • <i>Ako se kreiranjem mijenjaju prava pristupa koja grupa nasljeđuje, za svaku promjenu na popisu prava pristupa mora se generirati zaseban događaj F14.5.104 Grupa – Promijeni PPP.</i>

F14.5.96 Grupa – Briši

<i>Sistemski identifikator</i>	30e6e15b-f889-4ff7-8a66-a695498b5565
<i>Naziv</i>	Grupa – Briši
<i>Opis</i>	Briše grupu koja nije korištena.
<i>Vrsta entiteta</i>	Grupa (E14.2.10)
<i>Promijenjeni metapodaci entiteta</i>	Nekorištena grupa briše se zajedno sa svojim metapodacima i povijesti događaja.
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R3.4.11
<i>Svrha</i>	Samo nadzor pristupa
<i>Napomena o uporabi</i>	Događaj se ne generira.

F14.5.97 Grupa – Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator	ac82726d-804e-491d-a5ec-a27ffb986a91
Naziv	Grupa – Briši rezidualni događaj
Opis	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualne grupe.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ne mijenjaju se elementi metapodataka.</i> • <i>Briše se entitet događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).</i>

F14.5.98 Grupa – Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	41d00f75-2403-4d16-b825-f85acf6ee746
Naziv	Grupa – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka rezidualne grupe.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Komentar događaja (M14.4.25)

Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).</i>
---------------------------	--

F14.5.99 Grupa - Uništi

Sistemski identifikator	0201d5d3-e201-4c5a-90b1-1a98913ba09a
Naziv	Grupa – Uništi
Opis	Uništava aktivnu grupu.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcionalni zahtjev(i)	R3.4.12
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Komentar događaja (M14.4.25) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (M14.4.15) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14)
Napomena o uporabi	<i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti događaja grupe pri njezinu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i>

F14.5.100 Grupa - Izvezeno

Sistemski identifikator	6978b25b-0036-44f9-ae99-b80e10027fe6
Naziv	Grupa – Izvezeno
Opis	Grupa je izvezena u cijelosti ili kao zamjenska oznaka.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R11.4.10
<i>Svrha</i>	Samo generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) Identifikator izvoza (M14.4.30) Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) Komentar događaja (M14.4.25)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>

F14.5.101 Grupa – Pogledaj

<i>Sistemski identifikator</i>	642ce23c-542f-40c1-912d-07897a1415de
<i>Naziv</i>	Grupa – Pogledaj
<i>Opis</i>	Pregledom dolazi do grupe ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njezine metapodatke.
<i>Vrsta entiteta</i>	Grupa (E14.2.10)
<i>Promjenjeni metapodaci entiteta</i>	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R3.4.11
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73)
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke grupe, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i>

F14.5.102 Grupa - Pogledaj PPP

Sistemski identifikator	d52f4721-d55b-4eee-aaab-f77d83e0dd55
Naziv	Grupa – Pogledaj PPP
Opis	Ostvaruje uvid u popis prava pristupa grupe.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.9
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73)

F14.5.103 Grupa - Pogledaj događaj

Sistemski identifikator	bcd823-13a1-4ba5-ae36-62b106132c7a
Naziv	Grupa – Pogledaj događaj
Opis	Pregledava povijest događaja grupe i ostvaruje uvid u njezine događaje.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)

F14.5.104 Grupa - Promijeni PPP

Sistemski identifikator	f48f825f-2afb-427e-bdaa-056bb025521c
-------------------------	--------------------------------------

Naziv	Grupa – Promjeni PPP
Opis	Mijenja popis prava pristupa grupi.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.10
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promjeni vrijednost zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa i ne treba ga mijenjati s Identifikatorom grupe koja sudjeluje koji označava entitet grupe koji ima popis prava pristupa.</i> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju grupi, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>

F14.5.105 Grupa – Promjeni metapodatke

Sistemski identifikator	b6d7687f-d94e-4281-8575-1302556ca6ba
Naziv	Grupa – promjeni metapodatke
Opis	Mijenja metapodatke aktivne grupe.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)

Metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Elementi kontekstualnih metapodataka <p>R3.4.10</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ova se funkcija može dogoditi u vanjskom sustavu izvan MSDS-a i sinkronizirati s njim.</i> • <i>Promijeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada grupi.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promijenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>
--	--

F14.5.106 Grupa – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	b5ed9497-7ac2-4f95-8728-fd23d30d3b86 Grupa – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivne grupe. Grupa (E14.2.10) <ul style="list-style-type: none"> • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) <p>R2.4.26</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <p><i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i></p>
--	--

F14.5.107 Grupa - Ukloni korisnika

Sistemski identifikator	c3713f12-feb6-459e-a21a-7e63aaeeeaa6c
Naziv	Grupa – Ukloni korisnika
Opis	Iz aktivne grupe uklanja aktivnog korisnika.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Metapodaci entiteta	<i>Izvršenje ove funkcije grupe uklanja sljedeći element metapodataka koji pripada entitetu korisniku koji sudjeluje:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe (M14.4.36)
Funkcionalni zahtjev(i)	R3.4.4
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.67) • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ova se funkcija može dogoditi u vanjskom sustavu izvan MSDS-a i sinkronizirati s njim.</i> • <i>Ova funkcija (i odgovarajuća ovlast da je se izvrši) povezana je s grupom, ne s entitetom korisnikom koji sudjeluje.</i>

F14.5.108 Grupa - Izvijesti o članstvu korisnika

Sistemski identifikator	8b8c09d4-30aa-41c4-b0fc-1a0ecf4f9d88
Naziv	Grupa – Izvijesti o članstvu korisnika
Opis	Izvješćuje o aktivnim korisnicima koji su pripadali grupi na određeni povijesni datum i vrijeme.
Vrsta entiteta	Grupa (E14.2.10)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R3.4.13
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) Povijesni datum/vrijeme (M14.4.40)
---	---

F14.5.109 Definicija elementa metapodataka - Pogledaj

Sistemski identifikator	a5423f4d-0f15-4376-8d22-b10affe3ae3a
Naziv	Definicija elementa metapodataka – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do definicije elementa metapodataka ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njegove metapodatke.
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.12
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74)
Napomena o uporabi	<i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke definicije elementa metapodataka, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i>

F14.5.110 Definicija elementa metapodataka - Pogledaj PPP

Sistemski identifikator	35f8d31b-9db2-4d37-96a2-d0ad36533a92
Naziv	Definicija elementa metapodataka – Pogledaj PPP
Opis	Ostvaruje uvid u popis prava pristupa definiciji elementa metapodataka.
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.9

Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.70)

F14.5.111 Definicija elementa metapodataka - Pogledaj događaj

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<p>72459e48-ea29-4b05-a125-75a36a0ea74f</p> <p>Definicija elementa metapodataka – Pogledaj događaj</p> <p>Pregledava povijest događaja definicije elementa metapodataka i ostvaruje uvid u njegove događaje.</p> <p>Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)</p> <p><i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i></p> <p>R2.4.19</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)
--	---

F14.5.112 Definicija elementa metapodataka - Promijeni PPP

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i)	<p>2f04f823-c37a-4c68-b6fa-76be4a76cf7d</p> <p>Definicija elementa metapodataka – Promijeni PPP</p> <p>Mijenja popis prava pristupa definiciji elementa metapodataka.</p> <p>Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1) <p>R4.5.10</p>
---	---

Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promijeni vrijednost zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa.</i> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju definiciji elementa metapodataka, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>

F14.5.113 Definicija elementa metapodataka - Promijeni metapodatke

Sistemski identifikator	2a70d3d6-4f38-4666-82ac-82d0ceb5e608
Naziv	Definicija elementa metapodataka – Promijeni metapodatke
Opis	Mijenja metapodatke aktivne definicije elementa metapodataka.
Vrsta entiteta	Definicija elementa metapodataka (E14.2.11)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Redoslijed prikazivanja (M14.4.84) • Predodređena vrijednost (M14.4.13) • Identifikator predodređenog jezika (M14.4.12)
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.8
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <p><i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promijenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i></p>
--	--

F14.5.114 Definicija elementa metapodataka - Promijeni čuvanje pri uništenju

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	f8f0ccb3-8f9e-4dc9-807e-36e351b85960 Definicija elementa metapodataka – Promijeni čuvanje pri uništenju Mijenja postavku o tome hoće li se vrijednost elementa metapodataka zadržati ili brisati kada se uništi entitet kojem pripada. Definicija elementa metapodataka (E14.2.11) <ul style="list-style-type: none"> Zastavica za čuvanje pri uništenju (M14.4.88) R7.5.6 <ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije elementa metapodataka koja sudjeluje (M14.4.74) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
--	--

F14.5.115 Dokument - Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta	83fa3a37-8bee-494e-af7a-8c23e56bb106 Dokument – Dodaj kontekstualne metapodatke Dokumentu dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka. Dokument (E14.2.11) <ul style="list-style-type: none"> <i>Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani</i> <i>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)</i>
---	---

Funkcionalni zahtjev(i) <i>Svrha</i> Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	R7.5.19 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2) <p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se Identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).</i></p>
--	--

F14.5.116 Dokument – Otkaži uništenje

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) <i>Svrha</i> Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	09cb99bb-bcd8-45cd-b0a3-436aab6a46b5 Dokument – Otkaži uništenje Otkazuje nadolazeće uništenje dokumenta. Dokument (E14.2.12) <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja (M14.4.22) • Početni datum čuvanja (M14.4.93) • Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) • Rok za radnju raspolaganja (M14.4.19) • Rok za potvrdu raspolaganja (M14.4.20) • Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje (M14.4.21) R8.4.18 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Komentar događaja (M14.4.25) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Na dokument se mora primijeniti novi plan raspolaganja kako bi zamijenio plan raspolaganja na snazi.</i> • <i>Komentar o otkazivanju obvezan je prema R8.4.18 i pohranjuje se kao Komentar događaja.</i>
---	---

F14.5.117 Dokument - Otkaži predaju

Sistemski identifikator	19e3483a-dded-4e5f-a812-15b5a06da197
Naziv	Dokument – Otkaži predaju
Opis	Otkazuje nadolazeću predaju dokumenta.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja (M14.4.22) • Početni datum čuvanja (M14.4.93) • Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) • Rok za radnju raspolaganja (M14.4.19) • Rok za potvrdu raspolaganja (M14.4.20) • Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje (M14.4.21)
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.18
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Na dokument se mora primijeniti novi plan raspolaganja kako bi zamijenio plan raspolaganja na snazi.</i> • <i>Komentar o otkazivanju obvezan je prema R8.4.18 i pohranjuje se kao Komentar događaja.</i>

F14.5.118 Dokument - Završi provjeru

Sistemski identifikator	339c50b5-3e06-4507-80e5-946cfa9b3ba5
Naziv	Dokument – Završi provjeru
Opis	Završava provjeru dokumenta.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja (M14.4.22) • Komentar zadnje provjere (M14.4.49) • Vremenski žig zadnje provjere (M14.4.50)

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R8.4.17
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Komentar događaja (M14.4.25)
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Komentar provjere pohranjuje se kao Komentar događaja (vidi R8.4.17).</i>

F14.5.119 Dokument - Potvrdi uništenje

<i>Sistemski identifikator</i>	a221b6c3-4b3e-4737-a4f6-def8bded9af2
<i>Naziv</i>	Dokument – Potvrdi uništenje
<i>Opis</i>	Potvrđuje uništenje dokumenta.
<i>Vrsta entiteta</i>	Dokument (E14.2.12)
<i>Promjenjeni metapodaci entiteta</i>	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R8.4.20, R8.4.23
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Komentar događaja (M14.4.25)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kada korisnik u okviru potvrde uništenja zatvorí jedinicu združivanja prema R8.4.23, treba generirati zasebne događaje F14.5.4 Združivanje – Zatvori.</i> • <i>Nakon potvrde MSDS mora odmah izvršiti sljedeće automatske funkcije F14.5.123 Dokument – Uništi, F14.5.41 Sastavnica – Uništi, a možda i F14.5.9 Združivanje – Uništi (prema R8.4.21).</i>

F14.5.120 Dokument - Potvrdi predaju

<i>Sistemski identifikator</i>	601253a3-723e-458b-be7d-2f4659c88eae
--------------------------------	--------------------------------------

Naziv	Dokument – Potvrđi predaju
Opis	Potvrđuje predaju dokumenta.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prijenosa (M14.4.106) • Kod radnje raspolažanja (M14.4.18) • Rok za radnju raspolažanja (M14.4.19) • Rok za potvrdu raspolažanja (M14.4.20) • Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolažanje (M14.4.21)
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Komentar događaja (M14.4.25)

F14.5.121 Dokument - Stvori

Sistemski identifikator	13d444bf-3ba2-4c38-adc5-b57ec9e86f74
Naziv	Dokument – Stvori
Opis	Stvara dokument.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.11)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Identifikator roditeljske jedinice združivanja (M14.4.63) • Vremenski žig združivanja (M14.4.1) • Identifikator klase (M14.4.4) • Identifikator plana raspolažanja (M14.4.22) • Kontekstualni elementi metapodataka <p><i>Promijenit će se sljedeći element metapodataka koji pripada roditeljskoj jedinici združivanja dokumenta:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig zadnjeg dodavanja (M14.4.48)

	<p><i>Može se promijeniti i sljedeći element metapodataka koji pripada roditeljskoj jedinici združivanja (ako nije ranije postavljen) :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32) <p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako nije ranije postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R2.4.25, R6.5.10, R6.5.14, R7.5.18
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.73) • Identifikator novog roditelja koji sudjeluje (M14.4.75) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Istodobno s dokumentom mora se stvoriti jedan ili više sastavnica (vidi F14.5.38 Sastavnica – Stvor).</i> • <i>Identifikator klase koristi se samo ako se stvaranjem dokumenta nadjačava njegova naslijedena klasifikacija (od njegove roditeljske jedinice združivanja).</i> • <i>Identifikator plana raspolažanja koristi se samo ako se stvaranjem dokumenta ujedno nadjačava njegov predodređeni plan raspolažanja naslijeden od njegove klasifikacije.</i> • <i>Svi dokumenti moraju imati Identifikator roditeljske jedinice združivanja i Vremenski žig združivanja.</i> • <i>Dokument može nastati s elementima kontekstualnih metapodataka, kao i s navedenim elementima sistemskih metapodataka.</i> • <i>Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primijenjenog predloška.</i> • <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.</i> • <i>Ako se pri stvaranju dokumenta promijene njegova naslijedena prava pristupa, za svaku promjenu na popisu prava pristupa mora se generirati događaj.</i>

F14.5.122 Dokument – Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator	9a91e950-48cd-4270-a592-dd41f4248ecc
Naziv	Dokument – Briši rezidualni događaj

Opis	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualnog dokumenta.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ne mijenjaju se elementi metapodataka.</i> • <i>Briše se entitet događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).</i>

F14.5.123 Dokument - Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	5812baba-fd3f-49c0-8560-2068d3f8c994
Naziv	Dokument – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka rezidualnog dokumenta.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).</i>

F14.5.124 Dokument – Uništi

Sistemski identifikator	508e5ad6-0c8a-4ece-9b46-b8b39b53c857
Naziv	Dokument – Uništi
Opis	Uništava dokument.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17) • Identifikator plana raspolažanja (M14.4.22)
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.20, R8.4.24
Svrha	Samo generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (M14.4.15) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa ažuriranja (vidi F.14.5.140 – Dokument – Ažuriraj raspolažanje) za dokumente čije sastavnice podliježu automatskom uništenju; inače je potvrđuje korisnik (vidi F14.5.119 Dokument – Potvrdi uništenje).</i> • <i>Identifikator plana raspolažanja ažurira se zato da se osigura da plan raspolažanja, prema kojem je dokument uništen, ostane s rezidualnim dokumentom i ako je prethodno bio naslijeden.</i> • <i>Sastavnice dokumenta moraju se uništiti istovremeno automatski (vidi F.14.5.41 Sastavnica – Uništi), a može se uništiti i jedinica združivanja dokumenta prema R8.4.22 (vidi F14.5.9 Združivanje – Uništi).</i> • <i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti događaja jedinice združivanja pri njezinu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i>

F14.5.125 Dokument – Upozorenje za raspolažanje

Sistemski identifikator	fdb351ed-d8eb-41e9-9e15-8b1bf32a3798
Naziv	Dokument – Upozorenje za raspolažanje
Opis	Šalje upozorenje kada je istekao rok za potvrdu raspolažanja.

Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje (M14.4.21)
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.15
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) Kod zakašnjele radnje raspolaganja (M14.4.58) Rok zakašnjele radnje raspolaganja (M14.4.59) Rok za potvrdu zakašnjelog raspolaganja (M14.4.60) Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Korisnici primaju upozorenja na temelju toga što im je dodijeljena uloga koja uključuje ovu funkciju.</i> <i>MSDS ovu funkciju uvijek izvršava automatski u okviru procesa raspolaganja (vidi F14.5.140 Dokument – Ažuriraj raspolaganje).</i> <i>Za svakog korisnika kojem je poslano upozorenje događaj treba uključiti Identifikator korisnika koji sudjeluje.</i> <i>Kod zakašnjele radnje raspolaganja treba upućivati na radnju raspolaganja dokumentom koja je dospjela kada je upozorenje poslano.</i> <i>Rok za potvrdu zakašnjelog raspolaganja treba upućivati na rok za potvrdu za dokument kada je upozorenje poslano.</i> <i>MSDS može koristiti Komentar događaja za dodatne informacije o događaju (upozorenje se može poslati raznim mehanizmima i tehnologijama).</i>

F14.5.126 Dokument – Dupliciraj

Sistemski identifikator	e6f97ac3-c9cc-4036-a471-a00c865db8a6
Naziv	Dokument – Dupliciraj
Opis	Duplicira dokument.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)

Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	<p><i>Duplicirat će se sljedeći entiteti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokument i svi njegovi metapodaci; • Svi događaji u povijesti događaja dokumenta i njihovi metapodaci; i • Sve sastavnice dokumenta i svi njihovi metapodaci. <p><i>Za svaki dokument, sastavnicu i događaj, uključujući i izvornik i duplikat, dodat će se sljedeći metapodatak koji identificira odgovarajući dokument, sastavnicu ili događaj u MSDS-u:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator duplikata (M14.4.23). <p>R6.5.16</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Identifikator duplikata koji sudjeluje (M14.4.69) • Komentar događaja (M14.4.25) • Identifikator duplikata (M14.4.25) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Generirat će se dva događaja o dupliciranju: jedan za prvi dokument koji identificira drugi dokument kao duplikat koristeći Identifikator duplikata koji sudjeluje, a drugi za drugi dokument koji identificira prvi dokument kao duplikat koristeći Identifikator duplikata koji sudjeluje.</i> • <i>Događaji dupliciranja povezat će se Identifikatorom duplikata u entitetu događaja.</i>
---	--

F14.5.127 Dokument - Izvezeno

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha	1140f9cc-99e9-40e3-b3dd-be485170f718 Dokument – Izvezeno Dokument je izvezen u cjelini ili kao zamjenska oznaka. Dokument (E14.2.12) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i> R11.4.10 Samo generiranje događaja
---	--

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.7) Identifikator izvoza (M14.4.30) Zastavica za izvezen u cijelosti(M14.4.31) Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>

F14.5.128 Dokument – Pod obustavom

Sistemski identifikator	38f887ed-7021-460d-8820-d26af5ce63a1
Naziv	Dokument – Pod obustavom
Opis	Označava da je dokument pod obustavom raspolaganja.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) Rok za radnju raspolaganja (M14.4.19) Rok za potvrdu raspolaganja (M14.4.20)
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa ažuriranja (vidi F14.5.140 Dokument – Ažuriraj raspolaganje).</i> <i>Svrha je funkcije generirati događaj u povijesti događaja dokumenta.</i> <i>Kod radnje raspolaganja mora se promijeniti iz UNIŠТИТИ u ZADRŽATI U OBUSTAVI.</i> <i>Rok za radnju raspolaganja i Rok za potvrdu raspolaganja moraju se brisati.</i>

	• Vidi i F14.5.139 Dokument - Otpušten.

F14.5.129 Dokument - Naslijedi predodređenu klasu

Sistemski identifikator	e62728b4-13d7-4ef4-9833-7d8931c748e2
Naziv	Dokument – Naslijedi predodređenu klasu
Opis	Nasljeđuje predodređenu klasifikaciju roditeljske jedinice zdrživanja dokumenta.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.11)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase (M14.4.4)
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.12, R6.5.14
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.73) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Izvršenje ove funkcije uklanja Identifikator klase dokumenta (vidi F14.5.137 Dokument – Nadjačaj klasu) osiguravajući da dokument nasljeđuje klasifikaciju svoje roditeljske jedinice zdrživanja.

F14.5.130 Dokument - Naslijedi predodređeni plan raspolaganja

Sistemski identifikator	eb4f94b8-9c0d-4f44-8d7c-b73c45735e49
Naziv	Dokument – Naslijedi predodređeni plan raspolaganja
Opis	Nasljeđuje predodređen plan raspolaganja aktivne klase dokumenta.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.11)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja (M14.4.22)
Funkcionalni zahtjev(i)	R6.5.4, R6.5.15
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.73) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <ul style="list-style-type: none"> <i>Izvršenje ove funkcije uklanja Identifikator plana raspolaganja (vidi F14.5.138 Dokument – Nadjačaj plan raspolaganja) osiguravajući da dokument nasleđuje predodređeni plan raspolaganja svoje roditeljske jedinice zdrživanja.</i>
--	--

F14.5.131 Dokument - Pogledaj

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promjenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	4f5f638f-f6ef-4917-adc0-82f90d065ef6 Dokument – Pogledaj Pregledom dolazi do dokumenta ili ga otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njegove metapodatke. Dokument (E14.2.12) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i> R6.5.9, R6.5.17, R9.4.7, R8.4.16 <ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) <i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke dokumenta, ali ne i dok ga identificira u pregledu ili je uključen u pretraživanje.</i>
--	---

F14.5.132 Dokument - Pogledaj PPP

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta	7e4d0e6b-e726-4e3b-87a4-d1f6df60137e Dokument – Pogledaj PPP Ostvaruje uvid u popis prava pristupa dokumentu. Dokument (E14.2.12)
--	--

Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.9
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77)

F14.5.133 Dokument – Pogledaj događaj

Sistemski identifikator	29ee9ad5-6f9d-4663-9f99-99dca188c70e
Naziv	Dokument – Pogledaj događaj
Opis	Pregledava povijest događaja dokumenta i ostvaruje uvid u njegine događaje.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)

F14.5.134 Dokument – Promijeni PPP

Sistemski identifikator	5e3380b4-da4a-4e1c-9387-5b83934ff1c2
Naziv	Dokument – Promijeni PPP
Opis	Mijenja popis prava pristupa dokumentu.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1)

Funkcionalni zahtjev(i) <i>Svrha</i> Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	R4.5.10 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promijeni vrijednost zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa.</i> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju dokumentu, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>
--	---

F14.5.135 Dokument – Promijeni metapodatke

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) <i>Svrha</i>	b793efb9-fa12-41e9-9327-784324368bad Dokument – Promijeni metapodatke Mijenja metapodatke aktivnog dokumenta. Dokument (E14.2.12) <ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Elementi kontekstualnih metapodataka R6.5.11 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
--	--

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <ul style="list-style-type: none"> <i>Promijeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada dokumentu.</i> <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promijenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>
--	---

F14.5.136 Dokument - Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	2249c5a3-e760-4a82-89b5-47b804ff4c32 Dokument – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivnog dokumenta. Dokument (E14.2.12) <ul style="list-style-type: none"> Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) R2.4.26 <ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <p><i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i></p>
--	---

F14.5.137 Dokument - Nadjačaj klasu

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Metapodaci entiteta	069c29c9-15d9-42d8-8de4-a46b0405552a Dokument – Nadjačaj klasu Nadjačava prethodnu klasifikaciju dokumenta. Dokument (E14.2.12) <ul style="list-style-type: none"> Identifikator klase (M14.4.4)
--	--

<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R5.4.8, R6.5.12, R6.5.14
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Izvršenjem ove funkcije Identifikator klase dodaje se izravno dokumentu ili se zamjenjuje ako dokument već ima Identifikator klase.</i>

F14.5.138 Dokument - Nadjačaj plan raspolaganja

<i>Sistemski identifikator</i>	c53ebf62-c69f-4e3d-b728-33252f4faa01
<i>Naziv</i>	Dokument – Nadjačaj plan raspolaganja
<i>Opis</i>	Nadjačava prethodni plan raspolaganja aktivnim dokumentom.
<i>Vrsta entiteta</i>	Dokument (E14.2.12)
<i>Metapodaci entiteta</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator plana raspolaganja (M14.4.22)
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R6.5.14, R6.5.15, R8.4.13
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Izvršenjem ove funkcije Identifikator plana raspolaganja dodaje se izravno dokumentu ili se zamjenjuje ako dokument već ima Identifikator plana raspolaganja.</i>

F14.5.139 Dokument - Otpušten

<i>Sistemski identifikator</i>	185d46fa-22c8-4a65-904b-c51604df1189
<i>Naziv</i>	Dokument – Otpušten
<i>Opis</i>	Označava da se dokument više ne nalazi pod obustavom raspolaganja.

Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) • Rok za radnju raspolaganja (M14.4.19) • Rok za potvrdu raspolaganja (M14.4.20)
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R8.4.21
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa ažuriranja (vidi F14.5.140 Dokument – Ažuriraj raspolaganje).</i> • <i>Svrha je funkcije generirati događaj u povijesti događaja dokumenta.</i> • <i>Kod radnje raspolaganja mora se promijeniti iz ZADRŽATI U OBUSTAVI u UNIŠТИTI.</i> • <i>Rok za radnju raspolaganja i Rok za potvrdu raspolaganja moraju se izračunati i primijeniti na dokument.</i> • <i>Vidi i F14.5.128 Dokument – Pod obustavom.</i>

F14.5.140 Dokument - Ažuriraj raspolaganje

Sistemski identifikator	08f23ade-4023-46af-add7-39e6d399a5c3
Naziv	Dokument – Ažuriraj raspolaganje
Opis	Ažurira napredak raspolaganja dokumentom.
Vrsta entiteta	Dokument (E14.2.12)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Početni datum čuvanja (M14.4.93) • Kod radnje raspolaganja (M14.4.18) • Rok za radnju raspolaganja (M14.4.19) • Rok za potvrdu raspolaganja (M14.4.20) • Vremenski žig upozorenja na istek roka za raspolaganje (M14.4.21)
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R8.4.14
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <ul style="list-style-type: none"> <i>Ovu funkciju može izvršiti korisnik, ali i MSDS automatski u realnom vremenu i u pravilnim razmacima.</i> <i>Kada se ažurira metapodatak dokumenta, u događaj za svaku promjenu mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> <i>Jedan od učinaka ove funkcije može biti okidanje upozorenja (vidi F14.5.125 Dokument – Upozorenje na raspolaganje), uništenje dokumenta (vidi F14.5.124 Dokument – Uništi), oznaka da je došlo do obustave⁵ raspolaganja (vidi F14.5.128 Dokument – Pod obustavom) ili da je dokument otpušten iz obustave raspolaganja (vidi F14.5.139 Dokument – Otpušten).</i>
--	---

F14.5.141 Uloga - Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<p>c10b0afa-87b6-42be-a45d-55a663f2df54</p> <p>Uloga – Dodaj kontekstualne metapodatke</p> <p>Ulozi dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka.</p> <p>Uloga (E14.2.13)</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani</i> <i>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promjeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)</i> <p>R7.5.19</p> <ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2) <p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se Identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).</i></p>
---	--

⁵ U engleskom izvorniku ovdje navodi plan, a ne obustava raspolaganja, no iz konteksta je razvidno da se radi o obustavi.

F14.5.142 Uloga - Dodaj definiciju funkcije

Sistemski identifikator	b5782d06-9597-4c2b-aa18-1845e650ce05
Naziv	Uloga – Dodaj definiciju funkcije
Opis	Aktivnoj ulozi dodaje definiciju funkcije.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije funkcije (M14.4.33)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.4
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72) • Komentar događaja (M14.4.25)

F14.5.143 Uloga - Stvor

Sistemski identifikator	246af58d-72a1-4e03-9a1d-3fe7094e00af
Naziv	Uloga – Stvor
Opis	Stvara ulogu.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Kontekstualni elementi metapodataka <p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.25, R4.5.1, R7.5.18

<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
<i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uloga se može stvoriti s elementima kontekstualnih metapodataka i navedenim elementima sistemskih metapodataka.</i> • <i>Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primijenjenog predloška.</i> • <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati Upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.</i> • <i>Ako je stvorenoj ulozi pridružena jedna ili više aktivnih definicija funkcija, tada se za svaku definiciju funkcije koja joj je dodana pri stvaranju mora generirati odvojen događaj F14.5.142 Uloga – Dodaj definiciju funkcije.</i> • <i>Ako se stvaranjem mijenjaju prava pristupa koja uloga nasljeđuje, za svaku promjenu na popisu prava pristupa mora se generirati zaseban događaj F14.5.152 Uloga – Promijeni PPP.</i>

F14.5.144 Uloga – Briši

<i>Sistemski identifikator</i>	451fda23-8a3a-4a80-976f-9dd45a7eb1a5
<i>Naziv</i>	Uloga briši – Briši
<i>Opis</i>	Briše ulogu koja nije korištena.
<i>Vrsta entiteta</i>	Uloga (E14.2.13)
<i>Promijenjeni metapodaci entiteta</i>	<i>Nekorištena uloga briše se zajedno sa svojim metapodacima i povijesti događaja.</i>
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R4.5.5
<i>Svrha</i>	Samo nadzor pristupa
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Događaj se ne generira.</i>

F14.5.145 Uloga - Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator	8eec771e-6441-4b58-b771-ccbaa94c55f
Naziv	Uloga – Briši rezidualni događaj
Opis	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualne uloge.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ne mijenjaju se elementi metapodataka.</i> • <i>Briše se entitet događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).</i>

F14.5.146 Uloga - Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	55e02943-a58f-4f31-8207-dc44a390bd03
Naziv	Uloga – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka rezidualne uloge.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodatka (M14.4.15) • Komentar događaja (M14.4.25)

Napomena o uporabi	Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).
---------------------------	---

F14.5.147 Uloga - Uništi

Sistemski identifikator	b969e173-ec5f-4046-95b5-f8e903d1e77b
Naziv	Uloga – Uništi
Opis	Uništava aktivnu ulogu.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.5)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.6
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Komentar događaja (M14.4.25) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (M14.4.15) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14)
Napomena o uporabi	<i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti uloge pri njezinu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i>

F14.5.148 Uloga - Izvezeno

Sistemski identifikator	32673385-e87a-410c-ad54-0556ae1ed332
Naziv	Uloga – Izvezeno
Opis	Uloga je izvezena u cijelosti ili kao zamjenska oznaka.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R11.4.10

<p>Svrha</p> <p>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</p> <p>Napomena o uporabi</p>	<p>Samo generiranje događaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Identifikator izvoza (M14.4.30) • Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) • Komentar događaja (M14.4.25) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> • <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> • <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> • <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>
---	--

F14.5.149 Uloga - Pogledaj

<p>Sistemski identifikator</p> <p>Naziv</p> <p>Opis</p> <p>Vrsta entiteta</p> <p>Promijenjeni metapodaci entiteta</p> <p>Funkcionalni zahtjev(i)</p> <p>Svrha</p> <p>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</p> <p>Napomena o uporabi</p>	<p>f5833cf6-4d4a-43f9-bea8-77f768ba4e72</p> <p>Uloga – Pogledaj</p> <p>Pregledom dolazi do uloge ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njezine metapodatke.</p> <p>Uloga (E14.2.13)</p> <p><i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i></p> <p>R4.5.7</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) <p><i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke uloge, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.</i></p>
--	--

F14.5.150 Uloga - Pogledaj PPP

<p>Sistemski identifikator</p>	<p>5a336626-eab8-451e-8e7c-547b8933f5f4</p>
---------------------------------------	---

Naziv	Uloga – Pogledaj PPP
Opis	Ostvaruje uvid u popis prava pristupa ulozi.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.9
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78)

F14.5.151 Uloga - Pogledaj događaj

Sistemski identifikator	bd6c020f-9ef6-4263-880f-99f28b75ac13
Naziv	Uloga – Pogledaj događaj
Opis	Pregledava povijest uloge i ostvaruje uvid u njezine događaje.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.67) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)

F14.5.152 Uloga - Promjeni PPP

Sistemski identifikator	2803e039-8e4c-44a3-9e50-aebf5c2649e7
Naziv	Uloga – Promjeni PPP

Opis	Mijenja popis prava pristupa ulozi.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.10
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promijeni vrijednost Zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa.</i> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju ulozi, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>

F14.5.153 Uloga - Promijeni metapodatke

Sistemski identifikator	59c2b665-aa89-4e87-8666-3d294f35a9e8
Naziv	Uloga – Promijeni metapodatke
Opis	Mijenja metapodatke aktivne obustave raspolaganja.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Elementi kontekstualnih metapodataka <p><i>U skladu s R4.5.3 sljedeći metapodatak može se promijeniti samo prije no</i></p>

<p><i>Funkcionalni zahtjev(i)</i></p> <p><i>Svrha</i></p> <p><i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i></p> <p><i>Napomena o uporabi</i></p>	<p>što se uloga koristi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zastavica administrativne uloge (M14.4.44)
	R4.5.2, R4.5.3
	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Promijeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada ulozi.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promijenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>

F14.5.154 Uloga - Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka

<p><i>Sistemski identifikator</i></p> <p><i>Naziv</i></p> <p><i>Opis</i></p> <p><i>Vrsta entiteta</i></p> <p><i>Metapodaci entiteta</i></p> <p><i>Funkcionalni zahtjev(i)</i></p> <p><i>Svrha</i></p> <p><i>Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)</i></p> <p><i>Napomena o uporabi</i></p>	4cd52e0d-7972-499a-bc32-d7c81540094c
	Uloga – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka
	Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivne uloge.
	Uloga (E14.2.13)
	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61)
	R2.4.26
	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)

F14.5.155 Uloga - Ukloni definiciju funkcije

<i>Sistemski identifikator</i>	d0df9562-d560-4374-8ed8-07e4c3572d2a
--------------------------------	--------------------------------------

Naziv	Uloga – Ukloni definiciju funkcije
Opis	Iz aktivne uloge uklanja definiciju funkcije.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator definicije funkcije (M14.4.33)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.4
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72) Komentar događaja (M14.4.25)

F14.5.156 Uloga - Izvijesti o članstvu definicija

Sistemski identifikator	00a53f17-9866-4f0f-a387-16b549249284
Naziv	Uloga – Izvijesti o članstvu definicija
Opis	Izvješćuje o definicijama funkcije koje su pripadale ulozi u određen povjesni datum i vrijeme.
Vrsta entiteta	Uloga (E14.2.13)
Metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.14
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) Povjesni datum/vrijeme (M14.4.40)

F14.5.157 Usluga - Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator	e2a1ab27-0a63-4abe-a2c7-a08c8027824c
Naziv	Usluga – Dodaj kontekstualne metapodatke

Opis	Usluzi dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka.
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani <p>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promjeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator usluge koja sudjeluje (M14.4.79) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).

F14.5.158 Usluga - Pogledaj

Sistemski identifikator	e9a0bfa5-6292-4ba2-80c4-eeab1a4c9a7f
Naziv	Usluga – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do usluge ili je otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njezine metapodatke.
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R3.4.3
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator usluge koja sudjeluje (M14.4.79)

Napomena o uporabi	Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke usluge, ali ne i dok je identificira u pregledu ili je uključena u pretraživanje.
---------------------------	--

F14.5.159 Usluga - Pogledaj PPP

Sistemski identifikator	ad683cd9-9f6a-45f7-a00d-a34550196b27
Naziv	Usluga – Pogledaj PPP
Opis	Ostvaruje uvid u popis prava pristupa usluge.
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjevi(i)	R4.5.9
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator usluge koja sudjeluje (M14.4.79)

F14.5.160 Usluga - Pogledaj događaj

Sistemski identifikator	40015ae8-17d7-4be4-a381-ae79066351ac
Naziv	Usluga – Pogledaj događaj
Opis	Pregledava povijest događaja usluge i ostvaruje uvid u njezine događaje.
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjevi(i)	R2.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator usluge koja sudjeluje (M14.4.79) Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)
---	--

F14.5.161 Usluga - Promijeni PPP

Sistemski identifikator	537292ac-e4c4-45c0-8188-5597ffa58997
Naziv	Usluga – Promijeni PPP
Opis	Mijenja popis prava pristupa usluzi.
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Upis prava pristupa (D14.3.1)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.10
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator usluge koja sudjeluje (M14.4.79) Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) Komentar događaja (M14.4.25) Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> Ako se promijeni vrijednost Zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka. Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa. Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju usluzi, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan. Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.

F14.5.162 Usluga - Promijeni metapodatke

Sistemski identifikator	d5be380f-b172-402a-898b-117d968c0ce3
Naziv	Usluga – Promijeni metapodatke

Opis	Mijenja metapodatke usluge.
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Informacije vlasnika (M14.4.62) • <i>Elementi kontekstualnih metapodataka</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.4
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator usluge koja sudjeluje (M14.4.79) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Promjeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada klasi.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promjenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>

F14.5.163 Usluga - Izvijesti o sukladnosti

Sistemski identifikator	8dbe7172-8919-4c42-a989-3d114a0812d4
Naziv	Usluga – Izvijesti o sukladnosti
Opis	Izvješćuje o statusu sukladnosti usluge.
Vrsta entiteta	Usluga (E14.2.14)
Metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.5
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator usluge koja sudjeluje (M14.4.79)

Napomena o uporabi	Izvješće treba navesti samo one usluge, ili pakete usluga prema R2.4.1, za koje korisnik ima ulogu koja uključuje ovu funkciju.
---------------------------	---

F14.5.164 Predložak - Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator	9540ba23-531f-45cf-9d9c-99150890bd2f
Naziv	Predložak – Dodaj kontekstualne metapodatke
Opis	Predlošku dodaje jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka.
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani <p>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koja sudjeluje (M14.4.80) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se Identifikator primijenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).

F14.5.165 Predložak - Stvor

Sistemski identifikator	92634d40-ac65-4f87-ae90-fbe914dfe318
Naziv	Predložak – Stvor
Opis	Stvara predložak.
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)

Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Identifikator vrste entiteta za predložak (M14.4.102) • Identifikator usluge predloška (M14.4.103) • Identifikator klase predloška (M14.4.101) • Identifikator definicije elementa kontekstualnih metapodataka (M14.4.8) • Kontekstualni elementi metapodataka <p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promijeniti i sljedeći element metapodataka koji pripada predlošku s kojeg se primjenjuju elementi kontekstualnih metapodataka (ako još nije bio postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.25, R7.5.14, R7.5.18
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Predložak se može stvoriti s elementima kontekstualnih metapodataka i navedenim elementima sistemskih metapodataka.</i> • <i>Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primijenjenog predloška.</i> • <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati Upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.</i> • <i>Ako se kreiranjem mijenjaju prava pristupa koja predložak nasleđuje, za svaku promjenu na popisu prava pristupa mora se generirati zaseban događaj F14.5.174 Grupa – Promijeni PPP.</i>

F14.5.166 Predložak - Briši

Sistemski identifikator	5643fb8d-380b-4b0a-a30c-e0f09d3c2b0e
Naziv	Predložak – Briši
Opis	Briše predložak koji nije korišten.

Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Nekorišteni predložak briše se zajedno sa svojim metapodacima i povijesti događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.16
Svrha	Samo nadzor pristupa
Napomena o uporabi	<i>Događaj se ne generira.</i>

F14.5.167 Predložak - Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator	5a95ef31-8881-424e-adfa-e6a4bfd3456e
Naziv	Predložak – Briši rezidualni događaj
Opis	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualnog predloška.
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ne mijenjaju se elementi metapodataka.</i> • <i>Briše se entitet događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).</i>

F14.5.168 Predložak - Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	aa439637-6d4f-43e0-a63f-90b96f6be54f
Naziv	Predložak – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka rezidualnog predloška.
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)

Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (M14.4.15) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).</i>

F14.5.169 Predložak – Uništi

Sistemski identifikator	37ff38c4-e14e-442c-acab-1f1ad94ed41f
Naziv	Predložak – Uništi
Opis	Uništava aktivni predložak.
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.17
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Komentar događaja (M14.4.25) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (M14.4.15) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14)
Napomena o uporabi	<i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti događaja predloška pri njegovu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i>

F14.5.170 Predložak - Izvezeno

Sistemski identifikator	376e669e-9c7a-455c-bc2c-a46f344ad6da
Naziv	Predložak – Izvezeno
Opis	Predložak je izvezen u cijelosti ili kao zamjenska oznaka.
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R11.4.10
Svrha	Samo generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Identifikator izvoza (M14.4.30) • Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> • <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> • <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> • <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>

F14.5.171 Predložak - Pogledaj

Sistemski identifikator	1d699116-21ca-4318-8b2c-5a72851de157
Naziv	Predložak – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do predloška ili ga otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njegove metapodatke.
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.12

Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) <p><i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke predloška, ali ne i dok ga identificira u pregledu ili je uključen u pretraživanje.</i></p>
--	---

F14.5.172 Predložak - Pogledaj PPP

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	9c75f837-16aa-4e1c-b8d7-705376cd800b Predložak – Pogledaj PPP Ostvaruje uvid u popis prava pristupa predlošku. Predložak (E14.2.15) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i> R4.5.9 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80)
--	--

F14.5.173 Predložak - Pogledaj događaj

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta	142ba8e5-1cdf-4ca7-a6d6-2f8db1e4b08a Predložak – Pogledaj događaj Pregledava povijest događaja predloška i ostvaruje uvid u njegove događaje. Predložak (E14.2.15) <i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
---	--

Funkcionalni zahtjev(i) <i>Svrha</i> Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	R2.4.19 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)
---	--

F14.5.174 Predložak - Promjeni PPP

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promjenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) <i>Svrha</i> Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	f5b7c65a-9b73-4769-969a-fde91d197381 Predložak – Promjeni PPP Mijenja popis prava pristupa predlošku. Predložak (E14.2.15) <ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1) R4.5.10 <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promjeni vrijednost Zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa.</i> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju predlošku, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>
--	--

F14.5.175 Predložak - Promijeni metapodatke

Sistemski identifikator	d49046d1-984a-4ff0-b676-8598c2577466
Naziv	Predložak – Promijeni metapodatke
Opis	Mijenja metapodatke predloška.
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Identifikator vrste entiteta za predložak (M14.4.102) • Identifikator usluge predloška (M14.4.103) • Identifikator klase predloška (M14.4.101) • Identifikator definicije elementa kontekstualnih metapodataka (M14.4.8) • <i>Elementi kontekstualnih metapodataka</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.15
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Promijeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada predlošku.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promijenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>

F14.5.176 Predložak - Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator	acf69ef4-7c80-48de-a11a-896c09d58b05
Naziv	Predložak – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka
Opis	Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivnog predloška.
Vrsta entiteta	Predložak (E14.2.15)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.26

Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i>

F14.5.177 Korisnik - Dodaj kontekstualne metapodatke

Sistemski identifikator	2601f4d6-79df-4978-b860-b8e17b6520ce
Naziv	Korisnik – Dodaj kontekstualne metapodatke
Opis	Korisniku jednu ili više definicija elemenata kontekstualnih metapodataka.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodatni elementi kontekstualnih metapodataka, kako su specificirani</i> <i>Primjenom elemenata kontekstualnih metapodataka s predloška može se promjeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</i> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primjenjenog predloška (M14.4.2)
Napomena o uporabi	<i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, tada se Identifikator primjenjenog predloška mora uključiti u metapodatke događaja (predložak se ne smatra entitetom koji sudjeluje).</i>

F14.5.178 Korisnik - Pregledaj dokumente dospjele za raspolaganje

Sistemski identifikator	2c3722d2-bc17-4008-9c60-58d3d7d72f83
Naziv	Korisnik – Pogledaj dokumente dospjele za raspolaganje

Opis	Pristupa dokumentima koji su trenutno dospjeli za raspolaganje, bilo da se radi o provjeri, predaji ili uništenju.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R8.4.16
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija omogućuje korisniku da pregledava dokumente koji su trenutno dospjeli na raspolaganje: da bi pogledao bilo koji od tih dokumenata pojedinačno, potrebna je funkcija F14.5. Dokument – Pogledaj.</i>

F14.5.179 Korisnik - Stvori

Sistemski identifikator	2cde7448-6c71-4cff-988a-973e0701a824
Naziv	Korisnik – Stvori
Opis	Stvara korisnika.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Kontekstualni elementi metapodataka <p>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promijeniti i sljedeći element metapodataka na predlošku (ako još nije bio postavljen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.25, R3.4.2, R7.5.18
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) <i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3) Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2) <ul style="list-style-type: none"> <i>Ova se funkcija može dogoditi u vanjskom sustavu izvan MSDS-a i sinkronizirati se s njim.</i> <i>Entitet korisnik može se stvoriti s elementima kontekstualnih metapodataka i navedenim elementima sistemskih metapodataka.</i> <i>Ako se kontekstualni metapodaci dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti i Identifikator primijenjenog predloška.</i> <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen za vrijeme stvaranja u odgovarajući se događaj mora dodati Upis promjene metapodataka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka.</i> <i>Ako je korisnik koji je nastao član više aktivnih grupa, za svaku grupu u kojoj je korisnik nastao mora se pri nastanku generirati događaj F14.5.94 Grupa – Dodaj korisnika.</i> <i>Ako se kreiranjem mijenjaju prava pristupa koja korisnik nasljeđuje, za svaku promjenu na popisu prava pristupa mora se generirati zaseban događaj F14.5.104 Grupa – Promijeni PPP.</i>
--	---

F14.5.180 Korisnik – Briši

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Promijenjeni metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha <i>Napomena o uporabi</i>	3be51e0b-efd1-49e9-be3d-419ef6a60660 Korisnik – Briši Briše korisnika koji nije korišten. Korisnik (E14.2.16) Nekorišteni korisnik briše se zajedno sa svojim metapodacima i povijesti događaja. R3.4.5 Samo nadzor pristupa Događaj se ne generira.
--	--

F14.5.181 Korisnik – Briši rezidualni događaj

Sistemski identifikator	b2593eb6-a542-4d20-8942-3f2cd0218edf
--------------------------------	--------------------------------------

Naziv	Korisnik – Briši rezidualni događaj
Opis	Briše događaj iz povijesti događaja rezidualnog korisnika.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ne mijenjaju se elementi metapodataka.</i> • <i>Briše se entitet događaja.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.21
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R2.4.14).</i>

F14.5.182 Korisnik – Briši rezidualne metapodatke

Sistemski identifikator	a8783b53-6557-4885-88c5-3781508809cd
Naziv	Korisnik – Briši rezidualne metapodatke
Opis	Briše element iz metapodataka rezidualnog korisnika.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Može se brisati bilo koji element metapodataka, i sistemski i kontekstualni, osim sistemskog identifikatora i vremenskog žiga.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R7.5.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (M14.4.15) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<i>Ova funkcija uvijek generira događaj (vidi R7.5.7).</i>

F14.5.183 Korisnik - Uništi

Sistemski identifikator	c33e48b3-2bc6-4851-b2e7-a40d602bfe1c
Naziv	Korisnik – Uništi
Opis	Uništava aktivnog korisnika.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig uništenja (M14.4.17)
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R3.4.6
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Komentar događaja (M14.4.25) • Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka (M14.4.15) • Identifikator definicije funkcije brisanog događaja (M14.4.14)
<i>Napomena o uporabi</i>	<i>Identifikator definicije elementa brisanog metapodataka i Identifikator definicije funkcije brisanog događaja pokazuju koji su elementi metapodataka i koje vrste događaja okresani iz povijesti događaja korisnika pri njegovu uništenju, prema R2.4.20 i R7.5.6.</i>

F14.5.184 Korisnik - Podrobno izvješće

Sistemski identifikator	428eb316-5eb8-4bda-87d6-fa4cc42331a3
Naziv	Korisnik – Podrobno izvješće
Opis	Izrađuje podrobno izvješće na temelju upita za pretraživanje.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
<i>Funkcionalni zahtjev(i)</i>	R10.4.24, R10.4.26
<i>Svrha</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) Upit za pretraživanje (M14.4.98) Ukupno entiteta (M14.4.105) Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Podrobno izvješće zasniva se na pretraživanju koje treba opisati Upit za pretraživanje, vidi R10.4.22 i R10.4.24.</i> <i>Ukupno entiteta treba pokazati broj entiteta koji su uključeni u podrobno izvješće, vidi R10.4.20 i R10.4.24. Taj broj može biti i približan.</i> <i>Dodatne informacije može se po potrebi smjestiti u Komentar događaja.</i>

F14.5.185 Korisnik – Izvezi

Sistemski identifikator	1262769d-024d-430f-a917-48b6a8e58d21
Naziv	Korisnik – Izvezi
Opis	Izvozi entitete iz MSDS-a.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R11.4.1, R11.4.10
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) Identifikator izvoza (M14.4.30) Vremenski žig početka izvoza (M14.4.28) Vremenski žig završetka izvoza (M14.4.29) Ukupno entiteta (M14.4.105) Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ova se funkcija izvršava kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4.</i> <i>Ukupno entiteta treba pokazati ukupan broj entiteta koji su izvezeni, onih koji su izvezeni u cijelosti i onih koji su izvezeni kao zamjenske oznake, i događaje.</i> <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>

	• <i>Ovo nije događaj koji se priklučuje povijesti događaja entiteta nakon njegova izvoza prema R11.4.10. Događaj za ovu funkciju postaje dijelom povijesti događaja korisnika.</i> • <i>Vidi i F14.5.10, F14.5.29, F14.5.43, F14.5.52, F14.5.62, F14.5.76, F14.5.100, F14.5.127, F14.5.148, F14.5.170 i F14.5.186.</i>

F14.5.186 Korisnik – Izvezeno

Sistemski identifikator	6da05d24-5cbb-4b2b-9eb8-45d75564c6ab
Naziv	Korisnik – Izvezeno
Opis	Korisnik je izvezen u cijelosti ili kao zamjenska oznaka.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R11.4.10
Svrha	Samo generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Identifikator izvoza (M14.4.30) • Zastavica za izvezen u cijelosti (M14.4.31) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ovu funkciju MSDS izvršava automatski slijedom procesa izvoza (vidi F14.5.185 Korisnik – Izvezi) za sve entitete koji su bilo kada izvezeni, kad god korisnik obavi izvoz prema R11.4.1.</i> • <i>Identifikator izvoza je sistemski identifikator kojeg MSDS generira za izvoz prema R11.4.4</i> • <i>Zastavicu za izvezen u cijelosti treba postaviti za entitete koji su izvezeni u cijelosti, a ukloniti ako je entitet izvezen kao zamjenska oznaka.</i> • <i>Komentar događaja sadrži komentar o izvozu prema R11.4.5.</i>

F14.5.187 Korisnik – Pogledaj

Sistemski identifikator	246c3b2f-66cb-4585-8b6f-d38162ddaf99
Naziv	Korisnik – Pogledaj
Opis	Pregledom dolazi do korisnik ili ga otkriva pretraživanjem te ostvaruje uvid u njegove metapodatke.

Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R3.4.14
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika sudjeluje (M14.4.81)
Napomena o uporabi	<i>Za ovu funkciju treba generirati događaj samo kada korisnik gleda i ispituje metapodatke korisnika, ali ne i dok ga identificira u pregledu ili je uključen u pretraživanje.</i>

F14.5.188 Korisnik – Pogledaj PPP

Sistemski identifikator	93dde507-4b84-4231-9641-8572f7b14c13
Naziv	Korisnik – Pogledaj PPP
Opis	Ostvaruje uvid u popis prava pristupa korisniku.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.9
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81)

F14.5.189 Korisnik – Pogledaj događaj

Sistemski identifikator	8fe366ae-0e72-4042-8a8a-57e296927ee5
Naziv	Korisnik – Pogledaj događaj

Opis	Pregledava povijest događaja korisnika i ostvaruje uvid u njegove događaje.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.19
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Identifikator događaja koji sudjeluje (M14.4.71)

F14.5.190 Korisnik – Promjeni PPP

Sistemski identifikator	ef1deffd-68a5-4f19-ac54-ae3184d991d3
Naziv	Korisnik – Promjeni PPP
Opis	Mijenja popis prava pristupa korisniku.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavica za uključivanje naslijedenih uloga (M14.4.43) • Upis prava pristupa (D14.3.1)
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.10
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje (M14.4.82) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator dodijeljene uloge (M14.4.35) • Identifikator oduzete uloge (M14.4.87)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se promjeni vrijednost Zastavice za uključivanje naslijedenih uloga, odgovarajućem događaju mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i> • <i>Identifikator korisnika ili grupe koja sudjeluje odnosi se na korisnika ili grupu koja je povezana s upisom prava pristupa i ne treba ga mijenjati s identifikatorom korisnika koji sudjeluje, koji</i>

	<p><i>označava entitet korisnika koji ima popis prava pristupa.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ako se istovremeno mijenja više od jednog upisa prava pristupa koji pripadaju korisniku, treba generirati jedan događaj za svaki upis prava pristupa koji je dodan, uklonjen ili mijenjan.</i> • <i>Metapodaci događaja pokazuju koje su nove uloge dodijeljene korisniku ili grupi koja sudjeluje, a koje su postojeće uloge oduzete dodavanjem, mijenjanjem i brisanjem upisa prava pristupa.</i>
--	---

F14.5.191 Korisnik - Promijeni metapodatke

Sistemski identifikator Naziv Opis Vrsta entiteta Metapodaci entiteta Funkcionalni zahtjev(i) Svrha Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16) Napomena o uporabi	<p>53b191b5-def2-4ab3-a110-3959c52784dc</p> <p>Korisnik – promijeni metapodatke</p> <p>Mijenja metapodatke aktivnog korisnika.</p> <p>Korisnik (E14.2.16)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Elementi kontekstualnih metapodataka <p>R3.4.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ova se funkcija može dogoditi u vanjskom sustavu izvan MSDS-a i sinkronizirati s njim.</i> • <i>Promijeniti se može bilo koji od navedenih sistemskih metapodataka i bilo koji promjenljivi element kontekstualnih metapodataka koji pripada entitetu korisniku.</i> • <i>U događaj koji se generira izvršenjem funkcije mora se za svaki promijenjeni element metapodataka dodati Upis promjene metapodataka.</i>
--	--

F14.5.192 Korisnik - Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka

Sistemski identifikator Naziv	<p>e3e88cce-a4b1-4860-9868-d9561f7417b3</p> <p>Korisnik – Promijeni izvorni datum/vrijeme nastanka</p>
--	---

Opis	Mijenja Izvorni datum/vrijeme nastanka aktivnog korisnika.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61)
Funkcionalni zahtjev(i)	R2.4.26
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) Komentar događaja (M14.4.25) Upis promjene metapodataka (D14.3.3)
Napomena o uporabi	<i>Događaj za ovu funkciju uvijek mora imati Komentar događaja (vidi R2.4.26).</i>

F14.5.193 Korisnik - Izvijesti o ovlastima

Sistemski identifikator	25315f00-835e-4dfb-9894-80688eadbf2b
Naziv	Korisnik – Izvijesti o ovlastima
Opis	Izvješćuje o funkcijama i o aktivnim ulogama koje sadrže te funkcije koje korisnik može izvršiti na nominiranom entitetu.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan metapodatak.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.13
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) <i>i jedan od sljedećih:</i> <ul style="list-style-type: none"> Identifikator jedinice združivanja koja sudjeluje (M14.4.64) Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) Identifikator obustave raspolaganja koja sudjeluje (M14.4.67) Identifikator plana raspolaganja koji sudjeluje (M14.4.68) Identifikator vrste entiteta koja sudjeluje (M14.4.70)

<i>Napomena o uporabi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator definicije funkcije koja sudjeluje (M14.4.72) • Identifikator grupe koja sudjeluje (M14.4.73) • Identifikator definicije elementa metapodatak koja sudjeluje (M14.4.74) • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Identifikator uloge koja sudjeluje (M14.4.78) • Identifikator usluge koja sudjeluje (M14.4.79) • Identifikator predloška koji sudjeluje (M14.4.80)
<i>Ova se funkcija izvršava u odnosu na entitet korisnika kojeg je nominirao ovlašteni korisnik</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stoga se Identifikator korisnika koji sudjeluje odnosi na nominirani entitet korisnika.</i> • <i>Uz Identifikator korisnika koji sudjeluje u događaj treba uključiti najviše još jedan entitet koji sudjeluje, koji predstavlja nominirani entitet.</i> • <i>Ako u događaj nije uključen niti jedan drugi entitet koji sudjeluje, tada je entitet korisnik samoga nominiranog korisnika ujedno i nominirani entitet.</i>

F14.5.194 Korisnik - Izvijesti o članstvu u grupama

Sistemski identifikator	868fd38a-74d4-4534-b3ec-37b0ec4d65aa
Naziv	Korisnik – Izvijesti o članstvu u grupama
Opis	Izvješćuje o aktivnim grupama čiji je član nominirani korisnik na određeni povijesni datum i vrijeme.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R3.4.7
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Povijesni datum/vrijeme (M14.4.40)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ova se funkcija izvršava u odnosu na entitet korisnika kojeg je nominirao ovlašteni korisnik</i> • <i>Stoga se Identifikator korisnika koji sudjeluje odnosi na nominirani entitet korisnika.</i>

F14.5.195 Korisnik – Pretraživanje

Sistemski identifikator	34dcf951-8608-46b5-808f-84fe8c378e7a
Naziv	Korisnik – Pretraživanje
Opis	Pretražuje entitete.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R4.5.15, R6.5.18, R10.4.1, R10.4.22
Svrha	Samo generiranje događaja
Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81) • Upit za pretraživanje (M14.4.98) • Ukupno entiteta (M14.4.105) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Upit za pretraživanje treba sadržavati opis upita za pretraživanje koje je izvršeno.</i> • <i>Ukupno entiteta treba pokazati ukupan broj entiteta koji su pronađeni pretraživanjem, vidi R10.4.20. Ovaj broj može biti i približan.</i> • <i>Dodatne informacije može se po potrebi smjestiti u Komentar događaja.</i>

F14.5.196 Korisnik – Sumarno izvješće

Sistemski identifikator	aafece46-99dd-4e55-b0b2-81e5c0f1cf23
Naziv	Korisnik – Sumarno izvješće
Opis	Generira sumarno izvješće na temelju višestrukog upita za pretraživanje.
Vrsta entiteta	Korisnik (E14.2.16)
Promijenjeni metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev(i)	R10.4.25, R10.4.26
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja

Dodatni metapodaci događaja (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none">• Identifikator korisnika koji sudjeluje (M14.4.81)• Upit za pretraživanje (M14.4.98)• Ukupno entiteta (M14.4.105)• Komentar događaja (M14.4.25)
Napomena o uporabi	<ul style="list-style-type: none">• Za svaki upit koji je uključen u sumarno izvješće, događaju treba dodati jedan Upit za pretraživanje, vidi R10.4.25. .• Ukupno entiteta treba pokazati ukupan zbroj broj entiteta koji su pronađeni svim upitim za pretraživanje, vidi R10.4.20 i R10.4.25. Ovaj broj može biti i približan.• Dodatne informacije može se po potrebi smjestiti u Komentar događaja.

15. Zahvale

Razvoj specifikacije kao što je MoReq2010® traži veliku količinu energije i posvećenosti velikog broja ljudi. Upravljanje dokumentima je tehničko i visoko specijalizirano područje i stoga su ovi suradnici obično vodeći nacionalni i međunarodni stručnjaci u ovoj disciplini koji su dobrovoljno uložili svoje vrijeme i napor bez naknade.

DLM Forum® želi zahvaliti svima koji su doprinijeli razvoju specifikacije MoReq2010®.

15.1 Projektni tim

Program rada na specifikaciji MoReq2010® trajao je godinu dana. Pokrenut je na općoj godišnjoj skupštini DLM Foruma u Madridu u svibnju 2010., a MoReq2010® službeno je objavljen na općoj godišnjoj skupštini DLM Foruma u Budimpešti u svibnju 2011. godine.

15.1.1 Autor

Jon Garde, Journal IT

15.1.2 Urednik

Richard Blake, The National Archives, UK

15.1.3 Upravljanje programom

Simon Cole, Automated Intelligence

Martin Waldron, Weathervane Consult

15.1.4 Tehnički tim

Hans Fredrik Berg, National Archives of Norway

Richard Jeffrey-Cook, InForm Consult

15.1.5 Korektor

Paul Sutcliffe, Consultant

15.2 Stručna skupina za pregled

DLM Forum® zahvaljuje Europskoj komisiji na velikodušnoj pomoći u sponzoriranju Stručne skupine za pregled specifikacije MoReq2010® što je olakšalo komunikaciju i koordinacijske sastanke.

15.2.1 Voditelj

Malcolm Todd, The National Archives, UK

15.2.2 Europska komisija

Jef Schram, European Commission

15.2.3 Stručnjaci

Francisco Barbedo, National Archives of Portugal

Diane Carlisle, ARMA International

Tracy Caughell, OpenText Corporation

Marie-Anne Chabin, Archive 17

Elena Cortés Ruiz, National Archives of Spain

Andrew Ewing, Hewlett Packard Software

Maria Guercio, University of Urbino

Andrea Hänger, Bundesarchiv

Hans Hofman, National Archives of the Netherlands/International Council on Archives

Toivo Jullinen, National Archives of Estonia

Julie McLeod, University of Northumbria

Bogdan-Florin Popovici, National Archives of Romania

Barbara Reed, Recordkeeping Innovation

Jože Škofljanec, National Archives of Slovenia

15.3 Savjetnici

Sljedeće osobe doprinijele su formalnom javnom pregledu specifikacije za vrijeme savjetovanja o konceptu (ljeti 2010.) i za vrijeme savjetovanja o nacrtu specifikacije MoReq2010® (zimi 2010/2011.).

Malcolm Beach, In-Form Consult

Steve Bertone, OpenText Corporation

Kris Brown, HP

Stephen Clarke, ISO Committee TC46/SC11 Archives & Records Management

Lucas Colet, Public Research Centre Henri Tudor

Julian Croker, Steria

Christian Dubourg, Ever-Team Software

Laznik Dušan, Mentis d.o.o.

Marc Fresko, Inforesight

Rita Gago, Arquivo Municipal de Lisboa (Lisbon Municipal Archive)

Kirsten Glenwright, Objective Corporation

Mariella Guercio, University of Urbino

Paul Hampton, Alfresco

Katrina Hinton, Objective Corporation

Vincent Caper Hooft, European Central Bank

Gabor Hornyak, MATRIX Auditing Evaluating and Certification

Gregor Joeris, SER Software Technology

Ben Johnson, Objective Corporation
Ulrich Kampffmeyer, PROJECT CONSULT Unter
Hanns Köhler-Krüner, HKK Consulting
Robert Lentz, cBrain A/S
Marko Lukicic, Ericsson Nikola Tesla
Karl Mayrhofer, Fabasoft
Leo Merman, Celt Consultancy
Christoph Mueller, HTW Chur
Giovanni Michetti, University of Rome "La Sapienza"
Tony Ogilvie, Automated Intelligence
Maria Palma, AedocDigital
Osmo Polonenn, Finnish MoReq Working Group
Bogdan-Florin Popovici, National Archives of Romania
Professor Roberta Raimondi, Bocconi School of Management Milan
Shaheen Ramdiane, OpenText Corporation
Susana. B. Rodriguez, Ministry Defense Spain
John Seeley, IKM Solutions
Deirdre Sharp, Norfolk County Council
María José Aldaz Sola, Archivistica.Net
Lucia Stefan, Archiva
Ricardo Vieira, INESC-ID
Naina Visani, IKM Solutions
Chris Walker
Robert Whiter, Oracle
Anthony Woodward, Record Point Software
Sherry Xie, University of British Columbia

DIO DRUGI - PRIKLJUČNI MODULI

100. SUČELJE

101. Grafičko korisničko sučelje (GUI)

101.1 Informacije o modulu

Naziv modula	Grafičko korisničko sučelje (GUI)
Verzija modula	1.0
Identifikator implementiranog modula (vidi M.14.4.41)	0f9584e5-552a-4a79-a8ea-3c2801765255
Preduvjeti	Osnovne usluge specifikacije MoReq2010®
Usporedni uvjeti	Nema

101.2 Ključni koncepti

101.2.1 Osnovna obilježja grafičkog korisničkog sučelja

Grafičko korisničko sučelje ili GUI najčešći je način na koji korisnici komuniciraju sa suvremenim računalnim tehnologijama. Grafičko korisničko sučelje može imati svaki informacijski sustav koji ima zaslon i jedan ili više ulaznih uređaja. Informacije se obično prosljeđuju u GUI putem ulaznih uređaja kao što su tipkovnice, miševi, tablet uređaji, olovke, zasloni osjetljivi na dodir i mikrofoni koji prosljeđuju zvučne naredbe. Odgovor koji daje GUI prvenstveno je vizualan, na zaslonu ili projekciji, no ponekad se koriste i zvučni uređaji i drugi dodatni uređaji za povratne informacije.

Ključne osobine većine grafičkih korisničkih sučelja su sljedeće:

- Korisniku omogućuju da pokrene više aplikacija istovremeno, da prate veze i da prelaze s jedne aplikacije na drugu, na primjer, korisnik koji čita poštu u klijentu za elektroničku poštu može kliknuti na vezu koja se otvara u web pretraživaču;
- Omogućuju korisnicima da istovremeno vide više od jedne jedinice ili komada informacija i da neke informacije vide kao tekst, a druge kao slike, ikone ili grafiku;
- Omogućuju korisnicima da manipuliraju jedinicama i izvrše radnje na njima klikom miša, dodirom prsta ili pritiskom na tipkovnicu;
- Korisnicima omogućuju vizualnu navigaciju između jedinica tako da daju prikaz više jedinica u obliku kao što su popis ili stablo;
- Korisnicima omogućuju da vide veze između jedinica;
- Omogućuju korisnicima da odaberu više jedinica istovremeno tako da ih obuhvate jednim potezom, ili na sličan način, te da potom istovremeno izvrše iste radnje na više jedinica;
- Omogućuju korisnicima da rukuju jedinicama tako da ih povlače i otpuštaju na druge jedinice;
- Omogućuju korisnicima prijelaz između različitih pogleda, ili prozora, na isti skup podataka;

- Omogućuju korisnicima da povećaju entitete, vide ih na alternativan način tako da ih povećaju ili smanje;
- Mogu prikazati informacije razvrstane na različite načine i označiti status jedinica različitim vizualnim efektima;
- Mogu preklopiti različite informacije iz dijelova sustava u jedan koherentan prikaz;
- Mogu davati pop-up obavijesti i dijaloške okvire putem kojih korisnici mogu komunicirati s njima;
- Mogu se prikazati kao obrazac za upis metapodataka o jedinici;
- Mogu voditi korisnika kroz složene procese tehnikama kao što su čarobnjaci;
- Mogu pomoći popisa za odabir i izbornika ograničiti radnje među kojima korisnik može odabrati;
- Mogu onemogućiti funkcije koje nisu prikladne za određenu jedinicu;
- Mogu prikazati rezultate pretraživanja, izvješća i sadržaj jedinica izravno na zaslonu ili prikazu; i
- Mogu se skrojiti i urediti tako da odgovaraju pojedinim korisnicima i određenim ulogama.

Ovaj modul sadrži zahtjeve za rješenja MSDS-a koja koriste GUI.

101.2.2 Grafička korisnička sučelja i dokumentacijski sustavi

Ako dokumentacijski sustav ima GUI, sve njegove različite funkcionalnosti objedinjuju se u tom sučelju tako da korisnik može komunicirati s njima. Sami se procesi mogu izvršavati na različitim mjestima, i lokalno i na udaljenim poslužiteljima i na web poslužiteljima. Različiti dijelovi dokumentacijskog sustava mogu se međusobno povezivati lokalnim računalnim mrežama, mrežama širokog područja, privatnim intranetima ili javnim Internetom. GUI, međutim, treba dati objedinjen i koherentan pogled na dokumentacijski sustav koji skriva tehničku složenost njegove osnovne infrastrukture.

U većini dokumentacijskih sustava GUI će pripadati bilo samorodnoj aplikaciji, bilo web aplikaciji koju udomljuje web pretraživač. Ako GUI pripada samorodnoj aplikaciji, treba nastojati slijediti, koliko je to moguće, konvencije i smjernice za pristupačnost operativnog sustava koji udomljuje aplikaciju. Ako je GUI dio web aplikacije, treba nastojati slijediti, koliko je to moguće, konvencije i smjernice za pristupačnost World Wide Web konzorcija (W3C). U oba slučaja GUI treba nastojati da bude jednostavan za korištenje i uskladen s očekivanjima korisnika, tako da im pruži najveće izglede da će komunicirati i raditi s dokumentacijskim sustavom uz minimalno ranije iskustvo, obuku i ergonomski napor.

MSDS posebno mora koristiti svoje grafičko korisničko sučelje za to da:

- korisniku omogući da bude u interakciji sa sadržajem dokumentacijskog sustava predstavljajući entitete grupirane u logične strukture kao što su popisi, stabla i mrežne mape;
- prikaže status entiteta grafičkim sredstvima;
- prema predodređenim postavkama pokaže samo aktivne entitete, ali omogućujući da se prijeđe na prikaz i rezidualnih entiteta;
- olakša pregledavanje, kako ga definira MoReq2010®, na primjer tako da se s roditeljske jedinice združivanja može lako pristupiti i pogledati njezinu djecu;
- korisnicima omogući da pogledaju i, ako imaju ovlasti za to, mijenjaju metapodatke entiteta, na primjer putem obrasca;

- olakšaju završetak zadatka, kao što je popunjavanje elemenata metapodataka, pružajući pomoć kao što su predodređene vrijednosti, popisi za odabir, provjera pravopisa, look-up ploče i tako dalje;
- korisnicima omogući da lako stvaraju entitete u dokumentacijskom sustavu, na primjer tako da započnu stvaranje dokumenta povlačenjem i otpuštanjem zapisa ili veze iz operativnog sustava ili druge aplikacije;
- korisnicima omogući da izrađuju upite za pretraživanje i da vizualno odrede kriterije pretraživanja, a ne putem skriptnih jezika izraza za pretraživanje;
- prikaže rezultate pretraživanja na način koji korisnicima omogućuje da izravno dođu u doticaj s entitetima koji su vraćeni i da ih pogledaju;
- omogući grafičku interakciju s rezultatima pretraživanja, kao što je promjena redoslijeda stupaca, i tako dalje;
- po mogućnosti omogući korisnicima da izravno gledaju sadržaj dokumenata putem grafičkog korisničkog sučelja, ili da pristupe sadržaju dokumenta i da ga preuzmu;
- korisnicima pokaže samo one radnje koje su ovlašteni izvršiti na entitetu prije no što ih pokušaju izvršiti;
- omogući poglede specifične za ulogu korisnicima s pripadajućim odgovornostima, na primjer, da omoguće voditeljima dokumentacije da prate i izvrše proces raspolaganja;
- omogući korisnicima da radnje na entitetima izvode lako i s najmanjim mogućim brojem koraka, pružajući pomoć kao što su kontekstualni i aplikativni izbornici, alatne trake, kombinacije tipaka i tako dalje;
- pruži povratnu informaciju ako radnja traje više od oko sekunde, koristeći, na primjer, ikone zauzetosti poslom ili trake napretka;
- da vizualnu, a možda i zvučnu povratnu informaciju kod rezultata svih radnji, jasno naznačujući jesu li uspjele ili su zakazale;
- kada radnja zakaže, korisniku pošalje smislene poruke koje pokazuju što je zakazalo, po mogućnosti i zašto je zakazalo, i što oko toga treba učiniti;
- pruži uslugu korisnicima s posebnim potrebama držeći se smjernica za pristupačnost i, na primjer, podržavajući povećavanje prikaza na zaslonu, prikazujući iste informacije na različite načine, kao što je korištenje boje i podcrtavanja za hiperveze, i tako dalje;
- dopusti korisnicima da personaliziraju svoje iskustvo s grafičkim korisničkim sučeljem, primjerice odabirući predodređene boje, oblike i veličine znakova, i da dijelove sučelja rasporede na različita mjesta; i
- korisnicima pruže trenutno dostupnu podršku, kao što je pomoć osjetljiva na kontekst, mrežno dostupne upute za korisnike, često postavljana pitanja (FAQ), čarobnjaci, vodiči, pristup stolu pomoći i tako dalje.

MSDS može koristiti svoje grafičko sučelje i da olakša zajednički rad tako da:

- pokazuje koji korisnici trenutno pristupaju dokumentacijskom sustavu;
- među korisnicima koji istodobno koriste dokumentacijski sustav olakšava komunikaciju, razgovor, dijeljenje zaslona, elektroničke ploče, ili odgovarajuće;
- korisnicima omogući da šalju poruke pojedincima ili grupama drugih korisnika;
- korisnicima omogući da unesu dodatne bilješke o entitetima u dokumentacijskom sustavu radi drugih korisnika;
- potiče korištenje i možda udomljuje blogove i on line rasprave;

- omogući korisnicima da stvaraju popise zadataka koji se odnose na entitete u dokumentacijskom sustavu;
- proširi korištenje popisa zadataka na čitave grupe, a ne samo na pojedinačne korisnike;
- potiče korištenje i možda udomljuje pojedinačne i grupne kalendare koji prikazuju nadolazeće događaje i zadaće;
- omogući korisnicima da o važnim zadaćama, kao što su složene odluke u provjeri raspolaganja, izvijeste druge iskusnije korisnike; i
- osigura kontrolne ploče za nadzor korištenja i statusa dokumentacijskog sustava, kao što su zbirni pokazatelji o dokumentima koji su dospjeli za raspolaganje ili im je istekao rok za raspolaganje.

MSDS svom grafičkom sučelju ne smije dopustiti da:

- korisnicima omogući pristup dokumentacijskom sustavu ako nisu ovlašteni za to;
- pokaže korisnicima da postoje entiteti koje nisu ovlašteni vidjeti;
- omogući korisnicima da izvrše radnje koje nisu ovlašteni izvršiti.

101.2.3 Pitanja vezana uz organizaciju

Organizacija koja koristi MSDS s grafičkim korisničkim sučeljem mogla bi ga htjeti brendirati na posebne načine, na primjer tako da ono:

- prikazuje njezin logo;
- koristi njezinu shemu boja i fontove;
- koristi njezine prethodno zadane postavke;
- uključuje njezine vlastite odredbe i uvjete pristupa i korištenja;
- zahtjeve za podrškom upućuje na njezin korporativni stol pomoći, a ne na podršku na razini dobavljača;
- ima prilagođene upute za korisnike, često postavljana pitanja, priručnike i čarobnjake; i
- ima predodređeni oblik i izgled o kojem je odlučila organizacija.

Organizacija mora imati u vidu i posljedice za sigurnost ako se neki dijelovi dokumentacijskog sustava instaliraju na osobnim računalima ili radnim stanicama korisnika i postaviti pitanja kao što su:

- Pohranjuje li dokumente, sadržaj dokumenata ili druge elemente lokalno u priručnu memoriju?
- Je li priručna memorija kriptirana?
- Koliko je lako premostiti ili zauzeti njezine sigurnosne kontrole?
- Koliko je sigurna komunikacija između klijentske aplikacije i drugih serverskih dijelova dokumentacijskog sustava?
- Je li komunikacija kriptirana?
- Je li dokumentacijski sustav dostupan na daljinu, na primjer preko računala treće strane u Internet kafićima itd.?

Ova pitanja mogu biti nužna i za druge vrste korisničkog sučelja, a ne samo za grafičko.

101.4 Funkcionalni zahtjevi

R101.4.1

U skladu sa zahtjevom **R2.4.6** osnovnih usluga MSDS mora implementirati grafičko korisničko sučelje (GUI) koje ovlaštenim korisnicima omogućuje pristup cjelokupnoj funkcionalnosti koju određuje usluga ili paket usluga.

Izraz „GUI“ opisuje primarno vizualno sučelje koje nadzire čovjek operater. GUI se može usporediti s ranijim sučeljem naredbene linije kojim su se sustavi nadzirali upisom instrukcija ili naredbi u terminal.

Da bi se mogao certificirati kao sukladan sa specifikacijom MoReq2010®, GUI ne smije primjenjivati samo dio funkcionalnosti koje određuje MoReq2010® za uslugu ili paket usluga koji pokriva.

R101.4.2

MSDS mora prikazivati entitete na dosljedan način koji korisnicima omogućuje da ih prepoznaju prema vrsti entiteta, identificiraju preko Naziva ili drugih metapodataka i da neposredno vide njihov status.

Na primjer, korisnik treba biti u stanju s jedinice združivanja ili plana raspolažanja neposredno prepoznati klasu.

R101.4.3

Prema prethodno zadanim postavkama MSDS mora pokazati samo aktivne entitete, ali i omogućiti korisnicima da prikažu i aktivne i rezidualne entitete.

Prema prethodno zadanim postavkama rezidualni entiteti ne trebaju biti vidljivi u GUI-ju. Kada korisnik izabere prikaz i aktivnih i rezidualnih entiteta, njihov status treba biti jasno označen prema R101.4.2.

Vidi i R2.4.22 i R10.4.17.

R101.4.4

MSDS mora ovlaštenim korisnicima omogućiti da stvaraju nove entitete i dodaju ih u dokumentacijski sustav određujući vrijednosti za njihove metapodatke, uključujući i kontekstualne metapodatke.

Na primjer, ovlašteni korisnik mora biti u stanju dodavati nove klase u uslugu klasifikacije, nove jedinice združivanja u uslugu upravljanja dokumentima, nove planove raspolažanja u uslugu planiranja raspolažanja, nove obustave raspolažanja u uslugu obustave raspolažanja itd.

Ovisno o svojoj prirodi MSDS korisnicima može omogućiti da nove dokumente stvaraju na ad hoc osnovi, povlačeći i otpuštajući zapise i veze iz operativnog sustava ili drugih aplikacija. Za druge vrste MSDS-a stvaranje dokumenata bit će strukturiranije.

Vrijednosti metapodataka može dati korisnik, može ih generirati MSDS (na primjer Sistemski identifikator) ili dati predodređenu vrijednost. MSDS može biti u stanju automatski izvući vrijednosti metapodataka iz sadržaja novih dokumenata. U svakom slučaju, vrijednosti svih obveznih metapodataka moraju biti upisane prije no što novi entitet nastane u MSDS-u.

R101.4.5

MSDS mora olakšati uvid u entitete tako da na zahtjev prikaže njihove metapodatke, uključujući i bilo koje kontekstualne metapodatke i ovlaštenom korisniku omogući da mijenja njihove vrijednosti u skladu s drugim zahtjevima specifikacije MoReq2010®.

MoReq2010® ne određuje može tražiti da pogleda metapodatke entiteta putem GUI-ja.

R101.4.6

MSDS mora ovlaštenom korisniku koji stvara entitet prema R101.4.4, ili dodaje ili mijenja metapodatke prema R101.4.5, pružiti automatiziranu pomoć u izvršenju zadatka, kako je primjereno, i mora mu omogućiti da traži i nađe entitete kojima se dodaju metapodaci dok se uređuju.

Pomoć se može pružiti pop-up popisima za odabir, samozavršetkom, provjerom pravopisa, maskama za formatiranje, pomoći koja je osjetljiva na kontekst itd. Pretraživanje i dodavanje entiteta nužno je u velikom broju različitih zadataka, na primjer u određivanju klase za jedinicu združivanja ili nadjačavanju predodređenog plana raspolaganja dokumentom.

R101.4.7

MSDS mora osigurati da ovlašteni korisnici ne mogu mijenjati vrijednosti metapodataka koji su samo za čitanje i da ne mogu upisati vrijednosti metapodataka koje nisu u skladu s tipom podatka elementa.

MSDS mora osigurati i podržati upis ispravno oblikovanih metapodataka uključujući i sva ograničenja koja određuje definicija elementa metapodataka i njegov tip podatka.

R101.4.8

Osim metapodataka prema **R101.4.5** MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da pogleda i, ako je ovlašten, mijenja popis prava pristupa (ili odgovarajuće) bilo kojeg entiteta.

Ogledna usluga uloga specifikacije MoReq2010® ne određuje na koji način treba nadzirati i upravljati pristupom entitetima pod uvjetom da udovoljava općim načelima nadzora pristupa koja su definirana specifikacijom i da se može izvesti kao popis prava pristupa sukladan specifikaciji MoReq2010®.

R101.4.9

MSDS mora vizualno pokazati veze među entitetima i ovlaštenim korisnicima omogućiti da se u pregledu kreću tim vezama.

Na primjer, MSDS mora omogućiti korisniku da pogleda jedinicu združivanja, da u pregledu prijeđe na njezinu klasu i pogleda je, da prijeđe na njezinu povijest događaja i pogleda je, a isto tako na dokumente djecu, planove raspolaganja, sastavnice itd.

MoReq2010® ne određuje na koji način GUI treba prikazati veze među entitetima niti obveznu vrstu pogleda.

R101.4.10

MSDS mora voditi korisnika pokazujući mu koje se radnje mogu izvesti na entitetu i dopuštajući da odabere među dostupnim radnjama.

GUI mora biti osjetljiv i prilagoditi svoj prikaz ovlastima trenutnog korisnika. Ne smije svim korisnicima pokazati istu paletu dostupnih radnji, a da ne pruži stanovite vizualne upute o tome koji je podskup radnji dostupan trenutnom korisniku.

Na primjer, kontekstualni izbornik sadrži cjelovit popis radnji koje se mogu izvršiti na entitetu određene vrste. Ako trenutni korisnik nema pravo neke od tih radnji izvršiti na odabranom entitetu, ta opcija treba biti zasiviljena ili uklonjena s izbornika. Ne bi trebalo biti nužno da korisnik pokrene radnju prije no što sazna da mu ona nije dostupna jer nema odgovarajuće pravo pristupa.

R101.4.11

MSDS mora funkciju pretraživanja učiniti dostupnom s bilo kojeg pogleda ili zaslona s izuzetkom zaslona za konfiguriranje i modalnih dijaloga.

Korisnik ne bi trebao navigirati do posebnog zaslona ili pogleda da bi izveo pretraživanje.

R101.4.12

MSDS korisnicima mora omogućiti grafičku izradu upita za pretraživanje i zadavanje kriterija za složeno pretraživanje, tako da odaberu pojmove za pretraživanje i traže entitete kada je potrebno .

Od korisnika dokumentacijskih sustava s grafičkim korisničkim sučeljem ne treba tražiti da upisuju skripte za pretraživanje putem tipkovnice ili da koriste jezik izraza za pretraživanje.

Na primjer, za izradu kriterija za pretraživanje „Izvorni datum/vrijeme nastanka je prije 1. travnja 2010.“ GUI bi korisniku mogao omogućiti da s popisa odabere definiciju elementa metapodataka „Izvorni datum/vrijeme nastanka“, da u drugoj kontroli osjetljivoj na kontekst odabere „prije“ i potom upiše „1. travnja 2010.“ Tako da ga odabere na pop-up kalendaru.

R101.4.13

MSDS korisnicima mora omogućiti da grafički oblikuju rezultate pretraživanja, uključujući i metapodatke koji će se prikazati, u kojem poretku ih treba prikazati i kako treba poredati rezultate.

Vidi i R10.4.18. Grafičko konfiguiranje rezultata pretraživanja može uključivati povlačenje i otpuštanje stupaca da bi ih se drukčije rasporedilo ili klikove na zaglavla stupaca radi sortiranja elementa metapodataka. GUI treba grafički podržavati i paginaciju (ili odgovarajuće) rezultata pretraživanja prema R10.4.19.

R101.4.14

MSDS mora ovlaštenim korisnicima omogućiti da skupove rezultata pretraživanja pohrane u različitim formatima zapisa i da ih možda prihvate kao dokumente.

Dokumentoliki oblik rezultata pretraživanja treba biti sličan podrobnom izvješću prema R10.4.24. Na primjer, rezultati pretraživanja mogu se pohraniti kao CSV ili PDF datoteka. MSDS bi mogao biti u stanju i izravno prihvati rezultate pretraživanja kao dokument, no ova razina funkcionalnosti nije uključena u osnovne usluge specifikacije MoReq2010®.

R101.4.15

MSDS mora ovlaštenim korisnicima omogućiti da pogledaju entitete i na njima izvrše radnje izravno s rezultata pretraživanja.

Kada GUI prikaže rezultate pretraživanja, entiteti prikazani na popisu moraju imati istu razinu funkcionalnosti kao i u drugim dijelovima sučelja. Drugim riječima, korisnik bi trebao biti u stanju pogledati njihove metapodatke, pregledavati ih, izvršavati radnje itd. – sve to tako da ne mora s rezultata pretraživanja prijeći u drugi pogled. Vidi i R101.4.17.

R101.4.16

MSDS korisnicima mora omogućiti da rade prečace do entiteta koje mogu dijeliti s drugim korisnicima.

Prečac je vanjska uputnica na entitet u MSDS-u koja se može koristiti da se pokrene otvaranje GUI-ja u određenom pogledu i prikazivanje entiteta na koji se odnosi prečac.

Primjer prečaca je URI hiperveza. Korisnicima treba biti omogućeno da prečace spreme u svom lokalnom okruženju i dijeli ih s drugim korisnicima sučelja, na primjer tako da ih šalju elektroničkom poštom.

R101.4.17

MSDS korisniku mora omogućiti da odabere skup entiteta iste vrste i općenito s prikaza i među rezultatima pretraživanja prema R101.4.13 tako da skupno:

- reklassificira ih istom klasom prema **R6.5.4** ili **R6.5.12**;
- premjesti ih istom roditelju prema **R6.5.8** ili **R6.5.13**;
- promijeni njihov plan raspolaganja u isti plan raspolaganja prema **R6.5.15**;
- provjeri ih prema **R8.4.17**, otkaže njihovu predaju ili uništenje prema **R8.4.18** ili potvrdi njihovu predaju ili uništenje prema **R8.4.19** i **R8.4.20**;
- pridruži im istu obustavu raspolaganja prema **R9.4.3**;
- izveze ih prema **R11.4.3** i **R101.4.19**; ili
- izradi jedan prečac prema skupu više entiteta, a ne prema pojedinačnim entitetima, prema **R101.4.16**.

MoReq2010® ne određuje koliko entiteta treba odabrati među rezultatima pretraživanja.

R101.4.18

MSDS mora osigurati posebno sučelje za korisnike ovlaštene raditi na procesu raspolaganja i završiti ga kako je opisano u **8. Usluga planiranja raspolaganja**.

Sučelje osobito treba korisnicima omogućiti da pregledavaju i ostvare uvid u sve aktivne dokumente koji su dospjeli za raspolaganje tako da se ne mora izvesti upit za pretraživanje, prema **R8.4.16**, te da ih grupiraju na različite načine kako je opisano. Sučelje mora olakšati različite radnje raspolaganja opisane u **R8.4.17**, **R8.4.18**, **R8.4.19** i **R8.4.20**, osobito omogućujući da se izvedu na čitavim nominiranim grupama dokumenata.

Poželjno ponašanje sučelja, koje nije nužno za sukladnost sa specifikacijom MoReq2010®, uključuje:

- sposobnost da se planira unaprijed i predvidi dokumente koji će dospjeti za raspolaganje u kalendarskoj godini, tjednu i mjesecu;
- prikupljanje, prikaz i izradu grafičkih statistika o propusnosti radnje raspolaganja i prosječnom vremenu koje je utrošeno za različite radnje raspolaganja; i;
- upravljanje obustavama raspolaganja, uključujući i pregled dokumenata koji su trenutno pod obustavom i koliko je istekao rok za njihovo uništenje.

R101.4.19

MSDS mora osigurati posebno sučelje za korisnike ovlaštene izvršiti proces izvoza opisan u **811. Usluga izvoza**

Sučelje osobito treba olakšati sljedeće:

- omogućiti korisniku da sastavi popis entiteta za izvoz prema **R11.4.3**, po mogućnosti tako da ih odabere i premjesti na popis prema **R101.4.17**;
- omogućiti korisniku odabir opcija izvoza prema **R11.4.2**;

- omogućiti korisniku pokretanje izvoza, praćenje njegova napretka, stanku i ponovno pokretanje prema **R11.4.7**; i
- dati korisniku neposrednu povratnu informaciju o bilo kojoj grešci do koje je došlo i o uspjehu ili zakazivanju izvoza.

R101.4.20

Korisnicima koji su pokrenuli dugotrajne radnje MSDS mora dati povratnu informaciju i omogućiti da ih prekinu ili otkažu prije no što se završe.

Sučelje osobito mora:

- dati korisniku povratnu informaciju da je naredba primljena u manje od sekunde, prepričljivo oko 0,1 sekunde, tako da korisnik osjeti da sučelje odgovara;
- dati povratnu informaciju da aplikacija obrađuje naredbu ako nije završena u manje od 2 sekunde, na primjer rotirajućim krugom ili cursorom u obliku pješčanog sata; i;
- pokazati indikator napretka i korisniku omogućiti da otkaže naredbu ako nije završena za manje od 10 sekundi.

Primjer radnje koja može trajati dugo i tražiti navedene mjere je pokretanje pretraživanja.

R101.4.21

Kada radnje nisu uspješne, MSDS mora dati korisne poruke o grešci koje korisniku objašnjavaju prirodu greške, što se dogodilo i kako nastaviti.

MSDS ne smije dopustiti da radnje koje je pokrenuo korisnik zakažu, a da se korisnika ne obavijesti o tome. Isto tako, poruke o grešci moraju biti sročene tako da ih jasno razumiju i korisnici s malo ili bez ikakva tehničkog znanja, a moraju i uputiti korisnika što da radi s greškom, tako da korisnik može postupiti s povjerenjem.

Zapazite da poruke koje su čisto informativne i one koje su upozorenja treba jasno razlikovati od poruka o grešci kako se ne bi nehotice upozoravali korisnici.

GUI mora dati poruke o grešci dodatno uz vođenje dnevnika radnji koje su zakazale, prema R2.4.8, a ne kao zamjenu za ovaj zahtjev.

R101.4.22

MSDS mora osigurati pomoći lako dostupnu s njegovih zaslona i pogleda, uključujući i njegove modalne dijaloge, korisnicima koji:

- ne znaju kako se kretati njegovim grafičkim korisničkim sučeljem;
- ne razumiju posljedice određene radnje;
- ne znaju kako stvoriti entitet;
- ne znaju kako promijeniti metapodatke;
- ne znaju kako oblikovati upite za pretraživanje i kriterije pretraživanja, osobito one koji su složeni;
- ne znaju gdje naći kontrole za radnje i postupke;
- ne znaju što bi sa sistemskim greškama; i
- žele naučiti više o sustavu.

Pomoć se može pružiti na više načina uključujući upute, priručnike, često postavljana pitanja, čarobnjake i savjete. Pomoć mora biti relevantna za proces koji korisnik izvodi. Više pojedinosti donosi nefunkcionalni zahtjev **N101.5.11**.

101.5 Nefunkcionalni zahtjevi

N101.5.1

Vrsta grafičkog korisničkog sučelja koje se koristi ovisit će o operativnom okruženju i platformi.

Dodatno uz odgovore na **N12.3.1** i **N12.6.1**, kakve vrste grafičkog korisničkog sučelja dokumentacijski sustav podržava i na kojim su sučeljima i operativnim sustavima dostupna ta sučelja?

N101.5.2

U podlozi dobrih grafičkih korisničkih sučelja stoji logika koja osigurava konzistentnost u čitavom sučelju. Korisnik počne očekivati da GUI odgovori na točno određene načine. GUI može dosljedno koristiti ikone za predstavljanje različitih vrsta entiteta i stanja. GUI će razliku između aktivnih i neaktivnih entiteta učiniti lako vidljivom, ili između funkcija koje se mogu izvršiti i onih koje se ne mogu izvršiti.

Za svaki GUI naveden prema **N101.5.1**, kakav je njegov pristup u dizajnu, uključujući:

- Kako koristi grafičke elemente kao što su ikone i slike?
- Kako održava konzistentnost u sučelju?
- Kako pomaže korisniku u izvršenju funkcija?

Gdje je potrebno, navedite primjere.

N101.5.3

Ergonomija je važna, iako subjektivna procjena svakog grafičkog korisničkog sučelja. Na primjer, koliko je klikova mišem ili pokreta potrebno da se izvrši često korištena funkcija? Najbolja grafička korisnička sučelja često se opisuju kao prijateljska prema korisnicima i intuitivna za korištenje.

Koliki su prosječan i najveći broj korisnikovih radnji (na primjer klikovi mišem ili dodiri prstom) nužnih za pristup bilo kojem zaslonu ili dijalogu u sučelju dokumentacijskog sustava ili za završetak bilo koje od sljedećih funkcija specifikacije MoReq2010® od predodređenog pogleda ili polaznog zaslona aplikacije:

- Stvoriti dokument u jedinici združivanja?
- Tražiti entitet prema njegovu tipu koristeći jedan jednostavan kriterij za pretraživanje?
- Pogledati metapodatke entiteta u skupu rezultata pretraživanja?
- U pregledu prijeći s prvog na zadnji dokument u jedinici združivanja od 100 dokumenata?

(Odgovor treba opisati što je predodređeni pogled ili polazni zaslon i što je točno svaka pojedina korisnikova radnja koja je potrebna za izvršenje tipične funkcije. Treba opisati i funkciju sa srednjim prosječnim brojem korisnikovih radnji kao i funkciju koja traži najviše korisnikovih radnji.)

N101.5.4

GUI može koristiti opće tehnike prikazne sučelju kojima se korisniku omogućuje izvršavanje funkcija. Na primjer, može omogućiti da se dokumenti prihvataju povlačenjem i otpuštanjem datoteka s korisnikove radne površine.

Kako GUI koristi opće tehnike, kao što su skrolanje i zumiranje, na prikladne načine da dokumentacijski sustav učini korisnjim i iskoristivijim?

N101.5.5

GUI često podržava personalizaciju. Alternativni elementi sučelja, kao što su boje, oblik, fontovi i njihove veličine, mogu biti dostupni na različitim uređajima kao što su stolna računala, notebook, tableti i pametni telefoni. Korisnik može htjeti ove opcije za personalizaciju postaviti različito za svaki čimbenik oblika. Personalizacija traži da se ovi elementi nakon izmjene spreme i ostaju s pojedinim korisnikom od sesije do sesije i od uređaja do uređaja, kako korisnik odabere.

Ima više načina na koje korisnik može personalizirati GUI, a to može uključiti nešto ili sve od sljedećega:

- uključivanje u sučelje popisa nedavno korištenih entiteta, vidi N101.5.8;
- uključivanje u sučelje popisa omiljenih entiteta, vidi N101.5.9;
- mogućnost da se postave boje prikaza, fontovi i njihova veličina;
- mogućnost da se preurede elementi zaslona, pogleda i stupaca;
- mogućnost da se postavi osobni predodređeni poređak na popisima i pogledima;
- mogućnost da se odredi pogled kod kojeg će aplikacija otvoriti, ili će uvijek otvarati najnoviji pogled;
- praćenje korisnikove lokacije u aplikaciji pomoći breadcrumb trail** ili odgovarajućeg;
- omogućivanje korisnicima da se vrate na prethodne zaslone i poglede, vidi N101.5.8; i
- mogućnost stvaranja osobnih pohranjenih pretraživanja i definicija izvoješća, vidi R10.4.23 i R10.4.27.

Na koje se načine GUI može personalizirati da bi udovoljio pojedinim korisnicima i mogu li se ove postavke spremiti kao korisnikove osobne prethodno zadane postavke?

N101.5.6

Moguće je prilagoditi i zvučna upozorenja i obavijesti.

Koristi li GUI zvučna upozorenja i obavijesti i mogu li se zvučna upozorenja, obavijesti i postavke jačine zvuka individualno prilagoditi i personalizirati prema N101.5.5?

N101.5.7

Moguće je kretati se sučeljem i izvršavati funkcije koristeći samo zvučne naredbe.

Odgovara li GUI na zvučne naredbe i, ako to radi, koji je obuhvat zvučnih naredbi u odnosu na funkcionalnost koju traži MoReq2010®?

N101.5.8

Mnoga grafička korisnička sučelja pohranjuju mesta koja korisnik posjeti i entitete kojima pristupi. Ovaj popis korisnicima zatim omogućuje da se vrate na entitete koje su nedavno stvorili, pogledali ili mijenjali, a da ne moraju pretraživati ili pregledavati da bi ih našli.

Omogućuje li dokumentacijski sustav jednostavan pristup entitetima kojima je korisnik nedavno pristupio kroz GUI tako da ih korisnik kasnije može naći i pristupiti im bez pretraživanja?

N101.5.9

Neka grafička korisnička sučelja omogućuju korisnicima da entitete dodaju na popis omiljenih entiteta. To korisnicima omogućuje lakše pronalaženje i pristup ovim omiljenim entitetima, tako da ne moraju

pretraživati i pregledavati da bi ih našli. Ovo može biti važno obilježje jer korisnici često trebaju pristup samo malom broju jedinica združivanja da bi obavili većinu svoga dnevnog posla koji prihvata, deklarira i upućuje na dokumente. Mnogi će korisnici htjeti ove jedinice združivanja držati pri ruci da ih ne traže stalno. Druga dobra uporaba popisa omiljenih entiteta jest čuvanje pretraživanja i izvješća koja korisnik redovito obavlja, odnosno izrađuje, vidi R10.4.23 i R104.27.

Omogućuje li dokumentacijski sustav korisnicima da održavaju popis omiljenih entiteta i da im lako pristupaju preko grafičkog korisničkog sučelja?

N101.5.10

Važno je da informativne obavijesti i poruke o greškama za korisnike budu razumljive, informativne i prijemčive. Svaka obavijest, poruka ili dijalog treba naznačiti i aktivnosti koje su korisnicima dostupne i, gdje je moguće, uputiti što da se radi sljedeće.

Kako GUI rukuje obavijestima za korisnike, uvjetima greške i funkcijama koje su zakazale, pomažu li poruke korisnicima tako da predlažu ispravak ili slijed aktivnosti?

N101.5.11

Razina pomoći i podrške koju GUI daje prema R101.4.22 iznimno je važna. Gdje god je moguće, pomoć treba biti osjetljiva na kontekst. Pomoć ne mora biti ograničena na tekstualne informacije – može sadržavati slike i dijagrame, ugrađene video zapise, mrežne priručnike i druge tehnike e-učenja.

Dodatno na R101.4.22, koje vrste on line pomoći pruža GUI i različiti njegovi dijelovi, u kojoj mjeri ova pomoć korisna kao podrška korisnicima u obavljanju funkcija i upoznavanju dokumentacijskog sustava?

101.6 Rječnik pojmove

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Zaslon za konfiguraciju	(imenica) Zaslon ili pogled „za postavke“ čija je svrha ponajprije pomoći u konfiguriranju MSDS-a i ne koristi se u svakodnevnim radnjama. Može sadržavati opcije koje korisnici ne susreću redovito. Vidi i zaslon .
Dijalog	(imenica) Vidi modalni dijalog .
Prikazati	(glagol) Pokazati korisniku GUI-ja , osobito predstavljajući informacije na zaslonu . GUI može prikazivati različite entitete kao tekst, slike ili ikone, ili kao kombinaciju bilo čega od toga. Veze između entiteta mogu se prikazati pomoću grafičkih elemenata kao što su crte i strelice, a mogu biti vidljive i u rasporedu entiteta i njihovoj blizini.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Poruka o grešci	(imenica) Grafički pokazatelj korisniku da određena funkcija ili radnja nije bila uspješna, obično funkcija ili radnja koju je korisnik pokrenuo. Poruka o grešci može se korisniku GUI-ja dati na mnogo različitih načina, uključujući i modalni dijalog .
Povratna informacija	(imenica) Vidi vizualna povratna informacija .
Grafički	(pridjev) Primarno vizualno, koristeći prirodna obilježja i prednosti grafičkog korisničkog sučelja .
Grafičko korisničko sučelje	(imenica) sučelje prema informacijskom sustavu , obično kao kratica „GUI“, koje entitete i njihove veze predstavlja kao slike, ikone i vizualne indikatore, ali i koristeći tekst. GUI može predstaviti informacije u različitim prozorima ili na različitim zaslonima . Korisnici mogu manipulirati različitim objektima koje GUI prikazuje koristeći različite metode upisa, uključujući tipkovnice, miševe i druge uređaje pokazivače, kao i putem dodira i gesti. Tipičan GUI omogućuje korisnicima da odaberu jedan ili više entiteta i na njima izvrše funkcije .
GUI	(akronim) Grafičko korisničko sučelje .
Početni zaslon	(imenica) Početna stranica ili standardni pogled MSDS-a koji nespecijalizirani korisnik vidi kao predodređeni pogled. Korisnik može očekivati da s početnog zaslona odmah pregledava , pretražuje i ostvaruje uvid u entitete u MSDS-u. Ovisno o svrsi MSDS-a korisnik može očekivati da iz ovog pogleda stvara dokumente i pristupa njihovu sadržaju. Vidi i zaslon .
Modalni dijalog	(imenica) Obavijest, obično u obliku pop-up prozora , koju se mora prihvati ili odbaciti, odnosno za koju se mora obaviti neka aktivnost prije no što korisnik može nastaviti koristiti GUI .
Navigirati	(glagol) Mijenjati zaslove ili poglede, u pregledu prelaziti veze među entitetima , pogledati entitete i promijeniti entitet koji je u žarištu GUI-ja izravnom manipulacijom objekata zaslona.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Personalizacija	(koncept) Mijenjati značaj i iskustvo standardnog korisničkog sučelja i prilagoditi ga korisnikovu osobnom ukusu. Mnoge aplikacije nude mogućnost preuređenja zaslona u GUI-ju kao izraz osobnih sklonosti, na primjer mijenjajući veličinu, boju, mjesto i fontove koje koriste objekti zaslona. Kada korisnik uloži vrijeme i napor u personalizaciju, važno je da MSDS „zapamti“ ove promjene tako da se mogu iznova koristiti u sljedećoj sesiji.
Zaslon	(imenica) Zaslon, pogled , prozor ili sučelje, ovisno o naravi GUI-ja . Svaku aplikaciju GUI-ja obično čini nekoliko različitih zaslona s različitim funkcijama. Funkcionalni i nefunkcionalni zahtjevi predviđaju najmanje četiri različite vrste zaslona ili sučelja: <ul style="list-style-type: none"> • zaslon za konfiguraciju, • početni zaslon, • posebno sučelje za raspolaganje, i • posebno sučelje za izvoz. Treba zapaziti da su ovo prepostavke dizajna zasnovane na grupiranju funkcionalnosti koje GUI treba podržavati. Njihova svrha nije nepotrebno ograničavati dizajnere GUI-ja ili dobavljače MSDS-a , pod uvjetom da aplikacija na neki način koherentno olakšava ove različite aspekte upravljanja dokumentacijskim sustavom i njegova korištenja.
Prečac	(imenica) URI hiperveza ili druga vanjska uputnica na entitet ili entitete u MSDS-u koja se može dijeliti s drugim korisnicima . Na primjer, jedan korisnik može drugome poslati poruku elektroničke pošte koja sadrži prečac na dokument umjesto da mu u prilogu pošalje sadržaj dokumenta. Kada se pokrene prečac pristupa MSDS-u i omogućuje korisniku da izravno pronađe entitet.

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Posebno sučelje za raspolaganje	<p>(imenica) Sučelje koje olakšava proces raspolaganja. Voditelji dokumentacije u pravilu se trebaju baviti ovim procesom da obave sljedeće aktivnosti kao redovan posao:</p> <ul style="list-style-type: none"> • predvidjeti, pratiti i upravljati dokumentima koji dospijevaju za raspolaganje; • izvršavati provjere i upisivati odluke nakon provjere; • osigurati da se predaje uspješno završe i potvrde; • izvršiti i potvrditi uništenje sadržaja dokumenta gdje se traži osobna potvrda; • zatvoriti jedinicu združivanje gdje je primjereno; i • odgovarati na upozorenja. <p>Ima mnogo drugih rubnih aktivnosti koje bi se također mogle uključiti u ovu posebnu aktivnost, kao što su stavljanje i dizanje obustava raspolaganja, upravljanje planovima raspolaganja i tako dalje.</p> <p>Vidi i zaslon.</p>
Posebno sučelje za izvoz	<p>(imenica) Sučelje koje olakšava proces izvoza. Ovlašteni korisnici u pravilu će morati učiniti sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odabrati dokumente i druge entitete za izvoz, po mogućnosti na temelju prethodnih izvoza ili podataka o tome jesu li entiteti ažurirani nakon što su zadnji put izvezeni; • dati komentar izvoza koji objašnjava izvoz, po mogućnosti i ime datoteke za izvoz i druge pojedinosti; • odrediti gdje će izvesti datoteku – to može biti mrežna lokacija za pohranu, drugi poslovni sustav, putem kriptiranog internetskog kanala ili slično; • pokrenuti i pratiti izvoz; • nakon uspješnog završetka po mogućnosti nastaviti upravljati izvozom, i bilo koje druge ranije izvoze, na sigurnoj lokaciji. <p>Točne zadaće i priroda sučelja ovisit će o pojedinom rješenju MSDS-a.</p> <p>Vidi i zaslon.</p>
Pogled	<p>(imenica) Vidi zaslon.</p> <p>(glagol) Vizualno pogledati.</p> <p>Vidi i pogledati.</p>

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Vizualna povratna informacija	(imenica) Jedna od privlačnosti GUI-ja jest da korisnici osjećaju da doista manipuliraju realnim objektima, a ne jednostavno dvodimenzionalne grafičke prikaze logičkih entiteta. Stoga je važno da GUI odgovara korisniku dok je vizualna povratna informacija iznimno važna za korisnikovo iskustvo. Ako korisnik izvršava funkciju, a izgleda kao da se ništa ne dešava, čak i ako to traje svega par sekundi, korisnikovo iskustvo bit će osjetno lošije.
Prozor	(imenica) Vidi zaslon.

102. Aplikativno programsko sučelje (API)

102.1 Informacije o modulu

Naziv modula	Aplikativno programsko sučelje (API)
Verzija modula	1.0
Identifikator implementiranog modula (vidi M.14.4.41)	654633ec-8b17-4a3c-a483-436ee2bd506a
Preduvjeti	Osnovne usluge specifikacije MoReq2010®
Usporedni uvjeti	Nema

102.2 Ključni koncepti

102.2.1 O aplikativnim programskim sučeljima

Aplikativno programsko sučelje ili API objavljeno je i normirano sučelje prema informacijskom sustavu, kao što je dokumentacijski sustav, koje drugom softveru omogućuje da bude u interakciji s njim. Ima više različitih vrsta API-ja za različite programske jezike, platforme i okruženja. Primjer API-ja je skup od jedne ili više definicija web servisa.

Postojanjem API-ja zaobilazi se potreba dokumentacijskog sustava za bilo kakvim ljudskim korisnikom. „Korisnik“ MSDS-a je u stvari vanjski sustav. Ljudski korisnik može biti u interakciji s MSDS-om posredno preko vanjskog sustava, a interakcija može biti i potpuno automatizirana. Na primjer, sustav za pohranu može imati API kao sučelje s dokumentacijskim sustavom tako da automatski pohranjuje račune potvrde o isporuci** i narudžbe, kako se izdaju ili zaprimaju. U ovom primjeru mogu se automatski stvarati jedinice združivanja kad god u sustav za pohranu uđu računi novog kupca, a zatvarati kada se kupčevi računi brišu; klase i planovi raspolažanja mogu biti unaprijed konfigurirani i primjenjivati se automatski te će biti malo ili nimalo izravne interakcije s dokumentacijskim sustavom, osim od strane ili preko sustava za pohranu.

Ovaj modul sadrži zahtjeve za MSDS koji primjenjuje API.

102.2.2 Tehnička sukladnost

MoReq2010® definira API skup kao zbirku „metoda“ koje može pozvati vanjska aplikacija. Za MSDS ove metode implementiraju funkcionalnosti opisane u specifikaciji MoReq2010®. Važno je da MSDS ima cijelovit API skup ako se treba certificirati za sukladnost s ovim modulom.

Obično će svaka funkcija specifikacije MoReq2010® odgovarati pozivu jedne metode u API skupu i ne bi smjelo biti nužno u API-ju pozivati više od jedne metode da se izvrši pojedinačna funkcija koju specifikacija definira.

U API skup mora se uključiti dovoljno API metoda da se osigura potpuna funkcionalnost barem jedne usluge specifikacije MoReq2010®, ili paketa usluga, vidi R2.4.6.

Neki dokumentacijski sustavi mogu osigurati samo djelomične API skupove koji uključuju samo neke od funkcionalnosti određene u specifikaciji MoReq2010®. Gdje je to slučaj, zahtjevi navedeni u ovom modulu mogu biti koristan vodič o očekivanja specifikacije MoReq2010® u pogledu osiguranja API-ja, ali dokumentacijski sustav za određenu uslugu ili paket usluga, koji se djelomično zasniva na drugoj vrsti sučelja uz svoj API, ne može se certificirati kao sukladan prema odredbama ovog modula.

Radi vrednovanja kvalitete i potpunosti API skupa dobavljač mora akreditiranom ispitnom centru dostaviti priručnik za svoj API koji opisuje:

- kako aplikacije treće strane pronalaze i povezuju se s API-jem; i;
- metode API skupa uključujući preduvjete i posljedice.

Uz gore navedeno, dobavljači koji žele ispitati sukladnost svojih API skupova moraju ispitnom centru dostaviti test harness or shell** čime se omogućuje ispitivanje. Od akreditiranih ispitnih centara ne očekuje se da pišu svoje vlastite aplikacije da bi olakšali ispitivanje API skupa.

102.2.3 Obziri u svezi s API skupom

API skupovi pišu se za različite svrhe. Ponekad je namjera dobavljača da to budu sučelja opće svrhe te ohrabruju druge da pišu aplikacije koje ih podržavaju. U drugim slučajevima svrha im je osigurati čvrstu integraciju s pojedinim proizvodom treće strane, možda takvim koji nema vlastitu ugrađenu funkcionalnost upravljanja dokumentima. U ovom zadnjem slučaju API je po prirodi općenito vlasnički i dobavljači ne ohrabruju pristup trećih strana.

U svakom slučaju, prisutnost interakcije putem API-ja ne smije MSDS oslobođiti odgovornosti da osigura:

- da je dokumentima dan primjerен poslovni kontekst ispravnom klasifikacijom;
- da povijesti događaja sadrže prikladne informacije za reviziju o tome koji je korisnik izvršio pojedinu radnju;
- da su određena i da se održavaju prava pristupa, a neovlašteni korisnici ne mogu pristupiti i rukovati entitetima u MSDS-u;
- da se prikladno upravlja procesom raspolažanja koji je opisan u **8. Usluga planiranja raspolažanja** i da se razmotrene odluke o raspolažanju donose u primjero vremenu;
- da se dokumenti i drugi entiteti mogu u cijelosti izvesti iz MSDS-a, kako je opisano u **11. Usluga izvoza**.

API skupovi posebno mogu izazivati poteškoće u dodjeljivanju radnji u dokumentacijskom sustavu pojedinim korisnicima. Stoga se mora voditi računa da vanjski sustav pruži informacije o tome tko je stvarni korisnik koji je pokrenuo aktivnost koja je dovela do pokretanja poziva API-ja, iako je korisnik dokumentacijskog sustava tehnički gledano sama vanjska aplikacija.

102.4 Funkcionalni zahtjevi

R102.4.1

U skladu sa zahtjevom R2.4.6 osnovnih usluga MSDS mora implementirati aplikativno programsko sučelje (API) koje sadrži skup metoda koje ovlaštenim korisnicima omogućuju

pristup cjelokupnoj funkcionalnosti koju utvrđuje usluga ili paket usluga prema **R2.4.1**.

Izraz „API“ opisuje svako sučelje kojem pristupa aplikacija klijent ili drugi poslovni sustav, a ne operater čovjek. Operater čovjek može komunicirati s poslovnim sustavom i posredno manipulirati entitetima u MSDS-u, no nema izravne interakcije s ljudima.

Da bi se certificirao kao sukladan sa specifikacijom MoReq2010®, API mora implementirati sve funkcionalnosti koje MoReq2010® određuje za uslugu ili paket usluga o kojem se radi.

R102.4.2

MSDS mora podržavati višekorisničke, asinkrone pozive metoda u svom API skupu.

*Korisnik, aplikacija ili thread** koji pristupa MSDS-u putem poziva metode, ne smije blokirati druge korisnike, aplikacije ili threads** da istodobno pristupe MSDS-u i pozovu metode.*

R102.4.3

MSDS mora osigurati da svaki poziv metode prema **R102.4.1** dođe od ovlaštenog korisnika i da se sve funkcije i događaji pripisu pojedinačnom korisniku MSDS-a koji je ovlašten izvršiti pojedinu funkciju na entitetu na kojem je izvršena.

Nije dovoljno da se sve funkcije izvršene u MSDS-u pripisu pojedinačnom korisniku ako je to vanjska usluga koja poziva API. To ne daje dovoljno konteksta za djelotvornu odgovornost kada se izrađuju i kasnije tumače povijesti događaja.

R102.4.4

MSDS mora osigurati da svaki poziv metode prema **R102.4.1** vrati kod greške koji pokazuje uspjeh ili zatajenje poziva.

Proces pozivanja, aplikacija ili sustav ne bi smjeli biti prinudeni uputiti drugi poziv metode da bi saznali ishod prethodnog poziva metode.

MoReq2010® ne određuje koje pozive metode i kodove grešaka API treba koristiti.

R102.4.5

MSDS mora osigurati metodu koja vraća proširene informacije o grešci za kod greške vraćen prema **R102.4.4**.

Proširene informacije o grešci trebaju biti iste ili jednakovrijedne onima koje se dobiju prema R2.4.8. Zapazite da ovo ne zamjenjuje zahtjev da MSDS održava dnevnik grešaka prema R2.4.7.

R102.4.6

MSDS mora osigurati metodu ili metode koje za svaki zadani entitet vraćaju radnje koje se mogu dopustiti trenutnom korisniku u odnosu na taj entitet.

MoReq2010® ne određuje kako se takva metoda ili metode trebaju implementirati. Informacija o dopustivim radnjama za bilo koji zadani entitet omogućuje trenutnom korisniku API-ja da sazna koje se metode mogu pozvati za taj entitet a da ne mora posebno pozvati svaku radnju.

102.5 Nefunkcionalni zahtjevi

N102.5.1

Dokumentacijski sustav može podržavati veći broj različitih vrsta API-ja i arhitektura, na primjer web servise, REST, programske jezike (Java, C++, Python itd.), Microsoft.NET okruženje, SOA itd.

Koju vrstu ili vrste API-ja dokumentacijski sustav podržava?

N102.5.2

Dokumentacijski se sustav može izvršavati na različitim platformama, kako je navedeno prema **N12.6.1**. API dokumentacijskog sustava može, međutim biti dostupan na istim platformama, ali i podržan na drugim platformama. Na primjer, dokumentacijski se sustav može izvršavati na Linux poslužitelju, a imati Windows API skup.

Među primjerima različitih platformi za API su Google App Engine, Amazon EC2, Microsoft Windows Azure, Microsoft Windows, Linux, Mac OS X, Google Android, Aple iOS itd.

Za koje platforme dokumentacijski sustav osigurava API skupove?

N102.5.3

API skup može koristiti poseban protokol kao što su HTML, SOAP, RPC, TCP/IP, XML itd.

Koje normirane protokole koristi API?

N102.5.4

S korištenjem API skupa općenito je povezana krivulja učenja. Mora se osigurati dokumentacija i razvojno okruženje. Vještine nužne za razvoj za API mogu se dobiti od dobavljača ili treće strane koja vrši obuku, obrazovanje i daje podršku za API. Organizacija može odabrati i da trećoj strani da da za nju izradi aplikacije zasnovane na API-ju.

Dodatno uz **N12.9.1** i **N12.9.2**, koje su vještine, obuka i obrazovanje potrebni za razvoj za API dokumentacijskog sustava i gdje se oni mogu dobiti?

N102.5.5

Nije nužno da osobama koje se bave razvojem licencirati i koristiti API za slobodan razvoj novih aplikacija zasnovanih na API-ju – to ne mora biti omogućeno čak niti organizacijama koje su kupile dokumentacijski sustav.

Može li bilo koja osoba koja se bavi razvojem razvijati za API dokumentacijskog sustava ili se osoblje za razvoj mora osigurati na neki način?

N102.5.6

Verzije API-ja dokumentacijskog sustava mogu se razlikovati od verzija samog glavnog proizvoda, a mogu biti i odvojen proizvod i održavati se dijelom neovisno.

Neovisno o **N12.14.1**, kakvo se označavanje verzija koristi API skup dokumentacijskog sustava?

N102.5.7

Svaka verzija API-ja dokumentacijskog sustava može dodati nove metode ili izbaciti stare. Ovime se mora upravljati tako da se osigura da se API aplikacije više ne mogu uspješno izvršavati.

Za svaku vrstu izdanja prema **N102.5.6**, kako se u API skup dokumentacijskog sustava uvode novi pozivi metoda, a izbacuju stari? Kao se razvojno osoblje obavještava o ovim promjenama?

N102.5.8

Važan je aspekt svakog API skupa kompatibilnost unatrag.

U odnosu na **N102.5.6** i **N102.5.7**, može li se kod napisan za sučelje s jednom verzijom API skupa izvršavati prema prethodnim verzijama i uz koja ograničenja kompatibilnosti?

N102.5.9

Dodatno uz program podrške korisnicima, razvojnom osoblju za API dobavljač može pružiti dodatnu pomoć i zasebnu podršku.

Kako je API skup podržan dodatno uz **N12.15.3**, **N12.15.4**, **N12.15.5**, **N12.15.6** i **N12.15.7** i postoje li posebne odredbe za program potpore?

N102.5.10

Korištenje API skupa može tražiti dodatna jamstva i može podlijegati dodatnim odredbama i uvjetima.

Koja se dodatna jamstva prema **N12.16.1**, dodatni ugovori o razini usluge prema **N12.16.2** ili dodatne odredbe i uvjeti prema **N12.16.3** odnose na API skup dokumentacijskog sustava?

102.6 Rječnik

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Dopustiva radnja	(imenica) Metoda koja korisnik može pozvati u odnosu na određeni entitet . MoReq2010® ne traži da mora postojati izravno mapiranje jedan-na-jedan između metode u API-ju i funkcije koju ovlašteni korisnik može izvršiti na entitetu . Stoga se izraz „dopustiva radnja“ koristi u širem i obuhvatnijem značenju metoda koje može pozvati određeni korisnik, za određen entitet i u određenom trenutku. Svrha je zahtjeva da se dopustive radnje mogu otkriti jest omogućiti korisniku API-ja da sazna koje se metode mogu pozvati, a da ne mora pozvati svaku.
API	(akronim) Aplikativno programsko sučelje .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Aplikativno programsko sučelje	(imenica) Softversko sučelje koje može koristiti aplikacija . API se može opisati kao sučelje računala prema računalu, za razliku od sučelja između čovjeka i računala. Svaki API ima određen broj metoda koje aplikacija može pozvati . Cjelovit skup metoda koje su uključene u API ponekad se označavaju kao „API skup“. API za MSDS može se osigurati korištenjem mnogih različitih tehnologija i protokola. MoReq2010® ne traži niti jednu posebnu tehnologiju ili protokol, pod uvjetom da API uključuje cjelinu funkcionalnosti usluge , ili paketa usluga, na koju se primjenjuje.
Asinkron	(koncept) Načelo prema kojem poziv API-ju ne blokira istodobni prijem i obradu drugih poziva. Sinkrono korištenje API-ja prisiljava aplikacije na čekanje da se završi prethodni poziv da bi se mogao proslijediti sljedeći. Asinkrono korištenje API-ja znači da aplikacije ne mogu predvidjeti koji će se od dva poziva koji se preklapaju izvršiti prvi.
Poziv	(glagol) Pozvati metodu koja API-ju šalje ulazne podatke koje zatim obraduje MSDS . Svaki poziv API-ju u pravilu će vratiti kod greške , a može vratiti i druge izlazne podatke. Vidi i metoda .
Kod greške	(imenica) Pokazatelj uspješnosti ili zatajenja poziva metodi . U slučaju zatajenja ili djelomičnog uspjeha kod greške može biti i vrijednost koja pokazuje uzrok neuspjehu poziva. Nakon neuspješnog poziva i vraćanja koda greške, API mora dati proširene informacije o grešci , ako se to traži.
Metoda	(imenica) Rutina ili podrutina u API-ju koja se može pronaći programski i potom pozvati pozivom . Svaka će pozvana metoda izvršiti neku akciju, ako je uspješna, dati ili dohvatiti podatke ili promijeniti neku osobinu ili vrijednost u MSDS-u . Vidi i poziv .
Višekorisnički	(koncept) Podrška za više istovremenih korisnika . MSDS ne bi smio omogućavati pristup samo jednom korisniku istovremeno.

200. SERIJA KLASIFIKACIJE

201. Hijerarhijska klasifikacija

201.1 Informacije o modulu

Naziv modula	Hijerarhijska klasifikacija
Verzija modula	1.0
Identifikator implementiranog modula (vidi M.14.4.41)	5c772478-0a49-4391-a1d4-a5cd142a72d1
Preduvjeti	Osnovne usluge specifikacije MoReq2010®
Usporedni uvjeti	<i>Nema</i>

201.2 Ključni koncepti

201.2.1 Struktura hijerarhijske klasifikacije

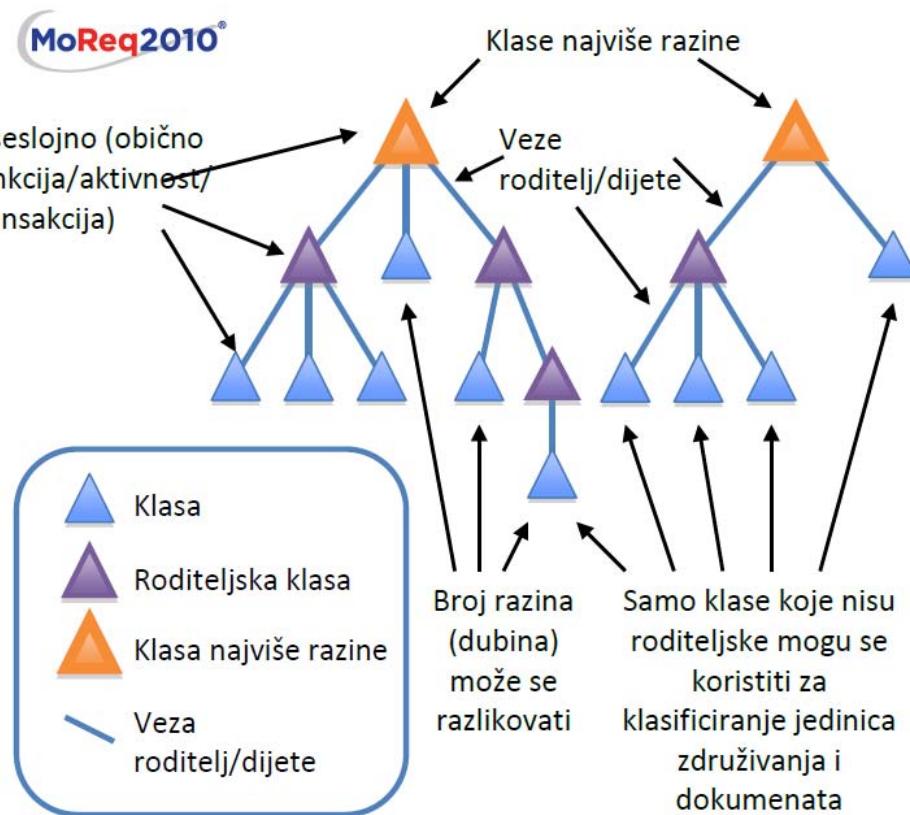
Mnoge organizacije koriste hijerarhijsku klasifikaciju kao jednostavno i snažno sredstvo za razvoj klasifikacijskog plana za svoje poslovanje. Hijerarhijskim strukturama lako se navigira što omogućuje da se u pregledu lako dođe do njihovih klasa.

U hijerarhijskom klasifikacijskom planu klase su organizirane u višeslojnu strukturu stabla, kako je prikazano na **ilustraciji 201a**.

Tipičan klasifikacijski plan u obliku stabla može se organizirati prema poslovnim funkcijama, a zatim, za svaku poslovnu funkciju prema poslovnim aktivnostima i napokon u svakoj aktivnosti prema transakcijama. Iako se za funkcionalnu klasifikaciju općenito koriste tri razine, MoReq2010® ne ograničava najveću dubinu hijerarhijskog klasifikacijskog plana: MoReq2010® dopušta i da se mijenja broj razina u istoj hijerarhijskoj klasifikacijskoj strukturi.

Kako pokazuje **ilustracija 201a**, hijerarhijski klasifikacijski plan ima jednu ili više klasa najviše razine koje predstavljaju najšire i najopćenitije klasifikacije kao što su funkcije organizacije. Klasa, kao što je klasa najviše razine, može biti roditelj nekolicini klasa djece niže razine. Klase niže razine predstavljaju uže i određenije klasifikacije kao što su pojedine poslovne aktivnosti i transakcije koje se obavljaju unutar pojedine funkcije. Klasa dijete može imati samo jednu roditeljsku klasu, a svaka klasa, osim klasa najviše razine, mora imati roditelja. Na ovaj se način hijerarhijska struktura može širiti i rasti do tražene dubine.

Roditeljska klasa u hijerarhijskom klasifikacijskom planu ne koristi se za klasifikaciju jedinica združivanja ili dokumenata. Dokumentu ili jedinici združivanja može se pridružiti samo klasa u kojoj nema klasa djece i koja predstavlja najodređeniju dostupnu klasifikaciju. Kada se klasa prvi put iskoristi na ovaj način za klasifikaciju jedinica združivanja ili dokumenata, više ne može postati roditeljska klasa tako da joj se dodaju klase djeca.

Ilustracija 201a - Osnovna obilježja hijerarhijske klasifikacije su: klase vršne razine, roditeljske klase i niže klase djeca. Hijerarhija se može protegnuti do bilo koje dubine, no većina tradicionalnih hijerarhijskih klasifikacijskih planova primjenjuje hijerarhiju na tri razine

201.2.2 Nasljeđivanje

Jedna od glavnih prednosti hijerarhijske klasifikacije jest to što omogućuje da klase djeca nasljeđuju osobine svojih roditelja. MoReq2010® koristi ovu prednost i omogućuje da se od roditeljske klase naslijedi:

- predodređeni plan raspaganja; i
- pridružene obustave raspaganja.

Ako MSDS primjenjuje oglednu uslugu uloga, klase djeca nasljeđuju i:

- popise prava pristupa.

Ako MSDS primjenjuje oglednu uslugu metapodataka, klase djeca nasljeđuju:

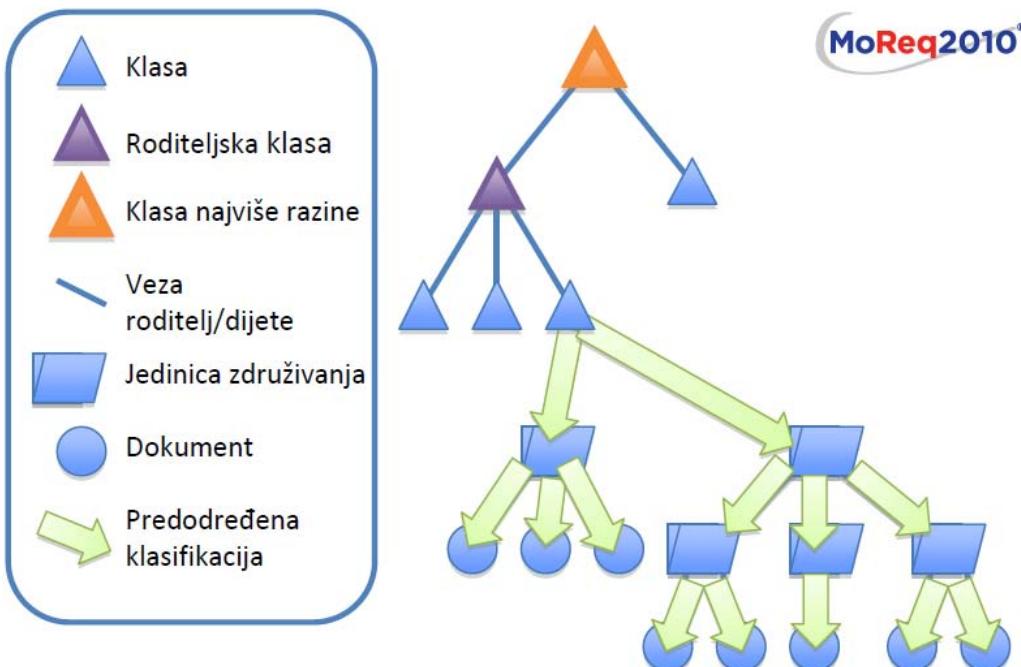
- predloške jedinica združivanja, i
- predloške dokumenata koji su pridruženi roditeljskoj klasi (ako ih ima).

201.2.3 Tradicionalni pristup hijerarhijskoj klasifikaciji

Prema prijašnjim specifikacijama kao što je MoReq2® klasifikacija je uvijek bila hijerarhijska i uvijek se primjenjivala samo na korijenske jedinice združivanja. Ovakav pristup traži da svaka jedinica združivanja dijete i svaki dokument imaju istu klasifikaciju kao i njihova korijenska jedinica združivanja. Ovaj tradicionalni pristup prikazuje **ilustracija 201b**.

Tradicionalni pristup podrazumijeva da će u čitavoj usluzi upravljanja dokumentima jedinica združivanja dokumenata uvijek biti homogene; drugim riječima, da će svaki dokument u određenoj jedinici združivanja stvoriti ista poslovna funkcija, aktivnost i transakcija.

Kao što je prikazano na ilustraciji, specifikacija MoReq2010® nastavlja podržavati takav pristup za one organizacije kojima je to potrebno.

Ilustracija 201b - Kada se primjenjuje na korijensku jedinicu združivanja, hijerarhijska se klasifikacija nasljeđuje kao predodređena klasifikacija za sve potomke te jedinice združivanja. Ovo odražava tradicionalni pristup kombinirane hijerarhije prema klasifikaciji i združivanju.

Kada se hijerarhijska klasifikacija primjenjuje samo na razini korijenske jedinice združivanja, čitava struktura u kojoj se kombiniraju klase, jedinice združivanja i dokumenti može se konceptualizirati kao jedna hijerarhija. U tom je smislu struktura prikazana na **ilustraciјi 201b** logički identična onoj na **ilustraciјi 1i** (vidi 1.4.5 Klasifikacija i združivanje u osnovnim uslugama specifikacije MoReq2010®) i pokazuje kako se MoReq2010® može koristiti za hijerarhijsko povezivanje klasifikacije i združivanja ako je to potrebno.

201.2.4 Alternativne uporabe hijerarhijske klasifikacije

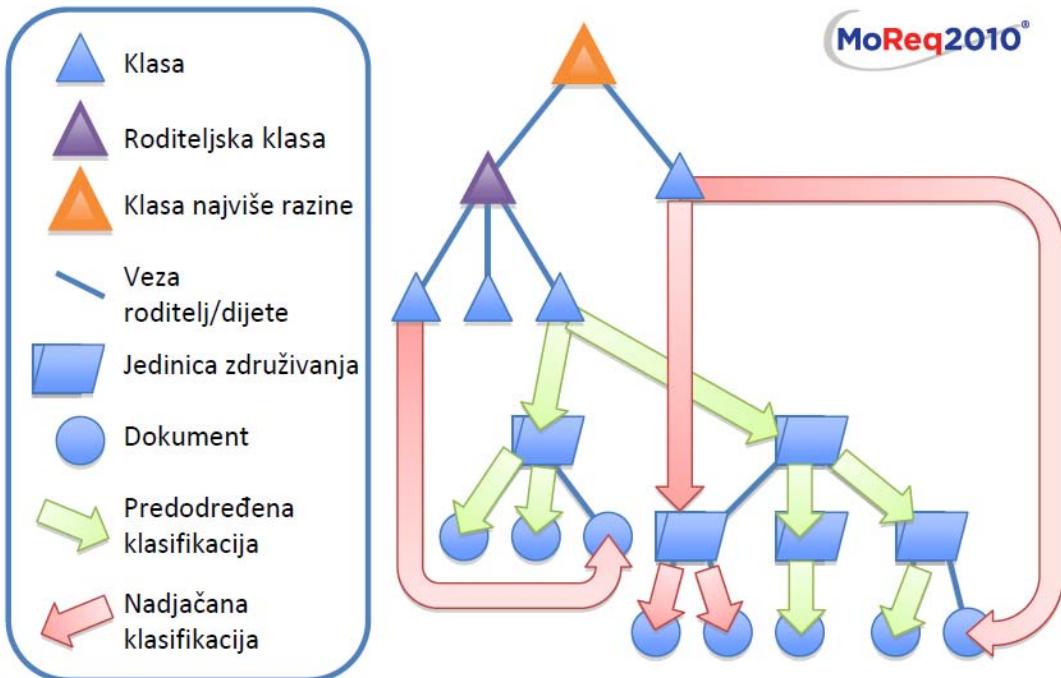
Hijerarhijska klasifikacija u specifikaciji MoReq2010® može nije ipak ograničena na predstavljanje tradicionalnog pristupa klasifikaciji i združivanju. Kao i druge vrste klasifikacije i hijerarhijske se klase mogu koristiti za nadjačavanje predodređene klasifikacije naslijedene od roditeljske jedinice združivanja za jedinicu združivanja dijete ili dokument.

Ovo se događa kada se klasa primjeni izravno na pojedinu jedinicu združivanja dijete ili dokument prekidajući predodređeni lanac nasljeđivanja klasifikacije korijenske jedinice združivanja. Ovo prikazuje **ilustracija 201c**.

Omogućujući nadjačavanje predodređene klasifikacije jedinice združivanja djeteta ili pojedinačnog dokumenta MoReq2010® podržava heterogene jedinice združivanja koje

sadrže dokumente s različitim klasama, kao što su one koje su nastale kao rezultat različitih poslovnih transakcija, aktivnosti, pa čak i funkcija.

Na primjer, ovo omogućuje stvaranje projektnih jedinica združivanja u kojima se združuju svi dokumenti koji se odnose na određeni projekt koji organizacija vodi, bez obzira na to koje su ih transakcije proizvele.

Ilustracija 201c - Hijerarhijsku je klasifikaciju moguće koristiti i na načine koji nisu tradicionalni, da se nadjača predodređena klasifikacija na bilo kojoj razini primjenjujući je na jedinice združivanja djecu ili izravno na dokumente

Ilustracije 201b i 201c zajedno prikazuju korisnost hijerarhijske klasifikacije i pokazuju kako se može prilagoditi i koristiti i u tradicionalnim dokumentacijskim sustavima i u onima koji to nisu.

201.2.5 Entiteti hijerarhijske klase

Entiteti klase i njihovi atributi definirani su u **5. Usluga klasifikacije**. Usluge klasifikacije koje koriste hijerarhijski klasifikacijski plan primjenjuju posebnu vrstu entiteta klase koja se naziva „hijerarhijska klasa“. Entiteti hijerarhijske klase smatraju se po svemu isti kao i ostali entiteti klase osim što imaju dodatne sistemske metapodatke i ograničavaju ih dodatna pravila ponašanja kojima druge klase ne podliježu.

Na primjer, hijerarhijske klase koje nisu na najvišoj razini imaju roditeljske klase. To znači da će entitet hijerarhijske klase među svojim sistemskim metapodacima imati i identifikator svoje roditeljske klase. Klase koje pripadaju drugim vrstama klasifikacijskih planova nemaju identifikatore roditeljske klase. Dodatna pravila ponašanja za hijerarhijske klase određuju funkcionalni zahtjevi u ovom modulu.

201.2.6 Izvoz hijerarhijskih klasifikacijskih planova

Kada se klase organiziraju u hijerarhiju, svaka klasa predstavlja određeniju klasifikaciju nego njezina roditeljska klasa. Roditeljska klasa daje širi kontekst klasi djetu. Puni se kontekst osigurava samo zadržavanjem veza među razinama u hijerarhiji počevši od klase najviše razine. Ove se veze moraju očuvati kada se hijerarhijske klase izvoze.

Pravila izvoza opisana u **11. Usluga izvoza** moraju se proširiti kada se odnose na hijerarhijske klase. Hijerarhijske klase osobito proširuju definiciju entiteta koji su značajni za druge entitete prema **11.2.9 Izvoz značajnih entiteta** i entiteta koji su uključeni entiteti prema **11.2.20 Izvoz uključenih entiteta**.

Za hijerarhijske klase značajni su sljedeći entiteti:

- plan raspolaganja hijerarhijske klase;
- svaka obustava raspolaganja pridružena hijerarhijskoj klasi; i
- roditeljska klasa hijerarhijske klase i svaka klasa predak uključujući i klasu najviše razine.

Pored toga za hijerarhijske klase:

- uključeni entiteti hijerarhijskih klasa su klase djeca.

Ova proširena pravila izvoza znače da se s hijerarhijskom klasom koja se izvozi u cijelosti, u cijelosti moraju izvesti i njezine klase potomci. Isto tako, kao zamjenske oznake moraju se izvesti klase preci hijerarhijske klase, od roditelja sve do klase na najvišoj razini iznad nje, kako bi se osigurao potreban kontekst. Ovo pokazuje **ilustracija 201d**.

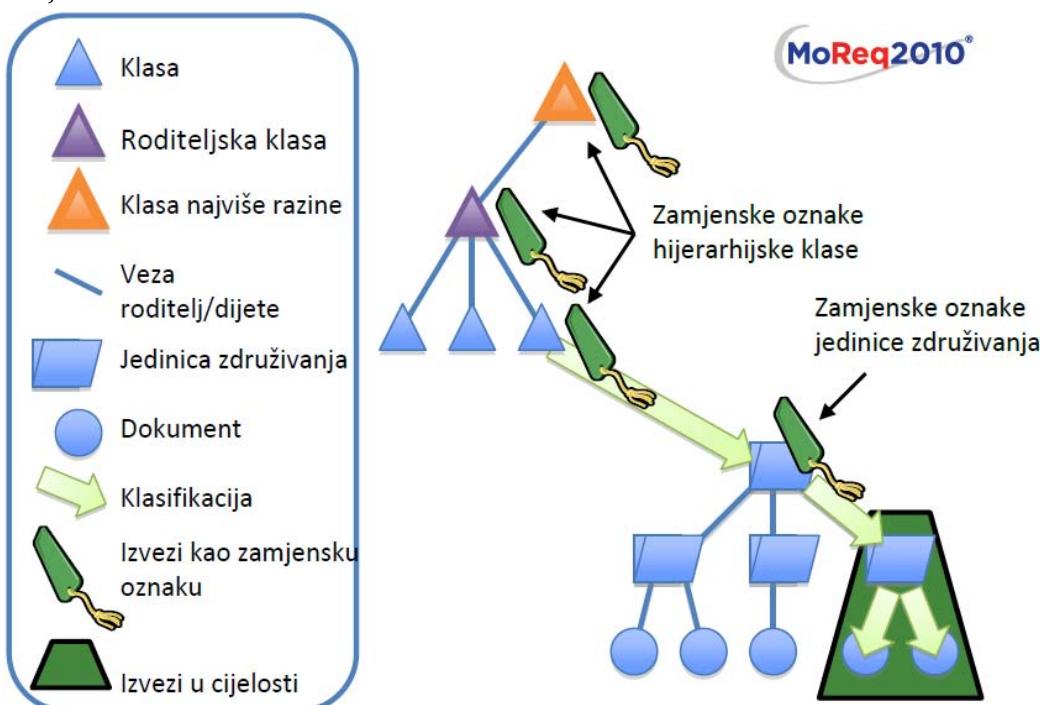
Ilustracija 201d - Sve klase potomci hijerarhijskih klasa koje se izvoze moraju se izvesti u cijelosti dok se sve klase preci hijerarhijskih klasa koje se izvoze moraju izvesti kao zamjenske oznake

Proširena pravila izvoza primjenjuju se i kada se u cijelosti izvozi jedinica združivanja ili dokument ako su klasificirani hijerarhijskom klasom. U skladu s **11. Usluga izvoza** hijerarhijska je klasa značajan entitet te će se izvesti s jedinicom združivanja ili dokumentom kao zamjenska oznaka. Izvesti jednu hijerarhijsku klasu kao zamjensku oznaku nije,

međutim, nije dovoljno da se osigura puni kontekst za klasifikaciju jedinice združivanja ili dokumenta. Treba izvesti sve razine u hijerarhiji koje podržavaju tu hijerarhijsku klasu, od njezina roditelja do klase najviše razine.

Ilustracija 201e daje primjer za to: iz MSDS-a je izvezena jedinica združivanja dijete te je i njezina roditeljska jedinica združivanja izvezena kao zamjenska oznaka. Kao što traži **11. Usluga izvoza**, mora se izvesti i klasa jedinice združivanja kao zamjenska oznaka, bez obzira na to da li se nasljeđuje ili se primjenjuje izravno na jedinicu združivanja koja se izvozi.

Ipak, kao što pokazuje **ilustracija 201e**, klasa kojom je klasificirana jedinica združivanja je hijerarhijska klasa s vlastitom roditeljskom klasom ispod klase najviše razine. Sve su one značajne klase. Umjesto da se jednostavno izveze klasa jedinice združivanja, u ovom je primjeru nužno kao zamjenske oznake izvesti sve razine klasifikacije, uključujući klasu, njezinu roditeljsku klasu i klasiu najviše razine da bi se dao puni kontekst jedinice združivanja.

Ilustracija 201e - Zamjenske se oznake moraju izvesti za sve hijerarhijske klase, sve do razine vršne klase, koje su preci klase koja se koristi za klasifikaciju jedinica združivanja i dokumenata koji se izvoze u cijelosti

201.4 Funkcionalni zahtjevi

R201.4.1

Usluga klasifikacije koja primjenjuje hijerarhijske klase ne smije primjenjivati niti jedan drugi modul **200. Serije klasifikacije** specifikacije MoReq2010®.

Zapazite da MSDS može koristiti više usluga klasifikacije, ali svaka zasebna usluga klasifikacije mora sadržavati entitete koji pripadaju samo jednoj podvrsti entiteta klasifikacije.

R201.4.2

MSDS mora osigurati da se uz metapodatke navedene u **R5.4.2** hijerarhijske klase (**E201.7.1**) stvaraju i sa sljedećim sistemskim metapodacima:

- Identifikator roditeljske hijerarhijske klase (**M201.7.2**).

Jedino hijerarhijske klase najviše razine neće imati Identifikator roditeljske hijerarhijske klase. Klase djeca mogu svoj plan raspolaganja i predloške naslijediti od svojih roditeljskih klasa.

Hijerarhijski klasifikacijski planovi trebaju podržavati bilo koji broj razina u hijerarhiji i bilo koji broj klasa djece koje pripadaju jednoj roditeljskoj klasi.

Uputnica na funkciju: F201.7.4

R201.4.3

MSDS mora osigurati da sve hijerarhijske klase nastale prema **R5.4.2** i **R201.4.2** nastanu bilo:

- kao klase najviše razine bez roditeljske klase, pod uvjetom da im je pridružen aktivni plan raspolaganja; ili
- u aktivnoj roditeljskoj klasi koja se nikada nije koristila za klasifikaciju.

Hijerarhijske klase koje su korištene za klasifikaciju jedinica zdrživanja i dokumenata ne mogu postati roditeljske klase. Vremenski žig prve uporabe određuje je li klasa korištena za klasifikaciju.

Hijerarhijska klasa nastala u roditeljskoj klasi može naslijediti Identifikator predodređenog plana raspolaganja i predloške svog roditelja. Sve klase najviše razine moraju imati Identifikator predodređenog plana raspolaganja.

Uputnica na funkciju: F201.7.4

R201.4.4

Dodatno uz **R5.4.4** MSDS mora omogućiti da hijerarhijska klasa, koja nije klasa najviše razine, naslijedi predodređeni plan raspolaganja svoje roditeljske klase umjesto da traži da ga osigura ovlašteni korisnik.

Element metapodataka Identifikator predodređenog plana raspolaganja nije obvezan za hijerarhijske klase, osim za klase najviše razine koje nemaju roditeljsku klasu (vidi i R201.4.3 i R201.4.5).

R201.4.5

Za svaku aktivnu hijerarhijsku klasu, uključujući i klase najviše razine, MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da je premjesti:

- u aktivnu roditeljsku klasu koja nikada nije korištena za klasifikaciju, tako da zadrži svoj izvorni plan raspolaganja;
- u aktivnu roditeljsku klasu koja nikada nije korištena za klasifikaciju, tako da naslijedi plan raspolaganja svog novog roditelja; ili
- tako da postane klasa najviše razine zadržavajući svoj prethodni plan raspolaganja i predloške.

Da bi zadržao prethodni plan raspolaganja hijerarhijske klase MSDS mora osigurati da se Identifikator predodređenog plana raspolaganja doda među metapodatke klase za vrijeme radnje premještanja.

Da bi klasa naslijedila plan raspolaganja svog novog roditelja MSDS mora za vrijeme radnje premještanja s klase ukloniti bilo kakav Identifikator predodređenog plana raspolaganja.

*Zapazite da će promjena plana raspolaganja klase imati kaskadni učinak na sve aktivne dokumente koji su klasificirani tom klasom, kako je opisano u **R5.4.4**.*

Uputnice na funkcije: F201.7.3, F201.7.5

R201.4.6

MSDS ne smije dopustiti da se za klasifikaciju jedinica združivanja i dokumenata koriste druge hijerarhijske klase osim onih koje nemaju klasa djece.

Roditeljska klasa koja ima jednu ili više klase djece ne može se primijeniti na jedinicu združivanja ili dokument.

*Kad god se hijerarhijska klasa prvi put primjeni na bilo koju jedinicu združivanja ili dokument, MSDS mora postaviti njezin Vremenski žig prve uporabe (vidi **R5.4.2**) i više ne može postati roditeljska klasa prema **R201.4.3** i **R201.4.5**.*

Uputnice na funkcije: F14.5.20, F14.5.138

R201.4.7

MSDS ne smije dopustiti da se hijerarhijska klasa briše prema **R5.4.5** ako je to roditeljska klasa s jednom ili više klase djece.

Da bi se hijerarhijska klasa mogla brisati, najprije se mora brisati njezinu djecu.

Uputnica na funkciju: F14.5.25

R201.4.8

MSDS ne smije dopustiti da se hijerarhijska klasa uništi prema **R5.4.6** ako ima jednu ili više aktivnih klase djece.

Aktivna hijerarhijska klasa ne može biti dijete ili potomak rezidualne klase. Klase djece moraju se uništiti prije ili istovremeno s hijerarhijskom klasom.

Uputnica na funkciju: F14.5.28

R201.4.9

U skladu s **R2.4.22** i potom **R5.4.7** MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da pregledava i pogleda hijerarhijske klase barem na sljedeće načine:

- u pregledu prijeći s roditeljske klase na njezinu djecu i pogledati njihove metapodatke; i
- u pregledu prijeći s klase djeteta na njezinu roditeljsku klasu i pogledati njezine metapodatke.

Pojmovi „pregledati“ i „pogledati“ definirani su u 13. Rječnik.

Uputnica na funkciju: F14.5.30

R201.4.10

Ako MSDS implementira oglednu uslugu uloga (vidi **4. Ogledna usluga uloga**), tada dodatno uz **R4.5.11** i u skladu s **R4.5.10** mora omogućiti da hijerarhijska klasa dijete od svoje roditeljske klase naslijedi aktivne uloge koje su dodijeljene aktivnim korisnicima i grupama.

Posebna pravila nasleđivanja koja koristi ogledna usluga uloga, navedena u obrazloženju uz **R4.5.11**, treba proširiti kako slijedi:

- hijerarhijske klase djeca nasleđuju od svojih roditeljskih klasa.

Ako MSDS ne implementira oglednu uslugu uloga, mora pokazati sličnu ili jednakovrijednu funkcionalnost prema **4.2.4 Kako udovoljiti alternativnim (tip B) zahtjevima**.

R201.4.11

Ako MSDS implementira oglednu uslugu metapodataka (vidi **7. Ogledna usluga metapodataka**), a hijerarhijskoj je klasi pomoću Identifikatora predloška klase pridružen predložak, prema **R7.5.14** ili **R7.5.15**, predložak se mora automatski primijeniti prema **R7.5.18** na svaku jedinicu združivanja i dokument koji je stvoren s tom hijerarhijskom klasom ili bilo kojom njezinom klasom djetetom ili potomkom.

Predložak za jedinicu združivanja ili dokument može se pridružiti klasi najviše razine ili roditeljskoj klasi i potom će se automatski primjenjivati na sve jedinice združivanja i dokumente koji su klasificirani bilo kojim potomkom te klase.

Ako MSDS ne implementira oglednu uslugu metapodataka, mora pokazati sličnu ili jednakovrijednu funkcionalnost prema **7.2.4 Kako udovoljiti alternativnim (tip B) zahtjevima**.

Uputnice na funkcije: **F14.5.5, F14.5.121**

R201.4.12

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da za bilo koju hijerarhijsku klasu grupira aktivne dokumente prema **R8.4.16** i da izvrši funkcije koje se odnose na raspolaganje prema **R8.4.17, R8.4.18, R8.4.19** i **R8.4.20**.

Ako je hijerarhijska klasa roditeljska klasa, funkcija se treba primijeniti na sve dokumente koji su klasificirani bilo kojim potomkom hijerarhijske klase.

Uputnice na funkcije: **F14.5.41, F14.5.116, F14.5.117, F14.5.118, F14.5.119, F14.5.120, F14.5.124, F14.5.131, F14.5.177**

R201.4.13

Ako je hijerarhijskoj klasi pridružena aktivna obustava raspolaganja prema **R9.4.3** MSDS mora, uz druge odredbe zahtjeva **R9.4.4**, spriječiti uništenje bilo kojeg dokumenta koji je:

- klasificiran hijerarhijskom klasom koja je dijete ili potomak hijerarhijske klase kojoj je pridružen plan raspolaganja.

Povezivanje obustave raspolaganja s hijerarhijskom klasom koja je klasa najviše razine ili roditeljska klasa treba imati isti učinak kao da je obustava raspolaganja pridružena pojedinačno svakoj klasi djetetu ili potomku te klase.

R201.4.14

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da pretražuje i nađe jedinice združivanja i/ili dokumente koji su klasificirani bilo kojim potomkom nominirane hijerarhijske klase.

Ovaj zahtjev proširuje **R6.5.18** tako da omogućuje da se pretraživanjem prema nominiranoj klasi nađe jedinica združivanja ili dokument ako je nominirana klasa hijerarhijska klasa koja nije klasa entiteta, nego predak njegove klase.

Uputnica na funkciju: **F14.5.195**

R201.4.15

Kada se hijerarhijske klase izvoze u cijelosti prema **R11.4.3**, MSDS mora u cijelosti izvesti i njihove klase djecu i potomke, kao uključene entitete.

Za objašnjenje uključenih entiteta u izvozu i njihova odnosa prema hijerarhijskoj klasifikaciji vidi **11.2.10 Izvoz uključenih entiteta i 201.2.6. Izvoz hijerarhijskih klasifikacijskih planova**.

Uputnica na funkciju: **F14.5.185**

R201.4.16

Kada se hijerarhijske klase izvoze u cijelosti ili kao zamjenske oznake prema **R11.4.3**, MSDS mora izvesti i zamjenske oznake za njihove roditeljske klase i klase pretke, kao značajne entitete.

Za objašnjenje značajnih entiteta u izvozu i njihova odnosa prema hijerarhijskoj klasifikaciji vidi **11.2.9 Izvoz značajnih entiteta i 201.2.6. Izvoz hijerarhijskih klasifikacijskih planova**.

Uputnica na funkciju: **F14.5.185**

201.5 Nefunkcionalni zahtjevi

N201.5.1

Hijerarhijski klasifikacijski planovi mogu postaviti unutarnja ograničenja broja hijerarhijskih klasa ili razina hijerarhije koje podržavaju.

Koja su tehnička ograničenja u usluzi klasifikacije za sljedeće?

- u broj hijerarhijskih klasa kojima može upravljati,
- broj klase najviše razine koje se mogu dodati u uslugu klasifikacije,
- broj klase djece koje se mogu dodati roditeljskoj klasi,
- dubina ili broj razina klase ispod klase najviše razine.

201.6 Rječnik

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Klase dijete	(imenica) Bilo koja hijerarhijska klasa koja nije klasa najviše razine. Vidi i dijete, hijerarhijska klasa, roditelj, veza roditelj/dijete, roditeljska klasa i klasa najviše razine .

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Hijerarhijska klasa	(imenica) Podvrsta klase koja omogućuje da se klasifikacijski plan uredi u hijerarhijsku strukturu. Osim klase najviše razine svaka klasa ima roditeljsku klasu , a može imati i klase djecu . Vidi i klasa i hijerarhijski .
Višeslojni	(koncept) Osobito u odnosu na hijerarhijski klasifikacijski plan , hijerarhijska struktura u kojoj svaki sloj ili razina ispod klase najviše razine predstavlja određeni koncept. Na primjer, u tipičnom troslojnem klasifikacijskom planu klase najviše razine mogu predstavljati poslovne funkcije , njihove klase djeca poslovne aktivnosti , a klase unuci poslovne transakcije . Ovaj raspored klasa ponekad se naziva „funkcionalnim klasifikacijskim planom“. Vidi i razina .
Roditeljska klasa	(imenica) Bilo koja hijerarhijska klasa koja sadrži klase djecu . U specifikaciji MoReq2010® roditeljska se klasa ne može koristiti za klasificiranje jedinica združivanja ili dokumenata . Vidi i dijete, klasa dijete, hijerarhijska klasa, roditelj i veza roditelj/dijete .
Klasa najviše razine	(imenica) Hijerarhijska klasa koja nije dijete niti jedne druge hijerarhijske klase. Sve klase najviše razine stvaraju se izravno ispod usluge klasifikacije . Vidi i hijerarhijska klasa .

201.7 Informacijski model

E201.7.1 Hijerarhijska klasa	497
M201.7.2 Identifikator hijerarhijske roditeljske klase	498
F201.7.3 Hijerarhijska klasa – Dodaj klasu	499
F201.7.4 Hijerarhijska klasa – Stvori	500
F201.7.5 Hijerarhijska klasa – Ukloni klasu	501

E201.7.1 Hijerarhijska klasa

Sistemski identifikator	8e98092d-e20b-48ea-b3d6-ca75375590ee
Naziv	Hijerarhijska klasa

Opis	Definicija hijerarhijske klase kao podvrste klase koja se koristi u hijerarhijski strukturiranim klasifikacijskim planovima.
Podvrsta vrste	Klase (E14.2.2)
Usluga	Usluga klasifikacije
Dodatni sistemske metapodaci	<p>Kao klasa (E14.2.2) uz sljedeće dodatne sistemske metapodatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator hijerarhijske roditeljske klase (M201.7.2) <p>Sljedeći elementi metapodataka postaju optionalni, s izuzetkom klase najviše razine prema R201.4.4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator predodređenog plana raspolaganja (M14.4.11)
Dodatne funkcije	<p>Kao za klasu (E14.2.2) uz sljedeće dodatne funkcije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hijerarhijska klasa – Dodaj klasu (F201.7.3) • Hijerarhijska klasa – Ukloni klasu (F201.7.5) <p>Sljedeća funkcija zamjenjuje Klasa – Stvori (F14.5.24):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hijerarhijska klasa – Stvori (F201.7.4)
Napomene o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nova funkcija Hijerarhijska klasa – Stvori (F201.7.4) zamjenjuje funkciju Klasa – Stvori (F14.5.24) za hijerarhijske klase.</i> • <i>Identifikator Predodređenog plana raspolaganja (M14.4.11) nasljeđuje se od roditeljske klase ako nije nadjačan i obvezan je za klase najviše razine.</i> • <i>Usluga klasifikacije za hijerarhijske klase ne može istodobno podržavati druge vrste klasa prema R201.4.1.</i>

M201.7.2 Identifikator hijerarhijske roditeljske klase

Sistemski identifikator	caa1ff78-8cf9-40ac-9e2f-6ca75b87637e
Naziv	Identifikator hijerarhijske roditeljske klase
Opis	Roditeljska klasa hijerarhijske klase
Vrsta entiteta	Hijerarhijska klasa (E201.7.1)
Najmanji broj pojavljivanja	0 (za klase najviše razine) 1 (za klase djecu)
Najveći broj pojavljivanja	0 (za klase najviše razine) 1 (za klase djecu)

Promjenljiv?	Da (premještanjem klase)
Uputnica na entitet?	Da
Odnosi se na vrstu	Hijerarhijska klasa (E201.7.1)
Tip podatka	UUID

F201.7.3 Hijerarhijska klasa – Dodaj klasu

Sistemski identifikator	9ccb3ff0-b225-42bc-9ecd-e05ed74547a5
Naziv	Hijerarhijska klasa – Dodaj klasu
Opis	Hijerarhijskoj klasi dodaje klasu dijete premještajući je iz klase najviše razine ili njezina prethodnog roditelja.
Vrsta entiteta	Hijerarhijska klasa (E201.7.1)
Metapodaci entiteta	<p><i>Primjenit će se sljedeći element metapodataka koji pripada klasi djetetu koja sudjeluje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikator hijerarhijske roditeljske klase (M201.7.2)
Funkcionalni zahtjev	R201.4.5
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci o događaju (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator prethodnog roditelja koji sudjeluje (M14.4.76) • Identifikator novog roditelja koji sudjeluje (M14.4.75) • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Komentar događaja (M14.4.25)
Napomene o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ova se funkcija uvijek izvršava zajedno s F201.7.5 Hijerarhijska klasa – Ukloni klasu.</i> • <i>Da bi mogao premjestiti klasu korisnik mora biti ovlašten izvršiti ovu funkciju na novom roditelju, a isto tako i ukloniti klasu iz njezina prethodnog roditelja ili učiniti da više ne bude klasa najviše razine.</i> • <i>Da bi premjestio hijerarhijsku klasu tako da postane klasa najviše razine korisnik mora biti ovlašten da izvrši ovu funkciju na razini usluge klasifikacije u cjelini.</i> • <i>Ova se funkcija primjenjuje samo na dodavanje klase djece premještajući ih s drugog mesta; ne odnosi se na dodavanje klase djece tako da ih se stvara u hijerarhijskoj klasi (vidi F201.4.4 Hijerarhijska klasa – Stvor).</i>

F201.7.4 Hijerarhijska klasa - Stvor

Sistemski identifikator	a148a5ee-58ab-4b7b-a925-bb6f426b0d7a
Naziv	Hijerarhijska klasa – Stvor
Opis	Stvara hijerarhijsku klasu.
Vrsta entiteta	Hijerarhijska klasa (E201.7.1)
Promjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Bilješke o području primjene (M14.4.97) • Identifikator predodređenog plana raspolažanja (M14.4.11) • Identifikator hijerarhijske roditeljske klase (M201.7.2) • Elementi kontekstualnih metapodataka <p><i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promjeniti sljedeći element metapodataka predloška (ako već nije postavljen):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32)
Funkcionalni zahtjev	R201.4.2, R201.4.3
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> • Nadzor pristupa • Generiranje događaja
Dodatni metapodaci o događaju (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator klase koja sudjeluje (M14.4.65) • Identifikator novog roditelja koji sudjeluje (M14.4.75) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primijenjenog predloška (M14.4.2)
Napomene o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hijerarhijska klasa može nastati kao klasa najviše razine. U tom se slučaju ispušta Identifikator hijerarhijske roditeljske klase, a Identifikator predodređenog plana raspolažanja postaje obvezan.</i> • <i>Ako hijerarhijska klasa nastaje kao klasa dijete, obvezan je Identifikator hijerarhijske roditeljske klas, dok Identifikator predodređenog plana raspolažanja postaje opcionalan.</i> • <i>Hijerarhijska klasa može nastati s elementima kontekstualnih metapodataka jednako kao i s navedenim elementima sistemskih metapodataka.</i> • <i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, u metapodatke događaja mora se uključiti Identifikator primijenjenog predloška.</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • Za svaki element metapodataka koji je postavljen prilikom nastanka, osim za Sistemski identifikator i Vremenski žig nastanka, u odgovarajući događaj mora se dodati Upis promjene metapodataka. • Kada se prilikom nastanka promijene prava pristupa koja klasa nasljeđuje, za svaku promjenu na popisu prava pristupa mora se generirati zaseban događaj F14.5.33 Klasa – Promjeni PPP.
--	--

F201.7.5 Hijerarhijska klasa – Ukloni klasu

Sistemski identifikator	2b0c7c88-ee72-4e83-87dd-ad9d98567789
Naziv	Hijerarhijska klasa – Ukloni klasu
Opis	Uklanja klasu dijete iz hijerarhijske klase premještajući je na razinu klase najviše razine ili u drugu roditeljsku klasu.
Vrsta entiteta	Hijerarhijska klasa (E201.7.1)
Metapodaci entiteta	Vidi povezanu funkciju F201.7.3 Hijerarhijska klasa – Dodaj klasu..
Funkcionalni zahtjev	R201.4.5
Svrha	Samo nadzor pristupa
Napomene o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Da bi mogao premjestiti klasu dijete iz hijerarhijske klase korisnik mora biti ovlašten da izvrši ovu funkciju, kao i ovlast da klasu doda u novu roditeljsku klasu ili je učini klasom najviše razine. • Da bi klasu najviše razine premjestio u roditeljsku klasu korisnik mora biti ovlašten da izvrši ovu funkciju u odnosu na uslugu klasifikacije u cjelini. • Ova se funkcija uvijek izvršava zajedno s F201.7.3 Hijerarhijska klasa – Dodaj klasu koja opisuje metapodatke koji se mijenjaju i događaj koji se generira. • Ova funkcija sama za sebe ne mijenja metapodatke niti generira događaj.

300. SERIJA SASTAVNICA

301. Elektroničke sastavnice

301.1 Informacije o modulu

Naziv modula	Elektroničke sastavnice
Verzija modula	1.0
Identifikator implementiranog modula (vidi M.14.4.41)	13b6976c-2409-48ff-a576-a6f6662c5044
Preduvjeti	Osnovne usluge specifikacije MoReq2010®
Usporedni uvjeti	<i>Nema</i>

301.2 Ključni koncepti

301.2.1 Osobine elektroničke sastavnice

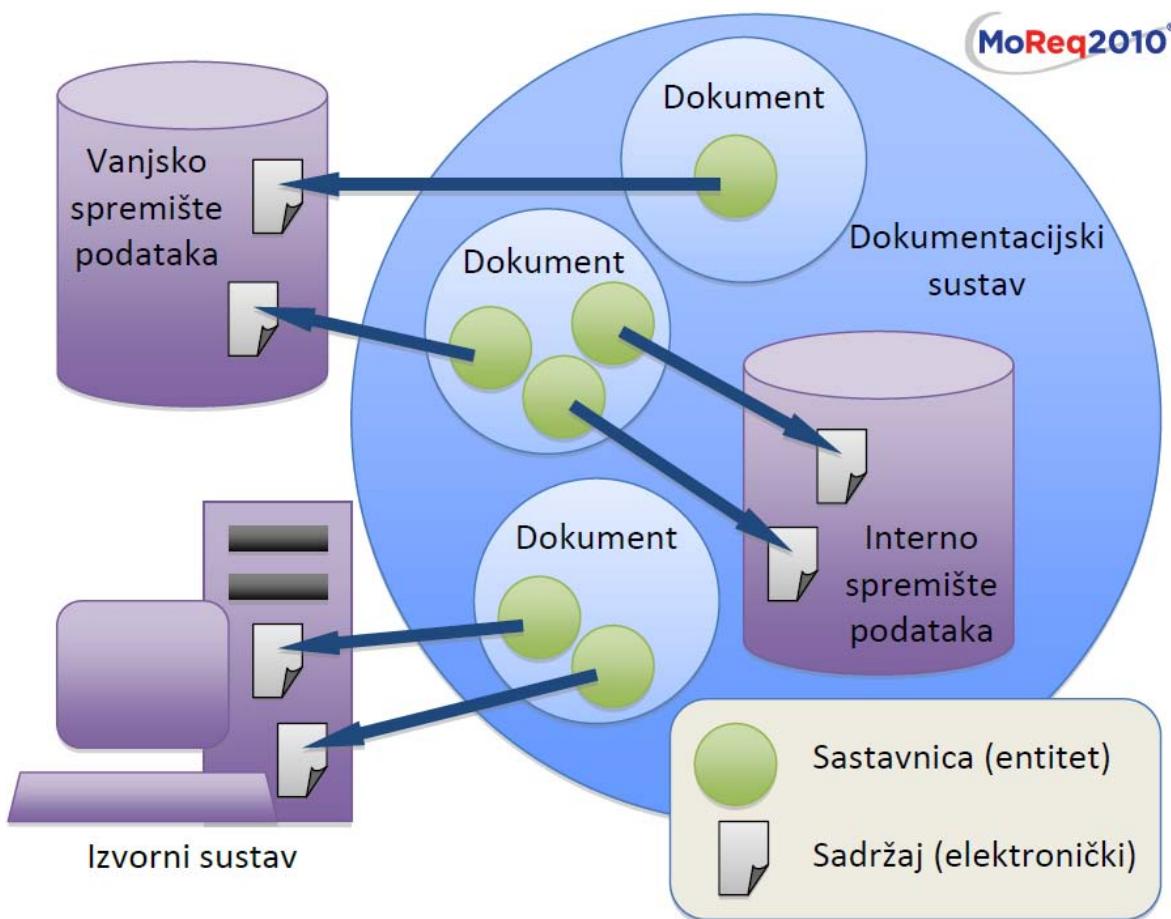
Kako je opisano u **6.2.9. Sastavnice dokumenta**, dokumenti mogu imati fizičke ili elektroničke sastavnice. Izrazi „fizički“ i „elektronički“ u oba se slučaja odnose na sadržaj sastavnice.

Izraz „elektronička sastavnica“ odnosi se na sastavnicu dokumenta sa sadržajem koji:

- je potpuno digitalan i nalazi se u nizu binarnih vrijednosti ili „bita“;
- nije vezan ni za koji fizički objekt ili medij iako može tražiti određeni hardver i/ili specijalizirani softver da bi mu se moglo pristupiti i pogledati ga;
- se može kopirati bilo koji broj puta pri čemu se niti jedna kopija neće moći razlikovati od izvornika i drugih kopija;
- se može prosljeđivati elektronički, uključujući i u nizu datagrama ili paketa koji se mogu spojiti u identičnu kopiju izvornog sadržaja; i
- se može pohraniti u datoteci na elektroničkom mediju kao što je magnetska pogonska jedinica.

Sastavnicu, koja je entitet u MSDS-u treba razlikovati od sadržaja na koji sastavnica upućuje, a koji može biti pohranjen u vlastitom spremištu podataka dokumentacijskog sustava (ako on ima internu spremište podataka), ali se isto tako može pohraniti vani, u izvornom sustavu ili u spremištu treće strane. Ovu razliku između sastavnice i sadržaja prikazuje **ilustracija 301a**.

Elektronički sadržaj nekih dokumenata može biti diskontinuiran i prirodno razdijeljen u zasebne datoteke ili komade. Takve će dokumente u MSDS-u činiti više elektroničkih sastavnica pri čemu će svakoj sastavničkoj biti pridružena jedna kontinuirana jedinica elektroničkog sadržaja. Sadržaj pojedinih sastavnica koje pripadaju istom dokumentu može se pohraniti u različitim spremištima podataka, kako prikazuje **ilustracija 301a**.

Ilustracija 301a - Dok su dokumenti i sastavnice entiteti u MSDS-u, sadržaj električnih sastavnica može se pohraniti, prema dizajnu, u bilo kojem broju različitih spremišta podataka na različitim mjestima

301.2.2 Ponovni osvrt na načela upravljanja sastavnica

Načela zajednička svim oblicima sastavnica , uključujući i električke sastavnice podrobnije su obrađena u **6.2.10 Načela upravljanja sadržajem sastavnica**. Među ovim načelima su:

- **diskretnost** – električka sastavnica mora imati svoj vlastiti sadržaj koji se može zasebno identificirati;
- **cjelovitost** – zajedno s ostalim sastavnicama dokumenta, električka sastavnica mora obuhvatiti čitav atomični dokument čija dokazna vrijednost ne ovisi o vanjskim resursima;
- **nepromjenljivost** – nakon što nastane sadržaj električke sastavnice ne smije se mijenjati tijekom vremena niti se smije omogućiti njegovo brisanje sve dok ga ne uništi MSDS; i
- **uništivost** – sadržaj električke sastavnice mora se moći brisati, automatski ili uz potvrdu, kao odgovor na njegovo uništenje u MSDS-u.

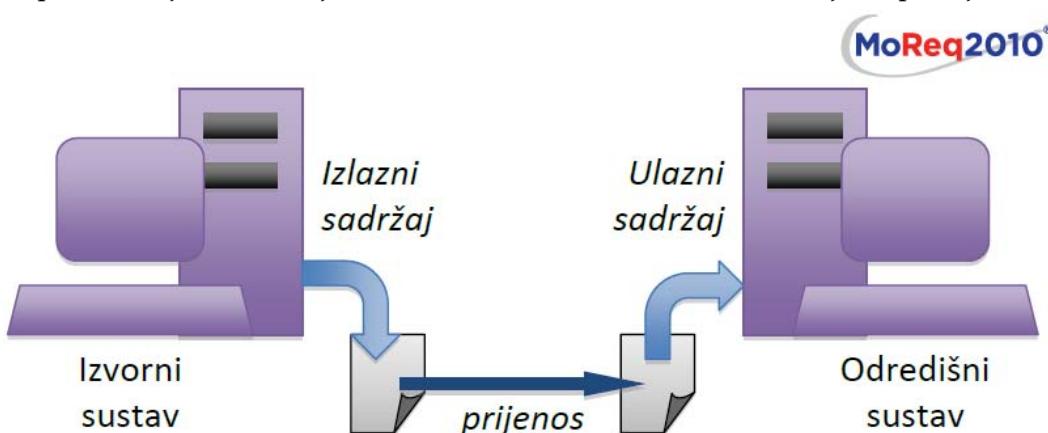
Dodatno uz ova opća načela, sve električke sastavnice moraju biti prenosive tako da ih se može prenijeti iz njihova izvornog sustava u drugi sustav koji ih prima, radi interoperabilnosti i dugoročnog čuvanja. Slijedi rasprava o načelu **prenosivosti**.

301.2.3 Prijenos elektroničkog sadržaja

Sav elektronički sadržaj su podaci koji potječu iz poslovne aplikacije ili sustava kao cjelovit ili djelomičan prikaz njegova unutarnjeg stanja u određenom trenutku. Informacije koje predstavlja pojedina elektronička sastavnica moraju biti prenosive kao sadržaj da bi se drugoj zasebnoj aplikaciji, koja koristi ista pravila obrade kao i izvorni sustav, da ih ispravno čita, tumači i obrađuje.

Informacijama koje su zaključane u svom izvornom sustavu ne može se upravljati kao dokumentima jer ih se ne može neovisno prihvati, čuvati, duplicirati, osigurati, verificirati ili im se pristupiti i ne mogu preživjeti fizički vijek trajanja ili tehnološko zastarijevanje svog domaćina.

Ako elektronički sadržaj udovoljava kriteriju prenosivosti, kako je prikazano na **ilustraciji 301b**, kao i načelima diskretnosti, cjelovitosti, nepromjenljivosti i uništivosti koja su već opisana, prikladan je za sadržaj elektroničke sastavnice dokumenta kojim upravlja MSDS.

Ilustracija 301b - Elektronički sadržaj mora biti prenosiv; izvorišni sustav mora biti sposoban isporučiti ga u formatu koji omogućuje da ga se proslijedi odredišnom sustavu koji ga može zaprimiti i razumjeti (niti jedan sustav ne mora nužno biti MSDS)

Iako MSDS mora u metapodatke sastavnice pohraniti vrstu medija prenosivog oblika elektroničkog sadržaja, MoReq2010® ne traži da to bude u bilo kojem posebnom formatu. Prenosiv oblik može biti format zapisa u općoj uporabi, kao što je Reach Text Format ili standardizirani format kao PDF/A ili jezik za označavanje kao što je XML. Ovim dobro poznatim medijima općenito se daje prednost u dugoročnom čuvanju dokumenata s elektroničkim sadržajem i stoga oni mogu biti dio operativnih procedura organizacije. MoReq2010®, međutim, dopušta da sadržaj elektroničkih sastavnica bude u vlasničkom formatu zapisa pa čak i komprimiran i/ili kriptiran.

Nije nužno da izvorni sustav interno čuva elektronički sadržaj sastavnice u njegovu prenosivom formatu pod uvjetom da je prenosivi oblik sadržaja koji izvorni sustav generira na zahtjev (ako je potrebno i više puta) isti svaki put kada se iznova generira (radi sukladnosti sa zahtjevom nepromjenljivosti).

301.2.4 Funkcija dokumentacijskog sustava

MSDS može ispunjavati više različitih funkcija u odnosu na aplikacije i poslovne sustave koji proizvode elektronički sadržaj.

- MSDS može imati svoje vlastito spremište podataka i dopuštati da dokumenti s elektroničkim sastavnicama nastaju samo ako zaprimi sadržaj tih sastavnica u prenosivu obliku i pohrani ih interno.
- MSDS može upravljati dokumentima u njihovu izvornom sustavu, a da ne traži da budu generirani, osim kada im se pristupa ili ih se možda izvozi u drugi sustav.
- MSDS može upravljati sadržajem koji stvara izvorna aplikacija u vanjskom spremištu treće strane kojem pristupaju i drugi sustavi.
- Izvorni sustav može i sam biti posvećeni MSDS s ugrađenim sposobnostima za upravljanje dokumentima koje mu omogućuju da upravlja svojim vlastitim dokumentima i da generira prenosiv oblik po zahtjevu i za izvoz.

Jedna od spomena vrijednih posljedica ove prilagodljivosti u specifikaciji MoReq2010® jest to da MSDS ne mora izravno rukovati sadržajem sastavnica kojima upravlja da bi upravljao dokumentima. Na primjer, osim što održava vanjsku uputnicu na sadržaj sastavnice u izvornom sustavu MSDS nikada ne mora biti uključen u proces prikazan na **ilustraciji 301b**.

MSDS mora biti u stanju izvesti svoje vlastite entitete kao podatke, ali, kada izvozi elektroničke sastavnice, njihov sadržaj može izvesti bilo kao podatke uključene u XML za izvoz, prema **R11.4.8**, bilo kao vanjsku URI uputnicu koja se potom može koristiti da se sadržaj dohvati zasebno u njegovu spremištu podataka. Na primjer, MSDS može kao dokumentima upravljati web stranicama na web poslužitelju (ili u sustavu za upravljanje sadržajem) za svaku zasebnu sastavnicu (ili web resurs) pohranjujući samo URI koji daje stvarnu lokaciju datoteke.

Zapazite da je URI sintaksa dovoljno prilagodljiva da uputi na datoteke u operativnom sustavu jednako kao i na web stranice na web poslužitelju.

Najvažnije je to da dokumentacijski sustav ne mora biti sustav opće namjene da bi bio sukladan sa specifikacijom MoReq2010® . Nije nužno da bude integriran s mnoštvom različitih poslovnih sustava ili da upravlja mnoštvom različitih formata sadržaja. To može biti i mali dokumentacijski sustav s posvećenom svrhom, a da i dalje bude potpuno sukladan sa specifikacijom MoReq2010®, pod uvjetom da može upravljati barem jednom vrstom dokumenata koji sadrže barem jednu vrstu elektroničkog sadržaja.

301.2.5 Primjeri različitih pristupa u upravljanju električnim sastavnica

Svi sljedeći primjeri su primjeri sukladnih dokumentacijskih sustava koji električnim sastavnica upravljaju na različite načine. Oni označavaju različite mogućnosti koje dopušta MoReq2010®.

Niti jedan od sljedećih primjera ne podržava sve kombinacije i izmjene električke sastavnice, ali svi mogu biti sukladni sa specifikacijom.

- MSDS iz aplikacije za električku poštu prihvata poruke električke pošte kao dokumente u svoje vlastito interno spremište podataka. Dokumenti se mogu sastojati od jedne ili više sastavnica koje predstavljaju izvornu električku poštu i priloge (ako ih ima).
- MSDS upravlja uredskim zapisima kao dokumentima „in situ“. Njihov se sadržaj čuva u vanjskom sustavu za upravljanje zapisima, a dokumenti sadrže samo po jednu sastavnicu (uredski zapis) sa sadržajem u jednom od pregršti dobro znanih formata zapisa.
- MSDS upravlja web stranicama na web poslužitelju kao dokumentima pri čemu svaki dokument može imati različit broj električkih sastavnica, uključujući HTML, CSS, JavaScript i slike u različitim web formatima. Mnoge CSS i JavaScript datoteke zajednički su resurs koji dijele različiti dokumenti te MSDS koristi sustav pokazivača kako bi omogućio da se isti sadržaj uključi u logički različite električke sastavnice različitih dokumenata.
- MSDS upravlja dokumentima pozivnog centra koje čine d vije sastavnice: zvučni zapis primljenog poziva koji je prihvaćen u interno spremište podataka dokumentacijskog sustava i, drugo, pogled na podatke o kontaktu sa strankom koji se čuvaju vani u posvećenom sustavu za upravljanje odnosima sa strankama.
- MSDS upravlja financijskim transakcijama kao dokumentima koji se čuvaju vani u posvećenom financijskom sustavu. Dokumente uvijek čine tri sastavnice koje predstavljaju svaka po jedan redak u odgovarajućoj tablici baze podataka za račune , tablici baze podataka za narudžbe i u tablici baze podataka za dobavljače.

Zadnji opisani scenarij odnosi se na dokument u bazi podataka sastavljen od redaka u različitim relacijskim tablicama: **ilustracija 301c** prikazuje mogući primjer za to.

TABLICA RAČUNA				
Broj računa	Datum računa	ID dobavljača	ID narudžbenice	Iznos
05266	02.01.2011.	S003452	P0017035	€298,16
R15523	15.02.2011.	S001636	P0024773	€99,99
09356	21.02.2011.	S003452	P0019752	€6.363,00
KSU-0234-L	16.03.2011.	S002850	P0009456	€1.900,02

TABLICA NARUDŽBI					
ID narudžbenice	Datum narudžbe	ID dobavljača	Naziv stavke	Količina	Iznos
P0009456	03.10.2010.	S002850	Sprockets	1 only	€1.900,00
P0017035	27.12.2010.	S003452	Widgets	3 off	€300,00
P0019752	16.01.2011.	S003452	Grommets	8 off	€6.000,00
P0024773	14.02.2011.	S001636	Gadgets	1 only	€100,00

TABLICA DOBAVLJAČA				
ID dobavljača	Naziv dobavljača	Kontakt	Grad	Država
S001636	Parafusos e Porcas	+351.210497985	Lisbon	Portugal
S002850	MécanismeTech.	+32.23843331	Brussels	Belgium
S003452	Keerulisi Masinaid	+372.57903924	Tallinn	Estonia

Ilustracija 301c - Primjer dokumenta (crveno) računa br. "09356" koji je pohranjen u relacijskoj bazi podataka; pojedinačni redovi iz tri različite tablice zajedno čine cjelovit dokument

Dok god je elektronička sastavnica pohranjena u svom izvornom sustavu, ne mora biti u prenosivom formatu. U ovom primjeru unutarnje stanje izvornog sustava je relacijska baza podataka.

Međutim, izvorni sustav mora biti u stanju kao izlaz dati sadržaj dokumenta kao jednu ili više sastavnica koje se mogu proslijediti i pohraniti u drugom sustavu (načelo prenosivosti) i koje predstavljaju cjelovit sadržaj dokumenta (načelo cjelovitosti). Nadalje, svaki put kada se traži sadržaj, mora ga se izvesti na isti način.

To znači da, kada dokument nastane u MSDS-u, izvorni sustav mora zaključati retke u bazi podataka ili sačuvati kopiju redaka da bi osigurao da podaci koje sadrži nisu prebrisani ili promijenjeni (načelo nepromjenljivosti). Na primjer, upis u tablici dobavljača na **ilustraciji 301c** za dobavljača S003452 ne može se kasnije mijenjati da bi se promijenili podaci kao što su naziv dobavljača ili broj za kontakt, nakon što je nastao dokument.

Ovo također znači da izvorni sustav mora osigurati i metodu izvoza podataka pojedinačnog dokumenta koja ne traži izvoz čitave relacijske baze podataka (načelo diskretnosti). Među formatima za izvoz dokumenata iz tablica baza podataka su:

- XML datoteke,
- vrijednosti odvojene zarezom ili tabulatorom,
- formati proračunskih tablica,
- vlasnički prenosivi formati baza podataka, a čak i
- formati nestrukturiranih zapisu, kao što su PDF ili HTML koji se primjerice mogu generirati prilikom ispisa ili uvida u račun u sustavu za financijske transakcije.

Bez obzira na to koji se prenosivi format podržava, u elektronički sadržaj mora se uključiti cjelokupne podatke koji se odnose na dokument, koji su pohranjeni u recima tablica izvorne baze podataka, i njihove međusobne veze.

Na kraju, kada MSDS uništi dokument u skladu s planom raspolaganja koji se primjenjuje na nj, mora biti moguće iz tablica u bazi podataka isprazniti ili brisati odgovarajuće retke (načelo uništivosti). Na primjer, ako na redak u tablici dobavljača koji sadrži dobavljača S003452 upućuje i drugi dokument, kao što je u prikazanom primjeru račun 05266, baza podataka mora osigurati da se njegovim brisanjem, kao odgovor na MSDS, upravlja tako da se ne kompromitira niti jedan dokument, koristeći, na primjer, sustav pokazivača.

301.2.6 Osigurati da su elektroničke sastavnice doista nestale

Dobri poslovni sustavi, uključujući i dokumentacijske sustave koji su sukladni sa specifikacijom MoReq2010®, dizajnirani su s više razina ugrađene redundantnosti da bi osigurali da podaci organizacije mogu preživjeti kritične nesreće kao što su zatajena hardvera. Na primjer, većina će organizacija redovito odlagati sistemske zalihosne kopije na odvojeno mjesto pohrane izvan mreže u duljem razdoblju.

Ove sigurnosne mjere mogu organizaciji otežati da se riješi elektroničkog sadržaja čak i sljedom procesa raspolaganja. Osigurati uništenje dokumenta i brisanje njegova elektroničkog sadržaja iz MSDS-a i/ili izvornog sustava ne znači da se isti sadržaj ne može naći u organizaciji, u zalihosnim kopijama, sustavu elektroničke pošte, na dijeljenim datotečnim sustavima i kod osoblja koje je izradilo kopije za vlastitu uporabu.

Obuhvatnost ovog pitanja proteže se izvan granica dokumentacijskog sustava i područja specifikacije MoReq2010®, u srce korporativnih politika i procedura u s vezi s upravljanjem informacijama. Svaka organizacija mora procijeniti svoje vlastite rizike i primijeniti prikladne strategije za njihovo ublažavanje.

Među mjerama koje organizacija može primijeniti radi ublažavanja rizika, da će elektronički sadržaj biti zadržan i nakon što je uništen, nalaze se i sljedeće:

- redovito reciklirati zalihosne kopije, tako da niti jedna nije starija od, recimo, tri mjeseca: ovim se uspostavlja utvrđeno razdoblje između vremena u kojem su dokumenti uništeni u MSDS-u i razdoblja nakon kojeg se njihov sadržaj više ne može oporaviti iz zalihosnih kopija;
- za osoblje implementirati metodu da se u porukama elektroničke pošte šalju uputnice na dokumente (vidi npr. **R101.4.16**), a ne sami dokumenti kao prilozi (ovime će se smanjiti i veličina prostora za pohranu koji je potreban korporativnom sustavu za elektroničku poštu);
- redovito prihvaćati elektroničku poštu u dokumentacijski sustav ili nabaviti sustav za arhiviranje elektroničke pošte koji je također MSDS;
- zaključati dijeljene datotečne resurse i tražiti od zaposlenika da dokumente ne pohranjuju izvan dokumentacijskog sustava;
- automatski ukloniti sadržaj pohranjen izvan korporativnih poslovnih i dokumentacijskih sustava kojem se nije pristupilo u razdoblju od, recimo, tri mjeseca;
- obučiti i obrazovati osoblje, podizati svijest o ovom pitanju i davati poticaj za ispravno korištenje korporativnih dokumentacijskih sustava; i
- provoditi redovite informacijske revizijske provjere i provjere stanja sukladnosti.

Ovaj popis učvršćuje spoznaju da primjena specifikacije MoReq2010®, iako značajno doprinosi praksi dobrog upravljanja dokumentima, sama za sebe nije dovoljna da bi se osiguralo da je organizacija sukladna sa svojim pravnim i sličnim obvezama ili da je uspostavila zdravo upravljanje informacijama na razini čitave organizacije.

301.4 Funkcionalni zahtjevi

R301.4.1

U skladu sa zahtjevom **R6.5.19** osnovnih usluga MSDS mora omogućiti da dokumenti nastaju prema **R6.5.10** s elektroničkim sastavnicama čiji je sadržaj nepromjenljiv i sigurno se čuva bilo u izvornom sustavu bilo u zasebnom spremištu podataka.

Sadržaj elektroničke sastavnice mora biti nepromjenljiv i siguran što znači da nije promijenjen i da ga se ne može mijenjati. Sadržaj mora biti identičan svaki put kada mu se pristupi.

R301.4.2

U MSDS mora osigurati da sve elektroničke sastavnice (**E301.7.1**) nastaju s metapodacima koji su navedeni u **R6.5.19** i sa sljedećim dodatnim sistemskim metapodacima:

- Vrsta medija sadržaja (**M301.7.2**).

Ako dokument sadrži više elektroničkih sastavnica, svaka od njih mora imati i:

- Redoslijed prikazivanja (**M14.4.84**).

Svaka će elektronička sastavnica imati i elektronički sadržaj koje je jedno od sljedećeg:

- izravno dostupan ovlaštenom korisniku kao elektronički sadržaj; ili
- posredno dostupan ovlaštenom korisniku kao URI.

*Kao što je objašnjeno u izlaganju o **R301.4.3**, MSDS može dati URI za sadržaj bilo u izvornom sustavu ili u spremištu podataka. Bio on dostupan izravno ili neizravno, Vrsta medija sadržaja predstavlja format elektroničkog sadržaja sastavnice u njezinu prenosivom obliku.*

Zapazite da MSDS koji sadržaj sastavnica čuva interno u svom vlastitom spremištu podataka može taj sadržaj učiniti dostupnim kao URI, dok MSDS koji sadržajem sastavnica upravlja u vanjskom spremištu podataka može korisnicima osigurati izravan pristup sadržaju. Neka MSDS rješenja mogu podržavati oba postupka: to ovisi o njihovu dizajnu i stupnju integracije sa spremištem podataka ili izvornim sustavom. Važno je da MoReq2010® ne traži da MSDS pruža podršku za oba pristupa.

*Uputnica na funkciju: **F301.7.3***

R301.4.3

MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti pristup sadržaju elektroničke sastavnice kao datoteci, bilo izravno u MSDS-u, bilo tako da se korisniku dade URI.

Dok se čuva u izvornom sustavu ili u spremištu podataka, sadržaj elektroničke sastavnice mora biti dostupan kao datoteka određene vrste medija koja je pohranjena u element metapodataka Vrsta medija sadržaja.

Ovo je poznato i kao „prenosivi oblik“ sadržaja. MSDS mora omogućiti korisniku ili da izravno pristupi datoteci ili mu dati URI datoteke koji mu omogućuje neizravni pristup sadržaju

Zapazite da u slučaju da MSDS omogućuje pristup kroz URI može biti dodatnog vanjskog nadzora pristupa datoteci, koji nameće i kojim upravlja izvorni sustav ili spremište podataka, a ne MSDS. Ovo je izvan područja primjene specifikacije MoReq2010®.

Uputnice na funkcije: **F301.7.4, F301.7.5**

R301.4.4

Ako dokument sadrži više od jedne sastavnice, MSDS mora generirati jedinstveni Redoslijed prikazivanja za svaku sastavnici.

Redoslijed prikazivanja osigurava jednostavan način logičkog redanja sastavnica dokumenta kada ih ima više, tako d se mogu navesti na relevantan način. Redoslijed prikazivanja za svaku sastavnici mora biti jedinstven što znači da dvije sastavnice istog dokumenta ne mogu imati isti Redoslijed prikazivanja.

Na primjer, kada se sadržaj web stranice prihvata kao niz sastavnica glavni HTML tekst može se navesti prvi prema redoslijedu prikazivanja, prije ostalih sastavnica (CSS, JavaScript, slike itd). Slično tomu i višedjelne datoteke mogu imati vlastiti unutarnji poredak, poruka elektroničke pošte može se predstaviti prije svojih priloga i tako dalje.

MoReq2010® ne daje određenje upute o redoslijedu prikazivanja sastavnica u dokumentu za različite vrste sadržaja.

R301.4.5

MSDS mora dati Vrstu medija sadržaja za datoteku za svaku elektroničku sastavnici koja je nastala prema **R301.4.1**.

Vrsta medija sadržaja za elektroničku sastavnici mora biti MIME vrta medija za datoteku koja nastaje pri izvozu sastavnice iz izvornog sustava. MIME vrstama medija upravlja IANA (vidi RFC 4288, RFC 4855 i <http://www.iana.org/assignments/media-types/index.html>).

Sadržaj elektroničke sastavnice može, ali ne mora, biti pohranjen u formatu koji je naveden u Vrsti medija sadržaja, bilo to u izvornom sustavu ili u spremištu podataka koje je pridruženo MSDS-u, no pri izvozu mora se konvertirati u tu vrstu medija. Vrsta medija sadržaja stoga predstavlja prenosivi format sadržaja.

Na primjer, dokument web stranice može imati tri sastavnice:

- *HTML tekst s vrstom medija „text/html“;*
- *CSS s vrstom medija „text/css“ i*
- *Sliku s vrstom medija „image/jpeg“.*

R301.4.6

U metapodatke elektroničke sastavnice kada nastaje prema **R6.5.19** MSDS mora postaviti zastavicu koja označava mora li MSDS čekati na potvrdu uništenja sadržaja sastavnice kada se uništava sastavnica.

Prema **R301.4.8**, nakon odluke da se dokument uništi prema planu raspolaganja, sadržaj svih elektroničkih sastavnica dokumenta mora se brisati iz izvornog sustava ili odgovarajućih spremišta podataka. Ovisno o implementaciji spremišta podataka i o stupnju njegove integracije u MSDS, za ovu radnju brisanja može biti potrebna potvrda, ako se ne može obaviti automatski.

R301.4.7

U skladu s **R2.4.22** i **R6.5.17** MSDS mora ovlaštenom korisniku omogućiti da pregledava i pogleda elektroničke sastavnice barem na sljedeće načine::

- pregledavati elektroničke sastavnice dokumenta prema redoslijedu prikazivanja i pogledati njihove metapodatke; i
- u pregledu prijeći s elektroničke sastavnice na njezin sadržaj, pod uvjetom da je sadržaj dostupan, prema **R301.4.3**.

Vidi **R6.5.17**. Pojmovi „pregledati“ i „pogledati“ definirani su u **13. Rječnik pojmoveva**.

Uputnica na funkciju: **F14.5.44**

R301.4.8

Kada MSDS izvozi elektroničku sastavnici prema **R11.4.8**, tada u izvezene podatke mora ili uključiti URI sadržaja, ili ugraditi datoteku koja predstavlja sadržaj, prema **R301.4.3**.

Kad god MSDS u XML podatke koje generira pri izvozu ne ugradi izravno sav sadržaj elektroničke sastavnice, izvest će se URI sadržaja. Kada je sadržaj sastavnice ugrađen u XML podatke koji se generiraju pri izvozu, uključuje se u vidu binarnih podataka kodiranih u Base64.

Neka naprednija rješenja MSDS-a mogu ovaj izbor prenijeti na korisnika. Drugim riječima, ovlašteni bi korisnik mogao u okviru radnje izvoza odabrati hoće li sadržaj sastavnice izvesti ugrađen u izvezene XML podatke ili će izvesti sastavnice s ugrađenim URI-jima koji usluži koja uvozi podatke omogućuju zasebno preuzimanje sadržaja svake sastavnice.

Uputnica na funkciju: **F14.5.185**

R301.4.9

Kada se prema **R8.4.20** uništi dokument koji sadrži elektroničke sastavnice, MSDS mora osigurati brisanje cjelokupnog upravljanog sadržaja koji pripada bilo kojoj elektroničkoj sastavniči, iz izvornog sustava i bilo kojeg spremišta podataka, prema **R301.4.1**.

Ako MSDS ne može automatski brisati upravljeni sadržaj, tada mora čekati na potvrdu njegova brisanja prema **R8.4.20** prije no što uništi sastavnicu.

*Ovo određuje zastavica navedena u **R301.4.6**. Zapazite da se dokument ne može uništiti dok se ne unište sve njegove sastavnice, a da se elektroničke sastavnice ne mogu uništiti dok se njihov sadržaj ne izbriše automatski ili dok ovlašteni korisnik ne potvrdi da je sadržaj uništen, prema **R8.4.20**.*

Uputnice na funkcije: **F14.5.41, F14.5.119**

301.5 Nefunkcionalni zahtjevi

N301.5.1

Svaki MSDS može doći u različitom obliku. Neka su MSDS rješenja aplikacije opće namjene, a druga imaju posvećenu svrhu, namijenjena za određeno vertikalno tržište, te podržavaju integraciju samo sa specifičnim vrstama poslovnih sustava. MSDS može biti i ugrađen u pojedini poslovni sustav i nerazlučiv od njega.

Je li dokumentacijski sustav dio poslovnog sustava ili je čvrsto integriran s poslovnim sustavom ili je samostalan dokumentacijski sustav?

N301.5.2

Svrha MSDS-a uvjetuje vrste sadržaja sastavnica kojima upravlja, a isto tako i kako se upravlja sadržajem. Slijedom toga MSDS može pružati široku većem broju različitih vrsta sadržaja sastavnica, no može podržavati i samo nekoliko vrsta sadržaja. Sadržaj elektroničkih sastavnica može biti raznolik: od tradicionalnih uredskih zapisa do određenog broja redaka u bazi podataka.

U svezi s **N301.5.1**, koje vrste sadržaja elektroničkih sastavnica podržava dokumentacijski sustav?

N301.5.3

Dokumenti mogu imati jednu ili više sastavnica što je također posljedica vrsta dokumenata i njihovih elektroničkih sastavnica za koje je MSDS oblikovan da ih podržava.

Dodatno uz **N301.5.2** imaju li dokumenti s elektroničkim sastavicama koje dokumentacijski sustav podržava jednu ili više sastavnica i je li broj sastavnica stalan ili se može mijenjati?

N301.5.4

Sastavni dio dizajna MSDS-a je lokacija sadržaja kojim se upravlja. To može biti izvorni sustav, unutarnje spremište podataka pod nadzorom MSDS-a ili vanjsko spremište podataka.

U odnosu na **N301.5.1** gdje se pohranjuje sadržaj elektroničkih sastavnica za dokumente u dokumentacijskom sustavu?

N301.5.5

Važna osobina sastavnica je nepromjenljivost što znači da se sadržaj sastavnice ne mijenja nakon što je nastao dokument. Sadržaj sastavnica dokumenta stoga mora biti nepromjenljiv. Ako se elektroničke sastavnice nalaze izvan MSDS-a, organizacija mora primijeniti mjere sigurnosti kako bi osigurala očuvanje integriteta sadržaja sastavnica u njihovu okruženju.

Kako MSDS osigurava nepromjenljivost sadržaja na mjestu njegove pohrane prema **N301.5.4**?

N301.5.6

N12.13.6 opisuje pitanje sinkronizacije do kojeg može doći kada se MSDS i sadržaj sastavnica zalihosno kopiraju i obnavljaju zasebno i u različito vrijeme. Osobito su ranjivi dokumentacijski sustavi koji upravljaju dokumentima u izvornom sustavu ili u vanjskom spremištu podataka.

Na primjer, ako se MSDS obnovi iz zalihosne kopije, mogao bi kao aktivne dokumente sadržavati i dokumente koji su prethodno uništeni prije prekida kontinuiteta, čiji je elektronički sadržaj izbrisana i više ga nema u vanjskom spremištu podataka ili sustavu. Isto tako, u vanjskom spremištu podataka ili sustavu može biti sadržaja koji pripada dokumentima kojih nema u MSDS-u jer su nastali nakon zadnjeg zalihosnog kopiranja, a prije no što je došlo do prekida kontinuiteta.

Dizajn MSDS-a mora svestrići ove moguće probleme u sinkronizaciji, osobito ako upravlja dokumentima in situ.

Kako dokumentacijski sustav osigurava ponovnu sinkronizaciju s lokacijom sadržaja koja je navedena u **N301.5.4** ako se ovaj ili onaj sustav treba obnoviti iz zalihosne kopije u okviru oporavka od katastrofe?

N301.5.7

U specifikaciji MoReq2010® sadržaj nekih sastavnica može podržavati da ih MSDS automatski briše. Ovo je svojstvo same sastavnice. Sadržaj drugih sastavnica MSDS ne može automatski brisati kao odgovor na plan raspolaganja.

Dodatno uz **R301.4.6**, upravlja li dokumentacijski sustav sastavnicama koje se mogu brisati automatski, takvima koje se brišu ručno, ili pak omogućuje i jedno i drugo? Ako je tako, što obilježava ove različite vrste sadržaja sastavnica u dokumentacijskom sustavu?

N301.5.8

Kada se sadržaj kojim upravlja MSDS ne može automatski brisati, mora ga se brisati ručno ili nekim vanjskim procesom te potom to potvrditi tako da MSDS može nastaviti s uništenjem dokumenta.

Ako se sadržaj elektroničkih sastavnica prema **N301.5.7** mora brisati ručno na svojoj lokaciji u **N301.5.4**, kojim se procesom dodatno uz **R301.4.9** to čini i kako se to potvrđuje u dokumentacijskom sustavu?

N301.5.9

Kada MSDS upravlja dokumentima s elektroničkim sastavicama, u njegovu dizajnu moguće je izbor načina na koji korisnici pristupaju sadržaju tih sastavnica. MSDS može biti u stanju korisniku isporučiti sadržaj ili mu dati URI sadržaja i tražiti da korisnik pristupi sadržaju izravno u spremištu podataka. Neka rješenja mogu pružiti obje mogućnosti.

Dodatno uz **R301.4.3**, omogućuje li dokumentacijski sustav ovlaštenim korisnicima pristup sadržaju elektroničkih sastavnica kao datotekama ili koristeći URI ili i jedno i drugo?

N301.5.10

*Izvoz elektroničkih sastavnica sličan je pristupu korisnika kako je opisan u **N301.5.9**. MSDS može uključiti sadržaj u izvoz izravno, a može izvesti URI koji pokazuje na lokaciju sadržaja koji odredišni sustav tada mora dohvatiti.*

Dodatno uz **R301.4.8**, omogućuje li dokumentacijski sustav ovlaštenim korisnicima izvoz sadržaja elektroničkih sastavnica kao datoteka ili koristeći URI ili i jedno i drugo?

N301.5.11

Kako je opisano u obrazloženju uz **R301.4.3**, kada MSDS daje URI sadržaja elektroničke sastavnice, korisniku mogu biti potrebna dodatna prava pristupa da bi pogledao sadržaj.

Dodatno uz **N301.5.9** i **N301.5.10**, koje su dodatne ovlasti potrebne korisniku kada dohvaca sadržaj koristeći URI koji je dao dokumentacijski sustav i kako se ovime upravlja?

N301.5.12

Kada se sadržaj elektroničke sastavnice pohranjuje vani i kada mu se pristupa koristeći URI, moglo bi biti potrebno uvesti dodatne mјere sigurnosti da bi se osiguralo da neovlašteni korisnici ne pristupaju sadržaju s lokacije izvan MSDS-a.

Kako MSDS ili potporni sustav onemogućuju neovlašteni pristup URI-ju koji je dohvaćen prema **N301.5.11**?

N301.5.13

R301.4.5 traži da svaka elektronička sastavnica ima Vrstu medija sadržaja. Vrsta medija sadržaja odnosi se na sadržaj sastavnice u prenosivom obliku. Ovisno o prirodi i svrsi MSDS-a prema **N301.5.1** i vrstama sadržaja elektroničkih sastavnica koje podržava prema **N301.5.2**, MSDS može pružati osobitu podršku za vrste sadržaja sastavnica koje se zasnivaju na određenim formatima zapisa, kao što su formati zapisa Microsoft Office ili ODF.

Stupanj podrške za sastavnice koje se zasnivaju na određenim formatima sadržaja može biti različit. Na primjer, MSDS može biti u stanju indeksirati i pretraživati sadržaj tih sastavnica kada ih prihvati kao dokumente. Može biti u stanju i sva ili neka obilježja ovih vrsta zapisa prihvatiti kao dodatne metapodatke sastavnice.

Osim vrsta sadržaja sastavnica koje podržava prema **N301.5.2**, koje uobičajene vrste i formate sadržaja dokumentacijski sustav podržava i na koji od sljedećih načina:

- identificirati vrstu zapisa te indeksirati i pretraživati njegov sadržaj; ili
- identificirati vrstu zapisa i iz njega izvući dodatne metapodatke).

(Uključite datum izrade popisa jer se tijekom vremena mogu dodati dodatni formati zapisa.)

N301.5.14

Dokumentacijski je sustav oblikovan za upravljanje dokumentima i njihovim sastavnicama, no sadržaj sastavnica dokumenata, osobito elektronički sadržaj, može se umnožiti u organizaciji te može biti kopija izvan MSDS-a, kako je objašnjeno u **301.2.6 Osigurati da su elektroničke sastavnice doista nestale**.

Dokumentacijski sustav ne može sam obuzdati ovo množenje, no treba učiniti koliko je moguće da pomogne u rješavanju ovog pitanja. Na primjer, kada se dokumenti prihvataju iz sustava kao što su sustav elektroničke pošte ili dijeljeni disk, te pohranjuju u spremište podataka, dokumentacijski bi sustav istodobno mogao brisati izvorni sadržaj novog dokumenta tako da ostane samo jedna kopija sadržaja, koji je sada u spremištu podataka, a ne dvije.

Na koji način dokumentacijski sustav pomaže u nadzoru neupravljanog sadržaja dokumenata u organizaciji?

N301.5.15

Mnogi operativni sustavi ne brišu binarne podatke datoteke kada se ona briše s medija za pohranu. U osjetljivim i sigurnim okruženjima otisak koji je u rezervoriju MSDS-a ostavila datoteka mora se potpuno brisati kako bi se osiguralo da se datoteka ne može oporaviti, u cjelini ili u bitnim dijelovima, na primjer podrobnom analizom površine magnetnog diska.

Ima li dokumentacijski sustav mehanizam za potpuno brisanje elektroničkih sastavnica dokumenata kada se dokumenti uništavaju i brišu prema R301.4.9?

301.6 Rječnik

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
Vrsta medija sadržaja	(imenica) Vidi vrsta medija .
Spremiste podataka	(koncept) Sigurno mjesto za pohranu elektroničkih podataka ili sadržaja tako da mu može pristupiti MSDS ili drugi poslovni sustav . Vidi i unutarnje spremiste podataka i vanjsko spremiste podataka .
Elektronička sastavnica	(entitet) Podvrsta sastavnice koja ima elektronički sadržaj .
Vanjsko spremiste podataka	(koncept) Spremiste podataka koje nije pod izravnim nadzorom MSDS-a . Vanjskim spremistem podataka može upravljati drugi poslovni sustav , a može biti i sastavni dio drugog poslovnog sustava kao što je to unutarnje spremiste podataka . Vanjsko spremiste podataka može dijeliti i koristiti više različitih poslovnih sustava.
Unutarnje spremiste podataka	(koncept) Spremiste podataka koje u potpunosti nadzire i kojim upravlja MSDS . Svaki oblik pristupa unutarnjem spremisu podataka odvijat će se kroz MSDS koji tako može koristiti svoje uobičajene metode prava pristupa da bi osigurao da sadržaj ostane nepromjenljiv (nije promijenjen ili brisan).
Vrsta medija	(imenica) Format datoteke sadržaja elektroničke sastavnice u svom prenosivom obliku . MoReq2010® određuje da se koriste MIME vrste medija. Na primjer, video koji koristi MPEG-4 Dio 14 (inače poznat kao MP4) ima MIME vrstu medija „video/mp4“ dok proračunska tablica Microsoft Excel ima MIME vrstu medija „application/vnd.ms-excel“. Vidi i datoteka i prenosivi oblik .
Izvorni sustav	(koncept) Aplikacija ili poslovni sustav u kojem je nastao elektronički sadržaj koji je postao dokumentom . Sadržaj koji stvara izvorni sustav mora biti prenosiv tako da se bilo pri stvaranju dokumenta, bilo kasnije, on može proslijediti

Pojam	Objašnjenje i odnos prema općim konceptima
	odredišnom sustavu ili prihvatići u MSDS i smjestiti u spremište podataka . Vidi i informacijski sustav , odredišni sustav i prenosivost .
Odredišni sustav	(koncept) Aplikacija ili poslovni sustav koji prima i pohranjuje ili koristi elektronički sadržaj dokumenta. Da bi se elektronički sadržaj proslijedio i primio, mora biti u prenosivu obliku . Vidi i informacijski sustav , izvorni sustav i prenosivost .
Prenosivost, načelo	(koncept) Načelo prema kojem od elektroničkog sadržaja ne može nastati dokument u MSDS-u ako se ne može dohvatiti ili proslijediti iz svog izvornog sustava u prenosivu obliku . Bez prenosivosti dokumente se ne može prenositi ili migrirati i ne može se udovoljiti zahtjevu interoperabilnosti . Specijalizirani poslovni sustav može čuvati dokumente u tablicama u bazi podataka ili u vlastitom vlasničkom formatu. Međutim, prema načelu prenosivosti mora postojati mogućnost izvoza sadržaja iz poslovnog sustava: inače to nije dovoljno da nastane dokument. Vidi i cjelovitost , uništivost , diskretnost i nepromjenljivost .
Prenosiv oblik	(imenica) Sadržaj elektroničke sastavnice kao datoteka koja se može opisati formatom medija što omogućuje da se pohrani u spremište podataka , da ga aplikacije i drugi poslovni sustavi proslijedu ili primaju i da ga dohvaćaju ovlašteni korisnici MSDS-a . Vidi i datoteka .

301.7 Informacijski model

E301.7.1 Elektronička sastavnica	517
M301.7.2 Vrsta medija sadržaja	517
F301.7.3 Elektronička sastavnica – Stvori	518
F301.7.4 Elektronička sastavnica – Uzmi sadržaj	519
F301.7.5 Elektronička sastavnica – Uzmi URI sadržaja	519

E301.7.1 Elektronička sastavnica

Sistemski identifikator	A2374646-3b29-4a30-93a8-96e369dc150c
Naziv	Elektronička sastavnica
Opis	Definicija elektroničke sastavnice kao podvrste sastavnice koja se koristi u rješenjima MSDS-a koja upravljaju elektroničkim sadržajem.
Podvrsta vrste	Sastavnica (E14.2.3)
Usluga	Usluga upravljanja dokumentima
Dodatni sistemski metapodaci	<p>Kao za sastavnicu (E14.2.3) uz sljedeće dodatne sistemske metapodatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrsta medija (M301.7.2) <p>Sljedeći element metapodataka nužan je za dokumente s više od jedne elektroničke sastavnice, prema R301.4.2 i R301.4.4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redoslijed prikazivanja (M14.4.84)
Dodatne funkcije	<p>Kao za sastavnicu (E14.2.3) uz sljedeće dodatne funkcije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektronička sastavnica – Uzmi sadržaj (F301.7.4) • Elektronička sastavnica – Uzmi URI sadržaja (F301.7.5) <p>Sljedeća funkcija zamjenjuje Sastavnica – Stvori (F14.5.38):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektronička sastavnica – Stvori (F301.7.3)
Napomene o uporabi	<i>Nova funkcija Elektronička sastavnica – Stvori (F301.7.3) zamjenjuje funkciju Sastavnica – Stvori (F14.5.37) za elektroničke sastavnice.</i>

M301.7.2 Vrsta medija sadržaja

Sistemski identifikator	277c94bc-9cc8-4018-8cd9-dc2aa3b189b5
Naziv	Vrsta medija sadržaja
Opis	Vrsta medija sadržaja elektroničke sastavnice
Vrsta entiteta	Elektronička sastavnica (E301.7.1)
Najmanji broj pojavljivanja	1
Najveći broj pojavljivanja	1
Promjenljiv?	Ne
Uputnica na entitet?	Ne

Tip podatka	Valjana MIME vrsta medija
-------------	---------------------------

F301.7.3 Elektronička sastavnica – Stvor

Sistemski identifikator	ea33d749-92aa-421b-9eba-6fb90786d4b9
Naziv	Elektronička sastavnica – Stvor
Opis	Stvara elektroničku sastavnicu dokumenta.
Vrsta entiteta	Elektronička sastavnica (E301.7.1)
Promjenjeni metapodaci entiteta	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemski identifikator (M14.4.100) • Vremenski žig nastanka (M14.4.9) • Izvorni datum/vrijeme nastanka (M14.4.61) • Identifikator dokumenta (M14.4.86) • Naziv (M14.4.104) • Opis (M14.4.16) • Zastavica za automatsko brisanje (M14.4.3) • Vrsta medija sadržaja (M301.7.2) <p>Ako dokument ima više od jedne elektroničke sastavnice imat će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redoslijed prikazivanja (M14.4.32) <p>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka primjenjuju s predloška, može se promijeniti sljedeći element metapodataka predloška (ako već nije postavljen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenski žig prve uporabe (M14.4.32).
Funkcionalni zahtjev	R301.4.2
Svrha	Samo generiranje događaja
Dodatni metapodaci o događaju (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) • Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77) • Komentar događaja (M14.4.25) • Upis promjene metapodataka (D14.3.3) • Identifikator primjenjenog predloška (M14.4.2)
Napomene o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> • Elektronička sastavnica nastaje istodobno s dokumentom (vidi F14.5.121 Dokument – Stvor). • Vrsta medija sadržaja mora uključiti valjanu MIME vrstu medija za prenosiv oblik elektroničkog sadržaja. • Elektronička sastavnica može nastati s elementima kontekstualnih metapodataka jednako kao i s navedenim elementima sistemskih metapodataka.

	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ako se elementi kontekstualnih metapodataka dodaju s predloška, Identifikator primijenjenog predloška mora se uključiti u metapodatke događaja.</i> <i>Za svaki element metapodataka koji je postavljen pri nastanku, osim Sistemskog identifikatora i Vremenskog žiga nastanka, u odgovarajući događaj mora se dodati Upis promjene metapodataka.</i>
--	--

F301.7.4 Elektronička sastavnica – Uzmi sadržaj

Sistemski identifikator	c1a3d38b-72ee-48c2-983b-b028db002d7f
Naziv	Elektronička sastavnica – Uzmi sadržaj
Opis	Dohvaća sadržaj elektroničke sastavnice u sustavu.
Vrsta entiteta	Elektronička sastavnica (E301.7.1)
Metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>
Funkcionalni zahtjev	R301.4.3
Svrha	<ul style="list-style-type: none"> Nadzor pristupa Generiranje događaja
Dodatni metapodaci o događaju (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66) Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77)
Napomene o uporabi	<ul style="list-style-type: none"> <i>Sustav mora primijeniti ovu funkciju jednako kao ili umjesto funkcije Elektronički sadržaj – Uzmi URI sadržaja (F301.7.5).</i> <i>Ova funkcija treba generirati događaj u skladu s R2.4.13, kad god korisnik dohvati sadržaj elektroničke sastavnice izravno iz sustava.</i>

F301.7.5 Elektronička sastavnica – Uzmi URI sadržaja

Sistemski identifikator	1f0784ee-3825-4422-ad45-46c3dee59c74
Naziv	Elektronička sastavnica – Uzmi URI sadržaja
Opis	Dohvaća URI sadržaja elektroničke sastavnice u sustavu.
Vrsta entiteta	Elektronička sastavnica (E301.7.1)
Metapodaci entiteta	<i>Ne mijenja se niti jedan element metapodataka.</i>

Funkcionalni zahtjev	R301.4.3
Svrha	<ul style="list-style-type: none">• Nadzor pristupa• Generiranje događaja
Dodatni metapodaci o događaju (vidi R2.4.16)	<ul style="list-style-type: none">• Identifikator sastavnice koja sudjeluje (M14.4.66)• Identifikator dokumenta koji sudjeluje (M14.4.77)
Napomene o uporabi	<ul style="list-style-type: none">• <i>Sustav mora primijeniti ovu funkciju jednako kao ili umjesto funkcije Elektronički sadržaj – Uzmi sadržaj (F301.7.4).</i>• <i>Ova funkcija treba generirati događaj u skladu s R2.4.13, kad god korisnik dohvati URI sadržaja elektroničke sastavnice.</i>